

БИБЛИОТЕКА ИНФОРМАТИВНИХ СРЕДСТАВА
Инвентари фондова и збирки

ИНВЕНТАР
ЗБИРКА
МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА

ИНВЕНТАР

AJ-37

**ЗБИРКА
МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА
1914-1944**

Тонка Жупанчић

Београд, 1999. година

Издавач
АРХИВ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Главни и одговорни уредник
Јован П. Поповић

Уредник
мр Комнен Пијевац

Редакциони одбор
Драган Гачић
Олга Гилер
Миладин Милошевић

Лектор и коректор
Снежана Рађеновић

Штампа
Служба за заједничке послове
савезних органа

САДРЖАЈ ИНВЕНТАРА

	Страна
ИСТОРИЈСКА БЕЛЕШКА	V
БИОГРАФИЈА СТВАРАОЦА ЗБИРКЕ.....	VII
СТАЊЕ ГРАЂЕ.....	X
СТРУКТУРА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ	XV
ОПИС ЈЕДИНИЦА ОПИСА.....	1
ИНДЕКСИ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ФОНДА.....	363
ИМЕНСКИ ИНДЕКС	365
ГЕОГРАФСКИ ИНДЕКС.....	384
ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНДЕКС	392
ТЕМАТСКИ ИНДЕКС	404
СПИСАК СКРАЋЕНИЦА.....	415

ИСТОРИЈСКА БЕЛЕШКА

ЗБИРКА МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА 1914-1944

I

БИОГРАФИЈА СТВАРОЦА ЗБИРКЕ¹

Милан Стојадиновић је рођен у Чачку 4. августа 1888. године од оца Михаила, судије и адвоката, и мајке Милице, рођене Павловић. Умро је у Буенос Аиресу (Аргентина), 24. октобра 1961. године.

У Београду је завршио гимназију 1906. и Правни факултет 1910. године. Након тога је провео три године на студијама у Минхену, Берлину, Паризу и Лондону ради специјализације у економско-финансијским наукама.

Као чиновник - писар Министарства финансија Краљевине Србије није подлегао војној обавези. Четири године рата (1914-1918) провео је са Николом Пашићем на Крфу и у Паризу. Вратио се у новостворену државу, Краљевину СХС, као генерални директор Државног рачуноводства у Министарству финансија, а након положеног доктората права постаје, са 32 године, професор финансијских наука на Београдском универзитету.

У 1919. години напушта државну службу и као "човек од поверења британског финансијског капитала" преузима дужност директора Енглеске трговачке банке где ради до децембра 1922. године, када постаје министар финансија у влади Николе Пашића. Ову функцију је обављао до априла 1926. године, а затим и у 1927. години. Истовремено је био и председник Финансијског одбора Народне скупштине.

Од ступања у политички живот, још као студент Универзитета, припадао је Народној радикалној странци. На Универзитету је био потпредседник радикалног студентског клуба "Словенски југ", а пре него што је биран за народног посланика, био је одборник Београдске општине (1921-1922).

У студентским данима сарађивао је у часопису "Словенски југ", око кога се окупљала омладина склона идејама уједињења свих Јужних Словена у једну државу.

Као министар финансија успео је да стабилизује курс динара захваљујући поверењу које је уживао као финансијски стручњак у лондонском Ситију. Осим тога, обуставио је задживање државе код Народне банке, тј. инфлацију банкнота, повећавајући државне приходе. Буџети за 1924/25. и 1925/26. завршени су први пут после I светског рата са знатним суфицитом. Сређивање државних финансија у том периоду, посебно због знатних ратних дугова Краљевине Србије и Црне Горе, тесно је везано за име Милана Стојадиновића.

¹ Биографија Милана Стојадиновића садржи само неопходне податке о његовој политичкој и државничкој делатности, како је то и уобичајено у предговорима инвентара архивске грађе. Коришћени су извори :

- АЈ - 37 , *Збирка Милана Стојадиновића*
- Милан Стојадиновић: *Ни рат ни пакт*, Ријека, "Отокар Кершовани", 1970.
- Тодор Стојков: *Влада Др. Милана Стојадиновића (1935-1937)*, Београд, Институт за савремену историју, 1985.
- Љубо Бобан: *Мачек и политика Хрватске сељачке странке 1928/1941.*, Загреб, Либер, 1974.
- Богдан Кризман: *Павелић у бјекству*, Загреб, Глобус, 1986.

У јавном животу је деловао веома активно. Написао је већи број расправа и чланака, сарађивао у листу "Политика" у коме је, као министар у пензији, анализирао привредни и политички положај Југославије. Након проглашења диктатуре 6. јануара 1929. године, иступао је као бранилац демократије. Извесно време је био персонa нон грата код краља Александра због својих тадашњих републиканских погледа, које је касније одбацио. Писао је у "Политици" у то време уводне чланке, штампао и растурао илегалне летке по целој земљи.

Стојадиновић је био један од ретких грађанских политичара који се јавно залагао (али пре свог доласка на власт) да се призна Совјетски Савез и да се са њим успоставе дипломатски односи.²

Забраном политичких партија 1929. године, па и Радикалне странке, његова политичка активност је знатно смањена, више се окреће привредним пословима. Био је потпредседник Београдске берзе, председник Српског бродарског друштва, члан управе Јадранско-подунавске банке, председник Радио Београда, представник Standard electric и још неколико других предузећа. Рад у овим установама, у којима је био ангажован и страни капитал (енглески, амерички, шведски), допринео је да се у јачој мери упозна не само са домаћим већ и међународним индустријским, трговачким и банкарским предузећима.

Таква његова активност, како и сам каже у својим мемоарима, повећала је његове приходе који су му омогућили да се посвети раду у извесним организацијама са хуманитарним циљевима.³ Једна од таквих организација била је и Ротари клуб (*Rotary club*), у који је ушао 1931. године као обичан члан, да би већ наредне године био изабран за председника београдског Ротари клуба, а 1933. године за гувернера Југословенског ротаријанског дистрикта. Као члан Југословенског Ротари клуба, изабран је од стране Међународне организације *Rotary International* у Чикагу 1934. за члана Централне управе, односно Европског економског саветодавног одбора.

Децембра 1934. године поново постаје, на лични захтев кнеза Павла, министар финансија у влади Богољуба Јевтића. До тада је, као члан Главног одбора Народне радикалне странке у опозицији, већ био познат као истакнути финансијски стручњак и веома послован човек, повезан са британским капиталом пласираним у Југославији (директор филијала два британска концерна у Југославији: Yagrows и Marconi).

Уредбе донесене на иницијативу Министарства финансија у јануару и фебруару 1935. године о смањењу каматне стопе, финансирању великих јавних радова, одлагању отплате сељачких дугова до 1. септембра 1935. године, које су имале за циљ ублажавање последица велике економске кризе, донеле су значајну популарност Милану Стојадиновићу.

У мају 1935. године именован је за сенатора.

Избори за нову Народну скупштину 5. маја 1935. године, резултирали су поразом Богољуба Јевтића и падом његове владе 20. јуна 1935. године.

У међувремену, Милан Стојадиновић своју активност усмерава у правцу консултација са кнезом Павлом и са првацима Главног одбора Народне радикалне странке, Словенске људске странке и Југословенске муслиманске организације ради припреме тројне владавине комбинације и утврђивања главних задатака нове владе. Добио је мандат за састав нове владе 24. јуна 1935, у којој је, поред функције председника владе, водио и ресор иностраних послова. У тренутку именовања за председника владе и министра иностраних послова, Милан Стојадиновић је представљао истакнуту политичку личност и за противнике стања у држави успостављеног Краљевом прокламацијом од 6. јануара 1929. године. Био је представник опозиционог вођства једне од најпознатијих политичких странака у Србији - Радикалне, која је успела да нађе заједнички језик са вођством двеју најјачих грађанских политичких странака у Словенији, односно Босни и Херцеговини "које су имале корене у народу". Поред

² "Политика", јануар 1934.

³ Милан Стојадиновић: *Ни рат ни пакт*, стр. 264.

тога, оличавао је веома успешног пословног човека, са широким везама у елитном пословном свету, како у земљи тако и у иностранству. Био је један од најбогатијих људи тога времена у Југославији.

Од именовања за председника владе па до 5. фебруара 1939. године, када је збачен са власти, Стојадиновић је био доминантна личност у југословенској политици, уживајући пуно поверење кнеза намесника. Међутим, иако је влада Милана Стојадиновића имала у свом саставу и неколико министара Хрвата, они нису били представници најјаче грађанске политичке организације у Хрватској - Хрватске сељачке странке, па је један од главних задатака његове владе био да се постигне компромис са вођством ХСС, али у томе није имала успеха. И у званичном образложењу о оставци Стојадиновићеве владе истицани су искључиво унутрашње-политички разлози, пре свега потреба споразума са Хрватима. Али су разлози били и други: спољнополитичка оријентација Милана Стојадиновића као председника владе све више је запостављала старо пријатељство са Француском и савезницима из Мале антанте, а окретала се осовини Рим - Берлин. Стојадиновић наводи да су главне смернице његове спољне политике биле: “Сређивање односа са Италијом, приближавање Немачкој, нарочито на привредном пољу и јачање односа са савезницима из Балканског пакта, са тежњом да и Бугарска уђе у тај пакт; одржавање Мале антанте у границама предвиђеним уговором”.⁴

У споразуму са Мехмедом Спахом, шефом Југословенске муслиманске организације (ЈМО) и Антоном Коросецом, шефом Словенске људске странке (СЛС), основао је 27. августа 1935. године нову странку - Југословенску радикалну заједницу и постао њен председник. Својим програмом странка се изјаснила за монархију као и за “народно и државно јединство”, уз поштовање трију имена нашег народа, њихове равноправности и традиција, уз давање локалних и ширих самоуправа.

На седници Главног одбора Југословенске радикалне заједнице (ЈРЗ) од 9. јула 1939. године, донета је одлука да се шеф странке Милан Стојадиновић и његова група истомишљеника (Ђура Јанковић, Душан Летица, Нико Новаковић, Светозар Стошовић, Светолик Станковић и други) искључе из ЈРЗ “због повреде страначке дисциплине и партијских интереса”. Искључен је из странке под сумњом да је био противник споразма са Хрватима, на чему је његов наследник, Драгиша Цветковић, здушно радио.

Након искључења из ЈРЗ Милан Стојадиновић је радио на оснивању своје засебне странке под именом Српска радикална странка, која у свом програму одбија Споразум Цветковић - Мачек, проглашава неважећим сва политичка акта проистекла из Споразума па и акта о формирању Бановине Хрватске. Странка није добила одобрење за рад, а на основу решења Управе града Београда од 19. априла 1940, Стојадиновић је интерниран у Рудник, срез качерски. Полиција је претходно извршила претрес у његовим канцеларијама у седишту странке, затим у стану и однела, како сам наводи, “три куфера моје личне кореспонденције”.

Уочи потписивања Тројног пакта, Стојадиновић је предат, на захтев југословенске владе, енглеским властима у Солуну, 18. марта 1941. године, а затим упућен на острво Маурициус и у британској интернацији задржан до 1948. године, када одлази у Аргентину - Буенос Аирес. Ту се настанио и боравио до смрти, 1961. године. У Буенос Аиресу је покренуо часопис “El economist”. Преко листа Срба Јужне Америке - “Српска застава”, политички је деловао и у емиграцији.⁵

⁴ Милан Стојадиновић: *Ни рат ни пакт*, страна 467-468.

⁵ Као својеврстан куриозитет, Богдан Кризман наводи да се на основу писања “Српске заставе” и “Избора” - часописа Анте Павелића, припремало помирење и политичка сарадња Павелића и Стојадиновића. Сматрали су да је алтернатива комунистичкој Југославији Независна Србија и Независна Хрватска (Богдан Кризман: *Павелић у бјекству*, Загреб 1986, стр. 261-272).

II

СТАЊЕ ГРАЂЕ

Већи део грађе примљен је 31. децембра 1954. године од Државног архива Србије примопредајним записником бр. 2524, без пописа, у количини од 19 сандука.

Примопредајним записником 02 бр. 181/1 од 25.VII 1968. године примљена је од Савезног секретаријата за унутрашње послове грађа више фондова у којој се нашао и лична архива Милана Стојадиновића и представке које су му упућене у својству министра финансија у влади Николе Пашића. Грађа се односи на период 1921-1928. Извршено је разграничење грађе која се односи на Милана Стојадиновића (записником 02 бр. 147/1 од 28.V 1974.) у количини од 0,10 д.м. Ова грађа није присаједињена збирци већ је задржана у склопу сачуване грађе Председништва Министарског савета Краљевине Југославије.

Код разграничења фондова Државне хипотекарне банке и Савезне планске комисије издвојена је грађа која се односи на Председништво Министарског савета и Милана Стојадиновића.

Крајем 1956. године урађен је “Записник о сређивању и шкартирању архивског материјала из збирке Милана Стојадиновића”.⁶ Грађа је била основно сређена и пописана. Поред грађе везане за делатност Милана Стојадиновића на крају Збирке задржана је и пописана грађа следећих стваралаца: Министарство унутрашњих послова, Београдски жандармеријски пук, Мариборска казниона, Министарство правде, Управа града Београда, Управа полиције Сарајево, Балкански институт, Станислав Краков, Пододбор четничког удружења у Сарајеву и Чехословачко друштво “Беседа” у Сарајеву. Материјали Министарства унутрашњих послова и Министарства правде прикључени су матичном фонду, док се од грађе која се односи на Балкански институт и делатност Станилава Кракова формирао посебан фонд, односно збирка.

У досијеу фонда се такође наводи да је грађа Мариборске казнионе и Управе града Београда издвојена ради предаје Архиву Словеније, односно Историјском архиву града Београда. Грађа Управе полиције у Сарајеву, Пододбора четничког удружења у Сарајеву, предајна је Архиву Социјалистичке Републике Босне и Хрцеговине примопредајним записником бр. 203/3 од 17.VI 1964. године. У Збирци су била и 322 картона Музеја у Варшави, који су 1961. године враћени Генералној дирекцији државних архива, Варшава. Предате су, односно поклоњене, мање количине грађе другим архивима о чему постоји документација у досијеу Збирке.

Након разграничења напред наведених фондова, у Збирци је остало неразграничене и несређене грађе у количини од 10 фасцикли (1 д.м.) која се, осим појединачних аката, није односила на Милана Стојадиновића. Мањи део грађе припада фондовима централних органа Краљевине Југославије, органима Србије за време окупације (Комесаријат за избеглице, органи Недићеве владе и др.), друштвима и сл., док се већем делу није могла утврдити фондска припадност, а нека је и стране провенијенције (делови немачке картотеке, грађа Швајцарске, ратни дневник N.N. у облику две свеске на немачком језику из 1914. године).⁷

У току сређивања грађе, 1956. године, извршено је незнатно издвајање безвредног регистратурског материјала (честитке Милану Стојадиновићу са списковима лица од којих су упућене). У току рада на коначном сређивању Збирке издвојен је безвредан материјал у количини од 0,80 д.м. Издвојени су делови немачких картотека углавном библиотечког карактера, дупликати и триплекати разних докумената и штампе (осим дупликата плаката, летака,

⁶ Види досије Збирке.

⁷ Детаљније о разграничењу види у досијеу Збирке.

прогласа и других појединачних аката изузетно важне политичко-страначке и дипломатске садржине), преписка безначајне садржине и друго.⁸

Укупна количина преостале грађе износила је 11 д.м. Овој количини је прикључено око 0,40 д.м. грађе издвојене из фонда Председништва Министарског савета, као и тзв. ручни контролник, односно регистар примљене поште за период 1935-1937.

Граничне године грађе су 1914-1944. Незнатан део грађе који прелази 1940. годину већим делом се односи на писање о Милану Стојадиновићу и на личну архиву његове супруге Аугусте, која је у периоду окупације боравила у Београду.

Грађа је у доста лошем физичком стању. Део листова је похабан и искрзан због често, већ вишедеценијског коришћења, али и због начина ранијег смештаја грађе у фасциклама. На мањем делу грађе извршена је рестаурација.

Већи део грађе настао је у периоду деловања Милана Стојадиновића као председника Министарског савета Краљевине Југославије, министра иностраних послова и председника Главног одбора ЈРЗ (1935-1939).

Многа писма упућивана су на личност Милана Стојадиновића (иако је обављао напред наведене функције) па немају административне ознаке припадности установи. Збирка садржи једну фасциклу грађе са административним ознакама Политичког одељења Председништва Министарског савета Краљевине Југославије, ручни контролник и 2 фасцикле грађе са административним ознакама Кабинета председника Министарског савета.

Како се ради о Збирци која се 30 година интензивно користи од стране истраживача, није извршено разграничење грађе која је евидентирана кроз административне књиге Председништва Министарског савета већ је задржана у оквиру ове збирке, где је и била.

Поред преписке, извештаја и информација, Збирка садржи и велики број докумената непознате провенијенције, често недатираних, преписа званичних аката, концепата, бележика, летака, прогласа, знатну количину штампе са чланцима који прате активности Милана Стојадиновића.

Грађа је очито коришћена од стране Немаца за време окупације јер су нека акта, која нису дипломатског карактера, превођена на немачки језик.

О стању грађе Збирке пре сређивања 1956. године не може се говорити, пошто у досијеу Збирке не постоје подаци о томе. Након сређивања грађе 1956. године, сачињен је попис у којем су били дати само основни подаци о грађи - граничне године и назив групе или врсте аката, а није се улазило у садржај грађе.

У току 1967. године у Архиву је урађен детаљнији попис али само значајније грађе, са минималним корекцијама у сређивању унутар фасцикли. Обједињени су истородни материјали, а разнородни материјали дати су у хронолошком низу према одређени темама, односно збивањима као и по врсти документа. Вршена су и незнатна померања грађе из једне фасцикле у другу. У рубрици *напомена* указано је на истородне материјале у другим фасциклама односно групама грађе, или је предложено да се нека документација може или треба пребацити у одговарајућу фасциклу. Обједињавање истородних група у оквиру једне фасцикле и давање адекватних назива појединим групама, дато је у форми образложења и информисања као увод у садржину која потом следи, што је скупа са коментарима и предлозима решења у рубрици *напомена*, чинило овај попис неподобним у вршењу његове јавне функције.

Код сређивања грађе није се могао утврдити један устаљени систем сређивања. Имајући у виду делатност ствараоца збирке, врсту докумената и стање грађе, основна класификација је извршена: према материји (темама) и према кореспондентима (преписка).

Грађа је подељена на следеће класификационе групе:

⁸ Детаљније о издвајању видети попис издвојеног материјала у досијеу Збирке.

- Материјали о раду влада Краљевине СХС и Краљевине Југославије
- Материјали о раду Народне скупштине Краљевине Југославије
- Материјали о раду Сената Краљевине Југославије
- Избори
- Парламентарни избори 11. децембра 1938. год.
- Општински избори
- Политичко страначка питања
- Националне мањине и етничке групе
- Исељеници
- Односи са црквом
- Материјали о раду Министарства војске и морарице
- Материјали о раду Министарства унутрашњих послова
- Материјали о раду правосуђа
- Материјали о раду Министарства иностраних послова
- Финансије
- Привреда
- Преписка са министрима
- Преписка са бановима
- Преписка са министром Двора Краљевине Југославије, краљевским намесницима и Двором
- Преписка са сенаторима
- Преписка са народним посланицима
- Преписка са локалним органима власти
- Преписка са личностима локалног односно регионалног значаја
- Преписка са друштвима, удружењима, одборима, клубовима и др.
- Преписка са установама и личностима из области школства и културе
- Преписка са установама и личностима из области социјалне заштите
- Преписка са Централним пресбиroom и средствима јавног информисања
- Материјали Евгенија Жукова, сталног дописника у Београду
- Преписка са страним пословним људима
- Предлози појединаца
- Молбе и представке
- Честитке Милану Стојадиновићу
- Подршка Милану Стојадиновићу од појединаца
- Народне песме о Милану Стојадиновићу и другим личностима и догађајима политичког карактера
- Материјали о догађајима и личностима из I светског рата
- Историјски и публицистички радови
- Предавања Милана Стојадиновића
- Предавања Момчила Нинчића
- Статистика
- Белешке Милана Стојадиновића
- Финансије породице Милана Стојадиновића
- Приватна преписка Милана Стојадиновића
- Преписка Аугусте Стојадиновић
- Штампa

Грађа унутар основних класификационих група даљом класификацијом према материји, кореспондентима, врсти грађе и територији подељена је на подгрупе односно јединице описа.

Материјали одређених класификационих група, као што су политичка питања, Народна радикална странка, Српска радикална странка, Соколи, преписка са бановима, личностима локалног односно регионалног значаја, новинско-издавачким предузећима, сређени су по ба-

новинама док су материјали о парламентарним изборима 1938. године, Југословенској радикалној заједници и локалним органима власти сређени по бановинама, а унутар њих по срезовима. На тај начин знатно се олакшава приступ грађи и задовољавају потребе корисника, с обзиром на тенденције савремене историографије да се бави и регионалним историјама.

Преписка са сенаторима и народним посланицима сређена је према абecedном реду.

Грађа Збирке је већим делом на српском језику док је мањи део (страна штампа, дипломатска и друга акта политичког значаја, преписка и др.) на француском, енглеском, немачком, талијанском, руском и другим страним језицима.

Збирка Милана Стојадиновића садржи врло вредну, занимљиву и по садржају богату документацију за политичку и економску историју Краљевине Југославије у раздобљу између два рата. Тим пре када се има на уму да је грађа Министарског савета, односно владе Краљевине Југославије, сачувана само у фрагментима.

У Збирци доминирају документа која говоре о политичкој делатности М. Стојадиновића као председника владе, министра иностраних послова и председника Главног одбора ЈРЗ (1935-1939), а мањи део се односи на његову делатност као службеника у Министарству финансија Краљевине Србије, министра финансија Краљевине СХС и Краљевине Југославије, народног посланика и истакнутог члана Народне радикалне странке (1914-1935).

Сви значајнији политички догађаји који су се дешавали у периоду на који се грађа односи (као што су загребачке пункције, деловање Удружене опозиције и других политичких странака и група, избори - посебно парламентарни из децембра 1938. године, пад владе Богољуба Јевтића и образовање владе Милана Стојадиновића, организација ЈРЗ, сукоб Милана Стојадиновића са групом радикала око Аце Станојевића и сукоб са Пером Живковићем, положај владе Милана Стојадиновића у Народној скупштини, догађаји поводом покушаја ратификације Конкордата с Ватиканом, тзв. хрватско питање, пад владе Милана Стојадиновића, споразум Цветковић - Мачек као и спољно-политичка делатност владе односно Милана Стојадиновића) имају одраза у архивској грађи Збирке.

Садржајно најкомплекснија проблематика је у материјалима класификационе групе под називом Политичко-страначка питања: о општој политичкој ситуацији у земљи и делатности свих политичких странака и групација које, иако формално илегалне, почињу у периоду владе Милана Стојадиновића активније да делују. Најобимнији матријали односе се на организацију и рад Југословенске радикалне заједнице, преко које је Милан Стојадиновић настојао да обезбеди политички легитимитет својој владавини. То се може пратити и у материјалима везаним за општинске изборе 1936. године и нарочито парламентарне изборе децембра 1938. године. Посебно су значајни и материјали подгрупе - Општа политичка питања у земљи и по бановинама - који садрже извештаје Управе града Београда о општеполитичкој ситуацији у земљи и у бановинама, затим извештаје Министарства унутрашњих послова, односно полицијске поверљиве извештаје и извештаје разних агената и конфидената, извештаје Обавештајног одељења Генералштаба Министарства војске и морнарице Краљевине Југославије, Команде жандармерије и др. Уз извештаје банова, који се налазе у преписци са бановима, овај део најупечатљивије одражава свеукупну унутрашњу политичку ситуацију у Краљевини Југославији у периоду 1931-1940, бремениту социјалним, националним, економским и другим проблемима. Као посебан проблем, који је доминирао мање-више у целом периоду постојања Краљевине Југославије - тзв. хрватско питање - односно захтев за решавање целокупног комплекса међунационалних односа у земљи и унутрашње политичко преуређење Краљевине Југославије, присутан је у многим документима Збирке, материјалима политичких странака и групација, а посебно у групи материјала под називом Хрватско питање и Предлози уставног преуређења државе.

Важну компоненту постојања и развоја Краљевине Југославије у овом периоду чини њена спољна политика, изражена у личности Милана Стојадиновића као председника Министарског савета и министра иностраних послова. У документима дипломатског карактера може се пратити промена спољнополитичке оријентације југословенске државе под наме-

сништвом од када је дошло до напуштања традиционалног ослоња Југославије на западне савезнике - Енглеску и Француску. У том погледу илустративан је реферат Д. Јовановића "Спољна политика Југославије" из 1938. године у којем се дају унутрашњи аспекти спољнополитичке преоријентације Краљевине Југославије коју је иницирао краљ Александар (страх од комунизма, хрватског сепаратизма и рестаурације Аустро-Угарске) а наставили кнез Павле и Милан Стојадиновић.⁹ Исто тако, преко грађе је могуће пратити и интересе спољне политике великих сила на Балкану и у Југославији и њихове међусобне конфронтације.

Поред дипломатске преписке (дипломатски представници Краљевине Југославије и стални дописници у иностранству, страни дипломатски представници и истакнути државници и др.) грађа садржи забелешке Милана Стојадиновића о дипломатским разговорима, декларације, коминикее, поздравне говоре, записнике, споразуме, уговоре, реферате, извештаје и друго о разним спољнополитичким проблемима и активностима Југославије. У архивској грађи о односима Краљевине Југославије са Италијом налазе се изузетно вредни извештаји В. Милићевића из 1938. године (делегат Министарства унутрашњих послова у Риму) о активностима усташке емиграције у Италији и односу италијанске власти према усташкој емиграцији.¹⁰

У Збирци се налази и грађа Евгенија Жукова, сталног дописника листа "Rul" у Берлину и других руских емигрантских листова, као и дописника "Morning post", "Central Europea press" и др.¹¹ Студије, извештаји и чланци Евгенија Жукова критички анализирају стање у привреди и друштву СССР, сукобе унутар СКП(б), међународни комунистички покрет, активност Коминтерне у свету и посебно на Балкану и Југославији, као и њену реорганизацију и реконструкцију у 1933. и 1934. години. Грађа датира из периода 1922-1936. године. У својим радовима Жуков прати унутрашњу политичку ситуацију и комунистички покрет у Југославији као и утицај Коминтерне на тај покрет у периоду 1924-1935. година.

Штампа, односно исечци из штампе, говоре о унутрашњој политичкој ситуацији у Југославији, активности југословенских комуниста, хапшењима, суђењима и убиствима комуниста, терористичким акцијама франковаца и бугарских комита у Југославији, активности Коминтерне у свету и Југославији, ситуацији у СССР-у и др.

Овде је указано само на најзначајније групе докумената. Као обавештајно средство урађен је инвентар Збирке као и индекси (предметни, именски, географски и институционални), који обезбеђују детаљан увид и у садржај јединица описа.

У раду на сређивању и обради Збирке Милана Стојадиновића учествовали су архивист Тонка Жупанчић и архивисти помоћници Мира Саватовић и Зорка Ковачевић.

Укупна количина грађе износи 11 д.м. - 101 фасцикла, 540 јединица описа и једна канцеларијска књига.

Истраживачи се при цитирању грађе служе сигнатуром која се састоји од ознаке Архива (АЈ), броја фонда (37), броја фасцикле и броја јединице описа.

Тонка Жупанчић

⁹ Архив Југославије, Збирка Милана Стојадиновића (37), Ф-28, Ј-205.

¹⁰ Архив Југославије, 37-30-217.

¹¹ Грађа се налазила у склопу несређене и неразграничене грађе. Веза са грађом Збирке Милана Стојадиновића није се могла утврдити али је задржана у њеном склопу јер је у таквом поретку кориштена више година.

**СТРУКТУРА
АРХИВСКЕ ГРАЂЕ**

СТРУКТУРА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ**МАТЕРИЈАЛИ О РАДУ ВЛАДА****КРАЉЕВИНЕ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА**

И КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ	1-11	3
Влада Николе Пашића	1	3
Влада Николе Узуновића	2	3
Влада Богољуба Јевтића	3	3
Влада Милана Стојадиновића	4	3
Стојадиновић-Мачек	5	4
Сукоб Милан Стојадиновић - Петар Живковић.....	6	5
Преписка службеника Кабинета, односно Председништва Министарског савета, са Миланом Стојадиновићем.....	7	5
Публицистички и други радови о раду владе Милана Стојадиновића.....	8	6
Говори Милана Стојадиновића	9	6
Путовања Милана Стојадиновића.....	10	7
Влада Драгише Цветковића	11	7

НАРОДНА СКУПШТИНА

КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ	12	8
КЛУБОВИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ	13-16	9
Клуб скупштинске већине.....	13	9
Клуб Југословенске радикалне заједнице.....	14	9
Независан клуб народних посланика	15	10
Југословенски клуб народних посланика - Јевтић.....	16	10

СЕНАТ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ	17	11
Избори за сенат	18	11
Клубови сенатора.....	19	11
Клубови у Народној скупштини и Сенату Краљевине Југославије.....	20	12
Клуб сенатора и народних посланика Југословенске националне странке	21	12

ИЗБОРИ	22-47	12
Општи материјали о изборима	22	12
Парламентарни избори - 1923, 1925. и 1927. године.....	23	12
Парламентарни избори 5. маја 1935. године	24	13
Резултати избора	25	13
Пропагандни материјали	26	13
Парламентарни избори 11. децембра 1938. године	27	14

ПРЕДИЗБОРНА КАМПАЊА	28-39	14
Дравска бановина	28	14
Дринска бановина	29	14
Дунавска бановина.....	30	15

	бр.јед. описа	страна
Моравска бановина	31	15
Приморска бановина	32	15
Савска бановина	33	16
Вардарска бановина	34	16
Врбаска бановина	35	16
Зетска бановина	36	17
Београд-Земун-Панчево	37	17
Више регија - бановина.....	38	17
Предлози појединаца.....	39	18
Резултати избора	40	18
Резултати избора за Београд	41	18
Резултати избора за Земун и Панчево	42	18
Пропагандни материјали	43	18
ОПШТИНСКИ ИЗБОРИ	44-47	19
Општи материјали.....	44	19
Општински избори у Савској и Дравској бановини 1933. године.....	45	19
Општински избори 1936. године	46	19
Општински избори у Бановини Хрватској	47	20
ПОЛИТИЧКО-СТРАНАЧКА ПИТАЊА	48-173	20
Општа политичка питања.....	48	20
ПОЛИТИЧКА ПИТАЊА У БАНОВИНАМА	49-57	32
Дравска бановина	49	32
Дунавска бановина.....	50	33
Бановина Хрватска.....	51	33
Моравска бановина	52	34
Приморска бановина.....	53	34
Савска бановина	54	35
Вардарска бановина	55	40
Врбаска бановина	56	41
Зетска бановина	57	41
Предлози уставног преуређења државе	58	43
Хрватско питање	59	44
Удružена опозиција (УО)	60	46
Омладина и студенти српског дела		
Удružене опозиције.....	61	49
Удružена опозиција на парламентарним изборима 1935. и 1938. године	62	50
Протестни телеграми и резолуције у вези споразума УО	63	50
Народна радикална странка (НРС)	64	50
Преписка радикалских првака.....	65	53
Народна радикална странка у Дравској бановини	66	54
Народна радикална странка у Дринској бановини.....	67	54
Народна радикална странка у Дунавској бановини	68	55
Народна радикална странка у Моравској бановини	69	55
Народна радикална странка у Приморској бановини	70	55

	бр.јед. описа	страница
Народна радикална странка у Савској бановини	71	56
Народна радикална странка у Вардарској бановини	72	56
Народна радикална странка у Зетској бановини	73	56
“Словенски југ”	74	56
Матријали о Николи Пашићу	75	57
Групација Милана Сршкића	76	57
Словенска људска странка (СЛС)	77	57
Народна радикална странка и Словенска људска странка.....	78	57
Југословенска радикална заједница (ЈРЗ).....	79	58
Канцеларија Југословенске радикалне заједнице	80	59
Секције Главног одбора ЈРЗ.....	81	60
Преписка Ђуре Јанковића, члана Главног одбора ЈРЗ, са Миланом Стојадиновићем	82	61
Бановински одбор Југословенске радикалне заједнице за Дравску бановину - Љубљана.....	83	61
Организације ЈРЗ у Дравској бановини	84	62
Бановински одбор Југословенске радикалне заједнице за Дринску бановину - Сарајево	85	62
Организације ЈРЗ у Дринској бановини.....	86	62
Бановински одбор Југословенске радикалне заједнице за Дунавску бановину - Нови Сад	87	63
Организације ЈРЗ у Дунавској бановини	88	63
Бановински одбор Југословенске радикалне заједнице за Моравску бановину	89	64
Организација ЈРЗ у Моравској бановини.....	90	64
Бановински одбор Југословенске радикалне заједнице за Приморску бановину - Сплит	91	64
Организације ЈРЗ у Приморској бановини	92	65
Бановински одбор Југословенске радикалне заједнице за Савску бановину - Загреб.....	93	65
Организација ЈРЗ у Савској бановини	94	66
Бановински одбор Југословенске радикалне заједнице за Вардарску бановину - Скопље.....	95	66
Организација ЈРЗ у Вардарској бановини.....	96	67
Бановински одбор Југословенске радикалне заједнице за Врбаску бановину - Бања Лука.....	97	67
Организације ЈРЗ у Врбаској бановини	98	67
Бановински одбор Југословенске радикалне заједнице за Зетску бановину - Цетиње.....	99	68
Организације ЈРЗ у Зетској бановини	100	68
Месни одбор ЈРЗ за Београд, Земун и Панчево.....	101	69
Пододбори I-XXVIII	102	69
Музика и мото секција “Крила” месног одбора ЈРЗ за Београд, Земун и Панчево	103	69
Клубови Југословенске радикалне заједнице.....	104	70
Омладина Југословенске радикалне заједнице	105	70
Омладинске организације ЈРЗ у Дравској бановини	106	71
Омладинске организације ЈРЗ у Дринској бановини.....	107	71

	бр.јед. описа	страна
Омладинске организације ЈРЗ у Дунавској бановини	108	71
Омладинске организације ЈРЗ у Моравској бановини.....	109	71
Омладинске организације ЈРЗ у Приморској бановини	110	71
Омладинске организације ЈРЗ у Савској бановини.....	111	72
Омладинске организације ЈРЗ у Вардарској бановини.....	112	72
Месни одбор омладине ЈРЗ - Бања Лука (Врбаска бановина)	113	72
Омладинске организације ЈРЗ у Зетској бановини	114	72
Омладинске организације ЈРЗ за Београд, Земун и Панчево	115	73
Главни одбор академске омладине “Словенски југ”	116	73
Студентски клуб ЈРЗ “Словенски југ” - Београд.....	117	74
Академски клуб ЈРЗ “Словенски југ” - Загреб	118	74
Остали академски клубови ЈРЗ “Словенски југ”.....	119	74
Уредништво листа “Словенски југ”	120	75
Главни одбор Југословенског радничког савеза (ЈУГОРАС) - Београд	121	75
Југословенски раднички савез - подружнице.....	122	75
“Самоуправа” - орган Југословенске радикалне заједнице.....	123	75
Српска радикална странка (СРС)	124	76
Српска радикална странка у Дринској бановини.....	125	77
Српска радикална странка у Дунавској бановини	126	78
Српска радикална странка у Бановини Хрватској	127	78
Српска радикална странка у Моравској бановини.....	128	78
Српска радикална странка у Вардарској бановини.....	129	78
Српска радикална странка у Врбаској бановини	130	79
Српска радикална странка у Зетској бановини	131	79
Српска радикална странка за Београд-Земун-Панчево.....	132	79
Спискови припадника Српске радикалне странке	133	79
Белешке Милана Стојадиновића и других у вези Српске радикалне странке	134	79
Чланци и реферати о Српској радикалној странци	135	80
Омладина политичке групе Милана Стојадиновића	136	80
Студенти политичке групе Милана Стојадиновића	137	81
Хрватска сељачка странка.....	138	81
Омладина и студенти Хрватске сељачке странке	139	87
“Политички вјесник” - Загреб.....	140	87
Усташе - франковци.....	141	87
Самостална демократска странка (СДС)	142	89
Привремени земаљски средишњи одбор Самосталне демократске странке	143	90
Сељачко-демократска коалиција (СДК)	144	91
Демократска странка (ДС).....	145	91
Југословенска национална странка (ЈНС).....	146	93
Група Богољуба Јевтића	147	95
Група Божицара Максимовића	148	96
Југословенска национална омладина (ЈУНАО)	149	96
Процес Арнаутовићу и друговима	150	96
Југословенска народна странка - борбаши	151	97

	бр.јед. описа	страница
Југословенски народни покрет “Збор”	152	98
Билтени Југословенског народног покрета “Збор”	153	99
Југословенска акција	154	99
Организација југословенских националиста (ОРЈУНА).....	155	99
Земљорадничка странка (ЗС)	156	99
Земљорадничка странка Радисава Ђокића	157	101
Народна сељачка странка.....	158	101
Комунистичка партија Југославије (КПЈ).....	159	101
Социјалдемократска странка	160	102
Социјалистичка заједница радног народа	161	103
Републиканска странка.....	162	103
Хрватска федералистичка сељачка странка	163	103
Федералистичка странка	164	104
Радикална социјална странка (РСС)	165	104
Муслиманска организација Хакије Хаџића.....	166	104
Вучитрнско пропагандујуће друштво	167	104
Радничке и синдикалне организације	168	104
Антибољшевичке и антисовјетске организације у Краљевини Југославији и у свету.....	169	106
Удружење четника.....	170	106
Народна одбрана	171	107
Јадранска стража.....	172	107
Остале страже.....	173	108
НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ И ЕТНИЧКЕ ГРУПЕ	174-181	108
Македонско питање и Унутрашња македонска револуционарна организација (ВМРО).....	174	108
Арнаутско питање.....	175	109
Немачка мањина (фолксдојчери) у Дунавској бановини - Војводина	176	110
Немачка мањина, странци и комунисти у Дравској бановини.....	177	110
Мађарска мањина и Мађарска странка.....	178	111
Јеврејско питање	179	111
Остале етничке групе	180	112
Исељеници.....	181	112
ОДНОСИ СА ЦРКВОМ	182-198	113
Православна црква	182	113
Православна црква у Дравској бановини.....	183	116
Православна црква у Дринској бановини	184	116
Православна црква у Дунавској бановини.....	185	117
Православна црква у Моравској бановини.....	186	117
Православна црква у Приморској бановини	187	117
Православна црква у Савској бановини.....	188	118
Православна црква у Вардарској бановини.....	189	118
Православна црква у Врбаској бановини.....	190	118
Православна црква у Зетској бановини.....	191	118
Православна црква на територији Управе града Београда.....	192	119

	бр.јед. описа	страна
Католичка црква	193	119
Остала преписка	194	120
Конкордат	195	121
Исламска верска заједница (ИВЗ)	196	122
Остала преписка	197	122
Остале цркве	198	123
МИНИСТАРСТВО ВОЈСКЕ И МОРНАРИЦЕ.....	199	124
Команда жандармерије	200	126
Набавка за потребе Министарства војске и морнарице	201	127
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА (МУП).....	202	127
ПРАВОСУЂЕ И МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ СА ПОДРУЧНИМ УСТАНОВАМА	203	128
МИНИСТАРСТВО ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА (МИП)	204	129
МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ	205-234	129
Разно	205	129
Албанија	206	131
Аргентина.....	207	132
Аустрија	208	132
Белгија	209	132
Бугарска.....	210	133
Чехословачка	211	134
Чиле	212	136
Данска.....	213	137
Финска.....	214	137
Француска	215	137
Грчка.....	216	140
Италија	217	141
Јапан	218	145
Канада.....	219	145
Мађарска	220	145
Немачка	221	145
Пољска	222	148
Румунија.....	223	149
Сједињене Америчке Државе (САД)	224	150
Шпанија.....	225	151
Швајцарска.....	226	151
Шведска.....	227	151
Турска.....	228	152
Ватикан.....	229	153
Велика Британија	230	153
Мала антанта.....	231	154
Балкански споразум	232	156
Друштво народа - Женева	233	157
Остале међународне организације	234	158
ФИНАНСИЈЕ	235-257	158
Министарство финансија Краљевине Србије (1914-1918).....	235	158

	бр.јед. описа	страна
Преписка г. Bouniolsa, Париз, са министром финансија Краљевине Србије и Миланом Стојадиновићем	236	159
Министарство финансија Краљевине Југославије.....	237	159
Финансијско-монетарна и валутна политика	238	160
Државни буџет	239	161
Унутрашњи и спољни зајмови.....	240	161
Регулисање ратног дуга Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца са Сједињеним Америчким Државама (САД).....	241	162
Консолидовање ратних дугова код савезничких влада.....	242	162
Репарације и ратна штета	243	163
Финансије - разно.....	244	163
Пројект зграде министарства финансија	245	163
Финансијске дирекције и контроле	246	163
Пореска политика	247	163
Царинска политика	248	164
Државни монопол	249	164
Главна контрола	250	165
Народна банка Краљевине Југославије - Београд.....	251	165
Државна хипотекарна банка - Београд (ДХБ).....	252	165
Привилегована аграрна банка а.д. - Београд	253	166
Јадранско-подунавска банка - Београд	254	166
Остале банке	255	166
Штедионице.....	256	167
Берзе	257	167
AGÉNCIE EKONOMIQUE ET FINANCIÈRE - PARIS (AGEF).....	258-260	168
Преписка	258	168
Телеграфски дневни извештаји	259	168
Лист Agéncie économique et financière - Paris	260	168
ПРИВРЕДА	261	168
Индустрија.....	262	169
Рударство	263	169
Грађевинарство	264	170
Електропривреда.....	265	170
Прехрамбена индустрија	266	171
Централа индустријских корпорација Краљевине Југославије.....	267	171
Трговачко-индустријске коморе.....	268	172
Пољопривреда.....	269	172
Шумарство и пчеларство.....	270	173
Лов и риболов.....	271	173
Аграрна реформа и колонизација.....	272	173
Добровољци.....	273	174
САОБРАЋАЈ	274-280	174
Железнички саобраћај	274	174
Друмски саобраћај	275	174
Поморски саобраћај	276	175
Речни саобраћај	277	175

	бр.јед. описа	страна
Железнички и поморски саобраћај	278	176
Ваздушни саобраћај и авио индустрија.....	279	176
ПТТ саобраћај	280	176
Трговина.....	281	177
Туризам и угоститељство	282	177
Занатство	283	177
Привредне манифестације - међународни сајмови.....	284	178
Земљораднички и други дугови.....	285	178
Привредна штампа	286	178
Афере привредно-финансијског карактера	287	179
ПРЕПИСКА СА МИНИСТРИМА	288-307	180
Министар финансија	288	180
Министар физичког васпитања народа.....	289	181
Министар грађевина	290	183
Министар пољопривреде.....	291	185
Министар пошта, телеграфа и телефона (ПТТ)	292	186
Министар просвете	293	187
Министар правде.....	294	190
Министар саобраћаја	295	191
Министар социјалне политике и народног здравља.....	296	194
Министар шума и рудника	297	196
Министар трговине и индустрије	298	198
Министар унутрашњих послова	299	199
Министар војске и морнарице	300	204
Министар без портфеља	301	205
Војислав Ђорђевић.....	302	206
Авдо Хасанбеговић	303	207
Светислав Хођера.....	304	207
Миха Крек.....	305	208
Фахрија Куленовић	306	209
Нико Новаковић	307	210
ПРЕПИСКА СА БАНОВИМА	308	210
Дравска бановина	309	210
Дринска бановина	310	211
Дунавска бановина.....	311	215
Моравска бановина	312	217
Приморска бановина.....	313	219
Савска бановина	314	224
Вардарска бановина	315	240
Врбаска бановина.....	316	243
Зетска бановина.....	317	245
ПРЕПИСКА СА МИНИСТРОМ ДВОРА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ, КРАЉЕВСКИМ НАМЕСНИЦИМА И ДВОРОМ	318-320	247
Министар Двора Њ. В. Краља.....	318	247
Краљевски намесници	319	248

	бр.јед. описа	страна
Двор.....	320	249
ПРЕПИСКА СА СЕНАТОРИМА (А-З).....	321-342	240
ПРЕПИСКА СА НАРОДНИМ ПОСЛАНИЦИМА.....	343-368	256
ПРЕПИСКА СА ЛОКАЛНИМ ОРГАНИМА ВЛАСТИ.....	369-378	283
Дравска бановина.....	369	283
Дринска бановина.....	370	283
Дунавска бановина.....	371	284
Моравска бановина.....	372	284
Приморска бановина.....	373	285
Савска бановина.....	374	285
Вардарска бановина.....	375	286
Врбаска бановина.....	376	286
Зетска бановина.....	377	287
Управа града Београда.....	378	288
ПРЕПИСКА СА ЛИЧНОСТИМА ЛОКАЛНОГ ОДНОСНО РЕГИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА.....	379-386	289
Дравска бановина.....	379	289
Дринска бановина.....	380	290
Дунавска бановина.....	381	291
Моравска бановина.....	382	292
Приморска бановина.....	383	293
Савска бановина.....	384	294
Зетска бановина.....	385	296
Управа града Београда.....	386	300
ПРЕПИСКА СА ДРУШТВИМА, УДРУЖЕЊИМА, ОДБОРИМА, КЛУБОВИМА И ДР.	387-445	305
Удружења из области просвете.....	387	305
Студентска друштва, удружења, клубови, одбори и групе - материјали политичког садржаја.....	388	306
Удружења из области културе и уметности.....	389	307
Друштва из области науке.....	390	308
Музичка и певачка друштва, удружења и кола.....	391	308
Певачка и друга црквена друштва.....	392	308
Физичка култура и спортска удружења.....	393	308
Савез сокола Краљевине Југославије.....	394	309
Соколи Дравске бановине.....	395	309
Соколи Дринске бановине.....	396	309
Соколи Дунавске бановине.....	397	310
Соколи Моравске бановине.....	398	310
Соколи Приморске бановине.....	399	310
Соколи Савске бановине.....	400	310
Соколи Вардарске бановине.....	401	311
Соколи Врбаске бановине.....	402	311
Соколи Зетске бановине.....	403	311
Соколска друштва на територији Управе града Београда.....	404	311
Спортска удружења, савези и клубови.....	405	311

	бр.јед. описа	страна
Удружење новинара и штампарских предузећа.....	406	312
Друштвени покрет - "Словенска мисао".....	407	312
Социјално-здравствено удружење.....	408	313
Српско друштво Црвеног крста.....	409	313
Хуманитарна друштва, удружења, савези и одбори.....	410	313
Друштва за заштиту животиња.....	411	314
Удружења резервних официра и ратника, ратних инвалида, добровољаца и др.....	412	314
Национална удружења.....	413	314
Завичајна удружења.....	414	315
Одбори за подизање спомен обележја краљу Петру I и краљу Александру.....	415	315
Одбори за подизање спомен - обележја.....	416	315
Руска друштва и удружења на територији Краљевине Југославије.....	417	316
Југословенска друштва за унапређење односа са страним земљама.....	418	316
Југословенски ротари.....	419	316
Страни ротари.....	420	317
Међународна удружења.....	421	318
Удружења из области правосуђа.....	422	318
Удружења, друштва и савези из области финансија.....	423	319
Удружења и савези из области државног монопола.....	424	319
Савези, друштва и удружења из области индустрије.....	425	320
Задруге, удружења и друштва из области пољопривреде и сточарства.....	426	320
Водне задруге.....	427	320
Удружења, друштва и савези из области саобраћаја.....	428	321
Савези, друштва и удружења из области трговине.....	429	321
Удружења, друштва и савези из области туризма и угоститељства.....	430	321
Удружења, друштва и савези из области занатства.....	431	322
Комунална удружења.....	432	322
Друга удружења из области привреде.....	433	322
Остала сталешко-стручна удружења.....	434	323
Преписка са установама и личностима из области школства и културе.....	435	323
Високо школство.....	436	323
Средње школе.....	437	323
Основне школе.....	438	324
Култура.....	439	324
Уметност.....	440	324
Научне установе.....	441	324
Културно-уметничке установе и појединци.....	442	325
Културно-просветне установе.....	443	325
Кинематографија.....	444	325
Издавачко-штампарска предузећа.....	445	326

	бр.јед. описа	страница
ПРЕПИСКА СА УСТАНОВАМА И ЛИЧНОСТИМА		
ИЗ ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ	446-449	326
Социјална питања	446	326
Здравствена питања	447	326
Пензиона питања.....	448	326
Инвалидска питања.....	449	327
ПРЕПИСКА СА ЦЕНТРАЛНИМ ПРЕСБИРООМ (ЦПБ)		
И СРЕДСТВИМА ЈАВНОГ ИНФОРМИСАЊА	450-470	327
Централни пресбирио	450	327
Централни пресбирио и страни новинари	451	327
Страна штампа	452	328
Дописник ЦПБ-а из Љубљане - Павле Грубишић	453	328
Материјали у штампи - начелног карактера.....	454	329
Новинско-издавачка предузећа Дравске бановине.....	455	329
Новинско-издавачка предузећа Дринске бановине	456	329
Новинско-издавачка предузећа Дунавске бановине.....	457	329
Новинско-издавачка предузећа Моравске бановине.....	458	330
Новинско-издавачка предузећа Приморске бановине	459	330
Новинско-издавачка предузећа Савске бановине.....	460	330
Новинско-издавачка предузећа Вардарске бановине.....	461	331
Новинско-издавачко предузеће Врбаске бановине	462	331
Новинско-издавачка предузећа Зетске бановине.....	463	332
“Време” - Београд	464	332
“Балкан” - Београд	465	333
Остала новинско-издавачка предузећа у Београду.....	466	335
Часописи	467	336
Агенција “Авала” а.д. Београд.....	468	336
Новинска агенција “Сава” - Женева.....	469	337
Радио станица.....	470	337
МАТЕРИЈАЛИ ЕВГЕНИЈА ЖУКОВА,		
СТАЛНОГ ДОПИСНИКА У БЕОГРАДУ	471-480	337
Студије, извештаји и чланци Евгенија Жукова		
о комунистичком покрету	471	337
Материјали органа Коминтерне и државних органа СССР		
(преписи преписа)	472	342
Билтен АК бр. 82 од 7. децембра 1926. године	473	342
Штампа и исечци из штампе на српскохрватском језику	474	342
Штампа и исечци из штампе на руском језику		
совјетске и емигрантске провенијенције	475	343
Остала штампа.....	476	343
Преписка	477	343
Покрајински савез руског соколства у Краљевини СХС	478	344
Каса узајамног кредита при представништву		
Сверуског земаљског савеза.....	479	344
Разно	480	344
Преписка са страним пословним људима	481	344
Предлози појединача	482	344

	бр.јед. описа	страна
МОЛБЕ И ПРЕДСТАВКЕ	483-499	345
Молбе и жалбе државних службеника	483	345
Молбе за запослење.....	484	346
Молбе за помоћ.....	485	346
Молбе власника разних фирми за доделу зајма	486	346
Молбе у вези пензија.....	487	347
Молбе за бесплатне возне карте	488	347
Молбе за пријем.....	489	347
Разне друге молбе.....	490	347
Честитке Милану Стојадиновићу	491	347
Подршка Милану Стојадиновићу од појединаца	492	348
Народне песме о Милану Стојадиновићу и другим личностима и догађајима политичког карактера.....	493	348
Материјали о догађајима и личностима из I светског рата.....	494	349
Историјски и публицистички радови	495	349
Предавања Милана Стојадиновића	496	349
Предавања Момчила Нинчића	497	350
Статистика	498	350
Белешке Милана Стојадиновића	499	350
ФИНАНСИЈЕ МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА	500-503	350
Црногорска банка - Цетиње	500	350
Lloyds national provincial foreign bank, Limited - Paris	501	350
Anglo-International Bank Limited - London и		
Енглеска трговинска банка, Београд	502	350
Јадранско-понунавска банка - Београд	503	351
ФИНАНСИЈЕ АУГУСТЕ СТОЈАДИНОВИЋ	504-506	351
Јадранско-понунавска банка - Београд	504	351
Француско-српска банка а.д. - Београд.....	505	351
Société de banque suisse - Geneve.....	506	352
ФИНАНСИЈЕ ИВАНКЕ СТОЈАДИНОВИЋ	507-508	352
Јадранско-понунавска банка - Београд	507	352
Union de banques Suisses - Lausanne	508	352
ПРИВАТНА ПРЕПИСКА МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА	509	352
Материјали личног и породичног карактера.....	510	352
Честитке	511	353
Саучешћа.....	512	354
Преписка Аугусте Стојадиновић.....	513	354
ШТАМПА	514-540	354
Чланци Милана Стојадиновића	514	354
1920. година	515	355
1921. година	516	355
1922. година	517	355
1923. година	518	355
1924. година	519	355
1925. година	520	356

	бр.јед. описа	страна
1926. година.....	521	356
1927. година.....	522	356
1928. година.....	523	357
1930. година.....	524	357
1931. година.....	525	357
1932. година.....	526	357
1933. година.....	527	357
1934. година.....	528	358
1935. година.....	529	358
1936. година.....	530	359
1937. година.....	531	359
1938. година.....	533	360
1939. година.....	535	360
1940. година.....	537	361
1941. година.....	538	362
1942. година.....	539	362
Штампа без године настанка (s.a.)	540	362

	бр. књиге	страна
РЕГИСТРАТУРСКА КЊИГА.....	1	362

**ОПИС
ЈЕДИНИЦА ОПИСА**

**МАТЕРИЈАЛИ О РАДУ ВЛАДА КРАЉЕВИНЕ СРБА,
ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА И КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ****1 1 ВЛАДА НИКОЛЕ ПАШИЋА**

Указ о разрешењу владе Љубомира Давидовића и именовању владе Николе Пашића, од 6. новембра 1924. године.

година: 1924.

фолијација: 1

1 2 ВЛАДА НИКОЛЕ УЗУНОВИЋА

“Декларација Краљевске владе, дана у Сенату 26. октобра 1934. године, коју је прочитао председник Министарског савета Никола Узуновић” поводом трагичне смрти краља Александра (у форми плаката).

година: 1934.

фолијација: 2

1 3 ВЛАДА БОГОЉУБА ЈЕВТИЋА

Указ о разрешењу владе Николе Узуновића и именовању владе Богољуба Јевтића - 20. децембра 1934. године. Хронологија догађаја око пада владе Богољуба Јевтића, са ширим освртом на ток седнице владе од 20. јуна 1935. године (аутор шеф кабинета Милана Стојадиновића, министра финансија).

година: 1934, 1935.

фолијација: 3-12

1 4 ВЛАДА МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА

1935. година - Споразум шефова бивше Народне радикалне странке (НРС), Словенске људске странке (СЛС) и Југословенске муслиманске организације (ЈМО) о потреби образовања нове владе “са ослоњем у свим крајевима земље”, упућен краљевском намеснику кнезу Павлу 18. јуна 1935. године са предлозима о њеном будућем раду, саставу и потреби образовања нове странке.

Указ о разрешењу владе Богољуба Јевтића и именовању владе Милана Стојадиновића - 24. јун 1935. године; укази о разрешењу и постављењу министара; хронологија догађаја везаних за реконструкцију владе Милана Стојадиновића августа 1935. године (аутор шеф кабинета Милана Стојадиновића); Декларација владе Милана Стојадиновића поднесена Народном представништву.

1936. година - Указ о разрешењу владе Милана Стојадиновића и именовању нове - 7. март 1936. год.; ранг листа министара у Стојадиновићевом кабинету након реконструкције владе - 8. август 1936. год.; коминике за штампу о оставци владе Милана Стојадиновића и именовању нове владе.

1937. година - Обавештење за министре унутрашњих послова и министра саобраћаја о потписивању Указа о реконструкцији владе - 4. октобар 1937.

Забелешка - подсетник (вероватно шефа кабинета) за председника владе о текућим догађајима и разговору са баном Кујунџићем о ситуацији у Врбаској бановини у вези са Конкордатом и акцијом муслимана за померање граница општина.

1938. година - Садржај експозеа (према информацијама Пуцелја) председника владе Милана Стојадиновића о односима Југославије према савезницима и Аншлусу - 24. март 1938. год.; обавештење за домаћу штампу о оставци Стојадиновићеве владе након посланичких избора и повера-вању мандата Милану Стојадиновићу за образовање нове владе - 21. децембар 1938. год.; позив Неготинцима да се окупе ради слушања говора Милана Стојадиновића на радију о политичкој ситуацији и будућем шестогодишњем плану рада владе - плакат.

1939. година - Информација N.N. од 4. фебруара 1939. године о кризи и узроцима кризе владе Милана Стојадиновића - оставци владе, расположењу особља Министарства иностраних послова према Милану Стојадиновићу, расположењу у редовима народних посланика.

s.a. - Писмо - упозорење N.N. упућено највероватније Милану Стојадиновићу о покушајима политичких противника да га уклоне са власти; интервју Милана Стојадиновића у вези са југословенском унутрашњом и спољном политиком (рукопис и превод на енглески); сугестије Стојадиновића у вези са односима Стојадиновић-Корошец-Спахо.

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 13-60

1 5 СТОЈАДИНОВИЋ-МАЧЕК

1936. година - Извештај Управе града Београда (УГБ) о разлозима боравка Милана Стојадиновића на Бледу, а по мишљењу политичких опозиционих кругова (евентуални сусрет са Мачеком) - 8. априла 1936. год.; информација Душана Трифковића, секретара Главног одбора Југословенске радикалне заједнице (ЈРЗ), од 25. августа 1936. године о разговору који су водили Катанић и Риста Даскаловић са Виктором Кошутићем (брат Аугуста Кошутића) о ставовима Хрватске сељачке странке (ХСС) и спремности да њени прваци преговарају са Миланом Стојадиновићем; преписка између др Красника, председника Трговачко-индустријске коморе у Загребу и Љубомира Пантића, народног посланика и секретара Главног одбора ЈРЗ у вези са припремама за предстојећи састанак Стојадиновић-Мачек (11. децембар 1936.); преписка са Иваном Пернаром о истим питањима (17. децембар 1936. год.).

1937. година - Извештај Д. Цветковића о разговорима у Загребу у вези са предстојећим састанком Стојадиновић-Мачек, условима које ће евентуално постављати Мачек и политичком расположењу у редовима ХСС и Сељачко-демократске коалиције (СДК) - 7. јануар 1937. год.; писмо Драгана Протића упућено из Сент Морица шефу кабинета Милана Стојадиновића Јовану Гашићу, у вези са организацијом сусрета и разговора председника Министарског савета са Влатком Мачеком у Брежицама* - 11. јануар 1937. године; извештај Драгана Протића, шефа кабинета Министарства иностраних послова Милану Стојадиновићу о разговорима са др Влатком Мачеком у Загребу 15. марта 1937. године у вези пројекта изборног закона, Хрватске страже,

* Разгледница Брежика и 2 фотографије са састанка Стојадиновић-Мачек 16. јануара 1937. год. налазе се у фотозбирци Архива Југославије.

Конкордата, преговора са Италијом, деловања усташа и др.; писмо N.N. из Загреба о наводном доласку Мачековог изасланика Стјепана Красника у Београд ради обавештавања о догађајима у Србији од интереса за Мачекове предстојеће преговоре - 29. септембар 1937.

1938. година - Платформа за разговор приликом предстојеће аудијенције др Влатка Мачека код кнеза намесника Павла о тзв. "хрватском питању" (припремили председник и потпредседници ЈРЗ - Стојадиновић-Корошец-Спахо) - 24. јун 1938.

s.a. - Изјава дата (вероватно од стране владе) у вези са "позитивним понашањем Влатка Мачека, оптимистичким предвиђањима на споразумевању Мачек-Стојадиновић и срећном сређивању унутрашњих питања".

година: 1936-1938, s.a.

фолијација: 61-94

1 6 СУКОБ МИЛАН СТОЈАДИНОВИЋ - ПЕТАР ЖИВКОВИЋ

1936. година - Обавештење и упозорење анонимних личности о намерама Стојадиновићевих противника, о наводном припремању војне завере Петра Живковића и групе генерала којом би Стојадиновић био уклоњен; изрази подршке Стојадиновићу поводом избегнутог покушаја атентата.

1938. година - Део писма Мираша Шаковића упућен Лали Зуберу, народном посланику, у којем Шаковић говори о својој заслуги за откривање завере и припремања атентата против М. Стојадиновића.*

1939. година - Жалба новинара Сава Меденице - 24. мај 1939. године (некадашњег новинара Агенције "Авала") због поступака према њему (остао је без посла и "постао шпијуном" иако је "допринео осујећењу атентата на Стојадиновића"); у прилогу акт од 1. децембра 1937. године о наводном постојању тајне организације у Београду која се спрема да изврши државни удар и свргне М. Стојадиновића, интервенцији полиције и судбини лица чијом заслугом је осујећен атентат.

година: 1936, 1938, 1939.

фолијација: 95-112

1 7 ПРЕПИСКА СЛУЖБЕНИКА КАБИНЕТА, ОДНОСНО ПРЕДСЕДНИШТВА МИНИСТАРСКОГ САВЕТА, СА МИЛАНОМ СТОЈАДИНОВИЋЕМ

Обавештења шефа кабинета председника Министарског савета Јована Гашића о: текућим догађајима и појединим инцидентним ситуацијама; телефонском разговору са Митом Димитријевићем, народним послаником - 8. јануар 1936. године; разрешењу Гашића са дужности шефа кабинета због одласка у Београдску берзу - 1. јануар 1938. године; захвалност Чедомира Урошевића за постављење на место начелника политичког одељења Председништва Министарског савета, и поводом разрешења од дужности 1938. године; преписка у вези са службеницима Председништва Министарског савета (лечење, здравствено стање оболелих службеника, текући послови - набавка опреме и превозних карата, честитка службеника Стојадиновићу поводом

* Видети: Станко Грујић, у класификационој групи "Преписка са личностима локалног односно регионалног значаја".

трогодишњице владе); обавештење о разговору Милана Перовића, службеника Председништва Министарског савета са патријархом Гаврилом о стању у цркви и раду епископа шибенског Иринеја - 28. мај 1938.

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 113-190

1 8 ПУБЛИЦИСТИЧКИ И ДРУГИ РАДОВИ О РАДУ ВЛАДЕ МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА

1936. година - Брошура уредника "Југословенске страже" Славка Шарића о раду и заслугама М. Стојадиновића, главним смерницама и резултатима рада владе.

1937. година - Чланак Ж. Ранковића "Југословенска радикална заједница и њена делатност" написан поводом прославе двогодишњице владе М. Стојадиновића, у којем се наводе успеси странке и владе на унутрашњем и спољнополитичком плану - 22. јун 1937.

Реферат непознатог аутора "Југославија под намесништвом" у којем се говори о краљевским намесницима и политици владе М. Стојадиновића.

Књига у издању Централног пресбиороа "Двогодишњица рада Владе Милана Стојадиновића (24. јун 1935 - 24. јун 1937)" са поглављима: Југословенска спољна политика, Унутрашња политика, Привредна обнова Краљевине Југославије под вођством М. Стојадиновића, Финансијска политика, Просветна политика, Законодавни рад краљевске владе.

година: 1936-1937.

фолијација: 191-559

2 9 ГОВОРИ МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА

1925. година - Експозе М. Стојадиновића, министра финансија, о финансијској ситуацији поводом дебате о буџету у Народној скупштини (на француском).

1935. година - Десет кратких питања N.N. др Милану Стојадиновићу, министру финансија, у вези његовог говора у Загребу, 30. априла 1935. године на предизборном скупу "панфлетског карактера"; говор М. Стојадиновића септембра 1935. године у Пљевљима о политици владе у односу на пљеваљски крај; говор М. Стојадиновића у Клубу скупштинске већине 18. октобра 1935. године у вези спољнополитичке оријентације владе, оснивања и организације ЈРЗ, односа владе према Народној скупштини и избора Председништва Народне скупштине.

1936. година - Говор М. Стојадиновића, председника владе Краљевине Југославије, у Народној скупштини у вези доношења буџета и о спољној политици Југославије 6. марта 1936. године; говор М. Стојадиновића на седници Сената 27. марта 1936. године поводом дабате о буџету (на француском); говор М. Стојадиновића на збору ЈРЗ у Београду 27. септембра 1936. године (на француском); говор М. Стојадиновића у Скопљу 15. новембра 1936. године о укупној политици владе у односу на тај крај, са позивом да се на општинским изборима гласа за листу ЈРЗ; куртоазни говори одржани приликом посете М. Стојадиновића Скопљу и Битољу (новембра 1936. год.).

1937. година - Експозе и говори Милана Стојадиновића поводом дебате о буџету Министарства иностраних послова на седници Финансијског одбора 4. фебруара 1937. године, у Народној скупштини 4. марта 1937. године (текст на француском и концепт на српском) и у Сенату 1937. године о међународном положају и основним линијама спољне политике Краљевине Југославије; експозе М. Стојадиновића о Конкордату пред Одбором за конкордат у Народној скупштини 8. јула 1937. године; говор М. Стојадиновића у Клубу ЈРЗ од 23. јула 1937. године у коме предлаже да се за извесно време скине са дневног реда питање Конкордата; пригодни говори М. Стојадиновића: поводом отварања железаре у Зеници 3. октобра 1937. године, погона алуминијумске индустрије у Лозовцу код Шибеника 1937. године и освештења камена темељца за домаћинску школу у Прокупљу 1937. год.; концепт говора М. Стојадиновића припремљен за конгрес омладине ЈРЗ о споразуму са Хрватима, односно уставном преуређењу земље - 22. октобра 1937. год. и говор одржан на сабору омладине ЈРЗ 24. октобра 1937. године.

1938. година - Експозе М. Стојадиновића у Скупштини и Сенату 24. марта 1938. године у вези са спољном политиком Југославије (у прилогу билтен ЦПБ-а са извештајем дописника о коментарима стране штампе); говор М. Стојадиновића на Конгресу ЈУГОРАС-а 25. априла 1938. године; предизборни говори Милана Стојадиновића углавном о успесима владе на пољу спољне и унутрашње политике, привреде и финансија, са позивом на гласање за владину листу: на збору у Београду 16. октобра 1938. године; на зборовима у Неготину 30. октобра и Петровграду 6. новембра; Шапцу 8. новембра; Новом Саду 13. новембра; Босанском Новом 20. новембра; Бијељини 27. новембра; Љубљани 8. децембра и Београду 9. децембра 1938. године.

година: 1925, 1935-1938, s.a.

фолијација: 1-467

2 10 ПУТОВАЊА МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА

Извештај Управе града Београда (септембра 1938. год.) о приликама у Шапцу и Лозници пред предстојећу Стојадиновићеву посету; обавештење од 14. новембра 1936. године о припремама у Скопљу и Јужној Србији за дочек М. Стојадиновића; поздравни говор М. Стојадиновића (у име соколске чете и школске општине) приликом боравка у невесињском крају.

година: 1935-1938.

фолијација: 468-500

2 11 ВЛАДА ДРАГИШЕ ЦВЕТКОВИЋА

Географска карта Југославије са означеним територијама на којима треба провести плебисцит по захтевима В. Мачека и Д. Цветковића - 1939; хронологија догађаја који су претходили постизању споразума Цветковић-Мачек ("процес преговора са Загребом") - 1939; Пројекат споразума Цветковић-Мачек од 27. априла 1939. године (на основу говора др Влатка Мачека одржаног 8. маја 1939. године на састанку Хрватског народног заступства у Загребу); писмо др Иве Суботића из Загреба од 4. маја 1939. године којим обавештава председника краљевске владе Драгишу Цветковића о констатацији В. Мачека да краљевско намесништво "отклања" Споразум закључен 27. априла 1939. године између њега и Драгише Цветковића; фрагмент интервјуа са председником владе Д. Цветковићем од 8. јула 1940. године; информације N.N. о разговору са др Куловцем у вези са реконструкцијом владе

Цветковић-Мачек (након постављења Корошеца на место министра просвете) - 1940.

година: 1939, 1940.

фолијација: 501-507

3 12 НАРОДНА СКУПШТИНА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Преписка председника Народне скупштине Косте Куманудија, Драгише Цветковића, Стевана Ђирића, потпредседника Народне скупштине и њихових шефова кабинета са М. Стојадиновићем; говор Стевана Ђирића, народног посланика из Новог Сада, на конференцији Месног одбора ЈРЗ у Новом Саду о политичком раду у протеклој години, о Пешићу, Стојадиновићу, ЈРЗ, хрватском питању и сл. - 24. децембра 1936. год.; извештај потпредседника Народне скупштине Р. Вучетића о ситуацији, догађајима и поступцима среског начелника среза тамнавског те поступцима банске управе у Сарајеву поводом општинских избора (1937); обавештења, препоруке, ургенције и др. у вези: заостале исплате кредита додељеног буџетом Народној скупштини; помоћи становништву општине Трогир у виду организовања јавних радова и бесплатног превоза хране железницом; новчане помоћи Оцеанографском институту из Сплита; одобрења кредита за оправку главног пута у Сремским Карловцима; организације ЈРЗ на терену; смењивања председника општине Нови Сад Илића и чланова Градског већа (са предлогом кандидата за нову општинску управу), несарадње председника новосадске општине Косте Миросављевића са ЈРЗ; промене председника бирачких одбора у срезу цетињском уочи избора; делатности кандидата опозиције у срезу тителском против кандидата ЈРЗ; припајања општине Иђија Новом Саду и проширења надлежности Среског суда у Сремским Карловцима; учествовања југословенских парламентарараца (народних посланика и сенатора) на седницама Интерпарламентарне уније у Бриселу и Паризу и у раду Међународне парламентарне конференције за трговину; ургенције у вези са разним молбама; кратка обавештења у вези текућих послова у Скупштини и влади; брошура о састанку Парламентарне Мале антанте у Букурешту 1. децембра 1936. године (румунско издање на француском); и др.

Стенографске белешке Народне скупштине, спискови народних посланика и Верификациони одбор

Извештај Верификационог одбора Народне скупштине о оставкама народних посланика, смрти неких народних посланика и утврђивању заменика - 1936. год.; представка кмета општине нишке поводом избора Драгише Цветковића за председника Верификационог одбора у којем наводи Цветковићеве незаконите поступке на ранијим дужностима - 6. јуна 1935. год.; стенографске белешке седница Народне скупштине од 16. јануара, 17. фебруара, 28. фебруара и 1. марта 1939. године (садрже: списак народних посланика изабраних 11. децембра 1938. године по бановинама; кандидатске листе и избор чланова скупштинских одбора; кандидатску листу и избор чланова Одбора за међународне уговоре; претрес извештаја Финансијског одбора о Предлогу буџета државних расхода и прихода за 1939/40); спискови: народних посланика изабраних 11. новембра 1927. године са стањем - мај 1928, 5. мај 1935, 4. новембар 1935. и 1939. године, неопредељених народних посланика

ка; чланова Финансијског одбора; народних посланика Дунавске бановине; чланова Клуба ЈРЗ и опозиционих клубова.

година: 1934-1938, s.a.

фолијација: 1-169

КЛУБОВИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

3 13 КЛУБ СКУПШТИНСКЕ ВЕЋИНЕ

Материјали већим делом потичу из рада Председништва Клуба скупштинске (владине) већине (председник Стеван Јанковић): изјава народног посланика Веље Аћимовића о иступању из Клуба народних посланика Богољуба Јевтића и оснивању Клуба народних посланика Милана Стојадиновића тј. Клуба скупштинске већине - 28. јун 1935. год.; образложење Игњата Стефановића и других приложено уз представку приликом иступања из Клуба скупштинске већине - 7. септембра 1935. године, због неприхватања главних тачака Програма ЈРЗ; обавештење о приступању или иступању народних посланика из Клуба скупштинске већине; “Споменица” Клуба словеначких посланика којом обавештавају и образлажу своје иступање из Клуба скупштинске већине - 16. октобар 1935. године; преглед стања Клуба народних посланика скупштинске већине и списак “лабилних” чланова Клуба; списак чланова Клуба скупштинске већине и списак “неопредељених чланова за ЈРЗ” припадника Клуба скупштинске већине (према бановинама).

година: 1935.

фолијација: 170-194

3 14 КЛУБ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ РАДИКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

1935. година - Преписка Председништва Клуба ЈРЗ (председник Клуба Драгиша Цветковић) са М. Стојадиновићем о: бројчаном стању Клуба; поништењу избора општинске управе у велешкој општини, победи опозиционе листе и о предлогу за смењивање лица која су допринела поразу листе ЈРЗ; установљењу Окружног суда у Алексинцу; оснивању странке ЈРЗ у левосојској општини; регулисању наплате земљорадничких дугова (предлог народног посланика Милана Мијића); писмо народног посланика за срез даниловградски, Михаила Бошковића, у вези премештаја противника ЈРЗ и заштите свог ауторитета; памфлетска песма “Пут Стојадиновића кроз Црну Гору” коју је растурао народни посланик Дамњан Арнаутовић, члан Јевтићевог Југословенског клуба; спискови: народних посланика бивше Демократске странке (група Стошовића) који су приступили ЈРЗ, народних посланика који су изјавили да припадају ЈРЗ и да ће основати у Народној скупштини политички клуб ЈРЗ, списак чланова Посланичког клуба ЈРЗ.

1936. година - Извештај потпредседника Клуба ЈРЗ Угрин Јоксимовића о приликама у Вардарској бановини, спајању два пододбора ЈРЗ у Скопљу, предлог за постављење нове општинске управе; активности Спире Хаци Ристића и Часлава Никитовића - 19. април 1936. год.; извештај народног посланика Богдана Ивековића о ситуацији на терену и могућности организације ЈРЗ на подручју срезова Нови Мароф и Клањец - 17. јануара 1936. године; преписка Клуба народних посланика ЈРЗ (председник Клуба Драгиша Цветковић и потпредседник Угрин Јоксимовић) са М. Стојадиновићем,

са дописима народних посланика у прилогу у вези: смењивања банских већника у срезовима рачанском и крајинском; кадровских промена на терену у интересу странке; бројчаног стања Клуба (уписаних и искључених чланова); превирања у клубовима народних посланика; финансијског стања велешке општине (писмо народног посланика Тодора Живковића); писмо Николе Хаслингера, вође Младонемачког покрета у Југославији о њиховој подршци и приступању ЈРЗ; списак чланова народних посланика припадника Клуба ЈРЗ у Зетској бановини и сл.

Правила Клуба народних посланика ЈРЗ (брошура).

1937. година - Телеграм Среског одбора ЈРЗ из Берана “о махинацијама групе људи против воље народа и интереса странке” и сл.

1939. година - Распис председника Клуба ЈРЗ Војка Чвркића, којим тражи од народних посланика извештај о стању ЈРЗ на терену и о странкама Удружене опозиције (УО); оставка народног посланика за срез тамнавски Јована Мијушковића на чланство у Клубу народних посланика ЈРЗ због кампање против М. Стојадиновића, тражи смену владе Д. Цветковића и “концентрацију свих конструктивних снага земље” - 9. април 1939. год.; упозорење Клуба ЈРЗ упућено народним посланицима о обавези поштовања одредаба Статута Клуба с обзиром на акције неких народних посланика уперене против политике владе и споразума са Хрватима - 3. јун 1939.

година: 1935-1937, 1939.

фолијација: 195-310

3 15 НЕЗАВИСАН КЛУБ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА

Предлог М. Јанковића, у име парламентарне групе ЈРЗ, да се “каже народу истина о преговорима Цветковић-Мачек”, сазове земаљска скупштина ЈРЗ и упути позив на сарадњу свима који стоје на гледишту државног и народног јединства - 29. мај 1939. год.; Интерпелација М. Стојадиновића и других (сенатора и народних посланика) Драгиши Цветковићу, председнику владе, у којој захтевају “истину о стварном стању преговора Цветковић-Мачек пре евентуалног потписивања споразума” - 31. маја 1939. год. и саопштење Ђуре Котура, сенатора, дато новинарима 12. јуна 1939. год. о Интерпелацији; изјава потписника Интерпелације од 31. маја 1939. године у којој се саопштава да се бира Акциони одбор са задатком да образује засебан клуб народних посланика ЈРЗ - 26. јун 1939. године; записници са седница о образовању Независног клуба народних посланика под водством М. Стојадиновића - 26. и 27. јун 1939. године; преписка М. Стојадиновића са народним посланицима и председником Народне скупштине у вези образовања и рада Клуба и обавештења појединих народних посланика о неслагању са потписницима интерпелације или њиховог иступања из чланства Клуба; Стојадиновићеве белешке у вези формирања Независног клуба народних посланика ЈРЗ и списак чланова Клуба.

година: 1939.

фолијација: 311-348

3 16 ЈУГОСЛОВЕНСКИ КЛУБ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА - ЈЕВТИЋ

Изјава Танасија Динића, народног посланика, члана Југословенског клуба народних посланика, о могућем иступу из Клуба због различитог гледања његових чланова на политичку ситуацију - 17. јануара 1938. год.;

извештај о седници Клуба под председништвом Б. Јевтића и донетим закључцима о даљем деловању “позитивних југословенских националистичких снага” с обзиром на тешку економску и социјалну ситуацију у земљи - s.a.; списак чланова Југословенског клуба народних посланика.

година: 1938, s.a.

фолијација: 349-351

3 17 СЕНАТ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Преписка председника Сената Љубомира Томашића, Желимира Мажуранића и начелника Сената са Миланом Стојадиновићем у вези сазивања седнице Сената и претреса финансијског закона; извештај начелника Сената Свете Михаиловића о боравку у Пљеваљском срезу поводом кандидатуре за парламентарне изборе, са предлозима мера (3. новембра 1938. год.); списак сталних сенатских одбора и њихових чланова и спискови именованих и бираних сенатора (1936); обавештење о контактима са сенатором Ватрославом Цањугом и могућностима његовог приступа ЈРЗ (5. фебруар 1937); кратка информација о Eugenu Spiegu, финансијеру из Лондона.

година: 1935-1938.

фолијација: 352-383

3 18 ИЗБОРИ ЗА СЕНАТ

Спискови кандидата за сенаторски положај, спискови сенатора по клубовима као и опште напомене и комбинације у вези именовања сенатора - 1937. год; листа могућих кандидата за сенаторе Вардарске бановине са образложењем - 1937. год; Извештај Ђуре Јанковића о гласању за сенаторе на листи ЈРЗ и листи Бирчанина у бившем Крагујевачком округу и у Војводини, обавештење Агенције “Авала” о гласању за сенаторе у Новом Саду и Загребу - 6. фебруар 1938. год; резултати избора за сенаторе по бановинама; спискови изабраних и именованих сенатора по бановинама и спискови сенатора по клубовима; списак народних посланика и председника општина у Дунавској бановини који су на избору сенатора 6. фебруара 1938. године гласали за листу Илије Трифуновића Бирчанина; разни други бројчани показатељи везани за изборе сенатора као и Стојадиновићеве белешке у вези сенатора и сенаторских избора.

година: 1937-1939, s.a.

фолијација: 384-487

3 19 КЛУБОВИ СЕНАТОРА

Клуб сенатора Југословенске радикалне заједнице

Преписка Митра Цаковића, секретара Клуба сенатора ЈРЗ, са Миланом Стојадиновићем у вези његовог избора за кандидата на листи М. Стојадиновића за срез сјенички (у прилогу лист “Народна самоуправа” из Краљева са Цаковићевим чланком “Трогодишњица Владе др Стојадиновића”); о избору Гаврила Дожића за патријарха; извештај Акционог одбора сенатора ЈРЗ о броју уписаних чланова Клуба сенатора ЈРЗ и Правила Клуба сенатора ЈРЗ - s.a.; оставка М. Стојадиновића на сенаторски мандат због задржавања посланичког мандата - 1939.

Радни клуб сенатора

Статут Радног клуба сенатора. (s.a.)

Независни клуб сенатора

Статут Независног клуба сенатора и забелешка о његовом саставу. (s.a.)

Клуб сенатора Југословенске националне странке (ЈНС)

Позив на седницу. (1935.)

Списак сенатора по клубовима (s.a.)

година: 1936, 1938, 1939, s.a.

фолијација: 488-522

3 20 КЛУБОВИ У НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ И СЕНАТУ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Реферат инспектора Александра Кузмановића министру унутрашњих послова од 5. октобра 1935. године о озакоњењу, односно забрани деловања посланичких и сенаторских клубова "са племенским карактером" у народном представништву.

година: 1935.

фолијација: 523-524

3 21 КЛУБ СЕНАТОРА И НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ НАЦИОНАЛНЕ СТРАНКЕ

Извештај чланова Клуба сенатора и народних посланика ЈНС о инциденту између жандармерије и посланика и сенатора ЈНС у Раљи, приликом њиховог одласка на Оплепац 9. октобра 1936. године на обележавање двогодишњице смрти краља Александра, тужбе учесника инцидента државном тужиоцу Окружног суда у Београду против шефа саобраћаја у жандармерији Драгослава Јовића, због повреде њиховог имунитета и забране слободног кретања (12. октобар 1936).

година: 1936.

фолијација: 525-528

ИЗБОРИ**4 22 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ О ИЗБОРИМА**

Коментар др Данила Динића о новој изборној уредби, разликама у односу на ранији изборни закон и главним карактеристикама новог изборног реда - s.a.

Телеграми женских покрета упућени М. Стојадиновићу са захтевима да се "у нови изборни закон уведе опште тајно право гласа за све грађане, једнако за мушке и женске" - 1935. год.

Резултати парламентарних избора у Енглеској - 27. октобар 1931.

година: 1931, 1935, s.a.

фолијација: 1-14

4 23 ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ - 1923, 1925. И 1927. ГОДИНЕ

Табеларни преглед резултата избора за Народну скупштину од 18. марта 1923. године у изборном округу Панчево-Бела Црква.

Табеларни преглед резултата избора за Народну скупштину од 8. фебруара 1925. године по изборним срезovima и гласачким местима - изборног округа Панчево-Бела Црква.

Резулти избора за народне посланике 1927. године у округу и вароши Крагујевац.

Стални бирачки списак општине београдске за 1931. годину бр. XXIV са допунама и гласачким местима на Сењаку.

година: 1923, 1925, 1927, 1931.

фолијација: 15-45

4 24 ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 5. МАЈА 1935. ГОДИНЕ

Говор председника Београдске општине Владе Илића и већника општине Милутина Станојевића у којима, у име представника града, моле Б. Јевтића да буде носилац владине земаљске листе за изборе народних посланика 5. маја 1935. године; одговор Б. Јевтића којим се захваљује на указаном поверењу.

Извештаји Агенције "Авала" о говору Б. Јевтића, председника владе, и министара, Стојадиновића, Врбанића и Вујића, на предизборном скупу у Загребу 28. априла 1935. године; распис начелника среза подгоричког, односно бана Зетске бановине о обавези службеника и пензионера да гласају за земаљску листу Б. Јевтића - 6. април 1935. год.; преписка са М. Стојадиновићем, министром финансија, о: политичким приликама уочи избора у срезovima Андријевица, Бијељина и Скопље; кандидатури и кандидатима; молбе упућене Милану Стојадиновићу да се кандидује на листи Б. Јевтића; поздравни телеграми са кандидационих зборована; списак кандидата за народне посланике на листи Б. Јевтића писмено предложених од стране Трговачке коморе Београда и др.

година: 1935.

фолијација: 46-155

4 25 РЕЗУЛТАТИ ИЗБОРА

Списак изборних срезова по окрузима.

Списак срезова у Краљевини Југославији по бановинама, делимично са именима посланичких кандидата на листи Б. Јевтића.

Табеларни прегледи резултата избора: по бановинама и земаљским листама за Краљевину Југославију и, посебно, за Дравску бановину, срез брзопаланачки и подгорички.

година: 1935.

фолијација: 156-185

4 26 ПРОПАГАНДНИ МАТЕРИЈАЛИ

Изборни пропагандни материјали (плакати, прогласи и леци) којима се позивају грађани да гласају за листу чији је носилац Б. Јевтић као и за посланичке кандидате на истој листи: Милана Костића, Стефана Крафта, Славка Нешића, Драгишу Стојадиновића, Драгомира Стојадиновића и Михаила Живанчевића.

година: 1935.

фолијација: 186-216

4 27 ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 11. ДЕЦЕМБРА 1938. ГОДИНЕ**Општи материјали**

“Списак среских кандидатских листа примљених у канцеларији др Крека које су формално исправне али према досадашњим наређењима нису унете у земаљску листу М. Стојадиновића”; списак посланичких кандидата по бановинама, изборним окрузима и срезovima; списак посланичких кандидата Вардарске бановине на листи ЈРЗ М. Стојадиновића - 1938.

Уверење Касационог суда у Београду од 24. новембра 1938. године о потврди земаљске кандидационе листе М. Стојадиновића за изборе за народне посланике на дан 11. децембра 1938. године, као и одређивање представника те листе за Главни бирачки одбор (Момчило Јанковић и Драгољуб Зекавица).

Распис Краљевске банке управе Дунавске бановине од 4. децембра 1938. године упућен свим среским начелницима и полицијским властима на терену којим их обавештава о акту председника Министарског савета који даје упутства о понашању власти код избора, децембра 1938. год. (да се посебно обрати пажња на рад опозиционих кандидата, сузбије рад Хрватске сељачке заштите (ХСЗ), води евиденција о гласању државних чиновника, националних мањина и Јевреја).

Информација Момчила Јанковића и Драгољуба Зекавице, представника листе М. Стојадиновића у Главном бирачком одбору од 1. јануара 1939. године, којом се скреће пажња Народној скупштини да испита појаве које су довеле до тога да земаљска листа др Мачека добије апсолутну већину у Савској и Приморској бановини (“захваљујући примени терора од стране опозиције” - недостаје прва страница).

година: 1938, 1939.

фолијација: 217-257

*ПРЕДИЗБОРНА КАМПАЊА***4 28 ДРАВСКА БАНОВИНА**

Преписка посланичких кандидата и лица која агитују за листу ЈРЗ на предстојећим парламентарним изборима са Миланом Стојадиновићем о: кандидатури за одређени срез; материјалној помоћи за агитацију и сл., за срезове: дравоградски, горњоградски, логашки, град Љубљану, мариборски, кршки, Логатец и Радовљица и место Рогатец.*

година: 1938.

фолијација: 258-268

4 29 ДРИНСКА БАНОВИНА

Извештај начелника Политичког одељења Председништва владе Урошевића о посланичким кандидатима и прогнозама за изборе по срезovima Дринске бановине, као и реферат у вези са кандидатуром др Мијушковића и Бошка Богдановића за посланичке изборе у срезу тамнавском;

* (Исто за све бановине): Ова грађа садржи већим делом акта упућена Стојадиновићу са незнатним бројем одговора М. Стојадиновића односно његовог Кабинета; унутар бановине грађа је подељена према срезovima-општинама-местима.

извештај Петра Филиповића о “терору опозиције” у Црној Бари (мачванској) уочи, за време и после избора.

Преписка посланичких кандидата и других лица која подржавају и агитишу за листу ЈРЗ са М. Стојадиновићем, у вези: опште политичке ситуације и расположења народа уочи избора; кандидатура и кандидата; заштите “од терора власти” која подржава паралелну листу ЈРЗ чиме доприноси победи опозиције (срез Сремска Митровица); крвавог сукоба на збору (срез јадарски); кадровских померања уочи избора; помоћи за агитацију; других проблема везаних за изборе.

година: 1938.

фолијација: 269-385

4 30 ДУНАВСКА БАНОВИНА

Преписка посланичких кандидата и других личности са терена, присталица ЈРЗ, са Миланом Стојадиновићем о општој политичкој ситуацији у срезима уочи избора, кандидатури и кандидатима, помоћи за агитацију, одлазак на гласање у родно место.

Летак који “плаћеници Москве протурају” кроз Шумадију против листе ЈРЗ, а за Драгољуба-Бену Миловановића, члана Демократске странке (ДС) за срез крагујевачки; списак гласача среза ковачичког за посланичког кандидата Михаила Протића; три летка којима се позивају бирачи среза ковачичког да гласају за посланичког кандидата Светомира Миловановића и др.*

година: 1938.

фолијација: 386-595

5 31 МОРАВСКА БАНОВИНА

Преписка посланичких кандидата и лица која подржавају политику ЈРЗ са М. Стојадиновићем у вези: политичке ситуације и збивања на терену непосредно пред изборе; кандидатуре и кандидата; помоћи у новцу и другим средствима за агитацију; доделе бесплатних возних карата; малтретирања Срба од стране Фехред-бег Драге и Шерифа Воце (срез вучитрнски); отпуштања радника Борског рудника, чланова “Југораса”**; негативног деловања органа власти у вези са паралелном листом ЈРЗ; агитације за листу др Мачека од стране Француског друштва Борског рудника (срез зајечарски); проглас упућен члановима ЈРЗ од стране председника Среског одбора ЈРЗ Петра Богавца, сенатора, о паралелној листи ЈРЗ (срез жички) и сл.

година: 1938.

фолијација: 1-71

5 32 ПРИМОРСКА БАНОВИНА

Преписка посланичких кандидата и других лица присталица ЈРЗ у вези: опште политичке ситуације и расположења народа уочи избора; кандидатуре и кандидата; терора “мачековаца” над присталицама ЈРЗ, против зако-

* Три фотографије зборова одржаних у Темерину и Регелцу, среза новосадског, уочи парламентарних избора 11. децембра 1938. год, уз акт од 17. децембра 1938. год, налазе се у фотозбирци Архива Југославије.

** Фотографија са збора у Борском руднику одржаног 13. новембра 1938. год. налази се у фотозбирци Архива Југославије.

нитог вршења избора и нерегуларности резултата избора, одавања признања лицима која су гласала за листу ЈРЗ (срезови: макарски, сплитски и шибенски); помоћи за агитацију; кадровских померања уочи избора; доделе бесплатних возних карата и сл.

година: 1938.

фолијација: 72-118

5 33 САВСКА БАНОВИНА

Преписка посланичких кандидата и других лица, присталица ЈРЗ, са Миланом Стојадиновићем о: општој политичкој ситуацији, реаговањима и расположењима народа уочи избора; кандидатури и кандидатима; терору, негативном и пасивном понашању власти у срезовима; злостављању, претњи и уништавању имовине владиним присталицама од стране “мачековаца”; паралелним листама и другим појавама које су допринеле победи земаљске листе др Мачека (срезови: бродски, доњостубички, делнички, ђурђевачки, грачачки, крижевачки, сењски, сисачки, загребачки); кадровским померањима; помоћи за агитацију; додели бесплатних карата; попис гласача Загреба који су гласали за листу М. Стојадиновића и сл.

година: 1938.

фолијација: 119-318

5 34 ВАРДАРСКА БАНОВИНА

Преписка посланичких кандидата и других лица са М. Стојадиновићем у вези политичке ситуације уочи избора, посебно тешке у Скопском срезу; кандидатуре и кандидата; неприхватања Панте Јовановића, посланичког кандидата, од народа среза скопског; понашања власти према Вељку Вељковићу, посланичком кандидату на листи ЈРЗ за Скопски срез за време изборне кампање; доделе помоћи за агитацију и др.

Извештаји др Милосава Стојадиновића, посланичког кандидата ЈРЗ за срез горски, о приликама у овом срезу, “нелојалној и разорној акцији Хођериних борбаша који раде против владе уз помоћ јавних органа, ометајући збор ЈРЗ у Драгашу (4. децембра 1938) и настојећи да га претворе у борбашки” (2 плаката Хођериног посланичког кандидата Дамјана Трбусића и његовог заменика и 1 плакат Председништва ЈРЗ за срез горски); представка грађана среза горског, симпатизера ЈРЗ, којом моле да се не дозволи поништење избора за њихов срез, јер су правилно обављени (мандат добио Д. Трбусић); два прогласа, “старог радикала” и “сиромашног Лесковчанина”, бирачима среза лесковачког да не гласају за Тодора Тонића већ за Жиду Рафајмовића.*

година: 1938.

фолијација: 319-490

5 35 ВРБАСКА БАНОВИНА

Преписка посланичких кандидата и других лица, присталица ЈРЗ, са М. Стојадиновићем у вези: опште политичке ситуације и рада појединаца у изборној борби; кандидатуре и кандидата; помоћи за агитацију; кадровских

* Две фотографије о демолирању просторија “Југораса” од стране УО за време парламентарних избора 1938. у Куманову налазе се у фотозбирци Архива Југославије.

померања уочи избора; незадовољства у срезу которварошком због кандидовања генерала П. Живковића за посланичког кандидата њиховог среза на листи В. Мачека, и сл.

Пропагандна брошура којом се Крајишници позивају да 11. децембра 1938. године гласају за листу М. Стојадиновића наводећи његове успехе на пољу спољне и унутрашње политике, посебно значајне за Врбаску бановину (против Мачека и његове федералистичке политике).

година: 1938.

фолијација: 491-537

6 36 ЗЕТСКА БАНОВИНА

Преписка посланичких кандидата и других личности, присталица ЈРЗ, са М. Стојадиновићем у вези: политичке ситуације и расположења бирачких маса уочи избора; кандидације и кандидата - негативног понашања бана Иванишевића и подређених му органа према владиној листи, што је довело до победе посланичког кандидата опозиције Л. Марковића (срез билећки), непријатељске пропаганде и деловања Ферхад-бег Драге и среског начелника Цемовића против владиног посланичког кандидата (срез митровачки); “терора и нечасне агитације” од стране месне опозиције у Рисну; кадровских померања уочи избора, агитације и помоћи за изборе и др. проблема везаних за изборе.

година: 1938.

фолијација: 1-153

6 37 БЕОГРАД-ЗЕМУН-ПАНЧЕВО

Преписка посланичких кандидата и других лица са М. Стојадиновићем о предизборној кампањи; кандидацији и посланичким кандидатима; новчаној и другој помоћи у агитацији и др.

година: 1938, s.a.

фолијација: 154-193

6 38 ВИШЕ РЕГИЈА - БАНОВИНА

Преписка присталица ЈРЗ са М. Стојадиновићем о политичкој ситуацији и реаговањима народа на подручју две или више бановина (Приморска, Зетска, Вардарска, Моравска); путовања у циљу агитације по Босни и због проблема који се тичу кандидатуре и кандидата.

Писма Уроша Круља о политичкој ситуацији у херцеговачким општинама уочи парламентарних избора, кандидатима на листи ЈРЗ, активности опозиције и прогнозама за изборе.

Телеграми Ферхада Драге о терору наоружаних група које, уз помоћ жандармерије, онемогућавају њему и другима предизборну активност у Грачаничком, Неродимском, Подгорском и Вучитрнском срезу.

година: 1938.

фолијација: 194-219

6 39 ПРЕДЛОЗИ ПОЈЕДИНАЦА

Предлози и сугестије појединаца, углавном анонимних, присталица ЈРЗ, упућени М. Стојадиновићу уочи избора: како да се придобије што више гласова за листу ЈРЗ - давањем разних бенефиција и награда сељацима и чиновницима, ускраћивањем бенефиција будућим народним посланицима, материјалном стимулансу гласача; подршке, жеље и честитке за успех на предстојећим изборима и сл.

година: 1938.

фолијација: 220-240

6 40 РЕЗУЛТАТИ ИЗБОРА

Упутство о начину израде изборне статистике; рекапитулација изборних резултата и преглед укупног гласања (према странкама и другом) за територију целе Краљевине Југославије; табеларни прегледи резултата избора (појединачно за сваку бановину) по срезовима, општинама и странкама; преглед резултата гласања по бановинама, изборним окрузима и срезовима појединачно за сваку земаљску кандидациону листу - Стојадиновић, Мачек, Љотић; изборни резултати у “предкумановској” Србији по бановинама, окрузима, срезовима - појединачно за сваку земаљску листу и штампани картограм са насловом “За кога је гласала Шумадија” - са коментаром о изборним резултатима; преписка и картограм достављен Стојадиновићу од стране Владана Јојкића о распореду апсолутних већина појединих странака и страначких група и сл.

година: 1938, 1939.

фолијација: 241-489

7 41 РЕЗУЛТАТИ ИЗБОРА ЗА БЕОГРАД

Резултати избора за народне посланике 11. децембра 1938. године у Београду, Земуну и Панчеву као једном изборном подручју. Спискови гласача: по рејонима (I-XXVIII, а у оквиру њих и по гласачким местима) града Београда који су гласали за земаљску листу Милана Стојадиновића, Влатка Мачека (Љубомира Давидовића, Јеремија Протића) и Димитрија Љотића.

година: 1938.

фолијација: 1-1173

8 42 РЕЗУЛТАТИ ИЗБОРА ЗА ЗЕМУН И ПАНЧЕВО

Резултати избора кандидата земаљске листе М. Стојадиновића, В. Мачека (Љубомира Давидовића, Јеремија Протића) и Димитрија Љотића за народне посланике (по гласачким местима од 1-14 за Земун и од 1-9 за Панчево).

година: 1938.

фолијација: 1-271

8 43 ПРОПАГАНДНИ МАТЕРИЈАЛИ

Изборни пропагандни материјали (плакати, прогласи и леци) којима се позивају присталице ЈРЗ да гласају за земаљску листу чији је носилац М. Стојадиновић, посебно за посланичке кандидате Петра Костића (срез

прњаворски), др Шефкију Бехмена и Фахрију Куленовића. У њима се наводе успеси М. Стојадиновића, посебно на привредном плану, и напада Удружена опозиција окупљена око федералисте В. Мачека.

Прогласи упућени посебно: Јеврејима Београда, Качерцима, бирачима Босне и Херцеговине и пријатељима Петра Живковића, с позивом да гласају за листу М. Стојадиновића.

фолијација: 272-322

ОПШТИНСКИ ИЗБОРИ

8 44 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ

Реферат - мишљење др И. Петровића у вези нове редакције чл. 131 Закона о општинама из 1933. године, која се односи на проблем расписивања општинских избора након распуштања општинског одбора.

година: s.a.

фолијација: 323-326

8 45 ОПШТИНСКИ ИЗБОРИ У САВСКОЈ И ДРАВСКОЈ БАНОВИНИ 1933. ГОДИНЕ

Говор др Ивана Лончаревића, народног заступника, на седници Народне скупштине од 17. октобра 1933. године о хитности интерпелације о фалсификатима на општинским изборима од 8. октобра 1933. године у Савској бановини.

Три извештаја непознате провенијенције о општинским изборима у Дравској бановини одржаним 15. октобра 1933. године о “незапамћеном терору управних власти, жандармерије и народних посланика, односно Крамера и његове клике”; табеларни преглед резултата општинских избора у Дравској бановини.

година: 1933.

фолијација: 327-367

8 46 ОПШТИНСКИ ИЗБОРИ 1936. ГОДИНЕ

Проглас Акционог одбора Златибораца против “кандидата локалне мафије” на општинским изборима 8. новембра 1936. године.

Проглас Акционог одбора општине Орловат у Војводини бирачима којим се агитује за Стевана Мргића и исказује неповерење влади М. Стојадиновића; преглед потврђених кандидатских листа за изборе општинских одборника Моравске бановине; извештај начелника Политичког одељења Председништва Министарског савета Урошевића о расположењу народа према ЈРЗ у срезу драгачевском уочи избора, и одржаном збору УО; извештај Урошевића о узроцима неуспеха на изборима у краљевачкој и другим општинама среза жичког; извештај генералног инспектора Министарства унутрашњих послова о одржаним изборима у Моравској бановини са становишта поштовања законитости и заштите јавног реда и мира; извештај о неправилностима општинских избора у Брињу - Лика; представка грађана Ужичке Пожеге којом се указује на злоупотребе среског начелника у току

спровођења општинских избора; извештаји о резултатима општинских избора у Дринској, Зетској и делу Савске бановине.

Преписка симпатизера ЈРЗ у вези истицања кандидата, помоћи за агитацију, доделе бесплатних возних карата и сл.

Спискови гласача за народне посланике Тодоровић Бранка, Димитријевић Стојадина и Јоксимовић Угрин; спискови гласача ради доделе бесплатних возних карата.

година: 1936, 1937.

фолијација: 368-436

8 47 ОПШТИНСКИ ИЗБОРИ У БАНОВИНИ ХРВАТСКОЈ

Табеларни преглед резултата општинских избора у Бановини Хрватској по срезовима и општинама.

година: 1940.

фолијација: 437-441

ПОЛИТИЧКО-СТРАНАЧКА ПИТАЊА

9 48 ОПШТА ПОЛИТИЧКА ПИТАЊА

1926. година - Извештај N.N. о политичкој ситуацији: истакнутим личностима Народне радикалне странке и њиховом односу према одсутном Пашићу, сукобима унутар странке, јачању утицаја Двора на политички живот земље “уз помоћ послушних министара”, закулисним акцијама Двора у сврху цепања и слабљења политичких странака и о експонентима такве дворске политике из редова НРС, ХСС и ДС (Божа Максимовић, Никола Никић и Воја Маринковић) који желе да замене владу Н. Узуновића.

1931. година - Извештај Управе града Београда (УГБ) о: активности демократа окупљених око Љубе Давидовића, разних група и фракција радикала, земљорадника Ј. Јовановића Пиждона, Самосталне демократске странке и о активности С. Прибићевића у иностранству, његовом кретању, састанцима, ишчекивањима у вези промене у политичком животу; изјави краља Александра да неће дозволити регионалне, верске ни племенске странке; активностима на организовању нове југословенске странке и враћању земље у уставно парламентарно стање; антијугословенској делатности италијанских официра у Албанији и врбовању емиграната са Косова и Метохије за тајну терористичку организацију; хапшењу комунисте Мориса Херцла, бившег трговца из Београда и аустријског комунисте Јохана Коцијанка, због уношења комунистичког пропагандног материјала, и других комуниста (Ота Бихаљија, Антона Дебевца, Игнаца Млинера); погубљењу Ивана Росића, хрватског националисте; злоупотребама код откупа жита и незадовољству сељака и др.

1932. година - Извештај Управе града Београда за период од 10-17. августа 1931. године о политичкој ситуацији: активности и конферисању опозиционих првака из редова Народне радикалне странке, Демократске странке, Самосталне демократске странке и Земљорадничке странке поводом вести да предстоји прелаз у парламентарно, односно прелазно стање, њиховим условима за евентуални улазак ХСС у владу, писању емигрантских листова “Croatia”, “Грич” (прилог од 14. августа 1931. године о експлозијама паклених машина у земљи и др.), “La Federation Balkanique”, као и бугарске и

франциске штампе, растурању летака КПЈ - Обласног комитета за Србију у Београду, забрани крчког бискупа Јосипа Сребрнића да жупник освети соколску заставу у Александрову на острву Крку, дочеку С. Прибићевића у Прагу, погубљењу Ивана Росића, испадуг проте Смиљањића на бана Дринске бановине Вељу Поповића у Ужицу поводом говора на конференцији о образовању “народне југословенске партије” и др.

Део рукописа М. Стојадиновића о политичкој и посебно економској ситуацији у Краљевини Југославији, полагају владе П. Живковића, неспособности министара да ублаже економску кризу и мерама за излазак земље из економске и финансијске кризе.

1933. година - “Политика југословенског јединства против пунктација, раздора и мржње” - говор сенатора Јована Бањанина одржан у Сенату Краљевине Југославије приликом разматрања буџета за 1933/34. годину (28. март 1933) - о буџету, сплеткама и плановима великих сила око Средње Европе и Југославије, значењу Мале антанте, Загребачким пунктацијама, “кобној улози” С. Прибићевића у политичком животу земље, пунктацијама А. Корошеца, опасностима од клерикализма и бискупској посланици против соколства, посланици Љубе Давидовића и декларацији Народног клуба с позивом на решавање југословенског државног питања у “југословенству” и јединственој Југославији на бази слободе, једнакости, равноправности и широке бановинске самоуправе (брошура).

Жалба Јоце Лалошевића, адвоката из Сомбора, против наређења истражног судије да преда све штампане примерке свога нацрта међустраничног споразума о државном преуређењу.

1934. година - Чланак R.W. Seton-Watsona “Југославија и криза” о личности и валадавини краља Александра, посебно од 1929. године, марсејском атентату и могућим извршиоцима атентата, задацима намесништва на уједињењу народа напуштањем екстремне централизације и устава из 1931. године, расположењу Хрвата према држави и трима хрватским политичким групацијама, главним линијама спољне политике краља Александра (приближавање Немачкој и Бугарској) и њеном даљем развоју под намешштвом.

1935. година - Изјава принца Павла новинару Associated Pressa од 21. фебруара 1935. године о разлозима за расписивање избора 5. маја и његовом уверењу да ће Хрвати и Словенци увидети потребу да остану уједињени са Србима.

N.N. извештава о резултатима парламентарних избора 5. маја 1935. године, “пропасти на изборима” лидера опозиционих странака (Јован Јовановић, Љуба Давидовић, Мехмед Спахо) осим Влатка Мачека, снази УО, позицијама владе Б. Јевтића у новом парламенту, непромењеном курсу владе и главним личностима кабинета: Јевтић, Живковић и Стојадиновић - мај 1935.

N.N. извештава о гласинама да ће М. Стојадиновић добити мандат за састав концентрационе владе са предлогом за постављење Давидовића, Јовановића, Спахе, Шибеника и др. за сенаторе, како би се Мачек привукао у НС (јуни 1935 - недатиран).

Извештај Управе града Београда о акцији В. Мачека на “пречишћавању својих редова”, односно прекиду са франковцима (Матија Минтас) на тражење Самосталне демократске странке и његовом убеђењу да ће онемогућити комунистичке елементе у својим редовима; о акцији клерикалаца под вођством надбискупа Степинца на одвајању од Мачековог покрета и

оснивању Хрватске пучке странке по директивама А. Корошеца, летку В. Мачека народним мањинама у Словенији и Војводини с позивом да се прикључе борби хрватског покрета, застоју у преговорима В. Мачека са београдском УО и њеном незадовољству са ставом Мачека који не поставља услове за сарадњу - 11. новембар 1935.

Извештај Управе града Београда о раду групе окупљене око М. Трифуновића (М. Нинчић, Крста Милетић, Д. Палеш и Лаза Марковић), њиховом незадовољству са политиком председника владе М. Стојадиновића (због недоношења политичких закона) и комбинацијама са владом на челу са М. Трифуновићем; о настојањима Марка Кожула да преко Ј. Шутеја дође у везу са В. Мачеком (по директиви М. Стојадиновића), незадовољству београдске Удружене опозиције резервисаним ставом В. Мачека - 3. децембар 1935.

Извештај Управе града Београда о несугласицама чланова Главног одбора НРС (М. Трифуновић, Крста Милетић и др.) и тројице чланова Извршног одбора ЈРЗ у вези са организовањем ЈРЗ, потреби реконструкције владе и амбицијама М. Трифуновића; о Бранку Пелешу експоненту М. Трифуновића у Загребу и “огорченом противнику” М. Стојадиновића; о интерпелацији народних посланика парламентарне опозиције приликом одликовања чланова владе - 11. децембар 1935.

Извештај Управе града Београда о односима владе М. Стојадиновића и чланова Главног одбора НРС, изјави потпредседника Клуба ЈРЗ Вјекослава Милетића о “снази М. Стојадиновића да издржи унутрашњу борбу”, говору министра грађевина Ђ. Јанковића о југословенству, унитаризму и позитивној реакцији Похораца на говор, заседању Независног клуба, акцији на оснивању Земљорадничког клуба и дискусији о томе на седници Јевтићевог клуба - 11. децембар 1935.

Извештај Управе града Београда о покушају црнорукаца да обнове Солунски процес и писању о процесу, о мемоарима Боже Терзића, бившег министра војног у Краљевини Србији - 17. децембар 1935.

Извештај Управе града Београда о кулминацији државне кризе деловањем Удружене опозиције, а посебно В. Мачека, односима и оптужбама радикала на рачун М. Стојадиновића (због недоношења политичких закона, одбијања да распусти Народну скупштину и распише нове изборе, око организације ЈРЗ), нападу В. Мачека на владу М. Стојадиновића поводом Указа о помиловању и суђењу у Марсељу, разговору Б. Влајића са др Торбаром у Загребу о могућности промене режима и образовања концентрационе владе - 18. децембар 1935. (прилог: о писању париског Л Темпа од 21. новембра 1935. године о покушају подмићивања Дебона, адвоката на суђењу у Ексан Провансу од стране владе М. Стојадиновића).

Управа града Београда извештава о реаговањима у посланичким редовима Јевтићевог клуба - Похораца, групе Игњата Стефановића и посебно Клуба ЈРЗ - на збивања везана за сукоб Главног одбора НРС и Стојадиновића, кризу владе, захтеве радикала за њену реконструкцију и могућностима изласка из владе Бобића и Комненовића, позицијама М. Стојадиновића и састанку Мише Трифуновића и Љубе Давидовића - 18. децембар 1935.

Извештај Управе града Београда о гледањима демократе Љ. Давидовића и земљорадника Ј. Јовановића на сукоб радикала и М. Стојадиновића - 18. децембар 1935.

Управа града Београда извештава о реаговању Удружене опозиције на приступање Стевана Ћирића, председника Народне скупштине ЈРЗ и његовом говору у Новом Саду, положају банова Ранка Трифуновића и Свете Пауновића као експонената Аце Станојевића - 24. децембар 1935.

Извештај Управе града Београда о саопштењу Аце Станојевића и раскиду Главног одбора НРС са М. Стојадиновићем, оставци министара Бобића и Комненовића, подршци С. Ћирића М. Стојадиновићу, разговору са Мишом Трифуновићем о НРС, ЈРЗ и влади М. Стојадиновића - 25. децембар 1935.

Извештај Управе града Београда о реакцијама у политичким и владиним круговима на коминике Главног одбора НРС с потписом Аце Станојевића, намери неколико посланичких група опозиционо расположених према влади М. Стојадиновића да напусте Народну скупштину и противљењу тој идеји, комбинацијама са Божом Максимовићем у вези са реконструкцијом владе, покушају зближавања Јевтићевих присталица и борбаша - 25. децембар 1935.

Извештај Управе града Београда о расположењу у Народној скупштини, посебно у Клубу ЈРЗ, новом односу снага у корист М. Стојадиновића након прилажења посланика Клубу ЈРЗ, паралелним организацијама ЈРЗ, претресу у хотелу "Париз", понашању Похораца и Јевтићевог клуба, посебно Драгише Стојадиновића и Василија Трбића након прекида са радикалима и реконструкције владе М. Стојадиновића, контактима УО са радикалима из Главног одбора, акцији Д. Љотића на организацији покрета "Збор" - 25. децембар 1935.

"Нарочити извештаји" - непознате провенијенције о бројчаном јачању Клуба ЈРЗ и припреми за реорганизацију странке - 26. децембар 1935.

Извештај Управе града Београда о политичким расположењима у Народној скупштини након прекида са Главним одбором НРС, настојању С. Ћирића да се насупрот хрватском створи један конструктивни српски фронт, намерама да се формира чисто партијска влада ЈРЗ, настојању Комненовића да формира радикални одбор, пасивности Јевтићевог клуба, садржају летака Похораца и реорганизацији њиховог Југословенског националног независног клуба - 31. децембар 1935.

Сугестије N.N. да се не напушта ауторитативни режим и не преурани са давањем политичких слобода и поновног оснивања политичких странака у држави "која се тек ствара" као и због анационалних елемената (егзархиста тј. бугарашких елемената у Јужној Србији, Срба мађарона у Војводини и народа у Хрватској) - недатирано (1935. год?)

1936. година - Управа града Београда извештава о расположењу у посланичким редовима у вези са организацијом ЈРЗ, утицајем Главног одбора НРС, гласинама о попуњавању владе, активности Воје Ђорђевића и Драгутина Јанковића на образовању земљорадничке групе која би помагала владу М. Стојадиновића да "обиђе Босну и оживи П.О.Ф.", тешкоћама код реорганизације ЈНС (група Игњата Стефановића) и контактима ЈНС са Срђаном Будисављевићем - 14. јануар 1936. године.

Извештај Управе града Београда о везама министра војног П. Живковића са политичарима (Веља Поповић, Којић, Б. Јевтић, Прека и др.),

интересовању В. Мачека за углед П. Живковића код политичара, гласинама о његовом смењивању и постављењу генерала Марића или Недића - 16. јануар 1936.

Извештаји Управе града Београда о бурним седницама у Народној скупштини, споразумном захтеву опозиционих клубова (Независног, Јевтићевог и Прекиног) да С. Ћирић, председник Народне скупштине, поднесе оставку и о предлогу резолуције о раздужењу земљорадника и ситних привредника; избору Мите Димитријевића, као кандидата опозиције, за председника Финансијског одбора, предвиђањима Јевтићеваца о скором паду владе М. Стојадиновића - 28. јануар 1936.

Министарство унутрашњих послова извештава о разговору Драгољуба Јовановића са В. Мачеком и Вилдером у Загребу, хапшењу комунистичког рејонског вођства и др Хиршла, члана обласног комитета у Загребу, реаговању у Београду на пресуде у Ексу, гласинама из радикалних кругова о раду на образовању концентрационе владе на челу са П. Живковићем - 13. фебруар 1936.

Управа града Београда преноси садржину извештаја новинара Максимилијана Мрзљака, дописника "Дејли Телеграфа" у Бечу, о унутрашњој политичкој ситуацији у Краљевини Југославији након покушаја атентата на М. Стојадиновића у Народној скупштини и одстрањивања П. Живковића из владе, покушају М. Стојадиновића да склопи споразум са ванпарламентарном опозицијом, противљењу намесништва и војске; Мачековој средњој линији у односу на хрватске сепаратисте, комунистички покрет, притисак намесништва на М. Стојадиновића да се повеже са ЈНС као гарантом настављања унитаристичког централизма - 24. март 1936.

Управа града Београда обавештава о циркулисању преписа тужбе Коче Радовановића, поднете за време рата војном суду у Солуну против Петра Живковића (о његовој завери и приватном животу) - 31. март 1936.

Управа града Београда извештава о садржини чланка Егона Хајмана, дописника "Минхнер-Нахрихтен" о односима Италије и Краљевине Југославије, итало-албанском пакту, спољној политици Краљевине Југославије и привредној сарадњи са Немачком, успешној политици владе М. Стојадиновића - 6. април 1936.

Извештај Управе града Београда о активностима Ивице Фрковића, блиског сарадника В. Мачека, на придобијању Артуковића за политику В. Мачека и поверљивом разговору И. Фрковића о: веровању Мачека у скорашњи споразум и његовој жељи да разговара са М. Стојадиновићем, повољном реаговању на ликвидацију генерала П. Живковића и чишћењу редова од политички експонираних људи, намери да Шутеј или Шубашић затраже аудијенцију код кнеза Павла, односу франковаца и Мачека, хлађењу Мачека према Драгољубу Јовановићу због његове левичарске акције у народу, односу према СДС и измени Устава (регенство уместо намесништва) - 8. април 1936.

Извештај Управе града Београда о утисцима Јураја Шутеја из разговора са првацима УО у Београду, његовом реферисању Мачеку о разговорима као и о току истраге и саслушања А. Артуковића у Београду, настојању Мачека да Артуковић добије дозволу за боравак у Загребу - 8. април 1936.

Извештај команданта жандармерије о слабој сарадњи жандармерије са Министарством унутрашњих послова, слабом раду управних власти на тере-

ну, нередима и убиствима на територији Савске бановине и у Сплиту (Приморска бановина) након задушница Карлу Брклјачићу, хрватском народном заступнику, која су уследила након летка В. Мачека о убиству Брклјачића (наводи се садржај летка), крвопролићу и актерима догађаја у Керестинцу и узроцима таквог стања - април 1936.

Извештај непознате провенијенције о условима СДК за споразум са српском УО и став УО према њима, о обележавању 5-мајских избора у Хрватској, преносу костију жупника Штоса и конференцији вођства ЈНС - 1. мај 1936.

Забелешка N.N. о предвиђеној седници Главног одбора НРС на којој ће се одлучивати о раскиду са УО и Мачеком, преговорима Крсте Милетића са неким члановима ЈНС, о формирању одбора за израду Меморандума за Друштво народа у Женеви и дизању устанка у Хрватској - 13. мај 1936.

Извештај Министарства унутрашњих послова о обиласку срезова Дунавске и Дринске бановине (посавски, колубарски, ваљевски, тамнавски, орашачки) који садржи податке о: илегалном оружју које поседују сељаци, нерасположењу сељака због економске беде према свим политичарима и групама и њиховом прихватању левичарских парола, паралелним организацијама ЈРЗ у Обреновцу и сукобима унутар УО у Орашачком срезу - 19. мај 1936.

Управа града Београда обавештава о разговору Мухамеда Прељубовића, народног посланика, са С. Ћирићем, председником Народне скупштине, о његовој жељи за прелазак из Јевтићевог клуба у Клуб ЈРЗ и анимозитету између Ћирића и Стојадиновића - 21. мај 1936.

Команда жандармерије извештава о демонстрацији у Мркоњић-Граду фратра Алојзија Ћосића из Ливна са чланицама "Војске св. Анте" које су певале "Устај бане Хрватска те зове", "Живела Хрватска".

Љубомир Марић, министар војске и морнарице, извештава 9. јула 1936. године о догађајима упереним против државног и народног јединства у периоду од 4-26. јуна 1936. год. на територији Савске (већим делом) и Зетске бановине: певању хрватских и сепаратистичких песама, истицању хрватских застава, усташким и комунистичким повицима, нападу на војна лица (Шибеник и Загреб), походу и крвопролићу на Цетињу 26. јуна 1936.

Извештај Управе града Београда о активности и расположењу у посланичким клубовима (ЈРЗ, ЈНС, Јевтић), предвиђањима о исходу општинских избора, искључењу Милоша Драговића из Југословенске народне странке и његовом неуспешном настојању да се зближи са ЈНС због отпора Хођере, причама о намери Д. Љотића да ступи у национални фронт, учешћу "Збора" на општинским изборима, активности на фузији Клуба ЈНС и Јевтићевог клуба и унутрашњим отпорима, реакцији у загребачким опозиционим круговима на избор П. Живковића за председника ЈНС, садржају прогласа ЈНС након конгреса у Сарајеву, контактима УО са Мачеком преко Боке Влајића, захтеви Мачека у вези са државним преуређењем и реаговање политичких странака из УО, односу Мачека и Хрвата према влади М. Стојадиновића и ЈРЗ, решености Мачека да отпочне борбу против франковаца и комуниста, активности усташке емиграције, размимоилажењима између Стјепана Бућа и Мачека, припремама за прославу рођендана В. Мачека, ставу Демократске странке у вези са учешћем на општинским изборима, садржају летка Земљорадничке странке који су студенти растурали по упутству Драгољуба Јовановића, шпијунској активности помоћника италијанског војног аташеа,

италијанском пропагандном материјалу у вези са Абинисијом и извештају војног аташеа Италије у Београду Келнера о значају доласка П. Живковића на чело ЈНС и предвиђањима о понашању војске, суђењу Д. Арнаутовићу и друговима - 16. јул 1936. (недостају 25-29. стр.).

Извештај Управе града Београда о: предстојећој седници Извршног одбора ЈНС и сукобима унутар странке (Узуновић, Јевтић), кретању и активности П. Живковића у Сокобањи и Београду, реаговањима опозиционих странака на суђење и пресуду Арнаутовићу и друговима, захтевима београдске УО за тајно гласање на општинским изборима, ХСС и општински избори, акцији Воје Ђорђевића, министра без портфеља, за стварање сељачког фронта, књизи “Робија” Николе Рупчића, саучесника у усташкој афери у Лици 1932. год. - животу политичких кажњеника па и комуниста у Лепоглави и Сремској Митровици, садржају летка Секуле Дрљевића поводом крвопролића на Белведеру 26. јуна 1936. године, акцији Драгољуба Јовановића за оснивање народног фронта и акцији студентске омладине, присталица Д. Јовановића, за покретање омладинског листа, збору борбаша у Сокобањи и разлозима искључења Милоша Драговића и Драгомира Арамбашића из странке, позитивним ефектима посете М. Стојадиновића Шумадији, припремама и конференцији у Београду наших студената, посебно левичара и комуниста (Ратко Митровић, Вељко Влаховић, Слободан Комадинић, Милева Вуковић, П. Стамболић и др.), проблему склапања колективног уговора пекарских радника и штрајку лимарских радника у Београду, намерама италијанског војног аташеа Келнера да реорганизује обавештајну службу, боравку директора “Drezdner Bank” с намером да у Југославији отвори филијалу ове банке - 30. јул 1936.

Извештај Управе града Београда о: седници Извршног одбора ЈНС - учешћу на општинским изборима, материјалном положају странке, питању спајања Јевтићевог клуба и клуба ЈНС; ставу Д. Љотића о евентуалној сарадњи са П. Живковићем; заједничком иступању ДС, НРС и ЗС на општинским изборима; агитацији Драгољуба Јовановића и студената из Војводине за политику народног фронта и мир; оснивачкој скупштини “Господарске слоге” у Земуну; тарифном покрету социјалистичких синдиката међу радницима београдске општине као и међу радницима молерске, грађевинске и пекарске струке; ставу комуниста и социјалиста према догађајима у Шпанији; повратку Благоја Паровића, познатог комунисте, у земљу; скором смењивању италијанског посланика у Београду Виоле и слабљењу трговинских односа, као одговор на предузимање привредних санкција Краљевине Југославије према Италији (због абисинског рата); преговорима у вези оснивања филијале “Дрезднер банк”; садржају чланка дописника “Правде” из Београда о расположењу Бугарске и посебно Југославије према СССР-у; покушају врбовања бугарских држављана за шпијунску активност у корист Бугарске и намери бугарског митрополита да посети Јужну Србију и Охрид; прослави 150-годишњице немачких насеља у Бачкој и светском конгресу Јевреја у Женеви 8-14. августа 1936. године и учешћу Јевреја из КЈ; намери Едварда VIII, британског краља, да проведе одмор на Јадрану - 6. августа 1936.

Управа града Београда шаље 11. августа 1936. године два прилога “која се путем поште растурају” под насловом:

1. “О поштењу Петра Живковића, бившег генерала и вође бивше ЈНС” - памфлетског карактера у којем се говори о његовој сексуалној настраности, новчаним малверзацијама, богатству и расипању новца;

2. “Оклевања у политици су кобна” - анонимни аутор с потписом “Демократ” позива УО на сарадњу са М. Стојадиновићем како би се заједничким снагама супротставили војно-грађанској мафији на челу са П. Живковићем (чији центар се налази у Сенату и војсци), “на добробит народа и решења и хрватског и српског питања”.

Отворено писмо “Драги пријатељи” с потписом “Др Веритас” у којем упозорава на П. Живковића као болесну личност (параноик, хомосексуалац, аутократ), износи његову негативну улогу у нашој прошлости и тражи да се онемогући у даљем раду.

Управа града Београда даје садржај написа памфлетског карактера “Оклевања у политици су кобна” и “О поштењу Петра Живковића, бившег генерала и вође бивше ЈНС” и извештава о: неслози у вођству ЈНС; кампањи дисидента “борбаша” Милоша Драговића против Хођере и вођства странке; тужби проте Милана Божића против надбискупа Шарића због клевете; изјави Мирка Комненовића о току преговора УО са Мачеком, заједничком иступању УО на општинским изборима и легализацији НРС; разговору цетињског митрополита Дожића са Краљицом мајком о тешким политичким и економским приликама у Зетској бановини и пропаганди комуниста и сепаратиста; састанку Љ. Давидовића са првацима странке по питању општинских избора и сарадње са НРС и ЗС; активности Д. Бошковића у Панчеву, Д. Јовановића у Далмацији и његових присталица у унутрашњости; незадовољству и активности извесних група унутар Мачековог покрета (група око Људевита Пушкаша, Минтаса - профранковачка група, комунисти, самостални демократи); састанку омладинаца, лево оријентисаних, ради покретања омладинског листа; обавештењима Д. Љотића добијеним у Пећи о узнемирености арнаутског живља због наводног одузимања имања од 2.000 арнаутских породица, њиховог иселјавања и стварања националног појаса дуж албанске границе; подвојености студената националиста и присталица народног фронта у вези са учешћем на омладинском конгресу у Женеви, садржај летка студената левичара с позивом за мир; штрајку пекарских и молерско-фарбарских радника у Београду организованих у социјалистичким синдикатима; текст окружнице Интернационалног синдикалног савеза у Паризу послат преко УРСС Југославије, с позивом на прикупљање прилога за шпанске раднике и борце; доласку новог италијанског посланика Инделиа у Београд и југословенско - италијанским односима, интересу италијанског посланства за боравак енглеског краља у Далмацији - 13. август 1936.

Извештај Управе града Београда о: стању и активности ЈНС и сукобима у вођству странке (Узуновић и питање уласка групе Б. Јевтића), седници Извршног одбора странке 26. августа 1936, садржају летка ЈНС поводом општинских избора, кретању П. Живковића; активности Милована Поповића, студента, на организацији националистичког покрета у Бања-луци; активности београдске УО и реакцији на изјаву др Мачека о неспремности УО да приступи решавању хрватског питања, незадовољству радикала положајем у УО, мишљењу Лазе Марковића у вези општинских избора, односа у УО, преговора са Мачеком и образовања народног фронта; активности војвођанског покрета и његовом прогласу уочи општинских избора; болести Светозара Прибићевића; акцији ХСС да онемогући активност Драгољуба Јо-

вановића у околини Сплита и изјави Д. Јовановића о раду Католичке акције на организовању хрватске сељачке католичке омладине (СКОМ) а против јединства хрватског народног покрета; акцији за уједињење свих земљорадничких фракција; тексту платформе антифашистичког народног фронта коју је израдио Светислав Живковић, присталица Д. Јовановића; протестима Јевреја Краљевине Југославије због забране исељавања у Палестину и садржају резолуције I светског јеврејског конгреса у Женеви 8-17. августа 1936. (против нацизма и расног закона Трећег рајха); седници "Руског комитета" о тешком положају руске емиграције у Краљевини Југославији и меморандуму упућеном кнезу намеснику Павлу; о акту италијанског посланства у Београду упућеном Риму о сукобима између Албаније и Југославије (лету и митраљавању југословенског војног авиона на албанско село) - 27. август 1936.

Управа града Београда шаље текст два извештаја непознатог изасланика ЦК КПЈ у Паризу о разговору са Светозаром Прибићевићем у вези: разговора С. Прибићевића са Живком Топаловићем о стварању Народног фронта, учешћа комуниста у фронту и отпора ућешћу; политичке ситуације у Краљевини Југославији и несагласностима по питању предлога УО и захтева СДК; ангажовања Француза у корист Народног фронта у Југославији, Француско-балканског комитета, политичке ситуације у Француској, "Пролетера" и "Кореспонданс Балканик" - 27. август 1936.

Извештај Управе града Београда о: заштравању у вођству ЈНС, питању повратка Б. Јевтића и Боже Максимовића у странку, сарадњи Милана Сршкића са ЈНС, реаговању на писмо Грге Анђелиновића бирачима; припреми за конференцију групе Б. Јевтића у Сарајеву са дневним редом: питање фузије групе са ЈНС и стварање национално-политичког покрета; активности србијанске УО и писму Савеза земљорадника бирачима у вези општинских избора, забринутости УО због држања СДК, односно Мачека, и њеној намери да тражи од кнеза Павла да преузме иницијативу за решавање хрватског питања; настављање акције Д. Јовановића за стварање Народног фронта; састанку групе Јоце Јовановића поводом општинских избора; изјавама Матије Минтаса, сарадника Мачека, о хрватском народном покрету и УО и помоћи грађевинским радницима, штрајкачима у Загребу; текст резолуције са конференције присталица УО у Бијелини 28. августа 1936. године с позивом на јединство вођа УО; заказаним зборовима Милана Прибићевића и Небојше Малетића, присталица Д. Јовановића, по Срему, Мачви и у Вуковару и летку с насловом "Сељаци Срема и Мачве"; текст писма Јаше Продановића присталицама Републиканске странке поводом општинских избора; незадовољству у Клубу ЈРЗ (Војко Чвркић, Нико Новаковић); ревији трупа на Бањици и писању загребачких листова поводом рођендана краља; садржају летка Југословенске народне странке који се растура у Осигеку под насловом "Сељаче"; растурању летака уперених против П. Живковића и Солунског процеса; конференцији "Збора" 4. новембра 1936. год. по питању става према ЈНС и општинским изборима; активности Јевреја због појачаног антисемитизма у Краљевини Југославији; активности Владимира Бретенара и Михајла Ходоровића из Прага на образовању антикомунистичке југословенско-чехословачко-руске лиге; извештајима италијанског посланства о спољној политици Краљевине Југославије након склапања аустријско-немачког споразума и односима са СССР-ом; садржај летка "За правилну оријентацију. Права слика скупштине Југословенског учитељског удружења одржане 3-5. августа 1936. године у Новом Саду" (о притиску просветних и управних власти код избора управе) - 11. новембра 1936.

Извештај Управе града Београда о: супротностима у вођству ЈНС, сукобу са групом Б. Јевтића и бановинској конференцији ЈНС у Загребу; разлозима неодржавања конференције групе Б. Јевтића у Сарајеву; позитивним коментарима на пут М. Стојадиновића у Букурешт и споразум о снабдевању петролеумом из Румуније и другим акцијама владе; расположењу у клубовима Народне скупштине у вези општинских избора и избора скупштинског чиновништва; незадовољству присталица Љ. Давидовића његовом политиком апстиненције; активности групе Јоце Јовановића на уједињењу свих земљорадничких фракција, њиховим предвиђањима у вези преговора са Мачеком, односима Загреб-Београд, активности ЈНС, Воји Ђорђевићу; конференцији Милоша Бобића са политичким пријатељима из среза прешевског (о влади М. Стојадиновића, општинским изборима и НРС); текст резолуције са конференције земљорадника округа подрињског од 11. септембра 1936. године са апелом за јединство земљорадничке партије и заједничко иступање на општинским изборима; текст летка “Светозар Прибићевић у Прагу” (о посети С. Будисављевића, Х. Кризмана и В. Вилдера болесном Прибићевићу, писму В. Мачека и Аугуста Кошутића С. Прибићевићу); реаговању УО на смрт С. Прибићевића, супротностима између србијанске групе самосталних демократа (Воја Мијоковић) и пречанске групе, одласку ужег руководства СДС на сахрану С. Прибићевићу; изјавама Милана Костића о акцији земљорадника у Војводини, ставу СДК против Народног фронта Д. Јовановића и успеху војвођанског фронта; апелу за организацију омладине Јужне Србије у један клуб интелектуалаца чији потписници су присталице Македонског комитета, комунисти и федералисти; летку Акционог одбора привредника у вези тешког стања ситних привредника; садржају извештаја упућеног Централном комитету КПЈ о раду комуниста међу железничарима; тарифној акцији графичких радника и штрајковима у Београду; Јану Крихталеку, чехословачком новинару у Београду, као агенту Коминтерне и тајном дописнику совјетских листова “Известија” и “Правда”; изјави дописника енглеских листова Брауна о М. Стојадиновићу и П. Живковићу; разлозима због којих је уклоњен грчки посланик у Београду Сакералопулос; изјавама мађарског отправника послова Гициа и турског посланика Хајдера о значају посете М. Стојадиновића Румунији; садржају докумената италијанског посланства у Београду о: постављењу Николе Суботића за министра правде, хапшењу на Бледу италијанских држављана осумњичених за шпијунажу (Голднеркренц Хермана и Еђидије), зајму Велике Британије Краљевини Југославији, састанку Мале антанте у Братислави, односу Краљевине Југославије и Немачке и политици Аустрије према Краљевини Југославији - 18. септембар 1936.

Обавештење генералног инспектора Министарства унутрашњих послова о накнадним изборима у неким општинама Моравске бановине и о сукобу сељака и жандармеријске патроле у селу Кукуљанову код Сушака (убијена два сељака) - 5. октобар 1936.

“Политички преглед” од 6. октобра 1936. год, непознате провенијенције, по бановинама:

- Моравска бановина (о резултатима општинских избора)

- Савска бановина (о писању загребачких листова о резултатима општинских избора у Моравској бановини, смрти С. Прибићевића, против комунизма и Народног фронта и др.)

- Вардарска бановина (политичка активност уочи општинских избора)
- Дунавска бановина (предизборне конференције УО, ХСС и др.)
- Врбаска бановина (предизборне активности, разилажења присталица ХСС и ЗС на збору УО у Дервенти због Адем-аге Мешиха - србофоба и агитатора ХСС)
- Дравска бановина (предизборне конференције)
- Приморска бановина (предизборне конференције ЈРЗ и ХСС у Сплиту, комеморација поводом смрти С. Прибићевића, активност Сељачке слоге и Хрватског радничког савеза, оснивање Хрватске сељачке заштите, завршетак штрајка у руднику боксита у Ервенику).

Извештај Управе града Београда о: аудијенцији В. Мачека код кнеза намесника Павла на Брду код Крања, задовољству Мачека посетом, разговорима о политичком стању и предлозима В. Мачека (нова влада, тајни избори за уставотворну скупштину, промена устава); негативном реаговању франковаца, југословенских националиста и четника на аудијенцију (отпоре ревизији устава виде у србијанским политичарима и војсци); конферисању са Мачеком политичара из Хрватског народног покрета (Влатко Радић, Ј. Шутеј, И. Шубашић); састанцима самосталних демократа поводом аудијенције; реаговању из политичког окружења В. Мачека на закључке србијанске УО; обавештењима о утицају М. Стојадиновића на Кемала Ататурка да откаже савез са СССР-ом да се створи антикомунистички блок држава - 15. новембар 1936.

Обавештење Минстарства унутрашњих послова о конферисању првака ЈНС у Сокобањи (П. Живковић, Узуновић, Бањанин, Крамер и др.), доласку Мише Трифуновића у Нишку бању, одласку Корошеца за Љубљану, мирном стању у земљи 1936. год.

1937. година - Извештај N.N. о: резолуцији са шире конференције Земљорадничке странке одржане у Сарајеву јуна 1937. године у којој се изјашњава за савезну државу, реаговање ХСС и УО; настојању управних власти да спрече пропаганду против конкордата и гласинама да ће Клуб земљорадника Воје Ђорђевића гласати против конкордата; изјави Девчића, зета С. Радића, о немогућности споразума са Хрватима - 1. јул 1937.

Извештаји N.N. о: пропаганди за молепствије у Саборној цркви за оздрављење патријарха Варнаве и пропаганди Зубера, Јањића и сенатора Ђорђевића против конкордата; писму које су наводно Гавриловић и Јован Јовановић упутили Давидовићу са основним тачкама споразума са Мачеком (укидање устава, регенство, израда нацрта устава, концентрациона влада и др.) - 8. јул 1937.

Табеларни преглед политичких састанака и других јавних приредби (страначких и верских зборована) у времену од 7-13. новембра 1937.

Забелешка N.N., вероватно Корошеца, у којој се дају сугестије о времену сазивања Народне скупштине у случају смрти патријарха, понашању и ставу владе у вези Конкордата и односу према православној цркви; потреби праћења кретања П. Живковића у Карловим Варима; активности ЈНС поводом претреса канцеларије странке 1937. год.

Анонимно писмо о политичкој ситуацији у Босни, посебно о тешком положају Срба, лошој политици М. Спахе, Корошеца, Мачека, УО, М. Стојадиновића (нису донесени обећани политички закони, распуштена су српска

друштва Народна одбрана и четничке организације, корупција); писмо је и против конкордата.

1938. година - Љубомир Марић, министар војске и морнарице, извештава о сепаратистичкој пропаганди вођства ХСС и организовању илегалне, на војничкој основи организоване, ХСЗ територије Савске и Приморске бановине - 15. фебруар 1938. год.

Реферат М. Аћимовића о прекорачењу законских оквира у раду политичких партија и група, универзитета, средњих школа, народних универзитета, позоришта, радија, штампе, филма и националних удружења и потреби корекције у раду, ради државних и националних интереса - април 1938.

Јосип Роговић, бивши министар, извештава о свом деловању у Сењском срезу, односно преласку угледних чланова ХСС у ЈРЗ, о појави да присташе ЈНС прелазе у ЈНЗ у Савској бановини, његовој смени са дужности председника Среског одбора ЈРЗ Алибунар, за коју оптужује среског начелника - 17. мај 1938.

Преглед политичких зборова и конференција и других јавних приредби одржаних 13. јуна 1938. год. у земљи.

Мато Супчић из Виница код Вараждина разматра ситуацију у Чехословачкој и посебно румунско-пољско приближавање због опасности од напада СССР-а, односно проласка совјетских трупа у сврху пружања помоћи Чехословачкој, говори о два политичка фронта у Југославији - унитаристичком и федералистичком - и о њиховим протагонистима - 24. јун 1938.

Лепосава Поповић, чиновник Министарства просвете доставља своја запажања са путовања по Босни и Далмацији - незадовољству православних и католика због превласти муслимана у организацијама ЈРЗ у Босни као и због превласти идеологије ХСС и Мачека у Далмацији - јули 1938.

Чланак Имре Прокопија у "Мађар семле" (Мађарска смотра) под насловом "Југославија на прагу нових избора" у којем даје политички и привредни биланс трогодишњег рада владе М. Стојадиновића, о хрватско-српским супротностима и на привредном пољу, слабљењу јединства Хрватског народног покрета и СДК, путу В. Мачека у Београд, распуштању Народне скупштине и расписивању нових избора.

Реферат К. Тачевића, новинара, "О садашњој унутрашњој политичкој ситуацији наше земље" у којем говори о трогодишњици рада владе М. Стојадиновића, чији резултати треба да буду основа пропаганде уочи избора; о груписању целокупне опозиције за парламентарне изборе, земаљској листи М. Стојадиновића и кандидатима на листи, изборној борби и сл.

Препис летка непознате опозиционе групе у вези ситуације у Европи, опасности од рата, Аншлуса, чехословачке кризе, против режима и спољне политике М. Стојадиновића и кнеза Павла, а за политику споразума између Срба и Хрвата, од 14. августа 1938. (УО), ослон на западне демократије и за образовање владе народног споразума.

1939. година - Извештај непознате провенијенције из Сплита и Сушак из јануара 1939. године о расположењу и активностима у редовима ХСС, преговорима Мачек-Стојадиновић, резолуцији В. Мачека од 15. јануара 1939. године, растурању летака ХСС и ЈРЗ у Приморској бановини, о католичкој цркви и делатности Секуле Дрљевића у Загребу.

Забелешке о друштвено-политичком животу у току 1938. године са сумарним подацима о политичким скуповима странака, друштава и удружења

и напоменом да су протекли у знаку веће слободе збора и договора - 23. фебруар 1939.

Предлог Ст. Гојковића, саветника банске управе у Сарајеву, у вези решења муслиманског питања у Босни, односно њиховог националног одређења - за српску односно хрватску страну, а поводом “споразума са Хрватима” - 15. мај 1939.

Брошура Б. Калуђерчића “Зашто смо против границе на Дрини и против цепања Босне и Херцеговине” - у којој износи аргументе против повлачења унутрашњих државних граница, јер би оне значиле слабење целине, народне и државне безбедности; о хрватском сепаратистичком патриотизму који граничи са националним фанатизмом и о Мачеку који се “бори против демократских слобода”; противљењу Срба БиХ да “потпадне под такву Мачекову Хрватску” - 28. мај 1939.

Проглас непознате провенијенције о разједињености српских снага у време државно-правних реформи, потреби њиховог окупљања ради опстанка државе и српства и основним начелима за ову акцију; унутрашња организација овог покрета и акција на терену у сврху образовања јединственог српског фронта, независно од политичке одређености.

1940. година - Обавештење о организацији франковаца, извозу 120 аутомобилских гума преко луке Пиреј рентијера Кемала Рустенбеговића, учесталој кореспонденцији официра Ратног ваздухопловства Краљевине Југославије (Леонид Бајдак, Адолф Крањц и Неубанер) са Немачком (на немачком).

s.a. - Кратак садржај аката - мишљења и предлога непознате провенијенције (можда анонимних) о: кадровским предлозима за банове и ministre, цензури, захтевима Мачека, привредним и банкарским установама, предлозима за реконструкцију владе М. Стојадиновића, о Босни и Херцеговини, Јужној Србији, политичким личностима (Љотић, Тирић, Рајић, Д. Стошовић, Ђ. Јанковић, Ј. Деметровић и др.).

година: 1926, 1931-1940, s.a.

фолијација: 1-672

ПОЛИТИЧКА ПИТАЊА У БАНОВИНАМА

9 49 ДРАВСКА БАНОВИНА

1935. година - Иво Мајерле, директор “Драве” из Марибора обавештава о политичким приликама у Дравској бановини и посебно позицији словеначких радикала након образовања ЈРЗ, премоћном утицају СЛС у вођству ЈРЗ; утицају словеначке групе др Мачека. У прилогу шаље говор министра Крека у вези споразума са Хрватима - 19. септембар 1935.

Писмо Милана Ћулафића из Љубљане о организацији клерикалаца у оквиру ЈРЗ, занемаривању радикала, онемогућавању акције Похораца, агитацији радићеваца, сазиву “Словенског југа” и активирању радикала - 19. октобар 1935.

1937. година - Критички осврт команданта IV армијске области Пантелије Јуришића на извештај о унутрашњој ситуацији на територији Дравске дивизијске области (извештај недостаје) због мешања војске у страначке трзавице (смрт студента Долинара од убода ножем, заоштрености између ЈРЗ и

ЈНС због наводне државотворности ЈНС, аутономаштва и словенства ЈРЗ и др.) - 1. јул 1937.

1938. година - Два писма команданта IV армијске области Пантелије Јуришића са прилогом - преписом захтева за смењивање команданта Дравске дивизијске области генерала Лазара Тонића због необјективности у извештавању, наклоности према ЈНС и нетрпељивости према ЈРЗ, односа према управним властима на терену и др.; наводи примере и инцидентне ситуације: цепање државне заставе у Лашком 20. јуна 1937. године, инциденти приликом демонстрација 13. јуна 1937. године у Љубљани у којима су запажени и официри и сл. - 4. април 1938.

Информација непознате провенијенције о интригама словеначких ЈНС-оваца против вођа словеначке ЈРЗ (Корошец, Крек), њиховој жељи да се приближе политици владе М. Стојадиновића, и да места Корошеца и Крека у влади попуне својим вођама - 5. октобар 1938.

Кратка информација о стању приправности немачких војника у пограничним гарнизонима у Корушкој и Штајерској за време парламентарних избора у Краљевини Југославији децембра 1938. године - 12. децембар 1938.

година: 1935, 1937, 1938.

фолијација: 673-689

9 50 ДУНАВСКА БАНОВИНА

1936. година - Управа града Београда извештава о реакцији привредних кругова у Београду на говор М. Стојадиновића на конгресу ЈРЗ - 11. јун 1936.

1937. година - Извештај инспектора Министарства унутрашњих послова Милорада Влашкалина о политичким и економским приликама у Крагујевцу, представницима разних политичких струја и група у градској управи. У прилог извештају су три информације о ЈРЗ у Крагујевачком срезу, целој Шумадији, кадровима и др.

1938. година - Извештај N.N. о привредним, економским и посебно политичким приликама у Шумадији као целини, посебно по срезовима (младеновачки, опленачки, лепенички, крагујевачки, гужански, таковски, качарски и орашачки).

1939. година - Дописник Живановић из Горњег Милановца обавештава о политичкој конференцији Војка Чвркића, министра без портфеља, на којој је говорио о раду владе Д. Цветковића и разлозима за искључење М. Стојадиновића из ЈРЗ - 10. јул 1939.

година: 1936-1939.

фолијација: 690-732

9 51 БАНОВИНА ХРВАТСКА

1939. година - Резолуција представника Срба Вуковарског среза којом траже одвајање од Бановине Хрватске и припајање Дунавској бановини, наводећи историјске, географске, економске, политичке, статистичке и друге разлоге.

Извештај N.N. у коме се говори о терору Мачекове грађанске заштите над југословенским националистима и члановима ЈРЗ са подацима о лицима

која су убијена, масакрирана, нападнута или добила претећа писма у Бановини Хрватској, односно Загребу.

1940. година - Писмо N.N. о политичкој ситуацији у Бановини Хрватској и погрешној спољној политици Краљевине Југославије - 8. октобар 1940.

Писмо N.N. у којем извештава о расположењу у Бановини Хрватској, тешкој економској и социјалној ситуацији, политичкој радикализацији у правцу комунизма и франковаца, Господарској слози, ХСЗ и мачековцима на власти - 4. новембар 1940.

“Изјава Срба из бановине Хрватске” (потписници Срби из БиХ) поводом тешког стања које је задесило Србе Босне и Херцеговине након споразума од 26. августа 1939. године, с позивом на прикупљање свих српских снага на ванпартијској основи.

година: 1939, 1940.

фолијација: 733-743

9 52 МОРАВСКА БАНОВИНА

1937. година - Димитрије Грујичић извештава о боравку Петра Живковића, Милутина Драговића и Крсте Радовановића, сенатора, и Карла Ковачевића у Неготину ради организовања месног одбора ЈНС, и о избору новог руководства реске организације ЈРЗ за Неготин - 21. април 1937.

година: 1937.

фолијација: 744

9 53 ПРИМОРСКА БАНОВИНА

1932. година - Извод из писма Ш. Чакића, новинара из Сплита, од 29. маја 1932. године у вези састанка представника Бугарско-македонског комитета са представницима хрватских емиграната у Италији, састанка представника хрватских сепаратиста и фашиста у Трсту (Козелски), ширења алармантних вети о крађама у Београду и скорашњем паду владе др Маринковића, аудијенцији др Анђелиновића код краља Александра, активности католичког клера на селу и демонстрацијама у Сплиту.

1935. година - Петар Живковић, министар војске и морнарице, преноси извештај команданта места у Сплиту о: вербалним и другим нападима на територији Приморске бановине “који вређају светиње отаџбине”, большевијацији народа и опасности од њеног ширења у војсци - 23. август 1935.

1936. година - Препис писма N.N. из Ливна о демолирању православне цркве у Рујанима од стране католика, тучи (доста рањених и једно лице мртво) и угрожености православних - 13. јануар 1936.

Министарство унутрашњих послова доставља кратку информацију о активности политичких противника ЈРЗ у соколским организацијама које реорганизују у тзв. легије, спрези соколства и комунизма, протежирању припадника ЈНС од стране жандарма, с молбом бану Приморске бановине да провери наводе - 1. јул 1936.

Извештај дописника ЦПБ у Сплиту о предизборној ситуацији у Приморској бановини, посебно по срезовима (предизборној кампањи за општинске изборе, кандидатским листама, предизборним кретањима у странакама и

сл.), скупштини Хрватског културног друштва “Напредак” у Сплиту, комеморацији на сплитском гробљу “борцима за слободу Хрватске”, спору пекарских радника и послодаваца - 3. новембар 1936.

1938. година - Извод из извештаја из Метковића о претњама паљевином и бојкотом онима који буду гласали за владу на парламентарним изборима и део говора Звонимира Бјеловучића у селима око Малог Пролога и Новосела - 20. новембар 1938.

Извод из писма N.N. из Сплита о терору мачековаца над националним елементима уочи парламентарних избора, и сахрани др Трумбића уз искључење свих “југословенских елемената” - 24. новембар 1938.

Извештај посланичког кандидата ЈРЗ за срез шибенички Славка Грубишића, команданту жандармерије генералу Стефановићу о стању у Шибеничком срезу: противдржавном и противдинастичком раду опозиције на челу са Даном Шкарицом, понашању представника власти и државних и самоуправних надлештава “који су великим делом отворени сепаратисти и дефектисти”, уз навођење конкретних примера; терору опозиције над присталицама ЈРЗ уочи парламентарних избора, сукобима са жандармеријом и предлозима мера ради осигурања безбедности и слободе гласања 11. децембра - 3. децембра 1938.

Кратка информација Министарства унутрашњих послова о психози терора, вандалским актима и мерама за његово спречавање у непознатом срезу Приморске бановине уочи парламентарних избора - 7. децембар 1938.

Извештај N.N. о политичкој ситуацији у Сплиту уочи парламентарних избора: јачању хрватских радничких синдиката и комуниста и слабљењу ауторитета послодаваца, слабости ЈУГОРАС-а, јачању опозиције, с предлозима мера ради јачања опозиције ЈРЗ, ЈУГОРАС-а и послодаваца (забраном штрајкова и др.) - децембар 1938. год. (на француском).

1939. година - Писмо генерала Марка Михаиловића из Сплита у којем обавештава М. Стојадиновића о протеклим парламентарним изборима у Приморској бановини, стању у Бановинском одбору ЈРЗ, стању у бенковачком и биоградском срезу, личности бана Буића и сл. - 17. јануар 1939.*

Представка делегације Срба из Мостарског и Столачког среза у којој траже да се, приликом разграничења Србије и Хрватске, долина Неретве припоји Србији (наводећи историјске, етничке, саобраћајне и друге разлоге) - 19. април 1939.

s.a. - Кратка информација N.N. о догађајима на Пељешцу и Мљету - активности Католичке акције удружене са мачековцима, понашању власти, обесправљености Срба.

година: 1932, 1936, 1938, 1939, s.a.

фолијација: 745-781

9 54 САВСКА БАНОВИНА

1932. година - Четири писма непознатог повереника из децембра 1932. године, која говоре о расположењу становништва, посебно хрватског, према режиму (Сушак, Лика-Прибићевци, Бјеловар, Врбоско и др.), боровку Паве-

* Фотографија спомен-плоче у Тијесну, срез шибенички, оштећене 31. децембра 1939. год. која је постављена након евакуације италијанских власти 1921. налази се у фотозбирци Архива Југославије.

лића и Сервациа у Опатији и Ријечи, грађењу фортификација на Ријечи од стране Италијана и др.

1935. година - Писмо непознатог повереника о политичком расположењу у Загребу и активности франковаца, клерикалаца и радићеваца (у прилогу исечак из "Обзнане", односно окружнице надбискупа Антуна Бауера поводом прославе светосавске године) - 17. јануар 1935.

Писмо непознатог повереника о активности клерикалаца и франковаца у Марији Бистрици са прилогом из "Нове Данице" о резултатима плебисцита у Саару - 22. јануар 1935.

Извештај Пармачевића, дописника ЦПБ из Загреба о реаговању југословенских и опозиционих кругова (ХСС и СДС) на декларацију владе М. Стојадиновића - 5. јул 1935.

Вођа организације Р.И.С. Хрвој Ружевић из Загреба шаље ултимативне захтеве своје организације Милану Стојадиновићу у вези са унутрашњом и спољном политиком (савез са Немачком и Бугарском и др.) - 21. јул 1935. год.

Срби из среза Вргинмост износе поступак Хрвата према Србима и моле за заштиту и "жељезну руку" јер би могло доћи до крвавих међунационалних сукоба - 29. децембар 1935.

Чланак непознатог аутора из Загреба као реакција на говор М. Стојадиновића у Народној скупштини у којем се залагао за стварање великих политичких странака мимо верске, националне и регионалне основе, наводећи као пример САД - 17. август 1935.

Извештај Управе града Београда о сукобима вођства ХСС и франковачких група (Матија Минтас, Дражић, Јосип Реберски), затегнутом односу између клерикалаца и вођства ХСС, решености Мачека да рашчисти са комунистичким елементима, Мачековој тактици чекања у погледу преговора са Србијом за разлику од десног крила ХСС (Торбар, Шубашић), неслози у редовима СДС - 31. децембар 1935.

1936. година - Непознати повереник обавештава о скорим могућим потресима у Хрватској, проглашењу слободне Хрватске и коментару др Рибара догађаја у Керестинцу - 25. април 1936.

Извештај Јована Вучковића, артиљеријског мајора за генералштабне послове о приликама у Хрватској, посебно у Загребу: хрватском покрету, хрватској омладини, улози католичке цркве, положају Срба у Хрватској, положају официра у Хрватској, загребачкој полицији и предлозима мера - 18. мај 1936.

Градска полиција Славонске Пожеге извештава о говору др Танаја против четника, демонстрацијама и хапшењима због усташких парола (Ђуро Крпан из Славонске Пожеге, студент Шумарског факултета у Загребу) - 21. мај 1936.

Извештај N.N. о хрватском покрету на чијем челу је тајни Директоријум састављен од франковаца и бивших "К.унд К." официра (Стјепан Хрвој, Мирко Кошутућ, Крунослав Локмер, генерал Матасић и пуковник Кватерник), вези Директоријума са Павелићем у иностранству, организацијама хрватског покрета, њиховом карактеру, активностима и циљевима - стварање католичке државе у Подунављу под династијом Хабзбурга - 16. јун 1936.

Министар војске и морнарице Љ. Марић доставља извештај “доктора из Загреба” под насловом “Перспективе за општинске изборе у Хрватским крајевима”, у којем се говори о расположењу хрватских националиста и југословенски оријентисаних Хрвата према режиму М. Стојадиновића, нехомогености хрватског фронта, критикује запостављање југословенских елемената и пасиван став режима према догађајима у Хрватској, положају ЈРЗ у тим крајевима уочи општинских избора - 24. јул 1936.

Извештај непознате провенијенције о одлуци ХСС да иде самостално, а не са УО, на општинске изборе, акцији за повратак Крњевића и Кошутића из иностранства, акцији Хрватске пучке странке против ХСС, деловању Ивана Андреса у ХСС, састанку Католичке акције, Мачековој гарди, безвлашћу и анархији.

Одбрана среског начелника из Вировитице Цемовића на оптужбе Мартина Месарова, изабраног посланика на листи В. Мачека, у вези случајева на терену - сукоба са органима власти и непријатељском, антијугословенском и антисрпском деловању Месарова и његових истомишљеника.

Извештај, вероватно В. Мачека, о позадини убиства хрватског народног заступника Карла Бркљачића 9. априла 1936. године у Трновцу крај Госпића, повезујући убицу, Стеву Пејновића, са четницима и јевтићевцима на челу са сенатором Петром Зецом, реаговању личких Срба на принудни боравак Артуковића у Госпићу, трагедији у Керестинцу чије жртве су бивши четници, а не припадници омладинске организације ЈРЗ.

1937. година - Извештај Бранка Стражичића, дописника “Времена” из Загреба, о реаговању ХСС и франковаца на склапање пакта са Бугарском и споразума са Италијом и на посету Бенеша Београду, акцији ХСС на окупљању пречанског фронта, профашистичкој активности франковаца и њиховим нападима на Мачека због “шуровања” са Србима, ставовима Мачека у вези решења хрватског питања, о ЈНС и ЈРЗ у Загребу - 6. април 1937.

Летак Хрватске омладине растуран пред демонстрације у Загребу и од стране омладинаца - левичара, против владе М. Стојадиновића и његове ненародне и противхрватске политике, за демократију и Бенеша, против фашизма - 7. април 1937.

Летак Хрватске антифашистичке омладине поводом крвопролића у Сењу 9. маја 1937. год. с позивом на “отпор против београдских властодржаца”.

Бранко Стражичић, дописник “Времена” из Загреба извештава о реакцијама у загребачким круговима на повлачење конкордата из Сената - 9. октобар 1937.

Информација N.N. о реаговању загребачких политичких кругова и јавности на говор М. Стојадиновића (вероватно на конгресу омладине ЈРЗ) - октобар 1937.

Љубодраг Марић, министар војске и морнарице, доставља садржај писма N.N. из Загреба о изгредима на Загребачком универзитету и пасивном држању полиције (наводно по наређењу банске власти) - 12. новембар 1937.

1938. година - Извештај N.N. из Загреба о реаговању на резултате посете М. Стојадиновића Немачкој и његовом пропутовању кроз Загреб, уверењу неких кругова о могућности и потреби споразума ХСС са М. Стоја-

диновићем, противјеврејском расположењу, међусобним сукобима новинара Агенције "Авала" и Пресбирео у Загребу - 25. јануар 1938.

Б. Стражичић, дописник "Времена" из Загреба, обавештава о расположењу руководства ХСС према конкордату и споразумевању са ЈРЗ, њиховом интервенисању за нови изборни закон - 12. фебруар 1938.

Извештај N.N. из Загреба о реаговању водећих политичких кругова (СДК, ХСС) и грађанства на Аншлус и могућем утицају на унутрашње политичке проблеме - 17. марта 1938.

Управа полиције у Загребу извештава о демонстрацијама студената (ХСС, хрватски националисти, марксисте) приликом плеса Југословенског академског потпорног удружења и хапшењу учесника, већином студената и радника - 20. март 1938.

Извештај N.N. о великом броју захтева улагача за исплатама уштеђеви-на код градске и поштанске штедионице и ДХБ у Загребу (у вези са летком ХСС) - 6. мај 1938.

К. Домазетовић, сарадник "Времена" из Загреба, извештава о свечаности освећења камена темеља дома Господарске слоге у Загребу, говору Мачека и других као и о демонстрацијама и нападима на српске и јеврејске радње - 8. мај 1938.

Б. Стражичић, дописник "Времена" из Загреба, извештава о вестима које се преносе по Загребу о: датуму избора, аудијенцији В. Мачека код кнеза Павла у име УО и оставци бана Ружића - 28. јул 1938.

Писмо Рудолфа Хорвата, Славка Говедића и др. "зачетника Хрватског народног покрета", у којем упозоравају М. Стојадиновића на догађаје у Чехословачкој који намећу потребу брзог решења хрватског питања и моле пријем својих изасланика - 4. октобар 1938.

Телефонско саопштење подбана Михалцића у вези могућег изборног споразума СДК са ЈНС и реаговању јавности на преговоре - 15. октобар 1938.

Телеграфски извештај подбана Михалцића из Загреба од 17. октобра 1938. године о реакцији на говор М. Стојадиновића (вероватно са предизборног скупа у Београду 16. октобра 1938).

Министарство унутрашњих послова подноси извештај градске полиције у Славонском Броду о изгредима хрватски оријентисане омладине и комуниста у Славонском Броду 18. октобра 1938. године, хапшењу и суђењу учесницима - 21. октобар 1938.

Иван Радић, у име радићеваца који чине трећину Главног одбора ХСС, обавештава М. Стојадиновића о решености да се на парламентарним изборима вежу за листу М. Стојадиновића, оснују свој клуб у Народној скупштини и сарађују са председником владе - 24. октобар 1938.

Извештај Враговића, управника полиције о разговору Владимира Радића са М. Стојадиновићем о сарадњи на парламентарним изборима и Радићевим захтевима.

Милан Миљковић, мајор у пензији у Загребу, пише, у време изборне борбе, о УО и посебно о хрватском питању, изражава подршку М. Стојадиновићу и ЈРЗ - 26. новембар 1938.

Кратка информација о састанку хрватских народних заступника који ће се одржати 16. децембра 1938. године у Загребу са којег ће упутити ултимативну резолуцију М. Стојадиновићу - 30. новембар 1938.

Извештај вараждинске жандармеријске чете о политичким приликама у Вараждинском, Новомарофском, Златарском и Ивањечком срезу уочи парламентарних избора: нападима ХСЗ на припаднике и скупове ЈРЗ и жандармеријску патролу, вежбању чета ХСЗ и њиховом инфилтрирању у ватрогасна друштва, терору и притисцима ХСЗ, претећим лецима ХСС државним чиновницима, покретачу и кривцу свих нереда Томи Јанчковићу, кандидату на листи В. Мачека - 30. новембар 1938.

Рекапитулација изгрета и напада извршених од стране припадника ХСС и ХСЗ на присталице ЈРЗ, жандармерију и страначки неопредељене у току новембра 1938. године, односно уочи парламентарних избора: у Вараждинском, Славонскопожешком, Славонскобродском, Делничком, Ивањечком, Војнићком и Златарском срезу.

А. Дабиновић из Загреба нуди решење хрватског питања успостављањем нагодбе у Хрватској по узору на Угарско-хрватску нагодбу - 1. децембар 1938.

N.N. извештава о ситуацији у Загребу 16. децембра 1938. године: шире се вести о фалсификованим резултатима гласања за владу, отварању сабора, припремама ХСЗ за случај устанка, скором паду владе М. Стојадиновића, раду Цветковића и Корошеца против М. Стојадиновића, привредној депресији и др.

Управник загребачке полиције др Враговић извештава о експлозији на Штросмајеровом тргу иза зграде ЈАЗУ, с претпоставком да се ради о пакленом строју.

1939. година - Извештај N.N. из Загреба за јануар 1939. године о: ХСС, положају Мачека након резолуције са заседања тзв. хрватског сабора, емиграцији припадника ХСС и усташа, роварењу у војсци, тзв. хрватској заштити, католичкој цркви, сепаратистима, комунистичкој активности омладине, загребачкој полицији, ЈРЗ и др.

Стражичић, дописник "Времена" из Загреба, извештава о писању "Политичког вјесника" бр. 10 у коме се први пут пише похвално о Хитлеру и цитира његова изјава о праву на самоопредељење народа и о ставу политичких кругова да је хрватски проблем постао међународни - 27. фебруар 1939.

Кратка информација N.N. из Загреба, фебруар 1939, о кампањи полске и остале европске штампе против Југославије у вези решења хрватског питања, односно преуређења државе.

Коментар N.N. из Загреба на писање "Политичког вјесника" бр. 12 за мај 1939. године, у којем критикује захтеве Мачека и ХСС у вези са решавањем хрватског питања, и тражи увођење широке самоуправе - 30. мај 1939.

s.a. - Иво Франић, управник Етнографског музеја у Загребу, говори о немогућности успеха ЈРЗ у Савској бановини због терора ХСС над Југословенима и присталицама ЈРЗ, непоштовању закона, субверзивној пропаганди комуниста и Павелићевих присталица.

Кратка информација N.N. о настојању Пантелије Јуришића, команданта IV армијске области, да ступи у контакт са вођством ХСС, клерикалцима и франковцима.

Команда жандармерије извештава о претњама и нападу на учитеља Мартина Лампинга у Великом Трговишту, срез Клањец, због гласања на прошлим изборима за владину листу (парламентарни избори 1935. год.) и одбијања да уђе у Сељачку слогу.

Извештај непознатог дописника из Загреба од 16. августа о опроштајној вечери америчких Хрвата, франковачком говору Бутковића, председника Хрватске братске заједнице у САД, и интервенцији полиције.

Стражичић, дописник “Времена” из Загреба, извештава о прослави и скупштини ХСЗ у селу Градни крај Самобора и говору др Торбара, изасланика В. Мачека - 29. август.

Поверљив извештај N.N. из Загреба од 16. маја о карактеру тзв. Народно-социјалног блока (десничарски, антисемитски, против страног капитала) и садржају два летка професора Франа Шојата у којима се позивају Хрвати, Срби и Словенци на оснивање народно-социјалног блока са седиштем у Загребу, захтевају корените привредне и социјалне реформе, борба против корупције, бановинска самоуправа.

Извештај повереника из Загреба о оснивању Хрватског радног или аутономистичког клуба са циљем да окупи Хрвате који би са владом “активније сурађивали на рјешењу хрватског питања”.

Препис наредбе Министарства унутрашњих послова од 20. децембра 1924. године у предмету одштете због имовинских штета учињених појединцима (из политичких разлога) на подручју Хрватске и Славоније. На крају акта је напомена да се наредба не примењује од петомјеских избора 1935. године.

Карикатура о положају Хрватске – како јесте и као би требало да буде.

година: 1932, 1935-1939, s.a.

фолијација: 782-917

9 55 ВАРДАРСКА БАНОВИНА

1935. година - Управа града Београда извештава о разговору свога повереника са Стојаном Цветковићем, председником Демократске странке у Куманову, о оснивању тајних организација ДС, спречавању агитације Драгољуба Јовановића по Јужној Србији, бугарофилима и нетактичном понашању власти према јужносрбијанцима, запажању повереника о подвојености радикала у Куманову - 24. децембар 1935.

1937. година - Извештај N.N. о политичким приликама и стању ЈРЗ у Скопљу, посебно у Битољу - новом председнику општине (Робе), сукобу бугараша и цинцара-Грка, љотићевцима и радикалима.

1938. година - Елаборат Јована Петровића из Скопља у вези са: начином спровођења избора, стањем месне и среске организације ЈРЗ у Скопљу и перспективи те странке на будућим изборима са Пантом Јовановићем као кандидатом “омраженим у народу и странци”; домороцима и егзархистима (Македонцима), њиховој политичкој опредељености и тежњи ка аутономији Македоније; муслиманима (Турцима и Арнаутима) и њиховим верским, просветним и аграрним питањима, расељавању Арнаута из пограничног појаса, њиховој политичкој опредељености и захтевима; насељеницима, њиховој припадности ЈРЗ, кандидатима и интересу странке за одређене срезове Јужне Србије на парламентарним изборима - 14. мај 1938.

“Важна запажања” анонимног “старог радикала” из Скопља у вези са избором за црквену општину у Скопљу, узнемирењима Турака због евентуалног принудног исељавања, мера на насељавању Македонаца, “лучиста”, решења дуванског питања, измирења два одбора ЈРЗ у Скопљу и кандидатима за парламентарне изборе - 10. јул 1938.

Реферат МУП-а о политичком расположењу у Јужној Србији, ширењу идеја о стварању аутономне Македоније у оквиру Југославије, односу према Бугарској и Македонском комитету, неправилностима око откупа дувана и афиона, нерасположењу према дошљацима, акцији “лучиста” у Велесу - 4. август 1938.

Министар војске и морнарице доставља извештај Команде III армијске области у коме се износи сепаратистичко деловање и бугарофилско држање Лазара Хаџи Ристића, председника ЈРЗ у Прилепу, Бориса Поповића, председника општине и Александра Хаџи Здравковића, председника омладинске организације ЈРЗ - 10. август 1938.

Извештај Андра Стојковића, председника Удружења четника у Скопљу, о деловању албанске организације, односно Косовског комитета, и о македонској организацији за аутономну Македонију на територији Вардарске бановине - 8. новембар 1938.

година: 1935, 1937, 1938.

фолијација: 918-952

9 56 ВРБАСКА БАНОВИНА

1939. година - Захтеви “становништва Врбаске бановине” поводом утврђивања граница бановине Хрватске (против цепања Врбаске бановине и припајања Загребу или Сарајеву).

година: 1939.

фолијација: 953

9 57 ЗЕТСКА БАНОВИНА

1936. година - Извештај са путовања по Црној Гори Делје Лазара, референта ЦПБ, о политичким и економским приликама и перспективама за организацију ЈРЗ у Цетињском, Барском, Подгоричком, Никшићком и Которском срезу након оставке Мирка Комненовића на положај министра за физичко васпитање (почетак 1936. год.).

Министар војске и морнарице Љ. Марић доставља извештај команданта Зетске дивизијске области о ширењу вести (од стране федералиста, комуниста и католичких организација) о увођењу федеративног уређења земље и подели Црне Горе између Сарајева и Скопља - 5. мај 1936.

Извештај N.N. о догађају на Белведеру код Цетиња 26. јуна 1936. године и главним кривцима тих догађаја Петру Пламенцу и Иви Јовичићу, који су врбовали комунисте и федералисте за збор, под утицајем италијанске пропаганде и новца, сумњи у лојално понашање судског чиновништва и бана лично у односу на ухапшене и главне кривце - 28. јун 1936.

Протест “независне црногорске интелигенције” поводом крвопролића на Белведеру и одговорности жандара и полиције, понашања према рањенима и ухапшенима, са захтевом да се извршиоци покоља позову на одговорност, истрага пренесе са полицијске на судску власт и ухапшени пусте - 11. јул 1936.

Јанко Дрљевић, адвокат из Колашина, нуди своје услуге за евентуални споразум М. Стојадиновића са Хрватима, с обзиром да није дошло до споразума србијанске УО са Мачеком - 25. јул 1936.

Извештај дописника ЦПБ о политичким приликама у Зетској бановини уочи општинских избора, односу политичких снага и могућим резултатима избора (ЈРЗ, УО, федералисти, комунисти, земљорадници, демократи, ХСС у појединим регијама и срезовима Зетске бановине), профили и политичкој оријентацији штампе - октобар 1936.

Извештај дописника ЦПБ од 10. новембра 1936. године о политичким приликама у Зетској бановини пред општинске изборе: кандидатским листама (ЈРЗ, УО и тзв. грађанска листа), изборној борби и агитацији, политичким странкама и групама; изборним прогнозама по регијама (Санцак и Метохија, херцеговачки део Зетске бановине, стара Црна Гора и срез Дубровник) са прилозима; летак В. Мачека о нечовечном поступку према политичким осуђеницима и летак Секуле Дрљевића о црногорском федералистичком покрету удруженом са хрватским сељачким покретом (за равноправност и слободу Црне Горе с позивом на гласање за кандидате Црногорског фронта).

Команда жандармерије извештава о политичкој ситуацији и политичком затишју у Дубровнику, шуровању неких Хрвата са Талијанима из Дубровника, о гласинама да ће Италија ускоро окупирати Далмацију, штрајковима, комунистима (Никола Машановић), школској омладини "затровој у хрватским друштвима", потискивању "националних елемената".

1937. година - Извештај Николе Петковића о несређеном стању у ЈРЗ у Боки Которској, односно постојању паралелних организација и настојању Мирка Комненовића, пристаје Главног одбора НРС, да се такво стање продужи - октобар 1937.

1938. година - Информација непознате провенијенције о писању листа "Дубровник", незадовољству становништва јужне Далмације политиком В. Мачека, акцији групе умерених Хрвата Дубровника да приступе ЈРЗ, вођству ЈРЗ Дубровника и др.

Анонимна представка о активности команданта пограничне јединице мајора Баје Кривокапића и његових истомишљеника у Подгорици уочи парламентарних избора: притисцима на погранично становништво да гласају против листе М. Стојадиновића а за кандидате са федералистичко-комунистичке листе, кријумчарењу и другим недозвољеним радњама на граници са Албанијом.

Спискови службеника ресора Министарства саобраћаја, финансија, социјалне политике и народног здравља са службом на територији Зетске бановине; списак пензионера настањених на територији Зетске бановине који се истичу као противници владине политике, односно ЈРЗ - новембар 1938.

Извештај непознатог новинара из Дубровника о одбијању католичког свештенства у селу Сибачи у Дубровачкој жупи да подели сакрамент умирућем због тога што је соколаш и што је на парламентарним изборима гласао за кандидата са листе М. Стојадиновића - 24. децембра 1938.

година: 1936-1938.

фолијација: 954-1000

10 58 ПРЕДЛОЗИ УСТАВНОГ ПРЕУРЕЂЕЊА ДРЖАВЕ

1934. година - Меморандум истакнутих хрватских јавних радника (Мештровић, Мажуранић, Политео, Шврљуга, Тарталија, Бауер, Степинац, Ритиг и др.), упућен краљевском намеснику принцу Павлу, о стању и расположењу народа према држави и државном уређењу, потреби спровођења законитости, ублажавања цензуре и прописа о удруживању и зборовима, независности судова, поступном суспендовању делатности Државног суда за заштиту државе (ДСЗ), пуштању на слободу В. Мачека, давању амнестије, распуштању или разоружању удружења која изазивају опасност грађанског рата и др.

Фрагмент документа непознате провенијенције који говори о актерима и садржају загребачког меморандума као и о меморандуму београдских интелектуалаца на челу са Слободаном Јовановићем (на немачком).

Меморандум представника београдске индустрије упућен краљевским намесницима, којим поздрављају апел групе загребачких интелектуалаца и истичу потребу концентрације народних и политичких снага након марсељског атентата и смрти краља Александра - новембар 1934.

1935. година - Меморандум непознате провенијенције настао у Паризу 5. новембра 1935. године, у којем се даје нацрт државног преуређења у правцу самоуправе седам историјских покрајина (против федерализације која би угрозила државно јединство), негира постојање само хрватског питања, указује на негативну улогу католичког свештенства и др.

Пројекат устава хрватских интелектуалаца поднесен В. Мачеку на проучавање, са картом о новој подели Краљевине на бановине - 12. новембар 1935.

Управа града Београда извештава о пројекту устава бивших федералиста (Желимир Мажуранић, Стјепан Сркул, Миливоје Дежман, Светозар Ритиг и др.), са којим је упознат В. Мачек, а један примерак је достављен кнезу Павлу ради давања мишљења - 23. децембар 1935.

1936. година - "Основна начела уставног преуређења државе". На полеђини документа Милан Стојадиновић је својеручно написао "Мишљење Мачекових пријатеља - лето 1936."

1937. година - Вера Чубриловић, поводом чланка Слободана Јовановића у "Политици" о уставном нацрту загребачких интелектуалаца, изражава незадовољство због могућности прикључења Босне и Херцеговине Хрватској - 26. мај 1937.

1938. година - Чланак Лазара Марковића "Југословенски уставни проблем" (објављен у "Славоник Ривју", Лондон, јануара 1938.) у којем говори о Уставу из 1921. и 1931. године, захтеву за уставном реформом, надлежности краљевских намесника код промена устава, ставу В. Мачека, могућности споразума између Срба и Хрвата одбацивањем двеју екстремистичких солуција.

s.a. - Програм алтернативне владе образоване од представника више политичких странака и групација, визије уставног преуређења државе и посебни захтеви ХСС (услови за сарадњу) - непознате провенијенције (на немачком).

Документ непознатог аутора у којем пледира за обнову српско-хрватске коалиције и даје њена основна програмска начела, тражи ревизију Устава из 1931. године (након пунолетства краља) и ново уређење поделом земље на шест аутономних покрајина (недостаје прва страница и крај текста).

Нацрт уставног преуређења Краљевине Југославије са сугестијом да се ради реализације “државног програма” приступи преговорима са Хрватима - на полеђини документа М. Стојадиновић је својеручно написао “Нацрт г. др Ажмана”.

година: 1934-1938, s.a.

фолијација: 1-81

10 59 ХРВАТСКО ПИТАЊЕ

1935. година – Стеван Ненадић, публициста из Београда, даје предлог за решење тзв. хрватског питања давањем широких бановинских самоуправа (против федеративног уређења), предлаже оснивање хрватских клубова народних посланика и сенатора и хрватске државотворне странке као противтеже Мачековој ХСС, предлаже да се одбије оснивање Земалске сељачке странке Драгољуба Јовановића због његове намере да шири комунизам међу сељаштвом - 25. август 1935.

Чланак Иве Белина под насловом: “Економски моменат хрватског питања”, објављен у загребачком часопису “Нова Европа” октобра 1935. год. (некомплетан).

1936. година - Др Чедомир Сребрено-Долински, члан Главног одбора Демократске странке шаље М. Стојадиновићу своје предавање, које је држао у многим местима Србије и Војводине, о решењу хрватског питања према гледишту В. Мачека - 23. новембар 1936.

1937. година - Милан Јелић, књижевник, нуди своје виђење решења хрватског питања, а у случају немогућности даље заједнице предлаже ампутацију западног дела земље у корист поново успостављене Србије, Мађарске, Аустрије и Италије - 7. новембра 1937. год.

1938. година - Иван Панчић из Брибира шаље М. Стојадиновићу своју студију о решењу хрватског питања без федерализације државе, путем “посебног руководећег кадра” превазилажењем племенске себичности, враћање ауторитета државе и поштовањем законитости; предлаже забрану штрајка, јединствену изборну листу, измене у управном апарату сеоске општине и др. - 11. март 1938.

Стеван Ненадовић, публициста из Београда, предлаже М. Стојадиновићу одлагање избора до краја трајања мандата изабраним посланицима, прилаже копију меморандума упућеног кнезу намеснику Павлу о решењу хрватског питања. Понавља ставове из свог меморандума од 1935. године, сматрајући да се хрватско питање може решавати само у споразуму са Краљевском владом; наводи писање штампе, посебно београдске, о хрватском питању, потреби да гувернер краља буде војно лице - 20. јул 1938.

Меморандум Лазе Поповића, професора Универзитета у Загребу, у којем наводи да је хрватско питање делимично материјално и економско питање и предлаже да се води материјална брига о Југославенској академији знаности и умјетности (ЈАЗУ), Унивезтитету, Уметничкој академији, изградњи државне болнице; очисти загребачки магистрат од плаћеника (националиста); образлаже немогућност поделе између Срба и Хрвата и потребу инсталисања хрватског покрајинског сабора за Савску бановину у којем би “Срби имали веома јак положај”, итд. - 19. новембар 1938.

Крмељ из Подбрежја, Дравска бановина, упућује М. Стојадиновићу пет дописа - размишљања о расцепканости Славена, судбини Чехословачке због неслоге и самобитности Словака, опасности за Краљевину Југославију од територијалних претензија суседа, племенске искључивости и нејединства у земљи, односима између Срба, Хрвата и Словенаца; противник је федерализације; предлаже "један праведан, не преоштар централизам са бановинским самоуправама, унификацију језика" и др. - 5. децембар 1938.

Брошура Ј.Ж. Милосављевића "Српско-хрватски спор и неимари Југославије", у којој износи историјат спора и развоја српске и хрватске државе, језика и вере, сеобама, Првом светском рату и улози Србије и Југословенског одбора; констатује постојање три народа односно три покрајине и континуитет српског народа све до линије Сењ-Огулин-Глина-река Чазма до Драве.

Реферат Лује Војновића "Србија и народно јединство" - о историјској улози Србије као југословенског Пијемонта, историјској оправданости српске хегемоније насупрот пропаганди једне група политичара у корист једно-класне сељачке хегемоније и захтева за новом уставотворном скупштином.

"Влада М. Стојадиновића и хрватско питање" - реферат N.N., припадника ЈРЗ уочи парламентарних избора децембра 1938. године о: југословенској идеји код Хрвата кроз векове, југословенској концепцији државе, односно државног и народног јединства, хрватском питању и политици В. Мачека, споразуму В. Мачека и УО из 1937. године, ставу М. Стојадиновића према хрватском питању и основама могућег споразума, спољној и економској политици владе М. Стојадиновића.

Реферат др Н. Новаковића о политици В. Мачека, односно ХСС, која доминира у хрватском политичком животу, незадовољству хрватске интелигенције и сељаштва политиком апстиненције, другим политичким групацијама као могућој противтежи ХСС (Католичка акција, крижари, франковци и др.), продору правашке идеологије у хрватске сељачке масе и предлогу да вођство над њима преузме Влатко Радић, одвоји их од В. Мачека и приведе конструктивној југословенској политици; садржају могућег споразума на бази устава из 1931. (децентрализација државне управе, финансијски програм за крајеве настањене Хрватима и др.).

1939. година - Непознат аутор из Загреба под насловом "Загребачки меморијал" предлаже, с обзиром на могућност споразума са Мачеком на бази јединства народа и државе, сређивање унутрашњих прилика ослоном на југословенске националисте у хрватским крајевима, уз моралну и материјалну подршку Београда, сједињење Приморске са Савском бановином у сврху раздора у редовима ХСС, растурање сељачке заштите и измену састава и карактера ЈРЗ - 11. јун 1939.

Брошура "Дубровник и хрватско питање" од Мелка Чингрије у издању "Југословена Дубровника", у којој износи југословенске идеје и улогу Дубровника, апелујући да га, код склапања споразума, не одвајају од залеђа; реакцију "Неколико дубровачких Југословена" на тај апел сматрајући Херцеговину залеђем Дубровника, а не Цетиње; предлаже да Дубровник не дели судбину Приморске бановине - јули 1939.

Брошура Ј.Ж. Милосављевића "Српско-хрватски спор", III део, која се према садржини надовезује на брошуру истог аутора из 1938. године. На крају брошуре аутор реагује на стварање Бановине Хрватске коју доживљава као пораз српске државне идеје; позива "Сви Срби на окуп! Српство је у опасности!" - 30. август 1939.

Брошура Оскара Тартаље из Сплита “Хрватско питање”, у којој прави паралелу између ставова Стјепана Радића и В. Мачека који каже да је југословенство фикција; наводи цитате из “Антологије југословенске мисли и народног јединства” (1390-1930) од Виктора Новака истичући да југословенска мисао која значи “један народ, један краљ, једна држава” мора да победи.

Брошура Бранка Радице из Сплита “За патриотски споразум”, у којој говори о идеји државног и народног јединства (којој се супротставља идеја о три народа); о потреби фундаменталних промена државног уређења; немогућности племенске територијалне поделе; неопходности једнакости, правде и равноправности за југословенски патриотски споразум, што је у интересу свих, не само Београда, Загреба и Љубљане; о захтеву за аутономију Далмације.

s.a. - “Шта је хрватство” размишљања Ил Богданова (др Јосип Љубић) о јужнословенским племенима: Словенцима, “Србохрватима” и Бугарима, решењу српско-хрватског проблема стапањем Срба и Хрвата, југословенској држави “која још није нација већ је тек средство за будућу нацију са преодминантним српским духом”, интегралном југословенству стапањем Словенаца и Бугара са “Србохрватима”.

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 82-259

10 60 УДРУЖЕНА ОПОЗИЦИЈА (УО)

1933. година - Протест Народне радикалне странке, Демократске странке и Земљорадничке странке од 23. априла 1933. године, поводом суђења В. Мачеку пред Државним судом за заштиту државе због резолуције Сељачко-демократске коалиције од 7. новембра 1932. год.

Пројекат споразума о стварању политичке заједнице састављене од НРС, ДС и ЗС, са основним погледима на програм такве заједнице.

1935. година - Стенографске белешке говора Јована Јовановића и Љубомира Давидовића, одржаних на збору УО 29. априла 1935. године у Београду, на коме је Љ. Давидовић изнео програм са којим УО иде на изборе 5. маја 1935.

Резолуција УО од 2. јуна 1935. године (усвојена у Загребу) о начину одржавања петомајских избора од стране владе Б. Јевтића, резултатима избора и снази УО која ће наставити “започето дело до коначне победе”.

Летак Љ. Давидовића и Јована Јовановића од 25. августа 1935. год. (Крагујевац) с позивом на сврставање у широки народни фронт слободе за “владу народа и хлеба у слободи”.

Плакат са позивом на збор УО на Цетињу 20. октобра 1935. године (“за правду, слободу, рад и хлеб”) - 5. октобар 1935.

Говор Драгољуба Јовановића припремљен за збор УО од 20. октобра 1935. године у Алексинцу (о незадовољству радом владе М. Стојадиновића, опасностима од фашистичких елемената и политици УО).

Централни пресбиро извештава о изјави Душана-Дуде Бошковића да се разишао са србијанским делом УО због тога што није отворено иступила са захтевом о уређењу државе на федеративној основи - 13. децембар 1935.

Извештај ЦПБ од 14. децембра 1935. године о разговору Бошка Влајића са В. Мачеком о потреби заједничког иступања УО и што скоријих избора.

Извештај Управе града Београда о боравку Илије Јукића, блиског сарадника В. Мачека, у Београду и разговору са Лазом Марковићем у вези евентуалне сарадње радикалног Главног одбора са УО и В. Мачеком - 23. децембар 1935.

1936. година - Брошура са снимцима збора УО у Књажевцу од 2. фебруара 1936. године, на којем је требао да говори Драгољуб Јовановић; збор је растурен од стране жандармерије и војске.

Извештај Управе града Београда о иступању Војвођанског акционог одбора против Драгољуба Јовановића; Одбор је за аутономну Војводину - 1. април 1936.

Забелешка о разговору N.N. са др Никићем о Мачековим условима за долазак у Народну скупштину; захтеви су упућени ванпарламентарној опозицији - Давидовићу и Трифуновићу - 21. април 1936.

Летак N.N. под насловом "Писмо пријатељима" у коме се говори о политици владе М. Стојадиновића, привредном стању и аферама, УО, Господарској слози, антирежимском расположењу радника и сељака и потреби јединства акције - мај 1936.

Две резолуције представника народно-демократских група УО из Црне Горе у којима се износи тешко економско стање покрајине, незаконити поступци органа власти, догађаји на Цетињу од 26. јуна и др., тражи смењивање ненародних корумпираних режима, политичке слободе, побољшање економско-социјалног положаја народа и позивају на одговорност органи који су се огрешили о законске прописе - 12. јула 1936.

Проглас А. Станојевића, Љ. Давидовића и Ј. Јовановића од 27. августа 1936. године поводом општинских избора.

Летак УО - "Београђани", поводом одржавања збора ЈРЗ у Београду 27. септембра 1936. године, с позивом да присуствују збору и дају свој суд о негативном раду владе М. Стојадиновића.

Декларација УО и Народног фронта слободе среза Даниловград о општинским изборима и комуналном програму опозиционих кандидата - октобар 1936.

Забелешка о основним питањима везаним за уређење државе, која разрађује меморандум УО (према обавештењима МУП-а) - 10. децембра 1936.

Извештај N.N. о разговору са В. Мачеком (у вези споразума са УО, односа према влади М. Стојадиновића и Круни) и В. Вилдером (у вези УО, слободних избора, политике Мачека и др.), путу по Хрватској, дозволи повратка из иностранства Влатка Радића и Густава Кошутића.

1937. година - Проглас А. Станојевића, Љ. Давидовића и Ј. Јовановића од 2. априла 1937. године, којим изражавају незадовољство спољно-политичком оријентацијом владе М. Стојадиновића - приступање осовини Рим-Берлин, пакт са Бугарском, занемаривање савеза са Француском и слабљење Мале Антанте.

Летак "југословенских родољуба" којим се напада предлог земљорадника о променама државног уређења.

Информација “од поузданог пријатеља из Загреба” о боравку делегата УО у Загребу и разговору Лазе Марковића са Шимрак Јанком како да се онемогући споразум В. Мачека с принцом Павлом - 17. септембар 1937.

Спопразум НРС, ДС, ЗС, ХСС и СДС од 8. октобра 1937. године којим се утврђују начела и поступак за промену уставног поретка.

“Апел јавности”, штампан у Крагујевцу 10. октобра 1937. године, у којем се говори о споразуму УО и реакцијама на споразум режима, режимских листова и деснице; изражава противљење влади М. Стојадиновића, која се одржава насиљем и корупцијом, организовањем јуришних одреда; за владу народног споразума.

Препис писма Ј. Јовановића, Љ. Давидовића и М. Трифуновића краљевском намеснику Раденку Станковићу о акцији владе и ЈРЗ на формирању својих борбених организација (униформисаних и наоружаних) - 20. октобар 1937.

Говор В. Мачека у Фаркашићу поводом састанка са шефовима УО - 23. октобар 1937.

Проглас Акционог одбора грађана под насловом “Обавештење грађанима Београда”, у којем се упозорава на опасност од “наоружаних чета Стојадиновићевих најамника по фашистичком моделу”, спутавања слободе штампе и спречавања “да народ сазна о Народном споразуму Срба и Хрвата” - октобар 1937.

Извештај N.N. о састанку УО у Фаркешу, на коме су утврђене смернице за даљи рад на спровођењу Споразума и његовом пропагирању у народу - новембар 1937.

Проглас шефова УО поводом посете Ивона Делбоса Београду, који садржи изјаву шефова УО, опис манифестација Београда за Француску, напад жандармерије; писање енглеске и француске штампе о тим манифестацијама и демонстрацијама против режима М. Стојадиновића као и писање талијанске штампе о неуспеху Делбоса у Београду - 12. децембар 1937.

Извештај N.N. о предвиђањима присталица опозиције и могућем исходу будућих акција УО и В. Мачека на придобијању српских маса за Споразум, путу В. Мачека у Србију, положају владе М. Стојадиновића и борби УО против те владе; за најширу демократију.

Реферат М. Ивановића, државног тужиоца Округног суда Београд, под насловом “Југословенска идеологија према споразуму Удружене опозиције”.

Карикатура под насловом “Расправа о споразуму на равној нози”, са текстом односно дијалогом између М. Стојадиновића и народа о Споразуму.

1938. година - Саопштење Љ. Давидовића којим објашњава циљеве и разлоге доношења упутства УО од 1. марта 1938. године о координацији и јединству акције месних партијских организација које чине УО - 4. март 1938.

Писмо др Смиљанића Бени Миловановићу о ситуацији у УО, посебно у београдском делу УО - 8. март 1938.

“Истина о финансирању за последње три и по године” - саопштење А. Станојевића, Љ. Давидовића и Ј. Јовановића о финансијској политици М. Стојадиновића - јун 1938.

Члан Главне контроле С. Протић шаље говор (штампан у форми летка) Стевана Поповића, адвоката из Београда и припадника НРС, на збору УО одржаном 15. маја 1938. године у Рековцу, у коме напада спољну политику М. Стојадиновића и његову владу као ненародну и антидржавну, осврће се на конкордат, Нашичку аферу, корупцију у Министарству војске и морнарице и др. - 1. јул 1938.

Материјали о доласку В. Мачека у Београд августа 1938. године (извештај УГБ о разговору Шутеја са УО уочи доласка В. Мачека, упутства и проглас за дочек, говори В. Мачека, саопштење са састанка блока Народног споразума, извештаји полиције о путу, боравку и одласку В. Мачека, и брошура под насловом “Триумф мисли народног споразума”).

Препис писма Ј. Јовановића Пиждона епископу далматинском у Шибенику Иринеју Ђорђевићу, којим обавештава о сарадњи и заједничком коминикеу блока Народног споразума и ЈНС - 17. август 1938.

Отворено писмо Љ. Давидовића, Ј. Јовановића и М. Трифуновића Корощецу, министру унутрашњих послова, поводом прогона штампе након одласка В. Мачека из Београда и политици Корошеца, која иде против споразума Срба и Хрвата - септембар 1938.

Летак N.N. под насловом “Највеће издајство после Косова”, у којем се критикује спољна и унутрашња политика владе М. Стојадиновића и тражи формирање владе од представника блока Народног споразума - 1. октобар 1938.

Извештај о конференцији УО у Зајечару и говору Љ. Давидовића, Милана Грола, Божидара Влајића и др. - 4. новембар 1938.

Поздравно писмо В. Мачека упућено УО поводом предизборног скупа УО у Београду - 2. децембар 1938.

Одговор В. Мачека на Стојадиновићеве претње чиновништву у вези скупштинских избора, као и обавештење блока Народног споразума о пријави В. Мачека и других против М. Стојадиновића и државних чиновника у Загребу и Сарајеву, због кршења изборних прописа - 10. децембар 1938.

Летак Акционог одбора из Словеније под насловом “Одкод има Др. Корошец денар” о корупционашким аферама, с позивом на гласање за листу В. Мачека.

година: 1933, 1935-1938.

фолијација: 260-510

10 61 ОМЛАДИНА И СТУДЕНТИ СРПСКОГ ДЕЛА УДРУЖЕНЕ ОПОЗИЦИЈЕ

Проглас омладине НРС, ДС, СДС, ЗС, Радничке омладине и Уједињене студентске омладине, поводом Конгреса омладине ЈРЗ, против владе М. Стојадиновића, фашизма и рата; за демократију и народни споразум - 1937. год.

Проглас омладине ДС, СДС, ЗС, НРС, Радничке омладине и Уједињене студентске омладине којим се поздравља Народни споразум УО са СДК од 2. октобра 1937. године; против фашизма и рата, за братство, демократију и мир - 1937. год.

Проглас студената НРС, ДС, ЗС, СДС, Земљорадничке левице и Радничке левице о негативном билансу двогодишње владе М. Стојадиновића за успоставу дипломатских односа са СССР, распуштање Народне скупштине,

слободне изборе, укидање устава, Државног суда за заштиту државе, националну равноправност, социјалну правду и др. - 1937.

година: 1937.

фолијација: 511-513

**10 62 УДРУЖЕНА ОПОЗИЦИЈА НА ПАРЛАМЕНТАРНИМ ИЗБОРИМА
1935. И 1938. ГОДИНЕ**

1935. година - Препис писма В. Мачека Драгољубу Јовановићу о предлогу србијанске опозиције да буде носилац опозиционе листе - 7. фебруар 1935.

Мехмед Спахо обавештава Јоцу Јовановића да се придружује заједничкој опозиционој листи В. Мачека - 12. март 1935.

Проглас Србима и Хрватима среза Војнић о избору среског кандидата Срђана Будисављевића на земаљској кандидационој листи УО - 24. март 1935. (летак).

Отворено писмо Дуде Бошковића којим позива на народни збор у Панчеву 14. априла 1935. год., уз присуство Љ. Давидовића и Ј. Јовановића, на коме ће се обавити кандидација народних посланика за Београд, Земун и Панчево - 3. април 1935.

Леци за и против листе УО, односно њеног носиоца В. Мачека.

1938. година - Изборни проглас српске УО Бокељима да гласају за Мирка Комненовића - новембар 1938.

Изборни проглас непознате провенијенције против Мачека и његове изборне листе, упућен Србима, у којем се цитирају изборне паролe ХСС усмерене против Београда и Југославије.

година: 1935, 1938.

фолијација: 514-535

**10 63 ПРОТЕСТНИ ТЕЛЕГРАМИ И РЕЗОЛУЦИЈЕ У ВЕЗИ СПОРАЗУМА
УО**

Протестни телеграми и записници и резолуције са седница упућени М. Стојадиновићу и Председништву Министарског савета од организација ЈРЗ, градских и општинских одбора, Удружења четника (из Андрејевца, бановина Дунавска), група грађана и појединаца, у којима се осуђује споразум УО од 8. октобра 1937. год. (по бановинама).

година: 1937.

фолијација: 536-762

11 64 НАРОДНА РАДИКАЛНА СТРАНКА (НРС)

Главни одбор НРС

1920. година - Статут НРС из 1911. године са изменама септембра 1920. године (брошура). Програм НРС Краљевине Југославије.

1932. година - Отворено писмо председника Главног одбора НРС Аце Станојевића страначким присталицама с позивом да не улазе и не помажу образовање нове владине странке (Југословенска радикално-сељачка демократија - ЈРСД) већ да остану верни НРС - 27. јануар 1932.

Поверљиви извештај о политичкој ситуацији: реакцији опозиционих група на загребачке пунктације, промени изборног закона, закона о општинама и зборовима, односима у владајућој партији (ЈРСД) и потреби окупљања радикала - 15. децембар 1932.

1933. година - Отворено писмо Главног одбора НРС у вези са учешћем странке, односно појединаца на предстојећим општинским изборима - 1. јул 1933.

Протестно писмо Аце Станојевића и других министру унутрашњих дела поводом одбијања пријаве за оснивање Радикалне странке - 12. септембар 1933. год.

Забелешка Милана Стојадиновића са конференције ширег Главног одбора, са списковима повереника НРС по срезovima и сл.

Представка радикала из Новог Сада Аци Станојевићу да се у обновљену странку не приме они радикали који су служили режиму од 6. јануара 1929.

1934. година - Писмо Мише Трифуновића Бецићу, поверенику Главног одбора, о актуелној кризи и образовању владе Богољуба Јевтића у коју је ушао и Милан Стојадиновић - 25. децембар 1934.

Отворено писмо Аце Станојевића поводом неуспешних преговора са Б. Јевтићем о образовању његове владе - 31. децембар 1934.

1935. година - Три верзије пројекта - препоруке члановима НРС за изборе 5. маја 1935. године - да гласају за листу Б. Јевтића, да помажу листу и да се одреде према властитом нахођењу - 19. фебруар 1935.

Аца Станојевић обавештава о развоју политичке ситуације после пада владе Н. Узуновића (образовању владе Б. Јевтића, изборима, листи Б. Јевтића и В. Мачека и апстиненцији НРС на петوماјским изборима) - 10. март 1935.

Лазар Марковић, члан Главног одбора НРС обавештава о политичкој ситуацији, полагају НРС после избора од 5. маја и пада владе Б. Јевтића као и о споразуму НРС са СЛС и ЈМО о образовању јединствене политичке организације - 30. јун 1935.

Лазар Марковић, члан Главног одбора НРС обавештава да влада М. Стојадиновића има подршку НРС на основу обећања да ће ова странка донети политичке законе и побољшати српско-хрватске односе, да предстоји образовање ЈРЗ за шта се дају и значајна упутства (организација на терену) - 30. јун 1935.

Извештај МУП-а о конференцији Лазара Марковића са присталицама НРС у Сарајеву (о споразуму са Корошецом и Спахом и стварању јединствене странке, потреби споразума са Хрватима и владом М. Стојадиновића) - 7. јул 1935.

Изјава Аце Станојевића члановима странке о незадовољству политиком владе М. Стојадиновића и начином организовања странке, због чега не жели да сноси одговорност за лош рад - 18. децембар 1935.

“Политичко обавештење за народ”, бр. 6 од 23. децембра 1935. године: садржи изјаву Аце Станојевића од 18. децембра 1935. године о прекиду сарадње Главног одбора НРС са М. Стојадиновићем и о оставци чланова владе Мирка Комненовића и Милоша Бобића.

Изјава Мише Трифуновића новинарима о извршеном претресу у канцеларијама ЈРЗ и прекиду сарадње Главног одбора НРС са Миланом Стојадиновићем - 23. децембар 1935.

Извештај Управе града Београда о “одјеку раскида веза Главног одбора НРС са М. Стојадиновићем” и изјави Мише Трифуновића која “има антидинастички карактер”, пледира за решење хрватског питања и присту-пање радикала политици удружене опозиције - 24. децембар 1935.

Обавештење Милоша Трифуновића (по овлашћењу Аце Станојевића) о разлозима раскида односа са М. Стојадиновићем, изјави Аце Станојевића од 18. децембра 1935. године, претресу канцеларија странке ради заплене изјаве, оставци Бобића и Комненовића, и саопштењу Милана Стојадиновића са седнице Извршног комитета ЈРЗ - 27. децембар 1935.

Кратак извештај УГБ о растурању штампаних изјава Аце Станојевића у унутрашњости и писму Анта Радојевића у којем говори о утицају Аце Станојевића на Бобића и Комненовића да поднесу оставке, предвиђањима да ће влада М. Стојадиновића ускоро пасти - 31. децембар 1935.

1936. година - Извештај дописника ЦПБ из Љубљане о боравку Лазе Марковића у Љубљани, са Марковићевом изјавом, у којој наводи основне разлоге разлаза Главног одбора НРС са Миланом Стојадиновићем, очекивања да се Корошец и Спахо “изјасне на чијој су страни” - 10. јануар 1936.

Извештај дописника ЦПБ Амброжа, из Загреба, о говору Лазе Марковића на конференцији присталица Главног одбора НРС о разлазу са Миланом Стојадиновићем - 12. јануар 1936.

Писмо Аце Станојевића Централном одбору СЛС у којем износи примере кршења заједничког програма од стране М. Стојадиновића што је разлог за раскид односа са Главним одбором НРС, даје критичку оцену дотадашњег рада владе М. Стојадиновића и тражи да се СЛС изјасни о овом разлижењу - 17. јануар 1936.

Извештај ЦПБ (од председника општине из Крушевца) о збору пријатеља Аце Станојевића - 26. јануар 1936.

Забелешка N.N. о разговору са Комненовићем о сукобу у ЈРЗ и са Митом Димитријевићем “који се изјаснио за Ацу Станојевића и опозицију у Финансијском одбору Народне скупштине” - 27. јануар 1936.

“Проглас радикалима и радикалским пријатељима” Аце Станојевића о понашању Корошеца и Спахе, присвајању “Самоуправе” од стране М. Стојадиновића и др., о напуштању радикалских начела и програма - 28. фебруар 1936.

“Проглас радикалима” председника Главног одбора НРС Аце Станојевића о ЈРЗ “у којој не учествује НРС”, немогућности деловања странке због цензуре њихових чланака и говора са зборова, нелегитимности постојања ЈРЗ и одржавања конгреса без учешћа НРС - 21. мај 1936.

“Писмо радикалима” Аце Станојевића у којем позива радикале да на општинским изборима гласају са опозицијом; наводи да влада није испунила своје обећање у погледу политичких слобода - 1. август 1936.

Предмет у вези са захтевом Главног одбора НРС да му се врати на управу и руковање имовина странке - септембар 1936.

Изјава М. Трифуновића поводом општинских избора у Моравској бановини и тенденциозних изјава о НРС (немогућности јавног деловања странке и притиску власти на општинским изборима) - 1. октобар 1936.

1937. година - Отворено писмо Милоша Трифуновића о хрватском питању са интегралним текстом Споразума УО од 8. октобра 1937. године, са објашњењем његових основних тачака.

Отворено писмо Лазе Марковића поводом Споразума УО од 8. октобра 1937. године, којим објашњава основе Споразума - 14. октобра 1937.

Коминике Аце Станојевића "Нашим пријатељима" (уз пропратно писмо Мише Трифуновића) у којем објашњава садржину Споразума УО од 8. октобра 1937. године и однос владе М. Стојадиновића према Споразуму - 25. октобар 1937.

Писмо Лазе Марковића Милану Коруну из Љубљане о могућем развоју политичке ситуације с обзиром на негативан однос Корошеца и Спахе према Споразуму УО - 14. децембар 1937.

Забелешка N.N. о акцији Милана Јаковљевића, члана Главног одбора НРС на организовању састанка М. Трифуновића са М. Стојадиновићем о приступању радикала из Главног одбора НРС ЈРЗ-у (недатирана - 1937?).

1939. година - Главни одбор НРС обавештава о потреби одржавања традиционалне радикалске вечери - 24. јануар 1939.

година: 1920, 1932-1937, 1939.

фолијација: 1-137

11 65 ПРЕПИСКА РАДИКАЛСКИХ ПРВАКА

Преписка Милана Стојадиновића са Ацом Станојевићем

1933. година - Три писма Милана Стојадиновића о:

- одржавању блока пет опозиционих странака како би се лакше разговарало са Загребом (Мачек, Прибићевић), коминикеу поводом интернирања и хапшења народних првака и потреби да НРС, након Давидовића, изда своје "пунктације" - 15. фебруар 1933.

- помирењу М. Стојадиновића са Лазом Марковићем, потреби да НРС води осталу опозицију - 24. јун 1933.

- уговарању састанка са А. Станојевићем ради утврђивања будућег држања радикала - 1. децембар 1933.

1934. година - Преписка (три писма) у вези саучешћа и присуствовања сахрани краља Александра, потреби састанка Главног одбора НРС и објављивања прогласа организацијама странке поводом краљеве смрти, Узуновићеве владе, и о садржини и потписницима меморандума "из хрватских кругова" (надбискуп Бауер, Шврљуга, Мажуранић и др.) и реакцији на меморандум - 12. новембар 1934.

1935. година - Преписка о избору Аце Станојевића у управу Београдске задруге и враћању имовине НРС.

Милан Стојадиновић, као могући мандатор круне за образовање нове владе, тражи од А. Станојевића мишљење о подршци и уласку радикала у владу; наводи основне задатке будуће владе и њен састав - 20. јун 1935.

Писмо Аце Станојевића министру Двора М. Антићу у којем саопштава да неодржавање другог састанка са Узуновићем није његовом кривицом, на-

води могућност сарадње са краљем и истиче начело споразумевања у унутрашњој политици; извештава о аудијенцији Крсте Милетића и Милана Стојадиновића код краља и могућим посредницима између њега и краља - 21. август 1934. (концепт писма - рукопис Милана Стојадиновића, и препис).

Писмо Милана Стојадиновића Миши Трифуновићу којим извештава о несугласицама унутар опозиционог блока и потреби његовог одржавања, нападну Трифуновића на Давидовића због "писма пријатељима" и другом - 10. фебруар 1933.

Писма Лазе Марковића Милану Стојадиновићу

1933. година - Писмо од 27. марта 1933. године о интервенцији Крсте Милетића код краља "да се Корошец и другови пусте на слободу".

Писмо из Париза од 5. августа 1933. године о потреби формирања политичке заједнице састављене од три групе (НРС, СЛС, ЈМО) са изгледима формирања једне партије.

Писмо из Париза од 8. августа 1933. године у вези његовог плана за сарадњу са краљем, Корошецом и Спахом на бази устава и закона и утврђеног споразума; против пријављивања НРС као самосталне странке.

Писмо из Ле Монт-Доре, Француска, од 26. августа 1933. године о неслагању са пријављивањем НРС као самосталне странке; за споразум са краљем.

Писмо из Ле Монт-Доре, Француска, од 27. августа 1933. године о одбијању легализације НРС.

1935. година - Писмо од 8. октобра 1935. године у вези са молбом за отварање, односно враћање Параћину средње (ниже) гимназије.

година: 1933-1935.

фолијација: 138-167

11 66 НАРОДНА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ДРАВСКОЈ БАНОВИНИ

Пуномоћ за Јанка Тавчара из Марибора и Љубљане да заступа Словенију у Главном одбору НРС - 1932.

Извештај Јанка Тавчара о политичкој ситуацији у Словенији, расулу у редовима ЈРСД, клерикалној и лаичкој струји у СЛС и могућностима сарадње са том странком, одржавању конференције НРС у Марибору - 1933.

Предмет о надокнади штете учињене Кене Францу као агитатору за листу М. Стојадиновића на изборима 1923.

година: 1932, 1933, 1936, 1938.

фолијација: 168-179

11 67 НАРОДНА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ДРИНСКОЈ БАНОВИНИ

Захвалности појединаца на избору за члана ширег Главног одбора НРС (по окрузима) - 1932.

Преписка о избору повереника странке по срезовима - 1933.

Кратак извештај Управе града Београда о реакцији радикала у Шапцу и Подрињу на проглас Спахо-Корошец-Стојадиновић - 25. децембар 1935.

Проглас Драг. Лазовића, адвоката из Чачка, о сукобу и разлазу Главног одбора НРС са Миланом Стојадиновићем и ЈРЗ - април 1938.

година: 1932, 1935, 1938.

фолијација: 180-207

11 68 НАРОДНА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ДУНАВСКОЈ БАНОВИНИ

Поздравни телеграми и честитке са радикалских зборова упућене Милану Стојадиновићу поводом избора за носиоца листе за Јужни Банат - 1924, 1925.

Писмо директора Финансијске дирекције из Новог Сада о акцијама радикалских посланика из Војводине, тражењу министарских портфеља, ситуацији у Новом Саду, изборним комбинацијама и другом - 23. април 1924.

Позив за окружну конференцију НРС за Јужни Банат са дневним редом - 11. октобар 1925.

Преписка о избору чланова ширег Главног одбора по окрузима и повереника странке по срезовима (1932, 1933), новосадској резолуцији и сукобима међу радикалима у Војводини - 1933; прогону радикалских првака након доношења радикалских "пунктација", легализацији странке и улози НРС у опозиционом блоку (7. јул 1933. год.).

Позив на народни радикални збор у Новом Саду за 15. март 1936.

Извештај Предстојништва градске полиције – Крагујевац, о конференцији пријатеља Аце Станојевића и говору М. Трифуновића (о политичким приликама у земљи), Живка Тајсића, Лазара Марковића (о спољној политици) и Стојана Шпадијера (о аферама) - 11. април 1937.

година: 1924, 1925, 1932, 1933, 1935-1937.

фолијација: 208-261

11 69 НАРОДНА РАДИКАЛНА СТРАНКА У МОРАВСКОЈ БАНОВИНИ

Преписка у вези избора чланова ширег Главног одбора по окрузима, односно повереника странке по срезовима - 1932, 1933. год., хапшења и интернирања народних првака, посети радикала Корошецу у интернацији, позицијама Табе Симоновића у Крушевцу - 1933.

Говор Стојана Шпадијера, народног посланика, на збору Главног одбора НРС у Крушевцу 26. јануара 1936. и у Алексинцу 1. марта 1936.

година: 1932, 1933, 1936.

фолијација: 262-287

11 70 НАРОДНА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ПРИМОРСКОЈ БАНОВИНИ

Два акта о избору повереника странке за срезове: Мостар, Сплит, Бенковац, Биоград н/м, Дрниш, Раб - Паг и Шибеник.

година: 1932, 1933.

фолијација: 288-289

11 71 НАРОДНА РАДИКАЛНА СТРАНКА У САВСКОЈ БАНОВИНИ

Преписка о избору чланова ширег Главног одбора, односно повереника странке по срезовима (1932, 1933), реакцијама на Мачеков интервју у “Пти Паризјену”, протесту због интернирања и хапшења народних првака, “пунктацијама” радикала, посети М. Трифуновића и Ј. Јовановића Корошецу у интернацији и њиховом покушају да посете Мачека у затвору, и о потреби заједничког иступања опозиције (1935); честитке поводом образо-вања владе М. Стојадиновића.

година: 1932-1935.

фолијација: 290-299

11 72 НАРОДНА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ВАРДАРСКОЈ БАНОВИНИ

Преписка у вези избора у срезу подримском и врањском (1924), избора чланова ширег Главног одбора односно повереника странке (1932, 1933), неслагање са “пунктацијама” СДК, о организацији и програму НРС, могућности склапања блока од пет опозиционих партија (1933).

Извештај дописника СПБ из Скопља о конференцији политичких пријатеља Аце Станојевића и говору М. Трифуновића, Стојана Шпадијера, Милоша Бобића и др. - 29. новембар 1936.

година: 1924, 1932, 1933, 1936.

фолијација: 300-311

11 73 НАРОДНА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ЗЕТСКОЈ БАНОВИНИ

Преписка у вези посланичких кандидата и избора М. Стојадиновића за носиоца листе за Црну Гору, расположењу бирача, резултатима избора; поздравни телеграми и честитке поводом успеха на изборима (1924, 1925), општинским изборима у Подгорици и поцепаности радикала (1925), рехабилитацији Јована Пламенца и избору М. Стојадиновића за народног посланика, испуњавања захтева као предуслова за успех на изборима (јавни радови, исхрана становништва, чишћење полицијског апарата) - 1927. год.; одговор МУП-а на представку М. Стојадиновића, народног посланика о прогону његових људи у Никшићу због гласања на изборима - 9. децембар 1927. год.; избора чланова ширег Главног одбора и повереника странке по срезовима, активирања и пријаве странке (1932, 1933); писмо N.N. упућено истакнутим радикалима Црне Горе о уласку М. Стојадиновића у владу Б. Јевтића са знањем и одобрењем Аце Станојевића - 2. јануар 1935.

година: 1924-1927, 1932, 1933, 1935.

фолијација: 312-421

11 74 “СЛОВЕНСКИ ЈУГ”

Молба Блаже Јовићевића, председника Студентског радикалног клуба “Словенски југ” у Прагу за доделу личне материјалне помоћи - 1928.

Обавештење о избору председника Универзитетског радикалног клуба “Словенски југ”, Београд - 18. јануар 1932.

година: 1928, 1932.

фолијација: 422-423

11 75 МАТЕРИЈАЛИ О НИКОЛИ ПАШИЋУ

Чланак Милоша Трифуновића о Николи Пашићу, његовој улози у Радикалној странци, улози странке у унутрашњем политичком животу и спољној политици и о Н. Пашићу као државнику (прештампан из “Књижевног гласника”, књига XX, број 3 од 1. фебруара 1927. год.).

Парте за одавање помена поводом 10-годишњице смрти Н. Пашићу у Смедереву и Книну, као и део писма Аце Станојевића које је поводом 10-годишњице смрти Н. Пашића упутио својим пријатељима (1936).

Молба Главног одбора да влада додели новчани прилог за подизање споменика Н. Пашићу (1937).

година: 1927, 1936, 1937.

фолијација: 424-443

11 76 ГРУПАЦИЈА МИЛАНА СРШКИЋА

Извештај ЦПБ из Сарајева о политичком збору Милана Сршкића са текстом његова говора (о ЈНС и њеној улози у шестојануарском режиму у поређењу са режимом Б. Јевтића, ЈРЗ као вештачкој партијској творевини састављеној од малог броја радикала и двеју клерикалних организација, потреби решавања хрватског питања) - 13. април 1936.

Отворено писмо М. Сршкића, “Драги пријатељу”, у којем износи свој став о новопокренутој ЈНС са Петром Живковићем на челу, ЈРЗ и општинским изборима - 24. август 1936.

Сарадник покојног М. Сршкића тражи пријем и повезивање радикала из Босне са М. Стојадиновићем - 21. април 1937.

година: 1936, 1937.

фолијација: 444-476

11 77 СЛОВЕНСКА ЉУДСКА СТРАНКА (СЛС)

1934. година - Писмо Антона Корошеца са Хвара 6. октобра 1934. године Николи Узуновићу, председнику Министарског савета Краљевине Југославије, у којем говори о посети и разговору са Миланом Стојадиновићем, принципима и основним гледиштима своје странке и нуди сарадњу “на заједничком послу за добро народа и државе”.

1937. година - Проглас опозиционара из редова СЛС упућен свим истомишљеницима СЛС и “заведеним Словенцима” да иступе из ЈРЗ и обнове СЛС с програмом утврђеним у Словенској декларацији од 1. јануара 1933. године, против владе М. Стојадиновића и Корошеца који раде против Споразума УО односно против аутономије Словеније - 7. новембар 1937.

година: 1934, 1937.

фолијација: 477-478

11 78 НАРОДНА РАДИКАЛНА СТРАНКА И СЛОВЕНСКА ЉУДСКА СТРАНКА

1934. година - Споразум Аце Станојевића, председника НРС, и Антона Корошеца, председника СЛС, о стварању политичке заједнице са циљем да се и формално претвори у једну странку, са позивом упућеним М. Спахи да и

ЈМО приступи овој заједници - 16. новембар 1934. (концепт споразума у рукопису М. Стојадиновића, и препис).

s.a. - Кратак историјат сарадње између НРС и СЛС од уједињења 1918. године, заједничког иступања у Народној скупштини, политичких комбинација, формирања ЈРЗ.

година: 1934, s.a.

фолијација: 479-482

12 79 ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА (ЈРЗ)

Главни одбор ЈРЗ

1935. година - Проглас Извршног комитета Организационог одбора ЈРЗ од 12. септембра 1935. год. под насловом "Пријатељима", о оснивању странке, програмским начелима и позивом да приступе раду на њеном оснивању (текст у рукопису са оригиналним потписом Аце Станојевића, Милана Стојадиновића, Антона Корошеца и Мехмеда Спахе).

Примедбе М. Спахе, Лазе Марковића и М. Стојадиновића на нацрт прогласа, исписане на тексту нацрта.

Концепт прогласа са пропратним писмом Михе Крека - 11. септембар 1935.

Предлог прогласа Мише Трифуновића.

Програм и статута Југословенске радикалне заједнице.

Забелешке о разговору Милана Стојадиновића, А. Корошеца, Д. Цветковића и Николе Зубера (народног посланика) са Ацом Станојевићем о положају владе у Скупштини, потреби расписивања избора, организацији странке, терору жандара, агитацији Главног одбора НРС против владе, потреби њене оставке.

Извештај о говору Мише Трифуновића на зборовима у селима Пожешког среза, у којем Трифуновић објашњава свој политички став и деловање од 6. јануара 1929. године до формирања владе Милана Стојадиновића; зависности народних посланика од министара, потреби да партије контролишу владу и сл. (25. новембар 1935).

Извештај Управе града Београда о сукобу чланова Главног одбора НРС са М. Стојадиновићем и положају његове владе (18. децембар 1935), са забелешкама и обавештењима.

Проглас Извршног комитета ЈРЗ присталицама странке с позивом да се ангажују на коначној организацији странке на терену (три верзије текста - од 26. новембра, 1. и 2. децембра 1935).

Петиција 56 радикала и присталица ЈРЗ - београдских адвоката, лекара, трговаца и других упућена Аци Станојевићу, у којој позивају на сложан рад, страначку дисциплину, превазилажење личних сукоба и амбиција у странци (16. децембар 1935) као и извештај ЦПБ о петицији.

Коминике Извршног комитета ЈРЗ о саопштењу Аце Станојевића да се не слаже са радом на организацији странке и начином вођења државних послова; о оставкама министара Мирка Комненовића и Милоша Бобића (23. децембар 1935).

Преписка Аце Станојевића са Миланом Стојадиновићем о називу, оснивању и организацији странке, интригама у Главном одбору НРС, управи над имањем хотела "Париз" и сл. (од 29. јула - 8. децембар 1935).

Два писма Драгише Цветковића упућена М. Стојадиновићу о разговору са Ацом Станојевићем, несугласицама у Главном одбору, коминикеу ЈРЗ и сл. (1. децембар 1935).

1936. година - Списак учесника Земаљске скупштине ЈРЗ по бановинама и поздравни телеграми краљу и краљевским намесницима - 1. јун 1936.

Телеграфски извештај дописника Агенције "Fournier" о манифестационом скупу ЈРЗ у Београду и говору Милана Стојадиновића - 27. септембар 1936.

Закључци са седнице Главног одбора ЈРЗ у вези омладинских и радничких организација, општинских избора, образовања централног партијског пресбиороа у "Самоуправи", приходима странке и сл. - недатирано.

1937. година - Извештај о посети Хрибовшека, аташеа за штампу у немачком посланству, Главном одбору странке и омладине, Месном одбору Београда и читаоници "Словенског југа" - 18. децембар 1937.

1938. година - Распис Главног одбора свим бановинским одборима ЈРЗ о томе како би требало радити да би се постигла потпуна координација свих партијских форума - 30. јануар 1938.

1939. година - Распис Главног одбора свим среским и месним одборима о потреби обиласка и увида у рад партијских организација, подношења извештаја о раду и припреми за предстојеће општинске изборе - 11. мај 1939.

Позив за седницу Главног одбора за 9. јул 1939. год. са дневним редом.

Извештај N.N. о истој седници, говору Драгише Цветковића (о резултатима избора из децембра 1937. године, удаљавању председника Главног одбора од програма странке, његовој фашизацији; интерпелацији у Народној скупштини, преговорима са Мачеком) и искључењу Милана Стојадиновића и других из странке - 9. јул 1939.

1940. година - Проглас Главног одбора ЈРЗ свим среским и месним организацијама поводом преговора који се воде са Главним одбором НРС за окупљање свих радикала - 16. фебруар 1940.

Проглас председника Главног одбора Д. Цветковића свим среским организацијама ЈРЗ о потреби одржавања конференција и зборовна странке, контакта са народом и давања обавештења о политичкој ситуацији - март 1940.

Секретаријат Главног одбора ЈРЗ свим среским и месним организацијама даје објашњења о појединим политичким питањима, (највише о споразуму Цветковић-Мачек) и упутства за рад на терену (брошура, 1940).

s.a. - Списак партијских функционера - председника и потпредседника среских одбора (по бановинама) са подацима за двојне (паралелне) организације у истом срезу.

година: 1935-1940, s.a.

фолијација: 1-130

12 80 КАНЦЕЛАРИЈА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ РАДИКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Преписка Канцеларије са Миланом Стојадиновићем у вези пуномоћја за организацију партије за Јужни Банат (1935), напада жандара на председника Месне организације ЈРЗ у Кучеву (1935), покретања партијског листа "Самоуправа", споразума паралелних организација у Петровграду (1936), партијских прилика у хомољском и деспотовачком срезу; извештај о ситуа-

цији на терену (по бановинама) уочи општинских избора; списак чланова Бановинског одбора за Савску бановину;

Извештај Ф. Смодеја, секретара Главног одбора, о измирењу паралелних организација ЈРЗ у Загребу - 1937. год; сукобу у Месном одбору ЈРЗ Нови Сад (1937), приступању Звонимира Бјеловучића и “другова” ЈРЗ, паралелним среским организацијама Боке Которске и Шибеника (1938); Резолуција групе Срба и Словенаца у Љубљани, припадника НРС, о приступању ЈРЗ (1938); представка Александра Прелера, председника Среског одбора ЈРЗ за Панчево у вези нелегалног сазивања и рада конференције од 5. априла и избора новог среског одбора и извештај о томе секретара Главног одбора ЈРЗ Д. Трифковића - 12. август 1938. год; преглед посланичких кандидата за скупштинске изборе 11. децембра 1938. године; смењивање П. Иванишевића, бана Зетске бановине, због неуспеха на изборима у Старој Црној Гори; студентске мензе и дом ЈРЗ у Београду; преглед издатака за потребе странке у 1938. и стање Главне благајне на дан 1. јануара 1939. године; преписка за доделу помоћи, запослење, премештај, унапређење, пријем и сл.

година: 1935-1939.

фолијација: 131-299

12 81 СЕКЦИЈЕ ГЛАВНОГ ОДБОРА ЈРЗ

- *Секција за пропаганду* - Проглас (у форми плаката) и летак Организационог одбора Месног одбора ЈРЗ за Београд, Земун и Панчево поводом великог манифестационог збора ЈРЗ у Београду 27. септембра 1936. године; штампана фотографија - снимак збора посматран са терасе Народног позоришта у Београду; музички комад Драгољуба Ореља “Поздрав великом вођи”, поводом збора.

Копије три писма Милана Стојадиновића упућена председнику Секције Драгиши Цветковићу поводом његовог присуствовања великим зборовима ЈРЗ и корекцији пропагандне брошуре о финансијској политици (1938).

Упутство за практично извођење партијске пропаганде (брошура) и 12 брошура о привредном, финансијском, социјалном и културном напретку и спољној политици за време владе Милана Стојадиновића, и о политици ЈРЗ (с позивом да се 11. децембра 1938. године гласа за Кривокапића - 8. мај 1938).

Штампана фотографија - снимак збора ЈРЗ у Новом Саду од 13. новембра 1938.

- *Секција за спољну пропаганду* - Преписка Ђуре Јанковића, председника Секције, са Миланом Стојадиновићем о нашим удружењима у иностранству, личностима које су сарађивале у Немачкој на изради пропагандног филма “Југославија јуче и данас” и пропагандном деловању Јована Јовановића и Владе Поповића у Удружењу пријатеља Велике Британије у корист УО.

- *Секција за унутрашњу политичку акцију и пропаганду* - Писмо председника Секције Данила Грегорића упућена М. Стојадиновићу у вези узајамне посете - леговања омладинаца Немачке и Југославије; текстови за предизборне летке и упутства за дистрибуирање и сл.

Списак живих чланова Југословенског одбора поводом 20-годишњице уједињења.

- *Филмска секција* - Дописи председника секције Градимира Козомерића упућени Милану Стојадиновићу у вези предизборних парола о спољној политици Југославије; манускрипт предизборног филма “Путем препорода - Југославија јуче и данас” (на немачком), његовом снимању као и монтирању у Берлину, пријему код публике по градовима Југославије, средствима за потребе секције и сл.

- *Певачки хор ЈРЗ* - Дописи хоровађе у вези новчаних средстава за потребе хора.

година: 1936-1938.

фолијација: 300-402

12 82 ПРЕПИСКА БУРЕ ЈАНКОВИЋА, ЧЛАНА ГЛАВНОГ ОДБОРА ЈРЗ, СА МИЛАНОМ СТОЈАДИНОВИЋЕМ

Преписка којом прослеђује прилоге: представку Бановинског одбора омладине ЈРЗ за Савску бановину којом траже субвенције за издавање омладинског месечника, резолуцију Удружења продаваца дувана са подручја Управе града Београда, извештај Милосава Стојадиновића са конгреса Међународног бироа “Рад и радост” у Берлину и Риму (Dopolavoro) и потреби оснивања сличне организације у Југославији; извештај о раду Руралне конференције Друштва народа - 26. септембар 1938. године; друга преписка у вези посланичких кандидата за изборе од 11. децембра 1938, програма боравка парламентарца у Италији, препорука за помоћ, запослење и премештај у интересу странке и др.

година: 1935, 1937, 1938.

фолијација: 403-482

13 83 БАНОВИНСКИ ОДБОР ЈУГОСЛОВЕНСКЕ РАДИКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ЗА ДРАВСКУ БАНОВИНУ - ЉУБЉАНА

Преписка др Франа Куловеца, секретара Бановинског одбора ЈРЗ, са Миланом Стојадиновићем о Уредби о ликвидацији сељачких дугова, чија је примена довела у тежак положај пољопривредне кредитне задруге у Словенији; ургенције код Министарства финансија у вези молбе Задружне господарске банке за есконтингентни гаранцијски кредит; аудијенције у вези решења питања “Словенског дома”; говор сенатора др Франа Куловеца на збору у Вињем Врху код Новог Места; телеграфски извештај дописника ЦПБ-а из Љубљане о прослави годишњице Мајске декларације; преписка др Јос. Ажмана, радикала из Љубљане, у вези ЈРЗ; списак председника и потпредседника среских и месних одбора ЈРЗ по срезовима и општинама (s.a.)

година: 1936-1940, s.a.

фолијација: 1-34

13 84 ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЈРЗ У ДРАВСКОЈ БАНОВИНИ*

Извештај дописника ЦПБ-а из Љубљане од 17. јануара 1937. године о великом манифестационом збору ЈРЗ у Љубљани на коме су говорили Адлеша, Крек, Корошец и усвојена резолуција новинара Кремжара у којој се тражи побољшање привредног, финансијског, социјалног и културног положаја Љубљане и Словеније.

Позив Месног одбора Љубљане на дочек Адлеша, жупана и потпредседника Месног одбора ЈРЗ, са пута из САД-а, са упозорењем да је могућна провокација од стране Словенског сокола (s.a.).

Допис Р. Равникара, адвоката из Марибора, упућен М. Стојадиновићу у вези положаја радикала у Словенији и акција СЛС, као и преписке месних и среских одбора ЈРЗ о кадровским померањима у интересу ЈРЗ; одлуке клуба железничара ЈРЗ да гласају за владину листу 11. децембра 1938. године; поздравни телеграми са зборова, честитке за годишњицу рада владе и сл.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 35-57

13 85 БАНОВИНСКИ ОДБОР ЈУГОСЛОВЕНСКЕ РАДИКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ЗА ДРИНСКУ БАНОВИНУ - САРАЈЕВО

Преписка Мехмеда Спахе, председника Бановинског одбора ЈРЗ, са М. Стојадиновићем о жалбама народних посланика из Дринске бановине на политичко држање учитеља (левичарско и деструктивно); обавештење о учествовању М. Стојадиновића на збору у Бијељини, и друго.

година: 1936, 1938, s.a.

фолијација: 58-73

13 86 ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЈРЗ У ДРИНСКОЈ БАНОВИНИ

Преписка среских и месних одбора ЈРЗ и значајних партијских личности са М. Стојадиновићем у вези: опште политичко-партијске ситуације у срезу - општини; оснивања и конституисања месних и среских одбора ЈРЗ; кандидационих зборова и посланичких кандидата на листи М. Стојадиновића; померања граница (груписања) општина; укидања школа; финансирања и извођења јавних радова; помоћи због елементарних непогода; кадровских померања у интересу ЈРЗ; ургенција за запослење, премештај, унапређење и сл.; пријема депутација и лица по питању партијско-политичких послова; позиви на забаве; честитке на успеху на изборима, спољној политици и др.

Извештај Јове Николиновића, члана Месног одбора ЈРЗ у Сарајеву, о политичкој ситуацији и расположењу радикалских маса у Босни и Херцеговини - 24. септембар 1936.

Извештај и резолуције са конференције ширег Месног одбора ЈРЗ за Сарајево од 27. јула 1937. године, на којој су министри Спахо и Калуђерчић изложили политичку ситуацију у земљи поводом догађаја у вези конкордата.

* Напомена: унутар свих бановина грађа је подељена по срезовима.

Проглас ЈРЗ среза рачанског поводом доласка Мише Трифуновића, “дисидента у нашој странци” (s.a.).

Записник Среске организације ЈРЗ за срез посавско-тамнавски о утврђивању посланичког кандидата на листи М. Стојадиновића, са летком (1938).

Резолуција са конференције ЈРЗ за Чачак, којом се тражи присаједињење Љубића Чачку (1938).

година: 1935-1938.

фолијација: 74-223

13 87 **БАНОВИНСКИ ОДБОР ЈУГОСЛОВЕНСКЕ РАДИКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ЗА ДУНАВСКУ БАНОВИНУ - НОВИ САД**

Записници конференција посланика и припадника ЈРЗ из Дунавске бановине, одржаних 27. новембра и 12. децембра 1935. године, у вези са организацијом странке по срезовима.

Реферат од 2. маја 1938. године о сукобу и неслагањима у организацији ЈРЗ, међу њеним истакнутим присталицама у Новом Саду, Сомбору и Петровграду.

Резолуција групе народних посланика на челу са Ђуром Станковићем (срез ковачички), од 21. маја 1939. године, у вези илегалног сазивања бановинске седнице ЈРЗ за Дунавску бановину и избора новог бановинског одбора.

Преписка председника Бановинског одбора ЈРЗ Светозара Станковића и секретара Бацак Милана са М. Стојадиновићем о жалбама грађана на поступке органа власти (прогон партијских људи у срезу рамском); обавештење да Божидар Стефановић, (срез пожаревачки) говори и ради против ЈРЗ; против мешања председника среских одбора ЈРЗ у друге срезове и покрајине, без дозволе виших партијских форума (случај сенатора Смодеја); кадровска померања у интересу странке; списак председника и потпредседника среских и месних одбора ЈРЗ по срезовима - општинама (s.a.).

година: 1935-1939.

фолијација: 224-289

13 88 **ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЈРЗ У ДУНАВСКОЈ БАНОВИНИ**

Извештаји, записници, резолуције и преписка среских, месних, агитационих, акционих и сл. одбора и клубова ЈРЗ, као и партијских личности са М. Стојадиновићем о: општој политичко-партијској ситуацији и стању ЈРЗ у појединим административним јединицама; оснивању, организацији и деловању ЈРЗ; политичкој ситуацији у Новом Саду, сукобима у редовима ЈРЗ и искључењу Стевана Тирића и др. чланова; опозиционом деловању Дуде Бошковића (тзв. војвођански фронт) у срезу ковачичком; тражењу од виших партијских форума да се осигура заштита од личности које ометају организовање и рад кандидационих зборова и одређивање посланичких кандидата за изборе; мешању народних посланика у рад одбора ЈРЗ; извођењу и финансирању јавних радова; отварању и укидању грађанских школа и гимназија; кадровских промена у интересу ЈРЗ; ургенцијама за запослење, премештају и сл.; пријемима у вези реферисања о политичко-партијским посло-

вима; жалба (у форми летка) против проглашења Воје Ђорђевића за почасног грађанина Великог Градишта.

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 290-690

**14 89 БАНОВИНСКИ ОДБОР ЈУГОСЛОВЕНСКЕ РАДИКАЛНЕ
ЗАЈЕДНИЦЕ ЗА МОРАВСКУ БАНОВИНУ**

Извештај председника Бановинског одбора Драгише Цветковића од 5. јуна 1936. године са конференције председника среских одбора ЈРЗ о нездравим политичким приликама у Моравској бановини; записник са конференције председника среских одбора ЈРЗ и народних посланика, одржане 6. јуна 1936. године, на којој су изнете опште потребе појединих крајева Моравске бановине, као и друга преписка Бановинског одбора са М. Стојадиновићем у вези кадровских померања у интересу ЈРЗ; ургенција за доделу помоћи појединцима и “Словенском југу” у Пироту; списак председника и потпредседника среских и месних одбора ЈРЗ - по срезовима - општинама (s.a.) и др.

година: 1936-1938, s.a.

фолијација: 1-30

14 90 ОРГАНИЗАЦИЈА ЈРЗ У МОРАВСКОЈ БАНОВИНИ

Извештаји, резолуције, записници и преписка среских и месних одбора (ређе клубова) ЈРЗ са М. Стојадиновићем о: политичким приликама и деловању ЈРЗ у појединим срезовима уочи избора; оснивању и раду одбора ЈРЗ; одржавању кандидационих зборова и одређивању посланичких кандидата; политичким борбама око конкордата у срезу нишком; деловању Мирка Ралчића, шефа кабинета министра Корочеца, на конференцији вођства ЈНС у Свилајнцу; нелојалној и разорној политици Воје Ђорђевића према ЈРЗ коју спроводи преко Ђ. Жикића, управника Главне потрошачке задруге Зајечар; кадровским померањима у интересу ЈРЗ; кредитирању и извођењу јавних радова; пријему у циљу реферисања о комуналној политици и општој политичкој ситуацији у вароши Свилајнац и срезу ресавском; ургенције за запослење, премештај и сл.; позиви на партијске скупове и забаве; честитке, и др.

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 31-170

**14 91 БАНОВИНСКИ ОДБОР ЈУГОСЛОВЕНСКЕ РАДИКАЛНЕ
ЗАЈЕДНИЦЕ ЗА ПРИМОРСКУ БАНОВИНУ - СПЛИТ**

Преписка Бановинског одбора ЈРЗ са Миланом Стојадиновићем у вези непостојања сарадње између страначких одбора и министара Суботића и Кожула; попуње упражњених радних места у Већу градске општине града Сплита људима од поверења; захвалност за помоћ Бановинском одбору; списак председника и потпредседника среских и месних одбора ЈРЗ по срезовима - општинама (s.a.).

година: 1936-1938, s.a.

фолијација: 171-179

14 92 ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЈРЗ У ПРИМОРСКОЈ БАНОВИНИ

Извештаји, резолуције и преписка о: оснивању и одржавању конференција ЈРЗ; организацији и реорганизацији ЈРЗ за срез Бугојно; ликвидацији ЈРЗ у Сивићима; неправилном и несавесном вршењу дужности чиновника бановине и подршци Мачековим присталицама (срез имотски); терору мачековаца над присталицама ЈРЗ (срез поречки); кадровским померањима у интересу ЈРЗ; помоћи у: финансирању и извођењу асанационих и јавних радова, подизању школа, додели хране и сл.; додељивању средстава за подмирење трошкова за предизборну агитацију; поздравни телеграми са партијских скупова и сл.

Записник са конференције ЈРЗ за срез Шибеник од 3. априла 1938. године на којој су говорили Марко Кожул, Никола Суботић и др., изабран срески и месни одбор ЈРЗ. Записник са седнице Среског одбора ЈРЗ од 21. октобра 1938. године о политичкој и партијској ситуацији у земљи, и посебно у Шибенику, и избору посланичког кандидата на листи М. Стојадиновића.

Записник среске кандидационе конференције ЈРЗ за срез Бенковац од 26. октобра 1938. године; записник Месног одбора ЈРЗ за Бенковац од 13. децембра 1938. године о току парламентарних избора у Бенковцу.*

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 180-262

14 93 БАНОВИНСКИ ОДБОР ЈУГОСЛОВЕНСКЕ РАДИКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ЗА САВСКУ БАНОВИНУ - ЗАГРЕБ

Резолуције: са седнице Бановинског одбора ЈРЗ од 18. јула 1936. године о унутрашњим питањима ЈРЗ и њеним интересима, посебно у Савској бановини; са пленарног састанка свих кварталних пододбора Месног одбора ЈРЗ у Загребу од 21. јуна 1937. године о политичким приликама у Загребу са констатацијом да их тамошње власти сматрају “скоро као опозиционаре и не излазе им у сусрет”; учитеља Савске бановине са скупштине од 29. октобра 1938. године, којом апелују код меродавних фактора за пуну материјалну и правну независност.

Преписка Бановинског одбора ЈРЗ са М. Стојадиновићем у вези: политичких прилика у Загребу и недовољног броја чланова ЈРЗ на кључним радним местима; одбијања кандидатуре посланичког кандидата Ивановића за срез ђаковачки због његовог негативног иступања на среској конференцији ЈРЗ; субвенције листу “Гласник”, органу ЈРЗ за Савску бановину; постављења члана ЈРЗ на место управитеља “Југоштампе” и др.

Списак председника и потпредседника среских и месних одбора ЈРЗ (s.a.).

година: 1936-1938, s.a.

фолијација: 263-300

* Две фотографије са збора ЈРЗ у Бенковцу одржаног 5. децембра 1938. год., прилог акту од 27. децембра 1938. год., налазе се у фотозбирци Архива Југославије.

14 94 ОРГАНИЗАЦИЈА ЈРЗ У САВСКОЈ БАНОВИНИ

Материјали - извештаји, резолуције, реферати, записници, леци и преписка среских и месних одбора ЈРЗ са М. Стојадиновићем у вези: организовања и рада одбора ЈРЗ; политичко-партијских прилика и јачања ЈРЗ у појединим срезовима Савске бановине; претњама терором мачековаца, односно "Одбора за организацију отпора и борбе" (леци) у срезу бјеловарском, као и терору над присталицама ЈРЗ у срезовима брињском, бродском, гопићком, грачачком и др.; политичке ситуације у срезу Вргин Мост са резолуцијом са Среске конференције ЈРЗ од 25. априла 1938. године (у прилогу) о масовном преласку ЈРЗ-и и подршци политици коју води М. Стојадиновић; организације ЈРЗ и терора мачековаца и франковаца у срезовима Личког округа (срез гопићки); рђавих политичких прилика у срезу бродском услед нетактичног рада народног посланика Дамића; незадовољства Хрвата због везивања Јевтић-Мачекове листе (срез копривнички); одлуке ЈРЗ у срезу оточачком да не приме др Ђорђа Бранковића у ЈРЗ; приступа присталица бивше СДС у ЈРЗ; крвопролића у Керестинцу; кандидатуре и посланичких кандидата; попуне радних места у Већу градске општине Загреб искључиво члановима ЈРЗ; извештај Месног одбора ЈРЗ за град Загреб о демонстрацијама франковачке омладинске организације под вођством Јосипа Реберског приликом сахране Јавора - 30. март 1936. год.; извештај са збора ХСС у Новој Градишкој (s.a.); меморандум о политичкој ситуацији, побољшању прилика и потребама Славонске Пожеге; листа "Југ. застава" у Осиеку и односа Југораса и ЈРЗ; делење Новоградишког и оснивање Окучанског среза; кадровских померања у интересу ЈРЗ; помоћи; пријема у вези са партијским питањима; поздравни телеграми са разних партијских скупова; позиви на свечаности; честитке и сл.

Закључци сенатора и народних посланика из Савске бановине - чланова Клуба ЈРЗ, са заједничке седнице одржане у Загребу 5. априла 1938. године, о политичким приликама у Савској бановини - захтева се промена политичког курса, измене у управи бановине, реорганизација партијске штампе и друго у интересу странке у Савској бановини.

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 301-543

15 95 БАНОВИНСКИ ОДБОР ЈУГОСЛОВЕНСКЕ РАДИКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ЗА ВАРДАРСКУ БАНОВИНУ - СКОПЉЕ

Преписка Угрин Јоксимовића* (народног посланика, сенатора, потпредседника Клуба сенатора и председника Бановинског одбора ЈРЗ за Вардарску бановину) са М. Стојадиновићем о: организацији странке у Вардарској бановини; политичком стању у Вардарској бановини; држању и расположењу народа у Скопљу након изгласавања конкордата; политичко-партијском раду на терену и смени општинске управе у Битољу; неуспелом збору ЈНС у Скопљу, Прилепу и Битољу; посланичким изборима 11. децембра 1938. године (кандидатима, помоћи за агитацију, спровођењу и резултатима избора у Вардарској бановини, кадровским померањима у циљу изборне победе и сл.); пријему народних посланика са листе УО и Хоћере у редове ЈРЗ и др.; препоруке и ургенције у вези реактивирања у државној служби, унапређења, постављења, пријема, помоћи, стипендија и др.

* Преписку Угрин Јоксимовића није било могуће разграничити по функцијама.

Говор Угрин Јоксимовића, Панте Јовановића и Душана Петровића на бановинској конференцији 28. маја 1939. године и изјава групе учесника о нестатутарности конференције.

Распис Угрин Јоксимовића среским одборима ЈРЗ у Вардарској бановини о нелегалности новоизабраног бановинског одбора на челу са Драгишом Цветковићем, председником владе - 31. мај 1939.

година: 1935-1940, s.a.

фолијација: 1-149

15 96 ОРГАНИЗАЦИЈА ЈРЗ У ВАРДАРСКОЈ БАНОВИНИ

Извештаји, записници, представке, прогласи и др., преписка месних и среских одбора ЈРЗ и партијских личности са М. Стојадиновићем у вези: оснивања и рада организација ЈРЗ; политичке ситуације у одређеним срезovima; политичко-партијског живота у Јужној Србији, а нарочито у Скопљу; случаја Панте Јовановића (проглас о његовом смењивању са функције председника Месног одбора ЈРЗ за град Скопље, искључењу из чланства ЈРЗ, смењивању са места председника општине Скопље, паралелним организацијама ЈРЗ Панте Јовановића и Владимира Јанковића, као и сукобима са партијским личностима Скопља); спајања ЈРЗ вароши и среза Скопље; терора опозиције и претњи Воје Ђорђевића на изборима у Кочанима; противзаконитог и неправилног суспендовања Среског одбора ЈРЗ од стране опозиције и избору новог од људи који нису чланови ЈРЗ (срез жеглиговски), потреба Шарпланинског среза и Куманова на привредном, здравственом и културном плану; посланичких кандидата; кадровских померања у интересу ЈРЗ; ургенција за доделу помоћи, стипендија и сл.; пријема у циљу реферисања о партијским питањима; решавања комуналних проблема и сл.

година: 1935-1940, s.a.

фолијација: 150-258

15 97 БАНОВИНСКИ ОДБОР ЈУГОСЛОВЕНСКЕ РАДИКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ЗА ВРБАСКУ БАНОВИНУ - БАЊАЛУКА

Политички извештај М. Петровића о раду ЈРЗ и потребама Врбаске бановине, упућен М. Стојадиновићу 30. августа 1938. године, као и дописи Милана Стојадиновића у вези одржавања збора и његовог присуствовања збору у Босанском Новом. Списак председника и потпредседника среских и месних одбора ЈРЗ по срезovima - општинама (s.a.).

година: 1938, s.a.

фолијација: 259-267

15 98 ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЈРЗ У ВРБАСКОЈ БАНОВИНИ

Извештаји, резолуције, записници, представка, леци и преписка месних и среских одбора ЈРЗ са М. Стојадиновићем о: политичкој ситуацији у одређеним срезovima; оснивању и активности среских и месних одбора ЈРЗ; разрешењу дужности општинских управа које наносе штету ЈРЗ (Бањалука - Афган Хамдија, Бихаћ, Бос. Крупа); угрожености српских интереса после приступања ЈРЗ бивших присталица ЈМО (срез крупски); постављењу бана Врбаске бановине са напоменом да буде Србин јер би муслиман био нерадо примљен (срез крупски); извештај председника Среског одбора ЈРЗ среза

крупског о путовању и дочеку Мачека од станице Суња до Београда; терору и претњама УО на изборима (срез крупски и дворски); паралелној листи и некоректном понашању посланичког кандидата Костића према среском кандидату Стјепи Кобасици и онима који су за њега гласали (срез прњаворски); отворено писмо Стојше Крбавца о политици М. Стојадиновића, против политике апстиненције Влатка Мачека (у форми летка, срез дворски); спречавању ширења лажних вести од стране агитатора ЈНС после смрти патријарха Варнаве; неповерењу према неким људима који су задужени за организовање ЈРЗ у Босни (срез грачанички); о бедном стању радника “Шипада”, сукобу са жандарима и раду министра Кујунџића против политике ЈРЗ (срез приједорски); предизборној кампањи; кадровским померањима у интересу ЈРЗ; позиви на свечаности и др.

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 268-365

15 99 **БАНОВИНСКИ ОДБОР ЈУГОСЛОВЕНСКЕ РАДИКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ЗА ЗЕТСКУ БАНОВИНУ - ЦЕТИЊЕ**

Извештаји и преписка Бановинског одбора ЈРЗ за Зетску бановину са М. Стојадиновићем у вези: опште политичко-партијске ситуације у Бановини; посете Драгише Цветковића, министра социјалне политике и народног здравља делу Зетске бановине; организовања ЈРЗ у Зетској бановини; стања странке и става опозиције у бановини и сугестије за успех на изборима (1938); бановинске конференције од 11. јуна 1939. године у Цетињу и избора новог бановинског одбора; резолуција ширег бановинског одбора ЈРЗ за Зетску бановину од 23. и 24. децембра 1939. године којом се подржава Споразум Цветковић-Мачек и упозорава на положај Зетске бановине код даљег преуређења државе (тешка економска ситуација, незаступљеност Црне Горе у влади, потреба очувања ЈРЗ) и др.

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 366-428

15 100 **ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЈРЗ У ЗЕТСКОЈ БАНОВИНИ**

Извештаји, записници, представке, леци и преписка среских и месних одбора и чланова ЈРЗ са М. Стојадиновићем о: општој политичкој ситуацији у Зетској бановини; организацији и реорганизацији, раду и распуштању организација ЈРЗ у одређеним административним јединицама; одржавању великих манифестационих и кандидационих зборована; посланичким кандидатима, току изборне борбе и кандидатима на Цетињу, као и о понашању бана Иванишевића (1938); кризи у општинској управи Дубровника и колективној оставци; преласку групе Хрвата Дубровника из ХСС у ЈРЗ; верско-племенској подвојености и стварању фронта чији представници онемогућавају рад ЈРЗ (срез требињски); сарадњи Шефкије Бехмена са новопазарским опозиционистима (1936); догађају на муслиманском гробљу срачунатом да изазове муслимане (срез бјелополски); конференцији Лазе Марковића у Љубињу (26. маја 1936); трагичном догађају 21. фебруара 1937. године приликом накнадних општинских избора у општини барањској (срез пећки); померању општинских граница; кадровских померања у интересу ЈРЗ; доделе кредита за извођење јавних радова и за друге потребе; помоћи; пријема у вези са политичким питањима; свечаном дочеку М. Стојадиновића на путу по Зетској

бановини; честиткама; распуштању паралелне организације ЈРЗ у Херцег Новом (срез бококторски) и сл.

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 429-618

16 101 МЕСНИ ОДБОР ЈРЗ ЗА БЕОГРАД, ЗЕМУН И ПАНЧЕВО

Записници и позивна писма са дневним редом и одлукама са седнице Месног одбора ЈРЗ за Београд, Земун и Панчево; реферат (критика) М. Николића поводом лоше организације странке ЈРЗ за град Београд, Земун и Панчево и подвојености унутар странке на три табора (децембра 1935); постављења, премештаји, помоћ и сл.; распис (циркулар) управама пододбора поводом доласка Мачека и председника Турске у Београд; банкарски чиновници Београда у вези оснивања “Одбора ЈРЗ - Секција приватних чиновника и службеника” (1937); молба за доделу зајма Задрузи државних службеника; резиме говора Драгише Цветковића на седници Месног одбора 30. марта 1939. године; чланак из “Самоуправе” о активности ЈРЗ у Београду (20. фебруар 1939); списак чланова Месног одбора по функцијама, занимањима и месту становања; позиви на забаве и др.

година: 1935-1939.

фолијација: 1-75

16 102 ПОДОДБОРИ I-XXVIII

Извештаји, записници и преписка Пододбора Месног одбора ЈРЗ са Миланом Стојадиновићем о организацији, раду и потребама пододбора; кадровским проблемима и померању у неким пододборима; приватне молбе и ургенције чланова пододбора за постављење, премештај, регулисање пензије, материјалну помоћ, пријем, бесплатне карте и сл.; позивнице за свечане вечере; честитке; други проблеми који се односе на рад пододбора.

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 76-241

16 103 МУЗИКА И МОТО СЕКЦИЈА “КРИЛА” МЕСНОГ ОДБОРА ЈРЗ ЗА БЕОГРАД, ЗЕМУН И ПАНЧЕВО

Извештаји, молбе и преписка Драгољуба Ореља (шефа и диригента Музике ЈРЗ) са М. Стојадиновићем у вези рада Музике; набавке опреме; пријема у оркестар; смотре и наступа на јавним местима; плакат - програм бесплатног концерта 26. марта 1938. године; доделе бесплатних карата за чланове породице; спискови сталних и допунских чланова Музике; захтева за премештај и оптужби да Д. Ореља злоупотребљава положај.

Извештај о организацији, раду и финансијском стању Мото секције на дан 1. фебруара 1939. године; списак чланова Секције који су пратили М. Стојадиновића по Црној Гори; ургенција за запослење чланова Секције; захвалност на новчаном прилогу и сл.

година: 1937-1939, s.a.

фолијација: 242-273

16 104 КЛУБОВИ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ РАДИКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

- *Клуб градских већника ЈРЗ, Београд* - Записник са II редовне седнице Клуба одржане 14. фебруара 1938. године; проглас Председништва Клуба за присуствовање великом народном збору на коме ће говорити М. Стојадиновић 27. септембра 1936; молба за постављење општинског одборника - радикала за члана управе државне установе - 1936-1938. год.

- *Клуб хотелско-угоститељско-кафанских приватних намештеника-ца и свих радника-ца ЈРЗ у Београду* - доставља М. Стојадиновићу записник са Збора радника умних и мануелних свих струка, одржаног 26. јануара 1938. године, и записник са Збора овог Клуба од 7. фебруара 1938. године (са Правилима Клуба у прилогу) - 1938.

- *Учитељски клуб ЈРЗ* - Молбе за пријем - 1936. год.; извештај председника Централног учитељског клуба о раду на организацији клуба, покретању листа "Учитељски гласник", позицијама странке у Југословенском учитељском удружењу и захтеву да се додели помоћ за лист - 4. јануар 1938. год.; основа за заједничко иступање свих учитељских група ради решења заједничких проблема (о народним школама, статусу учитеља, измени правила Учитељског удружења, лошој пракси оснивања партијских учитељских клубова), 3. јула 1938. год. - 1936, 1938. год.

- *Клуб железничара и бродара ЈРЗ* - Извештај потпредседника Клуба упућен Душану Трифковићу... и председнику Клуба о обиласку железничких центара у Моравској и Вардарској бановини у циљу преношења инструкција шефовима железничких служби у вези спровођења избора - гласања железничког особља за земаљску листу М. Стојадиновића - 1938. год.

година: 1936-1938.

фолијација: 274-304

16 105 ОМЛАДИНА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ РАДИКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ*Главни одбор*

Статут Омладине ЈРЗ са рефератом о изменама појединих чланова (s.a.).

Извештаји, записници и преписка Главног одбора Омладине ЈРЗ са М. Стојадиновићем о питањима организовања омладине на територији целе земље, обезбеђења бесплатних карата; одржавања Конгреса омладине 15, 16. и 17. октобра 1937. године и обезбеђење финансијских средстава за набавку униформи, значака и путне трошкове за учеснике Конгреса; отварања политичке школе за омладину, организовања течаја и обезбеђења средстава за финансирање полазника; програма смотре омладине целе земље и других омладинских манифестација; излажења "Омладинског алманаха"; смештаја, исхране и путних трошкова омладинских делегација и појединаца; препоруке за запослење и помоћ; спискови: чланова ширег Главног одбора омладине ЈРЗ, омладинаца који прате М. Стојадиновића на његовом путу по Црној Гори и омладинаца који су напустили Загреб због терора присталица ХСС и Хрватске сељачке заштите и др.

година: 1936-1939, s.a.

фолијација: 305-427

16 106 ОМЛАДИНСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЈРЗ У ДРАВСКОЈ БАНОВИНИ

Две молбе Руди Хорвата, секретара омладинске организације ЈРЗ из Франколова код Цеља, за доделу помоћи у циљу предизборне агитације.

година: 1938.

фолијација: 428-429

16 107 ОМЛАДИНСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЈРЗ У ДРИНСКОЈ БАНОВИНИ

Преписка омладинских организација у вези оснивања омладинске секције у селу Вукићевци (срез поцерски); позив на омладинску свечаност у Шапцу; списак председника и потпредседника месних одбора омладине ЈРЗ по срезовима (s.a.).

година: 1937, 1938, s.a.

фолијација: 430-434

16 108 ОМЛАДИНСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЈРЗ У ДУНАВСКОЈ БАНОВИНИ

Преписка у вези са: организовањем омладине ЈРЗ (срез бачкопаланачки); политичком ситуацијом (срез космајски и новобечејски); одржавањем манифестационог и политичког збора у Вршцу; ургенција за запослење, помоћ и сл. Преглед постојећих организација омладине ЈРЗ у Дунавској бановини и списак председника и потпредседника месних одбора омладине ЈРЗ по срезовима.

година: 1937-1939.

фолијација: 435-461

16 109 ОМЛАДИНСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЈРЗ У МОРАВСКОЈ БАНОВИНИ

Реферат о организовању омладине у срезу неготинском - 15. новембар 1936. године, и преписка о одржавању омладинских манифестација; ургенције за запослење; поздравни телеграми са омладинских скупова; честитке и др.

Списак председника и потпредседника месних одбора омладине ЈРЗ (s.a.).

година: 1936-1938, s.a.

фолијација: 462-475

16 110 ОМЛАДИНСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЈРЗ У ПРИМОРСКОЈ БАНОВИНИ

Преписка Бановинског одбора ради доделе бесплатних возних карата омладинцима који колективно желе да посете Опленац; дотација Бановинском одбору и сл., као и преписка среских и месних одбора омладине у вези премештаја "у интересу ЈРЗ"; додела бесплатних карата у циљу агитације и оснивања нових омладинских манифестација; додела сталне и једнократне помоћи и др.

Списак председника и потпредседника месних одбора омладине ЈРЗ (s.a.).

година: 1937-1939, s.a.

фолијација: 476-493

16 111 ОМЛАДИНСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЈРЗ У САВСКОЈ БАНОВИНИ

Преписка Бановинског одбора омладине у вези: доделе бесплатних возних карата за одлазак на зборована по Савској бановини; накнаде трошкова за боравак омладинаца из Немачке; одређивање другог предавача за збор због спречености М. Крека; пријема омладинаца Савске бановине који путују на Оплепац или са зборована по Савској бановини; дотације и оккупа омладинске штампе и др.

Преписка среских и месних одбора омладине о накнади штете учињене од стране политичких противника; демонстрацијама од 3. новембра 1937. године на Загребачком универзитету; оснивању и раду "Радног клуба" ЈРЗ у Загребу и сл. Апел омладине среза Жупанија за заштиту од терора опозиције који се спроводи после избора 1938. године.

Списак председника и потпредседника месних одбора омладине ЈРЗ по срезовима (s.a.).

година: 1937-1939, s.a.

фолијација: 494-532

16 112 ОМЛАДИНСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЈРЗ У ВАРДАРСКОЈ БАНОВИНИ

Резолуција битољске омладине од 16. октобра 1938. године поводом боравка министра Стошовића у Битољу, као и преписка у вези: избора омладинских управа у Вардарској бановини; кандидатуре опозиционог сенатора Алтипармарковића (срез битољски); физичког обрачуна са присталицама Влатка Мачека приликом организовања омладинске организације (срез босилградски); узрока неодржавања сазваног збора (срез кичевски); штетне агитације разних елемената и неопходности посете М. Стојадиновића (срез шарпланинском); кадровских померања у интересу партије; материјалне помоћи за организовање омладине; молбе и препоруке за постављење, премештај и сл. Списак председника и потпредседника месних одбора омладине по срезовима, s.a.

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 533-566

16 113 МЕСНИ ОДБОР ОМЛАДИНЕ ЈРЗ - БАЊА ЛУКА (ВРБАСКА БАНОВИНА)

Резолуција са конференције омладине ЈРЗ за град Бањалуку од 9. октобра 1938. године, којом изражавају оданост М. Стојадиновићу и траже смену сарадника "Самоуправе" из Бањалуке. Представка секретара ЈРЗ о каријеристичким побудама председника Месног одбора омладине Назифа Афгана, сина Хамдије Афгана. Списак председника и потпредседника месних одбора омладине по срезовима (s.a.).

година: 1938, s.a.

фолијација: 567-570

16 114 ОМЛАДИНСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЈРЗ У ЗЕТСКОЈ БАНОВИНИ

Резолуција Месног одбора омладине Никшића од 12. маја 1938. године о одобравању политичког става Чед. Сладојевића, народног посланика, и неповерењу према председнику општине Новаковићу.

Преписка омладинских организација у вези: организовања омладине у Санцаку од стране Десимира Родића и његови захтеви: да буде постављен за сенатора, примљен за посланичког кандидата, примљен и саслушан од Стојадиновића, да му се доделе средства за рад и сл.; решавање “питања дубровачке општине у интересу ЈРЗ и националних елемената” сузбијањем анационалних и сепаратистичких појава у просветним установама, управи и привреди Дубровника; догађаја у Колашину приликом доласка Стојадиновића; захтева Клуба омладине ЈРЗ у Пећи да се изврши смена општинске управе и да се на та места поставе најповољније личности по препоруци Клуба, и сл. Списак председника и потпредседника месних одбора омладине ЈРЗ по срезовима.

година: 1936-1938, s.a.

фолијација: 571-613

16 115 ОМЛАДИНСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЈРЗ ЗА БЕОГРАД, ЗЕМУН И ПАНЧЕВО

Резолуција Управе XVIII пододбора омладине ЈРЗ од 24. јануара 1937. године о пружању подршке политици М. Стојадиновића и сарадњи председника градског поглаварства Владе Илића и Клуба већника ЈРЗ.

Извештаји, записници и преписка омладине Београда о: оснивању, организацији и раду београдске омладине; сукобу у организацији и кадровским променама; молбама, ургенцијама и препорукама за запослење, повремену и сталну помоћ и пријема у циљу саопштавања политичког стања у омладинским редовима; одржавању и присуствовању омладинским забавама; додели бесплатних карата; списак председника и секретара пододбора на територији Београда, Земуне и Панчева, као и извештај о политичком стању и материјалној помоћи омладини Панчева.

година: 1936-1939.

фолијација: 614-705

17 116 ГЛАВНИ ОДБОР АКАДЕМСКЕ ОМЛАДИНЕ “СЛОВЕНСКИ ЈУГ”

Резолуција са конгреса студената ЈРЗ од 11. јула 1937. године са рефератом о формирању Главног одбора Академске омладине ЈРЗ (АО ЈРЗ); нацрт Правила АО ЈРЗ; финансијски план - расхода АО ЈРЗ. Резолуције: Академског клуба ЈРЗ “Словенски југ” – Загреб, од 6. јула 1938. године и Академског клуба ЈРЗ “Словенски југ” – Љубљана, од 25. јула 1938. године у којима се моли субвенција за отварање и одржавање мензе и читаонице.

Извештаји о: организовању студената ЈРЗ и политичким приликама на универзитетима Београда, Загреба и Љубљане (1935); приликама међу југословенским студентима у Паризу и оснивању Клуба ЈРЗ у Француској (11. фебруар 1939); избору нове управе “Словенског југа” (17. фебруар 1939); политичком програму рада групе “Словенски југ” (s.a.), као и преписка о достављању едиције о конкордату; дотацији листу “Омладинска трибуна”; ургенцијама за запослење и сл.

година: 1935, 1937-1939, s.a.

фолијација: 1-83

17 117 СТУДЕНТСКИ КЛУБ ЈРЗ “СЛОВЕНСКИ ЈУГ” - БЕОГРАД

Материјали (извештаји, резолуције, записници, представке и преписка) о: организацији, раду и финансијском пословању Клуба; политичком стању и сукобима на Београдском универзитету; сукобу црквених лица и чланова ЈРЗ на Теолошком факултету; оснивању, финансијском пословању, стандарду и др. текућим проблемима студентске мензе, читаонице и дома; извештај Управе града Београда о расцепу у редовима радикалне омладине на Универзитету и састанку групе око Боже Јовановића, Боре Младеновића и других од 4. децембра 1935. године, на коме је донета одлука о организовању студентског клуба ЈРЗ “Словенски југ” уз подршку М. Стојадиновића; информација N.N. о списковима студената, чланова “Словенског југа” који су учествовали у сламању штрајка левичара - комуниста на Београдском универзитету, њиховом бојкоту од стране левичарских елемената и оснивању “Одбора за одбрану Универзитета” (s.a.); ометању легалног бирања нове управе на IV ред. скупштини Клуба од 21. новембра 1938. године; набавци музичких инструмената; молбе, ургенције и препоруке за запослење, материјалну помоћ и сл.; одржавању и присуствовању студентским забавама; додели бесплатних возних карата; платни списак келнера студентске мензе за октобар 1938. године, као и други спискови: студената упослених по разним министарствима и државним установама у Београду, најпоузданијих чланова “Словенског југа” који се препоручују за агитацију за изборе 1938. године, чланова који су били на манифестацијама приређеним на Правном факултету; студената који су предвиђени за пут у Италију и други спискови; преписка у вези са радом Клуба.

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 84-249

17 118 АКАДЕМСКИ КЛУБ ЈРЗ “СЛОВЕНСКИ ЈУГ” - ЗАГРЕБ

Записник Главне годишње скупштине Клуба одржане 7. априла 1938. године и извештај о раду Клуба са смерницама будућег рада; извештај ЦПБ-а са седнице Управе Клуба од 10. априла 1938. године; преписка (молбе, представке, ургенције, препоруке) у вези дотације Клубу; напада на карикатуристу Кондора од стране чланова Управе “Словенског југа”; случај студента Р. Милосављевића који је изгубио семестар “зато што је члан ЈРЗ”; запослења, унапређења, доделе стипендија и помоћи студентима и други текући проблеми Клуба.

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 250-315

17 119 ОСТАЛИ АКАДЕМСКИ КЛУБОВИ ЈРЗ “СЛОВЕНСКИ ЈУГ”

Појединачна акта академских клубова из Љубљане, Новог Сада, Прага, Скопља и Суботице у којима обавештавају о оснивању клуба, шаљу поздравне телеграме са оснивачке скупштине, траже дотације и сл.

година: 1937-1939.

фолијација: 316-325

17 120 УРЕДНИШТВО ЛИСТА “СЛОВЕНСКИ ЈУГ”

Одбрана од оптужбе за злоупотребу функције аквизитера листа “Словенски југ”, органа Главног одбора Академске омладине ЈРЗ; извештај о раду уредништва и администрације “Словенског југа” и издаци за лист из буџета Главног одбора ЈРЗ.

година: 1937, 1938, s.a.

фолијација: 326-329

17 121 ГЛАВНИ ОДБОР ЈУГОСЛОВЕНСКОГ РАДНИЧКОГ САВЕЗА (ЈУГОРАС) - БЕОГРАД

Резолуција Секције рударских радника ЈУГОРАС-а из Мостара од 25. априла 1937. године о привржености краљу и отаџбини и борби против марксистичких организација, као и друга преписка у вези: склапања споразума између радничких организација у Загребу о заједничком раду против ЈУГОРАС-а и ЈРЗ у Хрватској; терора од сепаратистички настројених припадника ХСС против чланова ЈУГОРАС-а и ЈРЗ у Самобору; штрајка Уједињених радничких синдиката (УРС) грађевинских радника у Новом Саду (1937); представка др Пешића, председника ЈУГОРАС-а, о кампањи Боже Анастасијевића, личног секретара министра Цветковића, као и улози министра Цветковића у поменутој кампањи против Пешића; организације ЈУГОРАС-а у Борском руднику и делатност ЈУГОРАС-а; кандидације на листи М. Стојадиновића чланова Кочанског среског одбора ЈРЗ; помоћи; ургенције за пријем и реактивирање у државној служби; присуствовање партијским скуповима и свечаностима и др.

година: 1937, 1938, s.a.

фолијација: 330-365

17 122 ЈУГОСЛОВЕНСКИ РАДНИЧКИ САВЕЗ - ПОДРУЖНИЦЕ*

Преписка подручних органа ЈУГОРАС-а (подружница, радничких секција, месних одбора, пододбора и сл.) из целе земље у вези: терора Мачекових присталица над лицима која су гласала за листу ЈРЗ (срез варајдински); самовоље председника Пушића (срез осјечки) и његовог рада на разједињавању ЈУГОРАС-а; захтева за поштовање закона - заштите радништва од бруталног и безобзирног гажења права радника од стране послодаваца (Скопље); махинација начелника среза никшићког; склапање колективних уговора; захвалности чланова ЈУГОРАС-а на доношењу уредаба за добробит радништва; нерасположења према Пери Витановићу, посланичком кандидату за срез зајечарски; кадровских померања у интересу ЈУГОРАС-а; материјалне помоћи сиромашним радницима; доделе бесплатних карата; захвалности; захтева за пријем; позива на конференције и забаве ЈУГОРАС-а и сл.

година: 1936-1939, s.a.

фолијација: 366-426

17 123 “САМОУПРАВА” - ОРГАН ЈУГОСЛОВЕНСКЕ РАДИКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Извештај о раду Партијског пресбириоа ЈРЗ од 5. фебруара 1937. године.

* Напомена: унутар јединице описа грађа је сређена по бановинама и за Београд - Земун.

Преписка, углавном уредника листа, о: цензури чланака припремљених за објављивање; субвенцији за лист “Дан” у Новом Саду; промени статуса и постављења новог уредника листа “Вардар” у Скопљу; изгласавању конкордата у Народној скупштини и понашању опозиције; одавању признања страним новинарима који у својој земљи пропагирају Југославију; дистрибуције брошура; доделе бесплатних карата; захтеви за материјалну помоћ; ургенције за постављење, као и о другим организационо-кадровским проблемима листа. Молбе за откуп извесног броја примерака “Радикалског календара” и његова дистрибуција у изборној кампањи.

година: 1936-1938.

фолијација: 427-488

18 124 СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА (СРС)

Главни одбор СРС

1939. година - “Проглас члановима и пријатељима ЈРЗ” групе сенатора и народних посланика на челу са М. Стојадиновићем у вези преговора Цветковића са Мачеком “који значе напуштање основних начела програма странке”, необавештавања јавности о преговорима, нелегалној организацији ЈРЗ и искључењу 33 народна посланика из Клуба ЈРЗ - 28. јун 1939. год.

Распис бр. 1/39 “Свима бановинским и среским одборима ЈРЗ” председника Главног одбора М. Стојадиновића о: односу ЈРЗ према влади Д. Цветковића, прекиду преговора Д. Цветковића са Мачеком и у вези са тим интерпелацији 103 сенатора и народна посланика, “роварењу” Корошеца против М. Стојадиновића, “реорганизацији” у бановинским одборима и Месном одбору Београд, нелегалној седници “Ширег главног одбора” од 9. јула 1939. год. и искључењу 9 чланова Главног одбора на челу са Миланом Стојадиновићем - 19. јул 1939.

Распис бр. 2/39 “Свима партијским организацијама” Главног одбора ЈРЗ - групе Милана Стојадиновића о предстојећим изборима за Сенат са закључком да неће учествовати на њима - 20. октобар 1939.

Обавештење Душана Трифковића о одлуци Главног одбора под председништвом М. Стојадиновића, да се не учествује на изборима за Сенат 12. новембра 1939. године - 23. октобар 1939.

Закључци политичке групе М. Стојадиновића поводом нове унутрашње ситуације у Краљевини Југославији створене уредбама од 26. августа 1939. и другим одлукама владе Цветковић-Мачек “на штету српског народа” - 1. новембар 1939.

Распис бр. 3/39 “Драги пријатељу” којим се тражи ревизија Споразума Цветковић-Мачек и залаже за споразум “са заштитом српских интереса у недељивој Југославији”, нуди сарадња са свим опозиционим партијама, тражи активирање рада партије на терену и припреме за скупштинске изборе - 1. децембар 1939.

Обавештење о: састанку ужег Главног одбора и месечном прилогу његових чланова, реорганизацији у Вардарској и Врбаској бановини, партијским кадровима по окрузима, образовању финансијског комитета и одбора, акционог одбора за реорганизацију партије у Београду и оснивање партијског листа.

1940. година - Писмо Милана Стојадиновића Ст. Михалцићу, министру унутрашњих послова, о понашању полицијских агената пред његовом кућом, са молбом да се уклоне - 2. јануар 1940.

“Политичка група Милана Стојадиновића о новој изборној уредби”, у којој су “занемарени интереси и права српског народа” - 17. јануар 1940.

Саучешће Главног одбора политичке групе М. Стојадиновића упућено Главном одбору Демократске странке поводом смрти Љубе Давидовића - 19. фебруар 1940.

Материјали седнице ширег Главног одбора од 22. фебруара 1940. године (позиви за седницу, овлашћења о заступању, списак позваних, обавештења Секретаријата СРС о оснивању, називу и програму странке).

Пријава Министарству унутрашњих послова за оснивање СРС са програмом и правилима странке - 26. фебруара 1940.

Записник седнице Главног одбора СРС од 29. фебруара 1940. године и дневни ред седнице од 15. марта 1940.

Говор М. Стојадиновића и уводна реч Радоја Јанковића (броширано) на првој пријатељској вечери 16. марта 1940. год.

Акциони одбор радника припадника СРС предлаже допуну програма странке у делу који се односи на радне односе и задругарство као вид организовања радника присталица СРС - 4. април 1940.

Спискови повереника Главног одбора по срезовима, обавештење о подели Главног одбора на секције и раду на оснивању и организацији странке; преглед прихода и расхода од марта до септембра 1940.

Протест потпредседника СРС Драгиши Васићу, уреднику “Српског гласа” поводом чланка “Жалосни вођи” (у вези претреса и интернације М. Стојадиновића) - 8. мај 1940.

Чланак под насловом “Зашто је интерниран Милан Стојадиновић” - пријатељи М. Стојадиновића - 15. август 1940. год. (штампано у форми летка).

Летак “Искреног родољуба” којим захтева пуштање на слободу М. Стојадиновића у интересу земље (због опасности од рата и унутрашњих недаћа) - октобар 1940. год.

година: 1939, 1940.

фолијација: 1-160

18 125 СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ДРИНСКОЈ БАНОВИНИ

Преписка у вези организације странке, избора повереника по изборним окрузима, односно срезовима, задужених за организацију странке и реорганизацију Бановинског одбора.

Спискови угледних припадника СРС (по срезовима) којима је послат распис бр. 3.

Чланак “Пријатељи политике М. Стојадиновића за округ руднички и чачански” о: успешном раду владе М. Стојадиновића и разлозима њеног пада, раду владе Д. Цветковића који крши устав и цепа државу; позив Србима да се окупе око М. Стојадиновића (штампано у форми летка).

година: 1939, 1940.

фолијација: 161-214

18 126 СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ДУНАВСКОЈ БАНОВИНИ

Преписка у вези организације странке и избора повереника по окрузима односно срезовима.

Спискови угледних присталица СРС по срезовима којима је послат распис бр. 3.

Извештај о политичком положају М. Стојадиновића у Војводини и могућности успеха на изборима у неким војвођанским срезовима.

Обавештење о конституисању Бановинског одбора и избору окружних повереника.

година: 1939, 1940.

фолијација: 215-263

18 127 СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА У БАНОВИНИ ХРВАТСКОЈ

Записник састанка пријатеља СРС одржаног у Загребу 11. априла 1940. године.

Преписка о оснивању и активности странке, организацији на терену, избору средских повереника, понашању српске православне цркве у српско-хрватском питању и, с тим у вези, финансијске помоћи владе Д. Цветковића.

Отворено писмо Душана Богуновића, бившег народног посланика, поводом стварања Бановине Хрватске о потреби изјашњавања Срба у Хрватској о томе - 4. септембар 1939. год.

Расписи Душана Богуновића о активностима међу Србима у Бановини Хрватској: отварању канцеларије "Сељачко огњиште" у Загребу, покретању листа "Сељачко огњиште" и предлогу за састанак Срба у Бановини Хрватској (у њима се говори и о личности М. Стојадиновића, активности присталица Анте Павелића, позицијама Мачека и др.) - 12. август 1940.

година: 1939, 1940.

фолијација: 264-307

18 128 СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА У МОРАВСКОЈ БАНОВИНИ

Записник уже конференције присталица политике М. Стојадиновића у Нишу 29. новембра 1939. године о конституисању Бановинског одбора.

Преписка у вези организације странке, избора повереника по окрузима и срезовима и припреме кандидата за евентуалне изборе.

Добривоје Стошовић се жали на забрану одржавања политичког састанка у изборном срезу Прокупље.

Спискови присталица М. Стојадиновића (по срезовима) којима је послат распис бр. 3.

година: 1939, 1940.

фолијација: 308-351

18 129 СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ВАРДАРСКОЈ БАНОВИНИ

Записник са седнице Бановинског одбора од 22. новембра 1939. год. о избору повереника странке по изборним окрузима.

Преписка у вези са организацијом странке и утврђивањем повереника по изборним окрузима и срезовима; спискови истакнутих присталица странке (по срезовима) којима је послат распис бр. 3.

година: 1939, 1940.

фолијација: 352-382

18 130 СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ВРБАСКОЈ БАНОВИНИ

Обавештење о избору Бановинског одбора политичке групе Милана Стојадиновића - 6. новембар 1939.

Спискови истакнутих присталица којима је послат распис бр. 3.

година: 1939, 1940.

фолијација: 383-400

18 131 СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ЗЕТСКОЈ БАНОВИНИ

Преписка у вези организације и рада странке на терену, подршке М. Стојадиновићу, програма странке и др.

Спискови присталица М. Стојадиновића (по срезовима) којима је послат распис бр. 3.

Отворено писмо М. Стојадиновића упућено Црногорцима у којем износи своје заслуге, као председника владе, за мир у Југославији и успешну економску политику, критикује владу Д. Цветковића, наводи Николу Драговића као свог изасланика у Црној Гори и позива на окупљање око програма – “Један краљ, један народ, једна држава” - јануар 1940. год.

година: 1939, 1940.

фолијација: 401-502

18 132 СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА ЗА БЕОГРАД-ЗЕМУН-ПАНЧЕВО

Преписка у вези организације пододбора, списак повереника за београдски округ, спискови представника странке по пододборима, записник прве седнице месних пододбора СРС за Београд, Земун и Панчево - 11. март 1940. год.

година: 1939, 1940.

фолијација: 503-546

18 133 СПИСКОВИ ПРИПАДНИКА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Адресе бивших сенатора и народних посланика политичке групе Милана Стојадиновића.

Адресе повереника по изборним окрузима.

Списак лица којима треба слати лист.

Спискови присталица СРС по окрузима (за све бановине) којима је послат распис бр. 3; други спискови.

година: 1940.

фолијација: 547-607

18 134 БЕЛЕШКЕ МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА И ДРУГИХ У ВЕЗИ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Већим делом белешке се односе на партијске кадрове на терену - по окрузима, срезовима, али и друге. Списак студената у посети М. Стојадино-

вићу; спискови за пријем, прогнозе изборних резултата, списак присутних на конференцији од 6. јула 1939. године и друге белешке у вези са СРС.

година: 1939, 1940, s.a.

фолијација: 608-671

18 135 ЧЛАНЦИ И РЕФЕРАТИ О СРПСКОЈ РАДИКАЛНОЈ СТРАНЦИ

Реферат непознатог аутора: “Размишљања о питању пропаганде и организације у Српској радикалној странци” 1940. год.

Чланак “Српска радикална странка” непознатог аутора у којем се даје објашњење Милана Стојадиновића о називу и програму странке у делу који се односи на формирање засебне српске бановине која би ујединила све српске области и крајеве - језгро југословенства - 1940. год.

Чланак “Уједињење” непознатог аутора о разликама у гледању Срба и Хрвата на уједињење, Споразуму Цветковић-Мачек и програму СРС - заштита интегралног српства у границама јединствене Југославије 1940. год.

Чланак непознатог аутора “Слобода штампе” којим се апелује на високе управљаче да донесу што пре закон о слободи штампе “са разумним органичењима” с обзиром на ситуацију у Европи - 3. април 1940.

година: 1940.

фолијација: 672-698

18 136 ОМЛАДИНА ПОЛИТИЧКЕ ГРУПЕ МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА

Главни одбор омладине

Записник седнице Извршног одбора Главног одбора омладине о избору два нова члана и његовом конституисању - 17. септембар 1939.

Проглас Извршног одбора Главног одбора омладине којим се апелује на јединство свих омладинских организација и странке под руководством М. Стојадиновића, говори о цепању странке и издајничком раду Бојана Пирца, председника Главног одбора, Петра Марјановића и А. Коросеца - 25. октобар 1939.

Акциони одбор омладине за Београд, Земун и Панчево

Записници са седнице Месног одбора (МО) и Акционог одбора омладине о: раду одбора и саставима, утврђивању њихових повереника, деловању странке преко спортских клубова и потреби разграничења надлежности Главног одбора и МО (5 седница одржаних у новембру и децембру 1939. године).

Честитка М. Стојадиновићу за божићне празнике 1940. год.

Месни одбор омладине - Бар

Списак управе и одборника Месног одбора омладине Бар.

Писмо и телеграм председника МО о раду на организацији омладине и подршци политици М. Стојадиновића.

година: 1939, 1940.

фолијација: 699-724

18 137 СТУДЕНТИ ПОЛИТИЧКЕ ГРУПЕ МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА

I и II пројект апела Акционог одбора студената политичке групе Милана Стојадиновића (“Универзитетској омладини”) да студенти помажу рад политичке групе М. Стојадиновића и приступају њеним организацијама, с обзиром на опасност цепања Југославије доношењем Споразума Цветковић-Мачек - 1. децембар 1939.

Студенти политичке групе Милана Стојадиновића у тексту под насловом “Шта хоће комунисти последњим догађајима на Универзитету и уличним демонстрацијама” протестују против деловања комуниста на Београдском универзитету преко “злогласних” акционих одбора стручних удружења и Уједињене академске омладине, стварајући од универзитета црвени комесаријат (терор мањине, нетолерантност према другим политичким групама, слање заведених студената на фронтове Шпаније, растурање комеморативне академије адмиралу Гепрату, крвави сукоб и уличне демонстрације) с позивом да се национални студенти окупе и извојују своја права - 1939.

Спискови студената повереника и припадника политичке групе М. Стојадиновића - 1939.

Списак управе Академског клуба политичке групе М. Стојадиновића - 1939.

Забелешка о конституисању студената из Београда - 14. март 1940.

година: 1939, 1940.

фолијација: 725-742

19 138 ХРВАТСКА СЕЉАЧКА СТРАНКА

1933. година - Оптужница државног тужиоца Државног суда за заштиту државе против Владимира Мачека због сарадње (новембра 1932. год. у Загребу) на састављању и доношењу резолуције - Пунктација - април 1933.

“Суђење Др. Владка Мачека” - брошура о току суђења са интегралним текстом оптужнице и образложењем које садржи и текст пунктација; саслушавању др Мачека, говору државног тужиоца и бранитеља и осуди др Владимира Мачека - 3. мај 1933. год.

Интерпелација народног посланика Николе Никића и другова на председника Министарског савета о противзаконитој пресуди Државног суда за заштиту државе на штету др Влатка Мачека - 4. мај 1933. год. (штампано).

1935. година - Меморандум др Ј. Крњевића, делегата Хрватског народног заступства и генералног секретара ХСС, упућен Савету Друштва народа у којем износи тешку ситуацију у хрватским крајевима (кршење људских права) од фебруара 1935. год. и за време 5-мајских избора; тражи формирање анкетне комисије - 20. мај 1935. год. (на француском).

Забелешка о разговору др Влатка Мачека са “једним немачким новинаром” за време парламентарних избора маја 1935.

Изјава др В. Мачека дата новинарима у Загребу поводом декларације владе М. Стојадиновића и пуштања на слободу политичких криваца - 5. јул 1935.

Два извештаја непознате провенијенције из Загреба о прослави годишњице смрти Стјепана Радића и састанку код Кватерника (присутни Вернер, Мирко Кошутић, Хрустић, Минтас и др.) - 8. и 9. августа 1935.

Телефонски извештај дописника агенције "Авала" из Лондона у вези интервјуа са Мачеком објављеног у "Дејли Телеграфу" под насловом "Враћање 1918. години" - 12. новембар 1935.

Изјава др В. Мачека дата новинарима 2. децембра поводом указа објављеног 1. децембра 1935. о амнестији политичких и других криваца.

"Политичка обавештења за народ - бр. 4" непознате провенијенције у којем се преноси изјава В. Мачека страним новинарима од 2. децембра поводом амнестије, са негативним коментаром на изјаву - 6. децембар 1935.

Обавештења "од добро упућеног човека из Загреба" о реакцији у ХСС поводом расцепа у редовима ЈРЗ, могућности пада владе М. Стојадиновића и образовања ванпарламентарне владе, размимоилажењу и неслози у вођству ХСС (Рудолф Херцег и Виктор Кошутић) - 24. децембар 1935.

Летак под насловом "Хрватски народе" који је на дан уједињења растуран по Загребу (против 17-годишњег "робовања хрватског народа под великосрпским режимом").

1936. година - Дописник ЦПБ из Загреба извештава о писму др В. Мачека упућеном конзулу В. Британије у Загребу поводом смрти краља Џорџа V - 23. јануар 1936.

Извештај дописника ЦПБ из Сплита о разговору новинара "Јадранског дневника" са др В. Мачеком о политичким питањима и последњим разговорима радног одбора УО у Загребу - 7. фебруар 1936.

Команда жандармерије извештава о догађајима у Воћи Доњој и Марушевцу, срез Иванец, приликом доласка Алојзија Степинца, сукобу Марјана Јурмића и других сељака са жандармеријом и изгредима 30-60 рударских радника, припадника радничке социјалне организације (узвикивали пароле против Југославије, јевтићеваца, Корошеца, а за Мачека и слободну Хрватску) - мај 1936.

Команда жандармерије извештава о омладинском покрету "Мачекова гарда" у Дубровнику коју организује Роко Мишетић, народни посланик мачековац и Бушко Нико за подручје Стона, Пељешца и Мљета ("међу њима има комуниста и франковаца") - 6. јун 1936.

Начелство среза висококчког извештава о политичкој конференцији присталица др В. Мачека у Варешу 21. јуна 1936. године, којој је присуствовао др Јурај Шутеј и др Нико Љубичић.

Извештај команде жандармерије о скупу присталица ХСС у месту Храшћина - Трговиште, срез Златар - 7. јун 1936. године, на којем су говорили Иван Пернар, Торбар, Тома Јанчиковић и др.

Говор професора Јелашића, секретара др В. Мачека, на политичкој конференцији присталица ХСС у Каштел Староме, одржаној 23. августа 1936.

Упутство др В. Мачека, председника ХСС, новоизабраним начелницима и општинским одборницима изабраним на листи ХСС - 25. новембра 1936.

Команда жандармерије извештава о догађајима у селу Михаљевац (Славонска Пожега), хапшњу двојице мештана - мачековаца због инцидента

са двојицом војника, ескалацији сукоба и накнадном хапшењу девет изгредника - мај 1936.

Циркулар (некомплетан) свим народним заступницима и повереницима котарских и општинских организација ХСС о успесима у раду у току 1936. године на организацији Господарске слоге и Хрватске сељачке заштите.

1937. година - Др В. Мачек даје кратак преглед садржине заплењеног "Сељачког дома" бр. 8., "који се мора, путем месних организација, прочитати народу" - 24. фебруар 1937.

Дописник ЦПБ из Бањалуке доставља резолуцију представника Муслимана ХСС из Босанске Крајине, донету на конференцији 28. марта 1937. године, у којој изражавају приврженост ХСС-у и одлучују да се формира делегација на нивоу Врбаске бановине која би таква расположења лично изразила В. Мачеку - 24. април 1937.

Др Влатко Мачек: "Истина о крвавим догађајима у Сењу дне 9. маја 1937." (службена саопштења, записници са изјавама очевидаца, налази судских вештака) - штампана брошура.

Извештај непознате провенијенције о прослави рођендана В. Мачека у Загребу - 18. јул 1937.

Извештај непознате провенијенције о великој манифестационој скупштини ХСС, одржаној у Преку, на којој је говорио изасланик др В. Мачека Аугуст Кошутећ - 20. септембар 1937.

Извештај непознате провенијенције о великој манифестационој скупштини ХСС одржаној у Синају и говору Аугуста Кошутећа - 27. септембар 1937.

Писмо (у форми летка) др В. Мачека Милану Стојадиновићу у вези "сукоба присташа бивше ХСС са органима жандармерије" 1. новембра 1937. године у Новом Грацу (срез вировитички) - 3. новембра 1937.

Матушић Ђуро, учитељ и секретар ЈРЗ, извештава М. Стојадиновића о збору ХСС у Старом Граду на Хвару 21. новембра 1937. год., којем је присуствовао др Кошутећ; Едо Булат из Сплита предводио групу сељака са батинама, ("клицало се Мачеку, Павелићу и слободној Хрватској, против Краља и Београда").

Обавештење др Воркапића о жалби В. Радића због забране листа "Народни вал", могућности разбијања хрватског фронта истицањем засебне Радићеве листе на предстојећим изборима и о наводним упутствима др Цветковића В. Радићу - 25. новембар 1937.

Предлози ХСС о државном уређењу, односу Срба, Хрвата и Словенаца, формирању нове радне владе и њеног програма (на документу М. Стојадиновић записао: "ово ми предао Мирко Кошутећ 26. новембра 1937. год.").

Тома Стефановић, новинар из Београда, обавештава М. Стојадиновића о увредама и клеветама на рачун председника владе израженим на збору присталица ХСС у Славонском Броду од стране главног говорника Филипа Маркотића - 8. децембар 1937.

1938. година - Централни пресбиро преноси изјаву др Мачека дату дописнику "Њујорк Тајмса" из Беча, Харисону, о опасности да се Југославија распадне као Аустро-Угарска 1918. године, ако Стојадиновић остане дуже на власти - 5. јануар 1938.

Непознати повереник обавештава о писму Антона Вргоча из 1934., професора загребачког универзитета, упућеном др Бајзи, професору Универзитета у Будимпешти, у којем у име Мачека и хрватског народа изражава приврженост хабсбуршкој династији и идеји тријализма - јануар 1938.

Обавештење N.N. о могућности разбијања хрватског покрета помоћу Влатка Радића - јануар 1938. год.

Љубомир Марић, министар војске и морнарице, извештава о деловању ХСЗ на територији Приморске бановине као "илегалне и на војничкој основи организоване" - 15. фебруар 1938.

Изјава др В. Мачека поводом аустријске кризе дата "La Populaire" 11. марта 1938. год. (на француском).

Централни пресбиро извештава о интервјуу В. Мачека дописнику листа AVAS у којем Мачек апелује на западне демократије поводом догађаја у Аустрији и спољнополитичке оријентације М. Стојадиновића - 11. март 1938.

Извештај N.N. о састанку Дампиера (Француска) са В. Мачеком 19. марта.

Извештај Стражичића из Загреба о наводној поруци М. Стојадиновића Мачеку за сарадњу на изборима "и то тајним" - 21. март 1938.

Дописник "Времена" из Сарајева доставља говор др Јураја Шутеја у Сарајеву, од 18. априла 1938. године, о унутрашњим приликама у држави (СДК, УО и споразум, ЈНС и ЈРЗ) и о догађајима везаним за спољну политику (Аншлус и положај Југославије и др.).

Деманти Јураја Крњевића, сенатора и генералног секретара ХСС, др Дрозу из "Neue Zurichser Zeitung" поводом вести о наводном предстојећем сусрету Стојадиновић-Мачек - април 1938. год. (на немачком).

Летак В. Мачека "Данашња влада и слобода штампе" у којем наводи упућена властима са штампом (како писати о ХСС, УО и др.) - април 1938.

Летак др В. Мачека "Упозорење хрватској привреди", поводом расписивања зајма од 4 милијарде динара; извештај дописника ЦПБ из Загреба о истом летку - 30. април 1938. године, као и четири извештаја дописника агенције "Авала" из Загреба о реакцији у јавности на летак В. Мачека са саопштењима Трговачко-индустријске коморе и Градске штедионице - Загреб (април - 5. мај 1938. год.).

Летак др В. Мачека "Упозорење свеукупном чиновништву" о цензури, самовољи и безакоњу владе М. Стојадиновића и његовог чиновничког апарата према хрватском народу - 23. мај 1938.

Централни пресбиро доставља препис летка В. Мачека "Како се поступа са нашим новцем" од 13. маја 1938. растураног у Загреб са подацима финансијске природе, као одговор на летак - 26. мај 1938.

Извештај N.N. са збора ХСС у Великој Горици, са говорима Аугуста Кошутића и В. Мачека - 6. јун 1938.

Стјепан Керечин из Загреба доставља председнику владе брошуру (у рукопису) коју је написао против В. Мачека "да би хрватском сељаку отворио очи"; тражи од М. Стојадиновића новчану помоћ за штампање - 1. јул 1938. год. Извештај Банске управе у Сплиту о свечаности и говорима (противиталијанским) у Шибенику поводом рођендана В. Мачека - 16. јул 1938.

Материјали о прослави рођендана В. Мачека у Загребу и градовима Савске бановине (програм прославе, извештај полиције у Загребу, извештај дописника "Времена" и ЦПБ из Загреба и сл.) - 17. јул 1939.

Пројект др Мирка Кошутећа за окупљање у јединствени хрватски народни покрет у циљу решавања хрватског питања са 14 тачака захтева за побољшање положаја хрватског народа у политичкој, економској, социјалној, верској и другим областима живота - 8. август 1938.

Део говора В. Мачека у Загребу о УО након посете Београду и “скорашњем крају тираније” - 15. август 1938.

Извештај о скупштини ХСС одржаној у Вараждину 11. септембра 1938. год., “са распоредом за скупштину”.

Повереник обавештава о поруци В. Мачека Пешти да се жели прикључити политици Рим-Берлин и мађарској ревизионистичкој политици; претходно жели знати услове које Мађари постављају Хрватима - 8. октобар 1938.

Упутства Одбора за погреб др Анте Трумбића 21. новембра 1938. год. као и “Распоред жалобних свечаности пригодном погребом хрватског великана благопокојног Др. Анте Трумбића” у Сплиту 23. новембра 1938. год.; кратка информација N.N. о скинутој траци у државним бојама са венца владе Краљевине Југославије.

Вараждинска жандармеријска чета извештава о политичком састанку у Лудбрегу поводом општинских избора и говору др Пернара - 23. новембра 1938.

Вараждинска жандармеријска чета извештава о политичком састанку ХСС поводом парламентарних избора децембра 1938. године, на коме је говорио Томо Јанчиковић - 24. новембар 1938.

Командант жандармерије М. Стефановић шаље 27. новембра 1938. год.: допис жандармерије Нова Градишка о наводном упутству Дирекције из Загреба железничким службеницима Савске и Приморске бановине да гласају за Мачека односно УО; извештај жандармерије Сибињ о предизборном скупу припадника ХСС на коме су говорили Маркотић Филип и други.

Централни пресбирио шаље препис летка Макотић Филипа, председника Среске организације Славонски Брод, на зборовима ХСС у Поцркакљу и Подвињу поводом парламентарних избора - 28. новембар 1938.

Нико Бјеловучић, кандидат ХСС за срез Метковић шаље летак - писмо владиног кандидата Ива Боснић-Ковачића, упућено министру за физичко васпитање Анти Мastroвићу, у којем наводи постојање средстава намењених фалсификовању народне воље на парламентарним изборима - 28. новембар 1938.

Министарство унутрашњих послова шаље говор В. Мачека одржан на збору ХСС поводом парламентарних избора - 4. децембар 1938.

Дописник ЦПБ из Загреба шаље препис заплетееног летка В. Мачека “Свеукупном хрватском чиновништву”, поводом парламентарних избора - 4. децембар 1938.

Извештај о учествовању железничара Сплита на сахрани А. Трумбића, политичкој ситуацији и њиховом гласању на парламентарним изборима - 5. децембар 1938.

Дописник ЦПБ из Загреба извештава о садржају ванредног издања “Хрватског дневника”: казненој пријави В. Мачека против М. Стојадиновића и других због Стојадиновићевог притиска на чиновништво уочи

избора (у говору одржаном у Љубљани 8. децембра 1938.), позиву В. Мачека хрватском чиновништву и хрватској јавности уочи избора, плановима ЈРЗ да фалсификује изборе у Метковићу и друго у вези избора - 10. децембар 1938.

Изборна упутства В. Мачека народним заступницима, председницима котарских, општинских и месних организација ХСС у вези парламентарних избора од 11. децембра 1938. - 10. децембар 1938.

Писмо N.N. из места Молве (Приморска бановина) председнику ХСС В. Мачеку о положају Хрватске, политици ХСС, односу према влади; тражи сазивање седнице народних заступника - 23. децембар 1938.

Дописник ЦПБ из Загреба извештава о садржини летка В. Мачека под насловом "Хрватски народ" (о изборима), забрани "Политичког вјесника" бр. 8. и његовој садржини (реконструкција владе М. Стојади-новића, његов изборни пораз и др.) - 24. децембар 1938. Летак В. Мачека "Хрватски народ" о изборима и њиховом значају за хрватски народ, хрватском питању и сл. - 24. децембар 1938. год. (некомплетан - препис).

Летак упућен Хрватима под насловом "Недајмо им свој новац" о економској експлоатацији хрватског народа од стране државе, са позивом на апстиненцију од плаћања пореза и куповина монополских и троша-ринских артикала.

Коментар (из МУП-а, са захтевом да се објави преко радио станице) на летак В. Мачека којим позива чиновништво на непослушност и неизвршавање наређења претпостављених.

Предлог N.N. за окупљење присталица ХСС југословенске оријентације против Мачека и вођства ХСС након коалиције Мачек-Живковић-Јевтић.

1939. година - Извештај ЦПБ из Загреба о летку В. Мачека поводом хапшења чланова Хрватске грађанске заштите - 13. јануар 1939.

Седница Хрватског народног заступства (ХНЗ) одржана 15. јануара 1939. године у Загребу (говор В. Мачека, закључци седнице, извештај подбана Михалцића и извештај N.N. из Загреба о реакцијама на резолуцију ХНЗ).

Забелешка о разговору непознате личности са "једним мачековцем о Влади Драгише Цветковића" - фебруар 1939.

"Глас Канаде", Торонто, преноси изјаву В. Мачека дату дописнику "Њујорк Тајмса" о намери регента Павла да приступи решењу хрватског питања и о условима за то решење - 9. март 1939.

Ванредна седница Хрватског народног заступства од 8. маја 1939. године (говор В. Мачека о току преговора са Драгишом Цветковићем, председником Министарског савета, у вези решења хрватског питања и закључци ХНЗ којима се пружа подршка досадашњем раду В. Мачека и даје овлашћење за даљи рад.

Летак Влатка Радића против људи из политичке канцеларије (Ивичић) и адвокатске канцеларије В. Мачека (Б. Пешел и Крешимир Девчић).

Свилена марамица са штампаним ликом В. Мачека поводом 60-тог рођендана.

s.a. - Изјава В. Мачека поводом прославе 1. маја; упозорење В. Мачека учитељима да не улазе у Учитељски клуб ЈРЗ.

N.N. извештава о акцијама да “база затражи” од вођства ХСС напуштање пасивног става у вези решења хрватског питања.

N.N. извештава о превирању у редовима ХСС у провинцији као и о односу породице Радић и вођства ХСС.

Чланак В. Мачека о Сељачкој слози у “Сељачком свијету”, листу Божидара Марговца.

година: 1933, 1935-1939, s.a.

фолијација: 1-301

19 139 ОМЛАДИНА И СТУДЕНТИ ХРВАТСКЕ СЕЉАЧКЕ СТРАНКЕ

“Упути за грађанство” Хрватске омладине поводом годишњице смрти Стјепана Радића - 8. август 1935.

Проглас Међуклупског одбора хрватских свеучилиштраца поводом одбијања владе М. Стојадиновића стручних и сталешких захтева загребачких студената - 15. април 1936.

Резолуција хрватских студената од 11. маја 1939. године којом изражавају подршку В. Мачеку и Хрватском народном заступству у борби за права хрватског народа.

година: 1935, 1936, 1939.

фолијација: 302-305

19 140 “ПОЛИТИЧКИ ВЈЕСНИК” - ЗАГРЕБ

Билтени ХСС за јуни, јули, новембар и децембар 1938. год.; фебруар, март-април, мај и јуни 1939. године (прате догађаје и дају вести из спољне, унутрашње, економске и социјалне политике, посебно о делатности ХСС и хрватском питању).

година: 1938, 1939.

фолијација: 306-398

19 141 УСТАШЕ - ФРАНКОВЦИ

1935. година - Начелство среза бенковачког преноси допис Банске управе из Сплита о обнови организације хрватског сокола помоћу које би усташка организација наоружала људе за евентуални устанак - 29. август 1935.

1936. година - Загребачка “Авала” извештава о плакатима-посмртницама поводом смрти Стјепана Јавора у митровачкој казниони (осуђеног на 18 година робије због постављања паклених машина на железници) - 30. март 1936.

Усташки поглавник Анте Павелић честита Ускрс “свим усташама и хрватском народу” - 10. април 1936.

Реферат Хрватске свеучилишне омладине проушашки оријентисане, поводом откривања плоче у месту рођења Анте Старчевића у којем се говори о његовој делатности као претечи хрватског сељачког покрета, пледира за самосталну хрватску државу и Анту Павелића - 23. мај 1936.

Летак Хрватске омладине поводом недоличног понашања Ивана Пернара на прослави имендана Анте Старчевића - 22. јун 1936.

Извештај агента Министарства унутрашњих послова под насловом “Комунисти и хрватски терористи у Казненом заводу у Сремској Митровици” (према саслушању усташких терориста Стјепана Петровића и Драгутина Крижњака, који нуде сарадњу).

1937. година - “Време” из Загреба извештава о студентским демонстрацијама франковаца-усташа на годишњицу смрти Стјепана Јавора и њиховом обрачуну са једним студентом-комунистом - 9. април 1937.

Летак Хрватске омладине грађанима Загреба поводом “убиства девет хрватских бораца за слободу” у Сењу, с позивом да изнесу црне заставе и да се кличе Анти Павелићу, “вођи усташке борбе за независну државу Хрватску”.

Управа Казненог завода у Зеници, поводом жалбе др Пернара на поступање Управе према усташама, доставља изјаву осуђеника у којој побија жалбе др Пернара - 20. мај 1937.

Летак “старчевићанца” хрватском народу у којем се говори о убијеним личким усташама, убиству у Сењу, пасивности вођства ХСС и раси-пању народног новца за прославу рођендана В. Мачека - јули 1937.

Директиве усташког поглавника Анте Павелића у којима тумачи природу усташког покрета, његова начела и циљеве (против пацифизма и политике Споразума) - 15. новембар 1937. (штампано у форми летка).

Летак усташа “старчевићанаца” за слободну и независну Хрватску и Анту Павелића, упућен Хрватима поводом дана уједињења (да се извесе црне заставе) - 1. децембар 1937. (препис).

1938. година - О чланку др Бранимира Јелића у листу “Хрватски домобран” од 1. јануара 1938. године под насловом “Хрватски народ и Мачеков споразум” - 6. фебруар 1938.

Информација о акцијама и раду франковаца, превирањима у њиховим редовима, ставовима радикално настројене франковачке омладине и посебно групе око листа “Независност” - 2. април 1938.

Дописник ЦПБ из Загреба преноси садржај летка, у коме се истиче начело државног самоодређивања, тражи независна држава Хрватска са Антом Павелићем, против Версајског уговора и споразума УО - 4. октобар 1938.

Главни ђенералштаб извештава о ширењу франковачке пропаганде и организацији присталица Анте Павелића међу железничким особљем у Осиеку - 15. новембар 1938.

“Хрватски политички вјесник” бр. 3 - чланци већим делом говоре о парламентарним изборима, смрти Анте Трумбића, манифестацијама националиста на Свеучилишту 11. новембра и др. - новембар 1938. (шапирографиран).

Летак под насловом “Злочин Версајског уговора” са етнографском картом Југославије у којем се нападају “српски властодршци” због насиља над народима, посебно хрватским, кличе независној држави Хрватској, Анте Павелићу и савезницима Арбанасима, Македонцима, Бугарима и Мађарима.

1939. година - Летак којим се обавештава о митингу хрватских свеучилишараца 9. маја 1939. године с посебним освртом на иступање националиста и на допуну резолуције (за независну државу Хрватску и Анту Павелића).

Летак предлагача листа хрватских националиста-правника поводом избора за нову управу Клуба “слушача права против загребачко-београдских режимлија с црвеном међународном бригадом” - новембар 1939.

1940. година - Летак под насловом “Чаша је пуна” којим се напада ХСС због издаје хрватског народа ради власти и позива хрватски народ да се оствари и буде “За дом спреман”.

s.a. - Летак Хрватског националистичког савеза против политике споразумевања и преговора са М. Стојадиновићем, за “идеале слободе и државне суверености Хрватске”.

година: 1935-1940, s.a.

фолијација: 399-446

19 142 САМОСТАЛНА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА (СДС)

1924. година - Др Бошковић, народни посланик из Панчева, тражи од М. Стојадиновића да се управе општина предају бирачима (против даљег слања корумпираних чиновника радикала у Банат) - 7. децембар 1924.

1927. година - Анонимна дописница из Љубљане упућена М. Стојадиновићу о Прибићевићу који је из диспозицијског фонда купио орјунашима димњачарске униформе - 27. септембар 1927.

1930. година - Писмо Босилке Прибићевић, жене Св. Прибићевића, у којем говори о боравку Светозара у болници, његовом здравственом стању, опасности да буде убијен због наводног покушаја бега ћерке, и др. - 2. септембар 1930.

1931. година - Брошура Светозара Прибићевића написана у Прагу 1. децембра 1931. године под насловом “Београд и политика према Хрватима и Србима изван Србије”.

1933. година - Писмо Светозара Прибићевића Србима уочи Нове године из Париза (против петогодишње диктатуре краља Александра, с позивом Србима да стану на чело борбе против диктатуре) - децембар 1933.

1935. година - Извештај дописника ЦПБ из Загреба о конференцији СДС на којој су говорили В. Вилдер, Срђан Будисављевић, Хинко Кризман, Сава Косановић и В. Мачек као представник СДК (о развоју СДС од 1918. године, програму странке и др.) - 27. октобар 1935.

Поверљиви извештај др М. В. из Загреба, Луковићу, шефу ЦПБ, о станку дела вођства СДС у стану В. Вилдера уз присуство Саве Косановића, Цветка Хађије и С. Будисављевића на коме се говорило о унутрашњој политичкој ситуацији, скорој изради заједничког програма УО и склоности СДС да преговара са Београдом, односно са М. Стојадиновићем - 13. децембар 1935.

1936. година - Чланак сенатора Анте Павелића од 14. јануара 1936. године под насловом “Војвођански меморандум”, поводом изјава Војвођана о самоуправним тежњама Војводине.

Летак Саве Косановића “Србима сељацима” о жртвама терора жандара и четника у Хрватској и Далмацији, посланици В. Мачека Српској сељачкој браћи о Божићу, изазивању раздора у сељаштву на штету јединства и споразума - јануар 1936.

Забелешка Управе града Београда о разговору N.N. са Вилдером о могућности његовог уласка у владу М. Стојадиновића и његовој акцији у Бео-

граду са циљем одвајања Мачека од превеликог франковачког утицаја - 1. април 1936.

Три писма Светозара Прибићевића из Париза упућена Рајку Ђермановићу, Сави Селенићу и Адаму Прибићевићу 26. марта 1936. године о: активности странке, успеху борбаша у пречанским крајевима на штету СДС и посебно у Главичанима, родном месту породице Прибићевић, односу према војвођанском покрету, УО и групи Драгољуба Јовановића, питању његовог повратка у земљу и др. (преписе урадила и послала М. Стојадиновићу УГБ, односно Аћимовић - 4. април 1936.).

Отворено писмо народног заступника града Суботице Јосипа Вуковића Дуди Бошковићу којим демантује писање "Самоуправе" о његовој изјави у вези цепања Војводине на хрватски и српски део и изражава му подршку као вођи Војвођана - 21. април 1936.

Говор Милана Костића над одром С. Прибићевића у Чешко-православној цркви у Прагу (о његовом животу и раду на политичком пољу) - 19. септембар 1936.

1937. година - Дописник "Времена" из Загреба доставља текст резолуције Извршног одбора СДС у којој су изложене активности странке и СДК од тзв. загребачких пунктација, петوماјских и општинских избора, негативном билансу режима М. Стојадиновића; конкордату (за идеју народног споразума и новог државног уређења путем новог устава) - 26. јануар 1937.

1938. година - Извештај дописника ЦПБ о седници Главног одбора СДС у Загребу 10. априла 1938. године са текстом резолуције којом се изражава критика спољне политике режима, одобрава досадашњи рад вођства странке и споразум УО.

1939. година - Помоћник бана, Михалцић, из Загреба шаље текст Резолуције Извршног одбора СДС са закључком о бојкотовању нове Народне скупштине, заједно са народним заступницима ХСС, наводећи разлоге оваквог става - 15. јануар 1939.

Извештај Агенције "Авала" из Загреба преноси закључак (резолуцију) Извршног одбора СДС о бојкотовању, заједно са ХСС, нове Народне скупштине - 16. јануар 1939.

Михаило Поповић из Високог позива В. Вилдера у Високо да одржи састанак и изврши припреме за оснивање "Сељачког кола" - 11. јул 1939.

Проглас Адама Прибићевића, Срђана Будисављевића и Саве Косановића Србима поводом прославе 550-годишњице битке на Косову.

година: 1924, 1927, 1930, 1931, 1933, 1935-1939.

фолијација: 447-499

19 143

ПРИВРЕМЕНИ ЗЕМАЉСКИ СРЕДИШЊИ ОДБОР САМОСТАЛНЕ ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ

1937. година - Отворено писмо Привременог земаљског средишњег одбора СДС из Београда са Одлуком и образложењем одлуке о непризнавању новог руководства из Загреба као и његовог новог програматског става (због туторства В. Мачека над странком "упрегнутом у туђе и неприхватљиве циљеве") - март 1937.

Летак Момира Станисављевића с позивом на збор независних присталица СДС у Батајници 23. маја 1937. године, на коме ће говорити Милан

Ђорђевић и Војислав Мијоковић о разлозима за раскид са вођством странке из Загреба.

Летак Васе Беговића с позивом на збор независних присталица СДС у Јабуковцу 20. јуна 1937. године на коме ће у име Акционог одбора Независног дела бивше СДС говорити М. Ђорђевић и В. Мијоковић.

Резолуција донесена на Конгресу СДС одржаном у Београду 19. и 20. септембра 1937. године којом раскидају са СДК, не признају октроисано вођство из Загреба, изражавају верност основном програму странке и идеји државног и народног јединства. Протест вођства СДС из Београда против текста споразума између београдске Удружене опозиције и загребачке СДК - 11. октобар 1937.

1938. година - М. Ђорђевић шаље М. Стојадиновићу у прилогу два писма из Медака код Госпића са изјавом Дмитра Витаса, заменика народног посланика за срез Госпић, о преласку с пријатељима из ЈНС у СДС која сарађује са ЈРЗ као и о активности Ђуре Оклобђије и Милана Новаковића у Лици у интересу СДС придружене ЈРЗ - 12. јануар 1938.

М. Ђорђевић у име присталица СДС, придружене од 1. децембра 1937. године ЈРЗ, честита М. Стојадиновићу педесети рођендан - 11. август 1938.

М. Ђорђевић шаље М. Стојадиновићу списак лица предложених за кандидате на изборима 11. децембра на листи М. Стојадиновића - 31. октобар 1938.

Молбе М. Ђорђевића за пријем код М. Стојадиновића.

година: 1937, 1938.

фолијација: 500-521

19 144 СЕЉАЧКО-ДЕМОКРАТСКА КОАЛИЦИЈА (СДК)

Резолуција СДК на седници хрватских народних заступника и представника Срба из пречанских крајева од 2. јуна 1935. године са закључком да се не учествује у раду нове Народне скупштине већ се тражи њено растурање и расписивање нових избора.

Летак В. Мачека и С. Прибићевића под насловом "Изборна насиља над СДК у општинским изборима" - 26. септембар 1936. (штампано).

Управник полиције Загреба, Враговић, извештава о разговору В. Мачека са Већеславом Вилдером по питању споразума УО и будуће аудијенције код кнеза намесника Павла - 12. фебруар 1938.

година: 1935, 1936, 1938.

фолијација: 522-528

19 145 ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА (ДС)

1935. година - Љ. Давидовић обавештава о одлуци странке да истакне заједничку земаљску листу за 5-мајске изборе са В. Мачеком и Ј. Јовановићем - 3. март 1935.

Извод из предизборног говора Љ. Давидовића на опозиционом збору у Крагујевцу 31. марта 1935.

Отворено писмо Љ. Давидовића о разлозима учешћа на 5-мајским изборима и заједничког иступа на листи УО (прихватање сарадње са Хрватима) - април 1935.

Циркулар Радивоја из Дражевца од 20. јула 1935. године присталицама бивше Демократске странке о припремама за оснивање странке у општинама и позив на среску конференцију.

1937. година - Извештај Управе града Београда о конференцији пријатеља Љ. Давидовића у Београду на којој су говорили Савко Дуканац, Милош Царевић, Иван Рибар и др. (о споразуму УО, конкордату, спољној политици КЈ и др.) - 19. септембар 1937.

“Демократско саопштење пријатељима” Секретаријата ДС од 20. октобра и 1. новембра 1937. године у којима се обавештава о нападима “Времена”, “Самоуправе” и радија на споразум УО и наводи шта споразум доноси земљи и народу.

Резолуција Главног одбора ДС којом се изражава потреба коренитих реформи удруживањем својих политичких снага и дају начела новог уставног поретка (народна владавина изражена у парламентарном режиму, унутрашње уређење мора се заснивати на споразуму Срба, Хрвата и Словенаца и др.).

1938. година - Извештај полиције о летку (песми) који се умножава у канцеларији Љ. Давидовића као и о заплени рукописа исте песме, мало измењене, код присталица земљорадничке омладине Јоце Јовановића - 18. мај 1938.

“Обавештење члановима и пријатељима ДС о акцији Др. Смиљанића, Рибара и другова” - издато од стране Главног секретаријата ДС - у којем се нападају и искључују из странке због активности на стварању нове странке у заједници са Драгољубом Јовановићем - 18. мај 1938.

Препис писма Николе Јовановића, адвоката из Пожаревца, Ивану Рибару о конференцији присталица Љ. Давидовића у Петровцу - 18. мај 1938.

Управа града Београда извештава о садржају летка који је штампао и растурао Никола Јовановић, присталица И. Рибара, поводом конференције демократа Љ. Давидовића у Петровцу 15. маја 1938. год. - 18. мај 1938.

Отворено писмо Љ. Давидовића у којем тражи од кандидата ДС податке о изборним резултатима и свим неправилностима, сугерише да се поднесу жалбе Главном бирачком одбору - 15. децембар 1938.

Два летка Акционог одбора незадовољне демократске омладине и пријатеља ДС против антидемократског рада Боке Влајића и Секретаријата ДС и њеног изборног удруживања са комунистима, сепаратистима и пофовцима.

1940. година - Проглас Главног одбора ДС поводом врбовања Драгомира Иконића и Драгољуба Миловановића-Бене у владу Цветковић-Мачек, и искључења Иконића из странке - 8. фебруар 1940.

s.a. - Летак о одржавању народног опозиционог збора у Кладову 22. новембра на коме ће говорити Љ. Давидовић, Иван Рибар и др.

Забелешка N.N. о разлозима незадовољства учесника седнице ширег Главног одбора ДС и гласинама о чиновничкој влади на челу са Антићем, министром Двора.

година: 1935, 1937, 1938, 1940, s.a.

фолијација: 529-574

19 146 ЈУГОСЛОВЕНСКА НАЦИОНАЛНА СТРАНКА (ЈНС)

1933. година - Писмо N.N. о збору Југословенске радикално сељачке демократије (ЈРСД) у Новом Саду.

Документ непознате провенијенције о уласку у ЈРСД елемената са маком југословенства и потреби да ова политичка формација еволуира и измени име (2. и 3. страница).

Легитимација за 9 чланова ЈРСД - Меленци, срез Нови Бечеј, Дунавска бановина, из јуна 1933.

1935. година - Председништво Главног одбора ЈНС обавештава чланство да на изборима маја 1935. године неће истаћи своју кандидатску листу али одобрава кандидацију на листи сродних партија - фебруар 1935.

Позивница, проглас и записник са конференције Среске организације ЈНС за Вуковар од 17. марта о избору посланичког кандидата на земаљској листи председника владе Б. Јевтића.

1936. година - Управа града Београда обавештава о активности вођства ЈНС на припреми ширег састанка у сврху формирања унитаристичког блока - 15. јануар 1936.

Коминике ЈНС са конференције странке одржане од 10-15. фебруара 1935. године у Београду на којој се расправљало о општој политичкој ситуацији и актуелним питањима националне и државне политике - 15. фебруар 1935.

Извештај Управе града Београда о седници Акционог одбора ЈНС о припремама за конгрес странке са позивом на конгрес чланова бившег вођства странке (Б. Максимовића, Б. Јевтића и Д. Којића) - 19. јун 1936.

Извештај Управе града Београда о седници Извршног одбора ЈНС о учествовању странке на општинским изборима, односу према групи Б. Јевтића, несугласицама између чланова Главног одбора и Узуновића и др. - 2. август 1936.

Обавештење Управе града Београда о забрани књиге "Други земаљски конгрес ЈНС" - 5. август 1936.

Проглас ЈНС о погледима странке на политичку ситуацију, њеним циљевима и најпречим задацима - 26. август 1936. (брошура).

Извештај Управе града Београда о кретању Петра Живковића и Живојина Трифунца на дан 29. и 30. августа 1936. год.

Подаци о кретању Живојина Трифунца у току септембра 1936. год. - 29. септембар 1936.

Проглас Бановинског одбора ЈНС за Дринску бановину поводом општинских избора у Врбаској и Моравској бановини - септембар 1936.

Управа града Београда извештава о превирањима у ЈНС, оставци Узуновића на положај почасног председника странке, уласку Б. Јевтића у странку, сукобу Живковић-Бањанин у вези са уласком Б. Јевтића у ЈНС, и др.

1937. година - Говор П. Живковића и резолуција донесена на седници Главног одбора ЈНС од 25. и 26. фебруара 1937. године, у којој се негативно оцењује досадашњи рад владе М. Стојадиновића и њен однос према ЈНС.

Краљевска банска управа Зетске бановине извештава о кретању првака ЈНС (Ј. Бањанин, Г. Анђелиновић, П. Живковић и др.) на подручју Зетске бановине и конференцији ЈНС у Дубровнику - 27. мај 1937.

Телеграфски извештај Краљевске банске управе Дравске бановине о дочеку П. Живковића и демонстрацијама у Љубљани, као и извештај дописника ЦПБ из Љубљане о бановинској конференцији ЈНС и говору П. Живковића, Ј. Бањанина, П. Зеца, Г. Анђелиновића и др. (о програму ЈНС, режиму М. Стојадиновића, демонстрацијама на дочеку П. Живковића и др.) - 6. јун 1937.

Управа града Београда извештава о дочеку П. Живковића на београдској железничкој станици - 9. јун 1937.

Материјали са збора ЈНС у Сарајеву од 20. јуна 1937. године (летак с позивом на збор, списак приспелих политичара и говор П. Живковића, Б. Јевтића, Анђелиновића, Бањанина, Јевђевића и др. првака ЈНС, фотографије П. Живковића).

Управник сарајевске полиције обавештава о кретању водећих личности ЈНС у Сарајеву - П. Радивојевића, бригадног генерала и Добросава Јевђевића - 16. септембар 1937.

1938. година - Изводи из говора Бањанина (1938), П. Живковића (1936), Б. Јевтића (1935) и Анђелиновића (1932) о сепаратистичким снагама (Мачек, комунисти, УО) - јануар 1938.

Среско начелство у Неготину извештава о збору ЈНС и говору П. Живковића и Бањанина (критика рада ЈРЗ, владе, Мачека и УО) - 13. јун 1938.

Грга Анђелиновић у "Писму пријатељу у макарском срезу" износи догађаје и разлоге иступа Анте Маштровића из ЈНС и његов улазак у ЈНЗ - 20. јун 1938. (брошура).

Фотографија "Великог народног збора ЈНС у Крагујевцу 18. септембра 1938. год."

Коминике са седнице ужег Главног одбора ЈНС од 19. и 20. септембра 1938. године у којем се пружа подршка Чехословачкој и апелује да се због стања у земљи и спољне опасности приступи сређивању унутрашњих односа на основу народног и државног јединства.

Окружница бр. 7. Бановинског одбора ЈНС за Приморску бановину у којој, поводом Чехословачке односно Минхенског споразума, Грга Анђелиновић, председник Бановинског одбора, излаже погледе на спољну и унутрашњу ситуацију, критикује рад владе и посебно спољну политику М. Стојадиновића - 5. октобар 1938. (брошура).

Саопштење Председништва ЈНС о изборној сарадњи странке са Блоком народног споразума и циљевима те сарадње - 18. октобар 1938.

Бановински одбор ЈНС за Зетску бановину обавештава М. Стојадиновића о својој конференцији од 27. октобра 1938. године на којој су, због изборне сарадње Главног одбора ЈНС са Мачеком, донели одлуку о приступу ЈРЗ и избору среског кандидата Гавра Милошевића.

Едхем Миралем, публициста из Сарајева и секретар Бановинског одбора ЈНС за Дринску бановину, разочаран изборним пактом своје странке са УО, моли помоћ за оснивање недељног листа у коме би нападао вођство ЈНС - 1. новембра 1938.

Извештај о предизборној конференцији ЈНС у Сарајеву и говору Богољуба Јевтића који је критиковао унутрашњу и спољну политику владе М. Стојадиновића (10. новембар 1938.)

Подсетник за представнике листе (из секретаријата Главног одбора ЈНС).

Упутства Петра Живковића за рад кандидата за народне посланике.

Иван Урек, бивши народни посланик ЈНС, објашњава члановима странке зашто је одбио кандидатуру и суделовање на листи В. Мачека на изборима 11. децембра 1938. године (брошура) - 4. децембра 1938.

Саопштење са седнице Председништва ЈНС од 17. децембра 1938. године у вези вођења и резултата избора.

Изборни агитациони материјал (коментари говора М. Стојадиновића - "Тко гласа за листу опозиције а тко за листу М. Стојадиновића").

Извештај Управе града Београда о годишњој седници Главног одбора ЈНС, несугласицама у врховима странке, могућности изборне сарадње са УО или ЈРЗ и др.

Разна излагања и мишљења Петра Живковића изнета у разговору са Карлом Ковачевићем у вези политичке ситуације, министра војске Марића и неких малверзација у Министарству војске и морнарице; о Бањанину као заменику намесника, кнезу Павлу, принцу Ђорђу и наводним превратничким намерама П. Живковића.

1939. година - Саопштење Извршног одбора ЈНС којим осуђује одлуку о расписивању избора за Сенат, одбија да учествује у њима и оптужује владу Цветковић-Мачек због партијско-политичких маневара у корист ЈРЗ.

Забелешка о разговору Јевђевића са Вилдером, Косановићем и Мачеком.

1940. година - Ђуровић извештава о конференцији присталица ЈНС од 31. децембра 1939. године у Горњем Милановцу - 4. јануар 1940.

Отворено писмо Манфреда Паштровића, члана ЈНС, бану Хрватске бановине др Ивану Шубашићу у вези прогона државних чиновника и премештаја учитеља у бановини због припадности ЈНС.

s.a. - Проглас Југословена града Сарајева (потписници Атанасије Шола, Ибрахим Сарић, Милан Божић и Јово Загорац) с позивом на окупљање свих националиста у Народни фронт, а против оживљавања старих партија на племенској и верској основи.

Списак рејонских повереника у Београду.

година: 1933, 1935-1940, s.a.

фолијација: 575-765

19 147 ГРУПА БОГОЉУБА ЈЕВТИЋА

1934. година - Писмо (наводно Василија Трбића) о потреби оставке владе Н. Узуновића и образовања владе Б. Јевтића "који има подршку Народног представништва и већину у посланичком клубу ЈНС" - 13. децембар 1934.

1935. година - Писмо N.N. Б. Јевтићу о потреби већег страначког рада у Београду уочи избора, стварања рејонских повереника, недовољном раду Јеше Протића и сл.

Циркулар Б. Јевтића и В. Поповића поводом доношења програма нове политичке организације под именом ЈРЗ, која значи издајство радикалског програма, с позивом да припадници бивше Радикалне странке не ступају у редове ЈРЗ већ да остану верни 6-јануарској политици.

1936. година - Извештај дописника ЦПБ из Сарајева о збору јевтићеваца на коме је говорио Б. Јевтић критикујући рад М. Стојадиновића и УО због

признавања тзв. хрватског питања; за политику су унитаризма Јанко Баричевић, народни посланик и други учесници збора - 26. јануар 1936.

Брошура о путу Б. Јевтића по источној Босни, зборовима и учесницима, његовом сељачком националном програму који развија уз помоћ Добросав Јевђевића, критици рада владе М. Стојадиновића и др.

Интервју N.N. са Јанком Баричевићем поводом чланка у “Времену” о наводном незадовољству са Баричевићем и друговима у Клубу ЈНС 1936.

1937. година - Писмо Борислава Станчуловића из Дупљана упућено Драгиши (Стојадиновићу) у затвору, којим му изражава подршку и износи ситуацију на терену - 29. август 1937.

1938. година - Доброслав Јевђевић у име Срба источне Босне, “поводом покоља и анархије у Хрватској”, тражи од кнеза Павла да Министарство унутрашњих послова преда војној личности - 18. април 1938.

s.a. - Поздравни телеграм кнезу Павлу са збора ЈНС у Пожаревачком срезу (уз присуство Б. Јевтића и др.) с молбом да смени владу М. Стојадиновића и формира националну и народну.

Забелешка о посети Мирка Урошевића Драгиши Стојадиновићу и Василију Трбићу у Казниони у Сремској Митровици.

година: 1934-1937. s.a.

фолијација: 766-799

19 148 ГРУПА БОЖИДАРА МАКСИМОВИЋА

Изјава за штампу Б. Максимовића о његовом учествовању, са посебном земаљском листом, на изборима од 5. маја 1935. године.

Говор Б. Максимовића на вечери у његову част (у Београду) у којем истиче слабљење унитаристичких, а јачање федералистичких редова - 30. децембар 1935. год.

Два изборна прогласа Б. Максимовића.

Забелешка о испитивању расположења код идућих избора у Гружанском срезу, према Б. Максимовићу - 1938. год.

година: 1935, 1938.

фолијација: 800-807

19 149 ЈУГОСЛОВЕНСКА НАЦИОНАЛНА ОМЛАДИНА (ЈУНАО)

Отворено писмо омладинске организације југословенских националиста “ЈУНАО” поводом одлуке министра Корочеца о њеном распуштању - 7. децембар 1935. год.

година: 1935.

фолијација: 808

20 150 ПРОЦЕС АРНАУТОВИЋУ И ДРУГОВИМА

Државни тужилац ДСЗ др Ђардов шаље у прилогу оптужницу од 18. јуна 1936. године против Дамјана Арнаутовића, Драгише Стојадиновића, Василија Трбића, Драгомира Миловановића, Мирка Урошевића, Јована Ненадовића и Српка Вукановића због покушаја убиства односно подстрекавања на убиство М. Стојадиновића, председника владе и министра иностраних послова.

Извештај Управе града Београда од 10. јула 1936. године са првог дана суђења Дамјану Арнаутовићу и друговима пред Државним судом за заштиту државе (о присутнима посебно из редова Удружене опозиције, понашању оптужених, говору адвоката др Јанка Баричевића и сл.).

Извештај Управе града Београда од 15. јула 1936. године са суђења Дамјану Арнаутовићу и друговима пред Државним судом за заштиту државе (о испитивању сведока оптужбе и одбране, присутнима у судници, предлозима одбране и сл.).

Стенографске белешке са суђења Дамјану Арнаутовићу, Драгиши Стојадиновићу, Василију Трбићу, Драгомиру Миловановићу, Мирку Урошевићу, Јовану Ненадовићу и Српку Вукановићу у Државном суду за заштиту државе одржаном 10, 11, 13, 15, 17, 18, 20. и 22. јула 1936. године (недостају белешке за четврти и шести дан суђења) - шапирографисано.

Пресуда Државног суда за заштиту државе од 24. јула 1936. године којом се Дамјан Арнаутовић, Драгиша Стојадиновић, Василије Трбић и Драгомир Миловановић проглашавају кривима и осуђују на казну робије и губитак часних права, док се Мирко Урошевић, Јован Ненадовић и Српко Вукановић ослобађају оптужбе - шапирографисано.

година: 1936.

фолијација: 1-496

21 151 ЈУГОСЛОВЕНСКА НАРОДНА СТРАНКА - БОРБАШИ

1934. година - Летак југословенске народне странке с позивом на конференцију странке - 2. септембар 1934. године у Београду.

1935. година - Резолуција Извршног одбора Југословенске народне странке поводом непотврђивања земаљске листе Светислава Хођере, с позивом да припадници странке на изборима 5. маја 1935. године гласају за опозициону листу Мачек-Давидовић - 24. април 1935.

Проглас Главног одбора Југословенске народне странке против старих политичара кривих за тешке политичке и привредне прилике; залагање за политичке слободе, политику хлеба и рада и заштиту најслабијих - новембар 1935.

Министарство унутрашњих послова извештава о збору Југословенске народне странке у селу Милошевцу на коме је говорио др Живан Лукић - 17. новембар 1935.

1937. година - Билтен бр. 8 - упутство борбашким говорницима и борбашким агитаторима - 5. јун 1937.

Летак борбаша с позивом "раднику и сељаку" да ступи у њихове редове.

1938. година - Грча Јосип из Доње Лендаве моли М. Стојадиновића за упутство да ли би се могао кандидовати као борбаш и у Чаковечком срезу - 19. новембар 1938.

Молбе посланичких кандидата Југословенске народне странке упућене за финансијску помоћ уочи избора.

Извештај Димитријевића, посланичког кандидата ЈРЗ за срез моравски о нелојалном понашању Светислава Хођере на изборима, са прилозима (три изборна летка, програмски изборни проглас С. Хођере и др.) - 16. децембар 1938.

1939. година - Говор С. Хођере у Лозници 19. марта 1939. године у вези тзв. хрватског питања, спољнополитичке ситуације и незадовољства у земљи.

Проглас Секретаријата борбаша у којем се износи хронологија догађаја везаних за преговоре Цветковић-Мачек, за резолуцију и закључак Хрватског народног заступства од 8. маја, као и став борбаша по том питању - 15. мај 1939.

Саопштење са резолуцијом са седнице Главног одбора Југословенске народне странке од 28. маја 1939. године поводом Споразума Цветковић-Мачек о подели Краљевине Југославије на три дела - штампано 31. маја 1939.

Изјава С. Хођере, председника борбаша у вези Споразума Цветковић-Мачек и писања загребачког листа "Југарњи лист" од 22. октобра 1939. год. о понашању појединих странака из опозиције према Споразуму.

Резолуција са седнице Извршног одбора Југословенске народне странке којом се осуђује Споразум Цветковић-Мачек и позивају све политичке снаге да чувају јединство државе - 29. октобар 1939.

Извештај N.N. о стању у редовима борбаша након изbacивања њиховог вође С. Хођере из владе М. Стојадиновића и странке 1939. године.

Географска карта Краљевине Југославије са статистичким подацима о националном саставу становништва издата од стране борбаша поводом прославе 550. годишњице Косовске битке и у време решавања тзв. хрватског питања.

1940. година - Судски спор В. Бранковића са М. Стојадиновићем око накнаде штете за изборне трошкове на изборима децембра 1938. године - забелешка М. Стојадиновића.

година: 1934, 1935, 1937-1940.

фолијација: 1-50

21 152 ЈУГОСЛОВЕНСКИ НАРОДНИ ПОКРЕТ "ЗБОР"

Брошура Д. Љотића "Порука фашистичком шегрту" уперена против М. Стојадиновића због онемогућавања рада "Збора" - 1937. год.

Концепт петиције којом се тражи од кнеза Павла да законским путем испита оптужбе Д. Љотића против М. Стојадиновића као "интелектуалног убице краља Александра" - 19. јул 1938.

Неопредељени југословенски националисти траже да се Д. Љотић изведе пред суд због тврдње да је радио на убиству краља (штампано).

Две брошуре под насловом "Зашто је ухапшен Д. Љотић" и "Зашто је крив Д. Љотић".

Изборни прогласи "Збора" и "Порука иза решетки" Д. Љотића уочи парламентарних избора (штампано).

Позив М. Стојадиновићу да преузме управљање државним кормилом и заговарање корпоративног система (анонимно) - 17. март 1939.

Проглас омладине "Збора" Београђанима поводом убиства члана "Збора" др Здравка Ленца у Загребу 10. априла 1940. године; против владе Д. Цветковића, за владу јаке руке, април 1940.

Старешинство "Збора" обавештава о затварању просторија "Збора" од стране полиције 3. новембра и позива на борбу за нову зборашку Југославију - 11. децембар 1940.

Брошура “И теби се обраћамо” - о сарадњи јеврејског капитализма и јудеокомунизма против интереса ситног сопственика с позивом да се уђе у редове “Збора”.

година: 1937-1940, s.a.

фолијација: 51-87

21 153 БИЛТЕНИ ЈУГОСЛОВЕНСКОГ НАРОДНОГ ПОКРЕТА “ЗБОР”

Билтени “Збора” до 1939. године прате искључиво вести унутрашње политичке природе и посебно активност “Збора”. Од 1939. године прелази на стандардни распоред: спољни преглед и унутрашњи преглед. Код спољне политике разматра међусобне односе европских држава, прати кључне догађаје уочи и за време рата, положај Југославије и унутрашњу ситуацију с обзиром на спољне догађаје.

Унутрашњи преглед прати преговоре и Споразум Цветковић-Мачек, политичка и страначка збивања, активност комуниста, извештава о политичком стању у разним крајевима земље и посебно о раду “Збора” (шапирографисани, а од броја 32, односно новембра 1939. године, штампани).

Политичка саопштења бр. 3 - децембар 1936. год.

Билтен бр. 1 - 15. август 1938. год.

Билтен од бр. 4 (11. март 1939) до 36 (28. децембар 1939).

Билтен од бр. 37 до 48, 54, 56 (14. јануар 1940 - 5. октобар 1940).

година: 1936, 1938-1940.

фолијација: 88-643

21 154 ЈУГОСЛОВЕНСКА АКЦИЈА

Резолуција Централног одбора Југословенске акције донета на седници одржаној у Загребу под председништвом др Јураја Коренића 9. јануара 1938. године, којом се иступа из “Збора” и тражи предузимање одређених мера у области привреде и политике како би се вратила вера у државу.

година: 1938.

фолијација: 644, 645

21 155 ОРГАНИЗАЦИЈА ЈУГОСЛОВЕНСКИХ НАЦИОНАЛИСТА (ОРЈУНА)

N.N. (потпис нечитак) обавештава М. Стојадиновића о одлуци бивших оснивача и вође ОРЈУНА да се ставе на расположење М. Стојадиновићу и потпомажу његов рад - 26. октобар 1938.

Изборни проглас Директоријума ОРЈУНА – Загреб, којим позива своје чланове и пријатеље да напусте редове УО која је по свом саставу “издајничка и дефетистичка” и да 11. децембра 1938. год. гласају за листу М. Стојадиновића - 8. децембар 1938.

година: 1938.

фолијација: 646-647

22 156 ЗЕМЉОРАДНИЧКА СТРАНКА (ЗС)

1935. година - Отворено писмо Драгољуба Јовановића којим тражи средства за покретање листа “Рад” и плаћање његових дописника и повереника - 26. јун 1935.

Изјава др Драгољуба Јовановића о односима у Удруженој опозицији - 12. децембар 1935. год. (штампано).

1936. година - Управа града Београда извештава о садржају писма Драг. Продановића из Крагујевца упућеног Драгољубу Јовановићу у којем га обавештава о цензурисању листа "Орач" и позива на збор присталица Јоце Јовановића у Грузи "иако од сазивача збора није позван" - 8. јануар 1936.

Управа града Београда извештава о: састанку истакнутих присталица Д. Јовановића у адвокатској канцеларији Нинка Петровића у Београду 25. децембра 1935. године на коме се говорило о: успеху покрета у Војводини и сукобу са Душаном Бошковићем, акцији Д. Јовановића на окупљању пречанских Срба у Хрватској и Далмацији, разговору са В. Мачеком у вези изјаве дате "Дејли Телеграфу" о федеративном уређењу државе и хрватској војсци као и о оставкама Милоша Бобића и Мирка Комненовића, министра у влади М. Стојадиновића - 8. јануар 1936.

Управа града Београда извештава о: садржају чланка Николе Ћопића под насловом "Земљорадници се морају организовано борити за свој опстанак" који се у форми летка растура по Београду и Босни; припадности Милоша Поповића и Н. Ћопића југословенској масонској ложи "Трезвеност" и "Петар Мркоњић" и агитацији у тим друштвима у корист покрета Д. Јовановића; растурању "Орача" по Београду и издржавању породице Д. Јовановића уз помоћ новчаних уплата претплатника листа "Рад" - 8. јануар 1936.

Изјава Д. Јовановића поводом резултата општинских избора у Моравској бановини 1936. године.

1937. година - Изјава (напад) Д. Јовановића у име земљорадничке левице поводом експозеа М. Стојадиновића о спољној политици своје владе као и коментар о реакцији у Француској на експозе и горњу изјаву објављену преко француске телеграфске агенције AVAS - 14. фебруар 1937.

Изјава Руже Прибићевић, супруге Милана Прибићевића, поводом полемике у јавности на говор Д. Јовановића прочитаног као "Политички тестамент Милана Прибићевића" на његовом погребу - 29. април 1937.

Отворено писмо Јоце Јовановића упућено припадницима ЗС у Билећи којим изражава задовољство што је у Херцеговини идеја споразума и заједничког уређења државе између Срба и Хрвата (Споразум УО) наишла на разумевање - 3. новембар 1937.

Извештај N.N. о састанку групе земљорадника (њих 60) у кући Јоце Јовановића у Београду на коме су изнесене основе споразума са В. Мачеком: образовање концентрационе владе са Ј. Јовановићем као председником, распуштање Народне скупштине, избори за Уставотворну скупштину, образовање Комисије за припрему устава и др. 1937. год.

1938. година - Извештај полиције о садржају писма пословног секретара ЗС - групе Ј. Јовановића Лазара Тркље присталицама странке у унутрашњости о ситуацији после Споразума УО, потреби доласка на власт, акцијама УО и посебно ЗС на терену и односу ЗС према УО - 18. мај 1938.

Отворено писмо Д. Јовановића поводом најављеног доласка В. Мачека у Београд и потреби да тада дође у Београд што већи број опозиционих првака, већим делом сељака, из свих српских срезова - 23. јул 1938.

"Девето писмо пријатељима" - август 1938. год. земљорадничке левице о: доласку В. Мачека у Београд и резолуцији, потреби јединствене акције целокупне опозиције, посебно пред изборе, која треба да се прошири на све слободарске странке, групе и појединце који се боре за споразум и демокра-

тију против фашизма у спољној и унутрашњој политици; заједничкој акцији са др Рибаром и друговима, акцији на остварењу јединства ЗС, омладини земљорадничке левице, пријему код В. Мачека и др. (штампано).

Саопштење ЗС - групе Ј. Јовановића о појавама кршења закона од стране режима у време изборне кампање (одузимање изборног материјала, цепање писама од стране полицијских агената) са захтевом да се сваки такав случај достави изборној канцеларији 1938. год.

Предизборни летак у којем се говори о посебној земљорадничкој листи у гружанском срезу с позивом на гласање и будност због могућих фалсификата 1938. год.

s.a. - М. Свет. обавештава М. Стојадиновића о закључку пленума групе Д. Јовановића да на терену помогне политички правац М. Стојадиновића и поведе акцију “против генералских апетита”.

Порука Ј. Јовановића из затвора (у форми песме) Србима и Хрватима да очувају споразум и слогу.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 1-36

22 157 ЗЕМЉОРАДНИЧКА СТРАНКА РАДИСАВА ЂОКИЋА

Радисав Ђокић, земљорадник из села Сибнице, среза космајског, самозвани председник Главног одбора бивше Народне земљорадничке странке, моли М. Стојадиновића за пријем и разговор у вези политичке сарадње, организације Југословенске земљорадничке странке и сл. У прилогу шаље оснивачко писмо I и II ради организовања земљорадничко-сељачког народа у Краљевини Југославији (1936), посланицу земљорадничком народу и Устав Земљорадничке странке из 1925. год., четири примерка листа “Земљорадник” из 1921, 1924, 1926, 1927, формуларе о организацији странке и др.

година: 1935-1937.

фолијација: 37-76

22 158 НАРОДНА СЕЉАЧКА СТРАНКА

Проглас Извршног одбора Народне сељачке странке о Југославији и задацима Симовићеве владе са захтевом за демократизацију у унутрашњој политици и политику ослонца на СССР.

година: 1941.

фолијација: 77

22 159 КОМУНИСТИЧКА ПАРТИЈА ЈУГОСЛАВИЈЕ (КПЈ)

1934. година - Пресуда среског начелства у Чајничу о кажњавању са 20 дана затвора др Симе Марковића (конфинираног у Чајничу) због тога што није устао када су “Соколи” певали државну химну, као и жалба Симе Марковића на пресуду - 21. септембар 1934.

1935. година - Проглас за учешће на изборима за Народну скупштину под називом “За хлеб и слободу” с позивом на окупљање свих (фронтовске оријентације) против капиталистичких и против фашистичких снага.

Управа града Београда извештава о хапшењу сарадника "Политике" Лазара Лилића и Васе Срзентића, њиховој вези са Централним комитетом КПЈ у иностранству и Зембиљем у Загребу као и о отпуштању са посла - 25. децембар 1935.

1936. година – Илија Лумовић, судија Управног суда у Дубровнику обавештава М. Стојадиновића о зостављању полицијских власти у Дубровнику код ислеђења младића из Црне Горе осумњичених због комунизма; тражи његову интервенцију - 9. април 1936.

Команда жандармерије обавештава о комунистичким организацијама у Шибенику, Водицама, Затону и Првић-Луци, суђењу, браниоцима и ослобађајућој пресуди (осим за Пашка Зјачића кажњеног са 6 месеци затвора) "што угрожава ауторитет власти и жандармерије" - 6. јун 1936.

1937. година - Проглас Народних студената и Лево радничке омладине за "Слободу Петку Милетићу! Слободу свим утамниченим антифашистима!" а против режима М. Стојадиновића "који води хајку против синдикалног и политичког покрета радничке класе".

1938. година - Реферат о писању "Пролетера" за јануар и фебруар 1938. године у којем се критикује унутрашња и посебно спољна политика владе М. Стојадиновића, хвали Споразум УО, нападају троцкисти као агенти међународног фашизма (др Анте Цилига), повезује борба "за национално ослобођење угњетених народа Југославије" са борбом "класно свесног радничког пролетаријата" - 1. март 1938.

Албин Брезник, помоћник уредника листа "Словенски делавец" Љубљана, доставља, сада као противник комунизма, своје успомене након издржане казне од шест година робије за пропаганду комунизма, у Казниони у Сремској Митровици - 3. децембар 1938. (без прилога).

1940. година - Део документа у којем комунисти нападају политику владе Цветковић-Мачек према радничкој класи (затвара радничке организације, гуши у крви радничке штрајкове, шаље раднике у концентрационе логоре и др.) и истичу свој социјално-класни програм у интересу радника, сељака, омладине, ситних занатлија и трговаца.

s.a. - Покрајински комитет КП за Хрватску и Славонију обавештава хрватски народ, сељаке, раднике и грађане о нападу жандарма на политичке осуђенике у Лепоглави с позивом на борбу против насиља, за ослобођење политичких осуђеника и слободу хрватског народа.

Синдикати као масовне организације радничке класе - улога и задаци комуниста у њима (упуства комунистима за деловање у синдикалним организацијама).

година: 1934-1938, 1940, s.a.

фолијација: 78-108

22 160 СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА СТРАНКА

1934. година - Декларација југословенских социјалдемократа, односно говор Живка Топаловића на манифестационом збору у Сарајеву након завршетка рада конгреса Уједињеног радничког синдикалног савеза Југославије, 15. и 16. децембра 1934.

1935. година - Протест др Живка Топаловића упућен председнику владе Б. Јевтићу на одлуку цензуре о забрани штампања његовог изборног прогласа за петомајске парламентарне изборе - 14. фебруар 1935.

Писмо Живка Топаловића М. Стојадиновићу којим моли да му се не спречава публикавање жалбе на изборе (због одбијања његове кандидатске листе) - 5. јул 1935.

Жалба Живка Топаловића, новинара, упућена Народној скупштини због одбацивања кандидатске листе за парламентарне изборе од 5. маја 1935. године, чији је носилац био жалилац.

Говор Ж. Топаловића у вези измене закона о Народној банци у којем апелује на министра финансија М. Стојадиновића да куповна моћ динара не буде оборена јер би то значило обарање радничких надница и намештенничких плата и тражи обуставу незаконите наплате приреза од 1% од наднице.

1938. година - Писмо Ж. Топаловића којим моли М. Стојадиновића за интервенцију због одбијања полицијских власти да му се дозволи конференција као посланичком кандидату за Косовско-митровачки срез - 7. новембар 1938.

година: 1934, 1935, 1938.

фолијација: 109-126

22 161 СОЦИЈАЛИСТИЧКА ЗАЈЕДНИЦА РАДНОГ НАРОДА

Програм Социјалистичке заједнице радног народа - недатиран.

година: s.a.

фолијација: 127-130

22 162 РЕПУБЛИКАНСКА СТРАНКА

Управа града Београда извештава о растурању илегалних летака са потписом Јаше Продановића присталицама републиканског покрета и о полицијском претресу код Милана Савића, Александра-Леке Томића и Анте Тодоровића - 17. децембар 1935.

Управа града Београда извештава о растурању брошуре политичког карактера под насловом “Друго писмо Јаше Продановића”, саслушању и кривичној пријави против Јаше Продановића - 25. децембар 1935.

година: 1935.

фолијација: 131-136

22 163 ХРВАТСКА ФЕДЕРАЛИСТИЧКА СЕЉАЧКА СТРАНКА

Проглас Председништва Хрватске федералистичке сељачке странке упућен хрватском народу поводом расписивања обласних избора за 23. фебруар 1927. год. “који иду ка парцелацији Хрватске”; против Видовданског устава и капитулације Стјепана Радића - 8. децембар 1926. год. (штампано).

година: 1926.

фолијација: 137

22 164 ФЕДЕРАЛИСТИЧКА СТРАНКА

Отворено писмо Секуле Дрљевића упућено присталицама - "зеленим" поводом резолуција донесених у Загребу, Љубљани и Новом Саду о уређењу државне заједнице (тзв. загребачких и др. пунктација).

година: 1933.

фолијација: 138

22 165 РАДИКАЛНА СОЦИЈАЛНА СТРАНКА (РСС)

Белешка (рукопис М. Стојадиновића) у којој се образлаже одлука Главног одбора РСС о изборној сарадњи странке са ЈРЗ и у оквиру земаљске листе М. Стојадиновића за парламентарне изборе 11. децембра 1938.

Молбе за пријем председника РСС Павла Тодоровића код М. Стојадиновића и преписка о посланичким кандидатима странке на земаљској листи М. Стојадиновића по бановинама.

година: 1938.

фолијација: 139-149

22 166 МУСЛИМАНСКА ОРГАНИЗАЦИЈА ХАКИЈЕ ХАЦИЋА

Проглас Главног одбора муслимана у коме се осуђује улазак Мехмеда Спахе у владу М. Стојадиновића, укидање ЈМО и њено стапање са НРС у ЈРЗ, с позивом на окупљање свих муслимана у муслиманску организацију и заштиту њихових интереса - 30. децембар 1935.

Изјава Месног одбора ЈРЗ у Чапљини о напуштању ЈРЗ и приступању покрету проф. Хакије Хацића, односно обновљеној муслиманској организацији - 9. октобар 1938. год. (штампано).

Професор Хакија Хацић обавештава о разговору муслиманске делегације са В. Мачеком и упућује рамазанску честитку В. Мачеку којом позива муслимане на изборе 11. децембра 1938. године, у борбу за заједничка народна и посебна муслиманска права - 25. октобар 1938. год. (штампано).

година: 1935, 1938.

фолијација: 150-154

22 167 ВУЧИТРНСКО ПРОПАГАНДУЈУЋЕ ДРУШТВО

Изборни проглас вучитрнског пропагандујућег друштва "Браћо Муслимани" поводом општинских избора, у коме се нападају Шериф Воца и Мехмед Спахо као непријатељи муслимана, позива на гласање за листу Јосифа Ћамиловића коју подржава Ферхад Драга и види спас за муслимане у демијету - 27. септембар 1936.

година: 1936.

фолијација: 155

22 168 РАДНИЧКЕ И СИНДИКАЛНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ*Радничке коморе*

Предлози из анкете радничких комора о смањивању пореских оптерећења радника и намештеника, доношењу закона за успоставу одбора за

сузбијење нелојалне конкуренције и злоупотребе код одређивања минималних радничких надница и сузбијању незапослености (јануар 1935).

Представка о одлагању избора у радничке коморе и сузбијању комунистичког утицаја у њима - 1935, 1937, 1938. год.

Уједињени раднички синдикални савез Југославије (УРССЈ)

Богдан Крекић, секретар УРССЈ, моли пријем код М. Стојадиновића ради “предаје жеља” (у писменој и усменој форми) радничког и намештеничког покрета - 14. октобар 1936.

Богдан Крекић доставља у прилогу М. Стојадиновићу представку упућену министру социјалне политике у којој износи тешкоће у раду и однос органа власти према радничким и намештеничким синдикалним организацијама у саставу УРССЈ на територији тзв. Старе Србије и Црне Горе - 17. септембар 1937.

Извештај дописника о предстојећем IV конгресу УРССЈ у Загребу (17-18. априла 1938.) и садржају летка упереног против Југословенског коморашког УРССЈ, односно Крекића, Топаловића, Белића и Луке Павлићевића - 16. април 1938.

Представка Богдана Крекића упућена Срђану Будисављевићу, министру социјалне политике и народног здравља, у којој говори о положају радника и намештеника у Југославији и њиховој бољшевизацији, тражи слободно синдикално организовање, тарифне акције и др. - 9. децембар 1939.

Проглас Извршног одбора Главног радничког савеза (као Обласног одбора УРС-а) којим позива чланство свих синдикалних и културних организација - чланова УРС-а у Београду на састанак ради заштите синдикалног покрета и интереса радничке класе; против узурпације ЈУГОРАС-а (штампано). 1936-1939, s.a.

Југословенска радничка заједница

Одлука са седнице ужег одбора од 13. октобра 1938. године у вези јавног иступа против политике опозиционара, односно јавног декларисања за ЈРЗ; одлука пленарне седнице Извршног одбора од 12. новембра 1938. године о узимању активног учешћа на помагању земаљске листе ЈРЗ на парламентарним изборима децембра 1938. године од стране свих секција и пододбора; захтев за новчану помоћ и позив на велику забаву.

Секција настојника зграда Југословенске радничке заједнице у Београду позива М. Стојадиновића на велику фамилијарну забаву 1936. год. - 1936-1938, s.a.

Југословенски национални раднички синдикат

Главни пододбор Југословенских националних радничких синдиката Дринске бановине позива М. Стојадиновића на приредбу у Сарајево - 8. јул 1935.

Пододбор Југословенског националног радничког синдиката Вуковара позива М. Стојадиновића на прославу поводом посвећења своје заставе - 19. септембар 1935.

Месни међуструковни синдикални одбор - Подгорица

Захтев, у име 25 радничких организација Црне Горе, да и даље остану у надлежности Радничке коморе у Београду (уместо скопске) или да се формира самостална Радничка комора за Црну Гору - 1937.

Народни струковни савез, Љубљана

Споменица о Народном струковном савезу, Љубљана, 1908-1933, поводом 25-годишњице постојања (брошура). - 1938. год.

Српска заједница рада

Нацрт уредбе о оснивању Српске заједнице рада (s.a.).

“Када је радник исправан члан своје синдикалне организације” - акт непознате провенијенције о дужностима и понашању радника (s.a.).

Друга акта разних струковних удружења у вези права радника из радног односа, материјалне помоћи удружењима, пријема депутација код М. Стојадиновића и сл. (s.a.)

година: 1924, 1935-1939, s.a.

фолијација: 156-206

22 169 АНТИБОЉШЕВИЧКЕ И АНТИСОВЈЕТСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ У КРАЉЕВИНИ ЈУГОСЛАВИЈИ И У СВЕТУ

Меморандум Словенске секције Међународне антанте против III интернационале у Женеви у којем предлажу стварање Словенског покрета за ослобођење Русије.

Југословенски антимарксистички комитет у Београду обавештава М. Стојадиновића о одржаној Главној скупштини Комитета, његовом саставу и почетку рада - 24. јануар 1936.

Реферат Министарства унутрашњих послова о контактима Михајла Георгијевског, секретара руског антибољшевичког покрета под називом “Национално трудовој сојуз новог поколенија”, са пољским и немачким властима као и разговору са начелником свих јапанских војних мисија у Европи о сарадњи овог покрета са Сверуском националном партијом у Манџурији (са позитивним мишљењима Министарства унутрашњих послова о давању пашоша - 24. марта 1937.

Комитет канадских Украјинаца шаље М. Стојадиновићу своју декларацију о Украјини у којој износи проблем Украјине и тражи формирање међународне комисије за његово коначно решење - 29. мај 1939.

година: 1927, 1936, 1937, 1939.

фолијација: 207-221

22 170 УДРУЖЕЊЕ ЧЕТНИКА

Пододбори четничких удружења позивају М. Стојадиновића да присуствује освећењу четничке заставе, моле новчане прилоге и сл.

Коста Пећанац, председник Главног одбора Југословенских четника и Иван Малинар, председник Народне одбране, у име националних организација у Загребу, траже да се успостави ауторитет власти и закона “јер су национални људи препуштени терору улице” - 22. јул 1935.

Коста Пећанац позива на свечаност поводом 20. годишњице подизања народног устанка у селу Механа, срез косанички - 28. септембар 1936.

Реферат Министарства унутрашњих послова у вези распуштања свих четничких пододбора од стране Банске управе у Сарајеву због честих сукоба између четника, Хрвата и муслимана - септембар 1937.

Четници из Пакраца (Савска бановина), који су и чланови ЈРЗ, траже да им се дозволи рад, у противном ће напустити и странку - 1938. год.

Пододбор Удружења четника из Скопља тражи да се Удружењу дозволи ношење оружја војног калибра које им је одузето - 21. јул 1938.

Телеграм четника Дунавске бановине са националне прославе којим моле да Сарић буде једини кандидат у срезу ставичком - 23. новембар 1938.

Интервенције и препорука К. Пећанца - 1938.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 222-252

22 171 НАРОДНА ОДБРАНА

Председник Месног одбора Народне одбране - Крижевци извештава о анационалном шефу пореске управе Стјепану Јурјевићу, предлаже његов премештај у Јужну Србију јер да му није место у близини "Јанка Пусте" - 29. јануар 1935.

Позив Средишњег одбора Народне одбране упућен М. Стојадиновићу да присуствује отварању изложбе националне радиности у Београду - 1935, 1936.

Говор Илије Трифуновића, председника Народне одбране, на погребу српском патријарху Варнави у Београду - 29. јул 1937.

Министарство унутрашњих послова извештава о тајном састанку Илије Трифуновића Бирчанина у Врњачкој Бањи и његовом говору о акцији Народне одбране и Светог синода против Конкордата и насилног обарања режима - 13. август 1937.

Летак о хапшењу Илије Трифуновића Бирчанина, наводно због говора на погребу патријарха Варнаве који је "уперен против председника Владе М. Стојадиновића".

Брошура памфлетског карактера Стојана Радићевића под насловом "Истина о Илији Трифуновићу Бирчанину" - новембар 1937.

Реферат Министарства унутрашњих послова у вези одлуке Банске управе у Љубљани о распуштању Обласног одбора Народне одбране у Љубљани и разлозима за доношење ове одлуке - 29. децембар 1937.

Резолуција Средишњег одбора Народне одбране поводом судбине Чехословачке, с позивом Југословенима да стану у одбрану њене независности, 1938. год.

година: 1935-1938.

фолијација: 253-269

22 172 ЈАДРАНСКА СТРАЖА

Дописи обласних одбора Јадранске страже у којима позивају М. Стојадиновића да присуствује разним свечаностима и славама Јадранске страже, отварању изложбе, годишњој скупштини и сл.; моле за новчану помоћ и захваљују на новчаним прилозима за подизање дечјих домова на Јадрану и сл.

Иво Тартаља, председник Јадранске страже - Сплит, жали се М. Стојадиновићу због тога што је Министарство ПТТ поништило своје решење за издање марака поводом 20-годишњице истицања народних застава на нашим ратним бродовима на Јадрану, што потенцира незадовољство Хрвата према Београду - 15. јул 1938.

Извештај N.N. из Сплита о стању у Главном одбору Јадранске страже са седиштем у Сплиту који је са председником др Ивом Тартаљом обојен идеологијом ХСС, те предлаже премештај њеног седишта у Београд, као и смену председника - 21. јануар 1939.

година: 1934-1939.

фолијација: 270-308

22 173 ОСТАЛЕ СТРАЖЕ

Стража младе Југославије

Светомир Лазић жали се М. Стојадиновићу због претреса стана од стране Управе града Београда, заплене материјала - правила и програма националног покрета "Стража младе Југославије", саслушања са настојањем да се покаже да је овај покрет у ствари покрет Патриотског омладинског фронта - 17. септембар 1935.

Словенска стража

Председник Словенске страже Кочевја, Скуљ, упућује са збора захвалност Милану Стојадиновићу за помоћ - 13. јун 1938.

Српска стража

Проглас Српске страже - културно-просветне заједнице Срба у Панчеву за борбу против оних који прете јединству земље; за јединствени национални српски покрет - 13. април 1940.

година: 1935, 1938, 1940.

фолијација: 309-312

НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ И ЕТНИЧКЕ ГРУПЕ

22 174 МАКЕДОНСКО ПИТАЊЕ И УНУТРАШЊА МАКЕДОНСКА РЕВОЛУЦИОНАРНА ОРГАНИЗАЦИЈА (ВМРО)

1932. година - Писмо - информација D. Chaleffa из Женева (председника општине Скопље 1927, 1928.) упућена Ben Rileyu, Hundersfield, Енглеска, уочи његовог пута - мисије за Друштво народа у Македонији, у којој говори о: понашању српских власти - покушају асимилације, непризнавању Македоније, терору, доминацији Срба у свим ресорима - судству, школству и администрацији, утицају на изборну политику, настојањима Београда да денационализује омладину; сугерише да обрати пажњу и на живот осталих делова становништва - Албанаца, Турака, Јевреја, Цинцара и да се обавести и код Хрвата и Словенаца о приликама под којима живе Бугари у Југославији - 27. август 1932. (на француском).

1934. година - Извештај непознате провенијенције о резултатима деловања македонских комитета са кратким историјатом бугарског ревизионизма након I светског рата, терористичкој активности македонских комитета на

територији Краљевине Југославије, ВМРО-у, неуспешним протестима Краљевине Југославије Бугарској са захтевом да спречи терористичку делатност ВМРО-а, статистичким подацима о терористичким актима са бројем цивилних и војних жртава од 1919-1934. године и прегледом трошкова за одбрану од комитских напада, заштиту железничких пруга и др. од 1919-1934. год. - 1. децембар 1934. год. (на енглеском).

1937. година - Реферат под насловом “Пројекат за продужење борбе против тајне револуционарне организације уперене против Југославије”, с потписом С.И. (вероватно Слава Иванов) у вези: расцепа унутар ВМРО 1921. године и стварања Македонске федеративне организације на челу са Славом Ивановим, међусобној борби федералиста и аутономиста, сарадње федералиста са Београдом и њихове делатности у Јужној Србији и иностранству, борби против усташа, положаја ВМРО и односа Бугарске према овој организацији са предлозима мера против ВМРО и усташа - новембар 1937.

1938. година - Записник са конференције одржане у кабинету министра унутрашњих послова о националним приликама у Јужној Србији - о “Легалној акцији” у Македонији након склапања споразума са Бугарском са тежиштем на македонском питању и сепаратизму подстицаном извана, али и изнутра (Загреб) и предузимању мера за његово сузбијање - 31. мај 1938.

Приказ Страхине Арсића, економисте из Скопља, политичког и економског стања у Повардарју и предлог решења “Македонског питања” - јул 1938.

Извештај Министарства унутрашњих послова о меморандуму делегације из Јужне Србије на челу са Димитријем Ђузеловићем предатом Мачеку у Београду и о разговору Михаила Михаиловића из Скопља са Кошутићем у Загребу о подршци македонском аутономистичком покрету (у прилогу меморандум који говори о солидарности и духовном и идејном јединству македонског народа са Мачеком и хрватским народом) - 9. септембар 1938.

s.a. - Кратка информација N.N. о активности “јужносрбијанских” студената на Београдском универзитету у вези са третирањем македонских економских, културних и политичких проблема.

година: 1932, 1934, 1937, 1938, s.a.

фолијација: 313-351

22 175 АРНАУТСКО ПИТАЊЕ

1936. година - Извештај Управе града Београда о конгресу албанских емиграната у Паризу, бојкоту конгреса од стране Албанаца из Југославије; о брошури “Отворена писма Башкиму Комбтариу” са потписом виђенијих Албанаца у Југославији о штетном раду вођа око “Башкими Комбтари” у Паризу по интересе албанске емиграције - 31. март 1936.

Представка - предлог Димитрија Анастасијевића, адвоката из Скопља, око покретања акције за исељавање арнаутског живља из Качаничког и Гњиланског среза у Турску (у прилогу акт упућен Краљевској банској управи Вардарске бановине) - 21. август 1936.

Реферат управника Савеза аграрних задруга из Скопља Васе Шалетића о исељавању Арнаута из Јужне Србије у Турску и насељавању домаћег земљорадничког становништва (са предлогом да акцију изврши Савез аграр-

них задруга) и мерама које ће онемогућити опстанак Арнаута и поспешити њихово исељавање - 29. септембар 1936.

1938. година - Извештај Управе града Београда о притужбама Ферхад-бег Драге албанском посланству у Београду на понашање власти према албанском становништву на Косову и Метохији (претреси станова, одузимање оружја, терор) - 18. мај 1938.

Запажање Благоја Стојановића, општинског службеника из Вардарске бановине о животу и раду арнаутског живља у Јужној Србији и предлог мера за његово исељавање “као непожељног елемента” - 13. децембар 1938.

Кратка информација МУП-а о појачаној пропаганди Ферхад-бег Драге, бившег посланика и председника бивше Џемијатске партије против исељавања Арнаута из Краљевине Југославије и рада наших аграрних власти - 6. октобар 1938.

Кратка информација непознатог аутора о споменици Ферхад-бег Драге предате министру саобраћаја Спахи о захтеву Арнаута у Краљевини Југославији (спречавање исељавања) - 8. октобар 1938.

година: 1936, 1938.

фолијација: 352-374

22 176 НЕМАЧКА МАЊИНА (ФЛКСДОЈЧЕРИ) У ДУНАВСКОЈ БАНОВИНИ - ВОЈВОДИНА

Кратка информација о иницијативи “Обновитеља” (“Erneuerer”) и вође Јакоба Авендера из Панчева на зближењу немачке и мађарске мањине у циљу заједничког иступања према влади Краљевине Југославије - 8. октобар 1938.

Информација МУП-а поводом писања стране штампе о хапшењима и кажњавањима држављана немачке народности у Дунавској бановини - 20. мај 1938.

Чланак “Влада др М. Стојадиновића” од Николе Хаслингера, вође Младонемачког покрета у Југославији у коме велича владу и личност М. Стојадиновића и њихову делатност на успостављању добрих односа са суседним државама, са Немачком и немачком мањином у Краљевини Југославији - 16. новембар 1936. и др.

година: 1935, 1936, 1938.

фолијација: 375-382

22 177 НЕМАЧКА МАЊИНА, СТРАНЦИ И КОМУНИСТИ У ДРАВСКОЈ БАНОВИНИ

Пов. извештај министра војске и морнарице Петра Живковића о пропаганди немачке мањине у Птују, уз новчану потпору Аустрије и Немачке - 1935.

Распис Банске управе Дравске бановине свим полицијским подручним органима како треба поступати са Немцима у Југославији да би се убудуће избегле њихове жалбе - 1938.

Извештај пограничног комесаријата о пограничним прелазима - легалним и илегалним, активности немачке обавештајне службе, делатности немачке мањине, комуниста и предлози мера (на подручју од Дравограда до Горње Радгоне).

Седам полицијских извештаја (префекта месне полиције, полицијских комесаријата, Управе града Београда и средског начелника) о страним држављанима и њиховој активности, националним мањинама - већим делом Немцима, и комунистичкој активности у Марибору и Мариборском срезу, Целју, Логатецу, Јасеницама, Крању, Радовљици, Ракеку и пограничним срезovima, с обзиром на државну безбедност, са предлозима мера (већи део на немачком), 1940.

година: 1935, 1938, 1940.

фолијација: 383-478

22 178 МАЂАРСКА МАЊИНА И МАЂАРСКА СТРАНКА

Министарство унутрашњих послова доставља извештај Краљевске банске управе Дунавске бановине о састанку и меморандуму представника мађарске мањине у Новом Саду са просветним, културним и социјалним захтевима (за изједначавање у правима са југословенским грађанима) - 29. април 1936.

Извештај Управе града Београда о састанку вођства бивше Мађарске странке у Суботици на коме је разматран меморандум са захтевима у корист мађарске мањине у Краљевини Југославији, уз обраћање краљевској влади и ЈРЗ у случају њиховог одбијања - Мачеку - 9. јун 1936.

Извештај дописника ЦПБ из Суботице о конференцији представника бивше Мађарске странке из Војводине са закључком да се подржи владина листа на општинским изборима од 6. децембра 1936. године - 29. новембар 1936.

Представка Имра Варадија, Леа Деака и Денеша Стреличког о испуњењу приоритетних захтева из меморандума мађарске мањине на просветно-културном плану - 28. април 1937.

Извештај непознатог аутора из Петровграда о конференцији вођа бивше Мађарске странке и представника Мађара из Војводине на коме је резимиран однос Владе Краљевине Југославије према њиховим захтевима из 1935. године и заузет став о држању Мађара на предстојећим скупштинским изборима - 1938.

година: 1936-1938.

фолијација: 479-488

22 179 ЈЕВРЕЈСКО ПИТАЊЕ

Извештај Управе града Београда о садржини записника са састанка масонске јеврејске ложе "Србија" Ордена Бене Берита у Београду: демантовању вести о доношењу Закона о Јеврејима; о Јеврејима - избеглицама у Краљевини Југославији; односу према Јеврејима у Аустрији, Немачкој, Мађарској и Великој Британији; захтеву америчким масонима да утичу код Немачке у вези са Јеврејима; раду масонских ложа у Европи; међусобној помоћи Јевреја и сл. - 24. мај 1938.

Летак "Жидовској јавности" - Жидова присталица хрватског народног покрета, са позивом на солидарност са "ослободилачким покретом хрватског народа", на бојкот уписивања унутрашњег зајма и осуду спољнополитичке оријентације Стојадиновића - 16. мај 1938.

Забелешка непознатог аутора о положају Јевреја у Аустрији за време Долфуса - на немачком, s.a.

Реферат публицистичког карактера непознатог аутора “Ни за Јевреје ни против Јевреја” - s.a.

Анонимни дописи и дописи појединаца антијеврејске садржине (одобравање Хитлеровог поступка са Јеврејима, предлагање прогона Јевреја из Краљевине Југославије, тражење Стојадиновићеве “заштите од јеврејског зла”), дописи Јевреја узнемиренних због гласина о доношењу закона о Јеврејима као и подаци о бројном стању Јевреја из Румуније који су покушали да уђу у Краљевину Југославију или су у транзиту.

година: 1938, 1939, s.a.

фолијација: 489-520

22 180 ОСТАЛЕ ЕТНИЧКЕ ГРУПЕ

- Југословенски скуп Словака у Бачком Петровцу - поздравни телеграм са годишње скупштине Матице словачке југословенских Словака у Бачком Петровцу - 1938.

- Цигани - жалба Цигана из среза Жупања због малтретирања и неправног положаја у поређењу са осталим житељима среза и поздравни телеграм М. Стојадиновићу са збора Цигана - југословенских држављана - 1938.

- Румуни - статистички подаци о Румунима у Дунавској бановини са предлогом др Владимира Маргана о поклањању дужне пажње румунском питању, посебно у Јужном Банату - 1933.

Меморандум др Владимира Маргана упућен министру финансија М. Стојадиновићу у вези политичког положаја Румуна Јужног Баната у Краљевини Југославији (без свог представника у Народној скупштини и Сенату) и њиховог става према изборима - 1935.

- Истра и Јулијска Крајина - емигранти из Јулијске Крајине на збору у Врхники позивају владу на мобилизацију снага за одбрану њихове браће у Јулијској Крајини - телеграм - 1935.

Кратка информација Управе града Београда о сакупљању прилога за војне бегунце из Истре и инциденту са помоћником италијанског војног изасланика - 1935.

Писмо др Енгелберта Беседњака из Загреба са подацима о бројчаном стању нашег живља у Јулијској Крајини - 1939.

година: 1933, 1935, 1938, 1939.

фолијација: 521-533

23 181 ИСЕЉЕНИЦИ

Писма југословенских исељеника из Аргентине, Аустралије, Боливије, Чилеа, Канаде, Немачке, Новог Зеланда, САД и др., упућена М. Стојадиновићу и влади Краљевине Југославије о: развоју комунизма међу исељеницима у Канади и финансирању листа “Борба” као главног органа пропаганде; реаговању исељеника и штампе у Канади и САД поводом Конкордата; делатности службеника Југословенског конзулата у Немачкој на штету исељеника; активност тима исељеника.

Извештај Ж. Неговановића “Наши исељеници у САД” - 1938.

Програм радио-емисије из Београда намењен исељеницима Северне и Јужне Америке.

Споменица Хрватског народног представништва свим владама, државницима и публицистима света, односно борба Хрватске за независност - од представника хрватских исељеника Северне и Јужне Америке - 1939.

Изрази подршке (али и револта) М. Стојадиновићу и влади у вођењу унутрашње и спољне политике, честитке на успеху на изборима и сл. - 1935-1939, s.a.

- *Исељеници у Југославији* - поздравни телеграм са годишње скупштине Савеза организација исељеника у Загребу; молба Исељеничког музеја из Загреба за интензивирањем пропагандног рада међу исељеницима и протест због неједнаког третирања улагача Хрвата - исељеника у односу на Србе у вези са исплатама њихових улога код банке која је пала под стечај - 1937, 1938.

Протести и апели исељеника из Аустралије, Канаде и САД:

- *Аустралија* - протестне резолуције југословенских исељеника (у неколико аката и исељеника из балканских земаља и Италије) са скупштина и зборова упућене М. Стојадиновићу због поступка његове владе (хапшења недужних људи, терора над политичким кажњеницима фашистичке оријентације) и захтевају амнестију за политичке затворенике (Јуру Халабарца), слободу збора и штампе, слободне изборе и сл.

- *Канада* - протестне резолуције хрватских потпорних друштава, хрватских исељеника, чланова ХСС и осталих југословенских исељеника против владе М. Стојадиновића и његове спољне и унутрашње политике, насиља над хрватским становништвом, хапшења студената, убиства Јуре Халабарца и Карла Бркљачића са захтевима за амнестију свих политичких кажњеника.

- *САД* - протест исељеника Црногораца са њиховог скупа против владе због терора над бирачима у Црној Гори; исечак из исељеничке штампе у вези убиства Карла Бркљачића као и текст захвалности В. Мачека упућен Хрватској братској заједници на помоћи датој хрватском народу (све достављено М. Стојадиновићу “да томе стане на крај”).

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 1-170

ОДНОСИ СА ЦРКВОМ

23 182 ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА

Закон о избору патријарха Српске православне цркве - 6. април 1930.

Преписка са истакнутим црквеним личностима

ВАРНАВА - патријарх српски, архиепископ пећки, митрополит београдско-карловачки

Преписка у вези: израде Уредбе о свештеничким припадностима; примедба на рад и понашање епископа далматинског Иринеја; употребе фонда за подизање споменика руском цару Николају II од српског народа - 1936.

Протест Варнаве због одбијања амандмана на државни буџет 1937/38. “као израз нерасположења Краљевске владе према цркви због њене акције против Конкордата”; обавештење Варнаве о одлукама са заседања Светог ар-

хијерејског сабора у вези са Конкордатом и акцијама цркве у вези с тим; говор (у облику летка) патријарха Варнаве о Новој 1937. години (опомена и здајницима вере православне) уперен против владе М. Стојадиновића, односно Конкордата; чланак из “Политике” од 2. јула 1937. год. са позивом грађанству да присуствује молитви за оздрављење патријарха Варнаве и извештај о догађајима пред Саборном црквом по одржаном “молепствију за оздрављење Варнаве” (напад на свештенство и грађане од стране полицијских органа приликом покушаја да литија прође Београдом) - 18. јула 1937. год.; обавештење о смрти патријарха Варнаве “тровањем од стране свештеника из Врчина”; писма непознатог аутора о расположењу народа према Конкордату, болести и смрти Варнаве и сл.

Концепти говора поводом годишњице смрти Варнаве; Варнавина честитка Стојадиновићу поводом постављења за министра финансија - 1935. год.; куртоазно писмо цариградског патријарха Венијамина (у прилогу) Стојадиновићу приликом посете - 1936. год.; ургенције патријарха Варнаве у вези са разним питањима световног карактера и сл. - 1933, 1935-1938, s.a.

ГАВРИЛО ДОЖИЋ - архиепископ пећки, митрополит црногорско-приморски, митрополит београдско-карловачки и патријарх српски

Преписка о: регулисању плаћања закупа за коришћење црквених добара са показатељима о донесеним а неизвршеним пресудама по црквено-имовинским споровима (посебно по питању нерешеног имовинског питања између Цетињског манастира и општине и улози Николе Зубера у томе); подизању катедрале и оправке биларде на Цетињу.

Обавештење за Дожића у вези Конкордата и могућности споразума са православном црквом - 6. јул 1937. год.; протест Стојадиновића због растурања листа “Стари Небојша”, антивладиног садржаја, штампаног у Сремскокарловачкој патријаршији - 1937.

Штампани говор Гаврила верницима поводом црквених празника - 1938. год. Молба Гаврила да се у интересу мира испита догађај на Цетињу од 26. јуна 1936. године (“поход на Цетиње”); ургенције по разним питањима световног карактера (молба грађана Подгорице у вези са потребама њиховог краја и сл.) - 1925, 1935-1938, 1940. год.

ДОСИТЕЈ - митрополит загребачки и заменик патријарха српског

Решење о ускраћивању црквених почести Драгиши Цветковићу због гласања за Конкордат и његов одговор на решење о казни - 10. август 1937. год.; захтев да се укине забрана присуствовања државних чиновника на сахрани Варнаве; одговор Стојадиновића Доситеју од 6. фебруара 1938. године о догађају пред Саборном црквом у Београду од 19. јула 1937. године и ставови владе у вези с тим; молбе Доситеја у вези са питањима световног карактера - 1935-1938.

ЈОСИФ - митрополит скопски

Протест Стојадиновића због растурања листа “Стари Небојша” штампаног у сремскокарловачкој патријаршијској штампарији и предлози Јосифа за решење сукоба цркве са владом због Конкордата, и др. - 1936-1938.

ВАСИЛИЈЕ ПОПОВИЋ - митрополит бањалучки

Молбе - приватна питања - 1936-1938.

ПЕТАР ЗИМОЊИЋ - митрополит дабробосански

Протест Стојадиновића због растурања листа “Стари Небојша”, штампаног у сремскокарловачкој штампарији и одговор Петра Зимоњића о његовој помоћи и сарадњи у решавању спорних питања између цркве и државе након Конкордата - 1937.

ИРИНЕЈ ЋИРИЋ - епископ новосадско-бачки

Обавештење у вези посете бугарских архијереја и устоличења банатског епископа Викентија - 1936.

ИРИНЕЈ ЂОРЂЕВИЋ - епископ далматински

Писмо епископа далматинског Иринеја кнезу намеснику Павлу о противрпским и антијугословенским испадима мачековаца и римокатоличког клера у Савској и Приморској бановини према православном становништву.

Извештај о “атмосфери и стању западне Југославије” - о Конкордату, хрватским демонстрацијама против државе и православља, писан на основу извештаја појединих свештеника упућених Иринеју - 1935.

Молба Одбора за градњу ђачког дома у Шибенику (председник - Иринеј) са брошуром у прилогу “Просветне невоље Срба у Далмацији и Босанској крајини” - 1936. год.; обавештење Иринеја о посети епископа Артура Хедлама из Енглеске, са молбом да се онемогуће евентуалне антидржавне демонстрације у Далмацији за време боравка странаца - 1935, 1936.

ЕМИЛИЈАН - епископ тимочки

Протест против забране вршења црквених дужности свештенства у Зајечару од стране државног тужиоца - 1938.

ГЕОРГИЈЕ - епископ банатски

Обавештење о смрти епископа банатског Георгија - 1935.

ЈОВАН - епископ нишки

Ургенције у вези личних молби - 1936, 1938.

НИКОЛАЈ - епископ жички

Одговор Стојадиновића Николају у вези догађаја пред Саборном црквом у Београду 19. јула 1937. год. и Конкордата.

Посланица (у облику летка) епископа Николаја упућена Пречасном свештенству епархије жичке поводом изборних агитација и предстојећих избора за народне посланике у Народној скупштини - упутства свештенству за рад у народу - 1937, 1938.

СИМЕОН ПОПОВИЋ - епископ злетовско-струмички

Протест Стојадиновића због растурања листа “Стари Небојша” штампаног у сремскокарловачкој патријаршијској штампарији и одговор Симеона са предлогом Стојадиновићу да одбаци Конкордат у потпуности, што ће донети мир између цркве и државе, и др. - 1937, 1938.

СЕРАФИМ - епископ рашко-призренски

Предлог Серафима да се на Косову изгради спомен-комплекс посвећен Косовском боју; ургенција у вези решавања питања световног карактера - 1936, 1938. и 1940.

СИМЕОН СТАНКОВИЋ - епископ шабачко-ваљевски

Молбе за помоћ Одбору за подизање спомен-цркве у Шапцу и оправку манастира - 1936, 1938.

ТИХОН - епископ захумско-херцеговачки

Предлог Тихона да се оснује државно осигуравајуће друштво које би осигурало сву имовину и чиновнике; ургенција у вези са представком Одбора за изградњу цркве - 1935.

НИКОЛАЈ ВЕЛИМИРОВИЋ - епископ охридско-битољски

Преписка у вези израде иконостаса за нову Светосавску цркву у манастиру Жича и др. - 1935-1937.

ВИКЕНТИЈЕ ВУЈИЋ - епископ банатски

Обавештење Викентија о преузимању управе над епархијом банатском - 1936.

ГЕОРГИЈЕ - епископ будимски у Сремским Карловцима

Молба за пријем - 1936.

АНАСТАСИЈЕ - митрополит руске православне цркве у иностранству - Сремски Карловци

Захвалност Стојадиновића за позив на свечано отварање Сабора руске православне цркве у иностранству - 1938.

СТЕФАН - митрополит софијски

Писмо Стефана из Чешке патријарху српском Г. Дожићу у вези са предстојећом посетом Југославији, са обавештењем о збивањима у Карлсбаду; захвалност за гостопримство - 1936, 1938, s.a.

Списак митрополита и епископа српске православне цркве у Југославији.

година: 1925, 1930, 1933, 1935-1938, 1940, s.a.

фолијација: 171-448

24 183 ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ДРАВСКОЈ БАНОВИНИ

Молба Српске православне црквене општине Стојадиновићу у вези са обезбеђењем помоћи за довршење српске православне цркве у Љубљани и набавку иконостаса, са позивом да присуствује њеном посвећењу; писмо са изразима поштовања Стојадиновићу поводом успостављања добрих односа са православном црквом.

година: 1936, 1938, s.a.

фолијација: 1-10

24 184 ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ДРИНСКОЈ БАНОВИНИ

Извештај о опажањима свештеника из Зенице Вељка Гргуровића (16. август 1937) о политичким приликама у Босни (кампања против Конкордата, неактивност народних посланика и ЈРЗ, препуштеност Срба опозицији, фаворизовање муслимана од стране Мехмеда Спахе) и саопштење о контакту са митрополитом Петром у Сарајеву и његовим изјавама о негативном ставу дела свештенства према Конкордату и Стојадиновићу због Конкордата, те

наводном повратку П. Живковића и Б. Јевтића; молба за кадровске премештаје у интересу соколства у Зеници.

Брошура “Пројект основног закона о верама и међуверским односима” - рад проте Љубе Влачића из Сарајева.

Молбе Одбора за помоћ за подизање цркава, обавештења о уплати помоћи и захвалности за помоћ (Лајковац и манастир у Овчарско-кабларској клисури); позиви за освештење цркве и сл.

година: 1935-1939.

фолијација: 11-50

24 185 ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ДУНАВСКОЈ БАНОВИНИ

Обавештење протојереја из Хоргоша о политичкој ситуацији на граници (18. новембар 1938) и активности Мађара на агитацији за Мачекову листу; преписка - већим делом молбе за помоћ за подизање цркве или спомен-костурнице од стране српских православних црквених општина, друштава или одбора за подизање цркве и Одбора руско-српске заједнице, са обавештењима о додели помоћи; позиви на црквене свечаности; сугестије свештених лица Стојадиновићу у вези опште ситуације у земљи, кандидатских комбинација за парламентарне изборе и предавање веронаука у школи; писма подршке Стојадиновићу и сл.

година: 1934-1939, s.a.

фолијација: 51-119

24 186 ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У МОРАВСКОЈ БАНОВИНИ

Протест Српске православне црквене општине у Неготину против напада полицијских снага пред Саборном црквом у Београду на представнике цркве за време одвијања литије и молитве за оздрављење Варнаве - 1937. год.; предлог кандидата за парламентарне изборе у срезу трстеничком; молбе Одбора за подизање цркве и манастира за прилог или помоћ; позиви на црквене свечаности и освећење цркве и молбе свештеника за Стојадиновићево посредовање код премештаја или постављења државних службеника; личне молбе свештеника.

година: 1926, 1933, 1935-1940.

фолијација: 120-181

24 187 ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ПРИМОРСКОЈ БАНОВИНИ

“Саопштење свему свештенству епархије Далматинске” упућено М. Стојадиновићу у коме објављују прекид непријатељског става епархијског свештенства према влади М. Стојадиновића и ЈРЗ - 11. новембар 1938.

Обавештење свештеника и партијског радника Душана Рашковића о свом ангажовању у предизборним активностима у Биоградском и Бенковачком срезу (у прилогу летак противника владе и М. Стојадиновића упућен православном свештенству са позивом да не гласају за листу М. Стојадиновића с обзиром на Конкордат и догађаје око њега) - 30. новембар 1938. год.; преписка у вези кандидата за посланичке изборе (Сергије Урукало, свештеник из Бенковца моли кандидатуру и прилаже летак којим позива на гласање

за листу М. Стојадиновића - 17. децембар 1938); молбе одбора за изградњу цркве и црквених општина за помоћ, и др.

година: 1935, 1937-1939.

фолијација: 182-219

24 188 ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У САВСКОЈ БАНОВИНИ

Предлог посланичког кандидата за срез Д. Лапац (1938); телеграм о нападу демонстраната на зграду православне митрополије у Загребу (1938); изјава свештеника о приступању ЈРЗ; личне молбе свештених лица и молба за помоћ за изградњу цркве у Костајничком срезу.

година: 1936-1938, 1940.

фолијација: 220-231

24 189 ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ВАРДАРСКОЈ БАНОВИНИ

Писмо митрополита скопског Јосифа патријарху српском Варнави у коме га обавештава о разговору са министром Драгишом Цветковићем о Конкордату (несарадњи Патријаршије и Архијерејског синода са владом у фази доношења Конкордата и предлог да се контакт са владом оствари); писма свештеника Саве Јергића из Берова (срез малешки) у вези његове кандидације за парламентарне изборе на листи ЈРЗ, деловању Угрин Јоксимовића, полицијских органа и других на спречавању свештенства да уђе у парламент - 1938.

Молбе за помоћ Одбора за обнову и подизање цркве, костурнице или манастира, обавештења о додели помоћи и захвалнице; позиви на освећење цркве или камена темељца^{*}; молбе свештеника да им се материјално помогне или рефундира део средстава утрошених за агитацију за изборе 1935. и 1938. године; предлог личности за избор новог патријарха; препоруке свештених лица за постављење државних службеника; личне молбе.

година: 1933-1938, s.a.

фолијација: 232-295

24 190 ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ВРБАСКОЈ БАНОВИНИ

Молбе одбора и црквених општина за доделу средстава за довршење цркава и набавку опреме, обавештења о додели средстава и захвалнице.

година: 1934, 1938, 1939, s.a.

фолијација: 296-302

24 191 ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ЗЕТСКОЈ БАНОВИНИ

Извештај пароха из Дубровника (12. септембар 1938.) о положају Срба у том граду (угроженост опстанка) са предлозима мера за побољшање стања.

Преписка у вези Конкордата (протест Стојадиновићевих присталица због поступка Светог синода и искључења из цркве народних посланика који

* Фотографија спомен-цркве са костурницом у Лебану, срез јабланички, прилог акту од 8. маја 1935, као и фотографија цркве у селу Костиндолцу, срез кочански, прилог акту од 6. новембра 1936. год., налази се у фотозбирци АЈ.

су гласали за Конкордат - 19. јул 1937, захтев свештеника из колашинског братства упућен Стојадиновићу да не дозволи озакоњење пројекта Конкордата због доминантног положаја католичке цркве у односу на православно - 21. август 1937).

Обавештење о ометању конференције и рада свештеника - посланичког кандидата - 1935. год.; писма свештених лица у вези кандидата за парламентарне изборе и намерама делегације на челу са Ферхад-бег Драгом да кандидује за Стојадиновићеву листу представника џемијата - 1938.

Писма подршке Стојадиновићу и честитке у вези избора Гаврила за патријарха, победе на изборима и успешном вођењу политике; молбе за помоћ црквених општина и Одбора за изградњу цркве, обавештења о додели помоћи; ургенција црквене општине Котор због премештаја среског начелника, свештеника и угледних просветних радника из Дубровника; личне молбе свештеника по разним основама.

година: 1927, 1933, 1935-1940.

фолијација: 303-362

24 192 ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА НА ТЕРИТОРИЈИ УПРАВЕ ГРАДА БЕОГРАДА

Обавештење протојереја Богољуба Милошевића о постојању тајног свештеничког акционог одбора у Београду, формираног након Варнавине смрти, који делује против М. Стојадиновића - 9. јун 1938. год.; мишљења представника црквених општина Београда у вези са покренутом иницијативом о укидању појединачних црквених општина и образовању једне - 26. децембар 1938.

Летак “верних служитеља Божјега олтара и српског народа” антивладиног садржаја упућен православном свештенству пред парламентарне изборе - 1938. год.; предлози појединих свештених лица ради измирења цркве и Стојадиновића након Конкордата, оснивања министарства за признате вере, начина обезбеђења средстава за изградњу храма Св. Саве у Београду и сл.; личне молбе свештених лица по разним основама, и др.

година: 1935-1938, 1940, s.a.

фолијација: 363-439

25 193 КАТОЛИЧКА ЦРКВА

Преписка са истакнутим црквеним личностима

АНТЕ БАУЕР - надбискуп у Загребу

Препис представке загребачког надбискупа Бауера кнезу намеснику Павлу о терору жандарма над цивилним становништвом и католичким свештеницима, уз навођење случајева убистава, рањавања и премлаћивања у разним деловима Хрватске - 25. мај 1935. год.; протест Бауера кнезу намеснику Павлу због обелодањивања садржине његовог меморандума предатога у Београду - 23. јун 1935. год.; захтеви да се омогући слободно ширење верских часописа у школама у циљу сузбијања пропаганде комунизма и да се не распушта омладинска организација “Јунак” у Хрватској с обзиром да се она бори против комунизма - 1937. год.; ургенција Бауера да се не затвори творница експлозива “Титанит” у Карловцу због тешког социјалног положаја радника - 1937. год. - 1935-1937.

АЛОЈЗИЈЕ СТЕПИНАЦ - надбискуп у Загребу

Преписка око одобрења рада омладинској организацији “Јунак” у Хрватској у борби против комунизма и несметаног рада верског удружења “Крижари” - 1937. год.; молбе Степинца да се спречи штампање и растурање неморалних часописа и за доделу средстава за поправку загребачке катедрале; ургенције Степинца у вези са: опростом плаћања земљарине Уршулинског самостана у Вараждину, санирањем дуговања болнице часних сестара у Загребу и регулисањем припадности часних сестара на раду у државним школама - 1935-1938, s.a.

ИВАН РАФАЕЛ РОДИЋ - надбискуп у надбискупском ординаријату у Београду

Преписка у вези санирања дуговања надбискупије због зидања Конвикта у Загребу и позиви на црквене свечаности - 1936, 1938.

ИВАН ШАРИЋ - надбискуп у Сарајеву и митрополит врх-босански

Молба за помоћ за подизање цркве у Сарајеву и захвалност за помоћ, молба за постављење помоћног бискупа - 1935, 1937.

Др УЈЧИЋ - надбискуп у Београду

Забелешка М. Стојадиновића у рукопису о разговору, односно честитању надбискупа Ујчића као Истранина на постигнутом споразуму са Италијом - 23. април 1937.

НИКОЛА ДОБРЕЧИЋ - арцибискуп барски и примас српски

Молбе Николе Добречића за доделу средстава за довршење примаске зграде и сиротињског дома у Бару - 1926; проглас Одбора за прославу јубилеја свештеничке службе Николе Добречића - 1936. и сл. - 1926, 1936, 1938, 1940.

ЈОСИП СРЕБРНИЋ - бискуп на Крку

Молба да се онемогући антипропаганда католицизма у школским уџбеницима - 1936. год.; протест Ј. Сребрнића због поклона у новцу који је Стојадиновић дао Соколском друштву на Крку, а које је нападало бискупа и уопште католицизам - 1936, 1938.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 1-64

25 194 ОСТАЛА ПРЕПИСКА

Два извештаја Управе града Београда од 23. децембра 1935. године о: закључцима са седнице пословног одбора Католичког епископата Југославије, одржане у Загребу од 10-13. децембра 1935. године (углавном скретање пажње ординаријатима на спровођење одредаба и интереса католичке цркве у животу и у народу) и о представци загребачког надбискупа А. Бауера у вези закључака Пословног одбора Католичког епископата (протест против пројекта закона о изменама и допунама у закону о средњим и учитељским школама “урађеног на штету интереса католичке цркве”).

Захвала Одбора за независност Нинске бискупије (20. септембар 1937) упућена М. Стојадиновићу и Краљевској влади за победу у Народној скупштини приликом гласања законског предлога Конкордата (штампани текст).

Извештај са првог дана Еухаристичког конгреса у Сарајеву - 1936.

Молбе свештених лица и милосрдних сестара: за помоћ за изградњу или довршење цркава и домова за сиромашне и старе, за осигурање егзистенције свештеника који је пришао ЈРЗ и због тога морао напустити своју жупу, против затварања творнице експлозива “Титанит” код Карловца с обзиром на тежак социјални положај њених радника; представка фрањеваца у вези кандидације за изборе у срезу мостарском; предлози појединача Стојадиновићу о неопходности предузимања акција за спречавање лажних гласина у вези са Конкордатом, о кориштењу верских свечаности за политичку пропаганду и сл.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 65-146

25 195 КОНКОРДАТ

1937. година - Пројекат закона о Конкордату између Свете Столице и Краљевине Југославије (20. јул 1937. год.).

Извештај управника града Београда (14. јул 1937) о акцији Светог синода против Конкордата (сукоб Варнаве са групом епископа - заговорника Конкордата и ставу православне цркве према народним посланицима који ће гласати за Конкордат).

Обавештења за председника М. Стојадиновића (14. и 21. јул 1937) о активностима и ставовима опозиционих парламентарних група у Народној скупштини и Сенату и активности православне цркве и противника Конкордата у вези са гласањем.

Белешка о активности сенатора Драгослава Ђорђевића и ставовима сенатора у Радном клубу, Независном клубу и клубу ЈНС у вези гласања за Конкордат.

Интервју народног посланика и православног свештеника Марка Ружичића (23. јул 1937) о разлозима његовог изјашњавања за Конкордат.

Распис М. Стојадиновића дипломатским представницима Краљевине Југославије у иностранству о ставу владе према изјашњавању за Конкордат (19. август 1937); обавештење за иностранство Скупштинског одбора за питања Конкордата о склопљеном споразуму између Свете Столице и Краљевине Југославије.

Извештаји банских управа (27. и 28. август 1937. год.) о стању јавног реда и мира на терену за време прославе црквеног празника након Конкордата.

Писмо проте Богољуба Милошевића министру војске и морнарице Љубомиру Марићу (22. новембар 1937) у вези одјека Конкордата у редовима православног свештенства и његовог односа према влади и држави.

Брошура “Приказ политичке ситуације у земљи поводом гласања о Конкордату у Народној скупштини”; летак “Чувајмо да нам не оскрнавe Свети гроб” - реакција православне цркве на Конкордат и смрт патријарха Варнаве - против владе М. Стојадиновића; летак “Наша реч православног народу” православног народног одбора за епархију београдску са захтевом да се световна власт преда у руке српској цркви и да се распусте “конкордашка скупштина и сенат”; реакција православне цркве на догађај у Саборној цркви; напад на режим и Корочеца у форми летка “Атак зликоваца на православље”.

1938. година - Извештаји Управе града Београда (од 18. маја 1938) о Декларацији “Католички епископат својим свештеницима” у којој се говори о односу и ставу државе и српске православне цркве према католичкој цркви у вези Конкордата, његове ратификације и догађаја око Конкордата; о односу између владе и српске православне цркве, односно патријарха Гаврила и његовим намерама у вези решавања постојећих проблема.

Обавештење о наводним припремама Воје Јањића и групе архијереја да онемогуће избор патријарха у Београду - 19. фебруар 1938.

Летак “Папа Пије XI против српске цркве” Српског акционог одбора о говору папе поводом Конкордата и Стојадиновићеве посете Риму - јануар 1938. год.; летак “Драги у Христу брате” - позив православном свештенству да 11. децембра 1938. гласа против “Конкордатске владе”.

Рекапитулација представки упућених Народној скупштини и влади у вези са Конкордатом.

година: 1937, 1938.

фолијација: 147-242

25 196 ИСЛАМСКА ВЕРСКА ЗАЈЕДНИЦА (ИВЗ)

Преписка истакнутих црквених личности

ФЕХИМ СПАХО – Реис-ул-улема ИВЗ КЈ у Сарајеву

Информација, на основу извештаја начелника среза дежевског, о посети Ф. Спахе Новом Пазару и револту становништва због контактирања Спахе са вођом бивше цемидетске странке Аћифом Хаџиахметовићем; представка Ф. Спахе поводом насиља полицијских органа и четника Косте Пећанца над муслиманским бирачима и кандидатом Шерифом Воцом у Вучитрнском срезу на дан избора (наводно по наређењу М. Стојадиновића) - 1938, s.a.

ФЕВЗИЈА ХАЦИ ХАМЗИЋ - вакуфски директор и наиб за ИВЗ у Скопљу

Оставка Ф.Х. Хамзића на положај наоба; обавештење о “стављању свог положаја” вакуфског директора Стојадиновићу на располагање, с обзиром да није могао успешно деловати и сарађивати са Спахом и Ферхад-бег Драгом - 2. март 1938.; обавештење Ф.Х. Хамзића о његовој делатности на изборном терену среза штавничког и акцији подручних органа против његове листе - 29. новембар 1938. год.; позив на свечаност отварања исламске средње теолошке школе и Централне вакуфске библиотеке у Скопљу - 1936-1938. год.

МУРТЕЗА КАРАЋУЗОВИЋ - муфтија црногорских муслимана

Молба да буде изабран на верским изборима за већника у Скопљу, наводећи своје заслуге за присаједињење неких срезова Југославији - 1935, 1937.

година: 1935-1938, 1940, s.a.

фолијација: 243-270

25 197 ОСТАЛА ПРЕПИСКА

Нацрт Уредбе о изменама и допунама Закона о ИВЗ Краљевине Југославије са примедбама на Уредбу од стране народног посланика, члана Улема меџлеса, студената муслимана, реис-ул-улема Маглајлића - 1936.

Интерпелација Мустафе Мулалића на М. Стојадиновића (22. јануар 1936.) у вези укидања муфтијства и установљавања комесаријата, како предвиђа Уредба о изменама и допунама Закона о ИВЗ.

Преписка, писма и обавештења у вези: постављења компромитованих личности на место комесара Вакуфске дирекције у Скопљу и исправности именовања Ф.Х. Хамзића за наиба у Скопљу - 1936; притиска управних власти на муслиманско становништво због верских избора у срезовима грачаничком, гњиланском и неродимском, молба да се обезбеде слободни верски избори и заштита кандидата са листе од агитације њихових противника и злоупотреба власти - 1937.

Извештај председника Сабора ИВЗ Сефедина Махмутбеговића и чланова Саборског одбора о изборима за вакуфско-меарифска поверенства и Сабор у Скопљу (о току и организацији самих избора, делатности Ферхад-бег Драге и других, напад на наиба Ф. Хамзића, о раду Сабора и кадровским променама у њему и сл.) - 13. август 1937; писмо Д. Милојевића из Косовске Митровице (16. април 1937.) о настојању наиба Ф. Хамзића да избори буду искључиво на верској основи, постизању компромисне листе са Ферхад-бег Драгом и покушају народног посланика Шерифа Воце да га онемогући; резултати гласања за вакуфско-меарифске изборе на територији Зетске бановине - 1937.

Представка чланова Месног одбора ЈРЗ и Вакуфско-меарифског поверенства у Новом Пазару од 8. децембра 1937. године (са писмом бану Вардарске бановине у прилогу) у коме износе податке о контакту новог наиба у Скопљу са бившим џемијатлијама Ферхад-бег Драгом и другима и њиховим активностима против ЈРЗ.

Проглас Муџтехиде, Сарајево, 14. априла 1938. год. "Протуисламски рад др Мехмеда Спахе" (поводом његове "мизерне одбране у вак. сабору" 31. марта 1938.).

Писмо члана Вакуфско-меарифског сабора у Скопљу од 12. маја 1938. године са предлозима Стојадиновићу у вези решавања неправилности државних органа за време верских избора, решавања аграрних односа за муслимане Јужне Србије и др.

Молба за доделу помоћи за поправку или изградњу џамија и обавештења о додели помоћи (у Лозници и др.).

година: 1935-1938, 1940, s.a.

фолијација: 271-435

25 198 ОСТАЛЕ ЦРКВЕ

- *Немачка евангелистичко-хришћанска црква* - Молбе за пријем бискупа Філіпа Рорра, врховног поглавара те цркве у Краљевини Југославији, представника евангелистичке цркве из Берлина; понуда кантора евангелистичке цркве у Сарајеву да агитује у корист ЈРЗ и молба за новчану помоћ у те сврхе - 1935, 1936. и 1938.

- *Грчко католички жупни уред* - молба за помоћ ради довршења цркве у Дервенти - 1937.

- *Хришћани назарени* - предлози решења проблема назарена и молба за пуштање из затвора свих назарена, омогућавање да назарени служе војни рок у јединицама где се не носи оружје - 1938.

Јеврејска вероисповедна општина

- *Савез јеврејских вероисповедних општина и Црквено-школска јеврејска општина* - позиви Јеврејске вероисповедне општине и Црквено-школске јеврејске општине на свечаности у синагоги у Београду; позив на конгрес Савеза јеврејских вероисповедних општина Краљевине Југославије и молба за пријем њихове делегације - 1935, 1936, 1938, 1940.

- *Национални савез хришћанских заједница младих људи и Хришћанска заједница младих људи* - обавештење о предмету ликвидације потраживања г. Settersa, националног саветодавног директора, код Југословенске банке; молба за помоћ студентима - члановима Националног савеза за организо-вање конференције у Селцу и за повластице у саобраћају приликом органи-зовања свечаности у Београду и сл. - 1935-1938.

- *Богумили* - два акта самозваних богумила из Гуче у којима говоре о ускршњој посланици Николаја (у вези Конкордата) и прилажу рукопис о католицизму и православљу "као старим савезницима и ортацима".

година: 1935-1938, 1940.

фолијација: 436-488

26 199 МИНИСТАРСТВО ВОЈСКЕ И МОРНАРИЦЕ

1924. година - Извештаји Д. Ненадића, члана Војне комисије Краљевине Југославије из Париза, о његовом ангажовању на пријему и транспорту материјала за војне потребе из зајма француске владе, устројству књига евиденције, ценама материјала, зарачунавању камате на зајам и сл. (26. јануар; 2. фебруар; 16. фебруар; 7. април; 17. децембар - 1924. год.).

1929. година - Концепт писма М. Стојадиновића упућен министру Воји Маринковићу о ангажовању Спалајковића и Мажуранића на регулисању питања дугова у Француској (4. март 1929. год.).

1932. година - Уверење о признавању статуса борца-добровољца Алекси Тоновићу, земљораднику из села Банића, срез чајнички.

1933. година - Подаци о војној организацији Краљевине Југославије.

1934. година - Обавештење М. Стојадиновића министру војске и морнарице о повлачењу његовог потписа са молбе у вези подизања фабрике азота и експлозива и писма генерала Милутина Недића у вези пребацивања ванредног кредита за ваздухопловство из 1934/35. у 1935/36. буџетску годину.

1935. година - Обавештења о: одржавању конференције генералштабова земаља Мале Антанте, програму рада и боравка страних војних мисија у Београду (Чехословачка, Румунија, Турска) - 15. новембар 1935. год.; позив Потпорног фонда Војно-техничког завода у Крагујевцу на освећење темеља новог насеља за раднике; о калибру аутоматског оружја (на француском) - 14. септембар 1935. год.; честитке и позиви на пуковске прославе; ургенције у вези помиловања и реактивирања војних лица; признавање добровољачког статуса и пријема питомаца у школу Војно-техничког завода у Крагујевцу.

1936. година - Реферат са прилозима (26. јун 1936) генералног инспектора Министарства унутрашњих послова Кузманич Александра о питању да ли официр може бити члан политичке странке.

Реферат N.N. (10. август 1936) о персоналној смени у Генералштабу са сугестијама и предлозима рашчишћавања стања у војсци, односа војних кругова према начелнику Оперативног одељења Мити Живковићу и начелнику Саобраћајног одељења Брашићу, односу генерала Марића према њима, уклањању војног судије Милутина Станојевића, делатности П. Живковића у вези персоналних питања и персоналном саставу Ратног савета.

Сугестије Стојадиновића у вези предузимања мера поводом случајева вређања војске и напада на официрске станове.

Протест саветника белгијске фабрике оружја због набавке лошијег наоружања у Чехословачкој; понуда фирме из Беча у вези преговора за снабдевање оружјем и оснивања фабрике лаког наоружања - 22. фебруар 1936. год.; позиви пукова и чета разних родова војске на прославе; ургенција дивизијског генерала Милутина Недића због смењивања са дужности новинара Кракова, директора "Времена".

1937. година - Писмо генерала Марка Михаиловића (31. октобар 1937), команданта Јадранске дивизијске области, о политичком стању у Мостару и односу владе према католичком, православном и муслиманском живљу.

Реферат (на енглеском) о поморској одбрани југословенске обале у случају напада надмоћних поморских снага и политичке опаске на изградњу нових објеката југословенске морнарице са напоменом М. Стојадиновића: "Мишљење енглеског морнаричког аташеа о нашој флоти..." - децембар 1937.

Преписка у вези закључивања уговора о набавци авиона из Енглеске (предлог Симовића); писма оданости и подршке М. Стојадиновићу од генерала Јована Аћимовића и Мирослава Томића за вођење политике; молбе генерала Мирослава Томића за напредовање; честитке Стојадиновићу поводом склапања пакта о пријатељству са Бугарима; позиви на војничке прославе и позиви за седнице Савета земаљске одбране; ургенције за премештај војних лица и сл.

1938. година - Наредба команданта морнарице од 7. марта 1938. год. поводом крштења и поринућа торпилерке "Загреб" у Сплиту.

Извештаји, обавештења и преписка о: саслушању Албрехта Хумела, бившег шефа обавештајне службе у Шушниговом кабинету, који је пребегаво у Вараждин - 6. јун 1938. год.; боравку француске крстарице "Марсејез" у Дубровнику и кориштењу позива за пријем француског адмирала од стране народног посланика Рока Мишетића (ХСС) за политичку агитацију - 14. јул 1938. год.; конференцији од 23. децембра 1938. између председника владе и министра војске и морнарице у вези набавке војног материјала и подизања фабрика за потребе војске; уговарању и испоруци материјала из Француске за војне потребе; писању В. Самсонове, дописника "Времена" из Лондона, о примени техничких достигнућа на немачким аеродромима и, захваљујући томе, надмоћности над Енглезима - 24. мај 1938.

Писма подршке М. Стојадиновићу од генерала Мирослава Томића и Јована Аћимовића са сугестијама у вези актуелних збивања; личне молбе истих генерала у вези унапређења, помоћи и сл.; забелешка М. Стојадиновића у вези формирања нове ескадре и набавке војног материјала (са финансијским показатељима); списак војних лица по рангу и преглед стања морнарице с обзиром на тонажу и употребљивост.

1939. година - Извештаји војних изасланика Краљевине Југославије из Немачке, Турске, Француске, Румуније, Мађарске, Грчке и Енглеске од 2. септембра; 20. септембра; 24. септембра; 25. септембра; 8. октобра и 14. октобра 1939. године о кретању и акцијама страних војних снага, дневним ситуацијама на ратиштима и стању на западном и источном фронту.

Писма генерала Јована Аћимовића о сугестијама Стојадиновићу за вођење унутрашње политике након парламентарних избора, честиткама за постигнуто пријатељство са Италијом, изразима подршке Стојадиновићу након његове демисије и сумњама о способности нове владе на решавању хрватског питања, краху политике Драгише Цветковића и подстрек Стојадиновићу да сакупи родољубе (групу Боже Максимовића и друге) и створи "народног јединства фронт".

1940. година - Честитка приватног карактера.

1941. година - Молба (са пратећом преписком) Ђорђа Мијатовића, румунског војног бегунца са станом у Загребу, да му се одобри пресељење у Београд.

s.a. - Реферати (аутори непознати): "Југословенска војна сила"; "Наличје наших маневара" - критички осврт на маневре код Брчког и на Купи; "Војна географија"; "Теорија експлозива"; о кадровима у морнарици.

Графички преглед снабдевања храном за санитетске и интендантске резервне официре; подсетник за резервне официре и војне чиновнике о понашању и дужностима (брошура); белешка Комисије за класификацију авиона у погледу цене и квалитета авиона-ловаца; о правима војних лица из радних односа; понуда за набавку ратне опреме; позив Одбора за покретање стручног војног часописа "Војска и народ" активним и резервним официрима југословенске војске на сарадњу око издавања часописа.

Анонимна писма и представке о: значају војске и одржању режима М. Стојадиновића, упозорење Стојадиновићу о делатности војних лица - сарадника свргнутог Петра Живковића против режима; третману подофицира од стране старешина; помиловању осуђених официра; унапређењу официра - инвалида и ратника; наводној завери министра војске и морнарице; достава против генерала Симовића и достава поводом истраге у Војно-техничком заводу и сл.

- **Штаб морнарице** - Телеграфски извештаји Штаба морнарице упућени шефу кабинета председника Министарског савета о кретању домаћих (брод "Јадран" са питомцима Поморске војне академије) и страних бродова и подморница на Јадрану и лукама света - 1936-1939.

година: 1924, 1929, 1932-1941, s.a.

фолијација: 1-567

26 200 КОМАНДА ЖАНДАРМЕРИЈЕ

Извештај инспектора Команде жандармерије Београда о резултату извиђаја поводом поднетих тужби народних посланика Матије Повреновића и Ђорђа Јевтића против рада и понашања жандармеријских органа Таковског и Качерског среза (15. јун 1937).

Преписка у вези: решавања питања припадности жандарма у светлу Уредбе о смањењу припадности државних службеника; прогона присталица ЈРЗ и владе од стране жандарма; ангажовању жандармеријских јединица у Загребу, Сплиту и Шибенику за време избора; решавање молби за

пријем у жандармерију и списак жандармеријских јединица у Загребу, Сплиту и Шибенику за време избора; решавање молби за пријем у жандармерију и списак жандармеријских пукова, чета, водова и припремних школа по местима Зетске, Моравске, Приморске и Савске бановине (s.a.) као и табеларни преглед о стању јавне безбедности на територији коју покривају жандармерије (за септембар-децембар 1935. и јануар-март 1936. године).

година: 1936-1938, s.a.

фолијација: 568-587

27 201 НАБАВКА ЗА ПОТРЕБЕ МИНИСТАРСТВА ВОЈСКЕ И МОРНАРИЦЕ*

Материјали (већим делом на француском) у вези уговарања, изградње и куповине торпиљера, подморнице и подводних мина за потребе Министарства војске и морнарице Краљевине СХС и Краљевине Југославије (понуде, скице, планови и техничка документација, уговори и др.) од француских фирми: Societe des torpilles из Сен Тропеа и Societe anonyme des ateliers chantiers de la Loire из Париза, Нанта и др.; извештај о резултатима (незадовољавајућим) који су постигнути на торпиљеркама набављеним 1929. године.

Преписка са контраадмиралом Полићем (1934) и Боривојем Вучковићем (1931, 1934, 1935, 1940), заступником горе поменутих фирми. Листа званица приликом спуштања у море торпиљера “Београд” у Нанту - 1937.

година: 1924, 1926, 1927, 1931, 1934, 1935, 1937, 1940, s.a.

фолијација: 1-222

27 202 МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА (МУП)

Извештаји МУП-а у вези: шверца намештаја из Беча, пријаве против в.д. среског начелника у Прешеву, покушаја убиства Рајића, помоћника бана Дунавске бановине (1937), сумњивог понашања и кретања италијанске држављанке у Београду; реферат са статистичким подацима о начину регулисања општинских граница у Врбаској, Дринској, Приморској и Зетској бановини.

Резолуција са XII заседања Интернационалне комисије криминалне полиције из Беча у Београду и Љубљани 25. маја и 4. јуна 1936. год.

Извештај о молбама које је Стојадиновић примио приликом свог пута кроз Црну Гору; извод из писма МУП-а од 15. септембра 1938. године у вези постављења државних полицијских органа код Предстојништва полиције у Дубровнику и Подгорици; циркулар МУП-а упућен свим бановинама, УГБ и команданту жандармерије у вези штампања и растурања деструктивног пропагандног материјала и илегалне штампе (1938); понуда за учествовање у “хајци за хајдучијом у Хомољу”; обавештења, ургенције и препоруке (начелника МУП-а) у вези постављења, унапређења, премештаја и сл. државних чиновника у ресору МУП-а, као и среских и општинских кадровских померања и др. - 1935-1938, s.a.

* Две фотографије бродоградилшта у Глазгову, Велика Британија - градња брода за морнарицу Краљевине Југославије и једна фотографија подморнице у изградњи у Француској налазе се у фотозбирци Архива Југославије.

- Фрагмент (недостају три прве странице) Уредбе о ватрогасној служби Југославије (s.a.); поздравни телеграми ватрогасних чета са позивницама у прилогу о прослави јубиларних годишњица, освећења застава и домова; молба за пријем ватрогасне депутације и набавку (преко војске) старих музичких инструмената за ватрогасну плех музику и др. - 1936-1938, s.a.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 223-330

28 203 ПРАВОСУЂЕ И МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ СА ПОДРУЧНИМ УСТА- НОВАМА

- *Правосуђе* - Функционалне и друге повреде Устава (из 1931. године) и закона као последица изнимног судовања (изнимни - делегирани државни тужилац, изнимни - делегирани истражни судија и изнимно - делегирано Кривично веће Апелационог суда) - елаборат од 110 страна - s.a.; Закон о државном правобранилаштву (фрагмент - 1 лист - s.a.); рго меморија о независности судија - 1936. год.; предлог Werk Huga, адвоката из Загреба о образовању и уређењу Касационог суда у Загребу за целу Краљевину - 1938. год. и др. - 1936, 1938, s.a.

- *Министарство правде* - Преписка Стојана Јовановића, судије, начелника и судског инспектора Министарства правде, са М. Стојадиновићем у вези: измене Закона о судијама; стављања Министарству правде средстава из буџета на располагање за попуњавање судова на територији Скопљанског апелационог суда и Великог суда у Подгорици судијама и осталим особљем; постављења, премештаји и унапређења судија; молбе Јовановића за пријем, пензионисање или постављење за судију у Београду и др.

Преписка генералног инспектора Министарства правде у вези зидања спомен-костурнице на Крфу - 1935-1938, s.a.

- *Подручне установе* - Преписка подручних органа Министарства правде (судије окружних, апелационих и средских судова, Великог суда у Подгорици, Врховног државног тужиоца, државног правобраниоца и др.) о: постављењу, премештајима, унапређењима и пријему судија; пословном простору правосудних органа; захтевима за учествовање војске у Крушевцу на свечаностима поводом Видовдана; потреби покретања поступка против лица које је вређало Стојадиновића, Пашића и српску нацију; преласку симпатизера М. Стојадиновића Лази Марковићу.

Амандман Финансијском закону за 1937/38. год. у вези чл. 270. Закона о чиновницима од марта 1931. године (о признавању свим чиновницима бенефицирано време службовања у Црној Гори од 12. јула 1920. до 31. марта 1931. године).

Преписка са председником Стола седморице (Чимића) о кадровским померањима у Столу седморице, наводно поводом суђења - Нашичка афера. 1928, 1934-1938, s.a.

година: 1928, 1934-1939, s.a.

фолијација: 1-171

28 204 МИНИСТАРСТВО ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА (МИП)

- Предлог министра Нинчића упућен Министарском савету о питању реализације уговора о репарацијама за Колашин (1925); допис Стојадиновића упућен Главној контроли о потреби прегледа рачунско-благајничког пословања МИП-а (1937).

Изјава М. Стојадиновића, министра иностраних послова, о смислу и циљу креирања положаја економског помоћника МИП-а и потреби тешње везе између спољне и привредне политике (1937); извештај о раду МИП-а за јуни 1940. године; летак "Накому је рад" - позива неутралне земље да признају снагу Немачке и да се не заварavaju обећањима Енглеске и Француске (1940).

Део реферата непознате провенијенције о неефикасности рада југословенске обавештајне службе у иностранству у сузбијању тероризма упереног против Краљевине Југославије, са предлозима мера за његово сузбијање и реорганизацију обавештајне службе (s.a.).

Обавештење помоћника министра упућено Стојадиновићу о разговору са италијанским послаником Инделијем о признавању анексије Етиопије; препис разрешнице Главне контроле о разрешењу одговорности наредбодаваца - Стојадиновића и др. у МИП-у (1939); преписка помоћника министра и начелника одељења МИП-а са Стојадиновићем у вези текућих послова у поменутом ресору и др. - 1935-1940, s.a.

- Писма шефа кабинета Председништва Министарског савета Гашића упућена шефу кабинета МИП-а Д. Протићу у вези: кадровских питања у ресору МИП-а (ургенције за постављење, премештај и сл.); исплата рачуна за откупљене књиге, слике и сл.; доделе помоћи, добровољних прилога итд. - 1935-1938.

година: 1925, 1935-1940, s.a.

фолијација: 172-256

МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ**28 205 РАЗНО**

1926. година - Уговор о пријатељству и сарадњи између Италије и Румуније (Мусолини и Авересцу) - 16. септембар 1926.

1937. година - Забелешка М. Стојадиновића о разговору са Антонеском (Румунија) и Ружди Арасом (Турска) - о закључењу пакта Француска-Мала антанта, односно предлогу за закључење пакта са Француском "у двоје", значају сваке од варијанти за односе Југославија-Немачка-Италија-Румунија-Чехословачка - 14. фебруар 1937.

Војна конвенција између Грчке (потписник Метаксас, председник Министарског савета Грчке) и Турске (потписник Ружди Арас, министар иностраних послова Турске) - 20. октобар 1937. год.

Чланак Лазе Марковића о спољнополитичком положају Југославије поводом посете француског министра Делбоса: резултатима те посете с обзиром на приближавање Југославије осовини Рим-Берлин, путу М. Стојадиновића у Немачку и Италију; критика унутрашње политике М. Стојадиновића (цензура штампе) као и спољне за коју каже да је нејасна, двосмислена и не прати жеље и симпатије народа Југославије, који остају

привржени политици Друштва народа и западним савезницима (на немачком).

1938. година - Одговори М. Стојадиновића на питања сенатора Анђелиновића о ставу владе Краљевине Југославије поводом присаједињења Аустрије Немачком Рајху - 16. март 1938.

Реферат Д. Јовановића “Спољна политика Југославије”, у којем излаже унутрашње аспекте спољнополитичке преоријентације Краљевине Југославије коју је иницирао краљ Александар (страх од комунизма, хрватског сепаратизма и од рестаурације Аустро-Угарске) и наставио кнез Павле; ставове и других актера, Корошеца и Стојадиновића, као и ставове УО која види опасност од пронемачке и проиталијанске политике М. Стојадиновића, опасност од Аншлуса Аустрије који отвара продор Хитлера у Југославију и даље на исток, замерке и на однос Француске према Југославији (излагање у Центру за спољнополитичка истраживања, штампано на француском) - 23. фебруар 1938.

1939. година - Реферат “Совјетска Русија не сме на Балкан” (непознат аутор), у којем се тражи јединствена акција балканских земаља у борби против продора комунизма - на маргини немачког превода напомена: “Из акта бившег министра Чубриловића”.

1940. година - Фрагмент студије непознатог аутора под насловом “Русија и Балкан” - сачувано 9. и 10. поглавље (од Сарајевског атентата до 1940. године, стр. 74-86 и од 88-90).

Трипартитни пакт између Немачке, Италије и Јапана потписан 27. септембра 1940. год.

Студија “Народи данашње Русије и њихове земље” од Вахна Минаковјана (општи подаци о уређењу земаља и њихових народа).

Извештај непознатог аутора (у форми писма) упућен министру Двора Антићу о предстојећој посети Молотова Берлину и разговорима СССР-Бугарска.

s.a. - “Кратки мемоар утисака о разговорима у Лондону” Мите Димитријевића у вези италијанско-албанског рата, француско-енглеске сарадање против агресије Италије, санкцијама Друштва народа и односа према Краљевини Југославији (недостаје део акта на српскохрватском, превод на немачки комплетан).

Део извештаја (недостаје првих 12 страница) о политичкој ситуацији у Мађарској и Италији (посебно о Мусолинију) виђене очима два страна дописника - Гунхилд Берг, дописница гетеборшког “Ханделстиднинга” и Шепки.

Чланак непознатог аутора за “Europe Nouvelle” под насловом “Југославија и велике силе” - о основној линији југословенске спољне политике: оданост миру међу народима, сарадњи и коректном држању према Италији, Француској, В. Британији и Немачкој.

Чланак N.N. о тешкоћама код економско-финансијских преговора између Италије и Албаније и однос Југославије према томе.

Биографски подаци о Едуарду Туранкасу, литванском посланику за Краљевину Југославију са седиштем у Прагу.

Изјава министра иностраних послова Бугарске Кјосеиванова министру Турске у Софији у вези потписивања споразума између Бугарске и Грчке о правима националних мањина.

година: 1926, 1937-1940, s.a.

фолијација: 257-413

28 206 АЛБАНИЈА

Реферат И. Андрића о Албанији од 30. јануара 1939. године - садржај по поглављима: Балкански рат и Албанија, Деоба интересних сфера у Албанији између Србије и Грчке, Лондонски пакт и Албанија, Албанија на Конференцији мира, Италијанска окупација Албаније после рата и дефинитивно повлачење после неуспеха код Валоне, Албанија пред конференцијом амбасадора, Римски пакт Пашић-Мусолини и Албанија, Тирански пакт и стање које је он створио, Италијанско-југословенски пакт о пријатељству од 25. марта 1937. године и Одржање или промена status quoa.

Мишљење Ивана Вукинића из МИП-а (са Стојадиновићевом опаском "приватно") поводом питања евентуалне поделе Албаније између Краљевине Југославије и Италије - 3. фебруар 1939. год.; захвалност Тахира Штиле, албанског посланика у Београду, за сарадњу са М. Стојадиновићем поводом обавештења о демисији М. Стојадиновића.

Посланство Краљевине Југославије у Тирани и дописник Агенције "Авала"

1936. година - Радоје Јанковић, краљевски посланик у Тирани обавештава М. Стојадиновића о доласку Коница у Београд и разговорима са Стојадиновићем о економским и финансијским питањима двеју земаља, као и мишљење посланика о разлозима те посете везане за унутрашње и спољнополитичко стање Албаније.

1937. година - Резиме реферата Радоја Јанковића о Албанији, дат по поглављима, у вези питања од непосредног интереса за Краљевину Југославију, албанско-италијанских односа и неопходности ревидирања става Краљевине Југославије према Албанији; писмо краљевског посланика о Конкордату, догађајима око Конкордата и патријарховој смрти; обавештење о довођењу на власт Мусе Јуке и о улози Италије око тога; чланак Р. Јанковића "Удружена опозиција" у коме хумористичко-сатиричним тоном пише о излишности деловања и постојања УО; писмо Р. Јанковића у вези његовог напредовања у служби и чланак листа "Свијет" из Њујорка у коме се напада његова личност.

1938. година - Извештај дописника Агенције "Авала" Љубомира Спасојевића из Тиране о: оснивању Друштвеног института у Албанији за потребе зачетка стварања радничке класе; албанском буџету, кризи владе и образовању нове; унутрашњој политици и економији и питању иселјавања Арнаута из Југославије - 3. јун 1938. год.; извештај краљевског посланика о напорима Италијана на рушењу југословенског угледа у Албанији у циљу поправљања властитог угледа, непријатељском тону албанске штампе према Југославији по директиви Италијана и сл.; писмо краљевског посланика са поверљивом забелешком америчког новинара Р.Х. Маркхама посланику САД у Тирани о политичкој ситуацији у Краљевини Југославији; гледиште краљевског посланика у вези односа Краљевина Југославија-Албанија, Албанија-Италија и европске политике уочи рата; писма Р. Јанковића са кратким обавештењима о активностима везаним за његову функцију посланика, о персоналу Посланства и ометању његовог службеног рада што илуструје актом у прилогу који говори о расположењу албанског посланика у Београду Тахира Штиле према Југославији.

1939. година - Писмо краљевског посланика у коме коментарише парламентарне изборе у Југославији и честита Стојадиновићу на победи.

година: 1936-1939.

фолијација: 414-486

28 207 АРГЕНТИНА

Посланство Краљевине Југославије у Буенос Аиресу

Обавештења секретара Краљевског посланства Краљевине Југославије о писању исељеничког листа “Словенски тједник” (власник и издавач “Словенско просветно друштво”) и његовој комунистичкој оријентацији и пропаганди са захтевом за забрану улаза и растурања листа у Краљевини Југославији (1933); допис у коме се говори о писму аустријског цара Карла Хабзбуршког у вези новчане позајмице (1937).

Новинар Василије Бурић

Новинар Василије Бурић доставља исечке из аргентинске штампе у вези поновног успостављања Хабзбуршке династије у Аустрији, евентуалном доласку А. Павелића у Јужну Америку и др.

година: 1933, 1936-1938.

фолијација: 487-502

28 208 АУСТРИЈА

Генерални конзулат Краљевине СХС и Посланство Краљевине Југославије у Бечу

Велизар Нинчић из Генералног конзулата тражи од Стојадиновића инструкције за рад на финансијској агитацији у Паризу (1925).

Извештај Велизара Нинчића о састанку Фон Папена, немачког посланика и Фон Шушнига и њиховом разговору у вези поступака аустријских односно немачких власти, који нису у складу са јулским аустро-немачким споразумом, о наводној намери аустријске владе да спроведе рестаурацију Хабзбурга - 18. јануар 1937.

Посланство Аустрије у Београду

Писма аустријских посланика у вези реализовања пресуде Државног савета Краљевине Југославије о повраћају извозних царина аустријској фирми Schwitzer und Söhne из Беча; о плаћању клирингом губитака у годишњем пословњу компаније Дунав-Сава-Јадран; ургенција да се изађе у сусрет тражењима филмске индустрије “Mondial” из Беча; биографски подаци новог аустријског посланика др Лотара Вимера (s.a.).

година: 1925, 1934-1937, s.a.

фолијација: 503-521

28 209 БЕЛГИЈА

Копија писма Isidora Akiwissona из Брисла о разговору са М. Спааком у вези чехословачке кризе и улоге Лондона, ситуације у Европи и др. - 1938. год.

Посланство Краљевине Југославије у Брислу

Обавештење М. Стојадиновића посланику Краљевине Југославије у Брислу о доласку Косте Тодорова и његовом присуствовању Интерпарламентарној конференцији емиграната у Брислу - 1935.

Посланство Белгије у Београду

Молба белгијског посланика у вези ослобађања плаћања таксе за пропагандне биоскопске приредбе Друштва за јачање економских односа Југославије и Белгије у Београду.

година: 1933, 1935, 1936, 1938, s.a.

фолијација: 522-532

28 210 БУГАРСКА

Извештај министра војске и морнарице Љубомира Марића о доласку бугарског држављанина Стојка Јендерова у Београд са циљем да се састане са бугарским емигрантима Костом Тодоровим и Александром Обовим ради договора о будућем раду бугарске Земљорадничке странке - 3. јун 1936.

Обавештење Недељка Атанасова о доласку Дамњана Велчева у Бугарску и политичкој ситуацији у Бугарској (14. фебруар 1936).

Изјава Кјосеиванова Стојадиновићу у вези бугарских војних набавки у Немачкој и Геринговог условљавања употребе оружја (забелешка М. Стојадиновића) - 24. јануар 1937.

Извештај непознатог аутора “Политичка ситуација у Бугарској” - о положају круне, њеном односу према завереницима (вођи преврата Дамњану Велчеву и другима), македонствујушцима, сређивању ситуације у војсци; оснивању нове организације фашистички оријентисане, стању у Земљорадничкој партији, Кости Тодорову, ставу о пакту о вечном пријатељству, царинској унији са Југославијом и др. - 22. мај 1937.

Програм боравка и поздравни говор Кјосеиванова приликом његове посете Београду 24. и 25. јануара 1937. год.; изјава председника бугарског Собрања Мошанова у Рушчуку о ревизији уговора о миру између Бугарске и суседа (забелешка Ј. Гашића) - 31. октобар 1938. год.; тезе за разговор и кратка забелешка М. Стојадиновића о разговору са Кјосеивановим вођеним у Нишкој бањи о бугарској мањини у Румунији, страним мањинама у Бугарској, бугарским претензијама у односу на Добруцу и Јејејско море и Краљевине Југославије у односу на Солун и др. - 31. октобар 1938.

Реферат непознатог аутора “Мишљење да ли је у интересу Југославије да она лиферује наоружање Бугарској” - због односа Југославија-Бугарска и односа Југославија-остале државе које су заинтересоване за војни потенцијал Бугарске, 1938.

Саопштење са састанка на Бледу Георги Кјосеиванова, председника бугарске владе, и Александра Цинцар-Марковића, министра иностраних послова, о даљој економској и политичкој сарадњи две земље, њиховој независности и неутралности као и о политици пријатељских односа према суседима (извод из чланка “Политика” од 11. јула 1939); честитке и куртоазне изјаве и др.

Посланство и дописници Краљевине Југославије у Софији

Извештај дописника ЦПБ Радослава Веснића о његовом разговору са Стојче Мошановим, председником Собрања у вези: политике Бугарске према Југославији, македонског питања, питања Добруце и сл. - 6. октобар 1938.

Писма Бошка Радовановића, дописника листа "Време" о повећаном интересу за лист "Време", његовом раду и неподобности Стефана Србакова као новог дописника "Времена".

Милорад Станојевић, дописник "Времена" из Софије преноси изјаву Кјосеиванова о заслугама М. Стојадиновића за потписивање Солунског споразума - 2. август 1938.

година: 1934-1939, s.a.

фолијација: 533-590

29 211 ЧЕХОСЛОВАЧКА*

1937. година - Материјали везани за посету председника Чехословачке Републике Едварда Бенеша Београду 5-7. априла 1937. год. - програм дочека и боравка Бенеша у Београду и Бенешов говор, Стојадиновићева забелешка о разговору са Бенешом (у тезама), пројекат Коминикеа поводом посете Бенеша и разговорима о питањима од заједничких интереса, о међународним проблемима, Малој антанги и сл.; изјава Бенеша о смерницама спољне политике Чехословачке - на маргини Стојадиновићева напомена: "Жеља г. Бенеша да се ово достави фон Нојрату".

Извештај Бате Јовановића, уредника "Самоуправе", о разговору са Бенешом о односу Југославија-Чехословачка, југословенско-италијанском уговору, односу Југославије према Немачкој, Малој Антанги, Аустрији, Хоцином плану и сл.

Стојадиновићев говор приликом сахране Томаша Масарика у Прагу 20. новембра 1937. год.

1938. година - Извештај чехословачког посланства у Београду о путу М. Стојадиновића по обали Јадрана и његовом говору у Сплиту о спољној и унутрашњој политици (на италијанском).

Извештаји француског амбасадора Ласгоиџа у Прагу о разговорима вођеним са председником Чехословачке Бенешом: о ситуацији у Аустрији уочи Аншлуса, положају малих држава Европе, посебно Чехословачке, и ставу Француске и Велике Британије (два извештаја од 19. фебруара 1938), о ситуацији у којој се наша Чехословачка након Аншлуса, преговорима, и уопште, о односима са Трећим рајхом - 19. август 1938.

"Избор Nacha Emila за председника Чехословачке Републике" - шапирографисани материјал Одељења за штампу ПМС Чехословачке о: биографским подацима, уставном положају председника републике, развоју уставног права, програму председничких избора и др. (на француском и немачком) - 30. новембар 1938. год.

Етничка карта Чехословачке и етничка карта Чехословачке са границама територије окупиране од стране Немачке.

1933, 1935, 1936, 1939. година - Преписка Стојадиновића са представницима чехословачке дипломатије куртоазног карактера.

* Фотографија "Високог ловачког друштва", прилог акту Ј. Шеба, министра Чехословачке Републике у Букурешту, од 4. априла 1936. год. налази се у фотозбирци Архива Југославије.

Посланство и дописници Краљевине Југославије у Прагу

1935. година - Инструкције краљевском посланику Василију Протићу у вези успостављања контакта са представницима чехословачке штампе у циљу њиховог објективног информисања о ситуацији у Југославији, о праћењу рада дописника ЦПБ-а и др.

1936. година - Обавештења В. Протића: у вези одликовања Бенеша “Карађорђевог звездом” и његове посете Београду; о боравку Тасе Динића, народног посланика у Прагу, његовом контакту са шпијунком Аном Ривовом и сумњи о његовој шпијунској делатности.

Аташе за штампу у Прагу Жика Ранковић шаље текстове својих и туђих чланака објављених у прашким новинама о југословенској спољној политици, нарочито о “средоземној политици” М. Стојадиновића и успостављању политичке равнотеже у том делу света, о односу Југославија-Енглеска-Италија-Немачка, о припремама за општинске изборе у Југославији и њиховом значају, учвршћивању демократије у Југославији - 1. септембар 1936.; о хрватском питању, ЈРЗ, успесима Стојадиновића у унутрашњој и спољној политици - 8. октобар 1936.

1937. година - Информација и обавештења В. Протића о: интересовању Хоце, Делбоса и Идна у вези споразума Југославија-Италија и утицају споразума на Малу антанту; активност Тасе Динића у Прагу; о Баричевићу, питању Фениксових меница; југословенским војним поруџбинама у Чехословачкој и кредитирању поруџбина; изјави проф. Пелнаржа о узроку смрти патријарха Варнаве и раду лекарског конзилијума; боравку Већеслава Вилдера у Прагу и његовој изјави за штампу о ситуацији у Југославији; разговору В. Протића са Бенешом и његовим сугестијама о промени Устава Краљевине Југославије пре краљевог пунолетства; разговору В. Протића са Хоцом по питању “Феникса”, сарадање са Стојадиновићем и Татареском и уклањању из Београда Гирсе, чехословачког посланика.

Саопштење Стојадиновића Протићу о Цинцар-Марковићевом обавештењу из Берлина о припремању атентата на Хитлера и Геринга од стране немачких емиграната у Прагу, иза кога стоји Димитров, генерални секретар Коминтерне.

1938. година - Телаграм М. Стојадиновића Конзулату Краљевине Југославије у Братислави о успеху ЈРЗ на изборима 1938. године, и терору мачковаца над политичким противницима у Савској и Приморској бановини.

Извештаји, информације и обавештења В. Протића о: одјеку недоличне изјаве Бенеша дате француском посланику о Мусолинију (чланак је изашао у листу “Притомност”); разговору Протића са Хоцом и Крофтом поводом чланка објављеног у “Притомности” и огорчењу југословенске владе због напада на пријатељску личност као и о разговору са енглеским послаником у вези писања “Времена” о присаједињењу Аустрије Немачкој; разговору Протића са Крејчијем, начелником генералштаба и његовом нерасположењу због држања југословенске владе према Немцима чиме је изневерена Чехословачка; разговору Протића са Крофтом по питању учествовања представника из Југославије на Соколском слету у Прагу; заседању ПЕН клуба и држању нашег делегата Мите Димитријевића, изјавама југословенских делегата и сарадника “Правде” Радовановића против југословенске владе и испаду загребачких делегата; догађајима везаним за Соколски слет у Прагу; о иступању Срђана Будисављевића против југословенске владе на банкету уз присуство Вилдера и Анђелиновића, о говору Вука Драговића на скупу у част представ-

ника штампе Мале антанте, о лошој политици Београда, о изјави Мите Димитријевића о хрватским националистима као и протесту Винавера и В. Протића против хрватских националиста - 10. јул 1938.

Изјава Станислава Винавера (у прилогу) послата В. Протићу поводом писма и уговора Вука Драговића у Прагу о Малој антанти, политици Београда и режиму цензуре у Краљевини Југославији.

Саопштење Протића о садржини писма Чемберлена упућеног Бенешу у коме га обавештава о сигурној окупацији Чехословачке уколико не прихвати немачке захтеве.

Стр. пов. телеграм о разговору Протића са Крофтом у вези захтева Мађара према Словачкој и односа Пољске према Чехословачкој (улога Бека); Протићев телеграм о разговору Геринга и Прајса о захтевима Немачке према Чешкој (продаји ратног материјала, изградњи саобраћајница, економској сарадњи и др.); телеграм Протића о разговору са Хвалковским и његовим опсервацијама о погрешној дотадашњој спољној политици Чехословачке (требало се ослањати на Немачку) и телеграм у коме Хвалковски одаје признање Стојадиновићу за вођење спољне политике, нарочито у погледу добрих односа са Немачком.

Обавештења о ангажовању Протића на регулисању повраћаја меница "Феникса", о понуди и куповини кочница од Чехословачке за потребе југословенских железница, о боравку и активности Милоја Сокића у Прагу, попуњавању места југословенских посланика у Варшави, као и ургенције за кадровске промене у установама на подручју Сушака од значаја за успех ЈРЗ на предстојећим парламентарним изборима, и друго.

Посланство Чехословачке у Београду

Стојадиновићева забелешка о разговору са Вацлавом Гирсом, послаником Чехословачке у Београду о интересу Чехословачке за сарадњу са Бугарском (лиферовање оружја и др.), сагласности Стојадиновића за контакт Хоца-Вилдер и посету Спахе и југословенских новинара Чехословачкој, повећању производње гвожђа у Љубљани за потребе Чехословачке и др. - 2. фебруар 1937. год.; одговор посланика Чехословачке на обавештење о Стојадиновићевој демисији - 1939. год. и др. - 1935, 1937, 1939, s.a.

година: 1933, 1935-1939.

фолијација: 1-216

29 212 ЧИЛЕ

Допис посланика Краљевине Југославије у Сантиагу о његовом раду, са молбом да буде премештен на посланичко место у Европи и обавештење чилеанског посланства у Београду о промени адресе канцеларија.

година: 1936, 1937.

фолијација: 217-218

29 213 ДАНСКА

Забелешка М. Стојадиновића о разговору са данским министром у вези унутрашње ситуације у Румунији и ревизије румунских граница - 10. новембар 1938. године, и др.

година: 1936, 1938.

фолијација: 219-220

29 214 ФИНСКА

Допис упућен Paulu Thorwallu у вези понуде да прими титулу Југословенског почасног конзула у Хелсингфорсу.

година: 1938.

фолијација: 221-223

29 215 ФРАНЦУСКА

Препска познатих личности француског политичког и економског живота (Жорж Кулон; Henry Berenger, француски сенатор и члан Комисије за финансије; Jean Volgert, инспектор Француске банке; Robert Bollack, директор листа "L' Informatio" у Паризу; Franchet D' Esperey; Leon Blum, председник Владе Француске; Pierre Cot; Pierre Leval и др.) са Стојадиновићем, углавном куртоазне и приватне садржине (честитке и захвалности за додељена одликовања, књиге, поздравни телеграми и сл.); кратке поруке о спољним дуговима Југославије и финансијама; непотписан допис о илегалном каналу за напуштање земље који користе војни дезертери југословенске армије - 1923, 1929-1932, 1934-1938, s.a.

1935. година – Ernest Pezet, посланик у француској Скупштини, секретар Комисије за спољне послове и стални извештач о проблемима централне и источне Европе, шаље Стојадиновићу брошуру на француском језику под насловом "Марсељска драма и њено продирање на трошно здање Централне Европе" са поглављима: Југословенске тешкоће унутар земље и споља; Југославија и њени суседи; Главна тешкоћа: Италија-Југославија; Битни подаци о југословенској спољној политици; Закључци - о општој политичкој ситуацији и затегнутости у централној Европи и земљама Дунавског базена као директне опасности за мир, о могућим узроцима рата ширих размера.

1936. година - Писмо М. Спалајковића у коме обавештава Стојадиновића о расположењу у Паризу према енглеско-италијанским односима (у прилогу шаље своје писмо Беренгеру са мишљењем о евентуалној реорганизацији Друштва народа, на француском) - 28. мај 1936.

1937. година - Информација народног посланика Милоја Сокића упућена кнезу Павлу о размимоилажењу комуниста и социјалиста у "Народном фронту" Француске, са подацима о агенцијама "Telor" и "Sid - Est" - 20. април 1937.

Забелешка непознате личности о посети, маја 1937. године, маршалу Franchet D' Esperey са кратким резимеом маршалових изјава о принцу Павлу, о припреми атентата на њега и у случају остваривања те намере о анархији у Југославији, као и прокламовању независности Хрватске и Словеније.

Поверљива нота француске владе председнику Министарског савета и министру иностраних послова Милану Стојадиновићу у вези решавања турско-сиријског граничног сукоба у Друштву народа, ставу француске владе о томе и могућности утицаја М. Стојадиновића на Ружди Араса у предстојећим разговорима - 14. април 1937.

Писмо М. Спалајковића из Београда кнезу Павлу о информацијама које је послао Андрићу о преговорима са Французима у вези зајмова и о пропаганди Москве против владе Краљевине Југославије, њиховој решености да потпомогну евентуалну револуцију у Југославији и о узнемирености Совјета због напада на комунизам - 19. новембар 1937.

Извештај од стране Милана Перовића о организовању радикал-социјалистичке омладине у Француској.

Материјали који се односе на политичко уговорно стање Југославије и Француске из 1927. године садрже: Текст Уговора о пријатељству, Конвенцију о арбитражи и Текст тајног техничког војног споразума (на француском).

Писмо Жоржа Кулона (кратак коментар у вези успешног закључења југословенско-италијанског споразума са обавештењем у прилогу о односима Југославије са Француском и Енглеском) - 27. март 1937.

Обавештење ЦПБ-а из Париза о незадовољству француске владе због посете Фон Нојрата Београду.

Материјали везани за посету министра иностраних послова Француске Ивона Делбоса Југославији од 12-14. децембра 1937. год. (програм боравка Делбоса и француских новинара у Београду; Стојадиновићев поздравни говор; коминике о разговорима Делбос-Стојадиновић о питањима од узajамних интереса, проблемима опште политичке ситуације, трговинској размени двеју земаља и наставку даље пријатељске сарадње, као и забелешка изјаве Делбоса о утисцима приликом боравка у Југославији и констатације о идентичности ставова).

1938. година - Одговори И. Делбоса у француској скупштини о француској спољној политици, штампани текст у анкарском листу, 26. фебруара 1938.

Забелешка о наводној промени понашања француске владе према влади М. Стојадиновића - 24. мај 1938.

Предлог Raoula Dalais да се поводом 20-годишњице мира подигне генералу Piarron de Mondesir биста у Београду за заслуге према српској нацији у Првом светском рату - 17. август 1938.

Више аката генералног конзула у пензији и масона Душана Томића у којима говори о својим контактима са француским личностима о проширењу трговинских односа Француске и Југославије, сарадњи са француским парламентарцима и њиховом упознавању са улогом Југославије на очувању мира на Балкану и централној Европи, о сарадњи са народним послаником и председником Француско-југословенског економског комитета Lucienom Lamoureuком о трговинским односима и сл.

s.a. - Белешка непознатог аутора у вези боравка Фисијен Доминоа, изасланика Л. Блума у Југославији, разговорима које је водио са представницима УО (Мачек, Јоца Јовановић, Нинчић, Миша Трифуновић и др.) као и део извештаја Доминоа са коментарима о политици УО, склапању споразума са Мачеком и спољној политици М. Стојадиновића.

Цитат из књиге Alberta Mousseta “Албанија пред Европом”, о питању гарантовања територијалних граница Албаније од стране великих сила у случају њене угрожености и ставу Италије и Југославије у односу на Албанију.

Резиме разговора Pierre Laval-Hussar у Женеви који се односи на централну Европу, Југославију и утиске које је Стојадиновић оставио на Французе.

Забелешка непознатог аутора о разговору са Robertom Bollackom о политичким интригама везаним за Хитлера, Мусолинија и савезнике, кампањи против Блума, а индиректно и против Стојадиновића, и др.

Посланство Краљевине Југославије у Паризу

1937. година - Концепт писма М. Стојадиновића из Сент Морица посланику Краљевине Југославије у Паризу ради саопштења Л. Блуму чињеница о спољној политици Југославије у односу на Немачку, Италију и Француску у светлу неуспелог предлога за пакт Француска-Мала антанта, лиферовању наоружања из Француске за Краљевину Југославију, спремности Италије да приступи решавању питања хрватских екстремиста, далматинског аграра и наших мањина.

1938. година - Концепт писма М. Стојадиновића посланику Краљевине Југославије у Паризу у вези предлога француског посланика у Београду о придруживању Југославије француско-енглеском протесту Берлину и давању подршке независности Аустрије - 21. фебруар 1938.

Извештај Милана Марковића, просветног референта при Посланству Краљевине Југославије у Паризу о раду и животу југословенске академске омладине у Паризу (односима међу студентима и њиховим удружењима - Удружењу југословенске националне академске омладине, политичким убеђењима припадника Удружења, нелојалном држању Радивоја Увалића, комунисте и учесника шпанског грађанског рата и секретара Удружења југословенских студената на митингу поводом догађаја у Шпанији, оставци председника Удружења Богдана Кризмана као и о раду М. Марковића међу студентима - 31. март 1938. год.; као и обавештење о укидању Удружења југословенских студената у Паризу због деловања против интереса Краљевине Југославије).

Анализа дипломатског представника Краљевине Југославије у Паризу о променама у гледању Француске на развој догађаја у Европи и Југославији, посебно на пољу спољне политике Југославије и њеног зближења са Италијом и Немачком као и напуштања колективне безбедности кроз Друштво народа.

Обавештење М. Стојадиновића Посланству Краљевине Југославије у Паризу у коме осуђује антивладин говор студента Увалића на збору француског Удружења за мир, као и публикавање Мачекове изјаве у “Propileru” - 18. март 1938.

Обавештење Б. Пурића о незадовољству И. Делбоса посетом М. Стојадиновића Немачкој - пренаглашено изражених симпатија Краљевине Југославије за Трећи рајх и друго.

Извештај Ђ. Глишића из Париза о раду и понашању особља Посланства Краљевине Југославије (посланика Б. Пурића, саветника Станоја Симића и просветног референта Милана Марковића) као и о боравку и деловању Б. Јевтића у Паризу - март 1938.

Посланство Француске у Београду

Преписка М. Стојадиновића са дипломатским особљем француског посланства у Београду (посланицима Paul Emile Naggjar, Robert de Dampierre, R. Brugere, војним аташеом Vethovart и другима) у вези набавке наоружања у Француској (са техничким подацима), одобрења листе југословенских стипендиста у Француској као и преписка протоколарне и куртоазне садржине.

Белешка о снабдевању државне железнице угљем од стране друштва "Трбовље", упућена Стојадиновићу од Dampiera у вези тешкоћа у експлоатацији и неразјашњених питања француско-југословенске економске сарадње (на француском) - 1933-1939.

година: 1923, 1929-1939, s.a.

фолијација: 224-518

29 216 ГРЧКА

Забелешке М. Стојадиновића о: разговору са Метаксасом у Атини о односу Немачке према Енглеској и интересу Немачке за Балкан само у економском погледу (18. фебруар 1937); разговору са грчким министром о изласку Бугарске на Јејејско море (25. јануар 1939).

Писмо Salamanosa (из Посланства Грчке у Лондону) у коме изражава наду у наставак преговора о савезништву Југославије и Грчке - 1925.

Два акта Periclesa Varverisa о набавци соли у Грчкој и о производњи и извозу југословенског дувана као конкуренције Грчкој, Бугарској и Турској - 1935.

Протестно писмо грчке принцезе Марије због рада комисије оформљене у циљу испитивања нестанка примерака нумизматичке колекције, власништва грчке краљевске куће, а који су депоновани у Руској банци у Београду 1938. године, и др.

Посланство и дописници Краљевине Југославије у Атини

1933-1935. година - Писма М. Стојадиновића посланику Краљевине Југославије Бошку Христићу у Атини приватне и куртоазне садржине.

1936. година - Извештај Петра Иванковића, дописника ЦПБ из Атине о реконструкцији владе Метаксаса, разлозима реконструкције и даљем развоју догађаја - 27. децембар 1936. год.; преписка истог дописника са Ј. Гашићем у вези рада дописника "Времена" из Атине, Николе Зарифиса, и односа редакције овог листа према њему (у прилогу извештај Н. Зарифиса у вези изјаве председника грчке владе Метаксаса о откривању архиве Комунистичке странке у Грчкој и хапшењима извршеним у вези с тим открићем) - децембар 1936.

1937. година - Обавештење П. Иванковића о разговору са Kodziasom (министром у влади Метаксаса) о унутрашњој ситуацији у Грчкој, позицијама и намерама Метаксаса, амбицијама Kodziasa и др. - 27. фебруар 1937.

1938. година - Извештај посланика Краљевине Југославије у Атини М. Лазаревића о боравку кнеза намесника Павла и кнегиње Олге у Атини, о политичкој атмосфери и реаговањима Грчке према Краљевини Југославији након закључења пактова Југославије са Бугарском и Италијом, о грчко-турском пријатељству и др. - 11. јануар 1938.

Извештај краљевског посланика о боравку Бајара и Ружди Араса у Атини и њиховом мишљењу о међународним проблемима: кретању немачких трупа дуж чешке границе, пропалом покушају споразума Француска-Енглеска, односима земаља-чланица Балканског споразума са Немачком и Италијом и значењу придобијања поверења Енглеске; политици Француске као и коментари политичких и дипломатских кругова у Гчкој о садржају и значају допунског грчко-турског пакта и сумњама у постојање некакве конвенције, и др. - 14. мај 1938.

Писмо М. Лазаревића са подацима о грчко-америчкој компанији "Амба" која се интересује за куповину муниције и пушака у Југославији (прилози: Меморандум компаније - списак пословних партнера и обим пословања, Уредба управника атинске полиције о одавању почести државној застави и државним амблемима) - 22. април 1938.

Писмо Радована Миленковића, службеника Конзулата Краљевине Југославије на Крфу, о боравку у Далмацији за време парламентарних избора децембра 1938. године и утицају опозиције на ток избора, као и обавештења у вези изградње и финансирања спомен-костурнице на Виду.

Посланство Грчке у Београду

Одговор посланства на обавештење о Стојадиновићевој демисији - 1939.

година: 1925, 1933-1939, s.a.

фолијација: 519-594

30 217 ИТАЛИЈА*

1935. година - Два извештаја Управе града Београда о садржају писма бившег италијанског посланика у Београду Карла Галија војном изасланику потпуковнику Франческинију о италијанско-југословенским односима у светлу италијанске акције у Африци (рат у Етиопији) од 10. децембра 1935. год. и о садржају писма Фабианија италијанском трговачком аташеу Бенедетију у вези санкција против Италије због агресије на Етиопију од 24. децембра 1935. год.

Реаговање на Абисински рат - манифестација подршке етиопском народу од групе просветних радника и свештеника из Бијелог Поља - 17. новембар 1935.

1937. година - Забелешка Милана Стојадиновића о разговору са Инделијем, италијанским послаником у Београду, о будућем италијанско-југословенском споразуму и његовом садржају, о Албанији, утврђењима и путевима на заједничком делу границе, терористима, Св. Маргаретској и Нептунској конвенцији, културној конвенцији и сл. - 3. фебруар 1937.

Извештаји Ивана Суботића о његовим разговорима са Галеацом Чаном ди Кортељом и сарадницима Бутием и Л. Витетијем у Риму везаним за општи политички споразум Италија-Југославија, а односе се на форму и одредбе текста о појединим питањима: терористима, Албанији, југословенским мањинама у Италији, Маховљанима, италијанским опантима у Далмацији, Св. Маргаретској и Нептунској конвенцији и аграру у Далмацији, као и о питањима у вези културне и привредне сарадње двеју земаља (извештај од 19. јануара 1937. год. и пети и шести извештај од 11. марта 1937); саопштења

* Фотографија Милана Стојадиновића и грофа Ђана (1937. год.) налази се у фотозбирци Архива Југославије.

И. Суботића у вези термина доласка Ћана у Београд на потписивање споразума, као и у вези са редакцијом текста споразума.

Радни текст споразума настао у току преговора са Италијом, који садржи југословенски и италијански предлог са примедбама - 25. март 1937. год.; изјава за штампу М. Стојадиновића приликом потписивања споразума са Италијом - 25. март 1937. год., као и текст политичког споразума закљученог између Југославије и Италије у Београду - 25. март 1937. год., допунског споразума којим се регулишу међусобни привредни односи, изјаве за штампу грофа Ћана и М. Стојадиновића, поздравни говори двојице државника као и телеграм Мусолинија упућен Ћану о амнестији политичких осуђеника Словенаца - на француском и српском језику, у издању Агенције "Авала".

Протокол прве седнице Италијанско-југословенског сталног економског комитета - о увозу и извозу и финансијским питањима - 8. јул 1937.

Писма Јована Јовановића Пижона и Лазара Марковића упућена кнезу Павлу, односно министру помоћнику И. Андрићу, у којима упозоравају на неравноправан положај хрватске и словеначке мањине у Италији (Јулијској Крајини) - поводом посете М. Стојадиновића Италији - 22. новембар 1937.

Програм посете М. Стојадиновића Италији од 5-10. децембра 1937. год., његов поздравни говор у Риму и куртоазне изјаве Ћана и Мусолинија Стојадиновићу по повратку у Београд; концепт чланка Радоја Јанковића поводом посете Стојадиновића Италији објављен у "Самоуправи" и сл.

1938. година - Говор Мусолинија одржан у Риму 16. марта 1938. године о Аустрији и ставу Италије у односу на збивања у Аустрији и њеној независности у пролеће 1938. године, непосредно након Аншлуса.

Три реферата (вероватно концепти чланака за штампу) непознатог аутора поводом прве годишњице закључивања италијанско-југословенског политичког споразума од 25. марта 1937. год.

Реферат (до 15. странице) Данила Вуловића "Африка и њена економска сарадња са Југославијом", намењен Конгресу Волта у Риму.

Забелешка непознатог аутора о писању италијанске штампе о боравку М. Стојадиновића у Венецији и састанку са Ћаном (о срдачним односима двојице политичара и пријатељству двеју земаља, разговорима о европској ситуацији и развоју економских односа Југославије и Италије и сл.).

Акта куртоазне садржине која прате Стојадиновићев боравак у Венецији и Милану: од Ћана и личности из културног (Dino Alfieri, поводом фестивала у Венецији) и привредног живота Италије (Alberto Pirelli, власник фабрике гума и инж. Сарони са својом понудом митраљеза) и др.

1939. година - Обавештења министра помоћника Иве Андрића поводом разговора са италијанским послаником Мариом Инделијем у Београду у вези кризе Стојадиновићеве владе - 5. фебруар 1939. год.; одговор Посланства Италије у Београду на обавештење о Стојадиновићевој демисији.

Белешка непознатог аутора о значају предстојећег састанка Ћано - Цинцар-Марковић у Венецији, априла 1940. год. у светлу последњих догађаја и промена у свету, 20. април 1939.

s.a. - Писмо Бодрера о царинским уверењима Трговинске коморе у Задру, за које је и Мусолини ургирао телеграмом.

Посланство и конзулати Краљевине Југославије у Италији

Извештаји и обавештења посланика Краљевине Југославије у Риму Бошка Христића, о: боравку Воје Јанића у Риму и његовим изјавама о потреби измирења са православном црквом - 17. децембар 1937. год.; разговорима Христића са грофом Таном о пријатељству Југославије и Италије, унутрашњим приликама у Југославији; односу Југославија-Немачка, о Чехословачкој и Мађарској, реаговању Италије на Аншлус, тежњама мађарских националсоцијалиста (сједињење Мађарске са Немачком и остварење ревизионистичких аспирација), аспирацијама Немачке ка Балтичком мору и Русији и сл. - 23. април и 29. мај 1938. год.; повратку Будака у Загреб и ставу Француске о шпанском питању - 18. мај 1938. год.; разговору француског амбасадора у Риму Понсеа и Христића о интересу Француске за склапање споразума између Француске и Италије, уз поштовање политике осовине Рим-Берлин - 29. новембар 1938. год.; изјави Бенеша француском посланику о потреби убиства Мусолинија као и о питању словеначке мањине у Италији - 19. март 1938. год.; акцији Црњанског на откупу италијанског листа "Газетино", који излази у Венецији, понашању групе југословенских студената у Италији и др.

Стојадиновићева саопштења преко Христића за министра Тана о питањима: утврђивања југословенске границе према Италији, југословенским војним поручбинама у Италији, судетском питању и претензијама Мађарске према Словачкој и др.; обавештење Христића о разговору са Таном о истим питањима, о жељи Италије да створи систем у који би ушле Пољска, Мађарска, Југославија и Бугарска, о мађарским захтевима према Румунији, Малој антанти и др. - 4. октобар 1938.

Три писма Животића, генералног конзула Краљевине Југославије у Трсту, у којима обавештава Стојадиновића о: боравку Јована Пламенца, бившег председника црногорске владе, у Трсту и његовим размишљањима о садашњој политичкој ситуацији у Краљевини Југославији (о државној управи, споразуму УО) - 30. новембар 1937. год.; путу италијанског генералног конзула у Сарајеву, по Јужној Србији и Крајини, где је вршио анкету у погледу расположења становништва за изборе и о његовом боравку у Београду и разговору са чланом Живковићеве групе о разлозима непријатељског става опозиције према Италији - 6. децембар 1938. год.; писању новинара Рина Аlesiја о Стојадиновићу и Југославији и др.

Преписка о куртоазним посетама и контактима, личне поруке и преписке осталих дипломатских представника Краљевине Југославије у Италији - посланика Јована Дучића у Риму, генералних конзула Светозара Рашића у Милану и Антона Новачана у Барију и др. 1936-1938. год.

Делегат Министарства унутрашњих послова у Риму, В. Милићевић

Извештај делегата Министарства унутрашњих послова о кретању хрватских емиграната уочи доласка Стојадиновића у Италију, њиховом евентуалном повратку у земљу, контакту делегата В. Милићевића са виђенијим усташама, планирању атентата на кнеза Павла и Стојадиновића, мерама италијанских власти на откривању и хапшењу усташа, садржини писма Мије Бабића - плану за упад у Југославију и сл., бројчаном стању хрватске емиграције у Италији и локацијама где су конфиниране групе као и појединци - др Павелић, Будака и Кватерник - 30. јануар 1938.

Извештаји од 25. марта, 22. априла, 27. априла и 17. маја 1938. године о повратку М. Будака из Италије у земљу, његовог сина Звонимира из Аме-

рике и Јосипа Миљковића, секретара “Хрватског домобрана”, “чиме би се убрзао распад емиграције”; реаговању италијанских власти на повратак М. Будака; односу Будака са др Павелићем; о разговору В. Милићевића са др М. Будаком у Риму о његовој моралној одговорности у вези с атентатом на краља, осуди Мачековог споразума са УО, акцији емиграције у Италији, емигрантима-повратницима и разоткривању рада усташке организације, штампању Будакових књига и његовим молбама “којим би се требало изићи у сусрет” и сл.

Остала обавештења и извештаји В. Милићевића: о скором састанку Стојадиновића и министра иностраних послова Италије Ћана у Венецији, предузимању мера безбедности и жељи М. Будака да се том приликом састане са М. Стојадиновићем - 29. мај 1938. год.; о сусрету др Владимира Петровића Сакса, емигранта и италијанског шпијуна, са др Владимиром Радићем и мађарским подаником Беном Клобучарићем у Венецији, настојању Сакса да се врати у земљу као и о стању емиграције у Италији и репатрирању њених чланова - 20. август 1938. год.; о књизи др Павелића “Egroti e Orogit” издатој под псеудонимом А.С. Мрзлодолски у којој Павелић говори о опасности која прети Европи од большевизма, комунизма и демократије, а себе приказује као борца за фашизам - 26. септембар 1938.

Дописници Краљевине Југославије из Рима

1926, 1937. година - Дописи личне садржине Златка Матетића, дописника “Времена” из Рима, Ђорђа Милише и других.

1938. година - Извештаји Милоша Црњанског из Рима о: техничким припремама канцеларије дописништва и детаљима из италијанске свакодневнице (жетви, сукобу сквадриста и интелектуалаца и др.) - 2. јул 1938. год.; Трсту као новој луци за промет и трговину Италије са колонијама, издацима за Шпанију и порезима - 12. јул 1938. год.; боравку студената ЈРЗ у Италији, њиховом понашању и интересовању за организацију фашистичке странке - 16. јул 1938. год.; француско-италијанским преговорима, контактима мађарских представника са Мусолинијем и Ћаном - 5. август 1938. год.; приликама у Загребу - 5. септембар 1938. год.; ситуацији у Болоњи - антифашистичком расположењу, династији, стању цивила и официра, полицији, као и у Риму - контроли телефонских разговора и масовним транспортима за Шпанију - 13. септембар 1938. год.; боравку “ЈУГОРАС”-а у Риму - 20. септембар 1938. год.; политичкој ситуацији и збивањима у дипломатским представништвима европских земаља у Риму (Бугарске, Мађарске, Пољске, Француске и др.) у односу на Италију, њиховим међусобним односима, иницијативама и контактима званичних личности - 4. октобар 1938. год.; контакту Ћана и пољског посланства, надама Мађара у подршку Италијана за упад у Поткарпатску Русију, стању међу Јеврејима, односу француског посланика у Риму Понсеа према Југославији и Немачкој, изградњи репрезентативног дома у Тирани италијанским капиталом, заинтересованости албанске иреденте за Косово и сл. - 22. новембар 1938. год.; краху Мађара у Поткарпатској Русији, њиховом наоружању, Мусолинијевој интервенцији код Хитлера у корист Шушнига и др. - 2. децембар 1938. год.; о антисемитским акцијама у Риму, паници међу Јеврејима и повлачењу њиховог капитала - 20. и 29. јула 1938.

Концепт чланка “Хитлер у Риму” Милорада Дивјака, новинара из Рима, о припремама за тријумфални дочек Хитлера 1938. године.

година: 1926, 1935-1939, s.a.

фолијација: 1-313

30 218 ЈАПАН

Писмо истакнуте личности Јапана Nachisuka (упућено вероватно кнезу Павлу) у којем говори о приликама у Јапану у ратним условима, нудећи се за почасног конзула Краљевине Југославије у Јапану.

година: 1938.

фолијација: 314-315

30 219 КАНАДА

Новогодишња честитка Стојадиновићу од генералног конзула Краљевине Југославије у Монтреалу.

година: 1936.

фолијација: 316

30 220 МАЂАРСКА

Белешка М. Стојадиновића о разговору са Алтхом, послаником Мађарске у Београду, у вези односа Краљевине Југославије и Мађарске и питањима од обостраног интереса - размени осуђеника, увозу мађарских листова у Југославију, наоружању, пакту пријатељства споразумно са Румунијом и Чехословачком - 15. март 1937.

Извод из говора М. Стојадиновића у Сенату у којем извештава сенаторе да Влада Краљевине Југославије није никад имала намеру да потпише било какав сепаратни споразум са Мађарском без сагласности земаља - чланица Мале антанте, Чехословачке и Румуније - 22. март 1937.

Два писма непознате провенијенције упућена председнику делегације Краљевине Угарске Родолфу Водманеру о питању олакшица за путовање железничких, речних и ваздухопловних чиновника на конференције о саобраћају, издавању виза путницима у железничком саобраћају између Угарске и Италије и на линији Загреб-Беч-Братислава - s.a.

Одговор мађарског посланства у Београду на обавештење о демисији М. Стојадиновића - 1939. год.

година: 1937, 1939, 1940, s.a.

фолијација: 317-332

30 221 НЕМАЧКА*

1936. година - Информација Франца Нојхаузена, генералног конзула Немачке у Београду, о питању уске сарадње Министарства иностраних послова Краљевине Југославије са Немачком у вези са југословенским комунистима у Немачкој и другим европским земљама, састанку вођа свих опозиционих лево оријентисаних странака у кући Драгољуба Јовановића у вези са оснивањем "Народног фронта" - 18. јун 1936.

Обавештење Стојадиновића Хитлеру да ће га на конгресу Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei (NSDAP) у Нирнбергу заменити А. Цинцар-Марковић, посланик Краљевине Југославије у Берлину.

1937. година - Забелешка М. Стојадиновића о Геринговим порукама (преко Ф. Нојхаузена, немачког генералног конзула у Краљевини Југослави-

* Фотографија Lilli Heeren, супруге немачког посланика у Београду - март 1938. године налази се у фотозбирци Архива Југославије.

ји) у вези: става Немачке према Југославији; политике Немачке и Италије у односу на Шпанију и производње руде у Мароку за Франка; односа Немачке према бугарско-југословенском зближењу; кривице Енглеске за лоше односе са Немачком; сарадње полицијских органа Југославије и Немачке и сл. - 21. јануар 1937.

Стојадиновићева забелешка разговора са Фон Хереном о ставу Г. Ђана према споразуму Краљевина Југославија-Италија - 21. фебруар 1937.

Поздравни говори Стојадиновића и Фон Нојрата приликом Нојратовог боравка у Београду.

1938. година - Телефонски извештај Агенције "Авала" из Берлина о разговору Бернта са директором "Авале" Јовановићем у Берлину у вези предстојеће посете Стојадиновића Немачкој (о значају те посете с обзиром на развијање пријатељске сарадње, између осталог, у области штампе и привреде, о сарадњи штампе Берлина и Париза, југословенско-италијанским односима, односу Немачке према Југославији, о забрани растурања у Југославији листа "Дер Дојче Вег", који излази у Амстердаму и тенденциозно пише о Немачкој, и сл.) - 12. јануар 1938.

Записник А. Цинцар-Марковића о разговору вођеном између Стојадиновића и Хитлера о међународним актуелним проблемима и ставу Немачке у актуелној међународној ситуацији (о политици Немачке пре рата 1914. године под утицајем Аустро-Угарске, о економској заинтересованости Немачке за Балкан, бољшевичкој опасности за мир, међународној привредној ситуацији, односима Немачке са Пољском, Чехословачком, Аустријом, Италијом и Мађарском, о мађарско-југословенским односима, политици Друштва народа, немачкој политици према Енглеској и Шпанији, ставу Немачке према Југославији и сл.) - 17. јануар 1938.

Преглед писања домаће штампе поводом боравка М. Стојадиновића у Немачкој; саопштење о разговорима Стојадиновића са Хитлером, Фон Нојратом, Герингом и другим водећим државницима и партијским руководиоцима Немачке по питањима од значаја за обе земље и опште-политичким питањима; поздравни говор М. Стојадиновића Нојрату; изјаве М. Стојадиновића представнику нирнбершког листа приликом боравка у том граду и представнику ДНБ у Београду, приликом повратка из Немачке.

Чланак "Немачко-југословенско пријатељство" Јована Марковића за "Време", у коме велича спољнополитичку оријентацију Југославије.

Забелешка М. Стојадиновића о разговору са V. von Neerenom о: држању југословенских власти (односно полицијских органа у Дравској бановини и Коросеца) према Немцима уопште и немачком становништву у Дравској бановини, реакцији румунског краља Карла на писање француске штампе о њему као иницијатору стварања блока држава против Немачке, постојању Мале антанте, политици Румуније према Немачкој и немачког гледања на мађарске тежње према Румунији и сл. - 22. новембар 1938.

1939. година - Извештај о разговору начелника Обавештајног одељења и Секције за везу са немачким војним изаслаником у Београду Фон Фабером о питањима: југословенских маневара, мобилизацијских припрема у Италији, Француској и Немачкој и "Украјинском питању" - 28. јануар 1939.

1941. година - Чланак непознатог аутора под насловом "1.200 Немаца напушта Југославију" (након 27-мартовских догађаја) - 30. март 1941.

s.a. - Кратак реферат о насељавању Срба у Хрватској и њиховом статусу под Аустријом, Србима у БиХ, статистичким подацима о броју Срба у тим регијама, с посебним обраћањем Трећем рајху са објашњењем да би стварање Хрватске, у којој би Хрвати представљали мањину, значило издају свесних и борбених Срба и дестабилизацију Балкана.

Преписка о питањима из области трговине и културе као и протоколарне и куртоазне садржине политичких (von Neeren и жена Lilli, F. Neuhausen и жена Helen, Göring) и других личности Немачке.

Посланство Краљевине Југославије у Берлину

Извештај Александра Цинцар-Марковића, посланика Краљевине Југославије у Берлину, о разговору са Герингом поводом његовог боравка у Италији и контакта са Мусолинијем, у коме је било говора о продужењу италијанско-немачке сарадње у вези са Шпанијом, аустријским питањем, интересима Италије на подручју Средоземног мора, односима Југославија-Немачка и будућој политици Југославије према Италији, ставу Немачке према Енглеској, постигнутој сагласности Италије и Немачке о избегавању повода за сукобе који би их могли увући у рат и сл. - 2. фебруар 1937.

Обавештење Цинцар-Марковића о намери немачког министра иностраних послова Фон Нојрата да посети Београд, тражи мишљење владе Краљевине Југославије о умесности ове посете с обзиром на актуелна збивања - пакт Југославија-Бугарска и предлог француске владе о закључивању уговора о узајамној помоћи између земаља Мале антанте и Француске - 7. фебруар 1937.

Извештај о разговору Цинцар-Марковића са генералом Göringom и министром Нојратом о: закључивању двостраних уговора између држава Мале антанте и Француске што би по мишљењу ове двојице штетило међународном положају Краљевине Југославије с обзиром на француско-руски пакт и односе Југославија-Италија; односу Немачка-Италија и Немачка-Румунија; будућој посети Нојрата Београду; изручењу Јелића и осталих емиграната; о наводним припремама атентата на Хитлера и Геринга у Прагу од стране немачких емиграната иза којих стоји Димитров, генерални секретар Коминтерне, и последицама тог чина по Чехословачку; сарадњи југословенске и немачке полиције у вези са комунистичким акцијама и сл. - 25. март 1937.

Извештај о разговору са Герингом о утисцима Фон Нојрата након посете Београду - о француском протесту због те посете, тешкоћама у односима Југославија-Француска због пријатељства са Немачком и спремност Хитлера да у случају потребе пружи помоћ Југославији; о састанку Стојадиновића са председницима румунске и чехословачке владе и Хоциној изјави Герингу о неслагању са Стојадиновићем о питању чл. 16 Пакта Друштва народа и сл. - 30. јун 1937.

Цинцар-Марковић преноси Герингово саопштење о евентуалном састанку манифестационог карактера - за обезбеђење и консолидацију мира и сузбијање болшевизма (чији је иницијатор Италија) у Немачкој - министара иностраних послова Италије, Немачке, Аустрије, Мађарске, Пољске и Југославије, уз присуство Мусолинија, Хитлера и председника влада земаља-учесница, 3. јула 1937.

Стојадиновићев концепт писма у коме моли Цинцар-Марковића да обавести Геринга о вези Павелића са Јелићем и могућег атентата на кнеза Павла са захтевом за изручење Јелића - 27. фебруар 1937.

Преписка Стојадиновића са отправником послова Краљевине Југославије у Берлину Светозарем Рашићем (углавном ургенције) и Стојадиновићево саопштење за професора Marcha у вези израде плана за изградњу стадиона у Београду - 1935-1938.

Милош Црњански, дописник Централног пресбироа (ЦПБ-а) из Берлина

Извештај М. Црњанског о реформама у Немачкој (укидању бивших државица и унификацији Немачке у полицији, судству и територијално; увођењу јединственог пореза у Рајху и др.) - 22. јануара 1937. године, и о спољној политици Немачке - Друштво народа и Немачка-Белгија као и о најављеном Хитлеровом говору - 28. јануара 1937.

Извештај о униформисању високих чиновника МИП-а Немачке у партијске униформе, бојкоту енглеске штампе и новинара од стране Италије и Немачке, кампањи немачке штампе против Пољске, кадровским променама у МИП-у Немачке, борби партије против цркве, мишљењу партијских и генералских кругова о генералу Франку и његовим сарадницима - 15. март 1937.

Извештај о могућностима новог курса у односима Немачка-Русија, покушају Аустрије да узме нови правац у својој спољној политици, односу Немачка-скандинавске земље - страх од скандинавско-енглеских преговора, тајном допремању авиона из САД преко Француске за Шпанију и сл. - 21. мај 1937.

Извештаји са детаљима о личностима из политичког и јавног живота Немачке (њиховим активностима и међусобним односима) са којима ће М. Стојадиновић доћи у контакт за време посете Берлину - април 1937. год. и 31. децембар 1937.

Извештај о ситуацији у Шпанији: дипломатским односима генерала Франка и могућностима трговачких односа с њим, помоћи Немачке и Италије Франку у наоружању, стању у војсци генерала Франка, стању међу становништвом и изгледима за завршетак рата - 26. јун 1937.

Кратке информације М. Црњанског о: расположењу нове енглеске владе према Немачкој и Совјетском Савезу, боравку генерала Бломберга у Лондону и Риму, лиферацијама авиона за републиканску владу у Шпанији преко Француске, поразу италијанских трупа у Шпанији, доласку данског министра спољних послова Muncha у Берлин и односу немачке партије и католичке цркве - s.a. 1936, 1937, s.a.

година: 1926, 1929, 1935-1939, 1941, s.a.

фолијација: 333-558

30 222 ПОЉСКА

Посланство Краљевине Југославије у Варшави

Извештај о разговору посланика Краљевине Југославије у Варшави В. Мартинца са кнезом Павлом о спољној политици Краљевине Југославије и Пољске, као и о унутарњој политици - о Конкодрату и хрватском питању, 3. августа 1937.

Кратка обевештења и писма краљ. посланика Првислава Гризигона и В. Мартинца куртоазне и личне садржине - 1935, 1937, 1938.

Посланство Пољске у Београду

Преписка М. Стојадиновића и пољског посланства у Београду куртоазне садржине. 1934, 1935, 1939.

година: 1934, 1935, 1937-1939.

фолијација: 559-574

30 223 РУМУНИЈА

Декларација М. Стојадиновића предата отправнику послова Румуније Гоблеску о обавези према Чехословачкој и понашању Југославије и Румуније као чланица Мале антанте, с обзиром на територијалне уступке Трећем рајху и претензије Пољске и Мађарске према Чехословачкој (на француском) - 21. септембар 1938.

Информација о значају и предмету разговора предстојећег састанка министара иностраних послова Румуније и Краљевине Југославије Гафенку-Цинцар-Марковић (актуелна питања унутрашње и спољне политике), 30. априла 1939. год.

Обавештење дописника ЦПБ из Букурешта о сусрету бившег председника владе Јулија Маниу са Титулеском у Паризу и разговору у вези политичке ситуације у Румунији - 1937.

Саопштење о разговорима у Београду Стојадиновић-Мическо (министар иностраних послова Румуније) о успешној сарадњи двеју земаља - 11. јануар 1938. год. и о сусрету румунског министра спољних послова Грегореа Гафенкуа и М. Стојадиновића у Београду, и разговорима о питањима од обоностраног интереса - 2. фебруар 1939.

Кратка забелешка о разговору Стојадиновић-Антонеску - 14. фебруар 1937.

Поздравни говор Стојадиновића приликом посете Румунији; писмо бившег румунског посланика Гуланеска о спремности Аустрије на сарадњу у вези са коришћењем Дунава и другим питањима из билатералних односа - 1934-1939, s.a.

Посланство Краљевине Југославије у Букурешту

Три телеграма М. Стојадиновића из Сент Морица о приватним контактима са Титулеском и разговору о позицији Татарескове владе и евентуалном повлачењу с власти Титулеска - 1937.

Извештај саветника Посланства Авакумовића о односима краља Карла и његовог сина, престолонаследника Михајла - о правном положају престолонаследника и пропаганди о његовом ступању на престо у моменту пунолетства и за живота краља - 31. децембар 1937.

Писмо посланика Јована Дучића из Букурешта у вези његових запажања о етничким мањинама у Југославији и чињеници да се њихов највећи део налази у Србији - 5. јул 1938.

Обавештења Авакумовића о: излагању Мическа, бившег министра иностраних послова Румуније, његовој визији замене садашње румунске владе новом која би прикупила националистичке покрете и одвојила их од "Твоzdене гарде", водила антисемитску политику, а у спољној политици са ослонцем на Југославију и Пољску - 7. јул 1938. год.; разговору са италијанским отправником послова у Букурешту о италијанско-немачкој и мађарско-немачкој сарадњи, ставу Италије о питању Чехословачке, аспирацијама Ита-

лије у северној Африци и сл. - 1. септембар 1938. год.; властитим сазнањима о обећању Хитлера краљу Карлу о неутралном држању Немачке у мађарско-румунским односима, “украјинском питању” - идеје о самосталној Украјини као тампон држави између Москве и Букурешта са делом Пољске и Совјетског Савеза, пољско-румунским односима, стању на граници Румуније према Пољској и Русији и њеној спремности на територијалне уступке новој Украјини, “Гвозденој гарди” и положају владе у Румунији и др. - 17. децембар 1938.

Преписка у вези рада и кадрова Посланства Краљевине Југославије у Букурешту и др. 1936-1938.

година: 1934-1939, s.a.

фолијација: 575-631

31 224 СЈЕДИЊЕНЕ АМЕРИЧКЕ ДРЖАВЕ (САД)

Забелешка М. Стојадиновића о разговору са послаником САД у Београду у вези става Италије у вези са питањем Чехословачке - 21. мај 1938.

Обавештење представника фирме за нафтна истраживања из Њујорка о интересу компаније да настави разговоре са М. Стојадиновићем у вези истраживања у Југославији и обавештење представника компаније из Њујорка у вези зајма Управи монопола.

Писмо непознатог аутора упућено потпуковнику М. F. Whitley ради објашњења у вези са признавањем Совјетског Савеза од стране САД и дилеме да ли се ради о економским или политичким интересима (савезник САД за евентуални рат против Јапана) - s.a. 1936-1938, s.a.

Посланство у Вашингтону, Генерални конзулат у Њујорку и дописници Краљевине Југославије

Извештај посланика Краљевине Југославије у Вашингтону Константина Фотића о обиласку југословенских исељеничких колонија у Чикагу и Калифорнији (о контакту са представницима цркве, пословним круговима и осталим исељеницима; њиховом животу и раду, бројчаном стању и сл.) - 30. мај 1936.; обавештење К. Фотића о разговору са бившим председником белгијеске владе Van Zeeland о политичким приликама и ситуацији у Европи (односу Италија-Немачка, ситуацији у Француској и Немачкој и сл.) - 2. новембар 1938.

Обавештење Божидара Стојановића, конзула Краљевине Југославије у Њујорку о регулисању статуса Стојана Прибићевића у Америци (у прилогу чланак Стојановића о односу Југославија-Румунија, Мађарска у светлу националистичког продора на исток - на енглеском) - 1938.

Извештај К. Фотића о расцепу између Управног одбора “Хрватског домобрана” у САД и Антона Дошена, генералног секретара тог покрета и уредника листа “Независна Хрватска држава” - 20. децембар 1938.

Валтер Тук, дописник “Времена” из Чикага, обавештава Стојадиновића о оставци у агенцији и листу “Југословенски курир” из Чикага, нуди му своје услуге и информације и шаље у прилогу билтен “Југословенског курира” са чланцима, већим делом о политичким збивањима у Југославији - 1939.

Исечци из америчке штампе о току парламентарних избора у Југославији - 1938.

Остала обавештења и преписка у вези: кадрова и рада Посланства Краљевине Југославије; збивања око зајмова у САД; понуде њујоршке фирме да се ангажује на пословима консолидације дугова Југославије у Америци; исплате дуга код Прве Хрватске штедионице и др. 1934-1939.

Посланство Сједињених Америчких Држава у Београду

Одговор Посланства на обавештење о Стојадиновићевој демисији - 1939.

година: 1934, 1939, s.a.

фолијација: 1-71

31 225 ШПАНИЈА

Извештај Управе града Београда о интригама наводно папског нунција Palegrinetija против шпанског посланика у Београду De Torihosa - 24. децембар 1935.

Аташе за штампу при Посланству Краљевине Југославије у Мадриду Prvislav Weissenberger обавештава о грађанском рату у Шпанији и борби владиних и побуњеничких авиона над Мадридом - 7. новембар 1936.

Извештај дописника ЦПБ из Париза о говору Драгољуба Јовановића на збору Међународног одбора за координацију помоћи републиканској Шпанији - 11. фебруар 1938.

година: 1934-1936, 1938.

фолијација: 72-79

31 226 ШВАЈЦАРСКА

Говор Милана Стојадиновића приликом посете Цириху, 1939. год.

Генерални конзулат Краљевине Југославије у Женеви и Цириху

Преписка и обавештења генералног конзула Краљевине Југославије Свете Петровића из Женеви и Милана Савића Шварца из Цириха о: држању и раду Драгољуба Милетића из Агенције "Сава" поводом продужења његовог пасоша - 1935. год.; резултату разговора М. Савића са представницима фабрике противавионских топова у Оцрликону (динамици испоруке, набавци и коришћењу топова од стране других држава); мерама белгијске владе за санирање државних финансија и др. - 1928, 1933-1938, s.a.

година: 1928, 1933-1939, s.a.

фолијација: 80-112

31 227 ШВЕДСКА

Забелешка Милана Стојадиновића о разговору са шведским министром Лиденом о догађајима у Аустрији - 16. мај 1938. год. и др. 1935, 1938.

Посланство Краљевине Југославије у Штокхолму

Писмо посланика Краљевине Југославије у Штокхолму Стразничког о контакту са послаником Чехословачке Кучером који изражава сумњу у верност Чехословачке према Малој антанти с обзиром на новонасталу ситуацију - 14. јануар 1938.

Писма краљевског посланика и саветника Посланства о персоналним односима и кадровским потребама у Посланству и др. 1936, 1938.

година: 1935, 1936, 1938.

фолијација: 113-127

31 228 ТУРСКА

1935. година - Изјава Ружди Араса, министра спољних послова Турске, приликом проласка кроз Београд на повратку из Женева, о одлукама Друштва народа у вези финансијске помоћи; важности Балканског споразума; економским санкцијама према Италији и економској сарадњи између Турске и Југославије и сл. - 24. октобар 1935.

Представка Југословена из Истамбула у којој траже помоћ од Стојадиновића у вези положаја мањина у Турској.

1936. година - Писма политичке личности Турске (потпис нечитак) о контактима са Литвиновим о односу СССР-а према Југославији - 11. јун 1936.

Чланак "Штампа Турске под јеврејском контролом" штампан у листу "Istambulun Sesi", а говори о положају Јевреја у Турској и њиховом утицају на привредни, културни и политички живот Турске - 15. септембар 1936. (на немачком).

1937. година - Забелешка М. Стојадиновића о разговору са Ружди Арасом о склапању пакта Француска-Мала антанта, осовинама Берлин-Рим и Париз-Москва и односу Велике Британије према њима - 14. фебруар 1937. год.; забелешка разговора Стојадиновића са Ружди Арасом и Актај Хајдером о актуелним спољнополитичким збивањима у вези са Турском и другим европским земљама - 2. новембар 1937. год.; обавештење Ружди Араса о повратку у Женеву и састанцима и разговорима са Метаксасом и Антонеском по питању усаглашавања гледишта у вези склапања Бугарско-југословенског споразума о пријатељству - 11. јануар 1937.

Изјава Исмета Иненија, председника Владе Турске, југословенским новинарима у којој изражава захвалност штампи на подршци и сарадњи на питањима међународног мира, специјално на зближавању народа Турске и Југославије; поздравни говори Исмета Иненија и Стојадиновића приликом сусрета у Анкари, априла 1937.

1938. година - Експозе М. Стојадиновића на састанку са Кемалом Ататурком у Анкари о односу Југославије према суседним земљама, те Немачкој, Француској и Енглеској; питању Аншлуса и шпанског грађанског рата - 26. фебруар 1938.

Забелешка непознатог аутора о могућим последицама склапања Бугарско-југословенског пакта о пријатељству по Турску, односно ставу Турске према ВМРО у светлу склапања југословенско-бугарског пакта о пријатељству - мај 1938.

Програм посете Целал Бајара, председника турске владе, у Београду 9-12. маја 1938. год. и поздравни говори Стојадиновића и Бајара.

1939. година - Забелешка М. Стојадиновића о разговору са турским послаником Актај Хајдером поводом вести да Енглеска и Турска помажу тежње Бугарске за излазак на Јегејско море - 25. јануар 1939. године, и друго у вези билатералних контаката.

Посланство Краљевине Југославије у Анкари

Милан Стојадиновић изражава задовољство посланику Краљевине Југославије у Анкари Мирославу Јанковићу због идентичности погледа турских и југословенских државника - 1935, 1936.

Посланство Турске у Београду

Одговор Посланства Турске у Београду на обавештење о демисији Милана Стојадиновића - 1937, 1939.

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 128-189

31 229 ВАТИКАН

Посланик Краљевине Југославије у Ватикану Сорго Мирошевић обавештава о боравку мостарског бискупа Мишића у Риму, аудијенцији код папе, преноси новогодишње честитке Стојадиновићу од папе Пија XI и кардинала Пачелија.

година: 1937, 1938.

фолијација: 190-193

31 230 ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Извештај Градимира Козомарића из Агенције “Авала” о делатности енглеског пуковника Брица, генералног секретара Британског савета за културне везе са другим земљама, приликом посете Београду (енглеска пропаганда у Југославији) - 3. новембар 1938.

Програм посете Милана Стојадиновића Великој Британији 14. и 15. октобра 1937. год.

Обавештење Министарства унутрашњих послова о доласку кнеза Павла и кнегиње Олге у Лондон и др. - 1925, 1936-1938, s.a.

Посланство и дописници Краљевине Југославије у Лондону

Извештај посланика Краљевине Југославије у Лондону, Славка Грујића, о унутрашњој ситуацији и спољној политици Велике Британије у јануару 1936. год. (о смени на британском престолу, влади, парламенту, вођи радничке странке, спору власника рудника угља и радника, о ставу енглеске владе у погледу италијанско-абисинског сукоба и преговорима са Француском, Грчком, Турском и Југославијом о међусобној помоћи у Средоземном мору у случају сукоба изазваног применом санкција према Италији; о преговорима Енглеска-Египат, поморској конференцији, односима Велике Британије и Југославије у извозним пословима) - 15. фебруар 1936. год.; обавештење британског посланика о разговору са Идном о набавци оружја и опреме у Великој Британији и спремности да помогну - 8. фебруар 1937.

Обавештење краљевског посланика Д. Касидолца о боравку Момчила Нинчића у Лондону и намери да се састане са Крњевићем.

Писмо Посланства Краљевине СХС у Лондону у вези са пласманом бонова Блеровог зајма на енглеском тржишту - 1924.

Обавештења новинара др Павла Јевтића, дописника ЦПБ из Лондона, о: разговору са Филипом Гревсом, дипломатским уредником “Тајмса” и његовим погледима на савремену ситуацију у балканским земљама - о Балканском споразуму и Бугарској, македонствујућима, положају Румуније, о

Турској и Грчкој, хрватском питању и УО у Југославији - 1. децембар 1938. год.; књизи Бруса Лакхарта у којој говори о Југославији - о Стојадиновићу, хрватском питању, материјалном и културном напретку и сл. - 13. октобар 1938. године, као и утисак новинара П. Јевтића о ситуацији у Енглеској с обзиром на чехословачко-судетски сукоб - 21. септембар 1938.

Обавештење дописника листа "Време" из Лондона, Б. Самсонове, о енглеско-италијанским односима, приликама у Италији и њеном односу са Немачком и др., на основу изјава Енглеца који су дошли из Рима и утисци с пута ове новинарке по Италији и Немачкој, односима Италије и Немачке и преговорима Италија-Енглеска и Италија-Француска и др. - 1924, 1935-1938.

Посланство Велике Британије у Београду

Забелешке Милана Стојадиновића о разговорима вођеним са Ronaldom Campbellom, британским послаником у Београду: 11. фебруара 1937. год. (Campbell упозорава на опрез у преговорима са Италијом и изражава према њој неповерење, јер и поред споразума са Енглеском врши антиенглеску пропаганду у Палестини; о току преговора Југославије са Француском и др., Стојадиновић говори о значају добрих односа Југославије и Енглеске, обавештавају енглеске владе о току преговора са Италијом, значају слободне пловидбе Средоземљем за Југославију, војним набавкама у Лондону и сл.); 24. фебруара 1937. године (о потреби склапања југословенско-италијанског споразума чије одредбе треба да буду уопштене и без прецизираних обавеза, да се не косе са пактом Друштва народа и да буду на линији политике енглеске владе); 15. марта 1937. године (о преговорима Југославија-Италија, сугестије Campbella, односно В. Британије о прецизирању одредаба споразума ради сузбијања већег утицаја Италије на Југославију и онемогућавања "да се похвали дипломатском победом над Енглеском и Друштвом народа").

Одговор Посланства на обавештење о Стојадиновићевој демисији (1939).

Преписка са Neville Hendersonom, енглеским послаником у Београду, у вези закупа ловишта у "Бељу" и сл. - 1934, 1935, 1937, 1939.

година: 1924, 1925, 1934-1939, s.a.

фолијација: 194-279

31 231 МАЛА АНТАНТА

1935. година - Програм конференције штампе Мале антанте на Бледу 27. августа - 6. септембра 1935.

1936. година - Обавештење Милана Стојадиновића, председника Југословенског комитета штампе Мале антанте, Љуби Поповићу о проте-ривању чехословачког новинара Хајшмана из Краљевине Југославије због необјективног извештавања о приликама у Југославији.

1937. година - Материјали са заседања Мале антанте у Београду 1-2. априла 1937.

Забелешка Милана Стојадиновића са састанка К. Крофта, В. Антоне-ска и М. Стојадиновића, на којем су реферисали о међусобним односима земаља-чланица и о односу европских земаља (Мађарске, Француске и

Совјетског Савеза) према њима, о догађајима у Шпанији, Локарнском пакту, Абесинији и др.).

Изјава за штампу Виктора Антонеска, министра иностраних послова Румуније, након заседања, у којој подвлачи значај заседања за мир у свету са нагласком на Балкан, о пуној сагласности и идентичности гледишта о свим питањима, позитивној оцени потписивања споразума Југославија-Италија који одговара гледиштима свих у смислу одржавања мира у том делу Европе и сл. - 2. април 1937.

Коминике министара трију земаља дат након заседања Мале антанте о међусобним односима држава-чланица Мале антанте и односу Мале антанте према другим земљама Европе, ставу Мале антанте о мерама за постизање мира са ослоном на Друштво народа и немешање у ствари других земаља као и напорима за споразумевање са суседним земљама са акцентом на Југославију, која је склопила споразум са Бугарском и Италијом.

Поздравни говори К. Крофта и М. Стојадиновића.

Парламентарна делегација Мале антанте

Програм боравка парламентарца Мале антанте у Београду; поздравни говори М. Стојадиновића парламентарцима Чехословачке и Румуније - 7. април 1937.

Конференција Сталног савета Мале антанте на Синаји, 30. август - 1. септембар 1937.

Програм конференције Сталног савета Мале антанте.

Забелешке М. Стојадиновића са састанка Крофте, Антонеска и Стојадиновића у вези политике земаља-чланица Мале антанте и односа са Пољском, Русијом, Немачком и др. - 30. август 1937.

Штампани текст записника редовне годишње скупштине Сталног савета Мале антанте на Синаји о: односу Румуније са Пољском, Чехословачке са Немачком и Југославије са Мађарском; Локарнском пакту; догађајима у Шпанији; Британском пројекту о Палестини; Етиопији; Пројекту протокола о међусобној помоћи земаља-чланица Мале антанте и пројекту уговора Француска-Мала антанта; наоружању Мађарске; избору Савета Друштва народа; декларацији од 16. јула 1937. год. Hull Cordella (Хал Кордела), државног секретара САД; снабдевању Бугарске ратним материјалом; међународној Дунавској комисији и економским питањима - 30. и 31. августа 1937. год.

Диплома штампе Мале антанте додељена Стојадиновићу - 28. август 1937.

1938. година - Конференција Сталног савета Мале антанте на Синаји, 4-6. маја 1938. год.

Програм конференције Сталног савета

Стојадиновићева забелешка са састанка Мале антанте 4. и 5. маја 1938. год. - Стојадиновић, Крофта и Комнен реферишу о општој ситуацији у Европи након Аншлуса (међусобним односима великих сила, односу Чехословачка-Немачка) и односима са суседима (Румунија-Бугарска-Мађарска).

Коминике за штампу тројице министара земаља-чланица о заседању Сталног савета и разматрањима споразума Енглеска-Италија; односу Мала Антанта и Мађарска и преговорима који су у току; односу Мале антанте према Друштву народа; режиму пловидбе Дунавом као и о резултатима 11. заседања Економског савета одржаног у Букурешту.

Поздравни говор Комнена и Стојадиновића приликом заседања на Синаји.

Заседање Мале антанте на Бледу, августа 1938. год.

Забелешка М. Стојадиновића са састанка Крофте, Комнена и Стојадиновића на којем су реферисали о: Чехословачкој - проблему Судета, чехословачко-пољским односима, Друштву народа, јеврејском питању у Румунији и Чехословачкој - 21. и 22. август 1938.

Поздравни говор М. Стојадиновића учесницима заседања.

година: 1935-1938.

фолијација: 280-410

31 232 БАЛКАНСКИ СПОРАЗУМ

1936. година - Програм конференције земаља-чланица Балканског споразума у Београду од 3-6. маја 1936. год.

1937. година - Реферат непознатог аутора о развоју идеје о балканској сарадњи од Михаила Обреновића, односно Илије Гарашанина, о конференцијама које су претходиле споразуму, о садржају пакта Балканског споразума од 9. фебруара 1934. год. и његовом значају, активностима земаља-чланица након закључења пакта до јуна 1936. год. (на француском); писмо Haider Aktaia из Посланства Турске у Београду Министарству спољних послова Турске о разговору М. Стојадиновића са грчким краљем и реаговању грчког посланика на Стојадиновићев покушај да се састанак Савета Балканског споразума одржи у Београду уместо у Анкари - 20. децембар 1937.

Обавештење о конституисању “Југословенског националног комитета штампе Балканског споразума” (у прилогу Статут).

1938. година - Материјали о састанку земаља-чланица Балканског споразума у Анкари 25-28. фебруара 1938.

Програм састанка Савета земаља-чланица Балканског споразума у Анкари од 25-28. фебруара 1938.

Поздравни говори Ружди Араса на састанку земаља чланица Балканског споразума у Анкари 25. фебруара 1938. год. о њиховом стремљењу ка очувању мира.

Белешка М. Стојадиновића са састанка земаља-чланица Балканског споразума у Анкари - присутни Стојадиновић, Ружди Арас, Комнен и Метаксас - на којем реферишу о односима својих земаља са суседним и осталим европским земљама (Енглеском, Француском, Шпанијом), уселјавању у Турску и сл. - 26. фебруар 1938.

Текст декларације Сталног савета Балканског споразума са састанка у Анкари - 27. фебруар 1938.

Мишљење италијанског посланства у Анкари, достављено М. Стојадиновићу о нацрту могућег документа са састанка земаља-чланица Балканског споразума у Анкари - 26. фебруар 1938.

1940. година - “Општи дојам из Београда након Балканске конференције” - реферат Анте Јерића о конференцији Балканског споразума одржаној у Београду, међусобним односима земаља-чланица и других балканских држава (Бугарске и Албаније), интересима Мађарске и Италије и великих сила према Балкану - 8. фебруар 1940. год. (на немачком).

s.a. - Посланство Краљевине Грчке (вероватно у Београду) обавештава Стојадиновића о њиховом сусрету са Исмет Пашом у вези сарадње земаља чланица Балканског споразума.

година: 1936-1938, 1940, s.a.

фолијација: 411-474

31 233 ДРУШТВО НАРОДА - ЖЕНЕВА

Материјали (извештаји, резолуција, дискусије, меморандум - штампано и шапирографисано) Међународне конференције о економским питањима - април и мај 1927. год.

Жалба југословенске владе на изјаву мађарске владе у Друштву народа у вези атентата на краља Александра у Марсеју (штампани материјал) - 1935. год.

Забелешка разговора Свете Петровића са Бенешом, чланом Председништва скупштине Друштва народа у Женеви 12. септембра 1935. године, о ситуацији у централној Европи, односу великих сила према Чехословачкој и Пољској, питању повлачења Италије из Друштва народа, ставу Бенеша о чешким комунистима и др. (на француском).

Извештај директора Агенције "Авала" Свете Петровића о импресијама са заседања Савета Друштва народа у вези значаја зближавања Француске и Велике Британије за међународну политичку ситуацију, положају Идна, министра иностраних послова Велике Британије, након абдикације Едварда VIII и др. - 30. јануар 1937. год. 1927, 1935, 1937.

Иван Суботић, стални делегат Краљевине Југославије при Друштву народа и члан Савета Друштва народа.

1935. година - Преписка Ивана Суботића са Миланом Стојадиновићем у вези доделе новинарске улазнице Крђевићу и новинарима Драгољубу Милетићу и Љубиши Валићу за седнице скупштине Друштва народа.

1936. година - Обавештење И. Суботића о: намери Делбоса да смени дипломатског представника у Београду Дампијера, девалвацији француског франка, новообразованој Блумовој влади у Француској.

Строго поверљиво обавештење за Стојадиновића од турског министра спољних послова Ружди Араса и румунског министра спољних послова Титулеска (преко Суботића) о преговорима у Монтреу о војној конвенцији између турског и румунског Генералштаба, чиме су отклоњене тешкоће за постизање споразума између њих и југословенског Генералштаба као и грчког - 27. јун 1936.

Обавештење о одређивању Драгољуба Милетића за дописника "Времена" из Цириха.

1937. година - Извештај Суботића о разговору са Идном у циљу информисања о разговорима Југославија-Италија и настојању Југославије да повољно реши питање терориста и Албаније; сугестије Идна у вези наставка разговора Југославија-Италија и др. - 28. јануар 1937.

Обавештење Суботића о: утисцима новинара Апрата из разговора са Литвиновим и Титулеском (неповерењу Совјетске Русије према Румунији, њеној сарадњи са Чехословачком и Француском и њиховим активностима на

промени ситуације у Румунији и повратку Титулеска на власт, односу Југославије са Чехословачком и Француском, положају Литвинова у Русији и др.) - 2. јун 1937. год.; властитом излагању приликом разговора са Литвиновим и Хершелхманом у Женеви о новом споразуму и пријатељству Југославија-Италија као акту нормализовања односа и решавања конкретних питања, лојалном ставу Југославије према Русији, сузбијању комунистичких акција у Југославији, случају Мунка и сл. - 2. јун 1937. год.; сазнањима у вези односа Турска-Француска и реакцији Француске на састанак Р. Арас-Ћано, држању Антонеска у спору Турска-Француска око Александрете и улоге Велике Британије и Идна у његовом решавању и др. - 28. јануар 1937. год.; контакту Суботића и Ружди Араса и разговору у вези односа Титулеска и румунског краља (у прилогу чланак из листа "Пти Паризијен" са изјавом Титулеска).

Кратка забелешка разговора Випле-Блум добијена преко И. Суботића о Шпанији, Југославији, Чехословачкој и Румунији.

Два чланка (као прилог) - исечци из новина агенције Sud-est у вези Балканског споразума; обавештење о гласинама из Париза о наводном тајном састанку Стојадиновић-Ћано у Венецији и др.

1938. година - Обавештења И. Суботића о: разговорима са Бонеом, француским министром спољних послова, о разлозима захлађења у односима Југославија-Француска, 16. мај 1938. год.; разговору са Делбосом о његовом ставу и француских званичних кругова поводом Стојадиновићевог пута у Немачку; активностима Крњевића у Енглеској и Француској; расположењима западних савезника у односу на спољно-политичку оријентацију Југославије као и обавештење Суботића о преузимању дужности члана Савета Друштва народа и активностима у вези с тим.

година: 1927, 1935-1938, s.a.

фолијација: 475-565

31 234 ОСТАЛЕ МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Протести међународних организација (Комитета за одбрану жртава белог терора на Балкану из Париза, Француске секције међународне црвене помоћи, Светског комитета против рата и фашизма и др.) против затварања и тортуре над политичким затвореницима (Срзентић, Видаковић, Врбанић и др. у Загребу, Београду и Сплиту) и апели за њихову амнестију или спречавање извршења смртне казне (над антифашистом Ђуром Халабарцом).

година: 1935, 1936, s.a.

фолијација: 566-580

ФИНАНСИЈЕ

32 235 МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ (1914-1918)

- Закон (оригинал) о ковању сребрног новца донесен на седници Народне скупштине у Нишу 17. децембра 1914. године; Предлог закона о ванредном кредиту од 200.000.000 дин. (1916); записник о депозиту (сандук разних вредности) краља Петра у Главном рачуноводству Министарства финансија Краљевине Србије (1916); реферат о непријатељској валутној политици

у окупираној Србији и положају српског динара, сагледавању валутних проблема у случају анексије аустријским покрајинама на Балкану 1917. године, као и преписка Министарства финансија Краљевине Србије са финансијским делегатима у Француској, затим унутар самог Министарства на Крфу и Ници, са Народном банком Србије, Француско-српском банком и др., у вези давања зајмова од стране савезника, размене новца, државних чиновника у избеглиштву (постављење, исплате принадлежности и др.), незаконитих радњи војних лифераната, новчаних потреба за војску и државни апарат и др.

- Рекапитулација стања дугова и размене новца (по земљама, делегацијама, банкама, местима) - 1915, 1916; табеларни прегледи стања дуга Краљевине Србије на дан: 20. августа 1916, 1. јануара 1917. и 1. јануара 1918. године; преглед стања готовине код "Credito Italiano" Рим (1916); табеларни преглед Француско-енглеског зајма за набавку војне опреме и наоружања (1916); списак привремених издатака нађених у Главној државној благајници 1. јануара 1917. год.; извод о стању касе Главне државне благајнице на дан 31. децембра 1916. год.; писмо Берлинског трговачког друштва у вези регулисања дуга Краљевине Србије са Немачком након Првог светског рата (јануар 1915) и др.

- Формулари за замену српског динара у Француској и Италији и исплату личног дохотка за 1915. и 1916. годину.

година: 1914-1918, s.a.

фолијација: 1-300

32 236 ПРЕПИСКА G. BOUNIOLSA, ПАРИЗ, СА МИНИСТРОМ ФИНАНСИЈА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ И МИЛАНОМ СТОЈАДИНОВИЋЕМ

Преписка G. Bouniolsa, са министром финансија Краљевине Србије и Краљевине СХС као и са Миланом Стојадиновићем у вези: зајмова савезника датих влади Краљевине Србије за набавку оружја, опреме, намирница, трошкова администрације, ратне заробљенике и др.; реализације финансијских споразума склопљених између Министарства финансија и страних банака; рокова исплате и камата на кредите; гаранција Народне банке Србије, месечних исплата и аванаса; депоновања и коришћења фондова преко Француско-српске банке, Отоманске банке, Руске трговачко-индустријске банке и др.; трансфера новца, ограничења размене српске валуте; белешка о служби српског државног дуга и начину образовања провизије за службу државних српских дугова и сл. (ови материјали су на француском језику).

година: 1915-1919.

фолијација: 301-466

32 237 МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

- Оставка Милана Стојадиновића на положај директора Државног рачуноводства Министарства финансија Краљевине Југославије, упућена министру финансија (Вељковићу) - 1919. год.

Преписка између министра Куманудија и Стојадиновића о неспоразуму између министра Куманудија и Coulopa око дотација за штампање публикације "Agence économique et financière".

Деманти М. Стојадиновића на оптужбу да у иностранству води пропаганду против закљученог зајма (1922).

Писмо министра финансија М. Стојадиновића краљу Александру о финансијској ситуацији у земљи и кризи на валутном пољу (1924); извештај о потраживању Краљевине СХС из Ликвидационе масе Аустро-Угарске (1925); наређење о раду и реду Генералне дирекције државног рачуноводства Министарства финансија (1927); акт о преузимању у надлежност Министарства финансија Државне штампарије; извештај Одељења државног рачуноводства Министарства финансија о обезбеђењу средстава за проширење и комплетирање индустрије гвожђа - Зеница.

Преписка са начелницима одељења Министарства финансија о проблемима из њихове надлежности, као и ургенције и препоруке за: постављења, унапређења, премештај, превођење, пензионисање и др.; преглед стања буџетских празних места у Одељењу државног рачуноводства; преписка о одобрењу кредита за изградњу пруге Штип-Радовиште-Струмица и др.

- Писма Милана Стојадиновића, министра финансија, упућена Богољубу Јевтићу, председнику Министарског савета.

Препоруке за постављење Цафе Алибеговића, председника општине Улцињ, за обавештајног органа Министарства иностраних послова за Албанију; ургенције за добијање југословенске визе на пасош Драгољуба Милетића, новинара из Женева; писма М. Стојадиновића у вези парламентарних избора маја 1935. године као и писма са прилозима: извештај Драгољуба Милетића, о разговору са "К" (Крњевићем) - ХСС и г. Thogagnon, новинаром "Courrier de Geneve" у вези Меморандума Крњевића упућеног Друштву народа, и чланка истог новинара против владе М. Стојадиновића; записник и резолуција са збора бирача сомборског изборног округа (од 3. марта 1935), као и записник са збора у Апатину (од 5. маја 1935); извештај Николе Драговића о приликама у Црној Гори; извештај Панте Јовановића, директора Трговачке академије, о политичким приликама у Скопљу; извештај о политичким приликама у срезу Доњи Милановац - 26. јануара - 6. јуна 1935.

година: 1919, 1922, 1924, 1925, 1927, 1935-1938, s.a.

фолијација: 467-596

Наредба о новцу од гвожђа пуштеном у промет од бивше Аустро-Угарске, као и решење о промету новчаница (1921).

Правилник о регулисању промета са девизама и валутама од 25. септембра 1921. године, са изменама од 25. фебруара 1922. године и са објашњењима по решењима министра финансија.

Чланак Милана Стојадиновића под насловом "Валутно питање"; табеларни графички приказ златне подлоге и оптицаја новчаница 1935-1937; реферати о српском динару, као и о вредности динара на страном тржишту и његовој куповној моћи у земљи; представка више друштава и финансијских установа о дозволи уноса и уновчења износа од 3.000.000 долара купона 6 1/4 од монополског зајма из 1928. године; елаборат о контролисаној девалвацији динара са одређеним роком трајања као јединог средства за оздрављење привреде; меморандуми у вези консолидације бонова и нови финансијски аранжман са Чехословачком, као и златна клаузула за консолидоване бонове;

предлог Министарства финансија са решењем Министарског савета Краљевине СХС о замени црногорских перпера за динарско-крунске новчанице и др.

година: 1919, 1921, 1922, 1924-1926, 1933-1938, s.a.

фолијација: 597-688

32 239 ДРЖАВНИ БУЏЕТ

Предлози закона о: ванредном кредиту (1919) и буџетским дванаестинама за мај и јуни 1922. године (поднет од стране министра Куманудија Народној скупштини), са извештајем Финансијског одбора Народне скупштине; елаборат о потребама неодложне буџетске реформе у Краљевини СХС, са приказом начина израде и извршења буџета у неколико земаља (1925); чланак Милана Стојадиновића о државном буџету кроз уставна решења Краљевине Србије и Краљевине СХС (s.a. - од 13-15. стране); предлог за доделу нове партије у буџету за 1926. годину за штету учињену у Црној Гори услед борби између одметника и присталица уједињења; извештај Самосталног демократског клуба о Предлогу буџета за 1927/28. годину; објашњење стања државне касене готовине на крају закључних буџетских година (1924/25-1933/34); предлог министра Летице за измену и допуно Предлога закона о буџетским дванаестинама за 1935. и 1936. годину; извештај Финансијског одбора Народне скупштине о резултатима гласања по предлогу буџета државних расхода и прихода, са предлогом финансијског закона за буџетску 1936/37. годину и забелешке Јована Гашића о атмосфери на седници Скупштине и понашању народних посланика из редова опозиције (Драгиша Стојадиновић, Василије Трбић, Баричевић и др.); табеларни преглед предвиђених и остварених прихода 1. јануара до 31. маја 1935. године у поређењу са оствареним приходима за исто време у 1934. години; експозе на пројект Уредбе о преносу кредита на бановину Хрватску предвиђених у државном буџету за 1939/40. годину, и сл.

година: 1919, 1922, 1925-1927, 1932, 1934-1936, 1939, s.a.

фолијација: 689-750

33 240 УНУТРАШЊИ И СПОЉНИ ЗАЈМОВИ

Елаборат о уређењу једног дела нашег унутрашњег дуга путем конверзије и консолидације (1935); извештај о закључивању Међубалканског 8% лутријског унутрашњег зајма; реферат о откупу Кригеровог зајма ван лиценцијације; реферат о условима и роковима српских и југословенских зајмова у Француској (1936); предлози за поравнање дугова; елаборати и преписка са финансијским кућама и појединцима ("Blair", "Rothschild", "Пламенац", Ото Кан, John Glenn, Славко Сингер и др.) о преговорима и условима давања зајма Југославији; позив за подношење пријава сопственика обвезника лутријског, конвертованог и зајма из 1909. године; билтени америчких банака и др.

година: 1923-1926, 1935-1937, s.a.

фолијација: 1-113

33 241 РЕГУЛИСАЊЕ РАТНОГ ДУГА КРАЉЕВИНЕ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА СА СЈЕДИЊЕНИМ АМЕРИЧКИМ ДРЖАВАМА (САД)

- Уговор између Краљевине СХС и САД потписан 3. маја 1926. године у Вашингтону у вези регулисања ратног дуга Краљевине СХС.

Записници са седница Делегације Краљевине СХС; извештај Посланства Краљевине СХС из Вашингтона (од 6. маја 1926) о уређењу нашег ратног дуга; поздравни говор Милана Стојадиновића приликом првог заседања југословенске и америчке комисије - 27. јануар 1926. год.; изводи из говора чланова Доњег дома САД-а; резиме изјаве др Ђурића на састанку Југословенске делегације и Комисије САД-а (30. јануар 1926); извештај Пупина о контактима са министром Хувером; табеларни и графички прикази ануитета за отплату дуга САД од стране више европских земаља и Краљевине СХС.

Телеграфски извештаји Милана Стојадиновића и посланика Тресића Павичића из Вашингтона о преговорима са америчком Делегацијом; табеларни преглед финансијског стања Краљевине СХС, упоредо са стањем других држава и САД-а.

Штампани материјал Америчке комисије за ратне дугове, као и седница белгијског парламента о ратним дуговима (радни материјали); финансијско-економско стање Румуније; телеграфски извештаји разних кореспондентата из Париза, Вашингтона, Њујорка, Лондона и Београда о боравку и раду Делегације Краљевине СХС, и сл.

Телеграфски извештаји секретара Делегације Краљевине СХС Стошовића, из Париза, Вашингтона, Њујорка и Лондона упућени Агенцији "Авала", "Привредном прегледу", листу "Србобран", српском посланству у Паризу и Вашингтону и др. институцијама о њиховом информисању о раду Делегације Краљевине СХС за регулисање ратног дуга са САД.

- Телеграфски извештаји (углавном шифровани) - кореспонденција Милана Стојадиновића, министра финансија, из Вашингтона и Париза са кабинетом министарства финансија Краљевине СХС у земљи у вези економско-финансијске и политичке ситуације у Краљевини СХС.

година: 1925, 1926.

фолијација: 114-668

33 242 КОНСОЛИДОВАЊЕ РАТНИХ ДУГОВА КОД САВЕЗНИЧКИХ ВЛАДА

Делови говора француских државника у Скупштини у вези са регулисањем ратних дугова (белешка М. Стојадиновића из 1921. год.); елаборат о консолидовању ратних дугова код савезничких влада (s.a.); белешке N.N. о разговору са г. Vouinolsom о првом српском ратном зајму у Француској (s.a.); извештај Банкарског одсека Министарства финансија у вези отплате привремене позајмице из 1914. и 1919. године у износу од 220.000.000 франака код француске владе (1925); штампани материјал о француском зајму из 1923. године; извештаји Милана Стојадиновића из Париза у вези са преговорима са Французима о ратним дуговима (1926); стенограми дискусије вођене у француском парламенту о савезничким дуговима (брошура - 1925) и др.

година: 1921, 1923, 1925, 1926, s.a.

фолијација: 669-705

33 243 РЕПАРАЦИЈЕ И РАТНА ШТЕТА

Споразум о репарацијама између Француске, Велике Британије и Краљевине СХС (1921); извештај из Париза Д. Ђурића о преговорима Делегације Краљевине СХС у Комисији за репарације (1925); извештај о репарацијама и о новим провинцијама, поднет 10. фебруара 1926. год. америчкој комисији; табеларни подаци о репарацијама и ратној штети досуђеној Црној Гори на Мировној конференцији и др. - 1919-1922, 1924-1926, s.a.

Извештај Одељења за извршење Међународних уговора Председништва Министарског савета упућен Министарству финансија о регулисању и извршењу ратне штете из Првог светског рата (1922); предлог N.N. за подизање течајне вредности обвезнице ратне штете (1922, 1925.).

година: 1919-1922, 1924-1926, s.a.

фолијација: 706-758

33 244 ФИНАНСИЈЕ - РАЗНО

Мишљења и предлози појединаца о: утврђивању правог финансијског стања у земљи по одласку министра Ђорђевића (1935); проучавању финансијског стања у Краљевини Југославији у циљу привредног напретка; решавању питања предратних кредитора и улагача; студија (експерта из Немачке) о тзв. релативној финансијској политици и њеној примени у Краљевини СХС и сл.

година: 1935, 1937, 1938.

фолијација: 759-780

34 245 ПРОЈЕКТ ЗГРАДЕ МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА

година: 1924.

фолијација: 1-76

35 246 ФИНАНСИЈСКЕ ДИРЕКЦИЈЕ И КОНТРОЛЕ

Преписка финансијских директора са Миланом Стојадиновићем о: негативном понашању, односно агитацији чиновника финансијских дирекција против листе ЈРЗ, њиховом отпуштању из државне службе или премештају; молбе и ургенције за запослење, унапређење, премештај, регулисање пензије и сл.; отписа земљарине у срезу Бела Црква; поздравни телеграми са годишњих скупштина Удружења чиновника финансијске контроле - пружање подршке и честитке на поновном именовану за министра финансија (1925) и др.

година: 1925, 1935-1938, s.a.

фолијација: 1-70

35 247 ПОРЕСКА ПОЛИТИКА

Критичка анализа Нацрта закона о непосредним порезима Fran Ellera, универзитетског професора (штампано у "Народногосподарском вестнику" - Љубљана) као и примедбе Централне индустријских корпорација Краљевине СХС на Нацрт закона, упућене М. Стојадиновићу (1923).

Сумарни преглед успеха пореске реформе по предлогу буџета за 1926/27. год.; примедбе Средишњег савеза хрватских сељачких задруга у За-

гребу на Предлог уредбе о делокругу и начину рада Главне државне комисије за утврђивање катастарског чистог прихода као и привремени попис и класирање земљишта у крајевима где нису израђени катастарски операти (1928); чланак за “Правосуђе” о питању фискалног оптерећења нашег народног дохотка (1935); реферат о пореском оптерећењу државним и самоуправним дажбинама (1935); формулар пореске декларације Шведске; упоредни преглед просечног пореза на земљиште по хектару у разним пределима Хрватске и Славоније, са одговарајућим порезом на земљиште у сличним пределима у Србији (s.a.); образложење разлога за доношење прописа за плаћање таксе због точења пића на вашарима, црквеним славама и саборима (s.a.); реферат о непосредним порезима у Румунији (s.a.).

година: 1923, 1926-1928, 1934, 1935, 1938, s.a.

фолијација: 71-311

35 248 ЦАРИНСКА ПОЛИТИКА

Реферат о питању подизања пограничних царинских зграда у Дравској бановини; извештај о потреби одржавања и оправке царинских објеката, као и преписка о питању зидања царинарнице у Бездану и царинског магацина у Сплиту; мишљење Костренчића упућено министру финансија по питању предложене нове царинске тарифе (s.a.); мотиви за доношење предлога аутономне царинске тарифе и објашњење по тарифним бројевима (s.a.); акт у вези припреме рада у Европској царинској унији; представка у вези именовања начелника Одељења царина.

година: 1935, 1938, s.a.

фолијација: 312-335

35 249 ДРЖАВНИ МОНОПОЛ

- Реферат о монополским приходима од монопола цигарета (1935); елаборат др Ф. Јежа о државним монополима (1935); представка Удружења произвођача дувана за срез скопски са извештајем Управе државних монопола о дувану; представка са извештајем и одговарајућим прилозима о питању издавања под закуп права великопродаје и млевења соли за период 1935/40; извештај по представци радничких повереника Фабрике дувана из Загреба због ограничења радног времена (скраћења); критика рада Ђорђа Рашића (непознатог аутора) генералног директора Управе државних монопола, са апелом влади да се уклони са положаја; писмо Министарства трговине и индустрије од 28. марта 1935. год. у вези преговора са грчком владом о ликвидацији наших везаних потраживања у Грчкој (морска со); као и друга преписка директора, начелника и других лица из Управе о: откупној цени дувана, подизању магацина; ургенције и препоруке за запослење, премештај, унапређење и др.; часопис “Монополски преглед” и друго - 1928, 1933, 1935-1938.

- Месечни извештаји (табеларни прегледи) Управе државних монопола о монополским и другим заложним приходима, са свим упоредним прегледима - упућени М. Стојадиновићу као председнику Министарског савета на расположењу - 1935, 1939, 1940.

година: 1928, 1933, 1935-1940.

фолијација: 336-643

35 250 ГЛАВНА КОНТРОЛА

Преписка чланова Главне контроле са Миланом Стојадиновићем о кадровима - кршењу законских прописа; молбе и ургенције за постављење, премештај, унапређење, обавештење о дружењу чиновника Главне контроле у Подгорици Рајка Дрљевића са комунистима и о његовим сепаратистичким убеђењима (1936).

година: 1926, 1934-1937, 1940, s.a.

фолијација: 644-665

36 251 НАРОДНА БАНКА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ - БЕОГРАД

- Преписка др Милана Протића, генералног директора, др Милана Радосављевића, гувернера, Милорада Зебића, вицегувернера и других чиновника ове банке са Миланом Стојадиновићем у вези: вођења преговора у Берлину о стању у платним односима између наше земље и Немачке (1936); преноса уштеђевине наших печалбара из Румуније; ликвидације клириншких потраживања наших извозника у Италију; куповина имања (Народне банке) у Београду, власништво Дунавске бановине; жалбе становника Бање Ковиљаче на решење Министарства саобраћаја о завођењу повољнијег режима повластица за бање; потраживања Народне банке од фирме "Ј.М. Георгијевић и брат" из Вршца; нездравих односа у Народној банци и клевете личности М. Стојадиновића од стране директора Протића; преглед општих привредних прилика у земљи (1936); уговор о кредиту између Министарства саобраћаја и Државне хипотекарне банке; програм рада Информативног одсека Банке Краљевине СХС (s.a.); други проблеми везани за привредна и банкарска питања, ургенције у вези са разним питањима и сл. - 1919, 1923, 1934-1938, s.a.

- Седмодневни извештаји о стању активе и пасиве: извештаји о задужењу државе код ове банке; дневни и недељни билтен банке - 1924, 1925, 1938-1940.

година: 1919, 1923-1925, 1934-1940, s.a.

фолијација: фолијација: 1-230

36 252 ДРЖАВНА ХИПОТЕКАРНА БАНКА - БЕОГРАД (ДХБ)

Преписка Војина Ђуричића, управника, и Арона Алкалаја, секретара ДХБ, са Миланом Стојадиновићем о додели зајмова за: откуп имања у јужним крајевима и од муслимана који се селе у Турску, приватним лицима за њихова имања, унапређењу свиларства, туризма на горњем Јадрану, подизању зграде Народног дома на Сушаку, и др.

Извод пословања Главне филијале ДХБ на Цетињу од 1924-1935. године; преглед кретања приватних улога у фебруару 1936. године, као и преписка у вези: решавања проблема кућевласника и ДХБ; санације дуговања Соколског друштва у Сушаку; смањења броја чланова Управног одбора ДХБ; отварања нових филијала банке у Бањалуци, Чачку и Панчеву; пријема кадрова; ургенције по разним питањима и сл.

година: 1933, 1935-1938, s.a.

фолијација: 231-281

36 253 ПРИВИЛЕГОВАНА АГРАРНА БАНКА А.Д. - БЕОГРАД

Преписка др Богдана Марковића, председника Управног одбора (кратко време и директора ове банке) и др С. Цонића, директора Банке, са М. Стојадиновићем о: регулисању дуга Неготинске водне задруге; додели зајма поседнику из среза дарђанског; разради питања народног посланика Илије Михајловића које је упутио министру финансија о Привилегованој аграрној банци (s.a.); избору чланова Управног одбора Банке; молбама и ургенцијама за пријем у радни однос код ове банке; поздравни телеграми са годишње скупштине и др.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 282-314

36 254 ЈАДРАНСКО-ПОДУНАВСКА БАНКА - БЕОГРАД

- Преписка директора Јадранско-подунавске банке Београд (Милан Мих. Стефановић, Стеван Карамата) филијале Љубљана (Љубомир Ђиновски) и Скопље (М. Шићеревић) са Миланом Стојадиновићем о: имању Милана Стојадиновића у Македонији; истицању кандидата за парламентарне изборе 1935; полагању месечног доприноса Јадранске пловидбе - Сушак за изградњу хотела на Приморју; превозу бакра из Борских рудника у Анверс, успостављању редовне трговачке пруге за Манчестер и Ливерпул и исплате заостале субвенције - Бродарско А.Д. "Оцеаниа"; радничког покрета у пиланама у Јосипдолу и Саборском; наплате заједничке бановинске трошарине на луксузну обућу ("Бата"); окупљања словеначких радника због преласка у ЈРЗ (1938); постављења привредног делегата у Прагу; студентске мензе Академског клуба ЈРЗ у Љубљани; ургенције за запослење, реактивирање у државну службу и сл. - 1933-1939. год.

- Позивна писма и исказнице - позивна писма са дневним редом упућена Милану Стојадиновићу као члану Управног одбора Банке, као и позиви са исказницама (улазницама) других банака (преко ове банке) за присуствовање на годишњим скупштинама банака у којима породица Милана Стојадиновића има уложене приватне акције.

Обавештење Милана Стојадиновића о подношењу оставке на положај у Управи Банке због постављења за министра финансија (30. децембар 1934. год.) - 1927, 1928, 1933-1938.

година: 1927, 1928, 1933-1939.

фолијација: 314-410

36 255 ОСТАЛЕ БАНКЕ

- Извештаји о: пословању Српске привредне банке; стању Подрињске земаљске банке, као и преписка у вези санације Прве српске земљорадничке банке и Српске централне и привредне банке; отписа дуга општини жупској од стране Никшићке кредитне банке; захтевима Народне банке да се члановима Управног одбора Никшићке кредитне банке стави интабулација на приватна имања; оснивања и одржавања филијале Извозне банке у Тирани; представке Копривничке банке о опорезивању латентних резерви; молбе Београдске трговачке банке за откуп акција Српског бродарског друштва; доделе кредита у циљу лицитације велепродаје дувана и набавку акција - Подрињска земаљска банка; меморандум о Босанској индустријској и трговачкој банци а.д. Београд; Правила Депозитне банке д.д. Загреб; поздравни

телеграм са збора акционара Занатске банке; ургенције за запослење и сл. - 1925, 1929, 1935-1939, s.a.

- Преписка Београдске задруге а.д. у вези поравнања у спору око “Бристола”; санације и реорганизације предузећа “Време”; преписка и завршни рачун за 1934. годину Српске кредитне банке и штедионице - Бела Црква - 1925, 1926, 1933-1935.

година: 1925, 1926, 1929, 1933-1939, s.a.

фолијација: 411-517

36 256 ШТЕДИОНИЦЕ

Преписка др Милорада Недељковића, генералног директора Поштанске штедионице Краљевине Југославије, са Миланом Стојадиновићем у вези: продужења рока за полагање првог ануитета дужника-земљорадника чији су дугови уступљени Привилегованој аграрној банци преко чековног рачуна ове штедионице; кредитирања бановина за дугорочне инвестиције; извештај Недељковића о поднетој пријави против њега од стране чиновника ове штедионице, премештених у филијалу; потребе да М. Стојадиновић присуствује свечаној представи Потпорне задруге особља Народног позоришта уочи парламентарних избора децембра 1938. године; ургенције по разним питањима и сл.

Предлог др Николе Гачеше, директора Филијале Загреб, за реформу државне администрације; представка Прве хрватске штедионице Загреб о увођењу државне трошарине на земни плин са извора тт. Уљаник д.д. из Бујавице; услови бележења деоница Суботичке српске штедионице д.д.; позив М. Стојадиновићу за освећење камена темеља за нову зграду Општинске штедионице и заложног завода града Београда, као и о постављењу руководећих људи по одлуци Управног одбора ове штедионице.

година: 1934-1938, 1940.

фолијација: 518-570

36 257 БЕРЗЕ

- Београдска берза - преписка Београдске берзе (Мил. Зебић, Мих. Ђурић, Јован Гашић, Војислав Маринковић, Густав Крклец, Драг. Гавриловић) са М. Стојадиновићем у вези: обрачуна - исплате дневница и др. трошкова М. Стојадиновићу као члану Берзе за 1934. год.; амандмана у финансијском закону за 1936/37. год. о признавању временаведеног код изборних судова Берзе за полагање судијског испита; позиви на годишње скупштине Берзе и поздравни телеграми са скупштина; позиви на свечане вечере; ургенције за постављење и сл.

Дневни извештаји Берзе за период 2. март до 22. децембар 1938. год.

- Загребачка бурза - Поздравни телеграм са годишње скупштине и поводом поновног преузимања финансијског портфеља - 1924, 1935.

година: 1924, 1935-1939.

фолијација: 571-714

*AGENCE EKONOMIQUE ET FINANCIERE - PARIS (AGEF-a)***37 258 ПРЕПИСКА**

Преписка Милана Стојадиновића са AGEF-ом, листом из области економије и финансија у Паризу и ређе са разним финансијским институцијама и личностима у Југославији - у својству кореспондента и сарадника AGEF-a у Београду по питању претплате, сарадње, дистрибуције и писања чланака о Југославији, као и преписка са Coulonom, представником AGEF-e у Паризу, Букурешту и Атени (на француском).

година: 1921, 1922, 1924.

фолијација: 1-538

37 259 ТЕЛЕГРАФСКИ ДНЕВНИ ИЗВЕШТАЈИ

Телеграфски дневни извештаји Милана Стојадиновића упућени AGEF-и, Париз, о стању берзе у Југославији, као и свих догађаја везаних за економско-финансијску и трговинску проблематику у Југославији (на француском).

година: 1921, 1922.

фолијација: 539-1088

37 260 ЛИСТ AGENCE EKONOMIQUE ET FINANCIERE - PARIS

Неколико примерака и исечака из листа AGEF-a (на француском).

година: 1922, 1928, 1934, 1935, 1937.

фолијација: 1089-1100

38 261 ПРИВРЕДА

Акт о оснивању и Статут Orientconstruct из САД-а - Европски уред (1929); законски декрет о новом уређењу Националног савета за истраживања Краљевине Италије (превео В. Николић из Министарства шума и руда); предлог за оснивање "Привилегованог завода а.д." у Скопљу; преглед развоја ратне привреде у Југославији (без аутора, на француском и немачком језику - 1940); реферат о подизању индустријске земаљске одбране у сливу Дрине до Лознице и Западне Мораве до Краљева као и о потреби израде индустријских путева (s.a.); нацрт Уредбе за олакшање дужника (привредника) и асанацију кредита (s.a.); пројект и прорачун за изградњу пристаништа и царинског магацина и за спровођење железничке пруге око Калемегдана; резолуција са збора грађана Војводине и округа подрињског у вези економске и финансијске кризе у земљи (16. август 1935); реферати Адолфа Минха о набавци резервног горивог материјала за државне железнице за војну резерву и о реорганизацији продаје угља из државних рудника; реферат М. Поповића, индустријалца, "Проблем пољопривредне преоријентације у вези са рударством"; скица за привредни план (без аутора, s.a.); тумачење чл. 39 Закона о акционарским друштвима од 10. децембра 1896. године; извод из чланка др Франгеша - штампан у "Europäische Revue" о привредном стању сељачких држава југоисточне Европе и великим силама, с посебним освртом на Југославију, као и преписка у вези: протеста против концесије коју ужива-

ју странци у нашој земљи; санације приватних фирми; спора Јоахима Сигла против државе око поравнања и др.

година: 1929, 1934-1938, 1940, s.a.

фолијација: 1-150

38 262 ИНДУСТРИЈА

Преписка фирми из области дрвне индустрије у вези: сметњи девизних прописа у пласману дрвета на енглеско тржиште; клиринга и регулисања клириншког салда предузећа “Шипад” у Италији; подизања складишта и преноћишта за раднике “Шипада” и њихово огорчење и немир због непримљених плата; противзаконите измене калкулација шумске таксе од стране начелника Савновке; извештај о индустрији папира и производима од папира; ценовник хартије и сл. - 1925, 1928, 1933, 1935-1938.

Индустрија гвожђа д.д. Зеница - извештај о верској припадности радника; отварању нове ваљаонице, реферат о њеним постројењима, изради оргаде око имања и издавању специјалног броја “Југословенски гвожђар” - 1935-1939.

Позив са програмом свечаности за присуствовање свечаном отварању Фабрике алуминијума у Лозовцу (код Шибеника) - 1. август 1937. године, са поздравним говором члана Управног одбора фабрике о значају и перспективи ове фабрике; извештај о штрајку у Јесеницама (s.a.); молба за помоћ у погледу успостављања рада у Стројним товарнама и ливарнама д.д. у Љубљани; понуда Фабрике “Делфин” за прераду коже хромом за откуп од стране Министарства војске и морнарице; позив за присуствовање освећењу (отварању) фабрике алкалоида у Скопљу - 11. октобар 1936. год.; одузимању обртне дозволе фирми А. Хорват за производњу масти, коломасти и мазива у Св. Клари; преглед залиха (по годинама и врстама) горива и мазива (Југословенска стандард-вакуум оил компани а.д.); молба за пријем директора текстилне компаније из Манчестера у вези компензационих послова са Великом Британијом; резолуција са збора свилогајача у Ђевђелији - 19. мај 1938. год.; потребе доношења уредбе која би регулисала производњу и продају сирћетне киселине, повећање процента метил алкохола као погонског горива (др Т. Алауповић - Теслић); понуда за куповину боја за фарбање од фирме из Копенхагена; извештај о налазиштима нафте код Врања, Ристовца; извештај др В. Николића о раду III међународног конгреса “Угљеник као карбурант” у Риму - 10-12. септембар 1937. год.; молбе за подизање нових постројења и др. - 1924, 1935-1938, s.a.

година: 1924, 1925, 1928, 1933, 1935-1939, s.a.

фолијација: 151-311

38 263 РУДАРСТВО

Информација о: стању у Борским рудницима, комунистичкој агитацији и установљењу одбора ЈУГОРАС-а под руководством Дуића и Гогића и о постојању две струје у организацији ЈУГОРАС-а (са летком који се растура у Бору од стране радника - 1938); тешком стању у угљеним реверима Дравске бановине насталом услед смањења набавки од стране железнице; руднику угља Трбовље - испоруци угља железници за 1936. и 1937. годину, анализи стања у рудницима, експлоатацији и испоруци угља словеначких рудника; могућностима лифровања југословенског пирита у иностранство; реферат

“Рудно благо у окрузима ужичком и пријеполском” (s.a.); приказ стања рудаске индустрије, производње лигнита и мркоземалског угља и мере које би требало предузети за очување те индустрије; табеларни преглед “Подаци о рудницима угља за 1934/35”; захтев Министарства шума и руда за повећање материјалних расхода државним рудницима који ће се покрити повећањем њихових прихода, повећањем буџета за 1927/28; извештај о руднику угља “Јелашница” (1939); ургенција за објављивање Уредбе о санацији рудника; извештај о налазиштима боксита код Имотског, Посушја, Рабића (s.a.); препорука за откуп права истраживања руда и копова у општини ститовачкој; молба рудника мермера за интервенцију за зајам за подизање домаће индустрије; молба за откуп и материјалну потпору “Рударског и топионичког вестника”, гласила Савеза рударских и топионичких предузећа; поздравни телеграми са скупова рудара и сл.

година: 1927, 1933-1939, s.a.

фолијација: 312-403

38 264 ГРАЂЕВИНАРСТВО

Одлука Министарства грађевина (од 5. марта 1935) о извођењу великих јавних радова; извештај начелника Хидротехничког одељења Министарства грађевина о прегледу поплавлених делова поред Саве (1937); табеларни прегледи о додели средстава Вардарској бановини на терет државног кредита за јавне радове и за извођење хидротехничких радова (1936) и списак грађевинских радова по државном и бановинском буџету из кредита за јавне радове на територији Зетске бановине (1936), као и преписка по питању оправке државног пута Дарда-мађарска граница-Мохач, доделе помоћи у храни пасивним крајевима која треба да се одради радом на грађењу и оправци општинских путева (1938) и сл.

Преписка грађевинских фирми и појединаца: жалбе овлашћеног предузимача који изводи радове на задужбини Наумовић против сенатора Дуњића, који је управљао градњом задужбине; пријем делегације Штедно-грађевинске задруге у вези са питањем подизања посебних и задружних кућа, радничких, земљорадничких и чиновничких насеља, као и питањем закона о етажној својини; поздравно писмо са прве конституирајуће седнице Задруге државних и смоуправних службеника за подизање станова у Београду и сл.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 404-446

38 265 ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА

Реферат инг. Драгомира Јовановића, професора Универзитета, “Проблем реорганизације снабдевања Југославије са електричном енергијом” (1935); молба Америчко-југословенског електричног друштва А.Д. за заштиту страног капитала уложеног у Краљевини Југославији (1935) и сл.

година: 1935, 1938.

фолијација: 447-462

38 266 ПРЕХРАМБЕНА ИНДУСТРИЈА

Материјали о раду фабрике шећера: завршни рачун Фабрике шећера на Чукарици, Београд за 1935/36. годину; реферат Виктора Елека из Петровграда о питањима која су од општег интереса за индустрију шећера и његова молба за пријем у наше држављанство; наплата трошарине за шећерну репу; извештај о питању подизања фабрике шећера у Смедереву; разне ургенције, честитке и друга преписка - 1935-1939, s.a.

Преписка фабрика уља у вези: исплате дуга и доделе обртног капитала за рад Уљаре у Колашину; помоћи Уљарској задрузи у Режебићу за набавку пресе и филтера за прераду уља; пореза и такса за уље; питања откупа уљарица и сл. - 1935-1938.

Преписка у вези исплате трошарине Пивари “Требјеса” и питање доделе провизије ради отписа дуга од репарација; поздравни телеграм са збора поводом отварања нове пиваре у Лашком - 1933, 1936, 1938.

Материјали осталих фирми из области прехранбене индустрије о питањима: доделе концесије за фабрику квасца у Земуну; захтева Синдициране индустрије квасца за доношење Уредбе о подизању продајне централе за квасац; интервенције у вези отплате дуга Филијали ДХБ у Скопљу од стране фирме Вештачки млин “Полог” ... из Тетова; повећања кредита Парном млину “Бојацић”; издавања концесије и контингента за израду сировог шпирита фирми “Браћа Кенигштефлер д.д.” - Нови Сад; новелација Закона о вину; представка против оснивања новог картела - савеза произвођача сирћета; извештај о производњи сирћета и сирћетне киселине и њен утицај на националну привреду; потребе за изградњом једне велике и модерне солане; пројект (Vili Tonisc из Дизелдорфа) о рационалном искоришћавању наше млечне производње (понуде за сарадњу); недостатка у примени уговора о продаји буковичке минералне воде у Београду, Земуну и Панчеву; организације уновчавања жита у Канади (Канадски житни закон, s.a.) и сл. - 1934-1938, s.a.

година: 1933-1939, s.a.

фолијација: 463-586

38 267 ЦЕНТРАЛА ИНДУСТРИЈСКИХ КОРПОРАЦИЈА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Одговор Централне индустријских корпорација Министарству трговине и индустрије на интерпелацију народног посланика др Милана Метикоша о раду домаћих картела, односно на представку Удружења трговаца за срез Глину (1934).

Примедбе секретара Централне индустријских корпорација, Грегорића, на предлог Уредбе о откупу уљарица (1936); позив са дневним редом за Земаљску конференцију индустријалаца - 24. и 25. фебруар 1937. године у Београду; резолуција XX збора Централне индустријских корпорација одржаног 13. априла 1938. године у Београду са захтевима за економско и посебно индустријско подизање земље; предавање Цветка Грегорића “Удео домаћег и страног капитала у југословенској индустрији и могућности његовог даљег развоја”, одржано у Берлину приликом Главне скупштине Немачке трговачке коморе за Југославију - 2. март 1939.

година: 1934, 1936-1939.

фолијација: 587-640

38 268 ТРГОВАЧКО-ИНДУСТРИЈСКЕ КОМОРЕ

Представке Трговачко-индустијске коморе у Скопљу у којима се истичу позитивни ефекти привредних мера владе М. Стојадиновића у Вардарској бановини (уљарице, свилене чауре, памук), проблеми везани за производњу и откупне цене дувана и опијума и захтев за скидање забране извоза јагњеће вуне; Трговачко-индустијска комора - Сплит информише о привредној ситуацији и потребама Сплита и читавог Приморја; прогласи у вези избора за Трговачко-индустијску комору - Загреб с позивом хрватским привредницима да 16. фебруара 1936. године гласају за листу коју је препоручио В. Мачек; записник са седнице већа Трговачко-индустијске коморе за Врбаску бановину, одржане 15. децембра 1938. године у Бањалуци, на којој се разматрало питање подизања високих пећи за топљење железне руде код Приједора и предузимање мера за унапређење туризма у Врбаској бановини; честитке Југословенско-аустријске коморе у Бечу упућене М. Стојадиновићу због успеха у спољној политици; молба Трговачко-индустијске и занатске коморе у Подгорици да се спречи издвајање Косовске Митровице из територијалне надлежности ове коморе и др.

година: 1926, 1935-1939.

фолијација: 641-686

38 269 ПОЉОПРИВРЕДА

Интерпелација народних посланика у вези откупне цене пшенице (3. јул 1935); молба велепоседника, у име земљорадника среза жеглиговског, за већу откупну цену житарица; регулисање питања откупа шећерне репе; изградње силоса; предлог директора Фабрике вагона из Крушевца за оснивање техничког института чији циљ би био примена модерне технике на селу; молба за пријем и помоћ у циљу сузбијања заразних болести биљака и домаћих животиња; Уредба о уређењу услова рада пољопривредних радника (1936), одржавању пољопривредних манифестација; захтев за доделу зајма за мелиорационе радове (1926); молба за зајам за оснивање предузећа за рационално гајење цвећа, јужног воћа и раног поврћа у Далматинском приморју и сл. 1926, 1935-1938, s.a.

Извештаји о ситуацији и пословању Државног добра "Беље"; обавештење о изградњи бановинског пута код Кнежева; организовање лова; извештај о негативном расположењу одређених чиновника "Беља" према М. Стојадиновићу и режиму; захтев депутације из Белог Манастира за концентрацију свих надлештава из Барање (среског суда, пореске управе, полугимназије, болнице); питање подизања гимназије и стамбених зграда из средстава пензионог фонда "Беље" у Белом Манастиру; преписка Саве Вуксановића, чиновника Државног добра "Беље", о његовим статусним питањима на овом добру, као и друга преписка установа из области пољопривреде о проблемима из њихове надлежности; ургенције, препоруке и сл. (Сомборска пољопривредна берза, Државна ергела - Љубичево, Чачанска пољопривредна подружница, Завод за живогојство) - 1935-1938, s.a.

година: 1926, 1935-1938, s.a.

фолијација: 1-91

39 270 ШУМАРСТВО И ПЧЕЛАРСТВО

- *Шумарство* - Реферат (излагање инж. Л. Петровића) о стању шумске привреде и инаугурисања рада у сопственој режији (1934); молбе за стављање ван снаге Указа од 1. децембра 1938. год. о амнестији шумских кривица; реферат Петра Ђорђевића о болести бреста у славонским шумама и њено сузбијање - поднет на IX међународном конгресу шумарства - 1936. год. (брошура на немачком језику) - 1934, 1936, 1938.

- *Пчеларство* - Молба Пчеларске подружнице из Луке - Гуча за новчану помоћ у циљу куповине једне центрифуге за цеђење меда или пресе за справљање саћа - 1938.

година: 1934, 1936, 1938.

фолијација: 92-98

39 271 ЛОВ И РИБОЛОВ

- *Лов* - Споменица од 25. новембра 1935. године са протестног збора у Марибору власника приватних ловишта у Дравској бановини у вези са Законом о лову из 1931. године; извештај из Атине о учествовању Југославије на Балканским ловачко-стрељачким утакмицама (1936); учествовање српских ловаца на изложби и стрељачкој утакмици у Софији; извештај са Међународне конференције о лову у пограничним крајевима, Париз (1936).

Преписка у вези: тешких прилика у којима се налазе неретвански ловци због деловања Управе савеза ловачких удружења у Сплиту и Метковићу; одржавања ловачких изложби; учествовања М. Стојадиновића у лову у Словенији; откупа приватног музеја ловачких трофеја; препорука Ловачког удружења за помиловање бугарског политичког кривца осуђеног у Југославији и сл. - 1926, 1933, 1935-1938, 1940, s.a.

- *Риболов* - Поздравни телеграм са рибарске конференције у Крку о риболову у заједничким југословенско-италијанским водама; обавештење о додели помоћи Рибарској задрузи "Св. Кристофор" на Рабу; молба чиновника Мостара да се не издају дозволе за риболов у водама Неретве и Бунице - 1936-1938, s.a.

година: 1926, 1933, 1935-1938, 1940, s.a.

фолијација: 99-147

39 272 АГРАРНА РЕФОРМА И КОЛОНИЗАЦИЈА

Предлог N.N. за колонизацију Барање са одређеном националном структуром из разлога безбедности, регулацији обале Драве и уређењу колског саобраћаја преко железничког моста на Драви код Копривнице (1936); колективна представка поседника Пљеваљског среза у вези спровођења аграрне реформе у Санцаку са предлозима решења (1935); молба земљорадника из Метохије за заштиту код аграрних власти; извештај са предлозима Министарства за аграрну реформу у вези ликвидације велепоседа "Ждраловец" - срез ливањски (1926); Уредба о обештећењу држављана Краљевине Југославије оштећених аграрном реформом у Румунији (1937).

година: 1926, 1935, 1937, 1938.

фолијација: 148-163

39 273 ДОБРОВОЉЦИ

Молба у име “контракомитских трупа” из Никшића за интервенцију за доделу земље у Војводини која им је обећана, са списком лица којима су издата уверења као признање националних радника; представка поседника из среза власеничког по питању решења добровољачког питања; попис молби за доделу земље које су достављене Стојадиновићу приликом његовог пута по Црној Гори; молбе за пријем делегације добровољаца; поз-дравни телеграми са зборовом и годишњих скупштина добровољаца и др.

година: 1924, 1935-1940, s.a.

фолијација: 164-180

САОБРАЋАЈ

39 274 ЖЕЛЕЗНИЧКИ САОБРАЋАЈ

Реферати, извештаји и техничка докумантација са преписком у вези изградње, реконструкције и експлоатације железничких пруга нормалног и уског колосека на територији СХС, односно Краљевине Југославије; осврт на критику Куманудија и Воје Величковића у Народној скупштини буџет-ске политике Пашићевог кабинета и владине одлуке о куповини Источне железнице, деоница Ђевђелија-Солун, као и одговор др Којића, министра саобраћаја на седници Народне скупштине 5. фебруара 1924. године на интерпелацију Куманудија о куповини Источне железнице (на француском); реферат о плану мреже државних железница (1926).

Преписка о изградњи пруга у Југославији од стране “Batignol a.d.” (1936); преглед стања преговора са страним предузећима ради грађења железничких пруга на кредит (1937); извештај са конференције у Бијелом Пољу од 9. фебруара 1936. године поводом изградње железничке пруге уз Лимску долину; документација у вези изградње моста преко Дунава код Карабурме (железничка веза Београд-Панчево), 1924. године; реферат о француским приватним железницама и њиховом односу према држави (1925), као и друга преписка у вези финансирања и изградње железничких пруга, мостова и железничких радионица.

Жалба предузећа “Феникс” и “Рекорд” из Београда упућена Арбитражи 1934. године због непоштивања одредаба уговора од стране Европског друштва - Париз према извођачима радова – “Феникс” и “Рекорд” - на прузи Велес-Прилеп, у делу који се односи на услове финансирања; одговор Европског друштва на жалбу и обостране реплике са прилозима (уговори из 1931. и 1932. године о изградњи железнице Велес-Прилеп - технички и финансијски табеларни преглед и преписка о раду на изградњи пруге, средствима и др.) - на француском језику; телеграм Удружења трговаца и занатлија из Прилепа поводом свечаног отварања пруге Велес-Прилеп (1936).

година: 1924-1926, 1928, 1932, 1935-1938, s.a.

фолијација: 181-748

39 275 ДРУМСКИ САОБРАЋАЈ

Колективна представка по питању изградње дела Јадранског друма од Београда, преко Шумадије, Санцака и Црне Горе; извештај о стању и градњи путева у савском подручју (преведен у Техничком одељењу Краљевске бан-

ске управе Савске бановине - 1935. године), као и преписка у вези “утаје радничке порезе” од стране Предузећа за реконструкцију пута Ужице-Вардиште; помоћ за градњу моста на реци Грачаници; жалбе Задруге за промет робе и путника - Цриквеница против некоректног рада (нелојалне конкуренције) од стране фирме “Тапред”; штампани материјал у вези градње савремених путева у Југославији (1936).

година: 1935-1937.

фолијација: 749-793

40 276 ПОМОРСКИ САОБРАЋАЈ

Реферати о: обнови парка трговачке морнарице уз помоћ дугорочних кредита који би се доделили бродовласницима путем Народне банке (“Слободна пловидба Топић д.д.”); уклањању конкуренције на брзим и туристичким пругама на Јадрану (непознат аутор); представка “Југословенских бродоградилшта” - Сушак, у вези олакшица односно доделе премија за изградњу два брода за потребе Јадранске пловидбе на Сушаку (1925); представка Привредног већа - Сушак због омаловажавања интерминистаријалне конференције од 11. и 12. маја 1936. године о сушачкој луци, односно недоласка представника Министарства саобраћаја на конференцију.

Преписка у вези: успостављања паробродске балканске пруге и издавања “Зетској пловидби” месечне аконтације за одржавање пруге; позиви на свечаности поводом крштења, спуштања у море и упис у поморски регистар бродова; судара нашег и италијанског брода у близини Венеције (исечак из штампе); склапања уговора и градње пароброда; доделе бесплатних бродских карата Стојадиновићу и његовој породици; ургенције за запослење и сл.

година: 1925, 1934-1939, s.a.

фолијација: 1-58

40 277 РЕЧНИ САОБРАЋАЈ

Извештај Комисије за санацију прилика, о стању Дирекције речне пловидбе и мерама за њихову санацију (1932); извештај Дирекције речне пловидбе о недостатку бродова и тешкоћама у саобраћају (1935); ургенција за давање сагласности на нацрт Уредбе о бродском особљу; захтев за материјалну потпору; позив на сечење колача и славу бродараца; чланак у “Саобраћајном прегледу” о каналу Вуковар-Шамац и предмет Дунавског паробродарског друштва поводом издавања књиге о јубилеју Друштва (1935); жалба Бродарског трговачког предузећа “Галеб” против пресуде Градског поглаварства у Београду о плаћању таксе и казне на заузето обалско земљиште (1937); меморандум - понуда заступника холандских фирми за изградњу бродоградилшта у Београду у кооперацији са холандским фирмама (1935).

Писма Милана Стојадиновића упућена Касумовићу, шефу Агенције речне пловидбе у Бечу, која се односе на приватне набавке намештаја и других производа (1933-1935).

Српско бродарско друштво - Реферат потпредседника Друштва М. Стојадиновића о речном бродарству (1929); оставка Милана Стојадиновића на положај потпредседника и заменика директора Друштва због постављења за министра финансија (децембра 1934. године); реферат о могућностима

спајања Дирекције речног бродарства са Српским бродарским друштвом; молбе и ургенције за постављење, премештај; захтев за пос-редовање код Државне хипотекарне банке ради пребацивања краткорочног кредита на дугорочни (шефу саобраћаја Дирекције); предлог за решавање чиновничког питања Српског бродарског друштва; питање измене пројекта Уредбе о државном бродском особљу и сл.

година: 1929, 1930, 1932-1939, s.a.

фолијација: 59-214

40 278 ЖЕЛЕЗНИЧКИ И ПОМОРСКИ САОБРАЋАЈ

Брошура инж. Хранка Смодлаке из Сплита о Унској прузи и изградњи Сплитске луке (1937); ургенција Техничког предузећа "Лабор" за доделу помоћи Удружењу југословенских железничара и бродара за изградњу дома (1935).

година: 1935, 1937.

фолијација: 215-219

40 279 ВАЗДУШНИ САОБРАЋАЈ И АВИО ИНДУСТРИЈА

Пројект програма ваздушних линија у Краљевини СХС (са прилозима) урађен од стране Друштва за ваздушни саобраћај А.Д. у Београду, као и захтев истог друштва за субвенције из буџета за 1928/29. годину за помоћ саобраћајне авијације (1927).

Преписка у вези: помоћи цивилној авијацији и с тим у вези склапања новог уговора између Команде ваздухопловства и Аеропута (1938); сазива и дневног реда ванредног збора акционара Индустије аеропланских мотора - Раковица (1936); излажења часописа "Годишњак југословенског ваздухопловства" са молбом за неколико реченица М. Стојадиновића о значају ваздухопловства; честитка Прве српске фабрике аероплана поводом трогодишњице владе М. Стојадиновића (1938); информација о понуди команде ваздухопловства фабрици Рогожарски А.Д. - Београд да изради понуду за испоруку авиона (s.a.).

година: 1927, 1936, 1938, s.a.

фолијација: 220-245

40 280 ПТТ САОБРАЋАЈ

Експозе министра Калуђерчића о лицитацији за набавку међуградског телефонског кабла Београд-Загреб-Марибор, са комисијским извештајем, понудом и вербалном нотом чехословачког посланства у прилогу (1936); диспозиција према пројекту за телепринтерску везу Министарства унутрашњих послова, односно Управе града Београда, са најважнијим местима у унутрашњости земље; захвалност поводом свечаног отварања аутоматске телефонске групе - Дубровник; молба градитеља Марина Марасовића из Сплита за интервенцију М. Стојадиновића код Врховног државног правобранилаштва ради нагодбе у циљу довршења зграде поште у Сплиту; поздравни телеграм са Конференције Секције ПТТ службе из Панчева.

година: 1936-1938.

фолијација: 246-264

40 281 ТРГОВИНА

Извештај комисије о прегледу Привилегованог А.Д. за извоз земаљских производа - ПРИЗАД (1935), као и друга документација (извештаји, записници, представке) у вези: формирања владине комисије са задатком да проучи организацију, функцију и способност друштва да одговори својој функцији у привредном апарату земље; негативног писања штампе (чланак у "Народним новинама" - "Најзад ће долијати пацови у Призаду"); сумњи у исправност рада Комисије за откуп опијума у Куманову и Кавадарцима; молба за укидање Женевске конвенције (потписане 1925. године, а ратификоване 1929. године) чијом применом се чине тешкоће произвођачима опијума (анонимно) и сл. - 1935, 1938.

Преписка трговачких фирми о: склапању уговора о компензационим пословима између Југославије и Холандије; реферат "Значај новог трговинског уговора са Немачком"; пројекат за нов режим увоза (извоза) у 1935. години у Румунији; извештај Југословенског ГАНЦ А.Д. са седнице мешовите југословенско-мађарске комисије о питању компензационих послова; унапређењу извоза у Француску; захтеву сушачких фирми за дозволу извоза грађе у неклириншке земље уз плаћање интерним динарима; дажбинским оптерећењима извозних фирми; издавању дозвола за извоз коња у Немачку; увозу писаћих машина из САД; понудама за откуп аутомобила и сл.

година: 1926, 1928, 1933-1938, 1940.

фолијација: 265-368

40 282 ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО

Извештај са закључне седнице конференције за унапређење туризма у Краљевини СХС (30. новембра 1924. год. - брошура).

Реферат Славка Сиришћевића у вези неопходне реорганизације на пољу туризма, поморства и пропаганде са предлозима како да се они практично спроведу (1935); представка хотелијера Приморске бановине о проблемима у туризму и угоститељству и мерама које би требало предузети у циљу њихове санације; представка Друштва "Фрушка Гора" из Новог Сада којом моле интервенцију код Министарства трговине и индустрије у вези са питањем одузимања права овом друштву, растурањем страних новина и часописа; молба хотелијера, угоститеља и власника коначишта у Нишкој бањи за регулисање цена између бановинског хотела и приватних зграда; представка Каменаревића из "Путника", Котор, о саобраћајним приликама које се негативно одражавају на туризам у Црној Гори, за шта кривицу снесе Дубровачка и Јадранска пловидба; молба Марије Галић, власнице хотела у Цриквеници, за ургенцију код Државне хипотекарне банке за доделу дугорочног зајма; захтев за доделу помоћи за преуређење хотела савременим туристичким потребама; исправка навода објављених у листу "Правда" о противзаконитом раду друштва "Путник"; позив М. Стојадиновићу да посети Биоград н/м и др.

година: 1924, 1935-1938, s.a.

фолијација: 369-427

40 283 ЗАНАТСТВО

Резолуција занатлија града Тетова и среза доњополошког, поводом прославе отварања занатлијског дома, о заштити занатлија који се налазе у

врло тешком положају (1935), као и преписка занатских комора и фондова у вези: захтева Занатске коморе - Београд о питању решавања земљорадничких дугова, односно оног дела Уредбе који се односи на занатлије; позива за присуствовање свечаном освећењу темеља дома Занатлијског пензионог фонда и Занатског дома у Крушевцу; свечаног отварања занатске изложбе у Цељу; захвалности Занатске коморе у Сплиту, у име сталеза који заступају, на решавању питања грађења Унске пруге и др.

година: 1935-1938.

фолијација: 428-446

40 284 ПРИВРЕДНЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ - МЕЂУНАРОДНИ САЈМОВИ

Позиви упућени Милану Стојадиновићу на свечана отварања међународних сајмова у оквиру Загребачког збора, Љубљанског велесајма и Првог међународног сајма узорака у Београду (1937); Правила и писма Задруге за привредни филм из Београда која је основана у циљу израде привредних, пропагандних и индустријских филмова (1938).

Говор N.N. поводом отварања светске изложбе у Њујорку и на њој изложба Краљевине Југославије "која ће пружити слику културне и привредне активности у Југославији" (1939).

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 447-488

40 285 ЗЕМЉОРАДНИЧКИ И ДРУГИ ДУГОВИ

Представке и други дописи земљорадника, трговаца, занатлија и индустријалаца упућени М. Стојадиновићу у вези доношења и примене Уредбе о ликвидацији земљорадничких дугова, незадовољства средњег сталеза који сматра да је у неповољнијем положају у односу на земљораднике и да би и њихово питање требало обухватити Уредбом.

Резолуција земљорадника, трговаца и занатлија среза зајечарског за измену члана 2. и 4. исте Уредбе; побуне дужника среза мачванског приликом достављања решења о обрачуну дуга од стране Аграрне банке; захтеви привредника Приморја за доношење Закона о раздужењу средњег сталеза; молба дужника-презадуженика (среза рабског) за уређење питања презадужености, да се обуставе све присилне дражбе имовине презадужених земљорадника; захтеви за изузимање одређених случајева од стриктне примене Уредбе; тражење улагача новчаних завода за конверзију земљорадничких дугова само са новчаницама Народне банке; молбе сиромашних сељака "за заштиту од новчаних завода"; захвалност и честитка због доношења Уредбе и сл.

година: 1933, 1935-1938.

фолијација: 489-556

40 286 ПРИВРЕДНА ШТАМПА

- *Дописи уредника "Индустријског прегледа"* - часописа за проблеме националне привреде - Н. Петровића у вези: претплате М. Стојадиновића на часопис; пријема; информација Н. Петровића о ситуацији и психози у Загребу после избора децембра 1938. године и комбинацијама везаним за решење

хрватског питања; чланак уредника часописа о председнику владе Милану Стојадиновићу као привреднику, финансијеру и практичару - 1934-1938. год.

- *А.Д. "Нови живот"* - часопис (један од акционара овог друштва је и Милан Стојадиновић) - списак акционара, месечни биланси, признанице Земаљске банке - Београд за новчана средства примљена у корист овог друштва (преузете од инспектора Министарства трговине и индустрије) и сл.; преписка у вези претплате на билтен "Привредни компас" за 1939. годину, издавања привредног адресара Краљевине Југославије (s.a.); питања за интервју са Миланом Стојадиновићем у функцији министра финансија у Пашићевој влади за лист "Трговачка ријеч", Подгорица, у вези привредног развоја Црне Горе (s.a.); стављање на расположење и помагање рада М. Стојадиновића од стране ревије "Банкарство"; чланак "Аграрна политика данашње Италије" штампан у часопису "Аграрна мисао" и др.

година: 1920, 1921, 1924-1927, 1933, 1938, s.a.

фолијација: 557-629

41 287 АФЕРЕ ПРИВРЕДНО-ФИНАНСИЈСКОГ КАРАКТЕРА

Материјали у вези афера (углавном злоупотребе и махинације у привредно-финансијским пословима) чији су актери били Милан Стојадиновић као министар финансија и као председник владе, активни и бивши министри, високи државни чиновници и други: интерпелација групе народних посланика о афери везаној за Корошеца, министра исхране и обнове 1919. године, у вези набавки у САД (1926); извештај Анкетног одбора Народне скупштине у вези оптужби изнесених у интерпелацијама Љубе Давидовића, Првислава Гризогона и др. у вези државних лиферација и незаконитих радњи посредника Радомира Пашића, "на штету државних интереса и угледа државне управе" - 1926; извештај полиције о незаконитим радњама приликом војних и других лиферација од стране инг. Боривоја Вучковића и осталих - 14. април 1936. године; резолуција са састанка представника осигураника "Феникс" у вези санације овог осигуравајућег друштва, које је због пропуста и злоупотребе државних власти доведено до пропасти - 14. децембар 1936.

Материјали у вези аграрне реформе везани за име бившег бана и министра Велимира Поповића (незаконита исплата одштете за беглучку земљу у Босни и Херцеговини).

Део судског предмета у коме Фрањо Ковач подноси доказе да је Антон Сушник као министар саобраћаја учинио преваре и крађе на штету државе (1925).

Леци (већим делом памфлетског карактера) о корупцији и незаконитим радњама у вези набавки извршених у иностранству, Нашичкој и Кривајиној афери, Фениксу, руднику у Зеници и др.

Две брошуре памфлетског карактера о Милану Стојадиновићу (на српском и немачком) - 1940. год. и сл.

година: 1925, 1926, 1934-1938, 1940.

фолијација: 1-255

ПРЕПИСКА СА МИНИСТРИМА

41 288 МИНИСТАР ФИНАНСИЈА

*Душан Летица**

1935. година - Милан Стојадиновић шаље нови текст члана 36. Финансијског закона који се односи на овлашћење Министарског савета да доноси уредбе са законском снагом и о захтеву министра унутрашњих послова за покриће путних и селидбених трошкова службеника Министарства унутрашњих послова.

1936. година - Душан Летица шаље извештај народног посланика Тодора Михаиловића о политичкој и страначкој ситуацији на Косову - 19. октобар 1936. год. - фаворизовању чланова ЈНС и Џемијетске организације на челу са Ферхад-бег Драгом, непријатељском расположењу општинске и среске управе према народним посланицима и припадницима ЈРЗ са предлозима мера за санирање оваквог стања и позив Вучитрнског пропагандујућег друштва упућено муслиманима да гласају за листу Јосипа Даниловића по жељи Ферхад-бег Драге.

Кратка информација о: ставовима ЈНС о неутралној влади и њиховој намери да одрже први збор у Крагујевцу; нападу Милована Грбе, народног посланика, на Душана Летицу у вези Нашичког д.д.; боравку Павелића и Перчеца у Опатији и њиховим активностима - 27. јул 1936.

Извештај о збору Југословенске народне странке ("борбаша") у Доњем Лапцу и говорима Светислава Хођере и Николе Смодлаке у којима нападају ЈРЗ и критикују рад владе - 19. октобар 1936.

Обавештења и интервенције у вези: доделе кредита за санирање Српске земљорадничке задруге; нередовног примања пензија и плата за учитеље у Дринској бановини; омогућавања печалбарима из Румуније, југословенским држављанима, да доставе уштеду без ограничења у нашу државу; могућности извоза артикала из наше земље у САД у замену за ратни материјал; плаћања у ратама или отписа дужног пореза као и препоруке банова Зетске и Дринске бановине да се уваже молбе за одобрење средстава за изградњу путева и школа и извођење јавних радова; препоруке у вези постављења и премештаја државних службеника финансијске струке.

1937. година - Саопштења, мишљења и препоруке у вези: доношења амандмана за Финансијски закон о признавању права на пензију подофицирима бивше црногорске војске; повећања дневница радницима и откупа земљишта за потребе Дуванске станице у Скопљу; кадровских померања; предлога кандидата за избор сенатора за Савску бановину и лица која би могла доћи у обзир за положај бана Савске бановине (21. август 1937); инсталисања електричног осветљења и телефона у пограничним караулама према Италији и Аустрији у интересу службе и безбедности; предлога народног посланика Жарка Томашевића о смењивању Градског заступства у Вуковару - 2. април 1937. год.; дотација, доделе средстава и помоћи појединим бановинама за подизање јавних објеката, исхрану становништва, санацију комуналних потреба градова; замене и исплате обвезница страних зајмова; постављења и реактивирања државних службеника; обавештења о одржавању седница Савета земаљске одбране и сл.

* Четири фотографије стања радова на Југословенском павиљону у Паризу, прилог акту од 8. маја 1937. године, налазе се у фотозбирци Архива Југославије.

1938. година - Писмо народног посланика Милована Грбе (у прилогу) о политичкој ситуацији у Савској бановини (о односу према Србима, активности бана В. Ружића и др Шубашића, делатности против Краљевске владе и министара и сл.) - 23. мај 1938.

Обавештење о раду народног посланика Богдана Ерцеговца против ЈРЗ (13. јануар 1938.) и резолуција села Глинског среза у којој траже да се Б. Ерцеговац кандидује за изборе (11. октобар 1938).

Кратка обавештења партијског карактера упућена Душану Летици као председнику Бановинског одбора ЈРЗ за Савску бановину уочи избора (у главном у вези могућих кандидата за изборе); писмо Милована Грбе о наводној одговорности Душана Летице као председника Бановинског одбора ЈРЗ за кадровска померања у срезу Војнић уочи избора.

Преписка у вези: доношења Уредбе о ратним инвалидима и њеном финансијском ефекту на државни буџет; конкурентских тарифа за превоз соли железницом између приватног закупца права великопродаје соли за Моравску, Дринску и Врбаску бановину и Управу државног монопола; одобрење зајма за изградњу путева у Дравској бановини и финансирања Београдског позоришта; ослобођења од плаћања царина за набавку опреме за хидроцентралу у Охриду; одређивања нових одборника, припадника ЈРЗ у загребачкој и вараждинској општини.

Препоруке, молбе, представке и захтеви појединих банова, народних посланика и других у вези: дотација за санацију Неготинске водне задруге; одобрења кредита за подизање југословенског павиљона на изложби Бијенале у Венецији; доделе помоћи Занатској комори из Загреба за покриће трошкова изложбе; доделе кредита за потребе градске полиције у Шибенику; оставке председника Градског поглаварства у Сушаку; постављења, унапређења и премештаја државних службеника.

Анонимно писмо у вези рада начелника Одељења царина Радуловића (обмана владе и коришћење Уредбе о снижењу царине на нафту за личну корист).

1939. година - Препорука за председника општине у Србу Јандрију Војводића да буде именован за сенатора (са биографијом у прилогу) - 18. јануар 1939.

година: 1935-1939.

фолијација: 256-445

41 289 МИНИСТАР ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА НАРОДА*

Људевит Ауер

Ургенција за постављење боксерског менаџера.

Мирко Комненовић

1935. година (29. јул - 22. децембар 1935) - Писмо Мирка Комненовића од 16. августа 1935. године о стању у Далмацији, Дубровнику и уопште новоослобођеним крајевима (негативно расположење Хрвата према краљу, Двору и Србима) и с тим у вези предлог за промену личности бана у Савској и Приморској бановини у сврху ликвидирања анархије.

* Две фотографије чланова Београдске спортске организације "Горштаци" - прилог акту од 20. новембра 1936. године, налазе се у фотозбирци Архива Југославије (особа која седи је вероватно министар Ј. Рогих).

Оставка Мирка Комненовића на положај министра физичког васпитања народа - 22. децембар 1935.

Јосип Рогоћ

1936. година - Реферат о реорганизацији Министарства за физичко васпитање народа и реформи телесно-васпитног система - 29. август 1936.

Преписка о организовању омладине ЈРЗ у целој земљи и интервенције у вези оснивања школе за телесно васпитање, додели помоћи за довршење домова соколских друштава, постављењу јавног бележника у Вршцу у интересу партије.

1937. година - (5. јануар-22. август 1937.) - Информација Ј. Рогоћа од 24. маја 1937. године поводом догађаја у Сењу 8. маја 1937. године; прекорачењу овлашћења од стране жандармерије, недостатку ауторитета среског начелника Сења, учествовању присталица ЈНС, паролама учесника уперених против државе са предлогом да се кривци за крвопролиће казне по закону у интересу смиривања ситуације.

Извештај Ј. Рогоћа од 22. јуна 1937. године о приликама у соколству Дравске бановине поводом пожара соколског павиљона у Љубљани као "акта освете од стране клерикалаца због убиства омладинца Долинара и последица борбе сокола" - либералних елемената са присталицама Словенске људске странке - клерикалних елемената (у прилогу летак - позив љубљанских соколских друштава упућен соколима да удруже своје снаге за одбрану части и соколског имена).

Извештај министра Рогоћа од 24. маја 1937. године о питању распуштања омладинске организације "Јунак" из Хрватске (оснивач и вођа клерикалац др Протулипац) - антикомунистичке и антисоколске оријентације, са предлогом одређених услова под којима би се забрана рада могла укинути.

Интервенције у вези доделе бесплатних карата углавном за потребе организовања омладине ЈРЗ.

Вјекослав Милетић

1937. година (7. октобар - 2. децембар 1937) - Препорука да се усвоји молба Београдског академског спортског клуба (Б.А.С.К.) за доделу материјалне помоћи за изградњу игралишта.

1938. година (21. јануар - 25. август 1938) - Писмо министра Милетића Савезу сокола Краљевине Југославије од 6. јуна 1938. године као одговор на писмо надбискупа Алојзија Степинца о противкатоличком раду и комунистичкој пропаганди појединих соколских функционера на територији Дравске бановине и распиривање верског раздора (писмо А. Степинца у прилогу).

Обавештење Милана Стојадиновића о питању реакције надбискупа Степинца и одговора министра Милетића у вези одржавања празничких течајева омладине у смислу Закона о обавезном телесном васпитању и поштивању "дана Господњег" (тј. Степинац захтева да се недељом и верским празницима забрани омладини бављење физичком културом како би се могла посветити верским дужностима) - 4. јун 1938.

Захвалност победника са III националног српског турнира кошарке у САД на пехару - поклону Милана Стојадиновића.

В. Милетић, на захтев М. Стојадиновића, ставља на расположење свој положај министра физичког васпитања народа - 25. август 1938.

Анте Мастровић

1938. година (21. октобар - 22. децембар 1938) - Анте Мастровић шаље у прилогу писмо сенатора Грге Анђелиновића у коме напада Анту Мастровића због његове "издаје", тј. приступања ЈРЗ, одговор на то писмо и примерак 1. броја "Хрватског политичког вјесника" – Загреб, од октобра 1938. године - гласило хрватских националиста (усташа).

година: 1935-1939.

фолијација: 446-540

42 290 МИНИСТАР ГРАЂЕВИНА

Марко Кожул

1935. година (28. јануар - 20. јун 1935) - Преписка о питању исплате станарине учитељима у Муртеру и препоруке у вези са молбама за постављење, премештај и пензионисање државних службеника, регулисањем наплате пореза угоститеља из Шибеника, доделом помоћи за завршење пута у срезу никшићком и сл.

Милош Бобић

1935. година (22. јул - 22. децембар 1935) - Одлука о саставу Скупштинског одбора за довршење зграде новог Парламента - 22. јул 1935.

Оставка Милоша Бобића од 22. децембра 1935. године на положај министра грађевина због удаљавања Милана Стојадиновића од споразума са Главним одбором НРС и разлаза са шефом странке Ацом Станојевићем, нарочито приликом организовања ЈРЗ.

Препорука за смењивање и премештај државних службеника и сл.

Марко Кожул

1936. година - Преписка, обавештење и препоруке у вези одобравања и расподеле кредита за јавне радове (путеви, мостови, регулација река); исплате одштете за одузето земљиште за изградњу пута крај дворца Милочер; решавање дужничких питања привредника; оснивање филијала Привилеговане аграрне банке у Шибенику (у прилогу Пројект Уредбе о оснивању банчиних филијала и примедбе на Уредбу); набавке антималяричних средстава за потребе Приморске бановине; постављења и премештаји државних службеника и препорука понуде (на немачком језику) англо-америчке групе да својим кредитима учествује у изградњи путева.

1937. година (12. јануар - 4. децембар 1937) - Извештај о хидролошкој ситуацији на Сави - 26. април 1937.

Преписка у вези: одређивања судија - чланова суда у спору између државе и Грађевинског друштва "Батињол"; дугова општине Никшић са предлозима за њихово регулисање (у прилогу подсетник за Милана Стојадиновића); кадровских премештаја у интересу службе и странке.

Препоруке М. Стојадиновића молбама за доделу средстава за извођење јавних радова (изградњу путева, водовода, електричне централе у Охриду, мостова, регулацију река) и постављења државних службеника.

Марко Кожул, на захтев М. Стојадиновића, ставља на расположење свој положај министра грађевина - 4. октобар 1937.

Добривоје Стошовић

1937. година (26. октобар - 22. децембар 1937) - Извештај Д. Стошовића о одржаним конференцијама и зборовима ЈРЗ у Житорађу, Куршумлији, Неготину и Такусу (одлучено је да се изврши реорганизација ЈРЗ, упис нових чланова и избор нових месних организација - записник о образовању Одбора ЈРЗ у Куршумлији) - 15. децембар 1937.

Резолуција општинског одбора општине драгушке којом осуђују споразум Удружене опозиције са Селачком демократском коалицијом - 25. новембар 1937.

Писмо Душана Брачинца од 15. децембра 1937. године у коме говори о лошем стању ЈРЗ у Моравској бановини и предлаже одржавање конференција, премештај опозиционо расположеног чиновништва и сл.

Преписка у вези обезбеђења кредита за оправку путева и регулацију река и забелешка о изградњи хируршког павиљона Државне болнице у Сплиту.

1938. година - Извештај Добривоја Стошовића о партијској ситуацији у срезу пећком и на Метохији (одржавање збора, контакт са Сефедином Махмутбеговићем, Миром Протићем и Танасковићем, активност народних посланика, учлањивање насељеника у ЈРЗ, кандидатске комбинације) - 6. август 1938.

Извештај министра Стошовића од 29. августа 1938. године о акцији придобијања за ЈРЗ и сарадњи пред изборе са Лазом Радивојевићем и Андром Станићем, и о промени бана Моравске бановине.

Писмо министра Стошовића од 23. августа 1938. године у коме обавештава Милана Стојадиновића о разговору са Спахом у вези личности новог бана Савске бановине и осталих кадровских промена везаних за реконструкцију владе (са одговором Милана Стојадиновића).

Писмо Алексе Поп-Митића, трговца из Београда од 4. јануара 1938. године, у коме износи своје погледе на рад и организацију ЈРЗ у Београду и расположење трговачког сталежа према ЈРЗ (неостварене наде трговца доласком М. Стојадиновића на власт - уклањање противника режима, постављење богатих трговаца на високе положаје због части, док други материјално помажу ЈРЗ и сл.).

Записници о образовању месних одбора ЈРЗ у местима среза косаничког у вези реорганизације странке.

Образложење председника општине Сплит Владе Матошића о неподобности кандидата Гаје Лалића на листи ЈРЗ за срез сплитски.

Преписка у вези: изградње Опере и других јавних грађевина у Београду (са записницима конференција одржаних у Министарству грађевина); обезбеђења средстава за јавне радове у земљи (изградња насипа, путева, мостова и водовода); уступања земљишта за зграду Министарства грађевина; припрема и програма свечаности 60-годишњице Никшића и освећења прве државне железнице у Црној Гори - 5. септембар 1938.; жалбе Арнаута из срезова пећког, источког и ђаковичког на спровођење аграрне реформе, односно ограничења величине поседа (у прилогу записник са састанка делегације споменутих срезова и представника Министарства пољопривреде) - 6. август 1938.

Писмо министра Стошовића (20. фебруар 1938) о његовом изузећу од гласања за избор патријарха.

Препоруке М. Стојадиновића у вези са одобрењем кредита за довршење путева, мостова и водовода; постављења државних службеника и кадровских померања од политичког интереса.

Миха Крек

1939. година - Препорука М. Стојадиновића у вези одобрења средстава за довршење и реконструкцију мостова у близини Подгорице - 16. јануар 1939.

година: 1935-1939.

фолијација: 1-363

42 291 МИНИСТАР ПОЉОПРИВРЕДЕ

Драгутин Јанковић

1935. година (20. фебруар - 4. јун 1935.) - Кривична пријава против Драгутина Јанковића, министра пољопривреде, који се огрешио о одредбе које потпадају под Закон о заштити јавне безбедности и поретка у држави (клевета кандидата са Мачекове листе и распиривање раздора на јавним зборовима међу лицима различите политичке оријентације) - 24. април 1935.

Преписка у вези смањења трошарине на воћарско-виноградске дестилате и проширења рејона под шећерном репом за потребе Фабрике шећера у Туприји; препоруке везане за постављења и премештања државних службеника и др.

Светозар Станковић

1935. година (6. јул 1935) - Обавештење у вези смене градских већника у Суботици (у прилогу акт бана Пауновића са предлогом за смену и постављење председника општине и среског већа Суботице) - 4. децембар 1935. год. и препоруке за постављење државних службеника.

1936. година - Преписка о питању одузимања земљишта од арнаутског живља муслиманске вере у Подримском и Призренском срезу и додељивању исте насељеницима; отварања пољопривредне школе у Бару и унапређења производње јужног воћа; смањивања општинске управе у Сомбору.

Препоруке у вези постављења државних службеника, решавања аграрног питања у Санцаку и Јужној Србији, отварања воћарске школе и сл.

1937. година - Записник са конференције народних посланика са територије Дунавске бановине од 17. јула 1937. године о гласању за Конкордат.

Извештај среског одбора ЈРЗ из Оцака од 19. марта 1937. године о политичким приликама у срезу (рад посланика Отона Гавриловића у ЈРЗ, премештај среског начелника и сл.).

Писмо Абдулаха Карахметовића, председника Вакуфско-меарифског повереништва у Пљевљима од 19. новембра 1937. године о ситуацији на терену и делатности групе ЈРЗ у Пљевљима на челу са Шефкијом Селмановићем против ЈРЗ - за Удружену опозицију.

Извод из писма народног посланика Ђорђа Јовановића (Дунавска бановина) од 15. јула 1937. године у вези деловања опозиције против њега због гласања за ЈРЗ (апострофиран је и министар пољопривреде Станковић и срески начелник).

Преписка у вези рада Главног савеза српских земљорадничких задруга на привредном и политичком пољу и предлог да се у управу Савеза изабере присталице ЈРЗ; одобрења помоћи Земунском пољопривредном факултету и препоруке у вези доделе помоћи Соколском друштву; премештаја и реактивирања државних службеника, оснивања пољопривредне школе и др.

1938. година - Писмо Александра Прелера, председника Среског одбора ЈРЗ у Панчеву и кандидата на листи ЈРЗ, у којем протестује против за странку штетних акција Светозара Станковића, кога у предизборној кампањи помажу помоћник бана и општинске структуре - 2. октобар 1938.

Преписка у вези: оснивања јавно-бележничких места у Новом Саду; протеста министра саобраћаја Мехмеда Спахе против насилног одузимања земље муслиманском живљу у срезу источком; кадровских померања; кандидата и кандидације за скупштинске изборе.

Препоруке и интервенције у вези: именовања чланова Сената; потпоре за санацију дугова Савеза хрватских сељачких задруга из Загреба; помоћи за унапређење маслинарства; постављења државних службеника; санације Фабрике шећера у Старом Сивцу и молба Занатске коморе из Загреба за одобрење организовања приредбе са лутријом у корист својих незапослених чланова.

година: 1935-1938.

фолијација: 364-518

42 292 МИНИСТАР ПОШТА, ТЕЛЕГРАФА И ТЕЛЕФОНА (ПТТ)

Бранко Калуђерчић

1935. година (14. септембар - 30. децембар 1935) - Преписка у вези: отпуштања непоузданих поштара у пограничној зони Дунавске бановине према Мађарској и Румунији; дисциплинског прекршаја поштанског службеника из Загреба због критиковања владе и растурања летка поводом доношења Уредбе о смањењу припадности (у прилогу текст летка упућен од стране Акционог одбора свим самоуправним службеницима и пензионерима са позивом да ограничавањем потрошње бојкотују Уредбу) - 21. децембар 1935.

Интервенције у вези постављења, премештаја и реактивирања државних службеника ПТТ струке и препоруке да се уваже молбе православне црквене општине Паровићке и цркве у Блажују за помоћ.

Говор на радију Јованке Шиљак, председнице Добротворне задруге "Српкиње" из Сарајева о краљу Александру поводом годишњице смрти.

1936. година - Преписка и препоруке у вези: телефонског повезивања туристичких објеката; премештаја управника поште у Београду због радних, моралних и политичких прекршаја; отварања и изградње зграде поште; постављења и премештаја ПТТ службеника; отклањања сметњи на таласима радио-Београда како би се Мостару омогућио нормалан пријем (молба епископа Тихона) и телеграм председника општине из Сарајева о условљавању свог приступа ЈРЗ смењивањем начелника Сарајевског среза.

1937. година (18. јануар - 24. август 1937) - Преписка и препоруке у вези: Уредбе о набавци и полагању, односно о финансирању набавке телефонског кабла за линију Београд-Марибор-аустријска граница; подизања поштанске зграде и усавршавања ПТТ система (свечаност отварања телеграфске станице у Игалу, измештај телефонског вода у Шапцу и сл.);

постављења и дисциплинских прекршаја ПТТ службеника; подршка министру Б. Калуђерчићу од Срба сељака из Босне.

Војко Черкић

1937. година (25. октобар - 27. децембар 1937) - Препорука молбе Удружења чачанског учитељског дома за помоћ и интервенције у вези постављења, премештаја, отпуштања и реактивирања ПТТ службеника.

1938. година (4. јануар - 21. децембар 1938) - Преписка, обавештења и препоруке у вези: усавршавања и изградње ПТТ система (телефонска веза за хотел на Авали); учествовања поштанске музике на прослави Мачековог рођендана; смењивања Војка Черкића с положаја министра ПТТ због реконструкције владе - 21. децембар 1938. год.; штампање серије спортских марака уочи отварања Балканских игара; постављења службеника у ПТТ ресору; анонимна жалба против министра В. Черкића.

Панта Јовановић

1939. година - Обавештење у вези неправилног адресовања писма из кабинета министра намењеног иностранству - 26. јануар 1939.

година: 1935-1939.

фолијација: 519-652

43 293 МИНИСТАР ПРОСВЕТЕ*

Стеван Ђурић

1935. година (5. јануар - 6. јун 1935) - Молбе и препоруке за премештај, унапређење, пензионисање и реактивирање просветних радника као и за доделу кредита за изградњу и довршење школских зграда; обавештење о одобрењу кредита за отварање нових учитељских места (март 1935).

Добривоје Стошовић

1935. година (30. јул - 27. децембар 1935) - Преписка, препоруке и молбе у вези: постављења, премештаја, реактивирања и дисциплинских поступака против просветних радника као и у вези доделе кредита за довршење школске зграде и помоћи школским општинама; одређивања земљишта за изградњу Дечје поликлинике у Београду; помоћи за организовање међународне конференције експерата за питања незапослености интелектуалне омладине као и одобрење правницима у ресору Министарства просвете да присуствују конгресу правника у Београду.

Прилози: препис писма митрополита црногорско-приморског Гаврила Дожића од 17. децембра 1935. године у коме говори о општим приликама у Црној Гори (незадовољство због пропале наде да ће се након уједињења везати за Србију и Београд), економској и социјалној заосталости (исхрана и железница), слабом ауторитету власти "што све користи болшевичка пропаганда"; образложење Закона о Педагошком институту - 7. новембар 1935.

1936. година - Извештаји министра просвете о зградама које се подижу у Београду из кредита Министарства просвете (Правни факултет, гим-

* Фотографије школске зграде у изградњи у Гусињу, прилог акту од 21. фебруара 1935. године налази се у фотозбирци Архива Југославије.

назије и др.); упутство министра Стошовића бановима Зетске и Вардарске бановине о питању присилног уписа муслиманске женске деце у школу (20. новембар 1936).

Преписка у вези разрешења вероучитељске дужности жупника Драгутина Камбера у грађанској школи у Добоју (у прилогу извод из писма бана Врбаске бановине - 31. јануар 1936); о раду и понашању Д. Арнаутовића, са предлогом премештаја учитеља који раде против М. Стојадиновића (од месног одбора ЈРЗ у Берову) - 27. јул 1936. год.; помиловању студената, одликовању професора и забрани одржавања предавања Балугџића о народном фронту на Правном факултету у Београду - 19. мај 1936. год.; отварању или укидању гимназија и учитељских школа; изградњи Дечије поликлинике у Београду (копије плаца у прилогу); вршењу агитације за општинске изборе преко учитеља; одржаним лицитацијама за подизање зграде Правног факултета у Београду; исхрани и помоћи сиромашним студентима; накнади штете власнику зграде из које је исељен Историјско-уметнички музеј; кандидацији општинских председника у Дренови и захвалница свештенства пожешко-ариљског за решење питања њихових припадности.

Препоруке у вези: постављења, смењивања, премештаја, унапређења и пензионисања просветних радника и молби за доделу стипендија и уписа питомаца у гимназију Дома краља Александра у Београду; ургенције народних посланика и других о питању одобрења кредита за изградњу, довршење и поправку школских зграда и других потреба њиховог среза; позив на прославу 300-годишњице постојања Вараждинске реалне гимназије.

1937. година (до 6. октобра 1937) Закон о устројству Уреда за васпитање румунске омладине (достављен од Посланства Краљевине Југославије у Румунији - 2. јануар 1937.).

Записник са 1. седнице Комитета министара од 19. августа 1937. године (конституисање и препоруке за председника владе у вези кадровских промена у министарствима, београдској општини и државним установама); писмо Стошовића од 3. августа 1937. године о ситуацији у Београду поводом сукоба са православном црквом (Конкордат); реферат проф. Ћоровића са пута у Чехословачку - 27. март 1937. год. (предавања из историје и утисци о разговору политичког карактера са Крофтом и Бенешом); наређење Д. Стошовића београдским школама поводом дочека председника Чехословачке Републике Бенеша - 1. април 1937. год.; информација о питању сталности особља универзитета (професори и доценти).

Преписка у вези: премештаја и отпуштања политички неподобних учитеља, због комунистичке делатности (Данила Лекића и Радована Зоговића у Скопљу); реактивирања др Зденке Смрекар из Загреба (прилози говоре о њеном сепаратистичком деловању и борби против политике Београда као и неповољном изражавању о просветној политици - 14. јун 1937.); додељивања потпоре Академији наука и Медицинском факултету у Љубљани и одобрење кредита за трошкове изложбе модерне југословенске уметности у Риму; одржавања Педолошког конгреса у Љубљани и прославе 100-годишњице шабачке гимназије са предлогом о одликовању професора; обезбеђења средстава за изградњу и поправке школа и доделу стипендија; отварању гимназија; препоруке у вези постављења, премештаја, унапређења, пензионисања и реактивирања просветних радника и радника из области културе и сл.

Димитрије Магарашевић

1937. година (29. октобар - 30. децембар 1937.) - Шеф кабинета М. Стојадиновића шаље извештај дописника ЦПБ-а из Загреба од 26. октобра 1937. године о скупштини клубова, чланова међуклупског одбора хрватских универзитетских студената, присталица левичарских начела, Мачекове политике и франковаца против последњих универзитетских уредби.

Преписка у вези давања олакшица Обласном позоришту Скопља за превоз ансамбла и смештај делегата за конгрес ЈУГОРАС-а.

Препоруке у вези: постављења, премештаја и реактивирања просветних радника; обезбеђења средстава за изградњу и довршење школских зграда и за подизање Његошевог споменика у Београду.

1938. година (4. јануар - 21. децембар 1938) - Извештај Д. Магарашевића од 29. августа 1938. године о политичким и полицијским мерама које су предузете у Југословенском учитељском удружењу поводом догађаја на скупштини у Загребу (распуштање Главне скупштине и увођење Комесаријата због сепаратистичког карактера Скупштине) и о просветној персоналној политици (фаворизовање учитеља - припадника ЈРЗ и премештање неподобних); извештај (18. новембар 1938) из Загреба о ситуацији у бенковачком крају уочи парламентарних избора (терор извесних учитеља над кандидати-ма ЈРЗ и рад против политике ЈРЗ), обавештење о нелојалном понашању против интереса партије Радише Воркапића из Вргинмоста пред изборе.

Преписка и обавештења о: повећању средстава за инвестиције, персоналне и материјалне расходе у ресору Министарства просвете; одобрењу средстава за: потребе Љубљанског универзитета, подизање зграде Академије наука у Београду, подизање уметничког павиљона југословенске државе на изложби "Бијенале" у Венецији, потребе позоришта, изградњу Етнографског музеја у Београду и за помоћ Франи Лотки за дириговање балета "Ђаво на селу" и др.; запошљавању учитеља - емиграната из Јулијске Крајине који су побегли због свог националног става; премештају учитеља због њиховог рада за УО у предизборном периоду; додели стипендија; одликовању диригентата и чланова загребачке, београдске и љубљанске филхармоније и Српског црквеног певачког друштва у Панчеву поводом 100-годишњице постојања; састанку Стошовића са ректором и деканима Београдског универзитета на којем су разматрана питања аутономије Универзитета, рада студентских удружења, и сл.; о раду Секцијске управе, информација са годишње скупштине Југословенског професорског друштва Секције у Сарајеву и Бањалуци; интервенција у вези са дозволом деканима београдских факултета да због наводног малтретирања посете студенте који су у притвору у Управи града; пензионисању Ђелинеа, професора Универзитета у Београду и његовој активности на Коларчевом универзитету.

Препоруке у вези постављења, премештаја, пензионисања, реактивирања и дисциплинских прекршаја просветних радника; отварања гимназија; обезбеђења средстава за довршење школских зграда и друго из делокруга ресора Министарства просвете.

Богољуб Кујунџић

1938. година (24. децембар 1938) - Ургенција о реактивирању учитеља који је због кандидације пред изборе био пензионисан.

1939. година - Ургенција у вези возних карата.

година: 1935-1939.

фолијација: 1-757

44 294 МИНИСТАР ПРАВДЕ

Драгутин Којић

1935. година (11. јануар - 16. мај 1935) - Преписка у вези неправилног поступка службеника Вардарске финансијске дирекције у вези исплате принадежности чиновницима Државног тужилаштва у Приштини.

Препоруке за прихватање молби представника општине Лапово о разрезу кућаринског пореза и представника муслиманског живља за премештај Шеријатског суда из Андријевице у Гусиње; препоруке за постављења, унапређења, премештај и пензионисање углавном судија и особља судова као и сугестије за попуњење појединих места у државној служби.

Миле Мишкулин

1935. године (20. јул - 17. децембар 1935) - Препорука у вези постављења и премештаја судија и чиновника судова као и у вези успостављања Окружног суда у Колашину.

1936. година (4. јануар - 27. фебруар 1936) - Обавештења у вези: рационализације кадрова у интересу службе у ресору Министарства правде и сугестија за одређене премештаје; упознавања реис-ул-улеме Маглајића са коначним текстом пројекта Уредбе о Исламској верској заједници; препорука за премештај судије и отварања Среског суда у Сопоту.

Никола Суботић

1936. година (28. мај - 28. децембар 1936) - Концепт писма Милана Стојадиновића министру правде са упутама државним тужиоцима, који врше цензуру листова, о начину писања о личности Патра Живковића - 17. август 1936.

Преписка са прилозима: писмо Милована Зоричића, председника Управног суда у Загребу у вези кадровских и организационих прилика у том суду - 4. септембар 1936. год. Писмо Пере Вукотића у вези стања судства у Подгоричком срезу (питање кадрова) - 4. септембар 1936. год.; писмо из Софије мајке политичког осуђеника Димитрија Чкатровића, осуђеног на 10 година затвора због припадности омладинској Македонској револуционарној организацији, са извештајем IX одсека Министарства правде о осуђеном - 7. децембар 1936.

Белешка у вези размештаја судија у Дринској бановини са личним карактеристикама судија;

Препоруке за постављење, унапређење, премештај и реактивирање судија.

1937. година (22. јануар - 16. септембар 1937) - Захтев М. Стојадиновића да Министарство правде уради реферат о одлуци Архијерејског сабора, односно министара и народних посланика, који су гласали за Конкордат - 5. јул 1937.

Преписка у вези: организације Исламске верске заједнице и избора врховног верског старешине и чланова одбора (у прилогу акт првог наиба Исламске верске заједнице Салиха Сафета Башића и предлог да се смени садашњи наиб за Исламску верску заједницу у Скопљу Февзија Хаџи Хамзић и чланови његовог одбора) - 3. август 1937. год.; оснивања или премештања среских судова као и препоруке за постављења, премештај и смењивање судија и судских службеника.

Милан Симоновић

1937. година (3. октобар - 16. децембар 1937) - Писмо Милана Симоновића (23. октобар 1937) о разговору са митрополитом Доситејом (о Конкордату и погоршаним односима влада - црква, жељи да се Корошец уклони са свог положаја и сл.).

Преписи саслушања професора Епингера и Хофа пред бечким судом (23. октобар 1937) и проф. Јозефа Пелнажа пред прашким судом (28. октобар 1937) у вези давања изјава о стању здравља патријарха Варнаве.

Захтев Влатка Радића да се поништи решење о забрани растурања листа "Народни вал" у Загребу - 20. новембар 1937.

Препоруке у вези постављења и унапређења судија и судског особља и оснивања среских и окружних судова.

1938. година - писмо Милана Стојадиновића министру правде у вези предузимања мера којима би се у циљу заштите и ауторитета лојалних грађана спречио "терор одоздо", тј. сечење воћњака и винограда, паљење сена и слично, што је запажено на приморју и у хрватским крајевима - 29. август 1938. год.; захтев Милана Стојадиновића да се донесена Уредба о злонамерној штети објави у свим крајевима - 12. новембар 1938.

Обавештење о притвору Гани-бега Црноглавића из Ђаковице и потреби да се што пре спроведе суђење - 2. новембар 1938. год.; белешка о порасту криминалитета у земљи - 12. април 1938.

Списак архијереја Српске православне цркве по рангу; списак политичких осуђеника који се налазе у Лепоглави, Митровици и Марибору, за које Владимир Радић предлаже потпуну амнестију.

Преписка у вези: кандидације за изборе; пријава против судија који злоупотребљавају свој положај; предузимања санкција против чиновника суда у Метковићу због гласања за Мачекову листу и препоруке у вези постављења, премештаја и отпуштања судија и државних чиновника; обезбеђења средстава за изградњу судских зграда.

1939. година (16-29. јануар 1939) - Препоруке за унапређење и постављење судија.

година: 1935-1939.

фолијација: 1-247

44 295 МИНИСТАР САОБРАЋАЈА**Димитрије Вујић**

1935. година (31. јануар - 29. мај 1935) - Препоруке у вези: додељивања помоћи Улцињу за изградњу прилаза кеју; бесплатног закупа превоза на Аду Калакачу код Бешке; постављења, премештаја и пензионисања државних службеника и кадровских померања у интересу странке.

Мехмед Спахо

1935. година (12. јун - 20. децембар 1935) - Предлог министра саобраћаја о ликвидацији спора - раскинућа уговора за изградњу пруге Пожаревац-Кучево између државе и фирме "Лозингер и Ко." из Берна - 21. август 1935. год.; одговор министра о разлозима смањења железничких лиферација угља из рудника Кочевје (у прилогу молбе Иве Ловренчића, народног посланика) - 21. август 1935.

Преписка у вези: запослења радника на изградњи пруге Билећа-Никшић (извод из извештаја начелника среза никшићког од 16. новембра 1935. године о упослењу лица која нису припадници ЈРЗ и противници су режима); поделе и исплате зајма намењеног за обнову железничких пруга и постројења; обезбеђења кредита за изградњу пруге Чрномел-Врбовско; препоруке за постављења и премештаје државних службеника и одобравање повластица у превозу.

1936. година - Преписка са прилозима: извештај Комисије Министарства саобраћаја и финансија формиране ради проучавања предлога предузећа "Лозингер" за поравнање у вези са раскидом уговора о грађењу железничке пруге Пожаревац-Кучево (са прилозима) - 24. јун 1936. год.; телеграм бана Дравске бановине Натлачена о последицама по словеначке рударе владиних мера о контингентовању угља за државне потребе - 12. мај 1936. год.; резолуција са збора ЈРЗ у Бијељини у којој се тражи изградња железнице и насыпа и снижење цена монополским артиклима - 29. април 1936.

Писмо М. Спахе у којем даје оставку на положај министра саобраћаја (са чиме се слаже и Ш. Бехмен) због одуговлчења и недоношења Уредбе о Исламској верској заједници - 21. фебруар 1936.

Преписка у вези кадровских премештаја у интересу странке; персоналних промена и постављења чиновничких приправника у ресору саобраћаја; бесплатног превоза намирница у крајеве погођене елементарним непогодама.

Препорука о постављењима и премештајима државних службеника; провођењу аграрне реформе у Шарпланинском срезу; додели месечне помоћи муслиманима из Гацка и позиви на свечаности пуштања у саобраћај нових железничких пруга Велес-Прилеп и Косово Поље-Пећ.

1937. година - писмо М. Спахе од 19. септембра 1937. године у којем предлаже: за бана Дринске бановине Милоша Љесковца, разгруписавање општина, сређивање прилика у Исламској верској заједници у Скопљу и дозволу да себи изабере првог политичког сарадника.

Писмо М. Стојадиновића од 30. новембра 1937. године о намери самосталних демократа да приступе ЈРЗ, раздору у редовима Љотићеваца и преласку већег дела у ЈРЗ, смени банова, раду са омладином ЈРЗ, ситуацији у Мостару, кандидатима за сенаторе.

Писмо М. Спахе у којем се жали на однос министра унутрашњих послова према њему - игнорише предлоге М. Спахе у вези кадровских премештаја, спајања и разграничења општина, сређивања стања у Исламској верској заједници у Скопљу и сл.

Писмо М. Спахе од 10. маја 1937. године о мешању народних посланика немуслимана, полицијских органа и наиба у Скопљу Хамзића у изборе за органе Исламске верске заједнице и са захтевом да се обезбеди пуна слобода избора.

Преписка у вези: одржавања конференције заинтересованих министара и представника новчаних установа о грађењу нових железничких пруга у држави (у прилогу писмо министру финансија у вези са понудом Европског друштва за грађење нових железничких пруга) - 5. јануар 1937. год.; потреба среза пљеваљског (углавном кадровских померања); исплате већ одобрене суме Дринској бановини за извођење јавних радова; обезбеђења средстава за поправке пута од Маглаја до рудника магнезита; предузимања мера за санацију Државног речног бродарства и изградњу бродоградилишта у Београду;

интервенције код министра финансија да се Дринској бановини исплате до-тације за уређење бање на Илици; одузимања муслиманског гробља и бање у Новом Пазару од стране аграрних власти у циљу колонизације; наименовање банова Дунавске и Приморске бановине и кадровских премештања; запошљавања ђака железничко-занатских школа у ресору саобраћаја; позив на отварање нове железничке пруге Копривница-Вараждин.

Преписке у вези постављења, премештаја и реактивирања државних службеника и сл.

1938. година - Извештај М. Спахе од 31. јануара 1938. године о сукобу православног и муслиманског живља у Омарској, срез Приједор, са предлогом мера.

Преписка о: организовању четничког удружења у Сјеници са циљем да “врши терор над муслиманским живљем” - 16. март 1938. год.; одржавању зборова и конференција у Крајини у циљу учвршћења ЈРЗ и постизања мира између Срба и муслимана; оставци М. Спахе на положај министра саобраћаја “уколико се не удовољи његовом тражењу да се разреши дужности министар без портфеља Ш. Бехмен” - 1. мај 1938. године; агитационом путу Живка Шушића, народног посланика у Новом Пазару - 5. јул 1938. године; партијској ситуацији међу железничким особљем у Загребу - 17. август 1938. год.; реконструкцији владе и постављењу новог бана у Загребу - 24. август 1938.

Писма М. Спахе од 29. јула и 12. септембра 1938. године (у прилогу два писма М. Спахе упућена министру пољопривреде С. Станковићу) у вези поступка аграрних власти у Јужној Србији и одузимања земље земљорадницима - муслиманима Арнаутима.

Преписка у вези: одобрења кредита у сврху повећања броја особља у судовима у Сарајеву; кандидата за именовање сенатора из редова муслимана и православних Срба из Босне и Херцеговине; персоналним променама, унапређењима и именовањима у ресору Министарства саобраћаја; понуде “Шкодиних” кочница за југословенске железнице; преговора ради одобравања кредита за грађење железница и решења проблема реконструкције железничких постројења у Београду; откупа узурпираног вакуфског земљишта у Добојском, Тешањском и Теслићком срезу; претреса над муслиманским становништвом у Новом Пазару приликом проласка реис-ул-улеме (у прилогу извештај непознатог аутора) - 2. мај 1938. године; кандидата и одржавања зборова пред скупштинске изборе; предизборној ситуацији у јужним крајевима и предузимању мера у циљу смиривања; повластица на железници приликом путовања у бање; примерак листа “Врбаске новине” са карикатуром М. Спахе, због чега се захтева премештај уредника новина; обавештење, са писмом Афгана у прилогу, у вези његовог смењивања са положаја председника општине Бања Лука; препоруке у вези постављења државних службеника; доделе кредита за поправку путева и вагона за бесплатан превоз материјала за подизање хидроцентрале у Охриду и др.

1939. година - Интервенција за постављење државног службеника - 23. јануар 1939.

година: 1935-1939.

фолијација: 248-552

45 296 МИНИСТАР СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ И НАРОДНОГ ЗДРАВЉА*Драго Марушић*

1934. година - Обавештење о редовном достављању позива Драги Марушићу за седнице Привредно-финансијског комитета - 29. децембар 1934.

1935. година (17. јануар - 12. јун 1935) - Преписка и препоруке за усвајање молби у вези: постављења, премештаја и пензионисања углавном здравствених радника; доделе кредита (општини Улцињ за комуналне потребе, Јадранској стражи у Љубљани за организовање изложбе, за изградњу Универзитетске библиотеке у Љубљани); опорезивања барутане у Камнику; Правилника Средишњег уреда за осигурање радника о додељивању дугогорочних хипотекарних зајмова; ослобођења од плаћања трошарине за цемент "Сокола" у Семичу, срез Чрномел; злоупотребе дозволе за увоз бензина (без наплате царине) од стране аутопараметног друштва у Св. Ленарту код Марибора и сл.

Никола Прека

1935. година (19. јул - 16. август 1935) - Препоруке за постављења или премештај здравствених радника.

Мирко Комненовић

1935. година (16. септембар - 24. фебруар 1935) - Писмо М. Комненовића од 28. октобра 1935. године о разговору са народним послаником Франом Жупанчићем о незадовољству групе народних посланика, припадника Кметијске странке, и њиховом иступању из клуба владине већине као и њиховој спремности да приступе Клубу ЈРЗ под условом да у Клубу и на терену буду изједначени са осталим припадницима Странке; сугестије М. Комненовића у вези са спором Главног одбора НРС и М. Стојадиновића - 21. децембар 1935.

Преписка у вези исхране становништва Зетске и Приморске бановине, Београда и Панчева и препоруке за премештај здравствених радника и државних службеника.

Драгиша Цветковић

1935. година - Преписка о набавци лекова за потребе Двора.

1936. година (Министар социјалне политике и народног здравља; заступник министра физичког васпитања и министра правде) - Преписка са прилозима:

Писмо (16. мај 1936) народног посланика за срез битолски, Петра Косовића, упућено Д. Цветковићу о организовању странке ЈРЗ у срезу (делатност бана Ранка Трифуновића, избор среског одбора и активност Војислава Јањића и присталица, против Петра Косовића).

Извештај Радета Јовановића (6. јун 1936) о партијској ситуацији у Скопљу, активности Панте Јовановића, Спире Хаџи Ристића, Весе Шалетића и сарадњи са муслиманима; извод из извештаја о политичким приликама у срезу бољевачком (делатност и сарадња партијских и општинских структура) - 15. јул 1936.

Писмо Михе Крека (27. август 1936) о питању регулисања пензија службеника барутане у Камнику.

Преписка и препоруке у вези: делатности ресора социјалне политике (помоћ у храни становништву Дринске, Зетске и Моравске бановине,

изградња болнице и бесплатно лечење, исхрана сиромашних студената Београдског универзитета, премештај здравствених радника, постављење и унапређење државних службеника); регулисања дугова привредника из Шумадије; субвенционисања листа “Дојче Пресе” из Новог Сада (орган Младонемачког покрета у Југославији); преписка о: смени општинске управе и средског начелника у Приштини, Скопљу и Иригу на предлог народног посланика Милана Главинића из Средског одбора ЈРЗ из Ирига; отварању Окружног суда у Гњилану и препоруке у вези премештаја и унапређења судија и судских чиновника и сл.

1937. година - писмо Драгише Цветковића из Карлсбада од 14. октобра 1937. године о конференцији Међународног бироа рада у Прагу, контакту са Крофтом, сугестије у вези предстојећих избора Председништва и Одбора Народне скупштине као и о акцијама у вези споразума Удружене опозиције.

Преписка о: инспекцијском путовању Д. Цветковића по округу крагујевачком (7. новембар 1937.) са предлозима мера (у прилогу) ресорним министрима за побољшање кадровске и политичке ситуације; додели помоћи за исхрану становништва Дравске и Зетске бановине; обезбеђењу средстава за подизање болница, здравствених станица и бесплатног опоравка плућних болесника; кадровским померањима здравственог особља и државних службеника у интересу партије; запошљавању свршених питомаца у железничким радионицама након одслужења кадровског рока и препоруке у вези премештаја и постављења државних службеника и додела помоћи за разне сврхе.

1938. година - Извештај Д. Цветковића од 4. јануара 1938. године са пута по јужној Далмацији и Црној Гори о политичким и партијским приликама у Дубровнику, Боки Которској и Тивту са предлозима за кадровска померања у интересу странке.

Два извештаја (22. септембра 1938) Средске организације ЈРЗ у Рачи Крагујевачкој, срез лепенички о стању Странке и деструктивном раду Јакше Божића против партије; писмо Д. Цветковића од 30. јануара 1938. год. из Загреба о контакту са Пернаром и тражењу аудијенције Мачека, Пернара и Кошутића код кнеза намесника у вези решавања хрватског питања; писмо Д. Цветковића из Женеве од 17. јуна 1938. год. о његовим активностима (учествовање у раду конфедерације Међународног бироа рада, рад на програму јесење пропаганде у земљи, информативна посета клиникама у Немачкој).

Представка др Марка Кожула од 22. септембра 1938. године упућена Д. Цветковићу као председнику Посланичког клуба ЈРЗ о политичком стању у Приморској бановини и делатности Ника Новаковића, одговор М. Стојадиновића о ангажовању Новаковића на организацији српског дела народа у Далмацији, нарочито у срезу шибенском уочи избора, ангажовању Мирка Буића, Анте Мastroвића, Славка Грубишића и М. Грубишића за хрватски део народа у Далмацији.

Писмо Д. Цветковића од 20. фебруара 1938. године у вези догађаја око гласања за избор патријарха, питању Конкордата и одржавању збора ЈРЗ у Нишу.

Реферат у вези исплате субвенције листу “Југословенска застава” из Осијека и сарадњи “Југораса” и ЈРЗ у Осијеку - 21. септембар 1938. год.; анонимни допис о поступцима Драгише Цветковића у Суботици; статистички

подаци у вези политичких слобода у ранијим режимима и у Стојадиновићевом - 19. септембар 1938.

Преписка у вези: кадровских померања и наименовања у интересу странке или службе; постављењу чланова градских већа и банских већника; кандидатуре за скупштинске изборе; решавања питања из области социјалне политике (подизање колоније радничких станова у Краљеву, помоћ пострадалима становништву Вардарске бановине, повећање надница монополским радницима, изградња болница, припреме за доношење инвалидског закона).

Препоруке у вези постављења или премештаја државних службеника; тужба грађана из Сенте против терора председника општине и молба Градског поглаварства Херцег Новог среза херцегновског за извођење комуналних радова - 25. јануар 1938.

1939. година (17. и 31. јануар 1939) - Обавештење о потреби да народни посланик Љуба Поповић говори у верификационој дебати.

година: 1934-1939.

фолијација: 1-372

45 297 МИНИСТАР ШУМА И РУДНИКА

Светислав Поповић

1935. година (9. фебруар - 29. јул 1935) - Преписка у вези исплате потраживања пореским обвезницима за испоручену репу, сено и сламу (у прилогу извештај Пореске управе у Земуну) и уступања државног шумског добра "Мавријан" општини Улцињ на искоришћавање (у прилогу акт председника општине са списком молби за општинске потребе, упућених разним ресорима); препоруке у вези постављења или премештаја државних службеника.

Ђура Јанковић

1935. година (7. новембар - 18. децембар 1935) - Позиви за присуствовање свечаностима и препоруке за решавање молби.

1936. година - Писмо министра Јанковића од 7. априла 1936. године о аудијенцији код кнеза Павла и одржаној конференцији са омладинцима ЈРЗ из Београда.

Милан Стојадиновић шаље у прилогу: писмо народног посланика Шукрије Куртовића (4. јун 1936) о анархичном стању у Фочанском срезу због нетрпеливости међу припадницима разних вера и неефикасности државне власти у срезу; писмо народног посланика за срез неродимски Обрада Савића од 10. августа 1936. године о потребама среза (враћање ограничених пашњака и шума корисницима и довршење путне мреже у срезу).

Преписка у вези: потребе среза кључког (смена управе "Шипада", испаше); размене општинског земљишта за потребе изградње зграде Београдског универзитета; пресељења Шумске дирекције из Алексинца у Ниш (у прилогу писмо Драгише Цветковића, министра социјалне политике и народног здравља) и препоруке за постављења, премештаје и отпуштање државних службеника.

1937. година (13. јануар - 29. септембар 1937) - Преписка са прилозима: лист "Југословенска застава" из Осијека од 25. и 27. маја 1937. године са

чланцима о политичкој посети Ђуре Јанковића Славонији (говори Ђуре Јанковића на Среској конференцији ЈРЗ у Осијеку и на зборовима широм Славоније).

Писмо Милана Стојадиновића Ђури Јанковићу о обавезама Јанковића да одржи конференције ЈРЗ у Београду, Дубровнику, Цавтату и Котору - 5. јул 1937. год.; писмо министра Ђуре Јанковића од 31. августа 1937. године о политичкој ситуацији у вези са Конкордатом.

Обавештење о тајном састанку Аце Станојевића и народног посланика Боре Ђурића; захвалност председника бугарске владе Кјосеиванова Ђ. Јанковићу, потпредседнику ЈРЗ, на честиткама поводом закључења пакта о пријатељству два народа - 27. јануар 1937. год.; писмо председника општине Горње Топлице о скупштини здравствене задруге на којој је држао антирежимски и комунистички говор Стеван Иванић, управник Хигијенског завода - 15. април 1937.

Преписка у вези постављења чланова Грађевинског одбора - присталица ЈРЗ - у Београду, препоруке за постављења државних службеника и позиви за састанке Савета земаљске одбране.

Богољуб Кујунџић

1937. година (25. октобар - 30. децембар 1937) - Б. Кујунџић шаље у прилогу записник седнице интерминистеријалне комисије на којој се расправљало о олакшицама које тражи друштво "Трепча мајнс ЛТД" за подизање топионице олова и цинка - 14. децембар 1937.

Преписка у вези: опозивања решења о издвајању неких села из општине Кулен Вакуф због негативног дејства на привредни и економски развој општине; персоналне промене у Управном одбору Зенице; препоруке молби у вези постављења државних службеника и враћања одузете земље власницима уз граничну линију, и позиви за седнице Савета земаљске одбране.

1938. година (1. јануар - 14. децембар 1938) - Б. Кујунџић шаље у прилогу пројект Уредбе о оснивању акционарског друштва "Југословенски челик", Правила Друштва и реферат о организовању тешке индустрије - 1. јануар 1938.

Писмо Вељка Гргуревића од 7. фебруара 1938. године из Зенице, у коме обавештава Стојадиновића о раду министра Кујунџића који сарађује са присталицама ЈНС и вођама црвених радничких организација, прогони присталице ЈРЗ, запошљава католике у рудницима Босне и сл.

Писмо Б. Кујунџића од 14. децембра 1938. године о гласању муслимана у Врбаској бановини (са статистичким подацима у прилогу) и раду свештенства на челу са Иринејем Ђорђевићем против ЈРЗ.

Преписка у вези: кандидата за сенатске изборе; одвајања градова у Босни и Херцеговини од околних села са којима су сачињавали општину; премештаја уредника "Врбаских новина" и директора Врбаске финансијске дирекције; предизборних активности.

Препоруке молби за пријем државних чиновника у службу, доделе помоћи друштвима из Босне и општини Пале за довршење водовода.

Честитка Богољубу Кујунџићу поводом избора за председника Бановинског одбора ЈРЗ у Бањалуци.

Добривоје Стошовић

1938. година (27. децембар 1938.) - Препорука Милана Стојадиновића да се код редукације радника запослених у жељезари и руднику у Зеници посебно води рачуна о људима који су 11. децембра 1938. године гласали за владу; састав комитета министара за ревизију и измену дисциплинских прописа за све државне чиновнике и службенике.

1939. година - Молба за бесплатну карту (28. јануар 1939).

година: 1935-1939.

фолијација: 373-566

45 298 **МИНИСТАР ТРГОВИНЕ И ИНДУСТРИЈЕ***Милан Врбанић*

1935. година (14. март - 9. новембар 1935) - Милан Стојадиновић, министар финансија, шаље у прилогу извод из чланка париског листа "ПТИ БЛЕ" о фаворизовању, због провизије, увоза из Мађарске на штету југословенског; предлог за одликовање чланова Београдске берзе приликом прославе освећења новог дома Берзе и др.

1936. година - Извод из писма Виктора Ружића од 27. јануара 1935. године у вези могућности пласмана југословенског вина, слане рибе и дрвета у Мексико; преписка и препоруке у вези: прераде дивље репе; проширења капацитета ткаонице свиле у Сомбору; доделе помоћи власницима хотела за реновирање хотела у Даниловграду и Скопљу, постављења и пензионисања државних службеника.

М. Врбанић шаље у прилогу коминике о помоћи сељацима који су преко Обласног савеза репарских задруга у Смедереву (председник Д. Љотић) засејали шећерну репу, чија продаја није била унапред осигурана - 13. јануар 1937.

1937. година - Преписка о смењивању Већа Занатске коморе у Скопљу као "чисто политичком потезу"; препоруке за постављења и премештаје државних службеника; ликвидацији Трепчанске земљорадничке набављачке задруге због неправилног рада и премештаја занатске стручне школе у Подгорицу.

1938. година (29. март - 25. август 1938) - Преписка о кадровским изменама у Управном одбору Друштва "Путник"; одређивању цена пшенице; одржавању конференције у вези снабдевања војске храном и о стављању положаја министра трговине и снабдевања, Милана Врбанића, на расположење због реконструкције владе (25. август 1938).

Препорука молбе бана Зетске бановине о одобрењу помоћи за подизање хотела у Улцињу и интервенције у вези постављења државних службеника.

Никола Кабалин

1938. година (30. август - 16. децембра 1938) - Преписка у вези: раздвајања Трговачко-индустријске коморе у Загребу којој на челу стоји Красник, присталица Мачека (у прилогу писмо упућено Корошецу и чланак у листу "Новости" о истом питању); смањивања Градске управе у Карловцу која је "иницијатор терора над присталицама ЈРЗ" (у прилогу акт кандидата за срез Карловац, о нападу од стране чланова "Сељачке заштите" и осталих политичких противника) - 28. новембар 1938; ангажовања бивших чланова

Орјуне за ЈРЗ (у прилогу писмо Славка Николина, бившег орјунаша, који нуди своју сарадњу) - 14. октобар 1938; доделе помоћи Занатској комори у Загребу за довршење Централне шегртске школе; обезбеђење средстава за рад бродоградилшта у Краљевици.

Програм боравка у Југославији немачког министра привреде Функа и текст поздравног говора у његову част (на немачком).

Н. Кабаљин шаље препис летка “Хрвати Загрепчани” Градске организације ХСС у Загребу (новембар 1938) с позивом кућевласницима да 1. децембра не стављају заставе на куће.

Преписка у вези посланичких кандидата на листи ЈРЗ из Савске бановине; припрема за скупштинске изборе и терор на терену од стране противника; деманти гласина о делатности Бранка Калембера, бившег народног посланика у Лици против владине листе; препоруке за постављења државних чиновника.

1939. година - Интервенција у вези премештања државног службеника (27. јануар 1939).

година: 1935-1939.

фолијација: 567-687

46 299 МИНИСТАР УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

Велимир Поповић

1935. година (15. јануар - 14. јун 1935) - Милан Стојадиновић, министар финансија, шаље у прилогу извештај N.N. од 5. марта 1935. године о политичким приликама у срезу Стари Бечеј уочи парламентарних избора и кандидатским комбинацијама.

Преписка о: фебруарским демонстрацијама на Цетињу (8. март 1935.); смањењу буџета Дравске бановине; нападу на владу од стране опозиционих кандидата на територији БиХ због Уредбе о бановинским трошаринама на артикле широке потрошње - 15. април 1935.; кандидатима и агитацији за изборе народних посланика; кадровским померањима у интересу политике (разрешење или измена Општинске управе у Белој Цркви, Великом Бечкерку и Панчеву и смењивање среског начелника у Бару и сл.) углавном због агитације против кандидата на листи Б. Јевтића; телеграми кандидата на владиној листи за срез кладовски и поречки о притиску и забрани одржавања зборована од стране полицијског апарата - 1. и 2. мај 1935. године; сугестије за попуњавање радних места или положаја и препоруке за постављење, премештај и унапређење државних службеника; анонимно писмо “револуционарне организације - РИС” из Загреба која тражи споразум и слободно деловање опозиције, у противном прети смрћу члановима владе Б. Јевтића - 23. фебруар 1935.

Антон Корошец

1935. година (11. јул - 31. децембар 1935) - Антон Корошец шаље у прилогу Указ о пензионисању бана Вардарске бановине Драгослава Ђорђевића и Указ о постављењу Ранка Трифуновића - 10. септембар 1935.

Преписка у вези: расподеле контингената угља из Дравске бановине за државне железнице - у прилогу Резолуција са конференције привредних организација и стручних удружења у Љубљани у којој протестују због запостављања рудника Дравске бановине, стручни експозе по питању набавке угља за Југословенске државне железнице - 16. август 1935. године и и-

звод из извештаја бана Дравске бановине од 26. августа 1935. год. о стању рударства у Словенији поводом одлуке о смањењу поруцбине угља; бројчаног појачања Савског жандармеријског пука; тешкоћа извозника воћа из Марибора у Немачку с обзиром на постојећи платни промет; предузимању мера у вези заштите страних туриста у нашој земљи (поводом напада на туристе у Пећи и изазивања нереда од стране четника у Дубровнику); кадровских померања (постављења и смењивања градских и среских начелника у Вуковару, Подгорици, Сенти, Кочанима и др.).

Обавештења о: одржаној конференцији народног посланика Мирка Узуновића и других на којој је нападана краљевска влада; раду среског начелника у Сремској Митровици Душана Костића, против интереса посланика владине већине Бранка Томића - 31. октобар 1935. год.; нападу припадника жандармерије на Милуна Перића, припадника ЈРЗ; законским пројектима који се односе на средње и учитељске школе; успостављању среске испоставе у Улцињу; статистички подаци о грађанским лицима и органима безбедности погинулим или умрлим од задобијених повреда у међусобним сукобима у периоду 1929-1935. год. - 16. новембар 1935. год.; препорука представке Организације књижара у Љубљани у којој се жале против погодности које ужива Агенција "Авала" у погледу растурања страних новина и часописа - 18. децембар 1935. год. и препоруке за постављења, премештаје и пензионисање државних службеника.

1936. година - А. Корошец шаље у прилогу: писмо вође Младонемачког покрета у Југославији из Новог Сада Николе Хаслингера, о организовању Немаца у ЈРЗ и активности народног посланика Стевана Крафта - 20. јануар 1936.

Превод писма др Куловеца у вези разговора Куловец-Ивковић у Љубљани (сукоб Главног одбора НРС са Стојадиновићем и молба Главног одбора да се СЛС изјасни) - 23. јануар 1936.

Извештај инспектора МУП-а од 28. фебруара 1936. године под насловом "Комунисти и хрватски терористи у Казненом заводу у Сремској Митровици" о саслушању затвореника Стјепана Петровића и Драгутина Крижњака, припадника усташке организације, у вези активности усташа у земљи и иностранству и односа једне групе усташа и комуниста у Казненом заводу, извештај од 3. априла 1936. године о начину рада комуниста, материјалима које обрађују у Казненом заводу и везама које одржавају.

Допис бана Натлачена о политичком стању у рудницима угља због редукције контингената набавки угља из рудника Дравске бановине и, у вези с тим, смањења радних дана у месецу - 22. мај 1936.

Одговор А. Корошеца министру војске и морнарице Љубомиру Марићу на његова писма о "револуционарном расположењу маса" у IV армијској области, Савској и делу Приморске бановине - 24. мај 1936.

Извештај о активности сокола у Словенији након избора Живковића за председника ЈНС - 10. јул 1936.

Анонимно писмо члана ЈРЗ из Битоља о делатности помоћника бана у Скопљу Филиповића, као присталице ЈНС, против режима - 15. јул 1936. год.; концепт говора А. Корошеца на радију за Нову годину о стању у земљи, резултатима општинских избора и борби против комунизма - 30. децембар 1936.

Милан Стојадиновић шаље у прилогу:

Протест депутације грађана Бањалуке (1. фебруар 1936.) поводом постављења Хамдије Афгана за председника општине Бањалука.

Писмо министра војске и морнарице Љубомира Марића о мерама за сузбијање комунизма и потреби сазивања интерминистеријалне конференције - 3. април 1936.

Акт Средишњег одбора Народне одбране у коме обавештавају М. Стојадиновића о решењу МУП-а о распуштању Обласног одбора Народне одбране у Љубљани због огрешења о Правила Народне одбране и мешања у политичке послове и одговор министра унутрашњих послова о разлозима доношења таквог решења - 5. мај 1936.

Извод из извештаја југословенског дописника у Прагу (8. децембар 1936) о говору народног посланика комунистичке странке Копецког у чехословачком парламенту - осуда чехословачке и југословенске владе због мера које примењују против антифашиста, ухапшених и затворених у Загребу и Прагу.

Упут од В. Мачека новоизабраним начелницима и општинским одборницима изабраним на листи ХСС и СДК, који је забрањен одлуком Државног тужилаштва у Загребу - 10. децембар 1936.

Писмо N.N. из Загреба (22. април 1936) о положају сенатора Зеца, који је блокиран у Госпићу због наводне кривице за смрт Карла Бркљачића и немоћи државне власти да га заштити.

Телеграм из среза андријевичког у коме се тражи заштита од М. Стојадиновића због лошег поступања са ухапшеним комунистима у затвору у Дубровнику (Војислав Ђорђевић) - 9. јун 1936.

Писмо Д. Чока о понашању подручних органа према удружењима емиграната из Истре и Јулијске Крајине - 8. децембар 1936.

Преписка у вези: конференције М. Стојадиновића са народним посланицима, припадницима ЈРЗ, из Савске бановине о терору Мачекових присталица над Србима и присталицама ЈРЗ, повлачењу власти на терену пред противницима, стању у жандармеријским станицама, потреби смењивања бана и високих чиновника у бановини - 4. фебруар 1936. год.; терора Хрвата у срезима Нови Мароф и Клањец према онима који желе да ступе у ЈРЗ; непријатељског поступања према католицима и ЈРЗ од стране жандармеријског мајора у срезу мурскособотском; постављења, премештаја и смењивања банских већника, општинских управа, председника општина и среских начелника у Београду и широм Краљевине, углавном због политичке неподобности, према предлозима банова, народних посланика и других; ревизије пословања камнишке општине (са извештајем у прилогу) и разрешења дужности општинске управе - 28. јануар 1936. год.; примедбе Корошеца на политику Земаљске одбране; пријема истарских избеглица у југословенско држављанство; разлога забране излажења листа "Радничке новине" у Загребу (комунистичка пропаганда и величање шпанског рата); предлагање личности за поједине положаје и функције у установама и државној управи (Агенција "Авала", Привилегована аграрна банка, министар правде, помоћник бана Зетске бановине); жалба Јураја Деметровића, издавача "Југословенских новина" из Загреба због неблагоприятног и преоштрог цензурисања листа, и извештај ЦПБ поводом жалбе - 11. децембар 1936.

1937. година - А. Корошец шаље у прилогу:

Извештај управника полиције у Загребу од 11. марта 1937. године о политичкој ситуацији и приликама у вођству бивше ХСС, активности Аугуста Кошутића, франковаца и Мачека, организовању “Господарске слоге” и могућности повратка Крњевића у земљу.

Извештај бана Савске бановине од 1. априла 1937. године о реакцијама мачековаца, самосталаца и франковаца на потписивање југословенско-италијанског уговора, пољуљаном ауторитету Мачека и смањењу шанси за решење хрватског питања, питању повратка др Будака у земљу и потреби сарадње В. Мачека са М. Стојадиновићем на доношењу изборног закона.

Извештај бана Савске бановине од 2. априла 1937. године о ставу В. Мачека поводом догађаја у Сењу.

Извештај бана Савске бановине од 21. маја 1937. године о спремности Мачека да сарађује са владом у вези са изборним законом, потребом легализовања ХСС као “корака ка решавању хрватског питања”, састанком Мачек-Крњевић и ставом Мачека у вези италијанско-југословенског споразума.

Извештај ЦПБ-а са Цетиња од 1. новембра 1937. године о говору професора богословије Ђукановића у којем је нападао Конкордат, политику М. Стојадиновића и о демонстрацијама цетињске омладине приликом дочека представника француских резервних официра.

Извештај Секретаријата ЈРЗ у Љубљани од 18. децембра 1937. године о вербалном нападу припадника ЈНС на М. Стојадиновића у Ракеку, приликом повратка из Италије.

Табеле са подацима о члановима соколских друштава у Словенији који су у исто време чланови ЈНС - 30. октобар 1937.

Корошец, Крек и Смодеј шаљу М. Стојадиновићу приказ стања основно-школске наставе у Дравској бановини са предлогом мера - 21. март 1937.

Кратка информација о говору Филипа Маркотића на збору ХСС у Славонском Броду о споразуму УО - 1. децембар 1937.

Обавештење А. Корошеца, од 20. августа 1937. године, о аудијенцији код кнеза Намесника и разговору у вези сукоба са православном црквом.

Преписка у вези: понашања чланова сокола приликом прославе на Ракеку и приликом верско-црквене литије у Брезјама; разграничења и груписања општина; распуштања, смењивања, премештаја или постављења банских већника, среских начелника и општинских управа у интересу службе или партије; издавања пасоша Имре Варедију, Леону Деаку и Денешу Стреличком, “сумњивим због шпијунске службе у корист Мађарске” - 29. април 1937. год.; повећања буџета МУП-у за његове потребе; незаконитог рада општина које су у рукама присталица ХСС и елиминисања ћирилице из изразито хрватских крајева Приморске бановине - 16. јун 1937. год.; предлагања личности за поједине положаје и функције у државној управи; нелојалног понашања Љубљанског сокола према спортском клубу “Планина”; тражења помоћи од стране бана Натлачена за исхрану сиромашног становништва Дравске бановине; решавања питања појачања радио-станице у Љубљани; обавештења Корошеца (22. јул 1937) о сукобу присталица ЈРЗ и мачековаца, франковаца и комуниста у Дубровнику на дан прославе Мачековог рођендана; напад на Корошеца (анонимни текст) - 14. јул 1937.

1938. година (3. јануар - 15. децембар 1938) - Антон Корошец шаље у прилогу:

Одлуку (са образложењем) Краљевске банске управе Дравске бановине о распуштању Обласног одбора Народне одбране у Љубљани “јер се као неполитичка организација бавила политиком” - 5. јануар 1938.

Извештај бана Дравске бановине (27. април 1938) у вези безбожне пропаганде Сокола Краљевине Југославије у Словенији и заплени листа “Сокол”.

Летак др В. Мачека од 23. маја 1938. године под насловом “Упозорење свеукупном чиновништву” у којем наводи примере кршења закона од стране владе М. Стојадиновића и чиновника према хрватском народу.

Меморандум Среског одбора ЈРЗ из Цеља од 11. маја 1938. године, са одговарајућим захтевима у интересу угледа ЈРЗ.

Писмо бана Дунавске бановине (26. мај 1938) о сузбијању национал-социјалистичке пропаганде немачке националне мањине на територији Дунавске бановине.

Записник са седнице Комитета министара за одбрану земље од дефетизма одржане 30. новембра 1937. године у вези адаптације тврђаве Мамула за склањање најопаснијих комуниста.

Анонимну информацију (11. јун 1938) о нередима који је требало да се догоде у Загребу за време прославе рођендана браће Радић.

Пројекат Уредбе о накнади штете учињене с умишљајем уништењем, оштећењем или пљачком туђе имовине - 19. септембар 1938. године, као и сугестија у вези доношења законског прописа о одговорности општина “за терор одоздо”, тј. штете учињене на воћкама и усевима уколико је починилац непознат.

Преписка у вези: реконструкције градских већа, смењивања, премештаја или постављења банских већника, председника општина и среских начелника у интересу службе, партије или због неподобности (у Београду, Вараждину, Новом Саду, Подгорици, Котору, Херцег Новом, Цетињу, Дубровнику, Суботици и др.); отпуштања из службе (писмо бана Натлачена) комуниста Андрије Селјака и Матеја Печеника због непоузданости приликом извођења фортификационих радова на граници - 2. фебруар 1938. год.; ванредног заседања вакуфско-меарифског сабора у Скопљу и избору новог саборског одбора - 10. фебруар 1938. год.; пружања помоћи поплављеном становништву у северним деловима Краљевине; одобрењу кредита МУП-а за установљење државне полиције и повећање броја стражара у Шибенику, Сплиту и Дубровнику као и пружања заштите државних власти соколским друштвима у Приморској бановини - 2. август 1938. год.; повлачења улога из банака и штедионица, решавања питања општинске управе у Дубровнику, Шибенику и Сплиту и поступка према соколима - просветним радницима у Словенији - 29. септембар 1938. год.; давања дозволе немачким поданицима за прославу националног празника - 1. маја; одобрења кредита за поправку зграде Централне полицијске школе у Земуну - 13. август 1938. год.; смењивања управника Градске полиције у Дубровнику; активности Петра Живковића на ширењу лажних вести о уступању неких крајева Бугарској, делатности опозиционих посланичких кандидата у Прилепу, Битољу и Охриду; писмо М. Стојадиновића Корошецу о утисцима са пута кроз Херцеговину и Црну Гору; предузимања мера за “лечење” комуниста и поправљања економског стања путем јавних радова - 14. септембар 1938. год.; инструкције М.

Стојадиновића о предузимању мера, због расположења мачековаца, за неометан дочек италијанске флоте у Шибенику (на полеђини концепт Стојадиновићевог дописа у рукопису упућен министру Антићу) - 19. јул 1938. год.; налог Корошецу да изда инструкције за енегричније држање и рад полицијских органа и среских начелника у време предизборних агитација - 18. новембар 1938. год.; резултата избора у Моравској бановини; обавештења из Загреба - 12. децембар 1938. године, о састанку народних посланика Хрвата са Мачекове листе и у вези с тим сугестија Корошецу да појача жандармерију у том крају и др.

Милан Аћимовић

1938. година - Интервенција у вези премештаја жандармеријског наредника на лакшу службу (23. децембар 1938).

1939. година (1. јануар - 25. јануар 1939) - Извештај новопостављеног министра унутрашњих послова о раду ресора, прочишћавању опозиционог апарата, ситуацији на терену, посебно у Савској и Приморској бановини, разговору са Шутејом о унутрашњој политици новообразоване владе, састанку Корошецевих посланика у Љубљани, поштрењу цензуре и др. - 1. јануар 1939.

Преписка о: захеву Михајла Бранковића, бившег делегата МУП-а у Бечу, да му се одобри штампање књиге “Стјепан Радић” - 25. јануар 1939. године; понашању среског начелника среза власотиначког.

година: 1935-1939.

фолијација: 1-747

46 300 МИНИСТАР ВОЈСКЕ И МОРНАРИЦЕ

Петар Живковић

1935. година (11. април - 31. октобар 1935) - Преписка у вези: примене прописа о наплати муниције употребљене од стране жандармерије и граничних трупа од лица која су својом кривицом довела до употребе оружја (случај Варга Јосипа из Доње Дубраве); присуствовање П. Живковића на XXXV Међународној аеронаутичкој федерацији у Дубровнику и препоруке за исплату инвалидске потпоре и пензије, премештај и реактивирање државних службеника.

1936. година (7. март и 8. март 1936) - Писмо Милана Стојадиновића Петру Живковићу од 7. марта 1936. године у којем му саопштава да у новој влади не рачуна на њега на положају министра војске и морнарице; сенатор Милутин Драговић честита бившем министру Петру Живковићу што се “отарасио недостојног друштва” - 8. март 1936.

Љубомир Марић

1936. година (9. март - 19. децембар 1936) - Преписка о: непровереним вестима у вези припреме напада од стране Петра Живковића - 9. март 1936. год.; вероватној оставци Станковића на положај министра пољопривреде због неслагања са радом Милана Стојадиновића - 8. април 1936. год.; уступању војно-државног земљишта за подизање зграда Београдског универзитета; премештају војних лица и анонимна информација о афери у Министарству војске и морнарице око провизије за војне набавке.

Биографија министра војске и морнарице, армијског генерала Љубомира Марића.

1937. година - Писмо М. Стојадиновића од 26. јула 1937. године (и одговор Љ. Марића) о усвајању Конкордата у Народној скупштини упркос отпора православне цркве и других у Београду, његовој изјави да се претрес Конкордата у Сенату одлаже, “хушкачима народа” (Јанић, Сокић, Љотић и други “све до комуниста”), сахрани Варнаве и питању учешћа владе и официрског кора на сахрани; предлог за решавање проблема сталног настајења војне јединце у Рогатици; сугестије М. Стојадиновића у вези рада ресора - 1. октобар 1937. год.; позиви Љ. Марићу за присуствовање седницама Савета земаљске одбране; обавештење о одликовању орденом Југословенске круне начелника француског генералшаба Gamelin Mouricea; препоруке за постављења у ресору војске и морнарице.

1938. година (1. јануар - 26. август 1938) - Преписка у вези: поверљивог кредита министра војске и морнарице; доласка страних флота; решавања питања електричног осветљења Херцег Новог преко електричне централе са Кумбора; молбе грађана Куманова да се напуштена касарна уступи општини за смештај старих и изнемоглих.

Писмо Љ. Марића (24. август 1938) којим ставља свој положај министра војске и морнарице на расположење.

Милутин Недић

1938. година (16. септембар - 25. децембар 1938) - Писма М. Стојадиновића о: доласку Мусолинија на југословенско-италијанску границу 19. септембра 1938. године и припремама за дочек; могућности набавке авионабомбардера и противавионске артиљерије у Немачкој на кредит и разговору Стојадиновића са немачким конзулом Нојхаузенем у вези с тим - 25. децембар 1938.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 748-835

47 301 МИНИСТАР БЕЗ ПОРТФЕЉА

Шефкија Бехмен

1935. година (11. јул - 16. децембар 1935) - Преписка у вези: предузимања мера против групе четника који су нарушили одвијање верског обреда у цамији у срезу Столац на краљев рођендан; молби за исплату земљишта узетог за потребе изградње војних објеката у Мостару, постављења и премештаја државних службеника и отварања кредита за изградњу пута.

1936. година - Преписка у вези жалбе муслиманских сељака из среза призренског на поступак аграрних власти (због одузимања земље).

Телеграм народног посланика Шерифа Воце у коме захтева уклањање среског начелника среза вучитрнског као услов свог (и свих суграђана) остајања у ЈРЗ.

Предлог Бехмена да се у Управни одбор Државних монопола укључи један представник узгајивача дувана из Херцеговине.

1937. година - Писмо министра Бехмена о утисцима из Загреба (14. јануар 1937) и разговору са Дежманом и Кризманом о могућности придобијања Мачека за сарадњу и сл.

Писмо министра Бехмена од 3. августа 1937. године о ситуацији у Сарајеву поводом Конкордата - демонстрацијама против владе у организацији народног посланика Јове Загорца, потреби смењивања бана Лукића и ставу војних кругова о Конкордату.

Препоруке и представке: из среза призренског у вези враћања власницима одузетих приватних имања у сврху аграрне реформе и житеља општине Коњиц за помоћ ради исхране становништва.

1938. година - Писмо Ш. Бехмена од 11. фебруара 1938. године о нападу на његову личност од стране сенатора Узеира Хасановића.

Писмо председника омладине ЈРЗ из Рогатице о изјави М. Спахе у вези са реконструкцијом владе и изласка Бехмена из владе.

Писмо Бехмена о листу "Муслиманска свијест - орган хрватских муслимана", који пише у франковачком духу, а финансира га општинска управа у Сарајеву (са молбом да се оваква ситуација онемогући).

Писмо Бехмена о предизборној агитацији на терену - новембар 1938.

година: 1935-1938.

фолијација: 1-43

47 302 ВОЈИСЛАВ ЂОРЂЕВИЋ

1936. година (1. мај - 14. децембар 1936) - Преписка о: делатности Мите Димитријевића на кадровским променама у општинској управи у Кочанима и постављењу "национално сумњивих лица"; одобрењу средстава од стране Народне банке савезима Димитрија Љотића и Милутина Драговића - противницима ЈРЗ; "незаслуженим одликовањима" за унапређење пољопривреде лицима из групе М. Драговића и припадницима ЈНС; смањењу царине на увозне плугове; градњи и поправци путева у Тамнавском срезу (у прилогу акт бана Лукића) и изградњи пута Београд-Младеновац; препорукама за постављење и премештај државних службеника и додели помоћи.

1937. година - Преписка у вези: рада Главног савеза српских земљорадничких задруга (у прилогу плакат упућен земљорадницима са позивом на откуп стоке и статистички подаци о извозу стоке у земље Европе од 1932-1936); усаглашавања ставова око измене задружног закона.

Писмо задругара Смедеревског округа у прилогу у коме задругари указују на активност Љотићевог покрета "Збор" против ЈРЗ, привредне политике и задругарства - 4. август 1937.

Жалба министра В. Ђорђевића на некоректне поступке Министарства пољопривреде у вези оснивања новог Главног задружног савеза чији су чланови припадници ЈНС, УО и Љотића (у прилогу списак чланова Управног и Надзорног одбора) - 21. децембар 1937.

Тумачења Уредбе о пољопривредним коморама у вези делегирања већника за пољопривредне коморе; премештања Аграрног повереништва у Урошевцу; присуствовања В. Ђорђевића конгресу Главног савеза бугарских земљорадничких задруга и Међународном задружном конгресу у Паризу; пројект Правила задруге "Задружна недеља" са програмом сајмова и изложби посвећених селу - 29. април 1937.

Информација о питању компензационих послова са Немачком, саставу групе Љотићевог покрета у Београду и коришћењу фонда добити за потребе Љотићевог покрета, деловању покрета против министра В. Ђорђевића - 4. јануар 1937.

Преписка о: делатности Мите Димитријевића и Душана Трифковића у Кочанима против ЈРЗ и њених присталица (смењивање среског начелника и државних службеника наклоњених влади); исфорсираним манифестацијама подршке подбану Рајићу након покушаја атентата на њега и о поступку Рајића према личности Воје Ђорђевића, народног посланика за срез рамски; програм штампања пропагандних листова и брошура о Конкордату; препоруке за усвајање молбе фабрике Гођевац за расписивање лицитације за израду трезора.

1938. година - Преписка у вези: Уредбе о силосима са примедбама В. Ђорђевића - 13. јун 1938. год.; учествовања Југославије на I међународном конгресу за пољопривредни кредит у Напуљу; пријема Недељка Атанасова и Христа Стојанова код Стојадиновића у вези предлога генерала Лукова, бугарског министра војске, о склапању војног савеза Бугарске и Југославије - 19. септембар 1938. год.; премештања среских начелника Зајечарског, Царибродског и Беличког среза у интересу партије; утврђивања кандидата, посебно из Земљорадничког клуба, и кандидационе листе за скупштинске изборе, преписка у вези ситуације на терену уочи парламентарних избора; писмо Воје Ђорђевића од 23. децембра 1938. године о односу жандармерије и људи из Монополске станице за дуван у Кочанском срезу према његовој личности за време избора, и молба за интервенцију код министра пољопривреде да се за преглед пословања Обласног савеза земљорадничких задруга произвођача шећерне репе у Смедереву поставе стручне и објективне личности.

година: 1936-1938.

фолијација: 44-233

47 303 АВДО ХАСАНБЕГОВИЋ

1935. година (6. март и 26. август 1935) - Преписка о распореду говора појединих министара на радију о политици и раду свог ресора и интервенција поводом премештаја ветеринара Ахмеда Садиковића, старешине Соколског друштва и председника Гајрета у Бугојну.

година: 1935.

фолијација: 234-240

47 304 СВЕТИСЛАВ ХОЋЕРА

1938. година (27. октобар - 21. децембар 1938) - Писма Милана Стојадиновића упућена Светиславу Хођери у вези кандидата на земаљској листи М. Стојадиновића и посебно кандидата Југословенске народне странке на скупштинским изборима 1938. године. М. Стојадиновић обавештава С. Хођеру да је код реконструкције владе укинута његово место министра без портфеља - 21. децембра 1938.

година: 1938.

фолијација: 241-262

47 305 МИХА КРЕК

1935. година - Миха Крек шаље у прилогу: образац изјаве о приступању у ЈРЗ и Упутство за организацију ЈРЗ - 18. септембар 1935. год.; представку општинског деловође из среза лабског у вези рада народног посланика Радивоја Милошевића против радикала.

Преписка у вези: кандидата Словенаца за чланове управе код Поштанске штедионице и Привилеговане аграрне банке; потраживања надбискупа Бауера за држави продато имање "Максимиr" - 18. децембар 1935.

1936. година - Преписка у вези: предлога за судско поравнање по парници "Матице живих и мртвих СХС" - 12. фебруар 1936. године; захтева словеначке јавности да Корошец и Крек изађу из владе због Закона о монополизацији уџбеника (у прилогу лист "Словенац" са чланком) - 21. фебруар 1936. год.; захтева Крека да се надлештва у Дравској бановини снабдевају обрасцима штампаним словеначким језиком и латиницом; коментар на амандман Закона о општинама; захтев Удружења узгајивача дувана из Херцеговине за повишење цене откупа дувана; новог поступка у платном промету са Немачком и Италом (питање словеначког извоза и обрачуна марке и лире); Уредбе о враћању ликвидности кредитним установама у Дравској бановини; стања у задругарству Словеније након доношења Уредбе о ликвидацији сељачких дугова и додели кредита задругама; смањења контингената угља из Дравске бановине за железнице; заштите словеначке индустрије поводом отварања гвожђарског индустријског комплекса у Зеници; одржавања Облачне конференције ЈРЗ у Сплиту - 26. мај 1936. год.; препис летка непознатог аутора (25. маја 1936) у којем се напада ЈРЗ, фалсификовање општинских избора у Словенији, Корошец, Крек, Натлачен, Куловец, Стојадиновић и свештеници у Словенији који воде лошу економску политику и др.; подаци о политичкој опредељености народног посланика среза мурскособотског, Јосипа Бенка - 6. јули 1936. год.; обавештење о опредељењу љубљанских радикала на челу са Коруном за Главни одбор НРС.

Препоруке, молбе и инетервенције у вези: давања дозволе јавности уршулинској приватној гимназији у Љубљани; снижења таксе за школарину и испите на универзитетима; помоћи за опрему анатомске предаваоне Медицинског факултета у Љубљани; враћања средстава Дравској бановини које је Управа државних железница позајмила из бановинског фонда у сврху модернизације железничких станица и др.

1937. година - Миха Крек шаље у прилогу: резолуцију Бановинског одбора ЈРЗ у Цељу од 10. јануара 1937. године у којој се тражи спровођење Уредбе о ликвидацији сељачких дугова и ликвидитет кредитног задругарства у циљу санација пољопривредне производње.

Резолуцију са манифестационог збора Месног одбора ЈРЗ, одржаног у Љубљани 2. фебруара 1937. године, у којој се тражи побољшање привредног, финансијског, социјалног и културног положаја Љубљане и Словеније.

Девет амандмана министра унутрашњих послова Корошеца на Финансијски закон за 1937/38. годину који се односе на ватрогасну службу и чиновнике у ресору МУП-а - 6. март 1937.

Информација о "Словенском рударском културном друштву Св. Барбара" у Зводнем, срез Цеље - 4. мај 1937.

Преписка у вези: захтева чланова ЈРЗ из Марибора - државних службеника и пензионера - за повећање припадности; придобијања Словенаца,

опозиционих посланика, да гласају за Конкордат; поштовања споразума о подели послова ваздухопловних предузећа за потребе ваздухопловства; захтева за обезбеђење кредита за одржавање путева у Дравској бановини.

Препоруке и предлози у вези: доделе помоћи или кредита Академији наука у Љубљани, академској акцији Љубљанског универзитета, просветном друштву "Литија", Љубљанском трамвајском предузећу, за исхрану становништва пасивних крајева Дравске бановине и становништву пострададом у елементарним непогодама, за отварање одељења за ТБЦ у болници у Љубљани; успостављања V и VI разреда Гимназије у Кочевју (у прилогу споменица - захтев друштава и Месне организације ЈРЗ); оснивања Округног суда у Љутомеру; продужења Уредбе о ослобођењу од такса на пренос некретнина које путем дражбе стичу новчани заводи; предлог Коросеца и Крека да у Агенцију "Авала" уђу чланови словеначког дела ЈРЗ.

1938. година - Миха Крек шаље у прилогу:

Распис Соколске жупе из Љубљане с позивом на тајни збор одбране соколства и упутама за понашање њених чланова - 21. април 1938.

Представку привредника Сушака у којој изражавају подршку политици М. Стојадиновића и жељу да приступе ЈРЗ - 11. мај 1938.

Део извештаја N.N. о политичким приликама у Приморској бановини и посебно у Сплиту - борби појединих група унутар ЈРЗ и расположењу у редовима ХСС - 11. јун 1938.

Податке о броју интернираних, помилованих и политички осуђених политичких емиграната - повратника од 1929. год. (за време владе Б. Јевтића и М. Стојадиновића) - 16. септембар 1938.

Писмо банског већника из Сплита о положају ЈРЗ у Далмацији и њеним кадровима - Новаковићу, Буићу, Матошићу и Анти Матровићу - 22. октобар 1938.

Резултате избора за Народну скупштину од 11. децембра 1938. године - по странкама и бановинама - 17. децембар 1938. год.

Преписка о: изградњи железничке пруге у Дравској бановини; обезбеђењу инвестиција за Љубљански универзитет; одговор Михе Крека на протестну депешу сенатора Крамера и Пуцелја и других у вези зајма за санацију словеначког кредитног задругарства - 14. фебруар 1938. год.; општинским изборима у Св. Крижу при Костањевици и помоћи Сокола УО - 7. септембар 1938. год.; нападу на М. Стојадиновића на зборовима ХСС у Сплиту због куповине бродова у Италији и Немачкој - 14. септембар 1938. год.; организацији и пропаганди избора; предлагању и утврђивању кандидата и кандидационих листа; притиску на присталице ЈРЗ у Новом Бечеју; учествовању омладинске организације "Фантје" на прослави 20-годишњице Југославије; постављењима Словенаца у Државном савету, Државној хипотекарној банци, Привилегованој аграрној банци и др.

година: 1935-1938.

фолијација: 263-729

47 306 ФАХРИЈА КУЛЕНОВИЋ

1938. година (24. октобар и 22. новембар 1938) - Милан Стојадиновић обавештава о сагласности са предложеним кандидатом на листи М. Стојади-

новића за срез фочански и прозорски, и препорука Ф. Куленовића за постављење државног службеника.

година: 1938.

фолијација: 730-731

47 307 НИКО НОВАКОВИЋ

1937. година (27. децембар 1937) - Писмо Н. Новаковића од 27. децембра 1937. године о конференцији Марка Кожула, народног посланика и члана Главног одбора ЈРЗ, одржаној у Шибенику и његовој активности против ЈРЗ и њеног организовања у Шибенском срезу (у прилогу допис Бановинског одбора ЈРЗ из Сплита о тим питањима).

1938. година (28. јануар - 29. новембар 1938) - Милан Стојадиновић обавештава о покрићу изборних трошкова Павлу Тодоровићу, председнику Радикалсоцијалне странке и Милану Ђорђевићу из бивше Самосталне демократске странке.

година: 1937, 1938.

фолијација: 732-736

48 308 ПРЕПИСКА СА БАНОВИМА

Телеграми Милана Стојадиновића упућени бановима о: додели кредита за исхрану становништва Зетске и Приморске бановине, начину његове поделе и одговор бана Сочице у вези са тим - 1935. год.; правцу унутрашње политике и организовању ЈРЗ, гласинама о наводним променама у влади, реконструкцији владе због оставке двојице министара - децембар 1935. год.; демантовању вести о наводном одузимању дела од улога на штедњу приликом регулисања питања земљорадничких дугова - 1936. год.; доласку енглеског краља на одмор у Југославију и могућим националистичким манифестацијама Хрвата на приморју - 1936.

година: 1935, 1936.

фолијација: 1-20

48 309 ДРАВСКА БАНОВИНА

Бан Марко Натлачен

1935. година - Допис Милана Стојадиновића у вези постављења др Пуца за председника општине у Љубљани.

1936. година - М. Натлачен шаље: извештај управника полиције у Љубљани о договору између Лазе Марковића и др Милана Коруне у вези придобијања радикала Дравске бановине за политику Аце Станојевића и могућег споразума између ЈНС и присташа Аце Станојевића - 14. јануар 1936.

Писмо бана Натлачена од 20. фебруара 1936. године упућено министру просвете Добривоју Стошовићу са захтевом за укидање важности Закона о уџбеницима у Дравској бановини, укидање монополизације школских уџбеника и елиминисање уџбеника на "српско-хрватско-словеначком језику" из наставе у Дравској бановини - 20. фебруар 1936.

Распис банске управе Дравске бановине о мерама у вези намера "Орјунаша" и националиста да демонстрирају за време боравка М. Стојадиновића на Бледу - 10. април 1936.

Обавештење Банске управе из Љубљане о састанку Месне организације ЈРЗ у Загорју у вези успешне интервенције у Београду по предмету повећања откупа угља из Дравске бановине.

Телеграм М. Стојадиновића о мерама за сузбијање штрајкова.

1937. година - Телаграм бана о стављању у приправност чланова соколске жупе Дравске бановине због доласка Петра Живковића - 5. јун 1937. год.; одговор бана да се општине Дравске бановине нису повеле за акцијом ХСС у Приморској бановини на изазивању конфликта између општина и надзорних власти, већ да раде у духу важећих закона - 11. јун 1937. год.; извештај бана о прослави 20-годишњице Мајске декларације у Љубљани; преписка у вези обезбеђења средстава за организовање конгреса хирурга у Љубљани, модернизацију ауто-путева и уређење железничких станица у Дравској бановини.

1938. година - М. Натлачен шаље у прилогу: посланицу Савеза сокола Краљевине Југославије прочитану на комеморативном скупу у Љубљани поводом четворогодишњице смрти краља Александра, са мишљењем да је посланица "хушкачка и неумесна" - 15. октобар 1938.

Извештај Банске управе о одржаном збору "Љубљанскога сокола" уз присуство Гангл Енгелберта, заменика старешине Сокола Краљевине Југославије и председника "Југословенско-чехословачке лиге" др Старе Егона, са кога је чешком конзулу у Љубљани послата споменица са изразима подршке Чехословачкој - 30. септембар 1938.

Обавештење Банске управе о антифашистичким демонстрацијама у Крању 28. септембра 1938. год. приликом испраћаја мобилисаних чехословачких војних обвезника.

Обавештења Милана Стојадиновића о кандидатима из Дравске бановине, примљених на његову листу.

Бан шаље у прилогу прогнозу исхода избора за Народну скупштину у Дравској бановини састављену према резултатима последњих општинских избора - 5. октобар 1938.

Преписка у вези: премештаја учитеља у Дравској бановини наводно због њиховог рада у Соколу; уређења путева и путно-саобраћајних знакова за царинарнице на пограничним прелазима и др.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 21-97

48 310 ДРИНСКА БАНОВИНА

Бан Предраг Лукић

1935. година (17. јун - 31. децембар 1935) - извештај бана о политичким приликама у бановини, слабостима код организовања ЈРЗ, преовлађујућем утицају ЈМО на ЈРЗ на територији Босне и Херцеговине, стању у редовима припадника бивших странака посебно радикала и сл. - 3. новембар 1935. год.

Извештај бана са инспекцијског путовања по срезovima: власеничком, зворничком, рађевском, јадарском, поцерском, мачванском и бије-љинском - оснивању и раду ЈРЗ, саставу становништва по вероисповестима, резултату гласања на петوماјским изборима, активности удружене опозиције - 12. новембар 1935.

Извештај бана о финансијском стању Дринске бановине, бановинским приходима и тешкоћама финансијске и техничке природе у њиховом остварењу, са предлозима за санацију стања бановинских финансија - 2. децембар 1935.

Извештај о говору бившег председника владе Милана Сршкића на конференцији са пријатељима у Сарајеву у вези решења “хрватског питања” - 28. децембар 1935.

Обавештење бана Лукића о: контакту са бившим министром Авдом Хасанбеговићем и његовој спремности да сарађује са М. Стојадиновићем и владом; његовом разговору са народним послаником Миланом Божићем у вези тражења Богољуба Јевтића да са Божићем организује збор у Сарајеву, коме би присуствовали народни посланици Веља Поповић, Јанко Баричевић, Драг. Јанковић, Василије Трбић и Добросав Јевђевић, и о намери М. Божића да открије аферу “Криваје 34”; организацији ЈРЗ у Шапцу и личностима које ће у име ЈРЗ спроводити даљи рад странке; телеграм бана Лукића о изјави Мише Трифуновића да се разилази са Главним одбором НРС и М. Стојадиновићем - 31. децембар 1935. год.; преписка у вези тражења средстава за изградњу бановинског пута.

1936. година - Извештај бана о боравку и говору Мише Трифуновића у Ужицу у којем је оптужио М. Стојадиновића за непоштовање споразума постигнутог са Главним одбором НРС приликом образовања владе - 1. јануар 1936.

Полицијски извештај о конференцији Богољуба Јевтића и присталица, одржаној у Сарајеву 25. јануара 1936. године (говору Б. Јевтића о приликама у земљи и других о ситуацији и проблемима на њиховом терену, уз величање Јевтића) - 26. јануар 1936.

Извештај бана о сукобу сељака среза сарајевског (на челу са присталицама Б. Јевтића) са полицијом у Сарајеву, поводом смењивања председника неких сарајевских општина и чланова општинских управа због злоупотребе службеног положаја и рада против политике владе - 5. март 1936.

Извештај бана о стању организације ЈРЗ у Драгачевском, Пожешком, Жепачком, Посавско-тамнавском, Посавском и Поцерском срезу - 7. мај 1936.

Извештај среског начелника Ужичке Пожеге о боравку Мише Трифуновића у Пожеги и његовим изјавама о преговорима са Мачеком и политичким захтевима Мачека против М. Стојадиновића - 11. мај 1936.

Извештај бана о стању бановинског буџета и немогућности исплате створених обавеза и радова на изградњи и поправци путева у бановини - 23. мај 1936.

Преглед политичке ситуације у Дринској бановини (по срезовима) у погледу наступајућих општинских избора и прогноза успеха ЈРЗ - 24. август 1936.

Извештај бана о политичкој ситуацији по срезовима (фојнички, височки, травнички, зенички, жепачки, тузлански, кладањски, брчански, бијељински, зворнички и власенички) уочи општинских избора, са посебним освртом на стање ЈРЗ - 19. септембар 1936.

Извештај бана о политичкој ситуацији и расположењу становништва у срезовима: сребреничком, азбуковачком, рачанском, ужичком, златиборском, пожешком, травничком, љубићском, драгачевском, моравичком, ариљском, вишеградском, рогатичком и сарајевском уочи општинских избо-

ра, са предлозима за решење потреба појединих срезова - 6. октобар 1936. год.; извештај о потврђеним кандидатским листама за општинске изборе - 2. новембар 1936.

Преписка о: одобрењу збора Б. Јевтића у Сарајеву, припремама и агитацији његових присталица са летком - позивом на збор (у прилогу) као и о атмосфери за време одржавања збора; говори Б. Јевтића, Радована Вучетића, Јанка Баричевића и Радмила Грчића на збору - критика рада М. Стојадиновића и његове владе на унутрашњем, спољно-политичком и економском пољу, о "хрватском питању" и сл. - 26. јануар 1936. год.; политичком збору Анте Радојевића, бившег министра, одржаног у Заблећу, срез трнавски (критика владе и Стојадиновића због неиспуњеног обећања о "решавању горућих питања") - 12. јануар 1936. год.; о конференцији Радојевића и његових истомишљеника - активних државних чиновника, у Ивањици - 27. јануар 1936. године, са дописом среског начелника среза моравичког у прилогу - 12. фебруар 1936. год.; одржаном састанку присталица ЈРЗ у Ужичкој Пожеги ради организације Среског одбора ЈРЗ; одржаној политичкој конференцији народног посланика Милана Божића у Вишеграду; конференцијама и зборовима министара Бехмена и Јанковића и њиховом раду на организацији ЈРЗ у градовима Дринске бановине - 2. мај 1936. год.; предузимања мера против говорника и представника власти на конференцији групе земљорадника ванпарламентарне опозиције, одржаног 19. априла 1936. год. у Тузли; кретању и раду Милана Сршкића, Мише Трифуновића, Лазе Марковића, Аце Станојевића - 30. август 1936. год.; позиву упућеном Богољубу Јевтићу да дође на збор у Зеницу и "тима умањи свечаност подизања индустрије гвожђа и успех Краљевске владе"; интервенција бана Лукића у вези средстава за исплату плата државних чиновника, пензионера и инвалида и изградњу бановинских путева, и др.

1937. година - Извештај бана о одржаној седници "Народне одбране" у Сарајеву (Милан Божић, председник, припадник ЈНС) и српских друштава као идејној припреми терена за акцију "Срби на окуп", и о делатности ЈНС-оваца против политике владе и ЈРЗ - 3. фебруар 1937.

Извештај бана о незадовољству Хрвата, припадника ХСС, према Шутеју, као и о конференцији др Шутеја у Сарајеву и његовом говору о политичкој ситуацији у земљи (односно о ХСС, СДК, УО и ЈРЗ, састанку Стојадиновић-Мачек, доношењу изборног закона) и о спољној политици Краљевине Југославије, посебно о игнорисању хрватског народа у спољно-политичким питањима - 7. април 1937.

Два извештаја бана о припремама Акционог одбора, пријави, учесницима и агитацији за збор ЈНС у Сарајеву (5. и 11. јун 1937) као и извештај о одржаном збору 20. јуна 1937. године, са оценом бана да збор није успео - 22. јун 1937.

Извештај бана о политичким групама у редовима босанских муслимана (спахиновци, гајретовци, муслимани бивши радикали и муслимани франковци), о узроцима размимоилажења, идејним оријентацијама сваке групе и њиховим активностима - 24. јун 1937.

Бан извештава о мерама за очување реда и мира приликом најављене прославе Мачековог рођендана, и о разговору са др Јуром Шутејем о томе - 17. јул 1937.

Два извештаја бана Лукића о његовим конференцијама са грађанима и свештенством у Власеници, Зворнику, Бијељини, Пожеги и Чачку и њиховом

упознавању са историјатом Конкордата и његовим одредбама - 30. август и 12. септембар 1937.

Извештај бана од 15. октобра 1937. године о покушају организовања манифестација јавне осуде од стране ЈРЗ, закљученог Споразума УО (а по препоруци А. Корошеца), оклевању и резервисаности М. Спахе и босан-ских Муслимана у спровођењу горње акције и разлозима за такав став.

Извештај бана од 20. октобра 1937. године о неактивности одбора ЈРЗ у осуди Споразума УО, агитацији ЈНС (прилог: летак ЈНС са изразима незадовољства поводом Споразума УО и осудом његових циљева од стране "патриота Босне и Херцеговине" са текстом протестне резолуције коју би требало упутити Краљевском намесништву) и ставу Хрвата према Споразуму.

Извештај бана од 20. октобра 1937. године о активности УО на територији Дринске бановине после објављивања Споразума, и агитацији путем конференција у циљу одбране Споразума, резервисаности ЈНС, могућности измене политике босанских муслимана према ЈРЗ и колебању у редовима ЈРЗ.

Извештај бана о активностима ХСС и УО на подручју Дринске бановине и конференцији у Чачку на којој су говорили: Миша Трифуновић - критика Конкордата, Анте Радојевић - критика режима Б. Јевтића и Конкордата, и Драгомир Иконић - Споразум УО - 9. новембар 1937.

Преписка о: стању у Одбору за подизање споменика краљу Петру ослободиоцу Сарајева, нарочито о руковању прикупљеним новцем; смењивању чланова општинског већа Сарајева; намери Милана Јојкића да сазове политички збор на коме би говорио Лаза Марковић; раду и политичком уверењу дописника "Времена" Елија Финција (склон комунизму); боравку Ферхад-бег Драге у Сарајеву; обезбеђењу средстава и расподели бановинског кредита за извођење јавних радова (изградњу саобраћајница, социјалних и школских установа и сл.); предавање (прилог дописа бана Лукића) Милорада Недељковића, директора Поштанске штедионице о пољопривредној кризи, кредитним и осталим проблемима села, запостављању села и др. - 7. фебруар 1937. год.; статистички преглед (табеле) резултата гласања за општинске изборе у Дринској бановини по вери гласача - 12. јануар 1937. год.; преглед започетих радова по кредитима за буџетску 1937/38. годину у области школства, здравства, саобраћаја и др. на територији Шапца; ургенције у вези постављења државних службеника и др.

Бан Душан Давидовић

1937. година (9. и 12. децембар 1937) - Телеграм бана Д. Давидовића од 9. децембра 1937. год. о ступању на дужност; интервенција за постављење.

1938. година (1. јануар 1938.) - М. Стојадиновић честита бану божићне празнике.

Помоћник бана Михаило Кречковић

1937. година - захвалност помоћника бана Михаила Кречковића за постављење - 15. октобар 1937.

1938. година - Извештај М. Кречковића о политичкој конференцији др Јуре Шутеја у Сарајеву са говором у прилогу (о унутрашњој политичкој ситуацији са освртом на СДК, УО и Споразум, ЈНС и ЈРЗ и догађајима из

спољне политике - Аншлус, немачке аспирације на Балкану и др.) - 18. април 1938.

Извештај о конференцијама ЈНС на Илици (говорио Добросав Јевђевић), УО у Сарајеву (говорио Лаза Марковић о Споразуму УО и влади М. Стојадиновића и др.) и Месног одбора ЈРЗ у Травнику - 11. април 1938.

Извештај од 21. априла 1938. год. о избору Фехима Спахе на положај реис-ул-улеме, заоштрениости односа између министара Бехмена и М. Спахе и нерасположењу дела муслимана према Фехиму Спахи (у прилогу летак “Протуисламски рад др М. Спахе поводом његове мизерне обране у вак. сабору 31. марта 1938.”).

М. Кречковић шаље у прилогу: летак “Тражимо оставку Фехима Спахе” - муслиманских академичара из Сарајева односно групе Хакије Хаџића - 7. мај 1938. год., као и летак “Исламски гробари - поводом избора Ф. Спахе за реиса” - 11. мај 1938.

Помоћник бана извештава о доласку министра шума и рудника Богољуба Кујунџића у Сарајево и конференцији са Српском омладином и припадницима ЈРЗ - 17. мај 1938.

Извештај од 12. јуна 1938. године о устоличењу реис-ул-улеме Фехима Спахе са лецима у прилогу: “Зашто не можемо потписати меншуру новом Реис ул улеми” - потписници Ферхад-бег Драга, Хасан Ребац и Абдулах Хидр и “Протузаконитости код избора Ф. Спахе за реиса”.

Помоћник бана шаље писмо др Бехмена упућено Есаду Оручу у коме изражава огорчење због одласка са министарског положаја и наговештава борбу - 22. мај 1938.

Сугестије помоћника бана у вези мера за улазак босанских Срба у ЈРЗ, у прилогу летак - позив на збор Шефкије Бехмена у Високом - 29. мај 1938.

Помоћник бана шаље елаборат о бројном стању становништва по верама, страначкој припадности општинских управа, политичкој ситуацији и будућим кандидатима за посланичке изборе у Дринској бановини (по срезовима) - 20. јун 1938.

Преписка у вези: организовања манифестационог збора ЈРЗ у Бијељини у циљу изборне кампање; давања сагласности М. Стојадиновићу за кандидацију појединаца на његовој земаљској листи; отварања фабрике “Зорка” у Шапцу; радова око изградње објеката у бановини; погребна бившег реис-ул-улеме Чаушевића и др.

1939. година - Табеларни преглед гласања државних службеника Дринске бановине по ресорима и срезовима на изборима 11. децембра 1938.

година: 1935-1939.

фолијација: 98-531

48 311 ДУНАВСКА БАНОВИНА

Бан Милојко Васовић

1935. година - Бан М. Васовић шаље у прилогу писмо Светозара Прибићевића из Париза “Драги пријатељу” од 11. августа 1935. године у којем протестује због забране спомињања његовог имена, извештава о конференцији Дуде Бошковића у Новом Саду (питању државног преуређења и положају Војводине, демократији и сл.); молба бана Васовића за доделу сред-

става из поверљивог кредита за покриће трошкова превоза учесника збора у Новом Саду у току изборне кампање; концепт писма М. Стојадиновића о предлогу за пензионисање бана М. Васовића - 10. септембар 1935.

Бан Светислав Пауновић

1935. година - Обавештење бана Пауновића о примању дужности - 12. септембар 1935.

С. Пауновић извештава о боравку Богољуба Јевтића, Јанка Баричевића, Милана Банића и других у Тополи на годишњицу смрти краља Александра и др.

1936. година - Светислав Пауновић извештава о: неуспеху збора Главног одбора НРС у Новом Саду и незаконитим радњама у вези исплате накнаде за одузето земљиште путем аграрне реформе велепоседницима из Војводине.

Преписка у вези: преласка бана С. Пауновића на нову дужност бана Вардаске бановине - 17. август 1936. год.; ситуације у Старој Кањижи и сукобима, збору Југословенске националне организације "Карађорђе" у Старој Кањижи са резолуцијом у којој осуђују рад Михаила Агбабе - председника општине - 4. јун 1936. год. као и предлози и сугестије у вези кадрова у државној служби (среских начелника, председника општина, подбана и сл.).

Светислав Рајић (помоћник бана 1936-1938, бан 1938. године)

1936. година - Извештај помоћника бана о политичким приликама у срезovima ковачичком, алибунарском и панчевачком (углавном о стању ЈРЗ и придобијању нових чланова) са предлозима о премештају среских начелника, школских надзорника и др. у интересу странке; о потреби уједињења појединих фракција ЈРЗ - 14. фебруар 1936.

Преписка у вези интензивирања агитације за општинске изборе и приступање припадника немачке мањине у ЈРЗ; обезбеђења средстава за трошкове око општинских избора и за преуређење Аранђеловачке бање; постављења и премештаја државних службеника углавном у интересу странке.

1937. година - Преписка у вези рада банског већника среза гружанског Живадина Стефановића; изградње и довршења бановинских путева; закупа ловишта у селу Лаћарку; изградње Аранђеловачке бање и закупа права експлоатације минералне воде; интервенције у вези постављења и премештаја државних службеника; позив Новосађанима на свечаност 25. новембра 1937. године поводом годишњице прикључења Војводине Краљевини Србији (плакат) и др.

1938. година - Бан С. Рајић шаље у прилогу извештај начелства среза суботичког о манифестационом збору ЈРЗ у Суботици 8. маја 1938. године и говору министра ПТТ Војка Чвркића о општој политичкој ситуацији; броју присутних и разлозима због којих збор није успео - 10. мај 1938. год.; инструкције Стојадиновића бану Рајићу у вези поступка органа власти приликом повреде закона од стране опозиционих говорника на зборовима - 14. септембар 1938.

Бан извештава о незадовољству чланова УО у Дунавској бановини зборним пактом УО са ЈНС и гласинама о уласку неких ЈНС-оваца у ЈРЗ - 14. октобар 1938.

Писмо (у прилогу) Александра Прелера, председника Среског одбора ЈРЗ у Панчеву у коме скреће пажњу Стојадиновићу на рад среског начелника на “кандидацији” Стевана Станковића, синовца министра пољопривреде Сватозара Станковића, и слабљења месних организација ЈРЗ - 21. октобар 1938.

Преписка у вези: састављања нове општинске управе у Новом Саду; припрема за парламентарне изборе нарочито у срезovima са националним мањинама; сагласности за кандидацију појединаца на Стојадиновићевој земаљској листи и примању кандидата из групе др Хођере, Воје Ђорђевића и Радикалсоцијалне странке; доделе средстава Одбору за прославу 20-годишњице уједињења Војводине; формирања Бановинског одбора ради подизања споменика краљу Петру и ургенције у вези премештаја државних службеника; резултати избора за народне посланике 1938. (у компарацији са резултатима избора из 1935.) у Дунавској бановини са подацима за владу, опозицију и Д. Љотића - 13. децембар 1938.

година: 1935-1938.

фолијација: 532-766

49 312 МОРАВСКА БАНОВИНА

Бан Добрица Матковић

1935. година - Извештај бана о изградњи бановинских путева са финансијским показатељима за поједине деонице - 5. новембар 1935.

1936. година - Бан извештава о средствима унетим у бановински буџет за изградњу моста на реци Тешици у Моравском срезу.

Бан Марко Новаковић

1936. година - Извештај бана са пута по источној Србији (срезovi: сврљишки, тимочки, зајечарски и неготински) о стању организације ЈРЗ и активности Љубе Божиновића на томе, делатности Драгише Стојадиновића и других; о потребама краја - 26. мај 1936.

Извештај бана о политичким приликама у Алексинцу, Житковцу, Параћину, Варварину, Ћуприји, Јагодини и Свилајнцу - организацији и бројчаном стању чланства ЈРЗ, водећим кадровима на терену и њиховом партијском раду, тренутним позицијама Веље Поповића, Лазе Радивојевића и Хођериних присталица - 8. јун 1936.

Извештај бана о политичкој и привредној ситуацији у Моравској бановини за месец мај 1936. године - радничком штрајку у рудницима Трепча и Боговина и фабрици сапуна у Крушевцу, економском стању на селу, трговини и занатству, спровођењу организације ЈРЗ и раду у редовима опозиције - 17. јун 1936.

Извештај бана о политичким приликама у Лапском и Вучитрнском срезу - саставу становништва, позицији народних посланика Радивоја Милошевића и Шерифа Воце, организацији ЈРЗ и сл. - 11. јул 1936.

Извештај о политичком стању у срезovima: расинском, копаоничком, жупском, трстеничком и левачком - 18. јул 1936. год.; брзопаланачком, неготинском, кључком, поречком, звишком, голубачком, млавском, хомољском и деспотовачком - 5. август 1936.

Извештај бана о политичком стању у Царибродском, Лужничком, Нишавском и Белопаланачком срезу - 15. август 1936.

Два извештаја о конференцији ЈРЗ у срезу бољевачком и косаничком, помирењу и уједињењу двеју паралелних организација ЈРЗ - 18. август и 27. август 1936.

Два извештаја бана о економским приликама и политичкој атмосфери у Моравској бановини у септембру (9. октобар 1936) и октобру (11. новембар 1936).

Извештај бана о резултатима општинских избора у Моравској бановини (подаци за ЈРЗ и опозицију).

Извештај бана о организацији ЈРЗ у Бољевцу и Сокобањи - 5. јул 1936.

Преписка о: примању дужности бана Моравске бановине - 27. април 1936. год.; обезбеђењу средстава и стању радова на изградњи гимназије у Крушевцу, хотела у парку Нишке бање, путева и мостова; припрема за општинске изборе; раду народног посланика Петра Богавца и његовој одговорности за неуспех ЈРЗ на општинским изборима у срезу жичком као и о гласању дела државних службеника - геометара за опозицију у општини Кладово.

1937. година - Извештај бана за март 1937. године о стању пољопривреде, расположењу у народу поводом Стојадиновићевог експозеа у Народној скупштини о спољнополитичкој ситуацији и Корочевог о унутрашњој управи, партијској активности, буџету бановине и сл. - 12. април 1937.

Извештај бана “о проблему хајдучије” у Хомољским планинама - 8. мај 1937.

Извештај полиције из Ниша (у прилогу) о инциденту на збору др Живка Топаловића и растурању збора - 22. март 1937.

Извештај о политичкој ситуацији у Моравској бановини за месец септембар - понашању свештенства у вези Конкордата, ставу ишчекивања УО, слабљењу борбаша и потреби реорганизације ЈРЗ у Ресавском срезу - 8. октобар 1937.

Преписка о: дочеку председника бугарске владе Кјосеиванова у Цариброду; раздору у организацији ЈРЗ у срезовима неготинском и белопаланчком; злоупотребама бившег председника општине шаљске, народног посланика Шерифа Воце; прослави ослобођења Ниша.

Обавештење бана о разговору са Николом Узуновићем и његовим изјавама о неслагању са акцијом П. Живковића и појединаца из ЈНС, критици УО као и подршци политици М. Стојадиновића.

Писмо бана о састанку сенатора Бањанина, бившег министра Веље Поповића и председника четничког удружења Бранка Младеновића у кући сенатора Рад. Дуњића у Крушевцу, на коме је тражено од Младеновића да спречи “рад Стојадиновића и кнеза Павла на томе да кнез Павле буде краљ”.

Табеларни прегледи утрошених сума на име грађевинских радова по срезовима Моравске бановине за 1936. и 1937. год.

Бан Предраг Лукић

1938. година - Извештај бана о политичкој ситуацији на територији Моравске бановине за месец август, акцији свештенства и опозиционих група против Конкордата; одлуци православне цркве о екскомуницирању чланова Краљевске владе и народних посланика који су гласали за Конкордат и зборовима ЈРЗ у циљу правилног тумачења Конкордата у народу - 11. септембар 1938.

Бан извештава о излагању Велимира Поповића, бившег министра унутрашњих послова, у Параћину и критици рада владе М. Стојадиновића са прогнозом о њеном скором паду и доласку ЈНС на власт - 6. јун 1938.

Преписка о стању путева и мостова на терену око Тимока; финансијском санирању Водне задруге у Неготину и пензионисању бана Лукића - 14. септембар 1938.

Бан Јанићије Красојевић

1938. година - Извештај управника полиције у Нишу (у прилогу) о годишњој скупштини свештеничког удружења епархије нишке и говору епископа нишког Јована и других за опозицију против политике Краљевске владе - 24. новембар 1938. год.; писмо бана упућено епископу Јовану 25. новембра 1938. године, у коме га упозорава на рад свештенства његове епархије против владе и ЈРЗ.

Три писма Воје Ђорђевића, министра без портфеља (у прилогу) о терору над задружним првацима у срезу неготинском уочи избора - 5. децембар 1938. год.; агитацији премештених начелника срезова зајечарског и царибродског против кандидата из групе В. Ђорђевића - 5. децембар 1938. год. и премештају учитеља, присталица ЈРЗ, због њиховог рада у корист кандидата на владиној листи - 5. децембар 1938.

Преписка у вези поступака реских начелника и полицијских органа Моравске бановине према владиним и опозиционим кандидатима; сагласности М. Стојадиновића за кандидате на његовој земаљској листи и за кандидате из групе Св. Хојере; ургенције у вези обезбеђења средстава за уређење бања (Нишка и др.) и запослења државних службеника.

година: 1935-1938.

фолијација: 1-153

49 313 ПРИМОРСКА БАНОВИНА*

Бан Јосип Јаблановић

1935. година - Бан Приморске бановине извештава о: политичкој ситуацији у Приморској бановини - стишавању страсти у редовима опозиције и покушају банске власти и бана на придобијању поверења опозиције према Краљевској влади и државним властима, о боравку Лазе Марковића у Сплиту, са новинским чланком о томе у прилогу - 14. јул 1935. год.; извођењу јавних радова, уплати државне помоћи по буџету за радове на мосту у Мостару, обезбеђењу средстава за исхрану становништва, организацији ЈРЗ у далматинским срезовима и активности Нике Новаковића на томе, као и предлог у вези избора Душана Новаковића за сенатора (на упражњено место након смрти сенатора Мичића).

1936. година - Бан шаље у прилогу Божићну посланицу епископа далматинског Иринеја - 9. јануар 1936.

Извештај бана о инциденту за време православних божићних празника у Рујанима (срез Ливно) - нападу православног живља на католике у органи-

* Фотографија новосаграђеног хотела "Амбасадор" у Сплиту, прилог акту од 20. августа 1937. године, налази се у фотозбирци Архива Југославије.

зацији четника из Челебића (у прилогу акт Краљевске банске управе о тим догађајима упућен МУП-у) - 11. јануар 1936.

Извештај бана о политичким приликама у Бановини - крвавом сукобу између католика и православаца у Главини код Имотског и Рујанима код Ливна и опасности од стварања племенско-верских фронта, понашању шибенског епископа Иринеја Ђорђевића, соколства и жандармерије, утицају ХСС на хрватске масе, потреби за децентрализацијом управе и разговору са др Анђелиновићем о покрету В. Мачека и позицији југословенских унитариста - 18. јануар 1936.

Извештај бана о политичкој ситуацији у Приморској бановини за фебруар - састанцима и акцијама ХСС присталица В. Мачека у више места Далмације протеклих без већих инцидената, несугласицама међу присталицама ХСС, одвајању ХСС Сплита од франковаца, организовању радничког синдикалног савеза и придобијања општинских управа од стране ХСС, збору "Похораца" у Сплиту на коме су говорили Јово Бањанин, Грга Анђелиновић и др., откривању комунистичких организација у Сплиту (Вицко Крстуловић), Шибенику и Сињу (Вице Буљан), штрајку у Сплиту и Пучишту (Брач), сукобима код присвајања општинске муше (утрине и пашњаци) и др. - 15. март 1936.

Бан извештава о збору присталица ХСС у Мостару и инциденту након збора (у прилогу чланак са говором Јакова Јелашића и Ј. Шутеја на збору) - 13. јул 1936.

Извештај бана о политичком стању за месец јули - активности ХСС, посебно у вези општинских избора, инцидентима на националној и политичко-партијској основи, збору ХСС у Мостару, прослави Мачековог рођендана, састанцима "Господарске слоге", боравку и говору Драгољуба Јовановића и Милана Прибићевића у Јесеницама код Сплита, крижарским и црквеним зборовима и католичком свештенству са "племенском" оријентацијом, стању у редовима ЈНС и ЈРЗ, суђењу комунистима из Макарске, хапшењу комуниста Иве Баљаса и Анте Гросиа, штрајковима, соколском слету у Омишу и др. - 25. август 1936.

Бан шаље у прилогу извештај средског начелника у Сплиту о политичким конференцијама ХСС и говору проф. Јакова Јелашића, политичког тајника В. Мачека, у Каштелима, Сплиту и Клису (о суверености хрватског народа, потреби преуређења државе и др.) - 31. август 1936.

Два извештаја бана о обиласку босанско-херцеговачких и северно-далматинских срезова и општина, привредно-социјалном стању, потребама краја и начину финансирања, придобијању општина за изборе, спречавању цепања ЈРЗ, агитацији ЈНС и Мачекових присталица, са предлогом повећања буџета и државних дотација за подмиривање потреба ових крајева пре општинских избора - 24. октобар и 2. новембар 1936.

Обавештење бана о: разговору са др Десницом (ЈНС) са телеграмом сенатора др Анђелиновића у прилогу, поводом крвопролића у Керестинцу и убиства четника Козјака у Сплиту; боравку Петра Живковића у Сплиту и Шибенику и контакту са присталицама ЈНС; боравку епископа глостерског др Артура Хедлама у Шибенику; боравку енглеског краља Едварда VIII у Далмацији; збору Удружења садилаца дувана у Мостару; атентату на народног посланика Манфреда Паштровића у Сплиту; препис чланка хрватског исељеника из Буенос Аиреса др Станка Дежелића о политици др Влатка Мачека; предлог бана за накнаду одштетних захтева конфинираним прваци-

ма опозиције након Марсељског атентата са подручја Сплита и Мостара; мишљења бана о питању санације Задружног савеза у Сплиту; предлог буџета бановине за 1936/37. годину; молба за зајам за зидање бановинске зграде у Сплиту и др.

1937. година - Извештај бана о организацији и раду “Хрватске сељачке заштите” на подручју Приморске бановине односно у Сплитском, Сињском и Бугојанском срезу - 1. фебруар 1937.

Извештај бана о политичкој ситуацији и јавној безбедности у Приморској бановини за фебруар - акцији органа власти на проналажењу оружја страног порекла код становништва Имотског среза и штрајку у фабрици цемента код Сплита, активности ХСС, разилажењу СДС и ХСС, несугласицама и подвојености у редовима ХСС, чишћењу ХСС од комунистичких елемената, оснивању и активности хрватске сељачке заштите, односно “Грађанске гарде” (Едо Булат у Сплиту), раду ХСС у освојеним општинама; делатности СДС, ЈРЗ, ЈНС и Љотићевог “Збора”; писању штампе Приморске бановине; радничком покрету и штрајковима под руководством Хрватског радничког савеза (ХРС) и Уједињених радничких синдиката (УРС); делатности комуниста, активности на отпремању добровољаца за републикански фронт у Шпанију и њеном спречавању (хапшењу Мука), усташкој акцији из иностранства (у прилогу распис Краљевске банске управе о предузимању мера за откривање организације ХСЗ и забрани њеног деловања с обзиром да није легално призната као политичка организација) - 16. март 1937.

Извештај бана о штрајку у фабрикама цемента италијанских власника у околини Сплита под вођством ХРС и настојању власти да га окончају - у прилогу Промеморија о ситуацији и стању у цементарама - 2. мај 1937.

Бан шаље у прилогу извештај Управе полиције у Сплиту о збору ЈНС и говору П. Живковића, Ј. Бањанина, Милутина Драговића и др., и летак сплитских франковаца - позив грађанству на демонстрације против збора - 18. мај 1937.

Извештај бана од 26. маја 1937. године и преписка са М. Стојадиновићем о деловању ХСС и њеном утицају на општинске управе у сеоским општинама Приморске бановине у погледу мењања печата и назива, терминологије, излагања државних застава, употреби ћирилице и непоштовању важећих закона и прописа (прилози: Одлука о комуналним питањима са конференције председника општина и народних заступника на листи Мачека у Сплиту, 20. и 21. март 1937. год.; дописи Банске управе упућени МУП-у о истом; распис Банске управе са упутама среским начелницима о питању употребе непрописаних печата и назива, елиминисању ћирилице и др. од стране општина) - јун 1937.

Извештај бана о политичкој ситуацији у Приморској бановини за месец мај - закључцима општина које су у рукама ХСС од 9. маја, о питању употребе грбова, печата, писма, хрватске заставе и др. и њиховој примени, политичким зборовима и састанцима ХСС, СДС и ЈНС, штрајковима (штрајк радника на унској прузи), заплени комунистичке литературе и др. - 18. јун 1937.

Извештај бана о политичкој ситуацији за месец јули - прослави рођендана В. Мачека, реакцијама католика и православног свештенства на догађаје око Конкордата и на смрт патријарха Варнаве, инцидентима политичког карактера, соклском слету и сукобима са мачековцима на Вису и Хвару, активности ХСС, збору ХСС у Омишу и говору А. Кошутића и Јосипа Берко-

вића, збору Земљорадничке странке у Бугојну и говору Чеде Кокановића и Бранка Чубриловића, спору вођства ХСС у Сплиту са Едом Булетом и његовом "грађанском гардом", штрајковима и преговорима за склапање колективних уговора, акцијама комуниста и усташа. У прилогу распис банке управе о току доношења Конкордата и кампање опозиције и православне цркве против Конкордата и владе М. Стојадиновића, са упутством среским начелницима о понашању власти на терену - 19. август 1937.

Извештај бана о стању ЈРЗ у Приморској бановини и општеполитичкој ситуацији, хрватском покрету и југословенским националистима, са предлозима бана у вези спровођења самоуправе и децентрализације и подизања привредног, социјалног и културног стања, придобијања поверења маса за ЈРЗ, политичког стања у Имотском срезу и у средњем Приморју, потреби покретања дневног листа у Сплиту и др. - 27. август 1937.

"Приказ о политичком стању у Приморској бановини и мишљење на које ли начине, у које правце и којим средствима тражити поправку оваквог стања" - запажања бана о хрватском питању, хрватском сељачком покрету, Споразуму између УО и СДК, питању заузимања става владе према политичком раду хрватског сељачког покрета, са сугестијама бана о начину решавања хрватског питања (прилози: писање "Обзора" и "Разматрање једног Хрвата", Иве Булића, општеполитичке ситуације) - 31. октобар 1937.

Извештај бана - за новембар 1937. године о: Споразуму УО и СДК, стишавању покрета православног становништва поводом Конкордата, раду и акцијама ХСС - пропаганди против неписмености међу Хрватима и предузимању конкретних акција, зборовима ХСС у Посушју (говор др Барише Смољана, народног посланика), на Хвару (говор инж. Аугуста Кошутића и других) и у Шћиту, срез Прозор (говор народног посланика др Јакова Гргурића); о састанцима на којима су говорили прваци ХСС, састанцима "Сељачке слоге", "Господарске слоге" и Хрватског радничког савеза (ХРС), раду ЈРЗ, састанку ЈНС у Шибенику и говору народног посланика Манфреда Паштровића, радничким покретима, захтевима и штрајковима; усташкој акцији - дистрибуцији директива А. Павелића и повратку појединаца из италијанских усташких логора и др. - 9. децембар 1937.

Бан шаље у прилогу сплитске дневнике "Ново доба" и "Јадрански дневник" са чланцима о боравку М. Стојадиновића у сплитском бродоградилшту; преписка у вези отварања фабрике алуминијума у Лозовцу и препоруке за доделу помоћи за потребе бановине.

1938. година - Извештај бана о стању ЈРЗ у Шибенику, постојању паралелних организација ЈРЗ (организација Кожул-Суботић и група браће Грубишић) и евентуалном споразуму међу њима - 24. мај 1938.

Извештај бана за мај о политичкој ситуацији, догађајима и покретима - о терору присталица ХСС над политичким противницима, сукобу представника ХСС у Сплиту са представником СДС др Леонтићем, несугласицама у локалним организацијама ХСС, "Јадранском дневнику" - органу хрватског покрета, зборовима, политичким састанцима ХСС и говорима истакнутих првака ХСС (Дане Шкарица, Шиме Беламарић, Јозо Мратиновић, Пашко Калитерна, Људевит Томашевић и др.), збору ХСС и нападу др Људевита Томашевића на рад др Љубе Леонтића, "Господарској слози", "Сељачкој слози" и ХСЗ, акцији СДС и предавању др Леонтића у Сплиту, раду ЈРЗ и преласку присталица ЈНС у ЈРЗ, радничким покретима и штрајковима (у прилогу позив протојереја Мирка Синобада епархијском свештенству за конференцију у вези оставке епископа далматинског др Иринеја Ђорђевића) - 15. јун 1938.

Извештај бана о изгредима мачековаца након одласка Стојадиновића из Сплита - 30. јул 1938.

Обавештење бана о: могућим кандидатима за сенаторе из северно-далматинских и босанско-херцеговачких срезова; конституционој скупштини ЈРЗ у Шибенику; сукобу посланика Анте Маштровића и др Анђелиновића, приступању Владе Матошића и А. Маштровића ЈРЗ и њиховом раду на организацији ЈРЗ; разговору са др Јаковом Гргурићем, народним послаником на листи др Мачека за срез Прозор, о намери групе политичара ХСС да напусте политику апстиненције ХСС и уђу у Народну скупштину.

Реферат бана о изградњи нове банске зграде у Сплиту (о пројектима и средствима); сугестије бана о реконструкцији градског одбора у Сплиту и избору председника општине Сплит (након оставке председника инг. Михе Каргодића; ургенција бана у вези регулисања зајма одобреног Приморској бановини од ДХБ (у прилогу летак “Господарске слоге” из Загреба “Како се поступа са нашим новцем”) - 23. мај 1938. год.; молба бана Јаблановића да буде разрешен дужности бана - 1. септембар 1938.

Бан Мирко Буић

1938. година - Извештај бана о изборним припремама на територији Приморске бановине за период 1-20. новембар 1938. године: о техничким пословима око припреме избора, бројчаном стању кандидата на листи М. Стојадиновића, Влатка Мачека и Димитрија Љотића и др. (према изборним окрузима и срезовима) - 28. новембар 1938.

Бан обавештава о забрани ширења летка др Мачека “Свеукупном хрватском чиновништву” којим се прети и спречава чиновништво да слободно приступи гласању - 8. децембар 1938.

Извештај бана о резултатима избора од 11. децембра 1938. године (у прилогу: табеларни преглед гласања за листе М. Стојадиновића, Мачека и Љотића по срезовима Приморске бановине и резултатима скупштинских избора 1935. године) и извештај о учешћу ХСС на изборима - терору ХСС у срезовима Метковић, Имотски и Макарска, политичкој пропаганди ХСС у правцу решавања хрватског питања, активности “Хрватске сељачке заштите” и терору над присталицама ЈРЗ) - 19. децембар 1938.

Обавештења о примљеним кандидацијама за земаљску листу М. Стојадиновића и о гласању чиновника и радника бродоградилшта у Сплиту; текст интервјуа бана Буића дат новинарима приликом ступања на дужност (о ангажовању кредита за јавне радове, употреби бановинских фондова, социјалним питањима, урбанстичким проблемима Сплита, развоју туризма и сл.); извод из писма (прилог) анонимног сплићанина у вези терора Мачекових присталица у изборној агитацији, slabим изгледима за успех ЈРЗ, понашању мачековаца приликом сахране Анте Трумбића и сл.

година: 1935-1938.

фолијација: 154-558

50 314 САВСКА БАНОВИНА*

Бан Марко Костренчић

1935. година - Извештај бана о: гледању В. Мачека и “његове околине” на политичку ситуацију, политици В. Мачека и односу према србијанском делу опозиције, ставу В. Вилдера и других “самосталаца”, сукобу сељака и жандарма у селу Петријанцу, срез Вараждин, сукобу групе официра и грађана у Сиску, изгредима грађана приликом дочека новопос-тављеног жупника у Сиску Ивана Хулевића; конференцији министра правде др Ауера у Сиску и његовом говору о плитичкој ситуацији након избора и радном програму владе Милана Стојадиновића - 1. јул 1935.

Извештај бана о: експлозији подметнутог експлозива у стану др Ђуре Леушића, краљевског јавног бележника и бившег народног посланика (бивши члан “Народног клуба”) у Самобору, збору ванпарламентарне опозиције у Дарувару и говору Јураја Зрињшака (ХСС) и Милана Прибићевића (земљорадник), политичком скупу Филипа Маркотића (ХСС) у Славонском Броду, црквеној свечаности у Марији Бистрици и истицању “племенских застава”, конференцији др Анте Цивидинија, народног посланика за срез Чабар, изабраног на листи В. Мачека, манифестацијама грађана и сељака код споменика и на гробу Стјепана Радића у Загребу - 7. јул 1935.

Извештај бана о тешком положају В. Мачека након владине декларације с обзиром на расположење у редовима његових присталица и држање бивших “заједничара” и клерикалаца, нерасположењу које изазива деловање самосталних демократа Вилдера и др., задовољству националних и режимских елемената декларацијом владе - 10. јул 1935.

Бан Костренчић моли председника да утиче на Државну хипотекарну банку код доделе зајма за изградњу двеју реалних гимназија у Загребу - 18. јул 1935.

Извештај бана о изјави В. Мачека датој “Јутарњем листу” поводом чланка београдске “Правде” под насловом “Мачек и клерикалци” - у којем се напада на завјетиште Марију Бистрицу и говори о кампањи клерикалаца против СДС, односно другог члана СДК, о окружници у којој В. Мачек тражи да се убудуће у вођство месних организација ХСС не бирају свештеници, скором оснивању домобранских одреда као војних формација под вођством бивших аустроугарских официра, ширењу алармантних вести о гробовима Хрвата у Максимиру (Загреб) убијених у полицијским затворима - 18. јул 1935.

Бан Савске бановине извештава о противљењу В. Мачека оснивању домобранских одреда и подршци екстремних елемената ХСС др Пернару - 19. јул 1935.

Извештај бана о манифестацијама и инцидентима поводом прославе рођендана В. Мачека у Загребу - 20. јул 1935.

Извештај бана о прослави рођендана и имендана В. Мачека по срезовима Савске бановине и о посети новопостављеног бискупа сењско-модрушке бискупије Виктора Бурића у Загребачкој катедрали - 21. јул 1935.

Извештај бана о сукобу групе опозиционих омладинаца и националиста у Загребу, истицању “племенских застава” под притиском у Пушћа Бистри, Купљенову и Огулину као и о политичкој скупштини Филипа Маркотића, адвоката из Славонског Брода, у селу Гарчину - 22. јул 1935.

* Три фотографије о стању у болници налазе се у фотозбирци Архива Југославије.

Писмо М. Стојадиновића бану поводом догађаја у Загребу и терора над грађанима ради истицања “племенских застава”, са захтевом да се ауторитет власти мора одржати - 22. јул 1935.

Бан извештава о повређенима приликом прославе рођендана В. Мачека и нереди до којих је дошло у Загребу, посети др Шимрака из “Словенске страже” Мачеку поводом његове изјаве о полемици између Вилдера и “Хрватске страже”, новом меморандуму Политеа, Мештровића и др. кнезу Павлу са молбом да се амнестирају политички кривци осим усташа; боравку Косте Пећанца у Загребу, састанку осам загребачких националних удружења (Народна одбрана, Четничко удружење, Јадранска стража и др.), сукобима четника и других националиста са опозиционарима у Загребу - 24. јул 1935.

Извештај бана о случају злоупотребе верских приредби у политичке сврхе, као и о манифестацијама, демонстрацијама и изгредима поводом прославе рођендана В. Мачека у срезовима и градовима Савске бановине - 24. јул 1935.

Извештај бана о манифестацијама у вези са прославом рођендана В. Мачека у срезовима Савске бановине, састанку Грге Хећимовића и Саве Косановића у Огулину 24. јула 1935. године, на коме су разговарали о потреби слоге Срба и Хрвата и режиму М. Стојадиновића “након 6 година апсолутизма” - 27. јул 1935.

Извештај бана о зборовима и састанцима опозиције (ХСС, СДС) у Бјеловару (Иван Лебовић, Мишко Деркос и др.), Вргинмосту (Раде Прибићевић, Сава Косановић и др.), Одворцима и Сибињу, срез Славонски Брод (Филип Маркотић) и црквеним манифестацијама у Самобору и Сењу (устоличењу сењског бискупа др Бурића) - 28. јул 1935.

Бан Савске бановине шаље у прилогу распис Краљевске банске управе Савске бановине од 11. децембра 1934. године о забрани нелегалног ношења оружја од стране чланова четничког удружења и забрани рада пододбора на племенској основи - 30. јул 1935.

Бан извештава о предузимању мера ради спречавања евентуалних инцидената код одржавања задушница за покојног Стјепана Радића - 6. август 1935.

Извештај бана о манифестацијама поводом годишњице смрти Стјепана Радића (даване су задушнице и истицане племенске заставе) у Загребу и другим местима Савске бановине - 8. август 1935.

Извештај бана о политичком састанку групе народних посланика и сенатора Петра Зеца из Лике на Плитвичким језерима (сарадници 6-јануарског режима) на коме је разматран став према политици владе М. Стојадиновића, ЈРЗ и агитацији опозиције (СДС унутар СДК) у личким срезовима, доласку у Загреб Душана Бошковића и других из Војводине - 14. август 1935.

Извештај бана о еухаристичком конгресу у Чаковцу 23. августа 1935. године, сукобу са жандармеријом, разговору среског начелника са надбискупом Степинцем о сукобу и истицању племенских застава чак и на жупном двору и цркви, сукобу унутар СДК између присталица СДС и ХСС као и о размимоилажењима у редовима ХСС на Сушаку, раду на терену на организацији ХСС - 24. август 1935.

Извештај бана о еухаристичком конгресу у Чаковцу и локалном у Подравском Клоштру са обележјима политичке манифестације, ужој конференцији истакнутих чланова ЈНС у Загребу 21. јула 1935. год. (П. Зец, Крамер, Анђелиновић, Ј. Бањанин и др.) - 25. август 1935.

Извештај бана о коментарима у загребачким политичким круговима на постављење Мила Мишкулина за министра правде, састанку П. Зеца у Госпићу ради оснивања нове странке заједно са Гргом Анђелиновићем, која треба да окупи чисте Југословене - 26. август 1935.

Извештај бана о резултатима истраге банског инспектора Враговића поводом инцидента на еухаристичком конгресу у Чаковцу, штрајку у Фабрици асфалта "Антун Рес" у Загребу, појачаној комунистичкој активности (изазивање штрајкова и распиривање племенског раздора), предстојећем збору УО у Костајници 1. септембра 1935. год. на коме ће говорити В. Вилдер, Душан Кецмановић, Јосип Торбар, Срђан Будисављевић, Милан Прибићевић, С. Косановић, Раде Прибићевић, Бранко Чубриловић и др. - 30. август 1935.

Извештај бана о припремама за прославу рођендана краља Петра II у Савској бановини, програму прославе у Загребу уз мере безбедности, растурању летка Покрајинског комитета Комунистичке партије за Хрватску и Славонију у Загребу поводом догађаја у Казненом заводу у Лепоглави: понашању и лошем утицају комуниста и терориста на околне сељаке, њиховом размештају у Сремску Митровицу, Стару Градишку и Марибор, рањавању и смрти комунисте Стевана Бољевића - 31. август 1935.

Извештај бана о политичким зборовима УО на територији Савске бановине с посебним освртом на збор у Костајници на коме се говорило о потреби јединства Срба и Хрвата у циљу решења хрватског питања (В. Вилдер), потреби сарадње српског и хрватског сељака (Милан Прибићевић), дозволи повратка у земљу Светозару Прибићевићу и др. - 1. септембар 1935.

Бан Костренчић преноси садржај окружнице надбискупа Бауера свештенству поводом прославе рођендана краља Петра II - 5. септембар 1935.

Извештај бана о манифестацијама у Загребу поводом прославе рођендана краља Петра II (свечано благодарење у свим црквама, дефиле војске и др). У прилогу извештај о прослави у срезovima Савске бановине - 6. септембар 1935.

Извештај бана о посети надбискупа А. Степинца местима Чаковачког среза и истицању племенских застава, прослави отварања читаонице у Цирквени у срезу крижевачком, говору у антијугословенском духу жупника Ивана Кокота, благослову бискупа Сребрнића заставе "Крижара" у Нова-љи и његовој проповеди у вези са прогањањем жупника Јанка Медведа и самог бискупа због проповедања кршћанског морала и вере - 7. септембар 1935.

Бан Савске бановине извештава о непријављеном збору народног посланика са листе В. Мачека за срез преградски, Мате Домовића, у селу Таборском и сукобу са жандармеријом (четворо мртвих радника), нападу на сељака четника и пружног радника у Нашичком срезу, нападу сељака Срба, наводно четника, на католичку процесију у селу Границама среза нашичког, штрајку радника паропилане "Нашичка д.д." у Новоселец Крижу, откривању споменика археологу дон Франи Булићу у Загребу у организацији друштва "Хрватска жена" и учешћу друштва "Напредак" из Сплита, сусрету В. Мачека и Шубашића, народног посланика, у Вуковој Горици среза карловачког и збору УО у Жупањи - 9. септембар 1935.

Извештај бана о манифестацијама поводом боравка В. Мачека у Вуковој Горици, размимоилажењима у круговима интелектуалаца присталица В. Мачека око питања сарадње са србијанским опозиционим групама (заједничари Базала и Реберски за тешњу сарадњу, франковци против било какве сарадње), роварењу франковаца против Мачека преко друштва “Хрватских Загораца” - 10. септембар 1935.

Извештај бана од 10. септембра 1935. године о резултатима истраге поводом разбијања прозора на кући народног посланика Микашиновић Ђуре на годишњицу смрти Стјепана Радића - 8. август 1935.

Извештај бана о хапшењу Филипа Баричевића и заплени упутства “Заповјед” које је упућено повереницима и вођама “Хрватске грађанске омладине” у Загребу поводом свечаности откривања споменика дон Франи Булићу (“Заповјед” у прилогу) - 13. септембар 1935.

Извештај бана о програму свечаности откривања споменика дон Франи Булићу и истицања племенских застава, оставци општинских одборника у Петровском, срезу крапинском, конференцији у Грачацу 15. септембра 1935. године са првацима ЈНС Душаном Иванчевићем и Петром Зецом, мерама за сузбијање сукоба између католика и православних приликом црквених свечаности, састанку Милана Стијића, народног посланика, у Нашицама због питања заштите националиста од терора мачековаца и приступања националних елемената ЈРЗ - 14. септембар 1935.

Извештај бана о току прославе откривања споменика археологу Дон Франи Булићу у Загребу - 15. септембар 1935.

Извештај бана о сукобу сељака и жандармерије на црквеном проштењу у селу Кокинцу среза бјеловарског (двоје мртвих) и Ориовцу среза бродског (двоје мртвих), политичкој конференцији Саве Косановића у Грачацу, конференцији присталица ЈНС у Грачацу на којој се говорило о циљевима странке и критиковала влада М. Стојадиновића (Петар Зец и др.) - 16. септембар 1935.

Бан извештава о захтеву Рудолфа Херцега, књижевника и секретара Друштва, да се обнови “Сељачка слога, хрватско просветно и добротворно друштво у Загребу” и гледању В. Мачека на рад и циљеве тог Друштва - 28. септембар 1935.

Извештај бана о одржаном конгресу професора фрањеваца словенских провинција у Загребу, приређеном у спомен 700-годишњице рада фрањевачког реда, сукобу цивила са жандармеријом у селу Бариловићу, срез војнићки, након збора ванпарламентарне опозиције (11 рањених) - 29. септембар 1935.

Извештај бана о прослави 75-годишњице Средње пољопривредне школе у Крижевцима, намери А. Степинца, надбискупа, да упути жалбу кнезу Павлу поводом свих досадашњих инцидената између сељака и жандармерије, коментарима владиних и опозиционих кругова у Загребу поводом путовања М. Стојадиновића по Зетској и Дринској бановини - 1. октобар 1935.

Извештај бана о својој посети капелице у Реметинцу, општина Ступник, срез загребачки, уз присуство загребачког надбискупа Анте Бауера, Ивана Пернара и В. Мачека, који је одржао краћи говор окупљеној маси - 7. октобар 1935.

Бан извештава о тајно вођеним преговорима В. Мачека са представником Главног одбора НРС као и о преговорима В. Мачека са УО у Загребу, ра-

ди окупљања свих снага (НРС, Корошец, Спахо, Мачек и УО) које су против ауторитативних режима - за вођење демократске политике - 8. октобар 1935.

Бан извештава о обележавању годишњице смрти краља Александра на територији Савске бановине - 9. октобар 1935.

Извештај бана о обележавању годишњице смрти краља Александра у Загребу (задушнице, комеморације Савеза југословенских студентских националних удружења и Сокола, откривање спомен-плоче) и с тим у вези националистичких манифестација и сукоба између националне и хрватске омладине и рањавања Божидара Арншега - 10. октобар 1935.

Извештај бана о инциденту у Народном казалишту у Загребу и тучи између националне и хрватске омладине, повреди Љубомира Пенезића, националисте, и хапшењу четворице хрватских омладинаца, главних организатора напада (Јурај Павичић и др.), протесту адвоката др Жиге Шола управнику полиције, у име В. Мачека, због бруталног напада полицијског стражара на организатора хрватске омладине Божидара Арншега - 11. октобар 1935.

Извештај бана о доласку из Београда делегације опозиционих политичара и кандидата са листе В. Мачека у Моравској бановини (земљорадници и два адвоката), посети гробу С. Радића и разговору са В. Мачеком - 13. октобар 1935.

Извештај бана о освећењу камена темеља за капелицу Св. Алојзија у селу Поповачи, срез кутински, уз присуство А. Степинца и изасланика краља, збору опозиције у Вел. Грђевцу и говору В. Вилдера - да се деполитизују државни чиновници, распусти Народна скупштина; о доношењу програма УО која неће у Народну скупштину већ тражи власт у држави, покушају Торчбара, народног посланика, да у Сиску одржи политички збор - 14. октобар 1935.

Извештај бана о рањавању среског начелника Павличевића приликом освећења капелице Св. Антуна у Градини, срез самоборски, и говору народног посланика Томашића, разбијању стакла на прозору немачког конзула у Загребу од стране неких омладинаца - 21. октобар 1935.

Бан Костренчић шаље 28. октобра 1935. године у прилогу извештај управника полиције у Загребу Ст. Михалцића о конференцији СДС у Загребу, одржаној 27. октобра 1935. године, на којој су говорили В. Вилдер, Срђан Будисављевић, Хинко Кризман и Сава Косановић (о политици СДС и СДК, Похорцима, изборима 1935. године и УО, новој привредној политици и др.) и донета резолуција којом изражавају верност СДК, поздрављају стварање УО и резолуцију УО од 30. јуна 1935. године и обавезују се на израду детаљнијег програма. Конференцији су присуствовали и: Душан Бошковић, Душан Кецмановић, Љубо Леонтић, Валеријан и Раде Прибићевић и др.

Бан извештава о “нерасположењу В. Мачека и његове околине” према тзв. хрватској омладини коју је формирао Јосип Реберски (због екстремних, односно франковачких елемената у њој) - 29. октобар 1935.

Бан Костренчић извештава о забрани растурања листа “Покрет” у Вуковару због чланка “Светозар Прибићевић о хрватском питању”, и преноси основни садржај чланка: о акцији Драгољуба Јовановића за оснивање сељачке странке за целу Југославију, политици ХСС и решењу хрватског питања - 30. октобар 1935.

Извештај бана у вези конференције СДС од 27. октобра 1935. год. - излагања С. Будисављевића о новој форми "сложене државе" на федеративној основи, Х. Кризмана - о новом социјално-економском поретку, сагласности С. Прибићевића са предложеним нацртом федерације и питањем Босне, гласинама о стапању Хођерине групе са ЈНС и Похорцима, кооптирању у вођство ХСС неколико сељака - 31. октобар 1935.

Бан Костренчић шаље у прилогу летак (препис) о збору УО у Шапцу од 27. октобра 1935. године, који говори о збору као великом неуспеху УО, за разлику од писања дневне штампе - 1. новембар 1935.

Бан извештава о: заплени писма С. Прибићевића под насловом "Скица за дискусију о преуређењу државе" упућеног водству СДС, разговору са средњим начелником у Винковцима Сигисмундом Чајковцем, народним послаником за срез винковачки и Виктором Урбихом, вођом ХСС у Винковцима, о наређењу вођства ХСС општинским одборницима да дају оставке, забрани зборова Јосипа Торбара ван његовог изборног среза - 1. новембар 1935.

Бан извештава о усменој пријави др Пернара управнику загребачке полиције о наводној одлуци четника да изврше атентат на В. Мачека за време жалобних свечаности 1. новембра на Мирогоју - 2. новембар 1935.

Бан извештава о нападу сељака на жандармеријску патролу у селу Седларића, срез ђурђевачки - 2. новембар 1935.

Бан извештава о акцији опозиције на острву Крку, казнама ради истицања племенских застава и представци бискупа са Крка Сребрњића у којој осуђује поступак власти - 3. новембар 1935.

Бан Костренчић шаље у прилогу забрањен лист "Покрет" од 26. октобра 1935. године, који излази у Вуковару, у којем је штампан чланак "Сватозар Прибићевић о хрватском питању" - 4. новембар 1935.

Бан извештава о гласинама и комбинацијама у вези са реконструкцијом владе М. Стојадиновића и реаговању Мачекове околине, реаговању водства ХСС на наводни спор између Драгољуба Јовановића и демократе Љ. Давидовића, скором излажењу листа "Гласило водства ХСС", преласку Деметровића групи "Похораца" - 9. новембар 1935.

Извештај бана од 11. новембра 1935. године о: хапшењу у Загребу лица осумњичених за комунизам (Иван Саболек, Павле Дурсановић, Слободан Жарковић, Марија Марушић-Узелац, Винко Јеђут, Винко Мушковић, Иван Пиварић и Фрањо Михл) и проналажењу велике количине комунистичког материјала и опреме за умножавање код Злате Стросер и Павла Дурсановића; опозиционом збору у Клоштар Иванићу, срез чазмански и говору Андрије Гибањека, народног посланика за срез Чазму, у коме је критиковао рад жандармеријског органа; нападу сељака села Звекавац на жандармеријску патролу због хапшења сељака Фрање Штрбенца из Маринковца (увреда владаоца). У прилогу шаље, у форми летка, поздравни говор Милана Костића Мачеку, говор Мачека и резолуцију са конференције СДС у Загребу 27. октобра 1935.

Бан извештава о освећењу племенске хрватске заставе у цркви Марија Бистрица (жупник Матија Сеигершмит) пре опозиционог збора којем је присуствовало око 15.000 људи и његовом протесту надбискупији у Загребу и лично А. Степинцу - 13. новембар 1935.

Бан Костренчић шаље у прилогу два летка у вези збора УО у Шапцу 27. октобра 1935. године (у летку се говори о збору као великом неуспеху УО док други летак доноси говор Михајла Шкорића, адвоката из Шапца, на

банкету, који је критиковао говор Жиге Шола на збору и заговарао став о постојању јединственог југословенског народа, одговор Жиге Шола из Загреба и изјаву Љ. Давидовића); извештава о освећењу хрватске заставе у цркви у Маркушевцу, срез загребачки, према казивању жупника Блажа Ковачића - 14. новембар 1935.

Бан извештава о позиву француског конзулата у Загребу упућеном Трумбићу да присуствује као сведок у процесу против марсељских атентатора и одузимању већ издатог пасоша А. Трумбићу; откривању споменика краљу Александру I на Сушаку - 18. новембар 1935.

Извештај бана о говору, упркос забрани, Јосипа Торбара, народног посланика среза Златар, на збору опозиције у Прелогу, протесту В. Мачека због забране да Ј. Торбар говори ван свог изборног среза, кажњавању Људевита Томашића, народног посланика (2.500 динара и 30 дана затвора) због напада на среског подначелника Павлићевића за време његовог говора на збору у Градњи крај Самобора - 26. новембар 1935.

Бан Костренчић шаље у прилогу летак "Акционог међуклупског одбора хрватских свеучилиштараца" у Загребу од 27. новембра 1935. године, којим се позивају сви студенти на једнодневни штрајк у знак протеста због доношења Уредбе о техничким факултетима и упозорава на студенте комунисте, који настоје да незадовољство студената искористе за своје пропагандне циљеве - 29. новембар 1935.

Бан Савске бановине шаље у прилогу изјаву В. Мачека и В. Вилдера дописнику "Хрватског листа" у Осијеку (у форми летка) поводом говора А. Корошеца у Љубљани о сарадњи владе М. Стојадиновића и Народне скупштине, ставу ЈРЗ да се не иде на изборе док се не организује странка - 30. новембар 1935.

Бан извештава о прослави Дана уједињења и инцидентима у Марији Бистрици, Бедњи, Ореховачком Брестовцу и Реметинцу (скидање државне заставе и стављање хрватске) - 2. децембар 1935.

Бан Савске бановине шаље у прилогу изјаву В. Мачека представницима стране штампе поводом амнестије објављене 1. децембра - 4. децембар 1935.

Бан извештава о прекидању сарадње В. Мачека са групом франковаца (Матија Минтас, Маријан Дражић, Бучар) који су се противили оснивању ХСС, док је Пернару, блиском франковцима, запретио избацивањем из странке - 6. децембар 1935.

Извештај бана о збору опозиције у Св. Ивану Зелени, одржаном 15. децембра, на коме је говорио Иван Пернар, адвокат из Загреба, критикујући владу М. Стојадиновића, комунизам, тражећи решење хрватског питања - 15. децембар 1935.

Телеграм М. Стојадиновића бану Савске бановине којим захтева да се демантује вест, ширена лецима по Загребу, да се 12 чланова Главног одбора НРС изјаснило против владе и да су пришли опозицији - 17. децембар 1935.

1936. година - Бан Костренчић шаље у прилогу стенографски записник са збора привредника, одржаног 5. јануара 1936. године у Осијеку (присуствовао министар грађевине Марко Кожул) на коме је донета резолуција упућена влади Краљевине Југославије - 6. јануар 1936.

Бан Савске бановине шаље у прилогу изјаве Лазе Марковића и његов говор на ужем састанку присталица НРС у Загребу 11. јануара 1936. године, под председништвом Франа Габрека, о разлозима који су довели до разлаза између М. Стојадиновића и Главног одбора НРС и ставу ишчеки-вања Главног одбора НРС у вези са опредељењем Корошеца и Спахе у овом сукобу - 14. јануар 1936.

Бан обавештава о престанку излажења дневног листа (након десет бројева) "Народни лист", органа ЈРЗ у Загребу, због неиспуњавања новчаних обавеза конзорцијума листа према штампарји - 22. јануар 1936.

Бан извештава (појединачно М. Стојадиновића и Милана Антића, министра Двора) о писму В. Мачека британском конзулату у Загребу поводом смрти краља Џорџа V. У прилогу шаље изјаву В. Мачека поводом писања београдског "Времена" од 18. јануара 1936. год. под насловом "Одвајање Мачека од франковаца", у којој Мачек пориче неслагање са наводним франковцима (Минтас и Буч), наводи да франковци не изазивају крваве сукобе на селу већ терористичке банде фаворизоване од режима - заведени српски сељаци који нападају и убијају хрватске сељаке (случајеви: село Рујани, срез Ливно, Имотски, села Пирнат и Бирчани, општина Скрадин, срез Пожега, Горња Гарешница - 23. јануар 1936.

Бан шаље 24. јануара 1936. године у прилогу летак Саве Косановића, народног посланика за срез Огулин упућен "Србима сељацима", у коме говори о броју погинулих од жандарске или четничке руке у Хрватској и Далмацији од 5. маја 1935. до јануара 1936. године, оптужује режим да подржава и даље четничке чете састављене од жандарских повереника, наводи писање "Времена" од 18. јануара и изјаву В. Мачека, апелује на српског сељака да не подлеже подстрекачима мржње и раздора.

Извештај бана о састанку председника и одборника српских православних црквених општина у срезу Пакрац, којег је сазвао Миленко Марковић, народни посланик тог среза, у вези штетног политичког деловања неких православних свештеника (Данило Подунавац) и све већег анимозитета између православних и католика - 31. јануар 1936.

Бан Савске бановине шаље 4. фебруара 1936. год. у прилогу "Обавештење радикалима" (забрањено штампање у Загребу) које садржи саопштење Аце Станојевића од 18. децембра о одлуци Главног одбора НРС да откаже поверење М. Стојадиновићу, како због његовог одступања од програма ЈРЗ тако и због начина вођења државних послова и писмо Аце Станојевића упућено Главном одбору СЛС и ЈМО, од 17. јануара 1936. године, у којем износи замерке на рад М. Стојадиновића у странци, влади и Народној скупштини, говори о оставци два члана владе, Милоша Бобића и Мирка Комненовића (чланови Главног одбора НРС), тражи њихово изјашњавање по овом питању.

Бан извештава о разговору Мише Трифуновића са В. Мачеком у Купинцу у вези могућих нових избора и изборних мандатора, предвиђањима Мачековог политичког окружења, тешње сарадње М. Стојадиновића и Похорача и реаговању на евентуални повратак Влатка Радића у земљу - 6. фебруар 1936.

Бан извештава о претресу стана у Загребу и саслушању Штедимлије Савић-Марковић рођеног у Пиперима, срез Подгорица, комунистички наstroјеног, због издавања брошуре под насловом "Црногорско питање" - 7. фебруар 1936.

Извештај бана о демонстрацијама у Загребу против Француске у вези Марсељског суђења и хапшења демонстраната, чланова тзв. хрватске омладине (Брчко Иватек, Јосип Бичанић, Филип Баричевић, Изидор Јакопец, Виктор Томић, Ivan Leinwasch) - 14. фебруар 1936.

Обевештење бана о посети француског генералног конзула у Загребу Georgea Gueyanda због демонстрација против Француске, поводом осуде у Марсељском процесу - 14. фебруар 1936.

Бан доставља део говора председника Католичке акције у Загребу др Протулипца поводом прославе Папинског дана у коме говори о немогућности стварања код Хрвата тзв. католичких странака за одбрану вере, по узору на Словенију - 19. фебруар 1936.

Бан извештава да не може прихватити нови састав градског већа Вуковара, како је МУП решењем предложио, из разлога што не одговара националном саставу становништва и што би изазвало негодовање (највећи број чине Срби) - 20. март 1936.

Бан доставља у прилогу чланак дописника "Времена" о разговору који је водио са В. Мачеком о акцији Господарске слоге у циљу повећања цена стоке у корист сељака произвођача; бан у пропратном акту износи мишљење В. Мачека дато дописнику о потреби да се иде на потпуно слободне изборе - 26. фебруар 1936.

Бан извештава о разговору са загребачким митрополитом Доситејом у вези инцидента на годишњицу смрти Анте Старчевића 28. фебруара 1936. године у Загребу (демонстранти полупали неколико прозора на кући митрополита) - 4. март 1936.

Бан извештава о оставци председника Среске организације ХСС у Дугом Селу, Мате Јурачића, и четири одборника због рада вођства странке "који води комунизму и анархији" - 5. март 1936.

Бан извештава о разговору Чубриловића, народног посланика УО из Бањалуке, са В. Мачеком у којем се В. Мачек изјаснио за јединствену државу под династијом Карађорђевића, осудио франковачке акције и искључио из свог покрета др Жанића из Нове Градишке, поздравио постављење генерала Марића за министра војног - 9. март 1936.

Бан извештава о успешном заседању Банског већа од 9-14. фебруара 1936. године и задовољству већника због одлуке о санацији Савеза хрватских сељачких задруга - 15. март 1936.

Извештај бана о трвењима унутар Католичке акције у загребачкој надбискупији између крижара и домагојаца и због постављења др Протулипца, вође крижара, за председника Католичке акције и њеном подређивању вођству В. Мачека; разговору директора "Хрватске страже" Јанка Шимрака, у својству председника домагојаца, са В. Мачеком који дозвољава напад на Сељачку слогу посебно на Рудолфа Херцега - 16. март 1936. год. (извештај послат М. Стојадиновићу и М. Антићу, министру Двора).

Бан извештава о деловању и раду Еугена Маутнера, новинара још од пре Првог светског рата, са оценом да није подесан као Јеврејин за рад у Заклади Тискаре Народних новина - 17. март 1936.

Извештај бана о свечаном отварању нових просторија Француског института и Друштва пријатеља Француске у Загребу, инциденту због дела говора француског посланика у Београду Roberta Dampierreа у коме је напао Немачку због отказивања локарнског уговора. У прилогу шаље говор француског посланика (у преводу) - 20. март 1936.

Извештај бана у вези акције за промену стечајног управитеља “Југоштампе д.д.” у Загребу и активности др Брчића, стечајног управитеља и Дивјака, легатара, на решавању питања “Југоштампе” - 21. март 1936.

Извештај бана о сахрани Марка Узелаца у Госпићу и Карла Бркљачића у Трновцу, и сумњама да је убицу Пејновића наговорио на злочин смиљански парох Матеј Стијачић - 13. април 1936.

Извештај бана о крвопролићу у Керестинцу (шест омладинаца убијено, један тешко рањен, лакше рањен бивши бан Михаловић) - 16. април 1936.

Извештај бана о појединостима везаним за крвопролиће у Керестинцу, а према исказу Михаловића, бившег бана, Велимира Гогића, преживелог омладинца и Јуре Јуринца, сељака из Ракигја. Убијени: Драгутин Катанец, Ибрахим Махмудбеговић, Александар Благојевић, Иван Чипера, Предраг Големовић, Едвард Фолмост; убиству Јована Бута, његове жене и кћерке и с тим у вези убиству Фрање Францетића (вероватно код напада на Бутину кућу); убиству Игнаца Херцега и нападу на Тому Рубинића, који су познати као противници идеологије ХСС; нападу на кућу Фрање Цепака (гласао за листу Б. Јевтића), истрази и мерама безбедности - 17. април 1936.

Бан доставља препис извештаја достављен МУП-у о току истраге везане за догађај у Керестинцу, убиству Игнаца Херцега и других напада у Самоборском срезу, забрани кретања ноћу, одузимању оружја, појачању жандармерије - 18. април 1936.

Бан доставља препис извештаја достављен МУП-у о припадности четничком удружењу убијених у Керестинцу и околини: Драгутина Катанеца, Предрага Големовића, Велимира Гогића и Јована Бута, док су сви били чланови ЈРЗ; покушају напада сељака у Подсуседу на тројицу грађана “због тога што су Срби и четници” - 19. април 1936. год.

Бан извештава о разговору са Антуном Михаловићем о догађајима у Керестинцу и погинулима “који нису беспрекорне прошлости”, а ипак су чланови ЈРЗ - 19. април 1936.

Бан доставља препис извештаја упућен МУП-у о резултатима истраге поводом убиства Игнаца Херцега и покушаја убиства Томе Рубинића и Ивана Штенгла из политичких мотива (Рубинић и Херцег чланови Сокола и гласали за листу Б. Јевтића) као и о притварању 15 сељака из Керестинца и Ракигија - 20. април 1936.

Бан доставља препис извештаја упућен МУП-у о хапшењу 20 сељака из Керестинца осумњичених да су учествовали у крвопролићу у Керестинцу - 21. април 1936.

Извештај бана о политичким приликама у Савској бановини након убиства К. Бркљачића, односу према четницима, догађају у Керестинцу и проблему демократског владања с обзиром да се власт не може ослањати на најјачу партију, скоро све партије су против система владања и принципа самог Устава - 21. април 1936.

Бан извештава о намери млађих елемената ХСС да комеморацију за убијеног К. Бркљачића у Брдовцу, срез загребачки, искористе против вођства странке, што упућује на процес диференцијације у ХСС; извештава о хапшењу 48 сељака у вези случаја у Керестинцу - 25. април 1936.

Бан извештава о изјави В. Мачека дописнику италијанске агенције Стефани о догађајима у Керестинцу као последици провокације четника, о чему слично пише загребачка штампа - 26. април 1936.

Два дописа М. Стојадиновића упућена бану Костренчићу (са одговором бана) у којима Стојадиновић изражава потребу и одлуку о смени бана, с обзиром на ситуацију у бановини, и гледања бана на ситуацију која се у многоме разликује од става владе - 27. април 1936.

Депеше М. Стојадиновића и одговор Костренчића о преузимању дужности помоћника бана Савске бановине Станоја Михалцића, управника полиције Јосипа Враговића и новог бана Савске бановине Виктора Ружића - 30. мај 1936.

Бан Виктор Ружић и подбан Станоје Михалцић

1936. година - Депеше о преузимању дужности бана В. Ружића 2. маја 1936.

Бан Ружић извештава о интервенцији В. Мачека да се предмет недавног сукоба жандарма и неких сељака у Сесветама не предаје Државном суду за заштиту државе (ДСЗ) већ редовном суду. Главни кривци сукоба - убијени Шемпер и Турчић - 7. мај 1936.

Бан упозорава на праксу да се расподела вагонских пошиљака хране за пасивне крајеве Савске бановине не врши у смислу предлога Банске управе, због интервенције народних посланика у корист својих срезова - 8. мај 1936.

Извештај бана о постепеном побољшању политичке ситуације након периода харангирања опозиције и франковачко-комунистичких елемената тако да и прваци ванпарламентарне опозиције позивају народ да сачува ред и мир из страха да ће у масама превладати комунистички и други разорни елементи (преноси садржај летка др Танаја, народног посланика на листи Мачека у Пожеги, написаног у том смислу); терору сеоског олоша у неким загорским срезovima не само против четника и јевтићеваца већ и присташа ХСС, могућностима решења хрватског питања, која потичу из Мачековог политичког окружења, гласинама о скорој акцији Италије у корист самосталне хрватске државе, које шире франковци и симпатизери А. Павелића, задовољству грађана због одлуке владе да распусти четничка удружења, тешком финансијском положају болница, неуредној исплати пензија и финансијској кризи Народног казалишта у Загребу - 12. мај 1936.

Бан Савске бановине доставља у прилогу препис акта упућен министру грађевина М. Кожулу којим тражи додатна средства за довршење 8,8 км приморског туристичког пута на деоници Карлобаг - граница Савске и Приморске бановине - 19. мај 1936.

Писмо М. Стојадиновића бану у којем објашњава ангажовање Летице и Јанковића као познавалаца прилика у Савској бановини (недостаје друга страна) - 19. мај 1936.

Извештај бана о разговорима М. Гавриловића, делегата србијанске ванпарламентарне опозиције, са првацима СДК у Загребу и ставу опозиције о потреби доношења новог устава, коментарима на посету француског маршала Franchet D'Esperey Београду, коментарима о промени курса у банској управи, вестима о скором сазиву конгреса ЈРЗ, реаговању Типографијине штампе на појаву "Хрватског дневника", новог листа ХСС, успеху Жиге Шола, делегата Мачека, да одврати сељаке од насиља због наводног сакривања неких четника у лечилишту Кленовик, подели вагона кукуруза ко-

јег су послали Мачек и Трумбић сиромашним сељацима Хрватима и Србима села Боричевац, срез Доњи Лапац, збору народног посланика за срез Карловац Ивана Банковића (ХСС) у Горњем Звечају и Дугој Реси, злочину маскираних лица над загребачким ловцима на граници Кутинског среза (2 убијена, 1 тешко рањен) - 20. мај 1936.

Извештај бана о неподесности једне омладинске организације ЈРЗ у Загребу, разговору са председником Матице хрватске Лукасом, именовању за управитеља “Југоштампе” др Подује - 21. мај 1936.

Писмо М. Стојадиновића и одговор бана у вези куповине “Југоштампе” и закупа хотела на Плитвичким језерима - 30. мај 1936.

Извештај бана о реакцијама на говор М. Стојадиновића на конгресу ЈРЗ (франковци, ЈНС односно похорци и пофовци негативно, режимски елементи позитивно, док је остала опозиција донекле помирљива и у ставу ишчекивања) - 3. јун 1936.

Извештај бана о подвојености између присталица Мачека и бивше Странке права (франковаца) због помирљиве политике, Споразума са Београдом на штету опште хрватске ствари, састанку загребачких праваша 19. јуна 1936. године (Мирко Кошутић, Иван Рамљак, Буч, Петар Кватерник, Миле Старчевић и др.) упереном против Пернара због његовог говора против Мачека на гробу А. Старчевића у Шестинама, са захтевом да се иде на организацију праваша; закључку представника академског клуба “Аугуст Шеноа” да се приступи организацији “Ж.А.П.” покрета - 21. јун 1936.

Бан Савске бановине моли за интервенцију код министра социјалне политике ради исплате државног дуга болницама на територији Савске бановине - 9. јул 1936.

Бан доставља у прилогу чланак Јове Бањанина, сенатора, штампан у “Новостима” од 12. јануара 1936. године под насловом “Југословенска мисао и уједињење државе”, у којем заговара мисао југословенског јединства (унитаризам), против федеративног устројства земље - 9. јул 1936.

Бан доставља у прилогу извештај Окружног суда у Загребу о боравку затвореника Александра Сохра на клиници за нервне болести - 15. јул 1936.

Бан извештава о акцији за обнову Хрватске странке права, односно франковаца под вођством др Бућа и Иве Рамљака, потреби успостављања контакта са Павелићем у Италији и покретања листа који ће заступати његову политику, незадовољству политиком Мачека и сл. - 24. јул 1936.

Бан извештава о могућности смене банског већника, распуштању општинског одбора и новчаној помоћи рибарским задругама у Цриквеници (по жељи ЈРЗ у Цриквеници и на интервенцију Главног одбора ЈРЗ) - 10. август 1936.

Подбан Михалцић извештава о жељи Рада Лунгулова из Суботице да уђе у ЈРЗ и ради на ликвидирању војвођанског фронта - 31. август 1936.

Бан шаље у прилогу предлог упућен министру пољопривреде да се управа над морским рибарством поново стави у надлежност Министарства пољопривреде, наводећи обим штете која је настала због управе Министарства саобраћаја, као и резултате рада банске управе на унапређењу рибарства у Хрватском приморју - 5. септембар 1936.

Бан шаље у прилогу исечак из “Времена”, 2. септембар 1936, о шпанском грађанском рату и упозорава да штампа Краљевине Југославије лиферије материјал за комунистичку пропаганду; о утицају комуниста на штрајк грађевинара - 5. септембар 1936.

Бан шаље у прилогу информацију N.N. о штети која је учињена правосуђу у Војводини последњим судским указом којим су смењени Војвођани и Хрвати а постављени судије Србијанци, уз навођење конкретних случајева - 19. септембар 1936.

Бан извештава о састанку Владимира Радића са неким члановима Главног одбора ХСС (о питању легитимног наследника Стјепана Радића, претензијама В. Радића на вођство странке и покретању листа "Вал") - 23. децембар 1936.

1937. година - Извештај бана и Банске управе о штрајку радника у пиланама "Вилхар д.д." у Саборском и Јосипдолу - 15. јануар 1937.

Бан доставља у прилогу извештај о говору Ивана Пернара одржаном на скупштини присталица ХСС у Горњем Рајићу, срез Новска, у којем се изјаснио за концентрациону или неутралну владу која би спровела изборе за конституанту по новом изборном закону - 17. јануар 1937.

Извештај бана Ружића о расположењу и коментарима у опозиционим круговима (из групе В. Мачека: тзв. левичари, десничари и франковци, део тзв. хрватских интелектуалаца, виши католички клер) и у редовима националних и режимских политичара после састанка М. Стојадиновића са В. Мачеком у Брежицама 16. јануара 1937. године, конференцији Мачека са Шутејем, Шубашићем и другим првацима ради утврђивања платформе за разговор у Брежицама, наводном незадовољству В. Мачека током и резултатима разговора - јануар 1937.

Бан извештава, према поверљивом извору, да В. Мачек није овластио Пернара да на скупштини ХСС у Горњем Рајићу говори у његово име, Мачековој оцени резултата састанка у Брежицама, приликама у породици Радић и посебно о Влатку Радићу, којег искоришћавају франковци и неки незадовољници око Мачека, материјалном положају Кошутића и Крњевића у емиграцији и њиховим извештајима Мачеку - 25. јануар 1937.

Бан шаље у прилогу допис упућен министру финансија о исплати дела дотације Савској бановини за покриће хитних потреба сиромашним општинама - 28. јануар 1937.

Бан шаље у прилогу препис писма В. Мачека Ивану Бутковићу, председнику Хрватске братске заједнице у Питсбургу (који се шири међу франковцима у Загребу); о организацији "Хрватског домобрана" Мачек каже да води фашистичку политику која је супротна социјалној идеологији ХСС - 5. март 1937.

Бан шаље у прилогу препис акта упућен министру социјалне политике и народног здравља о потреби доделе кредита болници за душевне болести у Врапчу - 13. март 1937. год.*

Бан шаље у прилогу молбу Друштва кућевласника у Сушаку, којом моле да се непокретна имовина југословенских држављана у Италији ослободи од принудног зајма расписаног на непокретности - 5. април 1937.

Бан шаље препис дописа упућен министру унутрашњих послова у којем даје податке о противзаконитој делатности ХСЗ (одржавању вежби) у фебруару и марту 1937. године у Карловцу, Копривници, Валпову, Сиску и Ђурђевцу - 8. април 1937.

* Три фотографије о стању и приликама у болници за душевне болести у Врапчу крај Загреба, прилог акту од 13. марта 1937. год., налазе се у фотозбирци Архива Југославије.

Информација бана Савске бановине о стварању тзв. фашистичког фронта на загребачком универзитету од стране франковаца, дела клерикалаца и тзв. Хрватске фашистичке омладине, стварању антифашистичког фронта, убиству студента Крсте Љубичића, његовој сахрани као манифестацији Народног фронта и комуниста, политичкој апатији и незадовољству са вођством ХСС, појачаном настојању Мачека да, након склапања југословенско-италијанског пакта, дође до споразума; разговору једног политичара из вођства ХСС са помоћником бана Михалцића о потреби демократизације друштва као прелазним стадијумом до коначног решења хрватског питања - април 1937.

Бан извештава о противљењу загребачке црквене општине Српске православне цркве да пошаље протестни телеграм против доношења Конкордата с образложењем да се не жели мешати у питање друге вере те да у Савској бановини није запажено јаче противљење православног клера против Конкордата - 18. мај 1937.

Бан Савске бановине доставља извештај са прославе 150-годишњице Српске православне цркве у Карловцу и стогодишњице смрти владике Лукијана Мушицког, којој је присуствовао патријарх Варнава (извештај садржи и говор патријарха) - 24. мај 1937.

Бан Савске бановине даје мишљење о омладинском излетничком спортском и узгојном друштву "Јунак" коме је циљ борба против комунизма; предлаже да се друштву дозволи рад. На челу друштва је Иван Протулипац, вођа Крижарског братства - 26. мај 1937.

Извештај бана о спремности Господарске слоге да под извесним условима сарађује са Привилегованом аграрном банком на извођењу Уредбе о ликвидацији земљорадничких дугова, одбијању тих услова и ометању рада Банке од стране повереника Господарске слоге на територији Савске бановине - 10. јун 1937.

Извештај бана о непоштовању законских прописа од стране општинских управа на територији Савске бановине (истицање хрватских знакова, измене назива "предсједник" у "начелник", непрописани печат - само латиницом, одбијање плаћања трошкова за смештај средског начелства и бановинског здравственог приреза и др), и предузетим мерама ради поштовања закона о општинским и градским управама пре и након општинских избора 1936. године - 14. јун 1937.

Информација Савске банске управе поводом интервјуа В. Мачека енглеском новинару и тврђења Мачекових блиских сарадника да је интервју тенденциозан и нетачан - 17. јун 1937.

Бан Ружић доставља записник са седнице Пољопривредне коморе у Загребу и резолуцију одборника присталица СДК којом одбијају даљу сарадњу у Пољопривредној комори, наводећи разлоге за такав став - 26. јул 1937.

Бан шаље у прилогу исечак из "Жумберачких новина" у којем се говори о помоћи председника владе М. Стојадиновића за пострадале у пожару у Жумберачком Брезовцу - 5. август 1937.

Бан шаље у прилогу препис писма упућен министру финансија о примени Уредбе о ликвидацији земљорадничких дугова у делу који се односи на одгоду плаћања дуга због елементарних непогода - 28. август 1937.

Извештај бана о понуђеном споразуму београдског дела УО поднесеног Мачеку, његовој тактици и могућим потезима у будућности као и о

реаговању јавности на предлог споразума; о војним маневрима на Купи - 17. септембар 1937.

Бан извештава о пројекту тзв. начелног споразума делегата УО (Марковић, Гавриловић, Влајић) поднесеном В. Мачеку на усвајање, као и о ставу Мачека према Конкордату - октобар 1937.

Бан шаље у прилогу извештај о састанку представника УО и СДК у Фаркашићу (Мачек, Давидовић, Јовановић, Трифуновић, Гавриловић) на коме је говорио Мачек о реаговању хрватских сељачких маса на Споразум УО и о томе да први фактор у земљи (намесник Павле) очито није склон идеји Споразума; говору представника УО о расположењу српских сељака према Споразуму и кампањи владе против Споразума и др. - 23. октобар 1937.

Бан извештава о разговору са Ивицом Ковачевићем, бившим министром, о потреби вођења реалне политике од стране ХСС, за шта Мачеково политичко окружење није способно, окупљању неких кругова ХСС око "обитељи Радић" с намером да самостално иступе; о предстојећим изборима за Сенат у Савској бановини и кандидату проф. Ривосеки из Сења за сенатора (бивши председник општине Сењ) - 30. новембар 1937.

1938. година - Бан извештава о опортуности доделе зајма за подизање Хрватског културног дома на Сушаку и роварењу народног посланика Милана Банића због назива дома; резултатима сенаторских избора у Савској бановини и реаговању јавности на говор Мажуранића на вечери ЈРЗ у Београду - 12. фебруар 1938. У прилогу бан шаље извештај управника полиције Враговића о састанку В. Мачека и В. Вилдера - 10. фебруара 1938.

Деманти бана Ружића на оптужбе народног посланика Милана Банића да је "запослио своју родбину" - 9. март 1938.

Бан Ружић доставља председнику владе Стојадиновићу програм дводневног боравка у Загребу и одговор М. Стојадиновића у којем одлаже путовање и упозорава на жалбе сенатора и народних посланика Савске бановине на Банску управу због неравноправног третмана ЈРЗ у односу на ХСС - 19. март 1938.

Информација бана о разговору N.N. са Мачеком у вези предстојеће аудијенције код кнеза намесника Павла и његовом повлачењу питања суспензије Устава - 1. мај 1938.

Помоћник бана Михалцић извештава о реаговању грађана на Мачекову акцију против државног зајма вађењем улога из новчаних установа - 3. мај 1938.

Помоћник бана Михалцић извештава о припремама за свечаности освећења камена темељца зграде Господарске слоге у Загребу и акцији др Кошутића да на чело ХСС дође Крњевић - 3. мај 1938.

Бан шаље у прилогу закључке Бискупске конференције од 4. маја 1938. године у Загребу: 1. Посланица католичких бискупа вјерницима 2. Католички епископат својим свећеницима и 3. Пастирска посланица епископата против клетве. У прве две посланице изражава се протест због повлачења Конкордата од ратификације, осуђује држање краљевске владе, понашање српске православне цркве и указује на неравноправност католичке цркве у односу на остале конфесије (у форми брошуре) - 7. мај 1938.

Бан шаље у прилогу допис Славка Јурковића, жупника у Махичну у вези престанка рада творница "Титанит" и "Ковински производи" у Карловцу, односно запошљавања отпуштених радника - 16. мај 1938.

Бан моли председника владе да подржи предлог Министарства шума и рудника о сталној државној помоћи општинама Савске бановине - 1. јун 1938.

Бан доставља у прилогу Промеморију ХСС о Привилегованој аграрној банци, односно о кредитној и персоналној политици Банке на штету Хрватске и Хрвата, оснивању и раду филијале Привилеговане аграрне банке у Загребу, односу вођства ХСС према банци са захтевима Хрвата.

Телеграм бана о конституирајућој скупштини ЈУГОРАС-а 7. јула 1938. године у Самобору која није била пријављена - 17. јул 1938.

Захтев М. Стојадиновића Ружићу да му свој положај стави на расположење, као и писмо бана о томе - 24. август 1938.

Помоћник бана извештава о “Културном тједну - смотри хрватске сељачке културе” у организацији општине града Загреба и учествовању Хрватске сељачке слоге - 29. август 1938.

Помоћник бана извештава у вези жалби на рад начелника Сисачког среза Владимира Шипуша (хапси чланове опозиције као наводне чланове ХСЗ, не штити присталице владине мањине од терора ХСС) - 14. септембар 1938.

Писмо М. Стојадиновића помоћнику бана о постављењу Винка Микуличића за председника Градског већа у Сушаку, демонстрацијама против Мусолинија, Немачке и Хитлера и потреби њихове забране; потреби заштите присталица владине листе од терора мачековаца - 27. октобар 1938.

Преписка (углавном дописи) М. Стојадиновића упућени подбану у вези посланичких кандидата за срезове Савске бановине, односно њиховог потврђивања на земаљској листи М. Стојадиновића; списак посланичких кандидата на истој листи за целу земљу - крај октобра, новембар 1938.

Извештај помоћника бана о општој ситуацији у Савској бановини са гледишта јавне безбедности, са појединачним случајевима политичког терора очу парламентарних избора; прогноза резултата избора, помоћ Крњевића из Париза Мачеку - 17. новембар 1938.

Извештај помоћника бана о предностима владе М. Стојадиновића у односу на Мачека и опозицију на парламентарним изборима децембра 1938. године, изборним прогнозама за Савску бановину, држању Јевреја, раду И. Белина против владе, сугестијама председнику владе да у својим говорима обећа повољнији положај државних чиновника, земљорадника, најави јавне радове, изградњу школа и др. У прилогу је табела са бројем бирача по срезовима за изборе 1935. и 1938. године, са бројем гласача за Јевтића 1935. год. и бројем гласача - припадника ЈРЗ у 1938. години - 25. новембар 1938.

Извештај помоћника бана Михалцића о посети надбискупу Степинцу, активности опозиције на придобијању државних чиновника очу парламентарних избора, активности подбана на политичком придобијању Јевреја, случају др Чутића, посланичког кандидата на владиној листи у селу Храшћини, енергичном деловању управног апарата бановине за разлику од периода бана Ружића, летку В. Мачека поводом 1. децембра, збору опозиције на коме је говорио В. Мачек, деловању Влатка Радића, групе Маштровић - 4. децембар 1938.

Подбан шаље препис писма Марка Ландековића, посланичког кандидата на листи М. Стојадиновића за срез Жупања, у којем се Ландековић одриче од кандидатуре због премештаја среског начелника - 6. децембар 1938.

1939. година - Кабинет М. Стојадиновића моли да му се достави извештај како је на парламентарним изборима гласао фармацеут Виктор Давидовић у Сушаку - 28. јануар 1939.

s.a. - Бан Савске бановине јавља о посети Шубашића помоћнику бана 10. марта и његовом мишљењу да се В. Мачек неће одазвати позиву УО да дође у Београд.

година: 1935, 1936.

фолијација: 1-723

51 315 ВАРДАРСКА БАНОВИНА

Бан Драгослав Ђорђевић

1935. година - Извештај бана о боравку сокола Вардарске бановине у Софији приликом слета бугарског спортског друштва "Јунак", агитацији "македонствујућих" и нелојалном држању већине сокола ове бановине - 24. јул 1935.

Писма бана Ђорђевића у вези јачања Главног одбора НРС и амбиција Мише Трифуновића (кандидат Главног одбора за председника владе); намере народних посланика Василија Трбића, Мирка Урошевића, Драг. Јанковића, Тасе Димића, Д. Арнаутовића, сенатора Јована Алексића и других да приђу групи Бошка Јевтића; активности демократа и стварању њихових организација као и деловања Василија Трбића, Ј. Краснојевића и Аце Аксентијевића против М. Стојадиновића, бана Ђорђевића и Спире Хаџи Ристића; сугестије бана Ђорђевића о потреби уношења у владину Декларацију пасуса о регулисању верског живота.

Говор намесника Раденка Станковића, одржан у Сенату 23. марта 1934. године, о неморалу и злоупотребама Драгослава Ђорђевића у својству помоћника министра просвете, а сада бана у Скопљу (штампано у форми плаката). Предлози за пензионисање помоћника бана Јанићија Краснојевића, начелника и других чиновника Банске управе.

Бан Ранко Трифуновић (помоћник бана Душан Филиповић у 1936)

1935. година - Телеграм бана Р. Трифуновића о преузимању дужности бана Вардарске бановине - 16. септембар 1935.

Преписка у вези: деловања среског начелника среза прешевског против народног посланика Аћима Поповића; доделе средстава за санирање штета причињених поплавама у Вардарској бановини и сл.

1936. година - Бан препоручује и шаље у прилогу Резолуцију Вакуфско-меарифског већа из Скопља у којој муслимани Јужне Србије и Црне Горе траже изједначавање у рангу и правима свршених полазника Велике медресе у Скопљу, која спрема кадар за разна муслиманска верска звања, са онима из Шеријатске школе у Сарајеву - 2. јануар 1936.

Распис Краљевске банске управе упућен свим среским начелницима са наређењем о поступку управних власти према акцијама илегалних и антидржавних елемената, опозиционих странака, албанске иреденте као и списак пропагандних и других мера за иселјавање арнаутског живља из Вардарске бановине - 29. април 1936.

Писмо помоћника бана Душана Филиповића Милану Стојадиновићу о одржаној конференцији ЈНС у Скопљу (присутни К. Кумануди, Васа Јовановић, Игњат Стефановић, Јован Алексић, Јован Алтипармарковић и др), иницијативи за обнављање рада странке и комбинацијама у вези с тим - 16. мај 1936.

Помоћник бана Душан Филиповић преноси садржај извештаја начелника кочанског среза о доласку Душана Трифковића у Кочане и збивањима за време општинских избора - 17. јун 1936.

Помоћник бана извештава о боравку Ранка Трифуновића, бившег бана Вардарске бановине, у Скопљу, Кочанима, Штипу и његовом говору на конференцији у Скопљу о разлозима изласка Главног одбора НРС из ЈРЗ - 22. јун 1936.

Помоћник бана извештава о кретању опозиционара Драгољуба Јовановића, народног посланика за срез нишавски, Милана Прибићевића и др. по већим местима Вардарске бановине и њиховим контактима са крајњим левичарима - федералистима - 26. јун 1936.

Препорука М. Стојадиновића бану у вези припрема везаних за организацију ЈРЗ у Бановини и с тим у вези доласка Драгише Цветковића, Добривоја Стошовића и Војислава Јањића као и потребе будног праћења активности УО и представника бивше НРС - 21. април 1936.

Захтев М. Стојадиновића за строгу примену законских прописа приликом одржавања опозиционих конференција (у вези састанака које у Вардарској бановини одржавају Ранко Трифуновић и Милош Бобић) - 17. август 1936.

Обавештење о смењивању општинске управе у Приштини и председника општине у срезу неродимском због "наклоњености албанској иреденти".

Бан Светислав Пауновић

1936. година - Извештај бана са инспекцијског пута о ситуацији по срезовима Вардарске бановине са посебним освртом на политички проблематичне - јабланички, власотиначки и лесковачки - стању организације ЈРЗ, ангажовању народних посланика на терену и прогнози резултата општинских избора - 29. септембар 1936.

Реферат бана о привредним приликама у бановини - производњи и пласману мака, дувана, памука, уљарица и о свиларству - 11. новембар 1936.

Телеграм бана С. Пауновића о примању дужности бана Вардарске бановине - 20. август 1936.

Предлози и преписка у вези смењивања општинских управа у Битољу и Куманову и финансирања потреба бановине (изградња саобраћајница, водова и сл.) и др.

1937. година - Извештај бана о ситуацији уочи избора за Муслиманску верску заједницу у Јужној Србији (акцији и кретању појединих људи и група, утицају Ферхад-бег Драге) и осврт на политичка кретања и кандидатуре у појединим изборним окрузима Вардарске бановине (скопском, битољском, тетовском, приштинском и призренском) - 16. април 1937.

Извештај бана о резултатима избора Муслиманске верске заједнице по окрузима - јуни 1937.

Извештај бана о одржаној седници Вакуфско-меарифског сабора, његовом конституисању и нападима на новопостављеног наиба Февзију Хаџи Хамзића од стране Ферхад-бег Драге, Угрини Јоксимовића, Спахе и Бехмена - 21. јун 1937.

Жалба бана Пауновића на однос министра Корошеца према њему; честитка Пауновићу поводом именовања за сенатора; преписка у вези организовања посете краљице Марије Скопљу и др.

Бан Марко Новаковић

1937. година - Два извештаја бана о реаговању грађанства и православног свештенства Вардарске бановине на Конкордат и смрт патријарха Варнаве - 9. август и 18. септембар 1937.

Извештај бана о економском стању у Вардарској бановини (пољопривреда, индустрија, трговина и занатство), здравственим приликама и политичком расположењу народа - 7. октобар 1937.

Извештај бана о политичком и привредном стању у Вардарској бановини у октобру 1937. године - реаговању народа на политичке догађаје и реконструкцију владе, Конкордат, спољнополитичку активност Југославије, прославу ослобођења Јужне Србије и сл. - 11. новембар 1937.

Извештај бана о привредном и политичком животу у Вардарској бановини за новембар 1937. године - пољопривреди, трговини, школству и саобраћају, зборовима ЈРЗ и пасивности опозиције - 16. децембар 1937.

Списак кандидата за сенаторске изборе (у прилогу акт Петра Лешњаревића, припадника ЈРЗ из Битоља и сенаторског кандидата, у коме изражава незадовољство због неактивности ЈРЗ у Битољу) - 30. децембар 1937.

Обавештење бана о: ступању Марка Новаковића на дужност бана Вардарске бановине - 28. јул 1937. год.; кампањи епископа охридског Николаја, загребачког Доситеја и нишког Јована на црквеном сабору против Конкордата; намери сенатора Јована Алтипармарковића да уђе у ЈРЗ; оставци Февзије Хамзића на најбски положај у Исламској верској заједници; раду Огледне станице шумарског факултета у Рожамичанима код Скопља; предлог бана у вези увођења бановинске трошарине за вино и ракију и преписка у вези припрема за прославу 25-годишњице ослобођења Скопља.

1938. година - Месечни извештаји и запажања бана о општем привредном, политичком и социјалном стању у Вардарској бановини за децембар 1937. (5. јануар 1938), за јануар 1938. (4. фебруар 1938), за фебруар 1938. (16. март 1938), за април 1938. (4. мај 1938) и мај - јуни 1938. (20. јул 1938).

Извештај бана о резултату избора за Сенат за Вардарску бановину - 7. фебруар 1938.

Извештај бана о политичкој ситуацији у срезовима Вардарске бановине пред скупштинске изборе, стању организације ЈРЗ и позицији кандидата ЈРЗ и опозиције - 21. септембар 1938.

Извештај бана о резултатима избора на дан 11. децембра 1938. године у Вардарској бановини и узроцима делимичног неуспеха владине листе - 14. децембар 1938.

Обавештење и преписка о: активности појединих сенаторских кандидата; раду омладине Вардарске бановине под окриљем друштва "Југословенски препород" и груписњу око часописа "Луч"; партијском стању у Кумано-

ву и околини - несугласицама међу струјама ЈРЗ и њиховим вођама Илијом Вукотићем и Ђиром Мановићем и питању посланичких кандидата; акцији Ферхад-бег Драге, Зелнела Страцимира и реис-ул-улеме Спахе поводом кандидатура за народне посланике у срезовима Јужне Србије, где муслиманско становништво чини већину; санкцијама које треба предузети против Хрвата у Савској и Приморској бановини и Јевреја из Загреба због потпомагања агитације против владине политике и “терора одоздо” за време избора - 24. децембар 1938. год.; приступању Тасе Динића ЈРЗ и жељи да се кандидује за изборе; сагласности М. Стојадиновића за кандидацију појединаца на његовој земаљској листи; сугестије у вези могућих кандидата Вардарске бановине за изборе, комбинацијама, поткупљивању бирача, делатности среских начелника и сл., као и предлог за премештање дела учитељског кадра, опозиционо оријентисаног.

Преписка у вези припрема за изградњу нове банске палате и посете Стојадиновића Скопљу и Приштини; постављењу Панте Јовановића за министра ПТТ; утисцима градског већника из Скопља Данила Јанчуловића приликом његове посете Софији (мишљење Бугара о режиму у Јужној Србији и о будућој сарадњи Бугарска-Југославија) и др.

1939. година - Бан обавештава о прогону људи који су гласали за кандидате ЈРЗ у Кочанима од стране среског начелника и уз подршку Воје Ђорђевића, министра без портфеља - 2. јануар 1939.

Писмо бана у вези оптужби на рачун његовог рада односно толерисање активности људи окупљених око листа “Луч” и изјаве Ј. Јовановића-Пижона о терору над народом у Македонији - 28. јануар 1939.

Допис о субвенционисању листа “Јужни преглед” у Скопљу.

година: 1935-1939.

фолијација: 1-254

51 316 ВРБАСКА БАНОВИНА

Бан Богољуб Кујунџић

1935. година - Извештај бана о политичкој ситуацији у бановини након формирања владе М. Стојадиновића - држању муслиманског, православног и католичког дела становништва у односу на нову владу и нову странку (ЈРЗ) - 16. август 1935.

Извештај бана о организацији ЈРЗ на територији Врбаске бановине и разлозима њеног неефикасног организовања - 26. децембар 1935.

Жалба Цематског меџлиса из Бањалуке (п. председник Хамдија Афган) против персоналне политике бана, односно запостављања муслимана у државној служби, и одговор бана у коме одбија приговоре и уједно обавештава М. Стојадиновића о позиву упућеном народним посланицима, босанско-херцеговачким Србима, да уђу у ЈРЗ и тиме парирају искључивом утицају ЈМО у Босни и Херцеговини.

Ургенција бана о питању обезбеђења средстава за извођење јавних радова и др.

1936. година - Извештај бана о заседању Бановинског већа, повољној политичкој и безбедоносној ситуацији и потреби решења исхране и земљорадничких дугова - 16. март 1936.

Извештај бана о збору присталица НРС у Бањалуци од 5. априла 1936. године, на коме је говорио Миша Трифуновић против М. Стојадиновића и његове владе, и о Споразуму УО са Мачеком - 7. април 1936.

Извештај бана о отварању стечајног поступка над имовином председника општине Бањалука Хамдије Афгана од стране његових личних и политичких противника - 14. април 1936.

Извештај бана о конференцији ЈНС у Бањалуци 31. маја 1936. године (сазивачи: сенатори Јован Бањанин, Петар Зеџ, Грга Анђелиновић, Милутин Драговић и други, и народни посланици прота Јован Јовановић и Манфред Паштровић који су говорили против политике владе, ЈРЗ, УО и Мачека) - 3. јун 1936.

Извештај бана о активности Удружене и парламентарне опозиције, левичарских елемената (комунисти Барух и Сингер) и ЈРЗ уочи општинских избора, са предлозима мера "о чијој реализацији зависи успех ЈРЗ" - 24. август 1936.

Извештај бана о политичкој ситуацији у срезовима Врбаске бановине уочи општинских избора, активности опозиционих странака, подвајању међу муслиманима и тешкој ситуацији за ЈРЗ у срезовима Мркоњић-Град, Кључ и Приједор - 22. септембар 1936. год.; прогноза бана о исходу општинских избора за ЈРЗ по срезовима Врбаске бановине, и обавештење о резултатима избора.

Извештај бана о молби Николе Кабалина о ликвидацији спора у вези изградње електричне централе између његовог грађевинског предузећа и општине Босанска Крупа (у прилогу молба).

1937. година - Извештај бана о одјеку изјаве др Спахе у Чехословачкој, у којој критикује поделу земље на бановине, што је против интереса муслимана, и о говору народног посланика Тоде Лазаревића у Народној скупштини о решењу хрватског питања на триалистичкој основи (у прилогу резолуција грађана Бањалуке поводом тог говора) - 15. март 1937.

Преписка у вези: обезбеђења средстава за образовање Среског суда у Дрвару и изградње путева; кредитирања јавних радова у бановини; решавања социјалних питања - надница у дрвној индустрији; премештаја државних службеника; скретања пажње бану на могућност оснивања и ширења Хрватске сељачке заштите на територији Врбаске бановине; сугестије бана у вези са реконструкцијом владе (министри Спахо, Бехмен, Калуђерчић, прота Суботић и др.) - септембар 1937.

Бан Тодор Лазаревић (помоћник бана Петар Цветковић)

1938. година - Критика N.N. новопостављеног бана Врбаске бановине Т. Лазаревића.

Преписка у вези измене састава Грађанског већа у Бањалуци; саучешће поводом смрти бана Т. Лазаревића (22. марта 1938); мишљење помоћника бана П. Цветковића о Х. Афгану, бившем председнику општине у Бањалуци и жељи његовог политичког окружења да се врати на ранији положај; обавештења о сагласности М. Стојадиновића на кандидацију појединих личности на његовој земаљској листи и о организовању предизборног скупа у Босанском Новом.

година: 1935-1938.

фолијација: 255-352

51 317 ЗЕТСКА БАНОВИНА

Бан Мујо Сочица

1935. година - Извештај бана о последицама суше и стању сиромашног становништва Зетске бановине и захтав за помоћ у храни и путем организовања јавних радова, са прилозима: преглед приноса жетве, стању сиротиње и извођењу будућих јавних радова по срезовима Зетске бановине; акти бана упућени министру социјалне политике и народног здравља и министру унутрашњих послова о томе - 24. октобар 1935. год.

Преписка о свечаном отварању пута Шавник-Жабљак-Пљевља и доласку М. Стојадиновића; додељивању помоћи за исхрану становништва, финансирању јавних радова, изградњи гимназије на Цетињу и сл.

1936. година - Писмо бана о збору народног посланика Николе Зубера на Цетињу и његовом говору у вези уговора између општине цетињске и Управе цетињског манастира на штету општине, и одговору митрополита Гаврила - 10. јануар 1936.

Извештај бана о “походу на Цетиње” и крвопролићу на Белведеру 26. јуна 1936. године, о активности комуниста и федералиста на реализацији “похода на Цетиње”, идејним вођама Иви Јовићевићу, Петру Пламенцу и Стојану Шпадијеру; покушајима органа власти да спрече одржавање збора, о самом току догађаја и крвопролића као и накнадној истрази (прилози - оверени преписи докумената: списак захтева Црногораца, писма др Секуле и Иве Јовићевића, прогласи и позиви народу и одборима Селачке федералистичке странке за “поход на Цетиње” и ангажовања државне власти на расветљавању целог догађаја и улоге вођа - Иве Јовићевића, Петра Пламенца, Јована Вујовића, Благоте Мартиновића, народног посланика Стојана Шпадијера и осталих учесника (сепаратистичко-комунистичких елемената тог подручја) - 22. јул 1936.

Кабинет М. Стојадиновића шаље у прилогу извештај Иследне комисије из Дубровника у вези истраге против ухапшених комуниста - Црногораца и откривања Окружног комитета КПЈ за Беране и Месног комитета у Андријевици са ћелијама (Војислав Ђорђевић и Манојло Влаховић) - 23. јул 1936.

Дописи о смењивању бана Сочице, доласку краља Енглеске Едварда VIII у Дубровник, обезбеђењу средстава за изградњу хотела у Улцињу, гимназије на Цетињу и путева, пуштања у саобраћај железничке пруге Косово Поље и др.

Бан Петар Иванишевић

1936. година - Писмо бана у вези жалбе министра Шефкије Бехмена у вези са спречавањем кандидовања Асима Ахметовића за општинске изборе од стране среског начелника у Новом Пазару Иванишевића - 20. септембар 1936.

Одговор бана на писмо народног посланика Тодора Михајловића у коме се жали на среског начелника у Косовској Митровици Милутина Терзића, подбана Јевтића и друге који фаворизују цетињске вође, присталице ЈНС и чланове Главног одбора НРС који у ЈРЗ представљају “тројанског коња” - 29. децембар 1936. Прилози: писмо Т. Михајловића и летак Вучитрнског пропагандујућег друштва - позив муслиманима да на општинским изборима гласају за листу Ферхад-бег Драге, а не за листу Шерифа Воце - противника муслиманства.

Обавештење бана о раду и држању народног посланика Ђ. Чејовића и других, и преузимању дужности бана Зетске бановине - 12. август 1936.

Бан упућује телеграм среског начелника среза дежевског о боравку министра без портфеља Шефкије Бехмена у Новом Пазару, састанку са представницима Удружене опозиције и Џемијета, и протесту присталица ЈРЗ због таквог држања министра - 19. новембар 1936.

Табеларни преглед кредита потребних за довршење започетих бановинских радова (путева, мостова, школских зграда и др); преписка о питању персоналних промена у бановини - у вези са припремама за општинске изборе (смене банских већника, општинске управе у Кос. Митровици, Херцег Новом, Цетињу) и сл.

1937. година - Извештај бана о политичким приликама у Зетској бановини за мај 1937. године - акцији за ослобођење комунисте Адолфа Мука, организатора одласка добровољаца у Шпанију, писмима емигранта Стијепе Перића, одржавању “сепаратистичких” манифестација у срезу Дубровник и Котор, соколским активностима на Цетињу, активностима општинских одбора у Дубровнику и Боки Которској (који су у рукама ХСС), активности у Дубровнику поводом догађаја у Сењу, боравку Петра Живковића на подручју среза требињског, конференцији ЈНС у Дубровнику и говорницима Грги Анђелиновићу и Јови Бањанину, заплени комунистичких летака, вакуфским изборима и штрајковима - 7. јун 1937.

Извештај бана о деловању ХСС по општинама на подручју среза дубровачког и бококоторског у смислу непоштовања постојећих законских прописа (измена печата, писма и терминологије у званичним актима општине, истицање хрватске заставе), делатности народног посланика Рока Мишетића, као и мерама власти на спречавању таквих појава, приморавању општине на поштовање постојећих закона, санкцијама (у прилогу “Предлози прихваћени на састанку народних заступника и делегираних општинских начелника ХСС Далматинске Хрватске и дијела Херцег-Босне, 20. и 21. март 1937. у Сплиту”) - 28. јун 1937. год.

Писмо бана о упутствима В. Мачека општинским управама да у преписци са “Вишим властима” одустану од употребе непрописних печата и назива (у прилогу: писмо Рока Мишетића са Мачековим упутама) - 10. јул 1937. год.

Писмо бана о говору митрополита Гаврила Дожића у цркви на Цетињу о Конкордату и догађају код Саборне цркве у Београду - 23. август 1937.

Извештај бана о свом путу по Санцаку ради пропаганде Конкордата у непосредном контакту са народом - август 1937.

Писмо помоћника бана Владимира Јевтића о политичкој ситуацији у Котору, Херцег-Новом и Дубровнику, подељености снага и нејединству у ЈРЗ; питању општинских управа - 19. септембар 1937.

Телеграфски извештај бана о сукобу националиста и мачековаца у Дубровнику - 22. јул 1937. год.; Милан Стојадиновић упозорава на агитацију Ферхад-бег Драге у Санцаку и на Косову у вези са изборима за Исламску верску заједницу (тражи њено сузбијање); бан обавештава о извршеној организацији ЈРЗ у Дубровнику - 15. октобар 1937.

Бан шаље у прилогу Правилник о општинским кошевима (амбарима) - 13. фебруар 1937.

Преписка у вези: преговора Банске управе са представницима друштва “Трепча мајнс лимитед” о заједничкој изградњи болнице у Косовској Митро-

вици (са извештајем изасланика бана у прилогу); предлога измена банских већника у интересу партије у Зетској бановини и реорганизације општинских управа у Херцег Новом и на Цетињу; извођења и стања јавних радова и обезбеђења средстава; груписања или оснивања општина; додељивања помоћи становништву среза даниловградског у храни; упо-зорења М. Стојадиновића на могућност оснивања и ширења Хрватске сељачке заштите у Зетској бановини.

1938. година - Извештај бана о политичким приликама у срезу и општини Требиње - односу православног и муслиманског становништва, борби њихових представника око утицаја у општинској управи, подршци др Бехмена, министра без портфеља и Садика Ђеримагића, народног посланика, муслиманима у борби против политике владе М. Стојадиновића - 3. март 1938.

Писмо бана о сазивању Архијерејског сабора ради измене закона о избору патријарха, наводно са циљем рушења "конкордашке владе" - 2. јануар 1938.

Преписка о: ситуацији у Дубровнику (избор сенатора Војновића, оснивање одбора ЈРЗ, реконструкција општинске управе и градског већа, о кандидатима и сл.); састављању општинског већа у Херцег Новом и активностима Ђуре Драшковића на окупљању чланова ЈРЗ и вођењу странке, као и активностима сенатора Филипа Лазаревића и присталица Мирка Комненовића; несарадњи председника општине Никшић Грује Новаковића и народног посланика Чедо Сладојевића на општинским и партијским пословима, и у вези с тим, оставци одборника у никшићкој општини; реконструкцији општинске управе на Цетињу; наименовању сенатора и могућим комбинацијама (Сефедин Махмутбеговић); о организовању омладине ЈРЗ у Зетској бановини; организовању и извођењу јавних радова, обезбеђењу кредита; доделе помоћи у храни за становништво; припремама за посланичке изборе на територији Зетске бановине, посланичким кандидатима и сагласности Стојадиновића; агитацији опозиционих кандидата Јове Бањанина, Секуле Зечевића, Лазе Марковића, Милоша Рашовића, Стојана Шпадијера, Мирка Комненовића и Секуле Дрљевића у срезovima Зетске бановине; обавештење начелника среза бококторског о позиву председника општине грбальске, председника Месног одбора ЈРЗ и присталица кандидата Комненовића бирачима да се одазову изборима; премештају чиновника - противника режима и ЈРЗ уочи избора; припремама за постављање споменика краљу Александру на Цетињу и посету Стојадиновића Зетској бановини у вези са прославом изградње железничке пруге и 60-годишњице ослобођења Никшића.

година: 1935-1938.

фолијација: 353-702

ПРЕПИСКА СА МИНИСТРОМ ДВОРА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ, КРАЉЕВСКИМ НАМЕСНИЦИМА И ДВОРОМ

52 318 МИНИСТАР ДВОРА Њ. В. КРАЉА

Милан Антић

1935. година - Кабинет М. Стојадиновића телефонски шаље у прилогу: извештај о конференцији Југословенске националне странке, одржаној 28. августа 1935. године у Београду, на којој се говорило о могућности поновног оживљавања странке - 28. август 1935. године; извештај N.N. од 9.

децембра 1935. године о компромитујућим поступцима Василија Трбића, Косте Милановића Пећанца и других, који су користећи четничко удру-жење прибављали имовинску корист.

Преписка у вези: резултата гласања за одборе у Народној скупштини (13. новембар 1935); одређивања ренте и осталих примања члановима бивше црногорске династије; штедњи у државном буџету и финансијама Двора (смањења издатака на цивилну листу и издатака у девизама); предаје Мирослављевог јеванђеља Музеју кнеза Павла на чување; постављења у службу, додељивања помоћи и сл.

1936. година - Кабинет М. Стојадиновића шаље: извештај са дела седнице у Народној скупштини од 13. фебруара 1936. године о говору Драгише Стојадиновића против владе М. Стојадиновића.

Писмо Милана Антића о састанку са адвокатом париског суда Етије-ном Милом као изаслаником Лиге за заштиту права човека, који је донео писмо за кнеза намесника, интересујући се за хапшење комуниста и њихов положај у затворима - 5. март 1936.

Министар Двора обавештава о намери Узуновића да пријави министру унутрашњих дела одржавање конгреса и измену статута странке.

Телеграм Милутина Драговића, сенатора, упућен 8. марта 1936. године Петру Живковићу, бившем министру војске, у коме му честита што се "отарасио недостојног друштва".

Обавештење о изборним резултатима за Моравску бановину; препоруке за постављења у државној служби и за доделу средстава за изградњу катедра-ле на Цетињу.

1937. година - Обавештење у вези подизања хируршког павиљона болнице у Сплиту; препоруке за постављења; резолуција "Удружења I српских регрута - ратника Јужне Србије из 1914" из Скопља са молбом кнезу Павлу за помоћ његовим члановима - 30. децембар 1937.

1938. година - Преписка у вези доделе помоћи певачком друштву "Јединство" из Даниловграда и молбе енглеског новинара Лајеса за разговор са кнезом Павлом.

година: 1935-1938.

фолијација: 1-95

52 319 КРАЉЕВСКИ НАМЕСНИЦИ

Иво Перовић

Краљевски намесник шаље М. Стојадиновићу телеграм из Загреба Косте Пећанца, председника Удружења четника Краљевине Југославије, и Ивана Малинара, председника Народне одбране у Загребу, са захтевом за заштити "националних људи" од терора улице и за успоставу ауторитета власти - 22. јул 1935.

Писма Стојадиновића намеснику И. Перовићу у којима тражи сагласност за смену бана Костренчића и постављење Виктора Ружића - 1936. год., пензионисање бана Пауновића и његово именовање за сенатора, постављење М. Новаковића за бана у Скопљу - 1937. год., као и обавештење у вези са предлогом о постављењу Буића за бана Приморске бановине - 1938.

М. Стојадиновић шаље акт упућен Ернесту Чимићу, председнику Стола седморице у Загребу у вези суђења (Нашичка афера), односно избору судија који ће “водити процес објективно и по закону” - 4. јул 1936.

Краљевски намесник шаље извештај N.N. у коме се наводи тврдња УО, односно Јоце Јовановића, да предстоји промена режима након парламентарних избора, пад М. Стојадиновића, и у вези с тим значај посете кнеза Павла Великој Британији - 2. децембар 1938. год.

Раденко Станковић

Писма М. Стојадиновића Р. Станковићу о: смењивању бана Костренчића и представника органа власти након догађаја у Керестинцу - 26. април 1936. год.; суђењу у Нашичкој афери и наводним намерама владе да измени састав Касационог суда у Загребу - 9. јул 1938. год.; пензионисању бана Пауновића и предлогу за његово именовање за сенатора, као и о Марку Новаковићу као новом бану у Скопљу - 13. јул 1937. год.; постигнутом изборном спопразуму са Хођером - 18. септембар 1937.

година: 1935-1939.

фолијација: 96-145

52 320 ДВОР

- *Краљевска породица* - кнез Павле и кнегиња Олга - Новогодишње и друге честитке и захвалнице - 1938, 1939, s.a.

- *Краљица Марија* - Концепт писма краљице Марије П. Бонкуру, Париз, у вези тужбе против убица краља, захвалност на помоћи коју су он и француска влада пружили у расветљавању случаја (на француском језику) - 1935. год. Обавештење ЦПБ о писању стране штампе у вези смештаја краљице Марије у Лондону; куртоазно писмо М. Стојадиновића и рођенданске честитке - 1935, 1938, 1939, s.a.

- *Цивилна кућа краља* - *Маршалат Двора* - Извештаји гувернера краља о току наставе, успеху у школовању и активностима краља Петра од II до VII разреда реалне гимназије. Обавештења Маршалата Двора Стојадиновићу у вези распореда доласка румунског краља Карла II и позива на аудијенцију, ручак на Двору и сл. - 1929, 1935-1938.

- *Управа Двора* (и финансије Двора) - Закон о повишењу цивилне листе краљу Александру (1919). Преписка Министарства финансија и Управе Двора о одобреним исплатама из буџета за потребе краља и Двора; обавештење у вези повећања буџета за потребе Цивилне куће Њ. В. Краља; табеларни прегледи средстава исплаћених Круни и утрошака кредита Цивилне куће краља за период 1924-1934. год.; обавештење у вези чувања и одржавања споменика Незнамом јунаку на Авали; ургенције, позиви у лов и сл. - 1919, 1922, 1925, 1932-1935, 1937, 1938.

- *Ађутанти Њ. В. Краља и Краљице* - Протоколарна писма ађутанта краља и краљичине дворске госпође у вези доласка кнеза Арсена из Париза и сл.; ургенције - 1935-1938.

- *Канцеларија краљевих ордена* - Писма у вези одликовања групе народних посланика и неправилности у раду Канцеларије краљевих ордена; ургенције и сл. - 1936-1938.

- *Црногорски двор* - Историјат потраживања неизмиреног дуга покојног краља Николе I Петровића и његов тестамент; писмо кнеза Данила

Петровића Његоша у вези његових потраживања и молба његовог опуномоћеника Јове Поповића за повећање месечне ренте - 1925, 1935, 1937.

година: 1919, 1922, 1925, 1929, 1932-1940, s.a.

фолијација: 146-297

ПРЕПИСКА СА СЕНАТОРИМА (по абеди, од А до З)

- 52 321 *Алибеговић Асим* - Молба сенатора и других из Дервенте о потреби отварања гимназије у Дервенти, са позитивним одговором Милана Стојадиновића - 1937.

година: 1937.

фолијација: 298-303

- 52 322 *Богавић Петар* - Писма сенатора из Краљева у вези: оснивања Стамбене задруге у Краљеву и финансирања њене делатности, отварања Гимназије у Краљеву, кандидационе конференције у срезу жичком и кандидата за посланике (1938); предлога за образовање Клуба ЈРЗ, односно политичке групе М. Стојадиновића - 15. јуна 1939. год.; прогона чиновника присталица ЈРЗ од стране Драгише Цветковића и Воје Јањића - 1939. год.; имена нове странке (1940) - 1938-1940.

*Божич Каменко** - Писма сенатора из Крагујевца о кандидату за положај помоћника бана Дунавске бановине Драгољуба Парезановића, скраћењу радног времена и повећању примања радницима Војно-техничког завода у Крагујевцу; интервенције - 1938, 1939, s.a.

Будишин Стева - Ургенција сенатора из Велике Кикинде у вези наименовања директора Државних железница у Суботици - 1938, 1939.

година: 1938-1940, s.a.

фолијација: 304-323

- 52 323 *Цањуга Ватрослав* - Писма подршке сенатора из Бакра Милану Стојадиновићу у вођењу унутрашње и спољне политике, ступању сенатора Цањуге у ЈРЗ, захвалност Цањуге за одликовање - 1936-1938.

Цукавац Милош - Писма сенатора из Ћуприје с молбом за унапређење државних службеника - 1937, 1938.

година: 1936-1938.

фолијација: 324-338

- 52 324 *Чушић Хусеин* - Молба сенатора из Мостара за доделу средстава у сврху изборне пропаганде у мостарском срезу; честитке.

година: 1938, s.a.

фолијација: 339-343

- 52 325 *Десница Урош* - Писмо сенатора из Сплита у вези регулисања пензије за сестру бившег покрајинског намесника Стева Метличића, и одговор М. Стојадиновића, министра финансија - 1935.

* Види: Божич К. у класификационој групи "Локални органи власти" (као - председник општине Крагујевац).

Драговић Милош - Писмо Милоша Драговића, сенатора из Лебана, у којем тражи да збору ЈРЗ у Лебану присуствује Драгомир Стојадиновић и да добије материјал за организацију странке у том срезу - 21. октобар 1936. године; протест М. Драговића због немогућности да ступи у контакт са Миланом Стојадиновићем у вези политичког рада у Вардарској бановини уочи парламентарних избора - 15. октобар 1938. год. - 1936, 1938.

Драговић Милутин - Ургенције сенатора из Лебана у вези премештаја државних службеника и помоћи земљорадничкој задрузи у Лебану; молбе за пријем - 1935, 1937, 1938.

година: 1935-1938.

фолијација: 344-362

- 52 326 *Ђерић Душан* - Писма сенатора из Тузле у којима извештава о: организовању ЈРЗ на подручју тузланског округа - 29. фебруар 1936. год.; конференцијама ЈРЗ одржаним у Зворнику, Братунцу, Сребреници, Тузланском и Градачанском срезу, партијским и економским приликама на терену (агитација дела свештенства и чиновништва против ЈРЗ), са предлозима кадровских померања у интересу странке - 20. септембар 1936. год. и 7. октобар 1936. год.; резултатима општинских избора у срезovima Дринске бановине са предлогом за реорганизацију странке - 25. децембар 1936. год.; о доласку Мише Трифуновића, др Лазара Марковића и Шпадијера у Тузлу на састанак у хрватском дому; о личностима које раде у Тузли за Главни одбор НРС - 14. јун 1937. год.; приликама и збивањима у крајевима око Тузле и у Тузли - пропаганди опозиције против Конкордата, освећењу четничке заставе и говору Косте Пећанца и других - 21. август 1937. год.; односу становништва, штампе и општинских структура према Споразуму УО и СДК, раду на одржавању партијских конференција, кандидатима за сенаторе - 8. новембар 1937. год.; конференцији ЈНС у Тузли и говору Јове Бањанина - 4. јануар 1938. год.; ситуацији у срезovima Дринске бановине уочи парламентарних избора, листама, кандидатима, предвиђањима, те мерама за осигурање успеха - 26. октобар 1938. год.; неправилностима у вези реорганизације ЈРЗ, односно смене два бановинска одбора и Месног одбора за Београд - 30. мај 1939. год.; састанку Срба из Босне и Херцеговине у Добоју и закључцима против цепања државе и подвајања Срба - 2. јануар 1940. год.; раду у Управи државних монопола на вођењу кадрoвске политике у интересу противника режима Петра Живковића и других; постављењу среског начелника у Тузли; изрази подршке Стојадиновићу у борби са политичким противницима и ургенције за унапређење и премештај државних службеника у интересу странке - 1935-1940, s.a.

Ђорђевић Драгослав - Позиви и молбе за пријем - 1935, 1936. год.

Ђурић Михаило - Милан Стојадиновић честита сенатору улазак у Сенат и молба сенатора за олакшице комитентима Народне банке - 1936.

година: 1935-1940, s.a.

фолијација: 363-424

- 52 327 *Џаковић Милован* - Ургенције и препоруке сенатора са Цетиња за постављење, унапређење, премештај и реактивирање државних службеника.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 425-453

- 52 328** *Гавриловић Богдан* - захвалност сенатора из Београда на честитки поводом именованја за сенатора - 1938, s.a.

Grassl Georg - Писмо сенатора из Београда о изборним неправилностима, притиску и неделима над кандидатима и бирачима ЈРЗ – припадницима немачке мањине у срезовима кулском и апатинском - 19. децембар 1938. год.; молбе за пријем код Милана Стојадиновића - 1936-1938.

Грегорин Густав - Писма подршке сенатора из Љубљане упућена Стојадиновићу у вођењу спољне политике, спремности сенатора да приликом бирања Председништва Сената гласа за листу Радног клуба, а против листе Клуба сенатора ЈНС - 15. октобар 1936. год.; молбе за пријем и лична молба у вези поновног наименовања за сенатора - 1936-1938, s.a.

година: 1936-1938, s.a.

фолијација: 454-475

- 52 329** *Хаџи Ристић Спира* - Молба сенатора из Скопља да се одобри Вардарској задрузи садња дувана за извоз (1935). Сенатор преноси садржај извештаја школског надзорника за град Скопље Илије Јанића, о раду на ревизији основних школа у срезу, политичкој ситуацији и ангажовању на придобијању народа и учитеља за политику ЈРЗ - 1935, 1938.

Хасановић Узеир - Писмо сенатора из Сарајева о стању ЈРЗ у граду и срезу сарајевском и у Босни и Херцеговини, са препоруком за Саву Бесаровића да буде примљен у ЈРЗ - 1. јул 1938. год.; интервенције за премештај подбана Зетске бановине у интересу странке - 1937, 1938, s.a.

Храсница Халидбег - Молба сенатора из Сарајева за помоћ породици пок. Нури Хаџић Османа; честитке - 1935, 1938, s.a.

Хрибар Иван - Писмо сенатора из Љубљане о подизању споменика краљу Александру у Љубљани и ометању присталица ЈНС у реализацији тог пројекта; препорука за Емила Стефановића, адвоката из Пљеваља, члана ЈРЗ, “особе од поверења”, за евентуалне контакте ЈРЗ и ХСС (с обзиром на његово познанство са Аугустом Кошутићем) - 17. децембар 1937. године; писмо подршке Стојадиновићу у вођењу спољне политике и молба за доделу помоћи срезу Крањ због елементарних непогода - 1936-1938.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 476-506

- 52 330** *Иванишевић Франо* - Писмо дон Франа Иванишевића, сенатора из Сплита, у којем препоручује Нику Луковића за бискупа которске бискупије након смрти Учелинија; писмо подршке Стојадиновићу на вођењу унутрашње и спољне политике и честитке поводом говора на сабору омладинаца ЈРЗ у Београду и победе на изборима.

година: 1936-1938.

фолијација: 507-514

- 52 331** *Јанковић Стеван* - Сенатор захваљује на честитки поводом избора за сенатора.

година: 1938.

фолијација: 515

- 53 332 **Карамехмедовић Хамдија** - Сенатор из Сарајева захваљује на поновном именовану за сенатора; честитке - 1938, s.a.

Котур Ђура - Писма сенатора из Београда о: делатности Марка Илића на стварању паралелне организације ЈРЗ у Земунском срезу и предлог личности погодне за вођење партијских послова у Панчевачком срезу; кандидатима на листи М. Стојадиновића за сјенички, пљеваљски, сенчански и земунски срез; молбе за пријем и сл. - 1936-1938, s.a.

Ковачевић Томо - Захваљује на одликовању - 1937.

Крстић Серафим - Писма проте С. Крстића, сенатора из Охрида, у вези кандидата за посланичке изборе децембра 1938. године за Струшки срез; помоћи православним свештеницима који су разрешени (због неслагања око Конкордата) у Управном одбору Привилеговане аграрне банке - 1936-1938.

Кујунџић Андра - Извештај Андре Кујунџића из Призрена, Ораховца, Ђаковице и Пећи о: пограничним приликама, безбедности и албанској пропаганди, активности специјалних курира из Албаније и њихових повереника, субвенционисању пропаганде од стране Албаније, снабдевању оружјем, буђењу арнаутске националности, са предлогом о расељавању Арнаута путем аграрне реформе - 19. фебруар 1938.

Извештај сенатора са пута по Метохији о резултатима претреса арнаутског живља у Метохији у циљу проналажења оружја, антидржавном раду појединаца у жандармерији, народних посланика (Мустафа Дургутовић, Шериф Воца) и председника појединих општина, поверљивим састанцима Арнаута и наговештају побуне - са предлогом о кадровским променама - 21. мај 1938.

Писмо сенатора у вези кандидата за посланичке изборе у Ђаковичком срезу - нелојалности Сулејман-бега Црноглавића и шансама српског кандидата - 21. октобар 1938. год.; предлог у вези премештаја среских начелника у интересу партије, у Ораховцу и Србици - 1935, 1937, 1938, s.a.

Кукуљевић Фране - сенатор из Загреба захваљује на честиткама за божићне празнике - 1936, 1937.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 1-63

- 53 333 **Лазаревић Филип** - Писма Филипа Лазаревића из Котора у вези: одређивања наследника пок. которског бискупа Учелинија, стања ЈРЗ у Зетској бановни, потреба краја (4. јун 1937); разговора са митрополитом Дожићем о Конкордату и догађају код Саборне цркве (16. август 1937); рада на терену, сарадње са баном Зетске бановине, кандидатских комбинација (10. август 1938); телеграми захвалности присталица и чланова ЈРЗ, месних одбора ЈРЗ и других из Котора и околине, упућени М. Стојадиновићу поводом именовања Ф. Лазаревића за сенатора; покретања листа "Глас Боке" у Котору и кадровским премештајима у интересу странке.

година: 1936-1938.

фолијација: 64-94

- 53 334 **Мехмутбеговић Сефедин** - Извештаји сенатора из Пећи о збивањима у Источком, Призренском и Пећком срезу око избора Вакуфско-меарифског сабора у Скопљу, делатности Ферхад-бег Драге, џамијатлија и председника општине Пећ, Мира Протића, против званичне листе ЈРЗ на челу са Февзијом

Хаџи Хамзићем, агитацији за цетијатску листу међу муслиманским становништвом од стране опозиције и комуниста; деловању мањине Вакуфско-меарифског сабора и противника новоизабране управе Исламске верске заједнице у Скопљу на смењивању наџба Февзије Хаџи Хамзића и чланова наџбског одбора - 25. август 1937. год. (потписници: осим сенатора, народни посланици Мустафа Дургутовић и Шериф Воца и други чланови Сабора) - 1937.

Мишкулџин Миле - сенатор из Загреба обавештава о др Милошу Хаџићу из Загреба у погледу његовог партијског опредељења (ЈНС); - 1938.

Михалџић Стеван - Писмо сенатора и проте из Брањине у којем препоручује молбу Савеза ратних добровољаца са Добруце и пријем код председника; интервенција за поремештај државних службеника - 1937, 1938, s.a.

Михаловић Антон - Захвалност А. Михаловића из Керестинца на наименовању за сенатора - 1938.

година: 1937, 1938, s.a.

фолијација: 95-109

- 53 335 *Обрадовић Паја* - Извештај непознатог аутора о председнику лапачке општине Јандри Влатковићу и његовом сукобу са Земљишном заједницом и народом Лапца, узалудним настојањима сенатора Паје Обрадовића и народа да се смени, негативним последицама по ЈРЗ у Лапцу и целој Лици и окретању народа "борбашима".

година: 1936.

фолијација: 110-117

- 53 336 *Павелић Анте* - Захвалности сенатора из Загреба за услуге М. Стојадиновића - 1938, s.a.

Плој Мирослав - Честитка и захвалност - 1936.

Поповић Милан - Интервенција сенатора из Београда у име Пољско-југословенске лиге у Београду у вези набавке генератора из Пољске - 1935.

Протић Војислав - Писмо шефа кабинета М. Стојадиновића В. Протићу из Битоља о одобрењу помоћи за довршење ловачког дома у Битољу - 1936.

година: 1935, 1936, 1938, s.a.

фолијација: 118-125

- 53 337 *Радовановић Крста* - Честитка - s.a.

Радуловић Марко - Личне молбе сенатора - 1936.

година: 1936, s.a.

фолијација: 126-128

- 53 338 *Самуровић Јанко* - Молбе сенатора из Прњавора за доделу кредита за регулацију реке у Мачванском Прњавору, интервенције за запослење и реактивирање државних службеника - 1936, 1937.

Симоновић Милан - Писма М. Симоновића у вези доделе средстава из буџета за изградњу гимназије у Крушевцу и предлози за кадровске премештаје у инетерсу ЈРЗ; молбе за помоћ и запослење државних службеника; N.N. о личности Милана Симоновића и његовој политичкој прошлости - 1936, 1937.

Спасојевић Јанко - Сенатор захваљује на честитки поводом постављења за сенатора - 1938.

Стефановић Живадин - Сомборац - Извештај сенатора из Смедерева и председника Месног и Среског одбора ЈРЗ о политичкој ситуацији у Смедереву и делатности Љотића, Перића, УО, комуниста и ЈНС-оваца, као и среског начелника, на рушењу угледа и слабљењу ЈРЗ са предлозима мера; телеграм у вези напада збораша на говорнике на збору ЈРЗ у Лугавчини крај Смедерева. Сенатор обавештава М. Стојадиновића да је вођство ЈРЗ у Смедереву предао Милану Јовановићу Бати - 1938.

година: 1936-1938.

фолијација: 129-163

- 53 339 *Шуперина Бењамин* - Сенатор из Загреба подноси и препоручује жалбу у вези са питањем пензионисања председника Управног суда у Загребу, Челза Кавалерија.

година: 1937.

фолијација: 164-167

- 53 340 *Улмански Сава* - Сенатор С. Улмански из Загреба подноси реферат о југословенској трговини са европским државама, са табеларним показатељима увоза и извоза у периоду 1924-1935.; молбе за пријем.

година: 1936, 1938.

фолијација: 168-192

- 53 341 *Васиљевић Душан* - Извештај Д. Васиљевића о приликама у одборима ЈРЗ у Сарајеву и Мостару, агитацији мачековаца међу муслиманима, претежној већини муслимана у странци и слабој заступљености Срба због агитације ЈНС, УО и Главног одбора НРС, недостатку њихове сарадње, подвојености интереса, слабој кохезији у странци, са предлозима мера - 1. октобар 1938. год.; биографија Душана Васиљевића.

Видаковић Антун - Писмо сенатора из Суботице у вези смењивања чланова равнатељства Округног уреда за осигурање радника у Суботици - 1936.

Видаковић Љубомир - Честитка - 1937.

Виловић Осман - Сенатор Осман Виловић из Тузле моли укидање бановинске трошарине за производе фабрике соде у Тузли; честита Стојадиновићу поводом успешног пута по Италији - 1936, 1937.

Војновић Лујо - Писмо сенатора о кадровима на водећим положајима у Дубровнику (општини, општинском већу) и о предузимању мера за очување Дубровника као туристичког центра - 23. април 1938. год.; писмо сенатора са изразима подршке Стојадиновићу и сугестијама да Југославија омогући Чехословачкој извоз преко неке луке на Јадрану; о будућим изборима за Народну скупштину и сл. - 10. октобар 1938.

Л. Војновић обавештава о Међународној дипломатској конференцији у Паризу у вези новог међународног акта о интелектуалној сарадњи (са текстом говора југословенског заступника) - 5. децембар 1938. Анонимно писмо и летак против Лује Војновића у вези његове "сумњиве активности за време I светског рата" - 1938.

Вукотић Буро - Препоруке и интервенције сенатора у вези унапређења и хонорара државних службеника - 1936-1938.

година: 1936-1938. s.a.

фолијација: 193-244

- 53 342 **Захарић Чедомир** - Писмо сенатора у вези: кандидације за изборе и изборне ситуације у Ужичком срезу; запошљавања присталица ЈРЗ на изградњи објекта Народне банке у Ужицу; доделе помоћи Одбору за подизање цркве у селу Шљивовица,* срез златиборски, и општини врањској за исхрану становништва и стоке; препоруке: уз молбе Ужичке гимназије поводом 100-годишњице постојања, за ангажовање Митра Ђаковића на партијским пословима; молба личне природе.

Златко Мухамед - Честитка и захвалност.

година: 1938-1940, s.a.

фолијација: 245-276

ПРЕПИСКА СА НАРОДНИМ ПОСЛАНИЦИМА

- 53 343 **Аћимовић Велимир - Веља** (срез грочански, Дунавска бановина) - Преписка о захтеву за исплату награде Вељи Аћимовићу за успешно завршен посао око набавке материјала на рачун ратне штете у округу београдском - 1935, 1936.

Аксентијевић Александар (срез велешки, Вардарска бановина) - "Нешто о раду Александра Аксентијевића, бившег народног посланика за срез велешки" - реферат непознатог аутора о противзаконитом и неуспешном раду А. Аксентијевића као народног посланика од 1925. године, његовој наклоњености бугарским и комунистичким елементима; раду на решавању привредних проблема Велешког среза и др. - 1935.

Антић Боровоје (срез крајински, Моравска бановина) - Интервенције у вези смене банског већника и одвајању крајинског од неготинског средског суда - 1936, 1937.

Антонијевић Душан (срез крушевачки, Вардарска бановина) - Преписка у вези додељивања новчане помоћи за оправку школских зграда у селима Крушевачког среза и отварању вишег разреда школе у Прилепу - 1935, 1938.

Аранђеловић Јован (срез белопаланачки, Моравска бановина) - Преписка и обавештење о: корумпираности чиновништа у округу пиротском, њиховом премештају и смењивању општинске управе, додели помоћи за изградњу комуналних објеката у срезу нишавском; стању на терену уочи избора; делатности присталица Драгољуба Јовановића, изборним резултатима и сл. - 1935-1938, 1940.

Арежина Миљкан (срез босанско-граховски, Врбаска бановина) - М. Арежина препоручује молбу депутације општине Дрвар у вези установљења средског суда - 1937, 1938.

година: 1935-1938, 1940.

фолијација: 277-313

* Фотографија цркве у изградњи у селу Шљивовица, срез златиборски - прилог акту од 12. октобра 1938. године налази се у фотозбирци Архива Југославије.

- 53 344** *Бацковић Милан* (срез сврљишки, Моравска бановина) - Молба за новчану помоћ ради извођења јавних радова и за доделу жита Сврљишком срезу - 1936.
- Баџак Милан* (срез младеновачки, Дунавска бановина) - Интервенција за постављење и препорука о додели новчане помоћи за подизање спомен-цркве краљу Александру у Рудовцима - 1936-1938.
- Банић Милан* (срез сушачки, Савска бановина) - Реферат Милана Банића о решавању хрватског питања и досадашњим негативним методама - 30. новембар 1937. Писма М. Банића о: ангажовању на терену у ЈРЗ и Скупштини и неоправданим нападима на њега од стране неистомишљеника (ЦПБ, бан); изградња "Хрватског културног дома" на Сушаку уз помоћ кредита обезбеђеног "мимо државе"; захвалност Стојадиновићу поводом помило-вања Василија Трбића и Танасија Динића - 1937-1939.
- Бећировић Шериф - Воца* (срез вучитрнски, Моравска бановина) - Народни посланик шаље у прилогу летак "Арнаутима и насељеницима Метохије" са потписом Напредне омладине Метохије и Косова и напредне омладине свих народа Југославије у коме се напада влада "која ради на уништењу арнаутског живља", говори о започетој борби Арнаута, Црногораца и осталих насељеника за слободу и демократију - 27. март 1937. (на албанском и српском). Писма Шерифа Воце о: верским изборима, прогону присталица владине политике у Јужној Србији од стране Ферхад-бег Драге; припадности општинских функционера у Вучитрну ЈНС и џемијату; политичкој ситуацији у срезу уочи и на дан скупштинских избора као и приликом накнадних избора (насиље над бирачима муслиманске вероисповести); кадровским померањима у интересу странке и сл. - 1936-1939.
- Бенко Јосип* (срез мурско-суботски, Дравска бановина) - Позив Стојадиновићу на отварање спортског објекта у Мурској Сobotи; молба за помоћ у новцу и намирницама за становништво поплављеног подручја у Мурско-суботском срезу; интервенције (за пријем у службу, премештај и сл.) и препоруке за доделу зајма или новчане потпоре - 1936-1938.*
- Бешировић Димитрије* (срез ђевђелијски, Вардарска бановина) - Преписка у вези исплате откупљених свилених чаура из Ђевђелије и Струмице, решавања питања одштете двовласничких имања и молба за бесплатне карте за гласаче на скупштинским изборима - 1935, 1937, 1938.
- Блажић Милан* (срез охридски, Вардарска бановина) - Писмо М. Блажића о незадовољству аграрних интересената Охридског среза, како хришћана тако и муслимана, лошим радом Аграрног суда у Охриду на решавању аграрног питања (са негативним последицама и за ЈРЗ) - 1936.
- Богавац Петар* (срез жички, Моравска бановина) - Писма П. Богавца о: незадовољству начином вођења тренутне политике појединих министара у односу на његов изборни срез (неизвршавање оправданих захтева); стању и догађајима на терену - установљењу Окружног суда у Краљеву, одобравању кредита за изградњу пруге, збивањима у Ваздухопловном заводу, избору општинске управе у Краљеву, отварању пољопривредне изложбе; предстојећем гласању за Конкордат и сл. - 1935-1937.
- Богуновић Душан* (срез огулински, Савска бановина) - Д. Богуновић шаље у прилогу часопис "Телесно васпитање" са чланком који се односи на конфе-

* Фотографија Трговинског дома у Мурској Сobotи прилог акту од 11. новембра 1938. год. налази се у фото-збирци Архива Југославије.

ренцију М. Стојадиновића са представницима спорта; програм прославе 550 година од Косовске битке у Огулину и др. - 1939.

Бошковић Михаило (срез даниловградски, Зетска бановина) - Преписка и обавештења о политичким приликама у срезу; кадровским променама у интересу странке; обезбеђењу новчаних средстава за исхрану становништва и извођење јавних радова; одобрењу садње дувана; отварању школа; амнестији државних службеника и органа јавне безбедности, који се оптужују за белведерски догађај; интервенције и молбе по разним основама - 1935-1939, s.a.*

Божић Јакиа (срез лепенички, Дунавска бановина) - Молба Ј. Божића за заштиту од мешања Тодора Живковића, народног посланка, у “послове његовог среза” - 1937.

Божиновић Љубомир (срез заглавски, Моравска бановина) - Преписка у вези: доделе новца за изградњу моста на Тимоку и школе у селу Причевцу, уређења зграде среског начелства; кандидатуре ЈРЗ за општинске изборе; позив на освећење Народног дома у Књажевцу и интервенције за државне службенике - 1935-1937, s.a.

Брујић Јован (срез добојски, Дринска бановина) - Преписка у вези кадровских померања људи који су одговорни за демонстрације на улицама Добоја, предвођене припадницима ЈНС (Похорци) против владе М. Стојадиновића и Конкордата - 1937.

Бубић Стеван (срез бјеловарски, Савска бановина) - Молба за пријем - 1938.

Будимир Симо (срез мркоњићки, Врбаска бановина) - Молбе за доделу новчане помоћи српском православном црквеном друштву “Николајевић” и муслиманском културно-хуманом друштву “Ђерђелез” у Мркоњић Граду, као и за доделу бесплатних карата гласачима на парламентарним изборима децембра 1938. год. - 1935, 1936, 1938, 1939.

Буновић Милан (срез дарђански, Дунавска бановина) - М. Буновић препоручује молбу Соколског друштва из Белог Манастира у вези ликвидирања њиховог дуга Државном добру “Беље” - 1935.

година: 1935-1939, s.a.

- 53 345 **Црљић Лазар** (срез дервентски, Врбаска бановина) - Милан Стојадиновић моли за извештај о организацији ЈРЗ у срезу; интервенција Л. Црљића за доделу помоћи - 1935, 1938.

Цујан Ђиро - Ћ. Цујан препоручује молбу жупника за помоћ - 1938.

година: 1935, 1938.

фолијација: 507-511

- 54 346 **Ћосић Станко** (срез зајечарски, Моравска бановина) - телеграм С. Ћосића о његовом искључењу из православне цркве због гласања за Конкордат и деловању председника општине против владе и народног посланика - 1937.

година: 1937.

фолијација: 1-5

* Фотографија изградње Друштвеног дома у Даниловграду, као прилог акту од 31. јула 1935. год. издвојена је у фотозбирку Архива Југославије.

- 54 347** *Чапљић Рагиб* (срез рогатички, Дринска бановина) - Преписка о материјалним потребама Рогатичког среза, са молбом да се за те сврхе осигурају средства - 1937.

Чејовић Буро, народни посланик, секретар, затим председник Бановинског одбора ЈРЗ Зетске бановине (срез барски, Зетска бановина) - Извештај о раду Ђ. Чејовића, народног посланика за срез барски са његовим говором на VI редовном састанку Народне скупштине 20. јула 1935. године, приликом буџетске дебате (брошура).

Извештај Ђ. Чејовића о обиласку срезова Зетске бановине, одржаним конференцијама и зборовима и партијској ситуацији (ЈРЗ) уочи општинских избора - 8. новембар 1936.

Говор Ђ. Чејовића у Народној скупштини у којем износи привредне проблеме краја који заступа, потребу исушивања Скадарског језера, унапређења пољопривреде (јужне културе) и рибарства - наводи да ће гласати за буџет - 9. март 1936.

Информације и преписка о: страначким кретањима и политичким збивањима у срезу уочи скупштинских избора 1935. и 1938. године; потребама и проблемима Барског среза - исушење Скадарског језера, изградња путева, унапређење привреде приморја, обезбеђење средстава за извођење јавних радова и набавку хране, отварање школа и кадровска померања.

Отворено писмо Ђ. Чејовића, председника Бановинског одбора ЈРЗ за Зетску бановину у којем протестује против илегално сазване седнице Бановинског одбора и избора новог извршног Бановинског одбора од 28. октобра 1940.

Интервенције и препоруке у вези: доделе помоћи сиромашним општинама, трговачком друштву и ђацима; бесплатних возних карата; постављења; захтева разних делегација и др. - 1933, 1935-1938, 1940, s.a.

Чолаковић Крста (срез дренички, Моравска бановина) - Ургенција К. Чолаковића за обезбеђење средстава за довршење школске зграде у селу Краљици, срез дренички; интервенције за доделу помоћи студентима и за премештај средског начелника - 1935-1938.

Чубриловић Бранко (срез Босанска Дубица, Врбаска бановина) - Интерпелација Бранка Чубриловића, Милана Прибићевића и Драгољуба Јовановића поводом штрајка грађевинских радника у Београду и насиља полиције над њима - 10. јуна 1936.

Чвркић Војко (срез љубићски, Дринска бановина) - Интервенције В. Чвркића у вези избора банског већника, повратка Окружног суда и пуне гимназије Горњем Милановцу, потреба краја, и сл. - 1935-1937.

година: 1933, 1935-1938, 1940, s.a.

фолијација: 6-123

- 54 348** *Дачић Александар* (срез мачвански, Дринска бановина) - Преписка у вези кредита за изградњу путне мреже у Мачванском срезу, премештаја учитеља који је радио против Конкордата и помоћи у предизборној агитацији - 1937, 1938.

Дамић Драган (срез бродски, Савска бановина) - Писмо Д. Дамића о нападу Филипа Маркотића (ХСС) на личност М. Стојадиновића (у прилогу извод из говора одржаног на политичком састанку у Славонском Броду 31. октобра 1937. године о Споразуму УО); телеграм народног посланика са захтевом да

се заштите угрожени животи присталица ЈРЗ за време избора 10. децембра 1938. год. - 1937, 1938.

Давинић Брана (срез пожаревачки, Дунавска бановина) - Писма Б. Давинића о: конференцији Милоша Бобића и Крсте Милетића у Пожаревцу и нелојалности месних власти према влади и М. Стојадиновићу; организацији ЈРЗ; премештају државних службеника, 1935-1938.

Димитријевић Љутица (срез кључки - Кладово, Моравска бановина) - Представка грађана Кладова на челу са Љ. Димитријевићем у којој се тражи подизање зграде за болницу и државна надлештва и кадровско појачање у њима; разне интервенције - 1935, 1937, 1938, s.a.

Димитријевић Мита, народни посланик и председник Финансијског одбора Народне скупштине (срез кочански, Вардарска бановина) - Писмо М. Димитријевића од 16. новембра 1935, о разговору вођеном са Ацом Станојевићем у "Паризу" о сукобима Главног одбора НРС и М. Стојадиновића, могућности Бобићеве групе да изађе из владе, положају владе у Скупштини.

Писмо Димитријевића од 25. новембра 1935. год. о разговору са Миланом Костићем, једним од председника СДК у вези односа СДК са Љ. Давидовићем и Ј. Јовановићем Пижоном, и о разговору са Ацом Станојевићем о могућности уласка Боже Максимовића у Сенат.

Писмо Димитријевића од 14. децембра 1935. године о разговору са Ацом Станојевићем у Београду у вези нелојалног односа Главног одбора НРС према Стојадиновићу, покушају одвајања Корошеца и Спахе од М. Стојадиновића, ставу кнеза Павла према влади М. Стојадиновића и потреби јачања ауторитета Извршног комитета ЈРЗ.

Димитријевић информисе о разговору са краљевским намесником Перовићем о наклоњености и поверењу намесништва у Милана Стојадиновића - 20. децембар 1935.

Мита Димитријевић извештава о састанку истакнутих радикала код М. Трифуновића и разговору поводом изласка из владе Пере Живковића, односу Главног одбора НРС према П. Живковићу и могућностима сарадње с њима, против владе М. Стојадиновића - 8. март 1936.

Писмо Димитријевића о разговору вођеном са Ацом Станојевићем о могућностима поновне сарадње са Главним одбором НРС и о састанку Воје Ђорђевића и В. Мачека - 10. јун 1938.

Писма Димитријевића у вези: обезбеђења кредита за школовање омладине из Вардарске бановине; организације ЈРЗ и конституисања месних одбора у Кочанском срезу; кадровским променама у интересу ЈРЗ и смењивања општинске управе; контаката са лондонском штампом ради давања публициитета нашој земљи и влади; учествовања на међународним парламентарним конференцијама (у Букурешту и Прагу); ангажовања Мите Димитријевића у раду Финансијског одбора Скупштине у својству председника.

Чланак М. Димитријевића у рукопису - "Пред важном одлуком у парламенту - еволуција или стагнација" - новембар 1935. год. 1935-1938, s.a.

Димитријевић Стојадин (срез доњополошки, Вардарска бановина) - С. Димитријевић наводи потребе југословенске колоније у Букурешту и печалбара у Румунији (изградња школа и цркви и проблем слања новца у домовину).

Писма народног посланика о: организовању ЈРЗ у срезу; неповољном пријему кандидатуре Панте Јовановића за срез скопски; потребама Доњо-

полошког среза (изградња железничке пруге, откуп дувана) и интервенције по разним питањима. - 1935, 1936, 1938.

Димитријевић Жика (срез јадарски, Дринска бановина) - Преписка о: враћању Окружног суда у Лозницу; насиљу над бирачима уочи скупштинских избора децембра 1938. године; интервенције за запослење и премештај државних службеника - 1935-1938, s.a.

Динић Танасије (срез овчеполски, Вардарска бановина) - Реферат Т. Динића "Утисци о општој ситуацији у земљи" (износи позитивна достигнућа владе М. Стојадиновића али и све већу опозицију влади - узроке налази и у недостатку слободе штампе, неспособности и саботажи чиновника, наслеђеним неправилностима код класификације земљишта у Вардарској бановини, неправилном пореском задужењу земљорадника и сл.) - март 1938.

Писмо Т. Динића у вези расположења народа према посланичким кандидатима на владиној листи уочи избора за Овчеполски срез; молба Т. Динића да буде разрешен кандидатуре.

Молба народног посланика о додели помоћи четничким војводама који су својевремено (1923) учествовали у акцији уништења организације ВМРО - 1938.

Добросављевић Бранко (срез слуњски, Савска бановина) - Интервенција народног посланика због враћања поште присталицама владине политике у 3 општине среза слуњског (које су им одузете на темељу тенденциозних информација Дирекције поште из Загреба) - 1936.

Добровић Милан (срез даруварски, Савска бановина) - Народни посланик препоручује и шаље молбу грађевинског предузећа из Београда за уступање радова на изградњи пруге Скопље-Гостивар - 1936.

Драговић Милутин - Молба народног посланика, припадника Клуба НРС, за откуп акција једног акционарског друштва - 1926.

Дургутовић Мустафа (срез подримски, Вардарска бановина) - Преписка у вези: одузимања "најбољег земљишта од арнаутског живља муслиманске вере" у Подримском срезу и додељивања насељеницима; неправилне наплате пореза корисницима аграрног земљишта; кадровских померања у интересу странке; вршења терора над њим, његовим бирачима и свима који су гласали за поверење влади на скупштинским изборима; интервенције у вези са разним питањима - 1935-1938, s.a.

година: 1926, 1935-1938, s.a.

фолијација: 124-340

54 349 *Беримагић Садик* (срез требињски, Зетска бановина) - Преписка у вези потреба среза - укидања таксе на испашу коза и указивање помоћи становништву у храни - 1937.

Ђокић Љубомир (срез сокобањски, Моравска бановина) - Интервенције Љ. Ђокића у вези премештаја државних службеника и прилога Аугусте Стојадиновић за обнову манастира Св. Аранђела - 1936-1938.

Ђурић Добривоје (град Београд) - Интервенција Б. Ђурића за доделу помоћи; захвалност за одликовање - 1937, 1938.

Ђуровић Данило (срез поречки, Вардарска бановина) - Преписка у вези устављења среског суда у Јужном Броду и интервенције око питања подизања спомен-капеле жртвама погинулим за време бугарске окупације - 1938, 1940.

Ђуровић Михаило (*срез масурички, Вардарска бановина*) - Говор М. Ђуровића, члана радикалног клуба М. Комненовића, одржан 4. марта 1937. године у Народној скупштини приликом дебате о буџету МУП-а, у коме изражава неповерење према А. Корошецу, влади М. Стојадиновића и њеној унутрашњој политици, ставу НРС према Јевтићевој влади и уласку М. Стојадиновића у владу, образовању владе М. Стојадиновића и одступању од владине декларације, изласку НРС из ЈРЗ и др. (штампано) - 1937.

година: 1936-1938, 1940.

фолијација: 341-369

- 54 350 **Ерцеговац Богдан** (*срез глињски, Савска бановина*) - Реферат Б. Ерцеговца "Улога Министарства социјалне политике у политичком организовању народа", у којем говори о негативним резултатима у пословању институција радничког осигурања и радничких комора што се одражава на политичко расположење у Хрватској; предлаже постављење у те институције комесара лојалних влади и припреме за евентуалне изборе у њима.

година: 1936, 1938.

фолијација: 370-373

- 54 351 **Гађиновић Војислав** (*срез билећки, Зетска бановина*) - Интервенција - доделе бесплатних карата делегацији среза билећког - 1936.

Гајић Радомир (*срез поречки, Моравска бановина*) - Интервенције за признавање радног стажа и за пријем - 1936.

Гајишек Карло (*срез коњишки, Дравска бановина*) - Интервенције народног посланика поводом: оснивања посебног одељења за националне мањине у ЦПБ-у; новчане помоћи за сиромашну децу среза Дравоград и штрајкаче - раднике фабрике коже у Словенским Коњицама; премештаја учитеља и сл. - 1935-1938.

Гавриловић Отон (*срез ојачки, Дунавска бановина*) - Интервенција народног посланика око кандидата у Апатинском срезу за скупштинске изборе и др. - 1937, 1938.

Георгијевић Јоца (*срез вршачки, Дунавска бановина*) - Извештај Ј. Георгијевића (са прилозима) о покрету југословенских Немаца "Erneuerer" ("хитлеровци") у Банату, њиховом нелојалном односу према осталим Немцима и влади М. Стојадиновића (1938).

Извештај народног посланика о партијском кретању у граду и срезу (с.а).

Предлози Ј. Георгијевића о могућности финансирања изградње путне мреже у Банату и потреби доношења уредаба у циљу заштите виноградарства целе земље; предлози за реформу привредне и социјалне политике, реорганизацију државног апарата и потреби увођења ауторитарног режима за реализацију ових задатака (с.а).

Ј. Георгијевић обавештава о: стању на терену пред скупштинске изборе (однос према кандидатима ЈРЗ; агитација једног дела Немаца у Југославији против владине листе; кадровска померања у интересу странке); потреби санирања неких проблема у срезу од којих може директно зависити успех ЈРЗ на изборима (обустава наплате пореза унатраг, штете од града и сл.); групи мађарских политичара који желе контакт са М. Стојадиновићем; анонимна достава против Јоце Георгијевића и др.

Летак на немачком језику о положају немачких сељака у Банату и Бачкој, са жељом да се вежу за Немачку културну заједницу, Трећи рајх и националсоцијалистичку аграрну политику (5. октобар 1938) - 1938, s.a.

Главинић Милан (срез грачанички, Вардарска бановина) - Два извештаја М. Главинића о општем стању у срезу и његовим потребама (градња гимназије, водовода, проширење рудника угља, изградња железничке пруге Приштина-Подујево-Куршумлија и довршење пута Приштина-Туларе-Лебане; рад на организацији ЈРЗ, сарадња насељеника и староседелаца, проблем иселјавања Арнаута и прогнозе за општинске изборе - 27. септембар и 3. октобар 1936).

Преписка о: делатности Милана Главинића на терену на конституисању Месног одбора ЈРЗ и припремама за општинске и посланичке изборе; иселјавању Арнаута из Јужне Србије у Анадолију, унапређењу кућне радиности на селу и др.

Разне интервенције: препоруке за депутације са Косова и личне молбе у вези постављења за министра просвете, да буде једини кандидат ЈРЗ у срезу грачаничком - 1936-1938.

Глиђић Миленко (срез ариљски, Дринска бановина) - Интервенција народног посланика за смењивање државног службеника "који је нападао М. Стојадиновића" - 1936.

Голубовић Милан (срез сврљишки, Моравска бановина) - Интервенције народног посланика у вези премештаја државних службеника - 1935, 1936.

Грба Милован (срез војнишки*, Савска бановина) - Извештај М. Грбе о ситуацији у Савској бановини - деловање удружене опозиције - Срђана Будисављевића, Саве Косановића и Грге Хећимовића уз подршку среских власти, на ометању рада народних посланика, чланова ЈРЗ, нарочито у срезовима насељеним Хрватима и Србима, о предлогу за промену бана и подбана и образовању Привременог бановинског одбора ЈРЗ који би окупио посланике ЈРЗ и радио на организовању странке - 14. новембар 1935.

Извештај Грбе о неправилном раду бана Виктора Ружића и министра Душана Летице у вези градње моста на Мрежници и противзаконитом убирању мостарине - 24. јун 1936.

Извештај М. Грбе о успешном путу министра Д. Летице по Лици и агитационим зборовима за ЈРЗ (у прилогу лист "Гласник", лист ЈРЗ за Савску бановину од 10. октобра 1936, о путу Д. Летице).

Извештај народног посланика о стању на терену у Савској бановини са прилозима из којих се виде грешке министра финансија Душана Летице, Ђуре Микашиновића и Исе Богдановића у вези са радом за ЈРЗ међу Србима Савске бановине - децембар 1936.

Статистички прегледи броја бирача по срезовима Савске бановине (по срезовима и подручјима окружних судова у процентима за Србе, Хрвате и остале) - 1936. год.; преписка у вези предлога за постављења учитеља Срба - присталица ЈРЗ, с обзиром на запостављеност Срба у Савској бановини; молба М. Грбе за заштиту од напада министра Д. Летице за време парламентарних избора;

* Шест фотографија са збора одржаног у Војнићу 17. априла 1938. године - прилози акту од 19. априла 1938. год. налазе се у фотозбирци Архива Југославије.

М. Грба шаље писмо Драгише Стојадиновића из Казненог завода у Митровици, у којем Стојадиновић тражи податке о Светозару Прибићевићу, противнику династије Карађорђевић и његовој вези са грофом Тисом за време Првог светског рата - (19. март 1938) - 1935, 1936, 1938, s.a.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 374-586

- 54 352 *Хаџи Ристић Спира* (град Скопље, Вардарска бановина) - Извештај С. Хаџи Ристића и записник Месног одбора ЈРЗ у Скопљу о смењивању Панте Јовановића са положаја председника Месног одбора и избору нове управе - 10. септембар 1936.

Преписка о: седници Месног одбора ЈРЗ (новински чланак у прилогу); кадровским променама “у интересу ЈРЗ”; потреби премештаја Панте Јовановића, председника паралелног одбора ЈРЗ “који је сметња за успешан рад и слогу у ЈРЗ”; потребама среза; стању у странци у Скопљу (немогућност сарадње са Пантом Јовановићем и неспоразумима међу присталицама ЈРЗ); ширењу алармантних вести о територијалним уступцима поводом закључивања пакта са Бугарском и принудном исељавању муслимана из земље у Турску; постављењу повереника и Одбора Исламске верске заједнице у Скопљу; петиција муслимана из Скопља, припадника ЈРЗ, с молбом да у Вакуфско-меарифском одбору Муслиманске верске заједнице град Скопље буде заступљен са више чланова; разне интервенције - 1935-1938, s.a.

Хафизагић Сулејман (срез травнички, Приморска бановина) - Телеграм народног посланика у вези вести о премештају Фабрике дувана из Травника у Подгорицу - 1935.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 587-643

- 54 353 *Ибрахимпаша Абдулах* (срез бихаћки, Врбаска бановина) - Писмо народног посланика о штетном раду и деловању средског начелника, посебно за време догађаја око Конкордата - 1936, 1937.

Исаковић Миливој (срез мачвански, Дринска бановина) - Преписка у вези садње шећерне репе у Мачванском срезу и интервенције народног посланика ради премештаја државних службеника - 1935, s.a.

Иванишевић Петар (срез требињски, Зетска бановина) - Преписка у вези организације ЈРЗ у срезу и потреба среза (отварање школа, изградња цистерни за воду, увођење електричног осветљења, изградња путева) - 1935, 1936.

Ивановић Драгољуб (срез јасенички, Дунавска бановина) - Писмо народног посланика о одржаним зборовима Драгољуба Јовановића у Сечевцу, Азањи и Паланци на којима је критикована влада М. Стојадиновића - 15. јул 1935.

Ивековић Богдан (срез новомарофски, Савска бановина) - Народни посланик честита М. Стојадиновићу на одликовању - 1936.

година: 1935-1937, s.a.

фолијација: 644-683

- 55 354** *Јанић Војислав* (срез румски, Дунавска бановина) - Извештај В. Јанића са пута по местима источног дела Јужне Србије о раду аграрних власти и обустављању ограничавања земљишта у сврху насељавања - 21. мај 1936. год.; стенограм говора В. Јанића у Руми приликом освећења црквеног звона, у којем напада владу М. Стојадиновића поводом догађаја око Конкордата, страдања православног свештенства, и сл.
- Преписка у вези: потреба среза (изградња путева, помоћ поплавленима); рада Воје Јањића као председника Финансијског одбора Народне скупштине; неправилног рада Уреда за контролу извоза стоке; одабирања адвоката који ће заступати оптужене за догађај у Керестинцу и др. 1935-1938, s.a.
- Јанковић Десимир* (срез звишки, Моравска бановина) - Препорука о куповини соли за потребе сточарства у срезу и о кандидатима за скупштинске изборе; интервенције - 1935-1938.
- Јанковић Драгутин* (срез скопски, Вардарска бановина) - Преписка у вези одобрења кредита за оправку путева у Мачви и отварања шљункаре - 1936, 1938.
- Јеличић Цветко* (срез копаонички, Моравска бановина) - Преписка о потребама среза - одобрењу кредита за изградњу путева, водовода, соколског дома и сл. - 1935-1938.*
- Јевремовић Драгољуб* (срез млавски, Моравска бановина) - Писмо Д. Јевремовића у вези отварања окружног суда у Петровцу на Млави и оптужница против Драгољуба Јевремовића због злоупотребе службене дужности - 1935, 1937.
- Јевтић Ђорђе* (срез качерски, Дунавска бановина) - Писма Ђ. Јевтића о: неправилном раду среског начелника у срезу качерском; обештећењу југословенских поданика чија је земља, приликом разграничења између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније, припала Румунији - 1936, 1937.
- Јокић Љубомир* (срез сокобањски, Моравска бановина) - Писма Љ. Јокића о непријатељски расположеном православном свештенству и делу среске управе након изгласаног Конкордата - 1937.
- Јоксимовић Зарија* (срез берански, Зетска бановина) - Преписка о потребама среза (обезбеђење кредита за јавне радове - путеве, мостове, отварање хируршког одељења у беранској болници и сл.) и интервенције за премештања и постављења - 1935-1938.
- Јовановић Драгољуб* (срез нишки, Моравска бановина) - Интерпелација Д. Јовановића у вези признавања и успостављања дипломатских и трговачких односа са Совјетским Савезом - 15. јул 1935.
- Интерпелација Драгољуба Јовановића, Бранка Чубриловића и Милана Прибићевића у вези штрајка грађевинских радника у Београду и терора полиције - 5. јун 1936.
- Јовановић Ђорђе* (срез жабалски, Дунавска бановина) - Народни посланик извештава о својој спремности да гласа за Конкордат у Народној скупштини, жали се на министра просвете Стошовића и министра пољопривреде Станковића који протежирају њихове противнике - тражи смењивање три учитеља у срезу и шефа Аграрног уреда - 15. јул 1937. год. - 1937.

* Фотографија цркве у селу Лепенцу, прилог акта од 10. маја 1938. године налази се у фотозбирци Архива Југославије.

Јовановић Љуба (срез алексиначки, Моравска бановина) - Преписка о изградњи гимназије и отварању петог разреда Гимназије у Алексинцу - 1935.

Јовановић Никола (срез колашински, Зетска бановина) - Преписка о: кандидовању Николе Јовановића на листи Б. Јевтића (1935) и предлог да буде једини кандидат на владиној листи ЈРЗ за срез колашински (1938); потребама среза (обезбеђење кредита за изградњу путева, мостова и школа, успостављање и премештање окружног суда, додела жита становништву, наводњавање); кадровским померањима у интересу странке као и о незадовољству бановом личношћу због нерада и небриге за проблеме бановине - 1935-1938.*

Јовичић Радоје (срез пожешки, Дринска бановина) - Писма Р. Јовичића у вези изградње нормалног железничког колосека до Пожеге и Ужица и доделе зајма општини Пожега - 1936, 1938.

година: 1935-1938.

фолијација: 1-195

55 355 **Кабалин Никола** (град Загреб, Савска бановина) - Извештај Н. Кабалина о нападу на народног посланика Ђуру Микашиновића због истицања југословенске заставе са црном врпцом приликом обележавања годишњице смрти С. Радића - 9. август 1935.

Промеморија Н. Кабалина која се надовезује на акт који су предали сенатори и народни посланици Савске бановине 13. априла 1938. године Милану Стојадиновићу о политичкој ситуацији у Савској бановини, могућностима и начину решавања "хрватског питања" - 30. април 1938.

Писма Н. Кабалина о седници Ужег главног одбора ЈНС у Београду и намери чланова одбора из Савске и Дравске бановине да сарађују са М. Стојадиновићем и ЈРЗ (7. август 1938) и о разговору са Марком Костренчићем и његовој намери да се ангажује за политику ЈРЗ - 1935, 1937, 1938.

Кадих Алија (срез коњички, Приморска бановина) - Личне молбе народног посланика за доделу зајма код Јадранско подунавске банке - 1937.

Каламатијевић Михајло (срез иштипски, Вардарска бановина) - Писма народног посланика у вези кадровског померања у интересу странке и интервенције - 1936.

Калембер Бранко (срез госпишки, Савска бановина) - Захвалност Б. Калембера на помоћи код именовања за јавног бележника у Загребу - 1938.

Капетановић-Исметбег Гавра (срез чајнички, Дринска бановина) - Интервенције народног посланика за запошљавање сиромашних становника у Дуванској станици у Чапљини, среза столачког и додељивања помоћи породицама погинулих радника у Чајничком срезу - 1936, 1937, s.a.

Кашанин Јован (срез дарђански, Дунавска бановина) - Преписка о проблемима и потребама среза (одводњавање, поправка путева, премештање среског суда); кадровским померањима; лична молба - 1936-1938.

Кашпер Михајло (срез апатински, Дунавска бановина) - М. Кашпер, посланички кандидат Апатинског среза на земаљској листи М. Стојадиновића, жали се на понашање посланичког кандидата Ота Гавриловића и тражи премештај среског начелника који подржава Гавриловића - 1938.

* Фотографија изградње спомен-костурнице у Ђаковици, прилог акта од 26. маја 1937. године налази се у фотозбирци Архива Југославије.

Казимировић Владимир (срез брзопаланачки, Моравска бановина) - Преписка у вези: потреба среза (обезбеђење средстава за изградњу пута, моста и цркве); давања дозвола Бугарима за прелаз границе ради оживљавања трговине; оснивања среске катастарске секције у циљу новог катастарског премера; интервенције - 1935-1938.

Керсник Антон (срез камнишки, Дравска бановина) - Интервенција народног посланика за именовање за члана Државног савета др Вилка Пфаифера - 1937.

Клар Франц (срез доњолендавски, Дравска бановина) - Кабинет М. Стојадиновића обавештава о одобреној помоћи за изградњу цркве у Богојини, Дубровнику и Доњој Лендави - 1935.

Кнежевић Богољуб (срез расински, Моравска бановина) - Писма народног посланика у којима говори о недоличном раду и понашању председника Окружног суда у Крушевцу Ђорђа Дреновца, тражи његов премештај - 1935, 1937.

Коце Јуре (срез чрномелски, Дравска бановина) - Преписка о потребама среза - помоћ за исхрану становништва и исплату субвенције Одбору за помоћ деци у Чрномелју - 1935.

Комненовић Мирко (срез бококторски, Зетска бановина) - Представке народног посланика у вези располагања са заоставштином пок. Васе Чуковића, исељеника у САД из Боке Которске, с молбом да М. Стојадиновић прекине парницу коју води држава - 1937.

Косовић Петар (срез битолски, Вардарска бановина) - Два извештаја народног посланика и преписка о: приликама у срезу које су пратиле организовање ЈРЗ, деловању опозиције на терену против Петра Косовића као посланика ЈРЗ, смењивању општинске управе наклоњене њему, отпуштању његових присталица и сл. - 1936-1938.

Крафт Стефан (срез кулски, Дунавска бановина) - Писмо С. Крафта о организовању ЈРЗ у срезу и понашању председника општине Стари Врбас Илије Милованчева упереном против њега и ЈРЗ - 21. март 1936.

Извештај дописника ЦПБ-а о акцији на терену против Стефана Крафта који је својим пословима економског значаја компромитовао положај председника политичког вођства немачке мањине - 10. фебруар 1938. (1935-1938).

Крстић Михаило (срез ражањски, Моравска бановина) - Преписка о изградњи основне школе и померању пијачног дана у Ћићевцу - 1935, 1936, 1938.

Крстић Стојан (срез струшки, Вардарска бановина) - М. Стојадиновић упозорава на слабу организацију ЈРЗ у срезу уочи општинских избора - 1936.

Куњашић Јоаким (срез корчулански, Зетска бановина) - Интервенције народног посланика за постављење у државну службу и новчану помоћ - 1934, 1936, 1937.

Курсулић Велимир (срез студенички, Зетска бановина) - Преписка у вези организовања ЈРЗ и месних одбора Студеничког среза и помоћи за довршење цркве у Рудници - 1935-1938, s.a.

Куртовић Бошко - Писмо Б. Куртовића у којем изражава подршку М. Стојадиновићу и влади - 1935.

Куртовић Шукрија (срез фочански, Зетска бановина) - Извештај Ш. Куртовића о политичким приликама уочи, за време и након скупштинских избора

5. маја 1935. године, и писмо о прогону среског начелника који се ангажовао на смиривању напетости између муслиманског и православног живља - 1935. **Кузљевић Сретен** (срез нововарошки, Зетска бановина) - Писмо народних посланика у вези кадровских померања у интересу странке и предлог за одликовање свештеника из среза Нова Варош и Бијело Поље (октобар 1937) - 1936, 1937.

година: 1934-1938, s.a.

фолијација: 196-348

55 356 **Лазаревић Милан-Деветка** (срез тимочки, Моравска бановина) - Извештај М. Лазаревића о: политичкој ситуацији у срезовима тимочком, заглавском, зајечарском и бољевачком (организовање ЈРЗ и предлози за кадровско померање у интересу странке); збор Демократске странке у Зајечару и говор Давидовића; широј конференцији ЈРЗ за Тимочки срез и резолуцији у којој се изражава поверење влади Милана Стојадиновића и осуђује борба против Конкордата; раду министра Воје Ђорђевића против интереса ЈРЗ; деловању Косте Милетића и политичкој и партијској ситуацији у срезу уочи скупштинских избора.

Преписка о: потребама среза (установљење среског суда, издвајање села у самосталну општину, изградња моста); реаговању православног становништва на гласање за Конкордат; резултату избора за пољопривредне коморе; разлозима који су довели да Милан Лазаревић изгуби на изборима децембра 1938.

Летак растуран од политичких противника Милана Лазаревића (против Конкордата, осуда Милана Лазаревића због гласања за Конкордат, позив на избегавање сарадње са владом Милана Стојадиновића) - 27. август 1937.

Акт непознате провенијенције под насловом "Ко је све до сада представљао народ" - о хапшењу Милана Лазаревића и других бивших народних посланика због коцкања и др. - 1939. (1935-1939).

Лазаревић Никон (срез левачки, Моравска бановина) - Преписка о потребама среза (помоћ за поправку школских зграда и спомен-костурнице у Опорићима); интервенције - 1935, 1936, s.a.

Лазаревић Тодор (град Бања Лука, Врбаска бановина) - Дописи М. Стојадиновића у вези организовања ЈРЗ и смене општинске управе у Бањалуци - 1936.

Лазих Воја (срез посавски, Дринска бановина) - В. Лазих препоручује представке сељака поводом земљорадничких дугова - 1935.

Ловренчић Иван (срез кочевски, Дравска бановина) - Писма М. Стојадиновића о могућности доласка Мише Трифуновића и Милана Стојадиновића у Љубљану ради виђења са словеначким радикалима (1933); протест са збора рудара у Кочевју због смањења количине угља за државне железнице (1935); забелешка N.N. о састанку народног посланика Ленарчића, припадника групе словенских народних посланика под вођством Ловренчића, на којем је осуђен Корошец да је као католички свештеник члан владе Милана Стојадиновића, потпредседника масонске ложе у Паризу - 1933, 1935, 1937, s.a.

Лукаревић Михаило (срез пчињски, Вардарска бановина) - Интервенције народног посланика - 1936.

година: 1933, 1935-1939, s.a.

фолијација: 349-463

- 55 357** *Љешевих Михајло* (срез добрички, Моравска бановина) - Преписка у вези потреба среза (додела помоћи за подизање цркве, изградњу чесми и бунара), кандидације за скупштинске изборе 1938.; различите интервенције.

година: 1935-1938.

фолијација: 464-470

- 55 358** *Махник Артур* (град Загреб, Савска бановина) - Допис Кабинета М. Стојадиновића о исплатама затезних камата Огледног добра "Максимир" надбискупији у Загребу, и захвалност народног посланика на божићној честитки - 1937.

Маријанац Симо (срез Јајце, Врбаска бановина) - Преписка о додели кредита за довршење пута Шипово-Јањ, кадровским померањима и молба за новчану помоћ за предизборну агитацију - 1937, 1938.

Марковић Ђорђе (срез костайнички, Савска бановина) - Писмо Ђ. Марковића о акцији Мачека и Крњевића у иностранству против владе М. Стојадиновића и образовања владе из редова УО уз помоћ Француске и Енглеске - 6. фебруар 1938.

Говор Ђорђа Марковића у Народној скупштини поводом буџетске дебате 23. фебруара 1938. године о хрватском питању, Споразуму УО и сл.

Писмо Ђ. Марковића о политичком окупљању, односно образовању тзв. Хрватског блока у Загребу чији је председник Мирко Кошутић, потпредседник Славко Говедић (чине га интелектуалци, привредници, бивши радићевци, део чланова Главног одбора ХСС) - 14. август 1938.

Ђ. Марковић обавештава о својој победи на скупштинским изборима, упркос летку Душана Летице који моли присталице и чланове ЈРЗ да гласају за Симу Дабића са листе М. Стојадиновића (летак у прилогу) - 14. децембар 1938.

Писма народних посланика о кадровским померањима и молбе за пријем - 1936-1938.

Марковић Миленко (срез пакрачки, Савска бановина) - Писма М. Марковића о: скидању табле са општинске зграде у Пакрацу на Дан уједињења 1. децембра 1937. године (писана латиницом и ћирилицом, са државним грбом); подршци унутрашњој и спољној политици М. Стојадиновића; саставу изборне коалиције унутар УО уочи парламентарних избора 1938. године и предлогу да се њена листа прогласи незаконитом - 1935-1938.

Мастровић Анте (Приморска бановина) - Писма А. Мастровића о: приступању ЈРЗ и његовој оставци на мандат у Народној скупштини као припадника ЈНС; нападима на њега од стране браће Анђелиновић и од Паштровића; делатности на терену у вези организације ЈРЗ и припреми гласача за парламентарне изборе; потребама срезова - Макарска, Метковић, Имотски и Љубушки (мелиорација, регулација река и изградња путева) и предлози могућих кандидата за положај бана и подбана за Приморску бановину и председника општине у Сплиту - 1937, 1938.

Матошић Влада (Приморска бановина) - Одговор владе Матошића, народног посланика, припадника ЈРЗ, "Новом добу" у којем изражава критички став према преговорима о Споразуму Цветковић-Мачек с обзиром да влада не уважава основне принципе програма ЈРЗ - "Један народ, један краљ, једна држава" (штампано) - 1938.

Михаиловић Тодор (срез косовскомитровачки, Зетска бановина) - Преписка о: организовању ЈРЗ; кадровским померањима у интересу странке; смени општинске управе (углавном припадника ЈНС и бивше Цемијетске организације) због злоупотреба у раду и ометања организације ЈРЗ, и у вези с тим о посети Душана Трифковића Косовској Митровици; политичком стању на терену уочи општинских избора; потребама среза (помоћ становништву због елементарних непогода и за изградњу спомен-дома и звонара) и сл. - 1936-1938.

Михајловић Илија (срез орашки, Дунавска бановина) - Представка М. Новковића од 11. априла 1932. године против Илије Михајловића, народног посланика, због махинација у привреди и саучешће М. Стојадиновића - 1932, 1935.

Мијућ Милан (срез кључки, Врбаска бановина) - Преписка о: организацији ЈРЗ у срезу; премештању среског начелника и председника општине; приликама у Врбаској бановини; расположењу народа према Милану Стојадиновићу, слабљењу кампање против Конкордата, обустави наплате дугова од сељака због лоше године; лицитацији за закуп буковичке минералне воде, представка о недоличном понашању Милана Мијића - 1936-1938, s.a.

Мијушковић Лука (срез источки, Зетска бановина) - Преписка о потребама среза (обезбеђење средстава за изградњу моста, пута, школе, цркве, бунара и народног дома) - 1936-1938.

Микашиновић Бура (Савска бановина) - Преписка о: организовању ЈРЗ у срезу Крижевци и кадровским померањима у интересу странке; кандидату за положај бана; седници посланика ЈРЗ из Савске бановине, одржаној у Београду; разне интервенције - 1936-1939.

Микић Сава (срез бјелополски, Зетска бановина) - Преписка о обезбеђењу средстава за изградњу пута Бијело Поље-Пријепоље, интервенције, препоруке (у прилогу молба друштва "Гајрет" из Бијелог Поља за новчану помоћ и молба Народне школе у Потпећу, срез пљеваљски, за изградњу школе), лична молба за државну службу - 1935-1939.

Милановић Живота (срез слатински, Савска бановина) - Два одговора Животе Милановића на анонимне памфлете поводом његовог говора у Народној скупштини против корупције бившег министра шума и руда Ђуре Јанковића и Јована Вуковића (штампано).

Писмо М. Стојадиновића о паралелном кандидату из редова радикала за Подравско-слатински срез - 1937, 1938.

Милијановић Веља (Велимир) (срез космајски, Дунавска бановина) - Преписка у вези оснивања среског суда у Сопоту - 1936, 1938.

Милошевић Ст. Душан (срез власотиначки, Вардарска бановина) - Преписка у вези одобрења кредита за изградњу путева и кадровских померања у интересу мира у срезу - 1936-1938.

Милошевић Р. Душан (Бања Лука, Врбаска бановина) - Представка Д. Милошевића и других посланика Врбаске бановине о питању одобрења средстава за јавне радове у бановини - 11. мај 1937.

Милошевић Радивоје (срез лабски, Моравска бановина) - М. Стојадиновић задужује Р. Милошевића за организацију ЈРЗ у срезу (1935); писмо трговца из Приштине у којем критикује Р. Милошевића због злоупотребе положаја ради богаћења - 1935, 1937, 1938.

Миловановић Драгомир (срез сокобањски, Моравска бановина) - Писмо Д. Миловановића о потребама среза (сточна со, исплата инвалиднина ратним инвалидима, кадровска померања).

Проглас народног посланика Драгомира Миловановића “Бирачима среза бањског” о опструкцији у Народној скупштини и борби против владе Милана Стојадиновића која није испунила обећање - донела политичке законе, увела јавне радове, помогла сиротињи и др. - 1935, s.a.

Милутиновић - Писмо народног посланика Милутиновића “газда Чеди” у вези покретања питања трошарине (вероватно у Народној скупштини) и исплате приватног дуга - 2. април 1926.

Миљуш Бранко (Врбаска бановина) - Молба Б. Миљуша и других посланика Врбаске бановине за повећање зајма за јавне радове у Врбаској бановини - 19. мај 1937.

Мирковић Димитрије (срез голубачки, Моравска бановина) - Преписка око одобрења кредита за изградњу пута Велико Градиште - Голубац - Кладово и пута Београд - Загреб, односно дела трасе Земун - Сремски Михаљевци - 1937, 1938.

Мурадбашић Осман (срез маглајски, Врбаска бановина) - Писмо О. Мурадбашића у вези потреба среза - изградње школе, болнице, водовода, електрификације и др. и о посланичким комбинацијама уочи избора; представка О. Мурадбашића у вези смањења пореског подручја Пореске управе у Маглају; личне молбе - 1936-1938.

Неидентификовани народни посланик с почетним словом презимена “М” (Београд) - Извештај народног посланика о разговорима са посланичким кандидатима, организовању ватрогасних чета у бановини, конференцијама и стању у срезовима бившег Крагујевачког округа уочи избора - (20. септембар 1938) - 1938.

година: 1926, 1932, 1935-1939, s.a.

фолијација: 471-711

56 359 **Недељковић Урош** (срез рађевски, Дринска бановина) - Писма народног посланика у вези отварања Катастарске управе у Крупњу и кадровских померања - 1936, 1937.

Никитовић Часлав (срез радовички, Вардарска бановина) - Извештај народног посланика о: политичком стању у Јужној Србији “с обзиром на муслимански живаљ - Турке и Арнауће”, акцијама Ферхад-бег Драге, противника ЈРЗ и потреби придобијања за ЈРЗ тзв. беговске групе муслимана - 6. октобар 1937.

Преписка о: кандидатским комбинацијама за парламентарне изборе децембра 1938. године; потребама среза (помоћ за поплављене, изградња пруге); укидању бановинске трошарине на јестива уља и забрани увоза уљаних семена; интервенције народног посланика - 1935-1938.

Николић Бранко (срез новосадски, Дунавска бановина) - Преписка о одобрењу кредита за довршење пута Руменка-Пашићево у Новосадском срезу - 1935-1937.

Николић Славко (срез ковински, Дунавска бановина) - Писмо С. Николића о акцији Васе Богданова, јавног бележника у Ковину, и његових пријатеља против ЈРЗ у Ковинском срезу - 29. фебруар 1936.

Новаковић Фрањо (срез ђурђевачки, Савска бановина) - Молбе народног посланика за пријем код Милана Стојадиновића - 1937, 1938.

Новаковић Нико (срез кнински, Приморска бановина) - Преписка у вези: изградње фабрике и развијања индустрије за производњу алумунијума на подручју између Кистања и Дрниша; кадровских померања; рада бана Врбаске бановине, Кујунџића, на ометању организовања ЈРЗ у Босанско-граховском срезу; потреба Книнског среза и Приморске бановине (изградња путева, бунара, мостова, водовода, регулација река и мелиорација) - 1935-1937, s.a.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 1-78

56 360 **Пантић Душан** (срез хомољски, Моравска бановина) - М. Стојадиновић обавештава народног посланика Душана Пантића о његовој обавези да задржи Хомољски срез, али да и даље ради у Звишком срезу - 26. јануар 1939.

Пантић Љубомир (срез бијељински, Дринска бановина) - Преписка о проблемима среза - заштита сељака и њихових производа од несавесних увозника и извозника (уљана репа, шљива), о додељивању помоћи поплављеном становништву и о нападу на кућу Љубомира Пантића због политичког рада, од стране противника владе; процене и исплате штета - 1935-1938.

Патрногић Љуба (срез шарпланински, Вардарска бановина) - Извештаји народног посланика о: приликама у срезу након изгласавања Конкордата (агитација владике Серафима и припадника Демократске странке против владе) - 19. август 1937. год.; меморандуму који је Ферхад-бег Драга упутио Мехмеду Спахи у вези мањинског питања Арнаута и њихове кандидације за посланике у циљу заузимања политичких положаја, "што би било поражавајуће за српски живаљ" - 29. септембар 1938. год.; приликама уочи и након парламентарних избора - успешном раду ЈРЗ међу турским и арнаутским живљем, кандидацији Боже Новаковића, ("давидовићевца"); покушају опозиције да персоналним променама осигура мандат својим кандидатима; резултатима избора и надмоћности кандидата ЈРЗ над опозицијом.

Преписка о: кадровским променама у интересу странке; потребама среза (помоћ за санацију штете од поплаве, изградња пута Призрен-Тетово, водовода, моста, школе и болнице у Призрену, додељивање земљишта староседеоцима Србима у околини Призрена); активностима муслимана уочи сенаторских избора и опозиције приликом кандидовања за народне посланике - 1936-1938.

Павловић Стојадин - С. Павловић моли да се кандидује на парламентарним изборима 1935. године; молба за пријем - 1935, 1938.

Пејин Гојко (срез брчански, Дринска бановина) - Лична молба народног посланика - 1937, 1938.

Пејкић Чедомир (срез деспотовачки, Моравска бановина) - Преписка о: дело-вању свештенства против власти и нападу на све који су гласали за Конкордат; поновном успостављању Окружног суда и кадровским померањима - 1936, 1937, s.a.

Пеливановић Малић (срез горски, Вардарска бановина) - Преписка о потреби обезбеђења кредита за изградњу пута Призрен-Драгош и Брод-Гостивар; интервенције - 1937, 1938.

Перић Миљивоје (срез подунавски, Дунавска бановина) - Народни посланик обавештава о новим оптерећењима које предвиђа буџет Дунавске бановине за 1937/38. годину; интервенција за државног службеника - 1937.

Перковић Душан (срез неготински, Вардарска бановина) - Преписка у вези отварања Гимназије у Кавадару; интервенције народног посланика - 1935-1937.

Петковић Милан (срез власенички, Дринска бановина) - Народни посланик се жали на понашање ресорног министра приликом посете срезу; протест народног посланика због забране среског начелника у Зворнику да одржи састанак - 1935.

Петровић Богдан (срез косанички, Моравска бановина) - Писма народног посланика у вези отварања Гимназије у Куршумлији и доделе помоћи за довршење културно-просветног дома у Куршумлији - 1936, 1937.*

Певец Рудолф (срез горњеграјски, Дравска бановина) - Честитка и препорука - 1936, 1937.

Плесковић Рудолф (срез лашки, Дравска бановина) - Народни посланик препоручује молбу Соколског друштва из Трбовља - 1938.

Поповић Аћим (срез прешевски, Вардаска бановина) - Преписка о: премештају учитеља и других државних службеника у срезу; смењивању општинске управе; организацији ЈРЗ и конституисању Среског одбора ЈРЗ у Прешеву; нападима на Аћима Поповића од стране министра грађевина Бобића и од општинске управе (ометање рада на организацији ЈРЗ).

Протест Аћима Поповића против кандидације Драгутина Ђорђевића за срез прешевски; интервенције - 1935-1938.**

Поповић Ћира (срез босиљградски, Вардарска бановина) - Писма народног посланика у вези нерегуларности посланичких избора у срезу (у прилогу изјаве грађана - бирача, представника и чувара листе Ћире Поповића, о њиховом гласању за Ћиру Поповића, кандидата на листи Милана Стојадиновића, и недозвољеним радњама политичких противника) - 1938.

Поповић Димитрије (срез власотиначки, Вардарска бановина) - Д. Поповић обавештава о незаконитим радњама против кандидата након парламентарних избора (напад на изабраног кандидата, инсистирање на понављању избора и сл.) - 1938.

Поповић Душан (срез илочки, Дунавска бановина) - Два писма народног посланика о питању премештаја среског начелника из Илока, који "тражи Миша Трифуновић преко бана Корошеца" ради онемогућавања политичког деловања народног посланика Душана Поповића - 1935.

Поповић Коста (срез сомборски, Дунавска бановина) - Представка и промеморија народних посланика Дунавске бановине у вези давања одштете југословенским држављанима којима је у Бугарској одузета земља - 1935.

Писмо К. Поповића у вези акције за подизање споменика краљу Александру у Сомбору и сметњи од стране в.д. бана Рајића - 1935, 1936.

* Фотографија културно-просветног дома у Куршумлији (у изградњи) - прилог акту од 16. фебруара 1937. године, налази се у фотозбирци Архива Југославије.

** Четири фотографије - "Одузето оружје од опозиционе групе за време избора од 6. децембра 1936. год. у општини бујановачкој, срез прешевски" и "Пријатељи ЈРЗ после избора на дан 6. децембра 1936. у општини бујановачкој манифестују победу", налазе се у фотозбирци АЈ, као и 5 неидентификованих фотографија достављених од стране А. Поповића.

Поповић Михајло (срез преспански, Вардарска бановина) - Интервенција и молба за пријем у вези деловања интелектуалне омладине Јужне Србије око часописа "Луч" - 1936, 1938.

Поповић Новица (срез андријевички, Зетска бановина) - Извештаји Н. Поповића о: политичкој ситуацији у срезу пећком (организацији ЈРЗ и избору месног одбора, могућности уласка Сефедина Махмутбеговића у ЈРЗ, персоналним променама на важнијим положајима, првенствено у општинској управи, положају насељеника, решавању сељачких питања и др.) - 23. децембар 1935. год.; поремећеним односима између помоћника бана и бана на Цетињу, са предлогом њиховог смењивања и довођења на те положаје истакнутих чланова ЈРЗ; политичким приликама у Пећком срезу (слабљењу ЈРЗ, нередима приликом избора у општини барањској, чији су иницијатори били опозиционари, дволичној улози сенатора Махмутбеговића - у ствари припадника УО, персоналним размештајима од политичког интереса и сл.) - 10. април 1937. год.; политичкој ситуацији у срезу андријевичком уочи избора (акцији опозиционара против кандидата ЈРЗ, кандидатским комбинацијама и др).

Преписка о: потребама среза (изградња путева, здравствене станице, школа, водовода, културно-просветног дома, обезбеђење кредита за јавне радове, исхрану становништва и регулацију река, развијање туризма, решавање аграрног питања и успостављање окружног суда); кадровским премештајима у интересу странке; организацији ЈРЗ; разилажењу међу посланицима Зетске бановине око питања поверења према влади; политичкој ситуацији у срезу уочи избора (кандидатске комбинације и предлог Новице Поповића да буде једини посланички кандидат) - 1935-1938.

Поповић Живко (срез гњилански, Вардарска бановина) - Писмо Ж. Поповића о питању пружања подршке на парламентарним изборима маја 1935. године од стране Радомира Максимовића, бившег председника општине у Гњилану; молба посланика и делегата среза за оснивање окружног суда и ниже гимназије у Гњилану - 1935-1938.

Повремовић Матија (срез таковски, Дунавска бановина) - Преписка о: потребама среза (обезбеђење кредита за јавне радове у сиромашним деловима бановине); отвореном раду жандара, већим делом Хрвата и Личана, за опозицију и Мачека, са предлогом да се ови замене Србима; нападу на личност народног посланика Матије Повремовића од стране листа "Балкан" и од стране присталица опозиције - 1936-1938.

Предован Крста (срез биоградски, Приморска бановина) - Извештај народног посланика о страначким приликама у срезу и преписка у вези избора кандидата за Сенат (Марко Кожул и др), допуни амандмана за оснивање Нинског среза и промени општинске управе у Шибенику - 1937, 1938.

Прешић Милосав (срез лепенички, Дунавска бановина) - Писмо М. Прешића о потребама среза - откупу репе, помоћи сиромашној деци и др. - 1937.

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 79-364

56 361

Раденковић Стојан (срез жуупски, Моравска бановина) - Представка С. Раденковића и других у којој моле да се бановински пут Крушевац-Бољевац због економског и старарешког значаја прогласи за државни - 1938.

Радоичић Данило (срез шавнички, Зетска бановина) - Писма народног посланика о: економским приликама, персоналној политици и потребама среза; негодовању у Зетској бановини поводом пензионисања бана Муја Сочице и сл. - 1935-1938.

Радуловић Јован (срез мостарски, Приморска бановина) - Два писма народног посланика о: парламентарним изборима у срезу - расцепканости бирача, терору Мачекових људи, индиферентности бана Бујића и сл., акцији Соколске жупе у Мостару око подизања чесама и цистерни - 1938, 1939.

Рајаковић Милоје (срез рачански, Дринска бановина) - Преписка у вези организације ЈРЗ, изградње пута и кандидата на парламентарним изборима 1938. године за срез Косјерић - 1935-1938.

Рамадановић Рамадан (срез подгорски, Вардарска бановина) - Допис о одобреној новчаној помоћи за школовање студента Љутвића - 1935.

Рашовић Милош (срез подгорички, Зетска бановина) - Материјал о суђењу народном посланику Милошу Рашовићу: говор адвоката Александра Петровића на претресу против Милоша Рашовића због клевете нанете Љубомиру Марићу, министру војске и морнарице, извештај N.N. са суђења и летак под насловом "Суђење народном посланику Милошу Рашовићу због изношења рада бившег министра војног генерала Марића", у којем се говори о суђењу и злоупотребама у војном врху, напада влада М. Стојадиновића (за владу народног споразума и УО) - 1938.*

Рашковић Милош (срез трстенички, Моравска бановина) - Преписка о додели кредита за уређење Врњачке Бање и изградњу школе; интервенције - 1935-1938.

Ратковић Бранко (срез љубињски, Зетска бановина) - Преписка о потребама среза - додели кредита за поправку путева и мостова, помоћи поплављеном становништву, позив Стојадиновићу да присуствује манифестационим зборовима ЈРЗ - 1936, 1937.

Розић Јосип (срез сењски, Савска бановина) - Ј. Рогић обавештава о садржају писма народног посланика Карла Гајшека за срез Словенске Коњице, у којем потврђује свој останак у Клубу скупштинске већине; писма народног посланика о раздужењу општине Сењ, решавању проблема фабрике дувана у Сењу; препорука за пријем групе припадника ЈНС и Љотићевог "Збора" "вољних да ступе у ЈРЗ" - 1935-1938.

Роваш Анте (Загреб, Савска бановина) - Анте Роваш, народни посланик, као уредник "Југословенских новина" из Загреба, жали се на шиканирање цензуре (прилог: заплешени примерак "Југословенских новина" које издаје Јурај Деметровић) - 1938.

Руџичић Марко (срез посавско-тамнавски, Дринска бановина) - Преписка о: потребама среза (помоћ за исхрану становништва и поправку путева); персоналним променама у срезу у интересу странке (у Среском суду, просвети и сл.); организацији ЈРЗ; политичким и моралним квалитетима кандидата за парламентарне изборе децембра 1938. године.

Руџић Виктор (срез сушачки, Савска бановина) - Преписка о решавању проблема отпадних дрвених сандука у складиштима на Сушаку - 1935.

година: 1935-1939.

фолијација: 365-492

* Види народног посланика Драгишу Стојадиновића односно групне интерпелације.

57 362 *Санто Гавро* (срез тополски, Дунавска бановина) - Преписка о потреби окупљања лојалних војвођанских Мађара у ЈРЗ, организованој помоћи радништва на будућим општинским изборима као и могућој подршци "Војвођанског фронта" Дуде Бошковића на посланичким изборима; изјава народног посланика Гвара Санте о сукобу са Петром Ферубахом, велепоседником из Чонопле (са записницима у прилогу); интервенција за пријем радничке депутације из војвођанских срезова - 1935-1938.

Симић Стеван (срез кратовски, Вардарска бановина) - Извештај народног посланика о збивањима приликом изборне кампање у срезу - делатности Воје Ђорђевића, министра, против владе, поткупљивању бирача од стране опозиције и сл. - 17. децембар 1938.

Преписка у вези обезбеђења кредита за изградњу моста; лист "Вардар" - говор народног посланика Стевана Симића у срезу у вези рада М. Стојадиновића и ЈРЗ; препорука за Угрина Јоксимовића на положај министра у Стојадиновићевој влади; препорука представке грађана Кратова у којој указују на начин правилног решавања привредне кризе у земљи са предлозима у том смислу - 1935-1938.*

Сладојевић Бран. (Вардарска бановина) - Народни посланик шаље у прилогу молбу грађевинара из Скопља којом моле бескаматни зајам од државе - 1938.

Сладојевић Чедомир (срез никшићки, Зетска бановина) - Извештај народног посланика о обиласку Никшићког среза - делатности чланова ЈРЗ наклоњених опозицији, свечаности приликом доласка првог воза у Никшић - 12. јун 1938.

Преписка о: персоналним променама у циљу нормализовања партијско-политичке ситуације; организацији ЈРЗ; ометању рада народног посланика Чедомира Сладојевића од стране Михаила Бошковића, народног посланика за срез даниловградски; поновљеним изборима за општинске одборнике у луковој и требјешкој општини; потребама среза (кредит за довршење пута и моста); оставци општинских одборника због несарадње са председником општине Грујицом Новаковићем и његовог отвореног рада са опозицијом; кандидовању за парламентарне изборе (у прилогу резолуција представника партијских организација ЈРЗ Никшићког среза о подршци Чедомиру Сладојевићу, кандидату на изборима децембра 1938. год); неповољном исходу избора за Чедомира Сладојевића; резолуција Среског одбора ЈРЗ у Никшићу којом се тражи побољшање политичке и страначке ситуације у срезу; интервенције и др. - 1935-1938.

Сокић Милоје (срез ђаковички, Вардарска бановина) - Извештај Милоја Сокића од 19. новембра 1935. године о околностима под којима се проводи суђење убицама краља Александра у Ексу и некоректности Француза.

Преписка у вези: делатности М. Сокића на пропаганди за парламентарне изборе маја 1935. год.; организације ЈРЗ; кадровских померања у интересу странке; доношења Закона о Исламској верској заједници - могућности сарадње са Ферхад-бег Драгом, наклоњеност муслиманског живља владиној политици, сарадња Ферхад-бег Драге и његовог брата Шефкета са Албанијом; интервенције - 1935-1937.

* Три фотографије, прилог акта од 29. новембра 1937. године, "Чесме М. Стојадиновића", налазе се у фото-збирци Архива Југославије.

Сокић Момчило (срез бугојански, Приморска бановина) - Писма народног посланика о: кадровским померањима у интересу странке и сређивања политичких прилика; организовању ЈРЗ у срезу; потребама среза - снабдевању водом и храном, регулацији река, изградњи путева и др.; оснивању Купрешког среза (подела среза бугојанског на два) и сл. - 1936-1938.

Спахић Назир (срез зенички, Дринска бановина) - Писмо народног посланика у којем упозорава на негативне последице намераване редукације радника запослених у жељезари и руднику у Зеници - децембар 1938.

Спасовић Вукашин (срез моравички, Зетска бановина) - Народни посланик препоручује и шаље молбу Среског одбора ЈРЗ за срез моравички у Ивањици да Светолик Станковић, народни посланик из Чачка, уђе у владу М. Стојадиновића - 23. април 1937.

Сремчевић Богољуб (срез посавски, Дринска бановина) - Народни посланик моли исправку погрешно објављеног податка у листу "Време" о избору опозиционог кандидата у срезу Војислава Лазивића - 16. децембар 1938.

Станковић Александар (срез лужнички, Моравска бановина) - Преписка о бесплатном уступању државног земљишта срезу лужничком у хумане сврхе и о раду среског начелника против А. Станковића и његове листе за парламентарне изборе ("по налогу министра Драгише Цветковића") - 1936, 1938.

Станковић Светолик (срез трнавски, Дринска бановина) - Преписка о: потребама среза (обезбеђење средстава за изградњу пруге, водовода и канализације, судских и банкарских зграда, вођарског института, проглашење локалног пута државним); персоналним променама у интересу странке; организацији ЈРЗ; корекцији среске границе (присаједињавање старе општине Чачак); обезбеђењу средстава за обнову манастира у Овчарско-кабларској клисури (у прилогу плакати - позиви за прилоге и присуствовање освећењу манастира); одлагању наплате ануитета код Аграрне банке због неродне године и скорих избора; протест због некоректног рада Војка Чвркића против Светолика Станковића на територији његовог среза; лична молба за санирање дугова пиваре и сл. - 1935-1938.

Стојадиновић Драгиша (срез неготински, Моравска бановина) - Говор Драгише Стојадиновића, народног посланика, приликом дебате о буџетским два наестинама у Народној скупштини 21. и 22. јула 1935. године - брошура под називом "О Влади др. М. Стојадиновића".

Брошура непознатог аутора под насловом "Каријера једног лицемера и афераша - Драгише Стојадиновића, народног посланика за срез неготински" - памфлет о Драгиши Стојадиновићу као забушанту из Балканског рата, дезертеру из Првог светског рата и о његовим противзаконитим радњама у својству комесара Министарства трговине и индустрије за град Београд - септембар 1935.

Представка народних посланика Неготинске Крајине о проблему укидања Учитељске школе у Неготину - 1. јул 1935.

Интерпелација Драгише Стојадиновића, од 25. октобра 1935. године, у којој упозорава на раскорак између програма владе и њеног деловања у пракси, посебно када се ради о његовој личности и личностима његових партијских истомишљеника, док влада у Хрватској толерише терор ХСС над "националним људима и друштвима".

Телеграм Д. Стојадиновића у вези поступка органа власти - напада на њега и одузимања штампане интерпелације коју је поднео Народној скупштини - 8. новембар 1935.

Тужба Драгише Стојадиновића, бившег народног посланика, Државном суду за заштиту државе од 10. априла 1940. године, против М. Стојадиновића (и Душана Летице, Стевана Чирића, Ивана Уцерића) да је “ковао заверу против монархије и династије Карађорђевића, а за увођење републике”.

Фрагмент рукописа (3. и 4. страна), вероватно Драгише Стојадиновића, о недозвољеним радњама Велизара Јанковића и Милана Стојадиновића - 1935, 1940, s.a.

Групе интерпелације и представке (Драгиша Стојадиновић, Василије Трбић, Таса Динић и други народни посланици) - Интерпелација народних посланика на председника владе Милана Стојадиновића поводом одликовања чланова Краљевске владе највишим државним одликовањима са лентама - 5. децембар 1935.

Плакат - позив на комеморативну седницу у Неготину у спомен годишњице смрти краља Александра - учесници Д. Стојадиновић, Трбић и др. - 1935.

Протест народних посланика упућен кнезу Павлу и краљевским намесницима због спречавања њиховог политичког рада од стране државних органа и владе Милана Стојадиновића - 1935.

Интерпелација народних посланика на Милана Стојадиновића, председника владе, у вези са предузимањем мера за санацију стања изазваног поплавама у Јужној Србији (децембар 1935).

Интерпелација народних посланика на министра финансија у вези неправилно извршене класификације пољопривредног земљишта у Јужној Србији - 1935.

Предлог резолуције народних посланика, упућен председнику Народне скупштине којом се тражи да се стави у дужност влади да забрани цензурисање и забрану говора народних посланика у штампи - 16. фебруар 1936.

Извештај Верификационог одбора Народне скупштине о престанку мандата (због пресуде Државног суда за заштиту државе) народним посланицима Дамјану Арнаутовићу, Драгиши Стојадиновићу, Василију Трбићу и Драгиши Миловановићу, и о утврђивању заменика (са одвојеним мишљењем члана Милоша Рашовића) - 28. октобар 1936.

Стојадиновић Драгомир (срез белоцрквански, Дунавска бановина) - Преписка о потребама среза и кадровским померањима; интервенције и препоруке у вези са разним питањима; писмо (у прилогу) Ђорђа Ђулафића из Андријевице о стању у срезу - прогону пријатеља Милана Стојадиновића, лажној организацији ЈРЗ, под чијим именом делује Демократска па чак и Комунистичка странка - 1935-1938.

Стојадиновић Михајло (град Београд, Управа града Београда) - Интервенције народног посланика - 1935-1937.

Стојадиновић Милосав - Молба народног посланика за пријем; белешка о кретању у служби Милосава Стојадиновића - 1937, s.a.

Стојасављевић Петар (срез сињски, Приморска бановина) - Две представке народних посланика, председника општина и одбора ЈРЗ у вези потреба и проблема Северне Далмације (изградња путева и школа, мелиорација, преоптерећеност општина трошковима, уклањање епископа Иринеја Ђорђевића “као штетне особе за цркву и народ”, заштита трговаца и занатлија од

неповољног деловања Уредбе о ликвидацији земљорадничких дугова и сл.) - 1936, 1937, s.a.

Стошић Стаменко (срез кривопаланачки, Вардарска бановина) - Молба народног посланика за доделу средстава за куповину заставе Соколском друштву у Кривој Паланци.

Отворено писмо Стаменка Стошића “Драги пријатељу”, у коме обавештава о иступању из Клуба ЈРЗ и оснивању Југословенског радикалног клуба што је последица разлаза Аце Станојевића са Миланом Стојадиновићем и његовом политиком, оставци М. Бобића и М. Комненовића, министра у влади М. Стојадиновића, и разлозима његовог неповерења према влади; даје подршку Аци Станојевићу и М. Бобићу (штампано у форми летка - 18. фебруар 1936) - 1935, 1936.

Суботић Душан (срез босанско-градички, Врбаска бановина) - Писма народног посланика о: кадровским померањима; конференцији одржаној у срезу дубичком (о реорганизацији ЈРЗ, локалним приликама и потребама); повољним политичким приликама у срезу босанско-дубичком уочи парламентарних избора; интервенције - 1935-1938.

година: 1935-1938, 1940, s.a.

фолијација: 1-380

57 363

Шајкаревић Јован (срез прилепски, Вардарска бановина) - Ј. Шајкаревић обавештава М. Стојадиновића да опозициони кандидати на парламентарним изборима децембра 1938. године у Прилепском срезу располажу већом сумом новца, за који се сумња да потиче из извесних француских кругова или јеврејских удружења; интервенције - 1936-1938.

Шакић Иван (град Сплит, Приморска бановина) - Писма Ј. Шакића о потребама града Сплита и околине - изградњи царинских магацина, поште и аутоматске телефонске централе, Унске пруге, набавкама за потребе Краљевске морнарице у бродоградилушту у Сплиту - 1935, 1937.

Шћеповић Нешо (срез подгорички, Зетска бановина) - Молба Неше Шћеповића, народног посланика, да и даље задржи положај председника општине Подгорица; препорука - 1939.

Ширила Антон (срез каставски, Савска бановина) - Писма-молбе народног посланика за помоћ у храни и новцу, за извођење јавних радова у срезу и надокнади штета проузрокованих италијанском окупацијом у општини Кастав - 1936, 1937.

Шошки Лука (срез бјеловарски, Савска бановина) - Апел народног посланика Луке Шошкија да се јавност објективно обавештава о току суђења народним посланицима Дамјану Арнаутовићу и друговима за догађај у Народној скупштини од 6. марта 1936. године - 1936.

Шпадијер Стојан (срез цетињски, Зетска бановина) - Писмо С. Шпадијера о потребама среза и Зетске бановине - обезбеђењу кредита за јавне радове и набавку хране; подаци непознатог аутора о раду Стојана Шпадијера код бугарске интендатуре у Првом светском рату - 1935, 1937.

Шушић Живко (срез дежевски, Зетска бановина) - Преписка о потребама среза и Зетске бановине - обезбеђење средстава за уређење воћних расадника и изградњу пута Нови Пазар-Беране; предизборној агитацији и насиљу над

бирачима од стране припадника опозиције; кандидатури Живка Шушића за срез дежевски; интервенције и лична молба - 1935-1938.

година: 1935-1939.

фолијација: 381-421

57 364 *Тасић Светозар* (срез мориховски, Вардарска бановина) - Преписка у вези доделе помоћи пострадалима од поплаве у срезу и за поправку пута - 1936, 1937.

Тешић Максим (срез которварошки, Врбаска бановина) - Преписка о кадровским померањима у срезу и расподели кредита за јавне радове у Врбаској бановини; молба Максима Тешића за материјалну помоћ да би "сузбио опозицију која купује гласове за изборе децембра 1938. године" - 1937, 1938.

Тодоровић Бранко (срез галички, Вардарска бановина) - Интервенције народног посланика за постављење или премештање државних службеника и др.; молба за пријем - 1935-1938, s.a.

Томашевић Жарко (срез вуковарски, Дринска бановина) - Преписка о кадровским померањима у интересу странке и записник са седнице Среског одбора ЈРЗ у Вуковару о избору Жарка Томашевића за посланичког кандидата у срезу вуковарском; интервенције - 1937, 1938.

Томић Бранко (срез митровички, Дринска бановина) - Преписка у вези одржавања манифестационог - радикалскиг збора уочи парламентарних избора маја 1935. године и кадровских померања у интересу ЈРЗ; интервенције - 1935-1938, s.a.

Томић Јеврем (срез тителски, Дунавска бановина) - Преписка у вези издвајања општина Горњи и Доњи Ковиљ из среза Тителског; интервенције - 1936, 1937.

Тонић Тодор (срез лесковачки, Вардарска бановина) - Преписка о кадровским премештајима и редукацији функција Драгише Цветковића на терену ("или народни посланик или председник општине Ниш"); интервенције - 1935-1938, s.a.

Трбић Василије (срез прилепски, Вардарска бановина) - Молба В. Трбића за постављења, премештаје и унапређења државних службеника - 1935.*

Трпковић Ставра (срез кичевски, Вардарска бановина) - Дописи М. Стојадиновића у вези са организацијом ЈРЗ у срезу, прилога за подизање православне цркве, активности Ставре Трпковића на терену пред општинске изборе - 1935, 1936.

Турк Рајко (град Љубљана, Дравска бановина) - Преписка у вези доделе помоћи Соколском друштву и Дружби Св. Тирила и Метода у Љубљани - 1938.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 422-485

57 365 *Урошевић Мирко* (срез хомољски, Моравска бановина) - М. Урошевић препоручује и шаље у прилогу молбу Црквене општине у Крепољину за помоћ

* Види групне интерпелације Драгише Стојадиновића и др. народних посланика.

на изградњи капелице; забелешке N.N. о молби М. Урошевића за откуп “Историје Југославије” и његовом преласку у ЈРЗ - 1936, s.a.

година: 1936, s.a.

фолијација: 486-489

- 57 366 **Васић Тихомир** (срез азбуковачки, Дринска бановина) - Т. Васић обавештава о извршеној организацији ЈРЗ и образовању месних и општинских одбора у срезу - 1936, s.a.

Вебле Андреј (срез брежички, Дравска бановина) - Меморандум групе народних посланика из Дравске бановине и чланова посланичког Клуба ЈРЗ, којим траже кредит за изградњу пруге Чрномел-Врбовско. Молба групе народних посланика из Дравске бановине и чланова Посланичког клуба ЈРЗ да се “Кметској посојилници Љубљанске околине” одобри санациони предлог - 1935, 1936.

Величковић Миладин (срез пољанички, Вардарска бановина) - Молба за бесплатне карте за гласаче на парламентарним изборима 1938. године; интервенције - 1936, 1938.

Веселиновић Милорад (срез батински, Дунавска бановина) - М. Веселиновић тражи смењивање среског начелника и интервенише за постављење - 1936, 1937.

Врбић Велимир (срез ужички, Дринска бановина) - Молба В. Врбића и других у вези са одликовањем чланова Одбора за проучавање законског предлога о привредним задругама - 1938.

Вујасиновић Вук (срез бенковачки, Приморска бановина) - Кабинет М. Стојадиновића обавештава о додели помоћи за изградњу цркве и исхрану становништва Бенковачког среза и за откривање споменика краљу Александру у Сињском срезу; молбе народног посланика за бесплатне карте - 1936-1938, s.a.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 490-511

- 57 367 **Захарић Чедомир** (срез златиборски, Дринска бановина) - Преписка о потребама среза и бановине (обезбеђење кредита за изградњу путева и подизање цркве у Кремнима); кадровским померањима у интересу ЈРЗ; интервенције - 1935-1937, s.a.

Здравковић Миленко (срез неготински, Моравска бановина) - М. Здравковић извештава о поцепаности унутар ЈРЗ захваљујући недоличном понашању и раду среског начелника Миливоја Жугића (са предлогом за његово уклањање) - 1936, 1937.

Зејнел-бег Ибрахим Страцимир (срез качанички, Вардарска бановина) - Извештај народног посланика о извршеним изборима за Вакуфско-меарифски сабор у Скопљу и Сарајеву маја 1937. године и потреби смењивања садашњег наиба у Скопљу Февзије Хаџи Хамзића са положаја - довођења друге личности на његово место у циљу смиривања ситуације међу муслиманским становништвом; интервенције и честитке - 1937, 1938, s.a.

Зелковић Бошко (срез босанско-крупски, Врбаска бановина) - Б. Зелковић извештава о свом раду на терену међу муслиманима, протествује због интрига око његове личности приписујући му нетолерантност према муслиман-

ском живљу као и због премештаја државних службеника по жељи народног посланика Нурије Поздерца - 1935.

Зубер Никола (*град Цетиње, Зетска бановина*) - Говор Николе Зубера (у форми летка) одржан 28. августа 1935. године у Цетињу - о његовом раду у Народној скупштини после петوماјских избора, политици Стојадиновићеве владе и сл.

Писмо Николе Зубера из Париза о расположењу француске јавности према Југославији, изазваном и на основу рада Б. Јевтића и Д. Којића, који код Француза траже подршку да дођу на власт у Краљевини Југославији.

Преписка о: смењивању бана Сочице; раду бана Иванишевића; кадровским померањима у интересу бановине; разлозима да се Митар Дрецун не постави за сенатора; потребама бановине и среза (исхрана становништва, изградња цетињског водовода); кандидатима за посланичке изборе и ситуацији око избора - децембра 1938. год.; делатности Н. Зубера у својству председника Анкетног одбора за питање нафте и председника Одбора за подизање споменика краљу Александру на Цетињу; интервенције - 1935-1938.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 512-590

57 368

Живадиновић Бора (*срез моравски, Моравска бановина*) - Преписка о питањима: одређивања цена дувану, изградње зграде за прераду дувана и среске зграде; лична молба за запослење и позајмицу - 1935-1937, 1939, 1940.

Живковић Радослав (*срез височки, Дринска бановина*) - Молба Радослава Живковића да се кандидује за посланичке изборе децембра 1938. године, и за доделу бесплатних возних карата - 1936, 1938.

Живковић Тодор (*срез велешки, Вардарска бановина*) - Преписка о: потребама среза (изградња мостова - говор Тодора Живковића и других приликом освећења моста на реци Топлици у срезу велешком; помоћ поплавленима, изградња здравствене станице; финансирање курса за унапређење пољопривреде); неправилном раду Југословенског завода за извоз опијума у Скопљу и раздвајању Трговачко-индустријске коморе у Скопљу на два дела; организацији ЈРЗ у срезу лепеничком (са записником са конференције у прилогу); победи кандидата ЈРЗ на општинским изборима и кандидата за парламентарне изборе у срезу; кадровским премештајима у интересу странке; потреби изградње пруге у Шумадији и повезаности Тополе са Београдом. Писмо Тодора Живковића о чињеницама које су биле одлучујуће приликом његовог гласања за Конкордат.

Т. Живковић шаље лист "Југословенски север" и упозорава на два чланка - о постављењу бана Светислава Рајића и о Војводини у прошлости и садашњости.

"Кроз рад за добро народа 1935-1938" - Извештај Т. Живковића о свом посланичком раду.*

Живојиновић Душан (*срез пожаревачки, Дунавска бановина*) - Писма Д. Живојиновића о стању у Пореском одељењу у Пожаревцу; честитка Стојадиновићу на избору за председника Управе Београдске берзе (маја 1939. годи-

* Фотографија мостова на реци Лепеници у селу Бадњевци и на реци Бабуни - прилози акту од 1. фебруара 1937, и фотографија моста на реци Лепеници у селу Бадњевци - прилог акту од 10. јануара 1938, налазе се у фотозбирци Архива Југославије.

не); збивањима после одласка Стојадиновића са власти и искључења из ЈРЗ - 1935, 1939.

година: 1935-1940.

фолијација: 591-711

ПРЕПИСКА СА ЛОКАЛНИМ ОРГАНИМА ВЛАСТИ

58 369 ДРАВСКА БАНОВИНА *

Преписка среских и општинских органа и појединачна у вези: расположења народа у Словенији према ЈРЗ и придобијања групе Крамер и Пуцел-Марушић за ЈРЗ (срез љубљански); разбијања совјетског мишљења и клеро-фашизма, прикључења Републици Аустрији, стављања ван снаге Закона о “Соколу” и поновног успостављања “Орела”, негативног односа према групи Крамер, Марушић и Пуцел (срез цељски); резолуције (од 2. августа 1935) грађана општине Река о питању решавања аграрне реформе (срез кршки); апела родитеља (Коцмур, Крајегер, Стрмецки, Зихерл и др.) за прекид штрајка глађу њихове деце - затвореника у Сремској Митровици (27. фебруар 1937); интервенције за молбе општине Љубљана за доделу зајма за санацију трамвајског саобраћаја; доделе зајма од стране Државне хипотекарне банке општини Марибор за финансијске трансакције са Мариборском штедионицом и за сузбијање незапослености у општини Блед; за куповину плаца за изградњу парка; одобрења извоза дрва у Египат и да се девизе добијене на тај начин употребе за увоз памука из исте земље; доделе помоћи за изградњу саобраћајница, подизање цркве, за пострадале од елементарних непогода и сл.; кадровских промена; реактивирања у државну службу; честитке и др.

година: 1924, 1935-1938, 1940.

фолијација: 1-72

58 370 ДРИНСКА БАНОВИНА **

Извештаји среског начелника и председника општине Шабац о: конференцији ЈНС у Шапцу 13. јула и 13. новембра 1937. године, збору који је одржао Воја Јањић у Врњачкој Бањи на којем је нападана влада због односа према Конкордату (у прилогу писмо епископа жичког Николаја упућено Корошецу, о прогону православне цркве због њеног става према Конкордату) - 1937. год.; широј конференцији среског и месног одбора ЈРЗ за град Шабац и срез поцерски - 14. октобар 1937. године, одржаној у вези Споразума УО, приликама у Шапцу и срезу поцерском пред предстојећу посету Стојадиновића, прослави стогодишњице Шабачке гимназије, забрани растурања летка “Православни хришћани у Југославији”, са потписом Иринеја Ђорђевића, епископа далматинског - у вези Конкордата (штампани летак у прилогу), смени градске управе Шабац, изградњи саобраћајница и ПТТ мреже, деловању бившег народног посланика у срезу поцерском и његово уклањање на захтев Аце Станојевића и Корошеца, политичкој ситуацији и сарадњи среског начелника и председника општине Шабац са комунистима; два летка о дочеку шабачко-ваљевског епископа Симона у Шапцу, 22. августа 1937.

* Две фотографије са свечаности откривања споменика краљу Александру у Ракеку уз акт од 17. октобра 1937, налазе се у фотозбирци Архива Југославије.

** Фотографија освећења чесме М. Стојадиновића у Српској Трнави, срез бијељински - налазе се у фото-збирци Архива Југославије.

Преписка среских и општинских функционера и појединаца у вези: рада и кадровских померања; плакат којим се позивају грађани Чачка на конференцију у вези са Конкордатом - 24. децембар 1936. године, на којој ће говорити епископ жички Николај (срез трнавски); самовоље и злостављања муслимана и католика од стране полицијског чиновника (срез височки); дочека М. Стојадиновића у Сарајеву; доделе кредита и помоћи за изградњу, реконструкцију и адаптацију комуналних објеката, саобраћајница и сл.; молбе, препоруке и ургенције за запослење, премештај и др.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 73-257

58 371 ДУНАВСКА БАНОВИНА

Извештаји, представке и преписка среских начелника, председника општина и појединаца у вези: рада управних власти (углавном лошег рада) и захтева за њихово смењивање; сложене политичке ситуације у Новом Саду и сукоба управних и политичких власти (случај Стевана Тирића, Бранка Илића, Дуде Бошковића и др); сукоба браће Божића и министра Цветковића и његових присталица (срез лепенички); прилика у срезу ковинском у вези поремећених односа између среског начелника и председника ковинске општине; позива омладине Хрватске да организују и изводе атентате на банове и ministre (исечак из "Хрватског дневника"); збора Љотићевих присталица 16. маја 1937. године у Смедереву; говора председника општине Смедерево приликом освећења немачког гробља; јачања опозиције у срезу гужанском; прослава 20-годишњице присаједињења Војводине Краљевини Србији; политичког стања у срезу врачарском и протеста грађана против Воје Станисављевића и њиховог заступника; надокнаде за експроприсано земљиште у Белој Цркви; укидања руских институција (Бела Црква); финансирања и изградње комуналних објеката и саобраћајница; отварања школа; корупције у општини и рада против ЈРЗ (општина Крагујевац); разне ургенције за постављење, премештај, пријем и сл.; поздравни телеграми и честитке; два летка за и против Милана Стојадиновића (срез гужански); поздравни телеграми и честитке; позиви на локалне свечаности и др.

година: 1924, 1935-1940, s.a.

фолијација: 258-625

59 372 МОРАВСКА БАНОВИНА*

Преписка локалних органа и појединаца у вези: политичке ситуације, комуналних проблема и потреба; боравка Веље Поповића и П. Живковића у Варварину и отворено писмо В. Поповића у коме се критикује Краљевска влада и председник Стојадиновић због Конкордата, и с тим у вези, његовог односа према православној цркви (срез темнички); политичког рада опозиционих народних посланика - Драгише Стојадиновића, Васе Трбића и др., жалбом истих у којој се протестује против поступка владе и државних органа, који их спречавају у њиховом раду (срез неготински); ометање политичког рада у срезу царибродском од стране Драгише Цветковића, председника Бановинског одбора ЈРЗ (срез пиротски); агитације свештеника В. Димитрије-

* Фотографије Основне школе у Јагодини и споменика краљу Александру у Јовцу, срез белички, налазе се у фотозбирци Архива Југославије.

вића (срез моравски) и среског начелника за срез левачки против листе М. Стојадиновића на изборима децембра 1938. год.; незаконитог ускраћивања прихода општинској и државној каси од стране председника општине Подужево - противника ЈРЗ; рада и политичког држања среских и општинских функционера са предлозима за премештај у интересу ЈРЗ; отварања и поновног успостављања општинских судова; доделе кредита и помоћи за подизање фабрика, изградњу школа, саобраћајница и других комуналних објеката; ургенције и препоруке за запослење, премештај и сл.; захтеви за пријем, позиви на локалне свечаности и сл.

Резолуције са народног збора среза кључког, од 18. јануара 1936. године, о подизању моста код Кладова и успостављању железничке везе са Румунијом и 2 летка у вези подизања моста Кладово - Турн Северин.

Изјава Аурела Леа, који је у функцији комесара присуствовао збору НРС у Крушевцу, 26. јануара 1936.

Проглас Удружене опозиције од 15. децембра 1936. године (Аце Станојевића, Љубе Давидовића и Јована Јовановића) у којем се критикује рад владе и М. Стојадиновића.

Извештрај Станоја Протића о беседи др Николаја Велимировића, епископа жичког у Јагодини 10. октобра 1937. године, после које је Илија Бирчанин одржао говор против Конкордата и режима.

година: 1932, 1935-1939, s.a.

фолијација: 1-254

59 373 ПРИМОРСКА БАНОВИНА

Преписка среских, општинских органа и појединаца Приморске бановине у вези: опште политике, економске и комуналне ситуације на терену; терора мачековаца над православним живљем (срезови: метковићки, љубушки, дувањски); политичких прилика у Босни - кампањи опозиције и улози Главног одбора ЈРЗ у спречавању опозиције; прогона и премештаја чиновника - Срба из Босне и Херцеговине од стране муслимана (срез мостарски); лоших привредних и економских прилика у срезу сињском; ширења "комунизма" у Омишу; рада Жандармеријске станице у Витезу "која штити искључиво католике"; отпуштања радника у Бродоградилшту - Сплит; тешке финансијске ситуације у граду Сплиту и неопходне помоћи за изградњу комуналних објеката, саобраћајница и сл.; спора између "Електричног предузећа" и Фабрике цемента "Dalmatia" у Сплиту (исечци из штампе); тешког економског стања и помоћи у храни, изградњи саобраћајница, комуналних објеката и др. (срезови: бенковачки, кнински); смене општинске управе у Купресу "која је у рукама Мачековаца"; ургенција у циљу прихватања оставке бана Јаблановића и друге препоруке и ургенције за реактивирања у државној служби, премештаје и др.

година: 1929, 1935-1939, s.a.

фолијација: 255-382

60 374 САВСКА БАНОВИНА

Преписка среских и општинских органа и појединаца о политичким и комуналним проблемима и потребама административних јединица;

збивањима у Глини, сукобу “Сокола” и сељака, и догађајима у Петрињи; насиљу Хрвата на челу са Артуковићем над српским становништвом (срез госпићки); терору мачековаца и “Хрватске слоге” над православним живљем и пасивном понашању органа власти (срезови: бродски, загребачки, карловачки, осијечки); поравнању у спору наше земље са Аустријом по питању својине “Белја”; терору власти “одоздо”; доношењу закона о накнади штете од стране села или општине, уколико се не утврде актери (срез вировитички); неподобности Михалцића за подбана Савске бановине, због пасивног понашања у функцији управника полиције у Загребу; нередима и компромитовању владе приликом откривања спомен-плоче краљу Александру у Загребу; предизборној кампањи; додели кредита и помоћи за изградњу школа, домова, извођење мелиорационих радова, насипа уз корито Саве и сл.; кадровима у средској и општинској управи; ургенције и препоруке за запослење, премештај, помоћ; позиви за присуствовање локаним скуповима и забавама, честитке, захвалности и др.

година: 1935-1940, s.a.

фолијација: 1-160

60 375 ВАРДАРСКА БАНОВИНА

Преписка средских и општинских органа, као и група грађана и појединаца у вези са питањима: опште политичке ситуације и комуналне политике; рада и кадровских промена; предизборне кампање и кандидатуре за изборе 1938. год.; терора опозиције на изборима у Куманову; извештаја потпредседника Матовића поводом смене општинске управе у Скопљу на челу са Пантом Јовановићем као председником, односно о успешном вођењу комуналне политике у току њиховог двогодишњег мандата (1939); апатиčnosti и протеста грађана Скопља због доласка на власт Панте Јовановића и потпредседника Матовића; жалбе председника општине Велес против рада и закључка скупштине Месног одбора ЈРЗ, одржане 16. априла 1938. године; злостављања и малтретирања Срба, досељеника и мештана, од стране Арнаута који, “иако у мањини, заузимају кључне функције у срезу Ђаковичком”; захтева за задржавање посланичког мандата министра Милана Симовића у срезу жеглиговском; узурпирања општинског земљишта од стране сенатора С. Крстића (Охрид); финансирања и извођења хидротехничких и мелиорационих радова у Охриду из кредита за јавне радове; адаптације и отварања школа, судова и других комуналних објеката; ургенције, молбе и препоруке за запослење, премештај, пријем (Ђира Маневић и др), помоћ и сл.; поздравни телеграми са скупова грађана, позиви за присуствовање локалним свечаностима и др.

година: 1935-1940, s.a.

фолијација: 161-426

60 376 ВРБАСКА БАНОВИНА

Преписка средских и општинских органа власти и појединаца о: политичким приликама и раду средских и општинских функционера; смени председника општине Бања Лука (Афгана), његовом извођењу пред суд, ослобађању од кривице, захтеву грађана за његово поновно враћање на место председника општине, оптужбама против угледних бањалучких грађана и сл.; сукобу општинских (управних) и полицијских власти због прогласа

општине Бања Лука о рушењу зида између два православна имања и о оптужбама “о заштити Муслимана”; ширењу мржње и раздора између Срба и муслимана од стране председника општине из Сарајева; приликама у срезу јајачком и злоупотребама народног посланика С. Марјанца; вређању личности М. Стојадиновића на збору 7. новембра 1937. године у Дрвару; отварању фабрике целулозе у Дрвару; додели кредита и помоћи за изградњу и отварању трговачке академије, гимназије, техничке школе, поправке водовода и сл.; успостављању среског суда (у Дрвару и Дервенти); молбе и ургенције за пријем и сл.

Записник са састанка одбора бивше ЈМО и угледнијих грађана, од 3. септембра 1935, у вези избора муслимана за већника Градског поглаварства - Бихаћ.

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 427-470

61 377 ЗЕТСКА БАНОВИНА*

Преписка среских, општинских органа и појединаца у вези: опште политичке ситуације; комуналне политике и потреба; спровођења избора; конференције (30. октобар 1939) председника општина и других лица у вези Споразума Цветковић-Мачек (срез даниловградски); терора над члановима Соколског друштва и чета по срезу дубровачком од стране сепаратистичких елемената; прилика на Косову - подређеног положаја Срба, групи-сања муслимана и њиховог економског, политичког и националног јачања (срез митровачки); јачања опозиције - Комунистичке партије у срезу шавничком; крвавих догађаја 26. јуна 1936. године у Цетињу; изградње пруге Билећа-Никшић; дочека Милана Стојадиновића 24. септембра 1935. године и 11. септембра 1938. године поводом прославе 60-годишњице ослобођења Цетиња и изградње прве железнице у Црној Гори; рада начелника среза никшићког - његовог смењивања са положаја и поновног враћања; кризе дубровачке општине и смене општинске управе у Пећи; неактивности и малверзације народног посланика Сладојевића (срез никшићки); рада и кадровских померања у среској и општинској управи; доделе зајма и помоћи за комуналне потребе (изградњу комуналних објеката, саобраћајница, просветних, здравствених, културних и верских институција); захтева за помоћ крајевима пострадалим од елементарних непогода; дозвола за садњу дувана; ослобођења од општинских дажбина; поновног успостављања окружних судова; потребе за недељним листом (срез митровачки); молбе, ургенције и препоруке за запослење, реактивирање у државну службу, премештај и сл.; пријема у циљу изношења политичких и комуналних проблема, и др.

Извештај среског начелника у Подгорици о сукобу комуниста са жандармима приликом погребца Радована Петровића, броју погинулих и рањених; летак (прилог писму појединца из Подгорице) Црногорске народне омладине против владе М. Стојадиновића а за народни фронт слободе поводом крвавих догађаја у Подгорици и терора према црногорском народу, посебно према истакнутим црногорским комунистима (1937). - 1923, 1925-1928, 1933-1940, s.a.

* Фотографија школске зграде у Гусињу, срез андријевачки, прилог акту од 30. септембра 1937. године, налази се у фотозбирци Архива Југославије.

Представка "Представника слободоумних народно демократских група Удружене опозиције из Црне Горе" Николе Шкерковића и других у којој протестују због немара за економско-привредни развој Црне Горе и против незаконитости и насиља органа државних власти почињених у Црној Гори (1936); друге представке појединаца и група у којима се тражи решавање горућих питања Црне Горе - питање пензионера, перјаника, ратне штете, перпера, реквизије, сељачких дугова, исушивања Скадарског језера, изградње Јадранске железнице, јавних радова, смењивања бана Петра Иванишевића и др.

Евиденција о молицима, са кратким садржајем молби, које се односе на подручје Зетске бановине (с.а). 1935-1938, с.а.

година: 1923, 1925-1928, 1933-1940, с.а.

фолијација: 1-751

62 378 УПРАВА ГРАДА БЕОГРАДА

- *Милан Аћимовић, управник града Београда* - извештава Милана Стојадиновића о преписци између Тасе Динића, који борави у Прагу, и Милана Грујичића из Београда, као и Т. Гачића и М. Савића (фотокопије писма у прилогу), као и о усташкој емиграцији у Немачкој (Јелић) и Италији (1937).

М. Аћимовић извештава о безбедносној ситуацији у Београду - годишњици "Крваве литије", разговору са представницима Народне одбране и др. (1938).

Преписка у вези наведеног тровања патријарха Варнаве, анонимних достава о завери људи П. Живковића против М. Стојадиновића и режима, интервенција за запослење у МУП-у, издавања дозвола за ношење оружја и др. Предлог Милана Аћимовића за размештај виших чиновника у ресору МУП-а - 1935-1938.

- *Градско поглаварство Београд* - Преписка Поглаварства са Миланом Стојадиновићем у вези: политичког стања у Београду и селима у његовој околини; доношења Статута за град Београд и избора градског чиновништва "од поверења Странке" (ЈРЗ) - с.а.; предлога Уредбе о одобравању кредита за подизање радничких станова; доделе зимске помоћи сиромашним грађанима; ургенције за запослење, премештај и сл.; програм прославе славе Београда - Спасовдана (1936, 1937); позиви на отварање Зоолошког врта и др. Списак одборника општине града Београда који су примили летак потписан од стране Богомира Богића и песма ругалица - "Богомире" (1933), као и преписка друштва и удружења за уређење, улепшавање и преуређење Београда и околине.

- *Градска општина Панчево* - Преписка председника Градске општине Панчево Васе Исаковића о: политичким приликама у Панчеву и организовању ЈРЗ; негативном политичком деловању министра Светозара Станковића у Војводини; разговору Исаковића са Мишом Трифуновићем са молбом за упуте како да се постави према акцији коју води Трифуновић у име Радикалне странке (1935); скретању пажње Стојадиновићу у вези вођења кадровске политике, нарочито у Јужном Банату, где већина чиновника агитише за опозицију; намери министра правде да у Новом Саду отвори (противзаконито) 5-6 јавнобележничких места; посредовању Исаковића за пријем Ј. Awendera поводом сарадње немачке политичке групе у Југославији и ЈРЗ

(1938); молбе и ургенције за запослење, премештај, пријем и сл. - 1933, 1935-1938, s.a.

година: 1933, 1935-1938, s.a.

фолијација: 1-168

ПРЕПИСКА СА ЛИЧНОСТИМА ЛОКАЛНОГ ОДНОСНО РЕГИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА

62 379 ДРАВСКА БАНОВИНА

- *Кобал Алојзиј* - Писмо А. Кобала из Љубљане, упућено Милану Стојадиновићу, министру финансија, у којем моли за интервенцију код Народне банке у Београду за повећање кредита Трговачкој банци; два писма којима позива Стојадиновића да присуствује лову на дивље козе у Бохињу - 1926.

- *Корошец др Антон*, председник Министарског савета у пензији - Писмо Корошеца упућено Милану Стојадиновићу, министру финансија, са прилогом - извештајем Фрање Жебота и његових пријатеља из Марибора о терору среских начелника у Дравској бановини над потписницима неутралне листе у време допунских сенаторских избора у Дравској бановини - 3. фебруар 1935. године; преписка о кандидатима за банове и помоћнике банова; сагласности на оснивање Фонда за градњу Универзитетске библиотеке у Љубљани и реализације зајма за њену изградњу; приједи и сл. - 1934, 1935.

- *Коруна др Милан*, адвокат из Љубљане - Писмо Милана Стојадиновића М. Коруна са молбом за извештај о резултатима општинских избора у Дравској бановини и избора за Радничку комору, са напоменом да у Србији и Црној Гори има доста независних или грађанских, тј. опозиционих листа (1933). Писма М. Коруна у којима извештава о предизборној кампањи у Дравској бановини (1938) - постојању паралелне листе ЈРЗ и личне кандидације за срез љубљански, улози штампе у агитацији међу напреднијим Словенцима против ЈНС, и с тим у вези, молба за ревидирање одлуке о забрани излажења листа "Словенска беседа" и субвенције поменутом листу; апстиненцији словеначких радикала око "Словенске беседе" за изборе у децембру 1938. године; ситуацији после избора са идејом за оснивање друштва које ће окупљати оне који имају поверења у политику Милана Стојадиновића и који желе сарадњу са ЈРЗ; молбе за пријем и др. - 1933, 1938, 1939, s.a.

- *Милер др Феро*, адвокат и бански већник из Марибора - Писма Ф. Милера упућена Стојадиновићу о: политичким приликама у Дравској бановини (са исечцима из словеначке штампе у прилогу), немогућности сарадње са сепаратистичким елементима који отвореним племенским и верским сепаратистичким понашањем одбијају присталице бивше СЛС - у циљу њиховог сузбијања предлаже покретање листа у Марибору који ће заступати идеологију ЈРЗ; акцији Немаца на граници, општој економској и политичкој ситуацији у Марибору и оклини; организовању прославе у пограничном појасу под називом "манifestација за краља и домовину"; привредним и другим потребама северне границе (регулације река, подизање школа на граници, радио станице у Марибору, изградња цеста и сл.); његовом именовану за дописника ЦПБ-а у Марибору; одређивању кандидата за Народну скупштину из Дравске бановине; потреби организовања радништва за ЈУГОРАС; кандидатури Милана Стојадиновића за срез Леви брег (1935); проблему доделе зај-

ма Ф. Милеру од стране Цељске посојилнице, која је у рукама ЈНС; честитке Стојадиновићу на успешној спољној политици, сенаторским изборима и др. - 1935-1939.

- *Равник др Рудолф, адвокат из Марибора* - Писма Равника, припадника радикала, који се жали на понашање СЛС према њима у сада заједничкој ЈРЗ, обавештава Стојадиновића да је бан Натлачен, после доласка из Београда, конферисао са присталицама СЛС, а радикале игнорисао - 1935.

- *Шкуљ др Карло, жупник, бивши народни посланик, Долења при Рибници* - Милан Стојадиновић моли за помоћ К. Шкуља при избору др Ловренчића за народног посланика среза Кочевје (1935). Писма К. Шкуља о: говору др Ловренчића против владе Милана Стојадиновића, са захтевом за кадровске промене у срезу Кочевје због допуштања таквих зборова; зборовима који су осудили деловање др Ловренчића и изразили јавну захвалност Милану Стојадиновићу за доделу кредита за јавне радове и послати кукуруз за срез Кочевје; изградње водовода Добро Поље и Содражица - Долења; помоћи за санирање Млекарске куповне и продајне задруге у Долења васи; ургенција за премештај и унапређење и сл. - 1935, 1936, 1938, 1939.

година: 1926, 1933-1939.

фолијација: 169-279

62 380 ДРИНСКА БАНОВИНА

- *Бингулац Никола, бивши народни посланик из Вуковара* - Писма Бингулца упућена Стојадиновићу којима га обавештава да мачековци у Вуковару и околини преносе вести да ће Мачек приликом његовог доласка у Београд примити око 30 милиона динара од Народне скупштине на име дневница њихових посланика; моли да прими на земаљску листу Марка Бингулца или Стевана Ђурђевића, "који су врло омиљени у народу", честита Стојадиновићу рођендан и др. - 1937, 1938.

- *Давидовић др Душан, директор Градске штедионице Сарајево* - Писма Д. Давидовића: са агитационог пута и одржаних зборова и конференција по Босни уочи општинских избора 1936. године и политичкој ситуацији у срезovima - травнички, рогатички, чајнички, фочански, јајачки, Бајина Башта, ужички крај, односно Сребрнички срез; о одржаној конференцији ХСС - др Шутеја у Сарајеву и његовом говору по питању решавања "хрватског питања" и непризнавања политичког пакта са Италијом и Бугарском; разговору са митрополитом Зимоњићем и поверљивом разговору уредника "Југословенског лојда" из Загреба са патријархом Варнавом о Конкордату; свечаности приликом 10-годишњице помена Николи Пашићу (говор др Спахе и чланци из "Југословенског листа" о личности Пашића у прилогу); намери Добросава Јевђевића, председника општине Прача, "јевтићевца", да приђе ЈРЗ; ликвидацији дуговања код Градске штедионице Сарајево, за дизање споменика Авди Сумбулу и Мутевелићу; моли за упутство како да се постави према Хрватима у Босни који желе да (као и муслимани) приђу режиму и користе погодности које им он може пружити; захтев за интервенцију државног тужиоца да се обустави писање "Балкана" о сарајевској Средњој техничкој школи, "које каља углед њеног директора"; молбе, ургенције и препоруке за постављење, премештај, пријем и др. - 1935-1937.

- *Гњатић Коста*, бивши народни посланик из Сарајева - представка Гњатића којом скреће пажњу Стојадиновићу на узроке због којих српски народ у Босни слабо приступа ЈРЗ - неслози између Срба и муслимана, терору ХСС посебно у срезу столачком, утицају Конкордата, лошој организацији ЈРЗ и сл.; писмо којим прослеђује текст представке 79 потписника из Стоца о приликама у овом срезу - премештају 24 чиновника, искључиво Срба православца и муслимана, и постављењу Хрвата католика, са молбом да се опозове најновији премештај Мустафе Ризванбеговића, управника среске закладе; писмо којим саопштава своје мишљење о питању постављења новог бана Дринске бановине - 1937, 1938.

- *Лужанин др Божидар*, управник болнице у Сремској Митровици - Писма др Лужанина упућена Милану Стојадиновићу у којима га извештава о политичкој ситуацији у срезу митровачком непосредно пред изборе 1938. год. - неоправданом протежирању Милана Миличића за народног посланика од стране бана Рајића, Мирка Латаса, министра Цветковића и среског начелника; због злоупотреба које су они вршили, моли да га стави на листу за предстојеће изборе; захтев да се поново врати у Сремску Митровицу за управника болнице - 1936-1938.

- *Спахо Мехмед* - Пропратни акт Мехмеда Спахе уз два писма прослеђена Милану Стојадиновићу (којих у прилогу нема) - 1924.

година: 1924, 1935-1938.

фолијација: 280-367

62 381 ДУНАВСКА БАНОВИНА

- *Бркић Лазар*, инспектор Министарства просвете у пензији, потпредседник Радикалне социјалне странке - Вршац - Писма Л. Бркића упућена Стојадиновићу у којима износи своје идеје за решење хрватског, односно српског питања; доставља курикулум вите (curriculum vitae) из кога се види да је био велики национални радник, лист "Војводина" - орган ЈРЗ, у којем су штампани његови чланци "Хрватско питање и бројеви", говор о Николи Пашићу приликом 10-годишњице његове смрти, говор на Скупштини Матице српске, летак "Лице и наличје Господарске слоге у Вршцу", летак "Моја реч Радикалима у Осијеку и осијечком изборном округу" из 1925. године у којем је описан рад Ђуре Јанковића, шефа Аграрног уреда у Осијеку, као и Јована Божића, председника општине Осијек, који је предложен за посланичког кандидата 1938. године; замера М. Стојадиновићу што је повукао своју одлуку о његовој кандидатури на заједничкој листи за срез ковински, која је резултат зборног споразума за РСС и ЈРЗ; извештава да је вођство РСС сменило Павла Тодоровића са положаја председника Акционог одбора РСС, а Вељка Николића са положаја главног секретара, због лошег рада на изборима децембра 1938. године и губљења контакта РСС са ЈРЗ, тражи обећану новчану помоћ - 1937-1939.

- *Драгомировић Миливој*, јавни бележник из Новог Сада - Извештај М. Драгомировића о политичким приликама у Новом Саду - групи Дуде Бошковића, и потреби уједињења фракција ЈРЗ (1936); кандидатури др Брање Николића за посланичког кандидата за срез новосадски (1938); писмо којим одобрава избор др Александра Адамовића за посланичког кандидата среза новосадског, са којим је обишао неколико општина и придобио две

опозиционе општине Новосадског среза; молба за интер-венцију да се у Новом Саду не оснује пето јавнобележничко место - 1936, 1938.

- *Грачанин И. Гаја*, директор "Путника", главни секретар Друштва "Фрушка гора" - Нови Сад, ротар - Писма Грачанина којима обавештава Стојадиновића о свом путу по Словенији и Хрватској у циљу развоја националног туризма, као и о приватној посети председнику ХСС - др Мачеку; доставља препис дописа Одељења за промет страних новина и часописа које демантује гласине у вези са написом, који је изашао у листу "Правда", у којем се говори да су се представници новосадске дирекције Друштва "Путник" (Гаја Грачанин, Самујло Шмолка) споразумели са неким царинским чиновницима о бесцаринском увозу страних листова и часописа; моли да се да Министарском савету на разматрање Уредба о унапређењу туризма - 1935, 1936.

година: 1935-1939.

фолијација: 368-420

63 382 МОРАВСКА БАНОВИНА

- *Брачинац Душан*, трговац и бански већник из Ражња - Д. Брачинац извештава о: стању и раду на организовању ЈРЗ у Моравској бановини, са предлогом неопходних кадровских промена у среским и општинским органима управе; ситуацији у срезу расинском, "леглу борбаша" и кадровском јачању ЈРЗ; потреби одржавања зборова и конференција широм Моравске бановине и ван ње, уз присуство Стојадиновића и других; предлозима за постављење председника среских и месних одбора ЈРЗ - људи (сељака) из домаће средине; предизборној кампањи и кандидатури за парламентарне изборе 1938. године; захтев за личну кандидацију Брачинца за посланика среза вучитрнског или Сува река; молбе за постављење за члана Аграрне банке, за материјалну помоћ, пријем и сл.; разне ургенције, препоруке и др. - 1935-1939, s.a.

- *Цветковић Драгомир*, професор Гимназије у Пироту - доставља М. Стојадиновићу: брошуру - библијску расправу од Ј.Ф. Рутерфорда, која је наводно уперена против религије, крсне славе и свих светиња; свој чланак "О слободној штампи", штампан у листу "Наш исток", у којем износи лоше стране слободне штампе. Писма Д. Цветковића у којима подржава поли-тику М. Стојадиновића и нада се сигурном успеху на изборима 1938. године; даје предлог да клубови ЈРЗ позову учитеље, свештенике, профе-соре и др. за сарадњу са народом; предлаже начин како да се народ одвоји од Драгољуба Јовановића, народног посланика овог краја; моли премештај за Београд и др. - 1937-1938.

- *Спасојевић Коста*, бивши народни посланик из Ниша - Писма К. Спасојевића у којима износи биографске податке, истиче своје заслуге за време Обреновића и Карађорђевића (о чему у прилогу доставља документацију), наводи да је кућни пријатељ и кум са краљевским намесницима; моли да га постави за сенатора; молба за доделу помоћи за подизање маузолеја на Краљевици и споменика пок. Пашићу; молба за пријем и др. - 1936, 1938.

- *Стојадиновић Милун*, прота из Крушевца, стриц Милана Стојадиновића - Писмо Милуна Стојадиновића упућено Милану Стојадиновићу у којем му одаје признање за скидање Конкордата са дневног реда,

честита на избору за почасног грађанина општине Стопања, захваљује што је носиоцима Карађорђевог звезде указао посебну пажњу, предлаже да се по општинама сачине спискови интернираних за време окупације, повешаних, стрељаних и покланих од непријатеља, те да се одликују живи и домови мртвих; молба за постављење за сенатора; ургенције за: доделу помоћи за довршење школске зграде у селу Бресно поље, реактивирање у државној служби, постављења, премештај и пријем; писмо упућено Аугусти Стојадиновић, којој се захваљује на поклону, честита изборну победу Милану и Драгом и сл. - 1935-1938, 1940.

- *Торбица Манојло из Нишке Бање* - Писма Торбице којима: у прилогу доставља Стојадиновићу на мишљење свој пројекат Закона о оснивању државне банке, која ће издавати, на основу хипотеке на непокретности и пшенице, државне новчанице; извештава о разговору са Ацом Станоје-вићем у вези споразума УО и моли за запослење и постављење за хоно-рарног директора Речног државног бродарства - 1938, s.a.

година: 1935-1940, s.a.

фолијација: 1-115

63 383 ПРИМОРСКА БАНОВИНА

- *Кожул др Марко, министар на расположењу и народни посланик из Шибеника* - Писмо М. Кожула упућено председнику Среског одбора ЈРЗ - Корчула, којим га упозорава, у интересу странке, на подвале које се спремају сенаторским бирачима у Корчули (Цетинић, Коњашећ, Sessa, Табаин); писмо М. Кожула о смени општинске управе у Шибенику, која је изазвала огорчење у грађанству и политичким круговима ЈРЗ са молбом да се успостави стара општинска управа и онемогући Нико Лонго - "сплеткаршош"; писмо Кожула којим се захваљује Стојадиновићу на досадашњој сарадњи и износи разлоге свог некандидовања на парламентарним изборима 1938. године за срез Шибеник и Биоград н/м - 1938.

- *Михаиловић Марко, ђенерал, командант Јадранске дивизијске области из Сплита* - Писма М. Михаиловића о: приликама у Сплиту и личностима на челу општине и Месног одбора ЈРЗ (у прилогу доставља дискусију о општинском буџету за 1938/39 - чланак из листа "Ново доба"; политичком деловању Марка Кожула у шибенском срезу, и могућности преласка организације ЈНС у Шибенику, на челу са Миљивојем Грубишићем, у фракцију ЈРЗ коју води Славко Грубишић; кадровским померањима у Министарству војске и морнарице, избору кандидата за бана Приморске бановине и попуње места министра за физичко васпитање; политичкој ситуацији пред парламентарне изборе, кандидатима на листи ЈРЗ, парламентарним листама, здруживању ЈНС са др Мачеком (у прилогу препис летка Одбора за организацију отпора и борбе под насловом "Без жртава нема слободе, хрватски народ тражи потпуну слободу") - октобар 1938. године; ситуацији после избора у Сплиту; демисији М. Стојадиновића (1939), распаду Чехословачке и потреби споразума Срба и Хрвата због неповољне спољнополитичке ситуације; молба за материјалну помоћ певачком друштву "Гусле" из Мостара и др. - 1938, 1939.

- *Рачић Јакша, бански већник из Сплита* - Писмо М. Рачића уз које шаље М. Стојадиновићу, министру финансија (1924), снимке групе ловаца на Марјану (прилог недостаје); телеграм поводом проглашења Рачића за

почасног доктора Универзитета у Göttingenu, (честитка М. Стојадиновића) - 1924, 1937.

- **Радица Бранислав**, адвокат из Сплита - Б. Радица шаље М. Стојадиновићу елаборат "Основа за оснутак централне мондене ривијере на Јадрану - Меје" у Сплиту (са скицом и фотографијама места где би се изградио комплекс хотела и других објеката); извештава о потреби излажења листа у Сплиту ЈРЗ-оријентације; честита на изборној победи и коментарише резултате избора у Приморској и Савској бановини, који су поново поставили на прво место тзв. хрватско питање - 1938.

- **Урукало С. Душан**, бродовласник и већник Трговачко-индустријске коморе у Сплиту - Писма Д. Урукала Стојадиновићу у којима га извештава о: преговорима бродовласника са поморским радницима, односно са ХРС; предизборној атмосфери и преласку ЈНС-оваца у ЈРЗ, нарочито у срезу Бенковац и Корчула; кандидатури његовог оца, проте Сергеја, на парламентарним изборима; лошим кандидатима на листи ЈРЗ "захваљујући др Новаковићу"; доставља свој чланак "Да ли је имао право др Стојадиновић" објављен у листу "Држава"; молба за постављење оца или сина за члана Управног одбора "La Damaïenne", молба и сл. - 1936, 1938.

година: 1924, 1936-1939.

фолијација: 116-191

63 384 САВСКА БАНОВИНА

- **Белин др Иво**, тајник Згребачке бурзе за робу и вредности, вице-гувернер Народне банке - доставља преписе двеју представки Загребачке бурзе којима се скреће пажња на њене пословне интересе; писма И. Белина којима предлаже доношење амандмана у Финансијском закону, којим би се код ДХБ обезбедио кредит за културне потребе Загреба ("који није једнако третиран као и Београд"), што би деловало повољно на стишавање политичке атмосфере (1935); доставља писмо др Трумбића у вези представке Одбора за помоћ крајевима пострадалим од суше; реферат И. Белина о проблемима у вези са осигурањем доласка немачких туриста у Југославију, са предлогом решења; кратке размене порука у вези емисара на релацији М. Стојадиновић-Мачек; разне интервенције - 1935, 1936.

- **Дежелић Станко**, проф. Трговачке академије у Загребу - С. Дежелић, као члан Месног одбора ЈРЗ - Загреб, моли сагласност за учествовање на конкурс за генералног директора Средишњег уреда за осигурање радника; обавешава Стојадиновића о избору Радована Матијашевића, активног члана ЈНС, моли да министар за социјалну политику Д. Цветковић, овај избор не потврди - 1936.

- **Георгијевић Паја**, адвокат и бански саветник у пензији из Загреба - Писма П. Георгијевића Стојадиновићу у којима говори о узроцима лошег стања ЈРЗ у Загребу; предлаже да се материјално помогне син Стјепана Радића - Владимир, који издаје свој лист "Народни вал", чиме би се придобио за ЈРЗ (против В. Мачека); извештава о збору Народне одбране у Загребу и његовом растурању од стране полиције - 1937, 1938.

- **Ханжек** - Писмо Ханжека из Крижеваца (од 8. априла 1939. године) упућено Милану Стојадиновићу о разговору са непознатим личностима у вези њиховог политичког придобијања - 1939.

- *Елеговић др Иво, адвокат из Загреба* - Писма И. Елеговића у којима износи своја опажања о политичкој организацији Хрвата, односу ХСС према ЈРЗ и српским странкама УО и потреби решавања захтева хрватског народа за равноправност; предлаже зближавање ЈРЗ и ХСС и проширење Споразума СДК и УО и на ЈРЗ; преноси разговор са утицајним члановима вођства ХСС о таквој могућности - 1936, 1938.

- *Костренчић др Марко, професор Универзитета у Загребу и бивши бан* - М. Костренчић честита М. Стојадиновићу поводом говора на великом сабору омладине ЈРЗ у Београду о спољној политици Краљевине Југославије и успеха на парламентарним изборима 11. децембра 1938. године; молбе за пријем - 1937, 1938.

- *Маштровић Љубомир, професор, бивши народни посланик и секретар С. Радића из Загреба* - Писма Љ. Маштровића упућена Стојадиновићу у којима га подсећа на питање амнестије политичких кажњеника и доставља њихов попис, који је израдио са Влатком Радићем; извештава о расположењу гласача у Хрватској с обзиром на изборни Споразум Мачек-Живковић; подсећа на његов говор одржан у Београду 9. децембра 1938. године у којем је цитирао пок. Стјепана Радића, замеравујући му што није споменуо и атентат у Народној скупштини 1928. године, због чега наводи изјаве Стјепана Радића на самртној постељи; моли за решавање свог професорског положаја - 1938.

- *Пернар др Иван, адвокат из Загреба* - Писмо И. Пернара, правног заступника С. Бакарчића, власника тт. Аутоцентрале у Загребу, којим моли др Стојадиновића за интервенцију због повреде стечених права његовог браћеника сугерише да не дозволи да концесију добије Србијанац; ургенција за запослење - 1937, s.a.

- *Плавшић Лука, учитељ из Кореничара (Дарувар)* - Писма Л. Плавшића упућена Стојадиновићу у вези публиковања његових чланака у "Самоуправи" или "Времену" - у прилогу чланак "Разоружање", и у вези парламентарних избора децембра 1938. године - 1938.

- *Рупчић Мато, бивши члан Главног одбора НРС за округ вараждински* - доставља Стојадиновићу своја размишљања под насловом "Нова изградња Средње Европе", као и извештај о ситуацији у Загребу након посете француског посланика - пружању моралне и материјане помоћи Мачековом покрету од стране Јевреја, понуди Француза др Мачеку за помоћ против политике М. Стојадиновића и сл. - 1938.

- *Ружић др Виктор из Сушака* - Два писма др Виктора Ружића, бившег бана Савске бановине, којима се захваљује М. Стојадиновићу на додељеној месечној помоћи књижевнику Анти Дукићу и месечној потпори за гђу Ану Вуковић - 1938.

- *Стопар др Богдан, адвокат из Загреба* - Погледи Б. Стопара на: унутрашње политичке проблеме Краљевине Југославије након убиства краља Александра (1934); решење питања о локалним самоуправама (1936); политичку ситуацију у Краљевини Југославији и постојање двеју оријентација - политике народног и државног јединства и политике засебних политичких индивидуалитета; у прилогу информација "Државна политика и политика министра унутрашњих дела др Корошеца" (1938).

Б. Стопар шаље своје чланке "Права садржина споразума УО" и "ЈРЗ и хрватско питање". Писма Б. Стопара о: уласку у ЈРЗ; подношењу оставке др Мишкулина на положај председника Месног одбора ЈРЗ у Загребу и избору Кабалина; компромитовању Кабалина као председника ЈРЗ - Загреб; канди-

дацији Стопара за срез загребачки, односно чаковачки и вараждински на зборима децембра 1938. године - 1934, 1936-1938.

- *Вомачка Милан из Загреба* - Писма Милана Вомачке, шефу кабинета и Милану Стојадиновићу о: заказивању пријема код председника владе и у функцији изасланика В. Вилдера; реаговању В. Мачека на саопштење о стављању под истрагу државних органа који су суделовали у сењском догађају, франковачким демонстрацијама поводом пресуде због убиства студента Крсте Љубичића; расположењу Вилдера, односно СДС, за наставак контаката са М. Стојадиновићем, разилажењу између СДС и ХСС; регулисању његовог одсуства у договору са министром војним Марићем (разлози поверљиве природе); хонорарима и др.

Извештај од 26. новембра 1937. године о разговору са др Андресом о Мачековим схватањима сељаштва као петог сталежа, опозиционарству Мачека и већине Хрвата, споразуму УО, могућностима уласка Мачека у једну неутралну изборну владу, и о политици М. Стојадиновића - 1937.

- *Зоричић др Милован, председник Управног суда у Загребу и Средњинске управе ловачких удружења Краљевине Југославије* - Преписка М. Зоричића са Миланом Стојадиновићем у вези: измена и допуна Закона о лову; одређивања делегације за одлазак на изложбу о ловству у Берлин, доброг пријама југословенске изложбе и сусрета са Göringom; пораста криминалитета у земљи, новог Закона о иступима, "терора одоздо" - политичког и другог, и начина његовог сузбијања путем законског прописа; непосредно пред преговоре Стојадиновића са Мађарима - о положају наших мањина у Мађарској; реаговања хрватске интелигенције на Споразум УО са др Мачеком; Уредбе о накнади штета почињених из политичких мотива; пута Зоричића у Бугарску и расположења Бугара према Југославији; уношења у Финансијски закон амандмана којим би били промењени услови за стицање права на постављење за судије Управног суда, као и архивског особља суда; ургенције за постављења и унапређења судија; друго у вези лова (учествовања наших ловаца на Балканијади у Атини, поздравни телеграми са скупштина ловачких удружења, позиви на ловачке изложбе и др).

Писма Зоричића о процесу "Лозингер" пред Међународним судом у Хагу 1936. год. - 1931, 1933, 1935-1939.

- *Зубак др Александар, лекар из Загреба* - Писма др Зубака у којима говори о својој активности на окупљању присталица М. Стојадиновића у Загребу и потреби преузимања неопходних мера у циљу јачања утицаја ЈРЗ уочи парламентарних избора децембра 1938. године, кандидовању др Зубака на листи ЈРЗ за град Загреб - 1938.

година: 1931, 1933-1939, s.a.

фолијација: 192-429

64 385 ЗЕТСКА БАНОВИНА

- *Бјеловучић др Звонимир, * адвокат, судија Управног суда, председник Месне организације ЈРЗ у Стону и потпредседник ЈРЗ II - Дубровник* - Два писма М. Стојадиновића из 1933. године у вези загребачких пункција и активности странака србијанске опозиције.

* Десет фотографија Бјеловучићевих вила на мору налази се у фотозбирци Архива Југославије.

Писма З. Бјеловучића са прилозима: Нацрт закона о самоуправама и Нацрт закона о дубровачкој самоуправи, Закон о амнестији по монополским кривицама, Нацрт закона о Јеврејима, основица за изборни закон народних посланика; записник конституирајуће седнице организације ЈРЗ у Малом Стону - 20. јун 1936. год.; три предлога - за изградњу железнице Метковић-Опузен-Клек, оснивање Минстарства поморства и оснивање срезова у Зетској и Приморској бановини; чланак "Влада Г. Др. Стојадиновића и Хрвати".

Представка по питању: предности изградње, у односу на луку Плоче, луке Клек-Неум; изградње пута на Пељешцу и подизања Здравствене станице у Јањини; продужења рада Народне скупштине и преко 4 године. З. Бјеловучић обавештава о оснивању организације ЈРЗ бр. II у Дубровнику од Хрвата, као и о њеном распуштању (1938); изборима у источној Херцеговини, Даниловграду, Дубровнику и др.; демонстрацијама омладине "Младе Југославије" у Дубровнику у вези Чехословачке, која стоји уз лист ЈРЗ "Дубровник" (24. септембар 1938); предлаже листу за ново градско заступство; писма З. Бјеловучића у вези посланичких кандидата за Дубровачки срез, његове кандидатуре на посланичким изборима, изборним прогнозама и узроцима неуспеха кандидата ЈРЗ у Дубровачком срезу; молбе З. Бјеловучића за постављење за управника Управног суда у Дубровнику, за сенатора, разне ургенције, честитке и др. - 1933, 1935-1938.

- **Бошковић Р. Радосав**, адвокат из Никшића - Писма Бошковића у вези: ситуације у Никшићу и неорганизовања ЈРСД и општинских избора у Зетској бановини (моли инструкције - 1933); откупа штампарије "Слободна мисао", која издаје истоимени лист, и његовог преуређења у правцу заступања интереса ЈРЗ; ургенције за запослење, премештај, реактивирање у државној служби, отплату дуга Никшићкој кредитној банци и др. - 1932-1935.

- **Буџонић Антун**, адвокат из Дубровника - Писма А. Буџонића у којима захваљује Стојадиновићу за пријем на његову листу за срез дубровачки, честитка на изборној победи са напоменом да су избори извршени под великим терором мачековаца; предлаже смењивање председника општине Дубровник због гласања за листу Мачека; моли да буде постављен за сенатора и др. - 1935-1938.

- **Драговић Никола**, председник Окружног суда у Никшићу и врховни државни правобранилац, Београд - Писма Н. Драговића упућена Стојадиновићу у вези: политичке ситуације у Црној Гори; предизборне кампање и кандидата за парламентарне изборе 1938. године; постављења бана Зетске бановине, односно понуде да сам заузме то место; решавања сељачких дугова; оптужбе коју је Државно тужилаштво за град Београд поднело против Михаила Најдановића и Живка Гавинског због извесних новчаних и пословних трансакција са Призадом; расположења народа и прогноза за успех на изборима 1938. год.; молбе и ургенције за запослење, унапређење, пријем и сл.; изрази поштовања, оданости и подршке политици коју води М. Стојадиновић; запажања Н. Драговића у вези кандидата за бана Савске бановине, унијата у Хрватској и решења хрватског питања (1939); чланак Н. Драговића о говору М. Стојадиновића у Новом Саду, септембра 1938. године - 1926, 1928, 1929, 1933, 1935-1939.

- **Драговић Томо**, учитељ из Даниловграда - Писма Т. Драговића о предизборној ситуацији у срезу дубровачком, которском и цетињском, и изгледима за победу владиних кандидата на парламентарним изборима 1938.

године; ургенције за премештај, запослење, унапређење, пријем и др. - 1935-1938.

- **Ковачевић Никола**, директор гимназије и државни саветник из Никшића - Интервенције Н. Ковачевића за запослење, матријалну помоћ појединцима и за подизање школе у Никшићу; пријем, додела бесплатних војних карата и др. - 1933-1937.

- **Лакић Агица**, мајор у пензији из Даниловграда - Преписка у вези парламентарних избора 1935. године - кандидатуре и избора Михаила Бошковића за народног посланика среза даниловградског; пријема М. Бошковића у Клуб ЈРЗ; агитације и терора УО у срезу даниловградском приликом парламентарних избора 1938. године; предлози за кадровске промене у срезу даниловградском и отварање школа; ургенције и препоруке за запослење, премештај, реактивирање у државној служби, остваривање права на пензију и сл.; молбе за доделу кредита за јавне радове ("пошто влада глад у срезу") и материјалну помоћ за довршење дома Певачког друштва "Јединство"; представке истакнутих личности из среза даниловградског, којима моле постављење Агице Лакића за сенатора и др. - 1933, 1935-1939, s.a.

- **Лучић Синан**, трговац из Никшића - Писма Лучића којима извештава Стојадиновића о: политичком стању у Никшићу и нерасположењу народа против њега "због људи који га окружују" (Корошец, Јанковић, Чејовић, Зубер, Драговић, Пешић итд. - 1937); Конкордату "који је пољуљао редове пријатеља Председника"; предузимању мера против учитеља који су послали поздраве УО приликом склапања "Споразума"; кривцима што омладина из Никшића није била достојно заступљена на Конгресу омладине ЈРЗ; посланичким кандидатима за парламентарне изборе 1938. године; личности бана Зетске бановине; молба за унапређење сина у служби; пријем и др. - 1933-1935, 1937, 1938.

- **Милатовић Милосав**, учитељ из Никшића - Писма Милана Стојадиновића упућена Милатовићу, којима честита на изборној победи у срезу никшићком, са молбом да му пошаље извештај о свакој општини у срезу и приликама под којима су избори спроведени; извештава о молбама за запослење - 1933, 1934.

- **Оташевић Ј. Буро**, управник поште и секретар Месног одбора ЈРЗ у Његушима - доставља Стојадиновићу: отворено писмо А. Станојевића, Љ. Давидовића и Ј. Јовановића упућено кнезу Павлу у којем износе политичку и економску ситуацију у земљи и траже доношење новог устава, односно увођење демократског државног поретка (1936) - штампано; представку којом скреће пажњу Стојадиновићу да је погрешно обавештен о приликама и људима у општини Његуши; молбе за реактивирање у поштанској служби, запослење, исплату заостале принадлежности, пријем и др. - 1936-1938.

- **Оташевић Васо**, пензионер из Котора - Писма В. Оташевића о кампањи у срезу бококоторском и цетињском за парламентарне изборе 1938. године; молбе за обуставу кривичног поступка (због злоупотребе положаја у функцији председника општине његушке; због утрошених средстава приликом дочека председника Мале антанте 1928. године); моли да му се пошаље 6.000 динара за трошкове адвоката; молбе и ургенције за постављење, унапређење, реактивирање у државној служби, пријем и др. - 1936-1938.

- **Рачић Пава** из Цавтата - Писма П. Рачића у којима обавештава М. Стојадиновића о збивањима у Дубровнику и Цавтату подсећајући га на обећања у вези смене среског начелника и шефа полиције у Дубровнику, на

то да Дубровник не сме остати без сенаторског места; додела помоћи ЈРЗ Цавтата и кредита општини Цавтат; ургенција у вези издвајања општине Цавтат у засебну општину; молбе у вези нострификације и исплате купона Блеровог и Селигмановог зајма Дубровачкој трговачкој банци; ургенције за пријем и др. - 1937, 1938, 1940, s.a.

- **Рачић Стеван**, бродовласник и генерални директор Дубровачке пловидбе из Цавтата - Три писма Милана Стојадиновића у којима се захваљује С. Рачићу на поклонима и обавештава га да је у “Југословенском ротару” рекламирао његове лађе; извештава по питању наплате купона српског државног зајма од 1881. године - 1934.

- **Радоњић Живко** из Шавника - Писма Ж. Радоњића у вези: нереди који су изазвали комунисти у Никшићу приликом доласка Стојадиновића (11. септембар 1938); предлога да се у Шавничком срезу на изборима децембра 1938. године кандидује Драгомир Стојадиновић и да се приступи решавању животних питања становништва овог среза; изборне агитације у општини банској; узроцима неуспеха на изборима у Шавничком срезу; молбе за: доделу добровољачке земље у Панчевачком риту, запослење, помоћ, пријем и др. - 1928, 1933, 1935-1938, 1940.

- **Рајевић Живко**, директор Пећке трговачко-индустријске банке А.Д. - Писма Ж. Рајевића о: утисцима у Турској после посете Милана Стојадиновића; говору епископа Николаја приликом испраћаја цариградског патријарха на железничкој станици у Пећи (1937); покушају М. Раичевића из Београда да оснује организацију УО у Пећи; неповерењу радикала према уласку сенатора С. Махмудбеговића у ЈРЗ, због његове сарадње са УО; акцији В. Јојића, народног посланика, и С. Махмудбеговића, сенатора, за смењивање градског поглаварства у Пећи (1935); изборној кампањи и кандидатурама за парламентарне изборе 1938. године; честитка Стојадиновићу на успешном путу у Италију; ургенције за постављење и др. - 1933, 1935, 1937, 1938.

- **Вукотић Перо**,* књижар, председник Трговачке коморе и градски већник града Подгорице - Писма М. Стојадиновића у вези пунктација, односно федерализма Секуле Дрљевића и његових пријатеља, полицијског прогона због поседовања “писма пријатељима” Аце Станојевића и др. Летак “Хрв. националне омладине - Секција Дубровник” којим позива хрватски народ на борбу за слободу на челу са усташким вођом Антом Павелићем (јули 1937), као и преписка у вези: политичке ситуације у Зетској бановини; парламентарних (1935, 1938) и општинских (1936) избора - одржавању зборовима широм бановине, кандидације, кандидата и резултата избора (летак Илије Вујошевића из Горњих кућа, кандидата на листи УО на општинским изборима 1936. год); одузимања писменог овлашћења Главног одбора ЈРЗ Станку Грујићу за организовање странке, и кандидатима за срез подгорички (1938); смене односно постављења бана Зетске бановине; премештаја Државне мушке занатске школе са Цетиња у Подгорицу, као и захтев да јој се додели кредит за изградњу зграде; материјалне помоћи општини даниловградској; издавања концесије Вукотићу за израду “Привредног адресара”; успостављања авионске линије Београд-Подгорица; оправке и реконструкције моста на реци Сушици и довршењу моста на Морачи; програма изградње железнице у Зетској бановини; молбе, ургенције и препоруке за запослење, реактивирање у државну службу, премештај и др. - 1933-1938.

* Пет фотографија привредних објеката у изградњи у Подгорици које је послао Перо Вукотић - налазе се у фотозбирци Архива Југославије.

година: 1926, 1928, 1929, 1932-1940, s.a.

фолијација: 1-579

65 386 УПРАВА ГРАДА БЕОГРАДА

- *Бели-Марковић Миливоје*, адвокат из Београда - Писмо Бели-Марковића у којем се нуди Стојадиновићу као најпогоднији кандидат за бана Дунавске бановине, износећи политичке, стручне и друге аргументе у своју корист; тражи пријем у вези страначких ствари и честита Стојадиновићу на успеху који је постигао састанком са Мачеком 1937. године у правцу решавања хрватског и војвођанског питања - 1935-1937.

- *Бесарабић В. Никола* - Писма Николе Бесарабића, бившег народног посланика, из изборних округа Вардарске бановине (ђевђелијски, неготински, валандовски и струмички) о политичкој ситуацији и предизборној кампањи за парламентарне изборе 1938. године; молбе Н. Бесарабића за: уклањање председника суда из Струмице, противника ЈРЗ, за време парламентарних избора; доделу финансијских средстава за агитацију; одобрење сопствене кандидације за срез струмички и постављење за члана Главне контроле. Писмо Бесарабића из Загреба (2. јануар 1939) о разговорима вођеним са истакнутим личностима ХСС (др Пернером, Пешелџем, Кошутићем) у вези решавања хрватског питања и Споразума са УО - 1935, 1938, 1939.

- *Чок Иван Марија*, председник Савеза југословенских емигрантских удружења из Јулијске Крајине - Два писма Чока у вези неповољне ситуације у Југословенском просветном филму, материјалне помоћи за градњу "Дома бана Лагиње" у Загребу за сиромашне и беспослене емигранте - Истрани, као и помоћи за сиромашне сељаке - насељенике Истрани у Бистреници на Вардару - 1936, 1938.

- *Давидовић Љубомир* - Писмо Милана Стојадиновића - пропратни акт за информације упућене Давидовићу, које шаље по жељи С. Буди-сављевића (информације недостају) - 1933.

- *Димовић В. Драг.*, државни правобранилац ДХБ у пензији - Писма Драг. В. Димовића у вези помоћи за санацију Земаљске банке, која се налази под стечајем; помоћи у циљу организовања једног листа под његовим руководством, који би штитио режим и поједине истакнуте личности; проблема који очекују М. Стојадиновића у Босанској Крајини приликом предстојећих парламентарних избора 1938. године; молбе за материјалну помоћ и реактивирање у државној служби - 1935-1938.

- *Д. Спаса* - Писма Спасе Д. у којима моли пријем да би реферисала о свом поверљивом раду уочи избора, честита Милану Стојадиновићу на успешним изборима, тражи пријем за Чеду Плећевића који иде у посету Мачеку "са којим је провео у истој затворској соби 18 месеци" - 1938, 1939.

- *Гаврић Јован* - Писмо Ј. Гаврића (од 11. јуна 1938) о гласинама да следе наводне промене режима и нова влада на челу са Николом Узунвићем; партијском раду у Босни и закулисном деловању Ђуре Јанковића и Зекавице; молба за пријем - 1935, 1938.

- *Гостушки др Риста* - Писмо др Ристе Гостушког којим доставља свој реферат "Предлог за оснивање дирекције или секретаријата за збрињавање омладине", са молбом за постављење на место државног саветника у

Државном савету; честитка Стојадиновићу за његов успех у спољној политици - 1937.

- **Грујић Станко**, пензионер из Београда - Писма С. Грујића у којима наводи своје заслуге за откривање атентата на Милана Стојадиновића у Народној скупштини; моли дозволу за одлазак у Црну Гору у циљу партијске агитације; сматра да би у циљу успеха на изборима 1938. године било неопходно решити неке проблеме у Црној Гори (као што је чиновничко и пензионерско питање) и придобијање Влатка Радића за сарадника; предлаже избор др Гаврила Дожића за патријарха; говори о незадовољству црногорског народа због подизања спомен-обележја само србијанским херојима; предлаже пренос посмртних остатака и подизање споменика краљу Николи и погинулим црногорцима у ратовима од 1912-1918. године; молба за прихватање кандидације за срез подгорички; захтеви за решавање сопствених проблема (молбе за постављење, повећање дневнице, унапређење, материјалну помоћ, доделу земље и др.) - 1935-1939.

- **Хођера Светислав** - Светислав Хођера, председник Југословенске народне странке, “жели пуно успеха у раду СРС”, одређује Милана Метикоша, Војина Пуљевића и себе за наставак разговора са политичком групом Милана Стојадиновића - 1940.

- **Иванић Милорад**, новинар и I секретар XXIV пододбора Месног одбора ЈРЗ за Београд, Земун и Панчево - Писма М. Иванића са прилозима: летак “Злочин Versaill-ског уговора” - проглас усташа против српских властодржаца и за независну државу Хрватску; летак “Распис нових избора” - апел првака УО А. Станојевића, Љ. Давидовића и Ј. Јовановића, упућен Краљевском намесништву против спровођења избора, потребе окупљења свих народних снага и јачања солидарности Срба и Хрвата због међународне ситуације (октобар 1938); извештај из Загреба са прославе рођендана и имендана др Мачека.

М. Иванић извештава о агитационим зборовима чланова XXIV пододбора и појединих рејона за парламентарне изборе 1938. године и отказу на положај I секретара у XXIV пододбору “због неоснованих клевета” - 1936-1938.

- **Јанковић Момчило**, адвокат из Београда - Писма М. Јанковића у вези његове кандидатуре у Косовској Митровици и кандидата за парламентарне изборе 1938. године за Беране, Скопски и Горски срез - 1937, 1938.

- **Јеж др Фрањо**, хонорарни сарадник Управе државних монопола - Писма Ф. Јежа којима доставља Милану Стојадиновићу: реферате и писма која је упутио министру финансија и другима у вези монополског питања, односно принудног удруживања монополских малопродаваца, тужбе Матице живих и мртвих СХС код Окружног суда за град Београд којим туже државу за неиспуњење уговора; листови “Монополски гласник”, “Гласник”, и “Југословенски радник”, са молбом за кредит за рад редакције и сарадника листа. Молба Јежа за реактивирање у државној служби - у Управи државних монопола, као и молба за материјалну помоћ или кредит због спора са Матицом живих и мртвих СХС - 1935-1937.

- **Јовановић Јован-Пижон**, бивши министар - Писмо Ј. Јовановића Пижона Стојадиновићу у којем се извињава због чланка који је изашао у “Новостима” без његовог знања, у којем се наводи и име М. Стојадиновића (1924). Писмо М. Стојадиновића којим доставља у прилогу информације по жељи С. Будисављевића (прилози недостају) - 1924, 1933.

- **Казимировић Радован**, професор у пензији и члан Месног одбора ЈРЗ за Београд, Земун и Панчево - Писма Казимировића упућена Милану Стојадиновићу којима га обавештава о контактима и разговорима са свештеним лицима, износи своје мишљење о Конкордату и погрешној политици патријарха Варнаве у вези Конкордата, разговору са жичким владиком Николајем у вези Конкордата и црквене политике; предлаже владику Николаја за новог патријарха и измену Зкона о избору патријарха; моли помоћ за одлазак наше делегације у Тирану поводом 25-годишњице прославе Арбанашке Краљевине и цркве и за штампање и откуп Албума југословенских народних шара; обавештава Стојадиновића о раду и недоличном понашању народног посланика за срез кључки (Д. Љутице); разговору са Лазом Марковићем који му је обећао да ће придобити Мишу Трифуновића, Ацу Станојевића и Мачекове људе да уђу у састав владе под председништвом Стојадиновића; молбе Казимировића за постављење за сенатора (Тимочка Крајина), за члана Државног савета и др. - 1935, 1937, 1938, 1940, s.a.

- **Константиновић Михаило**, професор универзитета - Писмо Константиновића којим се захваљује Стојадиновићу на постављењу за браниоца државе у спору Краљевине Југославије са кнезом од Турна и Таксиса пред мешовитим немачко-југословенским арбитражним судом (са напоменом да је кратак рок да се питања добро проуче, па не може да прими одговорност за евентуални неуспех) - 1935.

- **Копше Радомир**, власник лабораторије, предузеће за израду предмета од пластике и сличног материјала - Р. Копша шаље у прилогу Пројекат о изради рељефне карте Краљевине Југославије већих димензија и грађевинског објекта за карту која би била постављена као туристичка атракција Београда; Молбе Р. Копше упућене Стојадиновићу у вези: позајмице за публикавање дела пок. Стојана Протића (чији је он зет); сагласности Стојадиновића за репродукцију његове бисте; позирања М. Стојадиновића у циљу израде његове бисте; уклањања среског начелника среза дежевског из Новог Пазара због вршења незакоња на штету једног, а у корист другог владиног посланичког кандидата; пријема и разговора М. Стојадиновића са његовим пријатељима, припадницима и члановима Главног одбора ЈНС који су спремни да приступе ЈРЗ и др. - 1936-1938.

- **Кумануди Коста** - Писмо Косте Куманудија од 22. јануара 1923. године упућено М. Стојадиновићу, министру финансија, у којем се ограђује од белешке изашле у "Правди", објашњава своју тужбу, као министра, против др Владе Марковића и изражава незадовољство ставовима М. Стојадиновића о питању наведеног судског спора. Порука Косте Куманудија, министра у пензији и бившег председника Народне скупштине, за постављење Милоша Радосављевића за директора "Беља" и одговор М. Стојадиновића, министра финансија - 1923-1935.

- **Мандић др Анте**, члан бив. Југословенског одбора у Лондону - Молба Мандића, са биографским подацима у прилогу, за материјалну помоћ да би спасио кућу од лицитације и платио неке дугове у Опатији; писмо А. Мандића којим обавештава М. Стојадиновића да се др Анте Трумбић налази на умору и да би било пожељно указати му неку пажњу, што би оставило добар утисак на фамилију и на јавност - 1938.

- **Нешић Ст. Мирослав**, државни службеник - Писма Нешића из Париза упућена Милану Стојадиновићу у којима се захваљује на поновном повратку у Париз и додели материјалних средстава за наставак започетих сту-

дија; извештава о свом раду на докторату, положија радника у Француској, величанственом дочеку енглеских суверена у Паризу, честита Стојадиновићу трогодишњицу владе, рођендан, Божић и крсну славу - 1938, 1939.

- **Нешић Стева**, државни саветник у пензији - Писма Нешића упућена Милану Стојадиновићу у којима износи своје мишљење о актуелним политичким питањима, поздравља иницијативу за доношење напреднијих закона о изборима, о штампи и зборовима, подржава спољну политку Милана Стојадиновића и поздравља улазак Корошеца и Спахе у владу; молба за пријем и запослење сина; захвалност на одобреном одсуству његовом сину Мирославу за одлазак у Париз на студије - 1935-1937.

- **Павловић Будимир**, адвокат - извештава М. Стојадиновића о разговору са жичким епископом Николајем Велимировићем у вези Конкордата, правном гледишту у вези са искључењем министара и посланика из православне цркве, предлаже мере за смиривање стања у земљи, посебно код Срба - 3. септембар 1937. године. Б. Павловић извештава о разговору са митрополитом Доситејем у вези Конкордата, говору Николаја на освећењу цркве у селу Десимировци и свештеничкој скупштини од 22. септембра 1937. год. - 1937.

- **Павловић Паја** - Писма Павловића упућена Стојадиновићу у којима га извештава о: разговору вођеном са "Вапом" о односима између Срба и Хрвата, о намеснику Станковићу, Драгиши Стојадиновићу, "афери Целулоза" из Дрвара, влади М. Стојадиновића и др.; неправилном васпитању школске деце у Хрватској (у духу ХСС) и о неопходној потреби издавања одређених наређења учитељима од стране министра просвете; молба за постављење за дописника ЦПБ-а у Бечу; доставља чланак из листа "Nachrichten" поводом двогодишњице владе Милана Стојадиновића - 1936, 1937, s.a.

- **Пелеш Душан**, министар у пензији - писмо Д. Пелеша у којем позива Милана Стојадиновића на ручак којем ће присуствовати Аца Станојевић и ужи круг пријатеља; пријем - 1935.

- **Пијетловић Михаило**, бивши репортер ЦПБ-а из Загреба - Писма Пијетловића у којима тражи пријем код Стојадиновића да као члан ЈРЗ реферире о свом раду у Босанској Крајини (1935); моли за материјалну помоћ, постављење у ЦПБ-у и сл.; жали што је напустио Хођеру и опозицију и пришао ЈРЗ; моли помоћ и бесплатне карте за пресељење породице из Београда у Загреб где је добио стално запослење као помоћник уредника листа "Гласник" ЈРЗ; извештава из Загреба о свом раду са омладином у интересу ЈРЗ и др. - 1935-1938.

- **Пешић Топлица**, инспектор у Председништву владе - Писмо Пешића у вези црквеног кажњавања В. Пешића, свештеника из Марковца због Конкордата (жалба свештеника Архијерејском синоду у прилогу); активности црквених лица уз помоћ УО против владе; стања ЈРЗ међу државним чиновницима у Београду и злоупотребе начелника Одељења царина Радуловића у примени Уредбе о снижењу царина на нафту; разговору са С. Красником, председником Трговачке коморе у Загребу о комбинацијама за образовање изборне владе из редова ЈРЗ и ХСС на челу са Корошецом (без Стојадиновића), жељи кнеза Павла да дође до споразума са Мачеком и др. - 1935, 1937, 1938.

- **Пламенац Јован**, бивши председник владе Краљевине Црне Горе - Писмо Ј. Пламенца у чијем прилогу доставља своју "политичку декларацију" којом се ставља на расположење Стојадиновићу и његовој странци - говори о историјату словенских народа, са посебним освртом на српску - црногорску нацију, залаже се за државу на бази централизма и др.; молба за пријем - 1936, 1938.

- **Прибићевић Босилка**, супруга Светозара Прибићевића - Два писма Босилке Прибићевић (у прилогу молба супруге Иве Орлића за његово помиловање) упућена Милану Стојадиновићу, министру финансија, у којима га моли да се лично заузме за пуштање на слободу интернираних, између осталих и Душана Бошковића - 1934, 1935.

- **Протић Стојан** - Писмо Стојана Протића, председника Министарског савета Краљевине СХС упућено Милану Стојадиновићу, директору Државног рачуноводства Министарства финансија, о слању 500.000 динара по М. Рајчевићу, министру без портфеља (не зна се где - рукопис нечитак) - 1919.

- **Рачић Цана**, супруга Пунише Рачића - Писма Цане Рачић у којима износи тешко материјално стање и моли повећање месечне помоћи и једнократну помоћ за упис деце у школу; моли за интервенцију М. Стојадиновића због ускраћивања права њеног супруга Пунише као "слободњака" у пожаревачком затвору; моли, по жељи свога супруга, да се на место управника и командира Казненог завода у Пожаревцу поставе одређени људи из Скопља - 1935, 1937, 1938.

- **Радовић Андрија**, председник Министарског савета Краљевине Црне Горе у пензији и председник Привилеговане аграрне банке - Писма А. Радовића упућена Стојадиновићу о питањима: корисности заједничке југословенско-албанске регулације река Бојане, Кире и Дрима уз учешће италијанског капитала; амандмана поднетих од стране народног посланика Ђуре Чејовића, за Финансијски закон за 1938/39. годину (исплата штете учињене појединцима приликом политичких борби у Црној Гори од краја 1918. до 1922. године) и амандмана по коме се не могу узимати у обзир пензионисања и отпуштања које је после Крфске декларације (20. јул 1917) вршила влада краља Николе према црногорским држављанима који су прихватили Крфску декларацију; чланак А. Радовића "Како да се унапреди пољопривреда у нашој држави" штампан у "Привредном прегледу" - 1937, 1938.

- **Сиришчевић Славко** - Писма С. Сиришчевића о: току и резултатима рада цариградске поморске конференције држава Балканског споразума одржане 27. маја - 3. јуна 1936. године; ЈРЗ у Сплиту; избору Сиришчевића за управника Јавних и царинских складишта у Сплиту; молба за рехабилитацију и пријем - 1935-1938.

- **Верендорф Аснација** - Писма А. Верендорф упућена Стојадиновићу којима га обавештава о лицитацији која одржаној на незаконит начин у Министарству војске и морнарице, са молбом да се лицитација анулира; да се заузме код продаје њене куће Министарству за физичко васпитање, доделу материјалне помоћи; доставља писмо "Луле" из Ријеке која извештава о недовољном поклањању пажње социјално угроженима, због чега наши људи прелазе у италијанско поданство; наводи делокруг рада Потпорног друштва и његову реорганизацију - 1936-1938, s.a.

- *Житник Алојзиј*, шеф организације “Београдска задруга” - Писма А. Житника упућена Стојадиновићу у којима га обавештава о намери да оснује нову партију под називом “Југословенска стража” са задатком да ради у служби југословенског национализма (у прилогу правила); доставља извештај о раду и општим приликама у Београдској задрузи са напоменом да је ова устава постала легло “политичких букача” ЈНС; молба за пријем - 1937-1939.

година: 1919, 1923, 1924, 1933-1940, s.a.

фолијација: 1-468

ПРЕПИСКА СА ДРУШТВИМА, УДРУЖЕЊИМА, ОДБОРИМА, КЛУБОВИМА И ДР.

66 387 УДРУЖЕЊА ИЗ ОБЛАСТИ ПРОСВЕТЕ

Извештај о стању у Савезу југословенских националних академских организација Краљевине Југославије пред годишњу скупштину (1937) са предлогом академских стручних и националних удружења на универзитетима у Краљевини Југославији; представка Југословенског студентског савеза, упућена МУП-у, о неправилности у раду старе Управе овог савеза са молбом за повраћај благајничких књига и осталих материјала који нису поднети на скупштини у Сарајеву и забрану било какве илегалне скупштине Савеза сазване у Загребу (списак функционера Савеза и коминике са годишње скупштине националних студената у Сарајеву у прилогу).

Извештај са конференције Удружења југословенских студената у Паризу одржане 17. јануара 1938. године; извештај о раду (1935-1936) Друштва ђачких склоништа и школских кухиња у Београду; елаборат Студентске југословенско-бугарске лиге о животу, раду и приликама бугарских студената у Београду, њиховом социјалном положају и ставу бугарских студената према идеји југословенско-бугарских зближавања и потреби јачег контакта између наших и бугарских студената (с.а); проглас Удружења бивших ученика француских школа о питању учлањења у ово Друштво у циљу очувања тековина наше и француске културе; апел Југословенског учитељског удружења упућен свим учитељима и учитељицама “да непоко-лебљиво остану на бранику краља и отаџбине” - 27. март 1941. године; извештај о предавању Јована М. Јовановића организованог од стране Студентског удружења “Омладинско село” (1. април 1936) на тему “Политика Совјетске Русије према Истоку и Европи”.

Молба Удружења универзитетских наставника да се путем Финансијског закона изврше исправке у погледу правног положаја наставника и особља универзитета; молбе за доделу материјалне помоћи; позиви на балове, и др. културно-просветне манифестације, као и организовање приредби у корист сиромашних студената; молба за пријем делегација и појединаца и др.

година: 1935-1941, s.a.

фолијација: 1-119

66 388 СТУДЕНТСКА ДРУШТВА, УДРУЖЕЊА, КЛУБОВИ, ОДБОРИ И ГРУПЕ - МАТЕРИЈАЛИ ПОЛИТИЧКОГ САДРЖАЈА

1938. година - Летак Уједињене студентске омладине (УСО) поводом Аншлуса, у којем се напада спољна политика М. Стојадиновића, фашизам и Хитлер (за Малу антанту и западне савезнике), позива сва демократска јавност, омаладина и студенти Хрватске и Словеније у борби за независност, светски мир и отпор Хитлеровом надирању; за демократску владу Народног споразума (штампан).

Летак растуран у Вучитрну под насловом "Студенти Косова и Метохије - народима и насељеницима Косова и Метохије" у коме се напада влада М. Стојадиновића и фашизам, залаже за мир и споразум са СССР-ом, сарадњу са Арнаутима, захтева подела манастирске и велепоседничке земље (а не арнаутске), позива на подршку Споразуму УО, позива све Арнауते, Србе и Црногорце у борбу за свргавање владе М. Стојадиновића и образовање народне владе (штампано на српскохрватском и албанском језику, са именима потписника).

Протести цетињских, подгоричких, колашинских, никшићких и даниловградских студената против незаконитог хапшења и одвођења у Управу града Београда (УГБ) студената Милоша Милишића (или Малишића) из Берана и Николе Вујановића из Цеклина, као и против незаконитог задржавања у УГБ осталих студената, са захтевима да се предају суду - јули 1938.

Извештај УГБ (недостаје прва страна) о активности Београдског оmlадинског мировног одбора (БОМО) са прилозима: 1) Отворено писмо Оmlадинског мировног одбора у вези заоштрене међународне ситуације и опасности за независност Чехословачке, ставу Првог светског оmlадинског конгреса о миру, са позивом оmlадини да ради на популаризацији Чехословачке и пружи подршку "демократској, братској и мирољубивој земљи", 2) Образац БОМО којим се изражава подршка Чехословачкој и одбрани мира, 3) Писмо Богдана упућено Мирку Давичу у затвор ДСЗ, 17. септембра 1937. године о предавањима на Београдском универзитету из међународног права, о чехословачком, односно судетском проблему, кретању студената Лоле и Јурице (Рибар?), Ђуре, Јоже, Смиље и Алексе и др. у вези активности студентске оmlадине.

1939. година - Извештај са Другог светског оmlадинског конгреса у Њујорку (посвећен већим делом борби за мир) одржаног августа 1938. године, који је прочитан на Правном факултету у Београду 30. јануара 1939. године, на академији посвећеној њујоршком конгресу.

Штампани летак Савеза студената пријатеља Италије под насловом "Недајмо се заваравати" у којем се говори о добрим односима Југославије и Италије, "који нису и не треба бити поремећени" последњим догађајима у Албанији - 15. април 1939.

Штампани летак Југословенске студентске омладине под насловом "Доле маске", у којем се наводи различито писање органа Уједињене студентске омладине "Наш студент" пре и после потписивања пакта Рибентроп-Молотов - 7. октобар 1939.

Штампани летак Националног студентског друштва "Свети Сава" којим се позива на академију поводом Дана уједињења, на којој ће говорити професори универзитета Владимир Ћоровић и Виктор Новак, као и представници Југословенског студентског удружења и студентске Југословенско-бугарске лиге.

Штампани летак Студентског демократског клуба Београдског универзитета у којем се ограђује и осуђује демонстрација једне студентске политичке групе приликом комеморације адмиралу Емилу Гепрату на Београдском универзитету 21. новембра 1939. године, са захтевом да група не ради у име УСО, већ да изађе у јавност под пуним именом.

Штампани летак N.N. под насловом “Комунисти и комеморација адмирала Гепрата” у којем се описује ток догађаја и инцидент због демонстрација студената левичара против рата и француске реакције, тражи савез са СССР-ом.

Летак Акционог одбора Студентских стручних удружења у вези најновијих догађаја на Београдском универзитету везаних за манифестациону приредбу поводом уједињења, комеморацију адмиралу Гепрату и активности љотићеваца окупљених око Југословенско-бугарске лиге и Удружења “Свети Сава” и, с тим у вези, петодневног затварања Универзитета, проглашења једнодневнег штрајка са позивом на борбу за аутономију Универзитета - децембар 1939.

Летак Југословенске студентске омладине која позива на уједињење омладине у одбрани земље (поводом напада СССР на Финску), позива Уједињену студентску омладину да осуди напад СССР-а на Финску.

Штампани летак Југословенског студентског удружења поводом инцидента на Београдском универзитету уочи првог децембра, Дана уједињења, и рававања четири југословенска студента, са позивом на борбу за одбрану Југославије од унутрашњих непријатеља.

1940. година - Саопштење Уједињене студентске омладине којим изражава противљење политици владе Цветковић-Мачек (бели терор, концентрациони логори, увлачење Југославије у рат) и грађанских странака у опозицији, које покушавају да разбију УСО; против рата и увлачења Југославије у рат, за омладинска и народна права, успостављање дипломатских односа са СССР-ом и стварање балканског савеза са ослонцем на Русију - 8. јануар 1940.

s.a. - Штампани летак Стручних удружења Београдског универзитета поводом доношења нове Уредбе о студентским удружењима, са позивом на акцију за студентске слободе и права, односно аутономију Универзитета.

година: 1938-1940, s.a.

фолијација: 120-151

66 389 УДРУЖЕЊА ИЗ ОБЛАСТИ КУЛТУРЕ И УМЕТНОСТИ

Пројекат правила Друштва пријатеља Музеја кнеза Павла и идејна скица “Књижевног фонда кнеза-намесника Павла”, као и преписка удружења, друштва, одбора и клубова из области културе и уметности у вези: претплате на издање Друштва хрватских књижевника, са пројектом издања за 1938. годину; захтев за интервенцију код ДХБ за пријем меница Матице хрватске у циљу измирења њених обавеза према Првој хрватској штедионици; доделе материјалне помоћи за довршење Дома Вука Караџића у Тршићу; позиви на годишње скупштине, конгресе, изложбе, забаве, свечане прославе јубиларних годишњица, откривање споменика и сл. (позиви истакнутих културних радника - књижевника, глумаца, плесачица, виолиниста, музичара); молбе за пријем и др. - 1935-1940, s.a.

година: 1935-1940, s.a.

фолијација: 152-229

66 390 ДРУШТВА ИЗ ОБЛАСТИ НАУКЕ

Писмо Друштва за подизање Института Николе Тесле и Одбора за прославу 80-годишњице живота Николе Тесле, о Теслином раду и значају његовог проналаска са Нацртом програма прославе и молбом за интервенцију да се кнез Павле прими покровитељства прославе (1936); апел са скупа Друштва за проучавање историје Црне Горе у Подгорици за подизање спомен-костурнице ратницима црногорске и србијанске војске, који су погинули око Скадра, као и захвалност овог Друштва поводом доношења одлуке о издвајању финансијских средстава у буџету за 1938/39. годину за наведене намене; молбе словеначког католичког научног друштва за финансијска средства за подизање Сломшековог дома и Астрономског друштва - Београд, да се Стојадиновић прихвати покровитељства прославе 150-годишњице смрти Руђера Бошковића и др.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 230-245

66 391 МУЗИЧКА И ПЕВАЧКА ДРУШТВА, УДРУЖЕЊА И КОЛА

Представка Новосадског женског музичког удружења о питању одобрења одсуства чланицама друштва - државним чиновницама приликом турнеја у Бугарску и Румунију; молба Музичког друштва "Његош" из Цетиња за материјалну помоћ у циљу школовања сиромашне деце, као и молбе певачких друштава у вези материјалне помоћи; доделе бесплатних возних карата за турнеје по земљи и иностранству; позиви упућени Стојадиновићу за присуствовање концертима, певачким слетовима, ревијама певачких друштава, конгресима и славама друштва и др.

година: 1935-1938, 1940, s.a.

фолијација: 246-341

66 392 ПЕВАЧКА И ДРУГА ЦРКВЕНА ДРУШТВА

Преписка црквених певачких друштава и хорова и Удружења породица свештеника изгинулих и умрлих у рату и миру у вези доделе материјалне помоћи; позиви на славу друштава, духовни концерт и двадесетогодишњи помен свим свештеницима палим за веру и част отаџбине; молбе за пријем делегације и појединаца и др.

година: 1935, 1938.

фолијација: 342-361

67 393 ФИЗИЧКА КУЛТУРА И СПОРТСКА УДРУЖЕЊА

"Уређење градова - парк за телесно васпитање у склопу зеленила за освежавање, олимпијски стадио, соколско слетиште и спортски парк (са посебним обзиром за потребе града Београда)" - брошура Савеза сокола Краљевине Југославије са рефератом и нацртима закона који ту материју ре-

гулишу (1938); Правилник, наставни план и услови за пријем у једногодишњи течај Министарства физичког васпитања народа за спремање наставника по школама; списак спортских савеза који спадају у надлежност Министарства физичког васпитања (са адресама, статистичким подацима и управним одборима); и друго из области физичке културе.

година: 1935-1939.

фолијација: 1-58

67 394 САВЕЗ СОКОЛА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Реферат проф. Лазе Поповића из Загреба о соколству; забелешка о активности Савеза сокола у вези са питањима учествовања омладине на олимпијади; резолуција пленума Управе Савеза сокола Краљевине Југославије о задацима сокола с обзиром на међународну ситуацију (септембар 1938); списак просветних радника који су били премештени углавном због свог соколског рада; обавештење о забрани жупског слета у Марибору због догађаја са којима соколи немају везе и молба за опозив ове забране; писмо Димитрија Љотића упућено соколским жупама у вези његове оптужбе М. Стојадиновића због “антимонархистичких дела”.

Акта Савеза сокола Краљевине Југославије упућена М. Стојадиновићу у којима га обавештавају о својим активностима и активностима друштава на терену (позиви да присуствује годишњој скупштини, свечаној седници и академији, да им се обезбеде средства за побољшање прилика у соколству); захвалност што је омладини омогућио да учествује на свесоколском слету у Прагу; интервенције у вези кадровских решења; препорука за кандидацију члана управе Савеза сокола Краљевине Југославије за народног посланика и сл.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 59-126

67 395 СОКОЛИ ДРАВСКЕ БАНОВИНЕ

Извештај соколске жупе Марибор о демонстрацијама након политичког збора које су биле повод за забрану одржавања слета, са молбом за интервенцију и заштиту; акт министра унутрашњих послова Корошеца којим прослеђује М. Стојадиновићу лист “Сокол” и скреће пажњу на чланак “Морална моћ соколства”; споменица у којој се указује на неправилности месних власти у односу на делатност соколског друштва; позиви соколских друштава и чета упућени М. Стојадиновићу да присуствује соколском слету, откривању споменика краљу Александру и молбе за доделу помоћи као и захвалности за поклоњена средства.*

година: 1935, 1937, 1938.

фолијација: 127-154

67 396 СОКОЛИ ДРИНСКЕ БАНОВИНЕ

Позиви соколских друштава и жупа упућени М. Стојадиновићу да присуствује свечаности полагања камена темеља за соколски дом, свечаном откривању споменика краљу Александру, освећењу соколске заставе и дома,

* Фотографија плаката - прилог акту од 12. јуна 1937. године, налази се у фотозбирци Архива Југославије.

слету, соколској пољопривредној и сточарској изложби као и молбе за доделу помоћи и земљишта за изградњу соколског дома.*

година: 1935-1938.

фолијација: 155-184

67 397 СОКОЛИ ДУНАВСКЕ БАНОВИНЕ

Позиви соколских друштава упућени М. Стојадиновићу да присуствује соколским свечаностима; слету; освећењу заставе, камена темељца и соколског дома.

година: 1935-1938.

фолијација: 185-211

67 398 СОКОЛИ МОРАВСКЕ БАНОВИНЕ

Позиви и молбе соколских друштава и жупа упућени М. Стојадиновићу да присуствује свечаности освећења новоподигнутог соколског дома, соколској прослави и слету; да да прилог за образовање фонда за пропаганду југословенске соколске идеологије и за изградњу соколског дома.

година: 1935, 1936, 1938.

фолијација: 212-226

67 399 СОКОЛИ ПРИМОРСКЕ БАНОВИНЕ

Резолуција Соколске жупе Мостар о сарадњи и заједничком деловању покрета соколских чета на селу и покрета академског добровољног рада на селу; позиви и молбе соколских друштава, жупа и чета упућени М. Стојадиновићу да присуствује свечаности освећења заставе, сабору, слету; да помогне изградњу дома или интервенише за земљиште на којем би се дом подигао; да новчано помогне соколско друштво у изборној агитацији и соколску задругу у циљу сабирања, продаје и прераде лековитог биља као и предлози соколских жупа везани за решавање кадровских питања.

година: 1935-1938.

фолијација: 227-253

67 400 СОКОЛИ САВСКЕ БАНОВИНЕ

Хроника терористичких дела у Самоборском срезу од 1929-1936. године, учињених над припадницима сокола, са молбом да се М. Стојадиновић заложи за смиривање ситуације; плакат Народног покрајинског повлаштеног казалишта за Савску бановину који позива на представу у корист градње соколског дома у Госпићу; позиви и молбе соколских друштава упућени М. Стојадиновићу да присуствује соколским свечаностима или помогне изградњу дома.**

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 254-308

* Фотографија соколског дома у Касиндолу код Сарајева - прилог уз акт од 2. септембра 1936. године, налази се у фотозбирци Архива Југославије.

** Фотографија и скица Соколског дома у Оточцу код Сушака - прилог акту од 17. јануара 1938. године, налази се у фотозбирци Архива Југославије.

67 401 СОКОЛИ ВАРДАРСКЕ БАНОВИНЕ

Извештај о раду соколске чете села Елез за 1937. годину и позиви соколских друштава упућени М. Стојадиновићу да присуствује соколским свечаностима (освећењу заставе, дома, камена темељца).

година: 1935, 1938, s.a.

фолијација: 309-319

67 402 СОКОЛИ ВРБАСКЕ БАНОВИНЕ

Позив соколског друштва Добрљин упућен М. Стојадиновићу да присуствује свечаности (у прилогу плакат који позива на слет), захвалност Стојадиновићу на честиткама и поздравима и обавештење о додели новчане помоћи соколском друштву.

година: 1936-1938.

фолијација: 320-327

67 403 СОКОЛИ ЗЕТСКЕ БАНОВИНЕ

“Ријеч сокола среза дубровачког поводом преговора о споразуму”, у којем захтевају да се Дубровник не одваја од херцеговачког залеђа (1939); обавештење соколског друштва из Вела Луке о прослави рођендана краља Петра II и неодазивању на свечаност месне општине и просветно-културних друштава; телеграм о терору над члановима соколског друштва са молбом за заштиту (Дубровник); позиви и молбе соколских друштава и жупа упућени М. Стојадиновићу да присуствује соколским свечаностима (освећењу заставе и дома, полагању камена темељца, слету) и својим прилогом помогне изградњу соколског дома.*

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 328-354

67 404 СОКОЛСКА ДРУШТВА НА ТЕРИТОРИЈИ УПРАВЕ ГРАДА БЕОГРАДА

Позиви и молбе соколских друштава, жупа и Руског одсека соколског друштва упућени М. Стојадиновићу да присуствује соколским свечаностима (прослави празника уједињења, слету, јавној вежби сокола) и новчано помогне соколске акције (стварање соколске музике).

година: 1935-1940.

фолијација: 355-388

67 405 СПОРТСКА УДРУЖЕЊА, САВЕЗИ И КЛУБОВИ

Правила Југословенског олимпијског одбора (1937); програм за реорганизацију стрељачког покрета - предлог за смењивање Управе Стрељачког савеза (председника др Ивана Рибара, као опозиционара, и секретара Светозара Срећковића); реферат о разговору др Ј. Марковића в.д. шефа кабинета Председништва владе са Ј. Јакопићем, генералним секретаром I хрватског спортског клуба “Грађански” из Загреба, у вези размимоилажења у врховима

* Две фотографије соколске музике у Подгорици - прилог акту од 15. септембра 1938. године, и фотографија соколског дома у Кнежевцу, налазе се у фотозбирци Архива Југославије.

ХСС по питању сарадње са УО или ЈРЗ; предлог “Аеро-клуба” за “вршење пропаганде из ваздуха” (бацање агитационог материјала) за парламентарне изборе 1938. године, као и преписка спортских друштава, удружења, савеза, клубова и сл. у вези: набавке спортске опреме и реквизита; продужења права на употребу општинског земљишта на коме се налази игралиште клуба БСК и доделе кредита за доградњу и дотеривање клуба; материјалне помоћи за изградњу и довршење спортских објеката; бенефиција у циљу унапређења аутомобилског спорта; штампања специјалних серија спортских марака; реферат о васпитном значају IX Балканских игара и молба за извршење припремних радова; постављења учитеља - играча у месту матичног клуба (“Мачва”); примања покровитељства приликом одржавања спортских приредби; поклона (пехара) који ће служити као награда за прваке; избора Стојадиновића за почасног члана; позиви на спортске манифестације; поздравни телеграми са спортских скупова и борилишта и др.

година: 1935-1939.

фолијација: 389-636

68 406 УДРУЖЕЊЕ НОВИНАРА И ШТАМПАРСКИХ ПРЕДУЗЕЋА

Реферат К. Тачевића, новинара, “О новинарском удружењу и пензионерском осигурању новинара код нас”; позив на главну годишњу скупштину Удружења новинара Југославије - 29. мај 1938. године у Загребу - обавештење о конституисању нове Централне управе удружења и резолуција са наведене скупштине о озакоњењу Уредбе о пензионерском осигурању професионалних новинара; молба Удружења стручне штампе Краљевине Југославије да се одредбама Финансијског закона за 1938/39. годину, или неком другом одлуком, реши питање царине на хартију и таксе на огласе; молба Југословенског новинарског удружења за продужење боравка у Југославији Х. Харсону, балканском дописнику “Ројтера”; споменица - каталог заједничке изложбе Удружења стручне и периодичне штампе Краљевине Југославије и Краљевине Бугарске одржане у Софији од 2-17. јуна 1938. године; обавештење о избору Милана Стојадиновића за великог добротвора Удружења продаваца новина; молба Удружења новинара Југославије за откуп пропагандне монографије Југославије; молба Савеза организација штампарских предузећа Југославије за пријем њихове депутације ради разговора о пројекту Уредбе о организацији државних штампарских и монографских уџбеника; поздравни телеграм са скупштине Удружења новинара Југославије, са молбом да нови Закон о штампи обезбеди напредак новинарства и штампе и др.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 1-41

68 407 ДРУШТВЕНИ ПОКРЕТ - “СЛОВЕНСКА МИСАО”

Правила друштвеног покрета “Словенска мисао” за ширење идеје узајамности и изграђивања општесловенске идеологије, проучавање живота и историје словенских народа, упознавање, окупљање и узајамно помагање “културних словенских снага”, стварање и оснивање нових друштвених установа свесловенског карактера ... (оригинал - 1935); листа присутних на оснивачкој скупштини друштвеног покрета “култ словенства”, одржаној 23. јуна 1935. године; списак управног и надзорног одбора “Словенске мисли”; попис имена (именик) организатора “Словенске мисли” (на немачком); запи-

сници са конференција овог покрета одржаних: 29. новембра 1935. год. (са листом присутних чланова), 11. децембра 1935, 3. и 15. јануара 1936. год.; проглас Друштва упућен “сваком брату и сестри, а нарочито омладини у Југославији да им се придруже за јачи и смишљенији рад на неговању словенске мисли и јавну одбрану словенских интереса” (оригинал), са шапирографисаним прогласима идентичног садржаја месних одбора и повереништава у Краљевини; часопис друштвеног покрета “Словенска мисао” бр. III из 1940. године, и од 1-6 из 1941. године; садржај чланка из часописа “Словенска мисао”, и других часописа, који су у вези са овим покретом (на немачком).

година: 1935, 1936, 1940, 1941.

фолијација: 42-117

68 408 СОЦИЈАЛНО-ЗДРАВСТВЕНО УДРУЖЕЊЕ

Преписка здравствених задруга, удружења медицинара, Лиге против рака, лекарских друштава, удружења инвалида и других удружења, друштава и савеза из области здравства у вези: оснивања (освећења) задружних здравствених домова (у Жегару, Ђеврскама и Струги); доделе материјалне помоћи за подизање здравствених станица (у Липљану); одласка делегације Краљевине Југославије на Конгрес Свесловенског савеза медицинара; штампања маркица Лиге против рака; дочека бугарских лекара и сл.; одржавања годишњих скупштина удружења; организовања изложби; захвалности за доношење инвалидског закона; молбе за пријем и др.

година: 1935-1939.

фолијација: 118-146

68 409 СРПСКО ДРУШТВО ЦРВЕНОГ КРСТА

Елаборат о установљењу и раду Обавештајног бироа Краљевине Србије у Женеви и на Крфу; Протокол конференције, одржане 24. фебруара до 8. марта 1916. године, између министра грађевина Краљевине Србије М. Драшковића и Главног одбора Српског друштва Црвеног крста о питању српских заробљеника и интернираца и др.

година: 1916, 1917, 1919.

фолијација: 147-155

68 410 ХУМАНИТАРНА ДРУШТВА, УДРУЖЕЊА, САВЕЗИ И ОДБОРИ

“Хумана иницијатива ТИС - СИС (Трагедија и Слава Србије и Света) за универзални пантеон краљу Петру I Великом и свима заслужнима за своју отаџбину у Београду” - текст у алегорiji, илустрације догађаја из I светског рата, о српству уопште; реферат са елементима организације и надлежности Црвеног крста Краљевине Југославије, жалбе чланова Управе и оставке на рад Привремене управе Црвеног крста Краљевине Југославије, одржавања ванредне скупштине Црвеног крста (1936); Правила Моралног друштва Народни спаситељ; извештај о раду Друштва за потпору и васпитање сиротне и напуштене деце (1932); молбе за материјалну помоћ за подизање школа, домова, обданишта, набавку основних средстава и помагање сиромашних и незбринутих лица; позиви упућени Стојадиновићу за присуствовање скупшти-

нама, изложбама, забавама, освећењу дома, крсним славама, јубиларним годишњицама и сл.; поздравни телеграми са скупова и др.

година: 1932, 1935-1939, s.a.

фолијација: 156-423

68 411 ДРУШТВА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТИЊА

Брошура Катарине Станковић, председнице Хрватског друштва за заштиту животиња о петогодишњем искуству у поступању са животињама и неопходној потреби доношења закона о заштити животиња; позиви на годишњу скупштину, на славу, као и захвалнице на материјалној помоћи Друштва за заштиту животиња и растиња, Београд; захвалност Југословенског кинолошког савеза на личном прилогу Стојадиновића.

година: 1936, 1939, s.a.

фолијација: 424-435

69 412 УДРУЖЕЊА РЕЗЕРВНИХ ОФИЦИРА И РАТНИКА, РАТНИХ ИНВАЛИДА, ДОБРОВОЉАЦА И ДР.

Преписка удружења: резервних официра и ратника; ратних инвалида; носилаца Карађорђевог звезде; барјактара бивше црногорске војске; породица погинулих и умрлих официра и ратника; палих регрута Јужне Србије; добровољаца; клубова инвалида официра и ратника оболелих и осакаћених; одбори за прославу јубиларних годишњица ђачких чета и др., у вези: доделе материјалне помоћи; исплате зајма за подизање зграде удружења; амнестирања целог Солунског процеса; спречавања деловања организације "Лучиста", којој је циљ аутономија свих јужних крајева; одржавања помена ратницима, погинулим и умрлим; откривања и освећења споменика; одржавања годишњих скупштина, конгреса и културно-забавних манифестација; резолуција Акционог одбора свих ратника Краљевине Југославије од 16. новембра 1938. године о решености ратника да јединствено гласају за листу М. Стојадиновића на изборима децембра 1938. године; говор М. Недељковића одржан 15. маја 1938. године на годишњем збору Удружења резервних официра и ратника - "Социјална улога Удружења резервних официра и ратника"; извештај о раду, са закључцима са прве седнице Извршног одбора Међународног сталног комитета бивших ратника; Програм боравка белгијских ратника у Југославији 1938. године; стање прихода и расхода Одбора за прославу 25-годишњице VII класе ђачке батерије (1938); молбе за пријем у циљу изношења добровољачког питања и др.

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 1-178

69 413 НАЦИОНАЛНА УДРУЖЕЊА

Извештаји, резолуције, прогласи и представке Савеза националних удружења Дунавске бановине у Новом Саду (председник др Слободан Матић) о одржавању свечане прославе (25. новембар 1937. год) поводом 19-годишњице присаједињења Војводине Србији, односно Краљевини Југославији и деструктивној акцији "пречанско-прибићевског фронта"; скрнављењу Народног спомен-дома Краља ујединитеља у Новом Саду од стране Савеза културних друштава, који представљају филијалу пречанско-прибићевског

фронта и захтев за његово уступање Савезу националних удружења; ометању прославе и ускраћивању просторија Народног дома и сл.; Правила Главног одбора друштва Југословенских неимара и молба за материјалну помоћ у циљу подизања дома и образовања фонда; молба за материјалну помоћ Националном друштву “Краљевић Марко”, и др.

година: 1935, 1937, 1938.

фолијација: 179-226

69 414 ЗАВИЧАЈНА УДРУЖЕЊА

Резолуција Удружења Тимочана и Крајинаца са годишње скупштине одржане 27. марта 1938. године о додели средстава из буџета за јавне радове у циљу изградње пруге Кучево-Штубик-Кладово и огранка Штубик-Неготин; молба овог Удружења за откуп књиге “Хајдук Вељко”, чији би приход био уложен у изградњу дома; молба Ивана Мештровића, вајара и председника Друштва за стари Сплит, за доделу кредита за уређење Диоклецијанове палате у Сплиту; позиви на забаву Удружења Топличана, на славу Удружења Ужичана и Удружења Чачана, Удружења Ваљеваца и Ваљевки на помен свим ратницима из ваљевске области који су од 1804-1920. године положили свој живот за Краља и Отаџбину; далматинског клуба “Наш Јадран” на традиционални бал Далматинаца; обавештење о избору Стојадиновића за почасног председника Удружења Чачана и др.

година: 1926, 1933, 1935-1938.

фолијација: 227-253

69 415 ОДБОРИ ЗА ПОДИЗАЊЕ СПОМЕН-ОБЕЛЕЖЈА КРАЉУ ПЕТРУ I И КРАЉУ АЛЕКСАНДРУ

Позивна писма, позивнице, програми прослава за свечано откривање и освећење споменика блаженопочившем краљу Александру; извештај Оцењивачког суда о натјечају за споменик краљу у Скопљу; молбе за материјалну помоћ за довршење споменика или организовање свечаности.*

година: 1935-1938.

фолијација: 254-300

69 416 ОДБОРИ ЗА ПОДИЗАЊЕ СПОМЕН-ОБЕЛЕЖЈА

Молбе одбора за: материјалну помоћ у циљу подизања споменика, храма, спомен-костурница, капела, чесми, уређења ратничких гробаља и других спомен-обележја палим ратницима, државницима, војсковођама, националним и другим заслужним радницима; откуп бронзане бисте Петра II Петровића Његоша у корист подизања његовог споменика; позиви на присуствовање свечаностима приликом откривања и освећења наведених спомен-обележја.

година: 1935-1939.

фолијација: 302-332

* Шест фотографија споменика и спомен-дома краљу Петру I и краљу Александру налазе се у фотозбирци Архива Југославије.

69 417 РУСКА ДРУШТВА И УДРУЖЕЊА НА ТЕРИТОРИЈИ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Преписка руских друштава и удружења (резервних официра и ратника, црвеног крста, сокола и др.) у вези доделе материјалне помоћи сиромашним и болесним фамилијама руских избеглица, ратним инвалидима, за одржавање спомен-костурница и сл.; протест руских емиграната због напада на њиховог делегата Штрандмана; молба делегата за заштиту интереса руске емиграције у Краљевини Југославији - да наставници руске народности, који су као контрактуални наставници били отпуштени из службе, буду враћени у службу или да им се исплати новац који су уплаћивали у потпорни фонд; молба Средишњег одбора Лиге руских резервних официра и ратника ван Совјетске Русије за материјалну помоћ и откуп књиге "За свету Русију" (књига у прилогу); молба Руског комитета у Југославији за појашњење говора Милана Стојадиновића, одржаног 14. маја 1936. године на конференцији ЈРЗ, који се односи и на руске емигранте; позиви на прославу јубиларних годишњица, присуствовање добротворним забавама, за одржавање парастоса цару Николају II и изгинулим руским официрима и војницима за време рата, као и изгинулима на територији Краљевине Југославије при одбрани Београда и на Солунском фронту, и др.

година: 1933-1939, s.a.

фолијација: 333-429

69 418 ЈУГОСЛОВЕНСКА ДРУШТВА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ОДНОСА СА СТРАНИМ ЗЕМЉАМА

Извештај Управног одбора о раду Југословенско-бугарске лиге у Београду, припремљен за годишњу скупштину - 18. март 1934. год.; обавештење Друштва за упознавање англо-саксонске културе и енглеског језика у Југославији о издавању специјалне едиције на енглеском језику "Данашња Југославија" поводом трогодишњице рада владе Милана Стојадиновића и његовом избору за почасног председника Друштва (извод из Правила и циркуларно писмо у прилогу); позив Савеза југословенско-чехословачких лига у Краљевини Југославији на свечану академију поводом чехословачког државног празника и рођендана председника Чехословачке Е. Бенеша; молба Југословенско-грчке лиге да се Стојадиновић прими за почасног члана Одбора госпођа ове Лиге, са позивом на забавно вече; позив Пољско-југословенске лиге на представу позоришног комада; поздравни говор Југословенско-румунског удружења поводом доласка румунског краља у Југославију - 21. децембар 1936. године; позив на бал Друштва пријатеља Француске; молба Друштва "Слога" југословенске колоније у Бугарској за доделу бесплатних возних карата за долазак у Југославију на изборе 11. децембра 1938. године, и др.

година: 1934-1938.

фолијација: 430-470

70 419 ЈУГОСЛОВЕНСКИ РОТАРИ*

- "Југословенски ротар" - гласило југословенских ротара, публикација из 1933. године; изјава за штампу М. Стојадиновића за време боравка у

* Фотографија М. Стојадиновића са "браћом ротаријанцима" - Ђурић - 1933. године, налази се у фотозбирци Архива Југославије.

САД као југословенског делегата на Конгресу Rotary International, Detroit (на енглеском - 1934); извештај о састанку председника и секретара 77. дистрикта Rotary International одржаном 26. априла 1935. године у Љубљани (брошура); говор гувернера 77. дистрикта Ивана Сколара, одржан на састанку Ротари клуба Загреб, о пропаганди ротарских начела - 28. новембар 1938. год.; извештај о раду југословенских ротари клубова на југословенско-бугарском зближењу - 1938. год.; извештај о првој општој конференцији југословенских ротара у Сарајеву - s.a.; Правила о поступку за пријем нових чланова - s.a. као и преписка и ургенције гувернера 77. дистрикта из Новог Сада, Љубљане и Београда и осталих ротара у вези настојања Ротари клуба из Скопља да се у граду побољшају комуналне прилике, пружања помоћи акцији Ротари клуба у Шибенику на сузбијању маларије у северном делу Далмације и др. - 1933-1938, 1940, s.a.

- *Југословенски ротари клубови* - Преписка југословенских ротари клубова (обимнија је ротари клубова Београд, Нови Сад, Петровград, Зрењанин и Суботица) са М. Стојадиновићем у вези: рада клубова на интерним задацима (поштовању ротарске дисциплине, покретању акције за оснивање ротари клубова, пријему нових кандидата и предлагању заслужних чланова ротара за одликовање и сл.) и сарадње међу њима; молбе и ургенције за пријем, запослење, реактивирање; честитке упућене Стојадиновићу за одликовања и успехе у спољној политици, и др.

Извештај о раду Ротари клуба Београд за 1931. годину.

Молба Ротари клуба Осиек за посредовање ради побољшања положаја и услова живота политичког затвореника др Жељка Клемена у Мариборској казниони (у прилогу лекарски извештај и писмо министра правде у вези с тим) - 1935.

Записник са састанка Ротари клуба Петровград са рефератом о комасацији у Банату - 22. новембар 1937. године; часопис "Југословенски ротар" бр. 2 за август 1937. године и часопис "Грађанска школа" за март 1936. године - као прилози у Ротари клубу Петровград за 1938. годину.

Жалба Јосипа Барбијерија, члана Ротари клуба Сплит ради смењивања са положаја градског већника јер је гласао противно мишљењу председника градске општине.

Молба Ротари клуба Шибеник за посредовање у вези оснивања Трговачке академије у Шибенику - 1937.

Преписка трговца и ротара Арсе Ивковића из Ротари клуба Нови Сад са М. Стојадиновићем у вези пословања Ивковићеве штампарије, постављења у државну службу, доделе кредита и сл.; прилика у северном делу Дунавске бановине (Барањи и Бачкој) са предлозима за промене које би допринеле већем угледу владе и обавеза државног добра "Беље" према католичким свештеницима (са извештајем Дирекције "Беље" о томе); подсетници везани за решења неких питања регионалног карактера (питање бана Дунавске бановине, политичка ситуација у Новом Саду и сл.) - s.a.

година: 1931, 1933-1940, s.a.

фолијација: 1-266

70 420 СТРАНИ РОТАРИ

- *Rotary International* - Преписка Rotary International са Миланом Стојадиновићем у вези његовог избора за члана Европског саветодавног комитета, именована гувернера европских дистриката, састанака, организовање

ротари клубова у Турској, интервенције М. Стојадиновића код Геринга за дозволу за поновно организовање ротари клубова у Немачкој, распуштању ротари клубова у Италији; захвалност ротара за доделу одликовања Светог Саве; честитке М. Стојадиновићу; говор Дипере Мориса, председника Rotary International-а “Ротари као фактор светске стабилности” у чикашком ротари клубу (новембар 1937. године на српском језику). Грађа на енглеском и француском језику - 1931, 1935-1939, s.a.

- *Страни ротари клубови и њихови чланови* - Лична преписка ротара европских земаља и САД са Миланом Стојадиновићем о међусобним посетама, сусретима и сарадњи; честитке М. Стојадиновићу за празнике и успешан рад на политичком пољу; инструкције М. Стојадиновића чешком ротару у вези улагања динарских купона у Југославији; препоруке и др.

Извештај генералног конзула Краљевине Југославије у Копенхагену, Тегнера, о прослави 15-годишњице оснивања Ротари клуба у Копенхагену* уз учешће Данско-југословенског удружења (банкет и културно-уметнички програм посвећен Југославији) - 1936. год. Говор Baillod Paula, швајцарског ротара, на конгресу ротара у Ници 1937. године (и о спољној политици М. Стојадиновића - постигнутог мира са Бугарском и Италијом). Грађа је на енглеском, француском и немачком језику.

- *Ротарски лист и брошуре* - Поједини примерци ротарског листа “The news letter” који је излазио у Чикагу за 1935, 1936. и 1937. годину (на енглеском) и два примерка посебног издања истог листа на немачком језику у 1935. и 1937.

“Нека размишљања о економској кризи од 6 ротара” (један од њих је М. Стојадиновић) прихваћена на Савету директора Rotary International-а, брошура, на енглеском језику - 1932.

Две брошуре под насловом “What is the rotary club” и “The aims objects plan”, Rotary International, Чикаго - s.a.

година: 1931-1939, s.a.

фолијација: 267-438

70 421 МЕЂУНАРОДНА УДРУЖЕЊА

Програм Конгреса Међународног удружења бивших ратника и ратних инвалида (С.І.А.М.А.С.) одржаног у Београду од 18. до 22. септембра 1935. године, Резолуција са наведеног Конгреса о одбрани мира, жртвама рата, колонијалним проблемима и др.; молба за бесплатни превоз учесника Конгреса; Декларација о начелима и изменама Правила Интернационалне алијансе удружења за остварење права жена; захвалнице и др.

година: 1935, 1937, 1938, s.a.

фолијација: 439-454

70 422 УДРУЖЕЊА ИЗ ОБЛАСТИ ПРАВОСУЂА

Преписка Стојана Јовановића, судије - генералног секретара Конгреса правника Југославије, у вези припрема седме главне скупштине Конгреса правника, предвиђене за 22-24. септембар 1935. год. (термин одржавања

* Фотографија са југословенске вечере приређене у Копенхагену на дан петнаестогодишњице оснивања Rotary club, 22. фебруара 1936. године, налази се у фотозбирци Архива Југославије.

Конгреса, избор чланова Приређивачког одбора, питање учествовања свих министара и страних посланика свечаном отварању Конгреса и вечери и др); преписка Илије Пржића, секретара Сталног одбора Конгреса правника о питању одржавања Конгреса правника у Новом Саду од 3-5. октобра 1937. године - молба за материјалну помоћ, одлагања одржавања Конгреса за 10. и 11. септембар 1938. године, оставка Милана Стојадиновића на место председника Сталног одбора Конгреса и сл.

Резолуција са IV редовне скупштине Адвокатске коморе одржане 23. и 30. октобра 1932. године у вези решавања сталешког питања, као и изјава председника ове Коморе Д. Јанковића у вези оставке већине чланова Одбора Коморе “због тога што рад председника Коморе није био у складу са жељама прошле скупштине и већине Одбора”; молба Савеза адвокатских приправника за смањење адвокатског приправничког стажа од 5 на 4 године; захтев Удружења судија из Сплита за изношење пред Народну скупштину Закона о судијама; представка у вези изградње “Дома правника”.

година: 1927, 1933, 1935, 1937, 1938.

фолијација: 455-509

70 423 УДРУЖЕЊА, ДРУШТВА И САВЕЗИ ИЗ ОБЛАСТИ ФИНАНСИЈА

Представка: Удружења банака у Београду о прекомерном задужењу државе код Народне банке, повећању оптицаја новчаница, инфлацији, скупоћи и др. (1941); Савеза штедионица Краљевине Југославије из Загреба о значају самоуправних штедионица (градских, бановинских и општинских) и њиховом значају за унапређење народне штедње и стварање националног капитала; Друштва за раздужење из Загреба у вези решења дужничког питања грађанског сталежа.

Извештај Управног одбора о раду Удружења банака и осигуравајућих предузећа из Новог Сада за 1934. год.; Извештаји - билтени Савеза новчаних и осигуравајућих завода Краљевине СХС - бр. 1-3 за 1924. годину; резолуција са збора Друштва за раздужење власника некретнина и осталих дужника (Пододбор Сплит) од 6. јуна 1938. године у вези доношења одлуке о обустави “овршних и дражбених поступака до доношења Закона о раздужењу средњег сталежа, као и представка овог Друштва по истом питању; резолуција са Великог окружног збора Задруге за заштиту и помагање дужника Краљевине Југославије, одржаног 16. августа 1935. године у Суботици, о питању дефинитивног регулисања дугова и пореза земљорадничких и осталих сталежа и др.

година: 1924, 1935-1939, 1941.

фолијација: 510-571

70 424 УДРУЖЕЊА И САВЕЗИ ИЗ ОБЛАСТИ ДРЖАВНОГ МОНОПОЛА

Декларација са шире конференције Удружења продаваца дувана одржане 4. децембра 1938. године, о оданости Милану Стојадиновићу и подршци његовој политици; Резолуција малопродаваца дувана донета на Главној скупштини Савеза продаваца дувана и монополских артикала (20. март 1938) о питању социјалног и економског положаја трафиканата; представка Удружења узгајивача дувана за Херцеговину у вези цена, категоризације и откупа дувана; молбе за пријем депутација и др.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 572-595

71 425 САВЕЗИ, ДРУШТВА И УДРУЖЕЊА ИЗ ОБЛАСТИ ИНДУСТРИЈЕ

Резолуција са III редовне годишње скупштине Удружења индустријалаца у Сарајеву 10. априла 1938. године у вези потреба и жеља индустријалаца, са молбом за наставак започетог рада на индустријализацији Босне; говор председника Удружења индустријалаца за Савску бановину одржан на III годишњој скупштини 24. маја 1935. године; представке Земаљског савеза југословенске индустрије гвожђа и метала о питању уступања поруџбина - гвоздених мостова - нашој домаћој индустрији; молбе за материјалну помоћ; позиви на годишње скупштине и културне манифестације; поздравни телеграми и др.

година: 1935-1939.

фолијација: 1-38

71 426 ЗАДРУГЕ, УДРУЖЕЊА И ДРУШТВА ИЗ ОБЛАСТИ ПОЉОПРИВРЕДЕ И СТОЧАРСТВА

Уредба о државној гаранцији за кредит Главном савезу српских земљорадничких задруга (1936); Резолуција Конгреса Савеза земљорадничких репарских задруга, одржаног у Новом Саду 14. фебруара 1937. године о питању замене Уредбе о откупној цени репе доношењем Уредбе о организацији Централне за производњу репе и шећера; Резолуција са Главне скупштине Централне воћарске задруге из Брчког (од 11. септембра 1937. год) о унапређењу воћарства и продаје воћа на домаћем и страном тржишту; реферат о преузимању Савеза задруга за пољопривредни кредит у руке ЈРЗ; летак и отворено писмо Савеза аграрних задруга за Јужну Србију којим се позивају насељеници ових крајева и задругари да гласају за листу Милана Стојадиновића на парламентарним изборима децембра 1938. године; Одговор Обласног савеза земљорадничких задруга произвођача шећерне репе из Смедерева Уредништву "Политике" на изјаву Управе Државне фабрике шећера на Чукарици о цени шећера; молба за препоруку по предлогу министра пољопривреде за санацију Главне земљорадничке задруге за осигурање у Краљевини Југославији;

Писма Косте Милановића, управника Обласног савеза земљорадничких набављачких задруга из Смедерева о: акцији против Конкордата; борби против Димитрија Љотића, вође смедеревског задружног покрета, подношењу оставке Милановића на место председника овог савеза, враћању ранијих радикала ЈРЗ, доделе зајма за подизање пољопривредне фабрике шпирита у Смедереву и сл.

Молбе за доделу бескаматних зајмова и материјалне помоћи; позивна писма и позивнице за присуствовање годишњим скупштинама, конгресима, сајмовима и изложбама задругара; ургенције за постављења, премештај и сл.; четири броја листа Друштва за подизање села и пољопривреде из Београда, "Аграрна мисао" и др.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 39-223

71 427 ВОДНЕ ЗАДРУГЕ

Извештај о санацији БИЂ - Босутске водне задруге у Винковцима путем дугорочног зајма; реферат о тешком материјалном стању Мачванске водне задруге са молбом за неопходну помоћ; представке: Шабачке водне задру-

ге у вези недовољног старања финансијских органа о наплати доприноса за ову водну задругу и Неготинске водне задруге у вези доделе кредита за регулисање њених дугова; поздравни телеграми са збора задругара водних задруга и сл.

година: 1936-1939.

фолијација: 224-251

71 428 УДРУЖЕЊА, ДРУШТВА И САВЕЗИ ИЗ ОБЛАСТИ САОБРАЋАЈА

Представке Удружења приватних речних бродовласника Краљевине Југославије у вези ослобађања од плаћања таксе на превоз робе и путника и о укидању трошарине на нафту; молба Удружења ауто власника такси аутомобила и шофера Зетске бановне за материјалну помоћ и смањење цене бензину; молбе за доделу бесплатних возних карата члановима и њиховим породицама Носачког удружења Краљевине Југославије; поздравни телеграми са скупштина и конгреса; позивна писма и позивнице за присуство-вање скупштинама, изложбама, забавама и другим манифестацијама ових удружења и др.

година: 1932, 1935-1938, s.a.

фолијација: 252-326

71 429 САВЕЗИ, ДРУШТВА И УДРУЖЕЊА ИЗ ОБЛАСТИ ТРГОВИНЕ

Резолуција са шире конференције Удружења трговаца у Приштини одржане 4. јула 1938. године о потребама и мерама за побољшање развоја трговине и привреде у Приштини; Резолуција Удружења трговаца за срез неготински и крајински, донета на конференцији од 25. фебруара 1936. године, поводом незаконитог рада набављачко-потрошачких задруга; закључци са седница Централног представништва Савеза трговачких удружења Краљевине Југославије (од 16. новембра 1935. и 29. фебруара 1936) о тешком положају трговине и трговачког сталежа, са предлозима решења.

Представка: Удружења трговаца за град Загреб и срезове Загреб и Дуго Село у вези штрајка шпедитерских и возарских радника у граду Загребу, Удружења трговаца за срез подгорички и даниловградски о тешком материјалном положају привредника овог краја, са молбом за хитну интервенцију по одређеним питањима; Удружења трговаца из Цеља о жетви и извозу хмеља (1935); молба за материјалну помоћ; поздравни телеграми са скупштина; позивна писма са позивницама за присуствовање скупштинама, сталешким скуповима и прославама, и др.

година: 1934-1940, s.a.

фолијација: 327-420

71 430 УДРУЖЕЊА, ДРУШТВА И САВЕЗИ ИЗ ОБЛАСТИ ТУРИЗМА И УГОСТИТЕЉСТВА

Представка Друштва за саобраћај странаца "Могрен" у вези успостављања паробродске везе између Будве и јужног приморја; молба: Српског планинарског и туристичког друштва за спровођење телефонске линије на Копаник (1936) и Друштва "Дурмитор" из Никшића за материјалну помоћ у циљу подизања планинарско-туристичког дома под Дурмитором (у прилогу Правила Друштва и скица дома); извештај о раду Друштва за уна-

пређење туризма “Румија” из Бара и његовим потребама у развоју туризма, као и обавештење о избору М. Стојадиновића за доживотног почасног председника овог Друштва.

Резолуција са III конгреса Земаљског савеза угоститељских удружења Краљевине Југославије, одржаног у Љубљани 4. јуна 1936. године, о неповољном стању у угоститељству са апелом за неодложно решавање сталешког питања; протест Удружења угоститеља на подручју Вардарске бановине против цепања Трговачко-индустријске коморе у Скопљу; позиви и поздравни телеграми са скупштина и конгреса и др.

година: 1935-1939.

фолијација: 421-456

71 431 УДРУЖЕЊА, ДРУШТВА И САВЕЗИ ИЗ ОБЛАСТИ ЗАНАТСТВА

Седам резолуција са XIV конгреса Главног земаљског савеза занатлијских удружења Краљевине Југославије одржаног 18. јуна 1935. године са предлозима мера за решавање тешког положаја занатлија; представка Удружења занатлија за срезове подгорички и даниловградски о тешком материјалном стању, са предлозима мера за решавање њиховог сталешког питања (1935); молбе: Удружења занатлија за срез цетињски и Удружења занатлија из Бијелог Поља за материјалну помоћ у циљу подизања занатлијског дома, Муслиманског радничког и занатлијског удружења “Хуријет” из Сарајева за одржавање “Глазбеног збора”; позиви на свечане манифестације; захвалнице и др.

година: 1935-1939.

фолијација: 457-491

71 432 КОМУНАЛНА УДРУЖЕЊА

Позиви са дневним редом: на редовну годишњу главну скупштину Савеза градова Краљевине Југославије на Сушаку (1935); Удружења настојника зграда за Београд, Земун и Панчево за присуствовање освећењу друштвене заставе и славе Удружења 1. децембра на дан уједињења, као и молбе за пријем; на Конгрес (4-6. септембар 1936) Југословенског плинарског и водоводног удружења, Загреб; на изложбу јефтиних кућа и станова у организацији Института за стамбену културу - Београд.

година: 1935-1937, s.a.

фолијација: 492-504

71 433 ДРУГА УДРУЖЕЊА ИЗ ОБЛАСТИ ПРИВРЕДЕ

Материјали I конгреса електротехничких заната Југославије, одржаног у Загребу 6-8. новембра 1937. године (дневни ред, пословник за рад Конгреса Удружења електротехничких заната Краљевине Југославије и резолуција) као и преписка савеза, удружења и друштава из области рударства, шумарства, пчеларства, лова и риболова, о додели материјалне помоћи и добровољних прилога; одржавања скупштина, зборова и конгреса; отварања изложби; организовања прослава; поздравни телеграми са наведених скупова и др.

година: 1925, 1935-1939, s.a.

фолијација: 505-566

71 434 ОСТАЛА СТАЛЕШКО-СТРУЧНА УДРУЖЕЊА

Позиви М. Стојадиновићу да присуствује годишњој скупштини, предавању, балу, честитка на избору М. Стојадиновића за председника Берзе у Београду, захвалница за доношење Закона о овлашћеним инжиње-рима, молба за пријем делегације и др. (Удружење југословенских инжиње-ра и архитеката, Удружење дипломираних техничара, Ижињерска комора у Новом Саду и Љубљани и друга удружења).

година: 1935, 1937, 1938.

фолијација: 567-584

72 435 ПРЕПИСКА СА УСТАНОВАМА И ЛИЧНОСТИМА ИЗ ОБЛАСТИ ШКОЛСТВА И КУЛТУРЕ

Закон о Главном просветном савету (с.а); представка N.N. против монополисања и унификације школских уџбеника за основне и средње школе на територији Дравске бановине, на штету словеначког језика.

година: s.a.

фолијација: 1-3

72 436 ВИСОКО ШКОЛСТВО

Извештаји, реферати, представке и преписке Београдског, Загребачког, Љубљанског и Суботичког универзитета, Музичке и Уметничке академије у Београду и др. у вези: оснивања Државног централног завода за испитивање материјала и уређење Машинске лабораторије на Техничком факултету у Београду; доделе финансијских средстава за Огледна добра Пољопривредно-шумарског факултета у Земуну; обуставе рада на Загребачком свеучилишту због смањења кредита; доделе ванредног кредита за изградњу нове ортопедске клинике и дома за сирочад у Загребу; градње Пољопривредно-шумарског факултета у Загребу; доделе кредита за подизање зграде Завода за машинство и опрему механско-технолошког лабораторија у Љубљани; одређивање локације за подизање нове зграде Музичке академије у Београду; оцене уметничке вредности музичких дела; материјалне помоћи сиромашним студентима; увођења универзитетске полиције на Београдском универзитету (1936); издвајања школа за примењену уметност из склопа Уметничке академије у Београду; доделе средстава Економско-комерцијалној високој школи у Загребу за учествовање њених представника на међународним конгресима и др.; реферат о оснивању Велике трговинске школе ("Академије трговине") у Београду (са Уредбом, наставним планом и другим материјалима у прилогу).

година: 1925, 1935-1939.

фолијација: 4-148

72 437 СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Преписка средњих школа (гимназија, трговачких академија, учитељских, техничких, пољопривредне, кожарско-крзнарске и др. стручних школа и ђачких домова) у вези: доделе финансијских средстава за изградњу, доградњу и адаптацију школских зграда; материјалне помоћи у циљу подизања ђачких летовалишта и организовања екскурзија; снижења таксе за приватно полагање испита у државним трговачким академијама; позиви Сто-

јадиновићу за присуствовање прославама годишњице оснивања школа, полагања камена темељца, отварања нових школа, и др.*

година: 1935, 1939, s.a.

фолијација: 149-218

72 438 ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Преписка (углавном молбе) основних школа за доделу материјалне помоћи за зидање, довршење и оправку школа, стипендирање једног питомца из основне школе из Стопање, привременом затварању Народне основне школе у Гор. Жабару, позив на освећење школске зграде и прославу годишњице рада школе; предлог распореда учитеља на територији Црне Горе, са примедбама и сл.

година: 1926, 1927, 1935-1939, s.a.

фолијација: 219-273

72 439 КУЛТУРА

Преписка књижевника, публициста и других културних радника са Миланом Стојадиновићем о: достављању и откупу књига; новчаној помоћи за штампање; иницијативе за објављивање књиге о кнезу Павлу у иностранству у циљу сузбијања лажних вести о Југославији; захтев да се Средњошколска матица преда на коришћење Инвалидској привредној задрузи, понуда Јосифа Рајића из Сремских Карловаца за откуп оригиналног преписа "Дејанија Народа Србског и Патријарха Јосифа Рајића лета Господњег 1848/49" (1935); скица рада Одсека за културне везе са иностранством В. Велмар-Јанковића (с.а); студија Александра Погодина "Љермонтов код Срба" - брошура; студија Павла Радосављевића, професора Њујоршког универзитета, "Немачки образовни покрети од 1900. године" (штампано) и др.

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 274-385

72 440 УМЕТНОСТ

Преписка ликовних уметника (вајара, кипара, сликара, графичара) са Миланом Стојадиновићем у вези: оснивања Галерије покрета наших истакнутих државника, политичара и војсковођа; откупа збирки њихових рукотворина; откупа колекције слика Надежде Петровић; посете атељеима, галеријама и изложбама; материјалне помоћи за организовање изложби и др.

година: 1925, 1935-1939.

фолијација: 386-419

72 441 НАУЧНЕ УСТАНОВЕ

Преписка научних институција (Балканског института, Академије знаности и уметности - Љубљана, Српске краљевске академије) у вези: откупа балканистичке ревије; издавања и поклона књига и прославе 50-годишњице

* Три фотографије Државне реалне гимназије у Алексинцу - прилог акту од 18. јануара 1937. године, налазе се у фотозбирци Архива Југославије.

рада Српске краљевске академије; поздравни телеграми са изразима захвалности; прославе 80-годишњице живота и животни опус Николе Тесле (на немачком) и др.

година: 1935-1938.

фолијација: 420-443

72 442 КУЛТУРНО-УМЕТНИЧКЕ УСТАНОВЕ И ПОЈЕДИНЦИ

Преписка институција и естрадних уметника из области културе (народна, омладинска и аматерска позоришта и њихови чланови, опере, композитори, певачи, глумци, пијанисти, балерине и сл.) о: додели материјалне помоћи у циљу одржавања концерата и позоришних представа, прослава годишњица уметничког рада, путовања по зељи и иностранству; поклони и честитке на успеху; позиви упућени Стојадиновићу за присуствовање прославама годишњица уметничког рада, концертима и представама; захвалнице страних уметничких група на успешној турнеји по Краљевини Југославији; извештај у вези финансијског стања, регулисања службеничког питања и постављења директора драме Народног позоришта; извештај Управе београдске филхармоније о свом раду у концертној 1937/38. години и др.; партитура “Марш Мале Антанте” и “Марш Милану Стојадиновићу”.

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 444-584

72 443 КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНЕ УСТАНОВЕ

Молбе културно-просветних институција (читаоница, књижница, народних универзитета, библиотека, музеја, домова и сл.) упућене Стојадиновићу у вези доделе материјалне помоћи за изградњу пословних просторија; набавка литературе, организовање манифестација; позиви на свечаност постављања камена темељца или отварања поменутих институција; извештај о раду Комисије за уређење Музеја кнеза Павла и сл.

Реферат о Коларчевом народном универзитету и грађи за израду Правилника Одељења за народно просвећивање (с.а); преписка и позивнице у вези одржавања предавања, концерата, вечери народне уметности, прослава годишњице уметничког рада и сл., на Коларчевом народном универзитету; састав Одбора Коларчеве задужбине и друго.

година: 1934, 1936, 1938, 1940, s.a.

фолијација: 585-652

72 444 КИНЕМАТОГРАФИЈА

Захтев Југословенског просветног филма за позајмицу 5.000.000 динара из везаних средстава страних фирми депонованих код Државне хипотекарне банке за снимање филма; молба француског филмског предузећа за потпору и дозволу снимања филма на нашој територији; молбе за материјалну помоћ за снимање једног “културно-пријатељског” филма са Бугарском; позиви Стојадиновићу да присуствује свечаном приказивању комеморативног тонског филма “Легенда Опленца” и првом тонском филму на нашем језику и др.

година: 1935-1937.

фолијација: 653-664

72 445 ИЗДАВАЧКО-ШТАМПАРСКА ПРЕДУЗЕЋА

Извештај о раду Државне штампарије Краљевине Југославије, Београд (1938) и преписка у вези поклона М. Стојадиновићу издања штампаних у овој Штампарији и сл.; Правила, листа Управног, Надзорног и Редакционог одбора и чланова редакције Издавачке задруге "Вјесник" у Београду (1937); понуда Издавачког и књижарског предузећа Геца Кон А.Д., Београд, за издавање месечног часописа који би се бавио културним, социјалним и политичким питањима; молба Књижарског издавачког завода "Напредак", Панчево, за откуп књижевних дела и др.

година: 1936-1938.

фолијација: 665-721

*ПРЕПИСКА СА УСТАНОВАМА И ЛИЧНОСТИМА ИЗ ОБЛАСТИ
СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ*

73 446 СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Телеграми захвалности упућени Милану Стојадиновићу од окружних уреда за осигурање радника поводом ступања на снагу Уредбе о спровођењу осигурања радника за случај изнемоглости, старости и смрти (1937); акт управника Болесничке благајне београдске трговачке омладине упућен Бранку Чубриловићу, министру пољопривреде и вода, да иницира доношење уредбе о разграничењу болесничких благајни и помогне да Дринска, Врбаска и Зетска бановина добију самосталну болесничку благајну за приватне намештенике (1939); предлог појединаца за реформу социјалног осигурања у Југославији (брошура), и сл.

година: 1935-1939, s.a.

фолијација: 1-26

73 447 ЗДРАВСТВЕНА ПИТАЊА

Преписка у вези обезбеђења средстава за: изградњу болничких и здравствених установа, покрића трошкова лечења болницама са територија Савске бановине, финансирање трошкова организовања међународних скупова из области медицине; предлог појединаца у вези оправданости отварања државних болница у Зетској бановини и сл.

година: 1925, 1935-1938, s.a.

фолијација: 27-66

73 448 ПЕНЗИОНА ПИТАЊА

Уредба о додацима на скупоћу државних пензионера (1932); резолуција са Првог конгреса југословенских пензионера са предлозима за побољшање материјалног стања пензионера и представке појединаца у вези решавања проблема из области пензионог осигурања.

година: 1932, 1935, 1937, 1938, s.a.

фолијација: 67-88

73 449 ИНВАЛИДСКА ПИТАЊА

Молбе инвалида у вези решавања инвалидских питања: бањско лечење, побољшање материјалног стања и могућност запошљавања у државним надлештвима (инвалиди Подгорице).

година: 1935, 1938, s.a.

фолијација: 89-96

*ПРЕПИСКА СА ЦЕНТРАЛНИМ ПРЕСБИРОМ (ЦПБ) И СРЕДСТВИМА
ЈАВНОГ ИНФОРМИСАЊА*

73 450 ЦЕНТРАЛНИ ПРЕСБИРО

Преписка Косте Луковића, шефа ЦПБ-а са М. Стојадиновићем у вези: разговора дописника Краљевине Југославије из Париза са директором агенције “Enformasio” о затегнутим односима између Италије и Француске и стрепњи за исход састанка Мусолини-Хитлер (1937); разговора француског министра иностраних послова Делбоса са директором “Ендепанданс белж” о утисцима с пута у Пољској, Румунији, Чехословачкој и Југославији; изјаве министра иностраних послова Француске Бонкура у Сенату о спољној политици Краљевине Југославије; извештаја о разговору са директором париског часописа “Ероп Нувел” у вези са објављивањем измишљеног чланка из “Giornale d’ Italia” и напада на спољну политику Милана Стојадиновића; разговора грчког аташеа за штампу у Београду о писању грчке штампе о посланичким изборима децембра 1938. године; састанка Луковића са др Евендером из Панчева, власником и уредником листа “Volksruf” и писања овог листа; писања штампе приликом доласка енглеског краља; скретања пажње од стране Стојадиновића да се не дозволи у дневној штампи критика режима од 6. јануара 1929. године до 1932. године; инструкција М. Стојадиновића у вези са питањем Аншлуса и става Краљевине Југославије, као и у вези других проблема везаних за послове из надлежности ЦПБ-а.

Брошура о радовима професора Умберта Урбанија из Трста, издата приликом 25 година његовог рада на италијанско-југословенском зближењу.

година: 1935-1938.

фолијација: 97-150

73 451 ЦЕНТРАЛНИ ПРЕСБИРО И СТРАНИ НОВИНАРИ

1936. година - Белешка о делатности Јана Хајшмана, чехословачког новинара у Београду; саопштење г. Папирника, чехословачког новинара, дописника “Народне политике” о конференцијама за штампу у Прагу - положају Чехословачке у односу на Трећи Рајх и његове апетите према њој, југословенској германофилској политици, Пољској; белешка о немачком новинару др Паулу Улману, његовом протеривању из Италије и улози коју врши обављајући функцију новинара и дописника у Београду; извештај шефа Публицистичког одсека ЦПБ о разговору вођеном са професором Доминоа, француским новинаром - социјалистом (о Леону Блуму, председнику владе Француске и његовој политици - унутрашњој и спољној) и др.

1937. година - Извештај ЦПБ о боравку чехословачких и румунских новинара у Београду; информација о догађајима у Паризу и Прагу и

непријатељском писању ових политичких центара о М. Стојадиновићу и његовој политици; преглед писања стране штампе о самоубиству генерала Војислава Томића; молба Ж. Ранковића, новинара, да се поново упуту у Праг; писма Eгона Heymanna упућена М. Стојадиновићу и питања за интервју са Стојадиновићем (за "Völkischen Beobachter" - 1935-1938) и др.

1938. година - саопштење ЦПБ-а о неподесним коментарима "Словенца" у Љубљани приликом Аншлуса, упркос упутствима која су дата у вези са тим; извештај о забрани излажења "Правде" због објављених иностраних коментара на говор Мусолинија, о организовању водне задруге у Младеновцу и збору ЈРЗ; о декларацији нове румунске владе; мишљење у вези дозволе растурања плаката који представља чланове двора и владе; извештај о забрани излажења листа "Глас Подунавља" због напада на уредника "Самоуправе" Јовановића; саопштење ЦПБ за председника владе М. Стојадиновића о догађајима у земљи и писању штампе на дан 5. јула 1938. год.

с.а. - Извештај N.N. о проблему Средње Европе и њене повезаности; питање Heymann Eгона председнику владе М. Стојадиновићу за интервју листа "Völkischen Beobachter".

година: 1936-1938, с.а.

фолијација: 151-258

73 452 СТРАНА ШТАМПА

Обавештења иностраних листова, публикација и часописа (из Италије, Канаде, Аустрије, Немачке, В. Британије, Мађарске, Румуније, Француске и САД) и писма уредника и новинара листова о питањима претплате, нових издања, престанка излажења, набављања фотографија М. Стојадиновића и штампања његових чланака, прослеђивања чланака и појединих издања Стојадиновићу, молби за интервјуе, извештај Јеана Bourgoina, директора "L'Echo de Belgrade" о инциденту између ЦПБ-а и тог листа у вези финансијских средстава.

година: 1926, 1935-1939, с.а.

фолијација: 259-324

73 453 ДОПИСНИК ЦПБ-а ИЗ ЉУБЉАНЕ - ПАВЛЕ ГРУБИШИЋ

Писма Павла Грубишића, дописника ЦПБ-а из Љубљане, упућена Милану Стојадиновићу, са прилозима: извештај о раду државних тужилаштва у вези са предцензуром новина; неколико бројева дневних листова ЈНС - "Јутра" и "Словенског народа", који агитују за опозициону листу - већој будности државних тужилаштва и строже цензуре штампе на територији Дравске бановине; спис Адолфа Рибникара о акцији за политичко помирење међу Словенцима; изјава хрватских католичких студената XVII конгресу "Рах Романа" на Бладу против организатора конгреса због његове политичке обојености; извештај о политичким приликама у Љубљани и заоштреним односима између словеначког сокола и фантова; лист "Делавска политика" у вези парламентарних избора; списак забрањених брошура и летака које је илегално штампао др Алберт Крамер; кратак извештај о конференцији повереника бивше Социјалистичке странке и седници одбора ЈНС за срез и град Љубљану у вези изборне кампање ЈНС и УО; исечци из листа "Вечерник" у вези УО и ЈНС на изборима; лист "Словенска беседа" - о резултатима избо-

ра; предлог за уређење просторија дописништва ЦПБ-а у Љубљани и других листова са територије Дравске бановине.

година: 1938.

фолијација: 325-390

73 454 МАТЕРИЈАЛИ У ШТАМПИ - НАЧЕЛНОГ КАРАКТЕРА

Нацрт Закона о штампи (са кратким предговором) (с.а); писмо Акционог одбора за слободу штампе у Београду у којем се говори о цензури и њеном неуједначеном ставу у разним крајевима земље - пример је писање “Словенца” (1936).

Упутство за писање чланка везаног за посету принца Павла Берлину (с.а); упутство за писање новинског чланка о Француско-турској декларацији с обзиром на Балкански споразум (с.а); писмо (непознатог аутора, недатирано) о оснивању дописништава за бугарске и југословенске листове у Београду од стране два бугарска новинара; Пројект за оснивање телеграфске агенције у Југославији (без аутора и године); извештај о раду Милана Микашиновића из Берлина где је присуствовао предавањима и практичним вежбама на Новинарском институту (1938); списак чланова Новинарске делегације Краљевине Југославије која би посетила председника владе као и изложбу (1938).

година: 1936, 1938, s.a.

фолијација: 391-426

73 455 НОВИНСКО-ИЗДАВАЧКА ПРЕДУЗЕЋА ДРАВСКЕ БАНОВИНЕ

Писмо главног уредника листа “Словенац” - Љубљана којим доставља лист “Словенац” у којем је одштампан уводни чланак “Ко благи Југославију”; писмо уредника листа “Niaj Vizagoj” - Љубљана у којем моли М. Стојадиновића за подршку једног југословенског листа на есперанту.

година: 1935-1938.

фолијација: 427-436

73 456 НОВИНСКО-ИЗДАВАЧКА ПРЕДУЗЕЋА ДРИНСКЕ БАНОВИНЕ

Писма уредника листа “Правда” из Сарајева којим се жали Стојадиновићу због отпуштања из ЦПБ-а и ускраћивања хонорара, са молбом за поновни пријем и исплату заосталог хонорара.

година: 1938.

фолијација: 437

73 457 НОВИНСКО-ИЗДАВАЧКА ПРЕДУЗЕЋА ДУНАВСКЕ БАНОВИНЕ

Уредник листа “Нови Сад” шаље Стојадиновићу јубиларни број овог листа поводом 20-годишњице ослобођења и уједињења Војводине; “Дан” - Нови Сад, молба главног уредника за пријем; “Наше слово”, Суботица - власник и уредник листа доставља извештаје о политичкој ситуацији у Суботици, борби Буњеваца југословенске оријентације, против мачековаца, истиче рад председника општине Суботица у борби против владиних политичких противника као и рад др Кенђелца; жали се на персоналну политику појединих ресорних министарстава, доставља више бројева листа указујући Стојадиновићу на чланке који говоре о подршци политици коју он води и сл.;

“Напло”, Суботица - жалба уредништва на Државно тужилаштво које им је брисало неке чланке штампане у његовом листу; “Светлост”, Стара Кањижа - уредник листа моли доделу месечне субвенције од 3.000 динара; “Северна стража”, Петровград - уредник моли Стојадиновића да изда наређење да се почев од 1. новембра 1938. године овом листу одобри укинута субвенција у повећаном износу, с обзиром на повећане издатке око парламентарних избора децембра 1938. године.

година: 1935-1938.

фолијација: 438-505

73 458 НОВИНСКО-ИЗДАВАЧКА ПРЕДУЗЕЋА МОРАВСКЕ БАНОВИНЕ

“Наш исток”, Цариброд - моли сталну месечну новчану помоћ због вршења националне пропаганде међу пограничним становништвом; “Нишки нови лист”, Милан Костић, професор, шаље у прилогу “Нишки нови лист” од 9. новембра 1935. године и предлаже М. Стојадиновићу да оснује владин лист; Јован Јовановић, власник и уредник листа моли материјалну помоћ за свој лист и шаље примерак листа од 4. децембра 1937. године са чланцима у вези Конкордата; “Топлички гласник”, Прокупље - молба Уредништва за материјалну помоћ.

година: 1935, 1937, 1939.

фолијација: 506-516

74 459 НОВИНСКО-ИЗДАВАЧКА ПРЕДУЗЕЋА ПРИМОРСКЕ БАНОВИНЕ

Проглас конзорција “Народног листа” из Сплита (Б.Г. Анђелиновић и др.) о издавању ванстраначког југословенског листа од 1. новембра 1939. године и позив на претплату (оснивачи југословенски националисти са територије Бановине Хрватске); “Ново доба” из Сплита - рекламни летак “најстаријег и највећег дневника у Далмацији ...” који садржи списак трафика у Загребу у којима се може купути (с.а); “Трибуна” из Шибеника - уредник листа Х. Виталиани моли потпору за свој лист.

година: 1936, 1938, 1939, s.a.

фолијација: 1-4

74 460 НОВИНСКО-ИЗДАВАЧКА ПРЕДУЗЕЋА САВСКЕ БАНОВИНЕ

- “Југоштампа” д.д. - Загреб - Препис опоруче Тонија Schlegela, председника и власника “Југословенске штампе д.д.” Загреб (1929); извештај, реферат и преписка затупника “Југоштампе” и судских изасланика о стању и решавању проблема стечаја; Генерални стручни план за реорганизацију “Југоштампе” д.д. Загреб, “Новости” - “Morgenblatt”, “Balkan presse” упућен Стојадиновићу од стране Милана Дивјака, председника “Југоштампе” (1939); молба Nevenke Schlegel (удове Schlegel Т.) за помоћ - потраживања од легатара њеног покојног мужа деоница и доживотне месечне рате и др. - 1929, 1932, 1935-1939.

- “Хрватски лист” из Осигека - обавештење Управе листа о заплени два броја листа од стране Државног тужилаштва (децембар 1938. год).

- “Приморске новине” из Сушака - молба Управе листа за субвенцију од 8.000 динара;

- *“Хрватски дневник” из Загреба* - жалба Управе листа да полицијске власти спречавају растурање листа у Теслићу у Босни; Уредништво *“Дневника”* доставља цензурисани чланак о мађарским ревизионистичким тежњама у односу на Хрватску; исечак из листа о пропаганди у земљи и иностранству против Милана Стојадиновића; чланак из листа о посети Стојадиновића Италији и Немачкој и фотографија са Göringom на састанку у Берлину; резултати продаје листа по местима од 25. маја до 30. јуна 1936. год.

- *“Хрватска даница” из Загреба* - уредник листа пише М. Стојадиновићу о структури хрватског народног покрета и тражи ослонац и помоћ за свој лист који би парирао хрватским националистима, односно *“слободним зидарима и јеврејству”*.

- *“7 дана” из Загреба* - Уредништво доставља препис писма упућеног ЦПБ-у са два заплењена чланка о градској управи и Сиротињском повјеренству у Загребу.

- *“Југословенски LLOYD”, Загреб* - молба главног уредника Ивана Малинара за пријем, у вези унутрашње ситуације у земљи.

- *“Типографија” из Загреба* - писмо новинара Ивана Зрнића у вези акције *“Типографије”* за одвајање загребачких Јевреја од В. Мачека.

- *“Независност” из Загреба* - протестни телеграм Конзорција листа против рада загребачког цензора Ђокића.

- *“Новости” из Загреба* - извештај N.N. о левичарској делатности чланова редакције (Ивана Миховиловића, Хрвоја Мацановића и др).

Реферат N.N. *“Загребачка штампа и државна политика”* о проблемима *“Југоштампе и “Народних новина”*, као и о потреби да се оснује орган ЈРЗ у Загребу (с.а). Реферат МУП-а са подацима о Драгану Бублићу (бившем уреднику *“Народних новина”* и сараднику *“Народне слоге”*) и његовој политичкој и шпијунској делатности пре и за време Првог светског рата, као и о Јосипу Баришићу, бившем уреднику листа *“Сељачка слога”* и уреднику *“Народне слоге”* (1935) - 1935-1939, с.а.

година: 1929, 1932, 1935-1939, с.а.

фолијација: 5-127

74 461 **НОВИНСКО-ИЗДАВАЧКА ПРЕДУЗЕЋА ВАРДАРСКЕ БАНОВИНЕ**

“Кајмакчалан” из Битоља - молба уредника, оснивача листа за материјалну помоћ за почетак рада листа; *“Битољске новине”* из Битоља - захвалница на материјалној помоћи; *“Вардар”* из Скопља - новинар и директор листа доставља предлоге за преуређење и реорганизацију листа; *“Народна слога”* из Скопља - главни уредник и председник Месног одбора ЈРЗ моли новчану помоћ, јер је након престанка рада *“Вардара”* Јужна Србија остала без листа; *“Српско Косово”* из Скопља - уредник листа жели да поново покрене лист и моли материјалну помоћ.

година: 1935-1938.

фолијација: 128-142

74 462 **НОВИНСКО-ИЗДАВАЧКА ПРЕДУЗЕЋА ВРБАСКЕ БАНОВИНЕ**

“Врбаске новине” из Бањалуке - Уредништво листа доставља примерак листа са уводним чланком уредника у вези донете Уредбе којом се регулише

питање унутрашње колонизације у Босни и Херцеговини и узурпираних површина.

година: 1936.

фолијација: 143-145

74 463 НОВИНСКО-ИЗДАВАЧКА ПРЕДУЗЕЋА ЗЕТСКЕ БАНОВИНЕ

“Дубровник” из Дубровника - писма уредника листа и потпредседника Месног одбора ЈРЗ Доминковића о измирењу две групе ЈРЗ у Дубровнику и повољној политичкој ситуацији за ЈРЗ; молба за помоћ у циљу бесплатног слања листа по селима; честитка поводом трогодишњице рада владе; “Слога” из Дубровника - молба уредника Н. Којаковића за субвенцију листу, позајмицу за издавање “Водича кроз Дубровник и околину од Бојане и Неретве” и материјалну помоћ за лечење; “Зета” из Подгорице - уредник листа Јован Вукчевић доставља питања за интервју М. Стојадиновићу у вези са његовом посетом Црној Гори и намерама владе према потребама краја; и-справку Андре Поповића упућену уредништву листа у вези његових изјава о М. Стојадиновићу и Неши Шћеповићу и његовом кандидовању на листи М. Стојадиновића на парламентарним изборима децембра 1938. године.

година: 1935-1938.

фолијација: 146-166

74 464 “ВРЕМЕ” - БЕОГРАД

Писма Драгомира Стојадиновића (брат Милана Стојадиновића), директора владиног листа “Време” у вези: разговора са дописницима из Загреба (Стражикићем и Домазетовићем) о политичкој ситуацији у Хрватској - састанку В. Мачека и представника УО Лазе Марковића, М. Гавриловића и Боке Влајића и стварању групе конзервативних елемената против Мачека, крвопролићу на скупу Господарске слоге у Новом Грацу и демонстрацијама на Загребачком универзитету (1937); узнемирености грађана, нарочито Јевреја, догађајима у Аустрији; предизборне кампање за парламентарне изборе 1938. године; акције листа поводом 150-годишњице рођења Вука Караџића и др. Прилози: два извештаја дописника из Бањалуке Намика Куленовића о раду ЈНС на територији Врбаске бановине, неактивности ЈРЗ, положају ХСС, реоговању на излазак из владе Шефкије Бехмена, боравку Данила Димовића, првака СДС из Загреба у Бањалуци, политичкој ситуацији, летку В. Мачека упућеном чиновницима (мај 1938); говор председника Народне скупштине Тирића, у Прагу; чланак Ст. Србакова, дописника из Бугарске, објављен у бугарском листу “Народно знаме” о унутрашњим политичким приликама у Краљевини Југославији (1937).

Писма Миодрага Световског из Букурешта, Атине и Истамбула о контактима са истакнутим личностима тих земаља, као и о разговору са Беранжеом, француским сенатором, о спољној политици М. Стојадиновића, посебно југословенско-бугарском пакту и ставу Француске према пакту, шпанском грађанском рату, и др. (јануар 1937).

Коста Домазетовић, дописник из Загреба, извештава о стању ЈРЗ у Савској бановини, посебно Загребу, са предлозима мера у циљу јачања странке, о В. Мачеку и његовој политици, придобијању загребачких новинара југословенске оријентације за ЈРЗ и политику М. Стојадиновића, о бану

Ружићу и кандидатима за новог бана, расположењу становништва уочи посете М. Стојадиновића горњем Јадрану и др.

Извештај N.N. упућен Управи Београдске задруге о испитивању стања (пословања) предузећа “Време” (1934). Извештај о раду Клуба официра, инвалида и ратника, болесних и осакаћених Краљевине Југославије и сметњама које се чине изасланику Клуба у Француској код скупљања прилога за подизање дома у Београду.

Преписка уредника и новинара “Времена” у вези писања листа и чланака за лист “Време”, цензуре штампе, протеста италијанског аташеа због чланка “Италијански расизам” од Црњанског и др. Писмо уредника листа Милоша Брашића, као кандидата на земаљској листи М. Стојадиновића, о ситуацији у Левачком срезу уочи парламентарних избора 1938. године.

година: 1934-1940, s.a.

фолијација: 167-397

74 465 “БАЛКАН” - БЕОГРАД

1926. година - Светолик Савић моли новчану позајмицу од Милана Стојадиновића.

1935. година - С. Савић у своје име и у име Крсте Цицварића моли заштиту због узастопне забране њиховог листа и материјалне ситуације у којој се налазе.

С. Савић шаље у прилогу чланак Јована Сјеничког у вези преласка народних посланика из Јевтићевог у Стојадиновићев клуб, као и писма појединих људи из Савске бановине у којима се говори о понашању Мачкових присталица.

1936. година - С. Савић се жали на забрану “Балкана” и наредбу Ђуре Јанковића да лист не сме да пише против Јевреја; жали се у име свих новинара који примају сталну потпору преко Председништва владе на неуредну исплату, на цензуру због писања о Јеврејима, шаље лист “Млада Хрватска” којем је тако нешто дозвољено.

С. Савић шаље у прилогу:

- чланак “Политичка ситуација и Срби” - о радикалима пре и после шестојануарског режима и Главном одбору НРС око Аце Станојевића;

- чланак из “Словенца” поводом посете француског маршала Франше Депереа Југославији, у којем се уопште не спомиње улога српске војске и краља у пробоју Солунског фронта;

- цензурисани чланак Цицварића о српском питању које се поставља у вези тзв. хрватског питања;

- чланак из “Гласника” Српске православне цркве о одбијању министра саобраћаја да се изврши освећење пруге Косовска Митровица-Пећ;

- 11 својих чланака о: ЈРЗ, М. Стојадиновићу и његовим успесима, Главном одбору НРС и његовим истакнутим појединцима, противницима М. Стојадиновића и др.

С. Савић коментарише избор П. Живковића за председника ЈНС и даје сугестије М. Стојадиновићу да придобије народ и “најури странце”, искорени корупцију, смени Милана Поповића, председника Југословенског

антикомунистичког комитета, који се бори против ЈРЗ а не “против масона, комуниста и жидовштине”, и др.

Отворено писмо С. Савића од 14. октобра 1936. године Већеславу Вилдеру као одговор на тврдњу Вилдера да лист “Балкан” кипти мржњом на све што је хрватско (подсећа на однос С. Прибићевића као министра унутрашњих послова и В. Вилдера као подсекретара МУП-а према Хрватима и краљу Александру и на рад Прибићевића у земљи и иностранству након пада са власти) - штампано.

1937. година - С. Савић шаље 17. маја 1937. године у прилогу препис решења среског начелника у Смедереву о забрани одржавања збора Југословенског народног покрета “Збор”, дајући коментар о томе.

С. Савић шаље 27. јула 1937. године у прилогу предавање Аугуста Кошутића “Хрватско питање”, одржано у Бечу 15. децембра 1936. године страним дописницима; проушташки летак поводом годишњице смрти Стјепана Јавора, проушташки летак Хрватске омладине поводом крвопролића у Сењу као и 2 новинска исечка о прослави рођендана В. Мачека.

С. Савић шаље у прилогу:

- чланак, односно коментар на изјаву В. Мачека дату енглеском листу под насловом “Федерација?”;
- чланак “Посета Риму” - о значају посете М. Стојадиновића Риму;
- чланак “Злоупотреба једне верско-националне свечаности у Ваљеву” - од стране православног свештенства - против М. Стојадиновића.

С. Савић указује М. Стојадиновићу на штетан рад појединих људи, посебно Јевреја, против картела, ставља до знања колико писање “Балкана” користи Стојадиновићу, тражи материјалну помоћ и даје сугестије како да се понаша у вези болести патријарха Варнаве и др.

1938. година - С. Савић моли заштиту за Душана Ђујића, члана ЈРЗ у Бихаћу, сарадника “Балкана” и жртве УО и комуниста, посебно од председника суда Левиа и његове жене Фриде, “жидова и комуниста” - 9. април 1938.

Светолик Савковић, новинар “Балкана”, шаље у прилогу:

- чланак “Да ли др Стојадиновић има право на Нобелову награду”
- чланак “Тријумф политике М. Стојадиновића” (о његовој спољној политици);
- чланак “Отворено писмо Аци Станојевићу” - 5. јул 1938. године у коме се говори да је изневерио политику НРС и Пашића, потписавши Споразум УО са Мачеком.

Светолик Савић шаље у прилогу:

- чланак о раду начелника Министарства шума Сарнавка Романа против малих пиљана;
- чланак “Афера Геце Кона и начелника Милана Миличића”, од 2. септембра 1938. године (Нови Сад), у коме се говори о протеривању из Војводине чиновника и наставника Србијанаца и Црногораца;
- чланак из “Балкана” под насловом “Честитамо В. Мачеку” штампан као летак у Шибенику у сврху агитације међу православним светом Скрадина против кандидатске листе В. Мачека - 5. септембар 1938.;
- изјаву (штампану у форми летка) Милоја Јовановића, бившег министра, свим бирачима у Топличком округу о разлозима зашто се као припадник ДС није кандидовао на листи В. Мачека односно УО - 8. октобар 1938.

Светолик Савић у својим дописима износи штетан рад ДХБ и штетно поступање са дужницима те предлаже да све то узме у руке ЈРЗ; жали се на забрану листа због писања о Јеврејима (о књизи Леона Блума); о трговини са јеврејским пасошима; изборној сарадњи ЈНС са Мачеком и УО, посланичким кандидатима, писању чланака, разрачунавању и подметању противницима М. Стојадиновића посебно П. Живковићу; шаље писма људи који траже савет како гласати на парламентарним изборима, резултатима избора и слабом пропагандном раду Драгише Цветковића и листа “Време”; реконструкцији владе М. Стојадиновића након избора, венцу Анте Павелића на сахрани А. Трумбића и др.

1939. година - Светолик Савковић моли новчану позајмицу.

1940. година - Светолик Савић, директор “Новог Балкана” жали се због цензуре Кости Крајшумовићу (из ЦПБ).

s.a. - С. Савић шаље: писмо N.N. о неправилностима у раду председника Руске комисије госп. Белића “чифутина који нам диригује и у правопису”; чланак о Новинској привредној задрузи у Београду као “чифутско-комунистичко-ушашкој експозитури” породице Кугли из Загреба и др.

година: 1926, 1935-1940, s.a.

фолијација: 398-618

74 466

ОСТАЛА НОВИНСКО-ИЗДАВАЧКА ПРЕДУЗЕЋА У БЕОГРАДУ

- “*Политика*” - писмо новинара листа из Ниша о догађајима у Београду - отказу сарадницима листа и акцији за покретање новог листа из крадита Англо-чехословачке банке; обавештење о давању отказа сараднику “*Политике*” Вуку Драговићу због одржаног говора “против своје земље” на банкету у Прагу; саслушање др Милана Стојадиновића у Сарајеву у спору Вука Драговића, бившег новинара “*Политике*”, против Косте Луковића, бившег шефа ЦПБ-а (Драговић отпуштен због леве оријентације и критике спољне политике Краљевине Југославије); препис прогласа “*Драги пријате-љу*” - позив на бојкот “*Политике*” због отпуштања “режиму непријатељски оријентисаних” новинара (с.а).

- “*Правда*” - телеграфски извештај о незаконитој забрани целокупног провинцијског издања; писма са исечцима из листа, публицисте Јована Марковића о политичким збивањима у земљи и иностранству и молба за пријем.

- “*Стварност*” - шаље чланак о Милану Стојадиновићу на цензуру пре објављивања у овом листу.

- “*Наше звоно*” - моли за препоруку код Главног одбора ЈРЗ и МУП-а за лакше растурање уметничких слика краљевске владе.

- “*Царски весник*” - доставља руски дневни лист “*Россија*” који излази у New York и “*Царски весник*”.

- “*Заједница*” - доставља поздравни телеграм Милана Стојадиновића омладини који ће бити штампан у божићном броју листа.

- “*Императорска Русија*” - моли откуп извесног броја примерака.

Реферат новинара К. Тачевића - “Предлог и молба за покретање једног специјаног листа у Београду” у којем даје карактеристичне особине београдске штампе и разлоге за покретање листа “*Реформа*” (1938); анонимно писмо уреднику непознатог листа о потреби да новинари пишу у складу са девизом

“Срби на окуп”, с обзиром на ситуацију у хрватским крајевима коју М. Стојадиновић толерише (1936).

година: 1935-1938, 1941, s.a.

фолијација: 419-667

75 467 ЧАСОПИСИ

Преписка уредника часописа (већим делом из Београда) за социјална, национална, културна, привредна, политичка и комунална питања у вези: достављања часописа на увид; штампања чланака М. Стојадиновића у јубиларним и празничким бројевима; доделе материјалне помоћи; пријема; жалба “Гласа” из Суботице због конфискације часописа од стране Државног тужилаштва, са образложењем да је уперен против државног и социјалног уређења; Споменица “Матице рада” - Београд - “Проблем радне службе омладине у Југославији”, и др.

година: 1933-1935, 1939.

фолијација: 1-34

75 468 АГЕНЦИЈА “АВАЛА” А.Д. БЕОГРАД

Препис уговора од 31. маја 1930. године између југословенске државе и Агенције “Авала” о вршењу извештајно-новинарске службе; предлог буџета за 1936/37. годину; биланси за 1929-1936. годину; извештаји директора Светислава Петровића о: санирању и модернизацији Агенције, прегледу рада, организацији и пословању; резултатима путовања генералних директора и директора европских агенција по Југославији приликом одржавања VIII пленарне скупштине телеграфских агенција; афери директора “Журнал де насион” у Женеви г. Karla A Pratoa; хапшењу два новинара провинцијског листа код којих су нађени леци и други компромитујући документи.

Извештај Управног одбора о организацији и функционисању Агенције; записници: седнице пленума Управног одбора, ванредног збора акционара и годишње скупштине акционара; извештај Милана С. Јовановића, директора, о стању у срезу подунавском и мерама које би биле неопходне у циљу ублажавања утицаја Љотићеваца на предстојећим парламентарним изборима; извештај Агенције о условима отпуштања из службе Саве Меденице, дописника “Авале” у Новом Саду и немогућности његовог поновног враћања, судском спору и новом шефу агенције у Новом Саду; спискови особља “Авале”, њихових припадности, датума ступања на посао, предлог за смањење плате и сл.; спискови акција, акционара и чланова Управног одбора, као и други материјали у вези одржавања годишњих скупштина акционара; доделе материјалних средстава за нормално функционисање Агенције; финансијских проблема листа “Дан”; разне ургенције; календар политички и економски за 1935. годину и др. - 1929-1939, s.a.

Одељење за промет страних часописа и новина

- законски прописи (у форми брошуре) о растурању страних новина и часописа, и у том циљу, оснивања Одељења за промет страних новина и часописа у склопу Агенције “Авала” а.д.; извештај о раду Одељења (1934, 1935) са билансом (1933-1935); реферат о увозу и растурању страних новина и часописа за период 1932-1935; извештај о финансијском пословању Одељења - предлог за реорганизацију рада због финансијских тешкоћа, са предлогом новог текста дозволе за увоз свих врста стручних новина и часо-

писа само преко Агенције “Авала” а.д. (предлог Министарства трговине и индустрије); кратак извештај одржаних седница Управе Одељења (3. октобар до 9. децембар 1936) и др. - 1935-1938.

година: 1929-1939, s.a.

фолијација: 35-476

75 469 НОВИНСКА АГЕНЦИЈА “САВА” - ЖЕНЕВА

Писма Драгољуба Милетића, новинара и директора Новинске агенције “Сава” из Женева, у којима обавештава Стојадиновића о свом раду и ангажовању на праћењу стране штампе - њеном писању о Југославији и активностима Милана Стојадиновића на пољу спољне и унутрашње политике; моли за материјалну помоћ, за место аташеа за штампу при Министарству или за сталног дописника Агенције “Авала” или ангажовање за сталног дописника “Времена” на територији целе Швајцарске, износи неслагање са кадровском политиком Милана Стојадиновића који “помаже стране новине и чифуте” - агенте Совјетске владе као што је Михаил Побержскиј, који је дописник београдске “Правде”; негативно се изражава о Светиславу Петровићу, генералном директору Агенције “Авала”; понуда Милетића за приступање ЈРЗ, као и подршка Милану Стојадиновићу, након пада његове владе и др.

година: 1924, 1925, 1933, 1935-1940.

фолијација: 477-523

75 470 РАДИО СТАНИЦА

Реферат Богдановића о радио станицама у Краљевини Југославији - недостатку идејне линије, особљу левичарски и опозиционо настројеном, потреби контроле његовог рада, посебно у радио станицама Београд и Загреб (1938); понуда Радио А.Д. Београда, упућена министру ПТТ, која се односи на подизање и експлоатацију краткоталасне емисионе станице у Београду; извештај Радио Београда о молби једне од најјачих северноамеричких радио корпорација за 30-то минутни радио пренос из Београда за САД на дан 27. новембра - двадесетогодишњица уједињења и стварања Краљевине Југославије; позиви радио клубова из Ниша и Београда на отварање њихове радио изложбе (програм радио изложбе у Нишу - штампан).

година: 1935, 1936, 1938.

фолијација: 524-538

МАТЕРИЈАЛИ ЕВГЕНИЈА ЖУКОВА, СТАЛНОГ ДОПИСНИКА У БЕОГРАДУ

76 471 СТУДИЈЕ, ИЗВЕШТАЈИ И ЧЛАНЦИ ЕВГЕНИЈА ЖУКОВА О КОМУНИСТИЧКОМ ПОКРЕТУ

1922. година - Студија Е. Жукова (у пет наставака на руском језику) под насловом “Унутрашње стање у Совјетској Русији”, у којој критички анализира стање у привреди и друштву након револуције, рад ЧЕКА, односно Државне политичке управе (ГПУ), бирократизацију совјетског друштва, Нову економску политику (НЕП), о моралној кризи руководства, Руској комунистичкој партији (бољшевика) - РКП(б) - њеном значају, положају у друштву, бројности, саставу и организацији, односу Партије са Совјетом на-

родних комесара (СОВНАРКОМ) и локалним властима, нејединству у врху Партије, опозиционим струјама, процесу социјалног раслојавања међу комунистима, политичком и економском курсу РКП(б), незадовољству сељаштва, узроцима привредног распада, терору Партије, односу РКП(б) према синдикалном покрету, задацима Синдиката и његовој потчињености Партији (Константинопољ, октобар-децембар 1922).

Студије Е. Жукова под насловом “Совјетска Русија - Руска комунистичка партија и међународни Комунистички покрет” у којој говори о односу РКП(б) и Коминтерне (КИ), Бухариновој теорији “црвене интервенције”, зближавању СССР са Немачком, о КИ и унутрашњој политици РКП(б), IV конгресу КИ, организацији и саставу Извршног одбора КИ, међународном положају КИ и задацима Коминтерне - борба са фашизмом, политички и идеолошки рад у Немачкој и рад на Истоку (крај 1922).

Студија Е. Жукова под насловом: “Трећа интернационала и Исток” - о општој тактици Коминтерне у току 1921. и почетком 1922. године и њеној делатности у колонијама; програмским задацима, плану деловања и организацији КИ на Далеком истоку као и службеној политици СОВНАРКОМ-а; активности Коминтерне на Блиском истоку (Турска, Иран, Египат) њеној организацији и посебно њеном деловању у Турској и односу большевика и кемалиста.

1924. година - Чланак Е. Жукова “Комунистички покрет у Југославији” у коме говори о ликвидацији комуниста 1920. године, слабљењу утицаја КИ, делатности легалне Независне радничке партије Југославије (НРПЈ), организацији синдикалног покрета, ставу комуниста према националном питању, бројности припадника НРПЈ и њеном финансирању, везама са Москвом и положају комуниста у Краљевини Југославији - 16. фебруар 1924.

Чланак Е. Жукова “Комунистички покрет у Краљевини СХС” - о КИ и Балканском комитету, делатности НРПЈ као секцији КИ, питању реорганизације партије, ставу Стаљина према НРПЈ и упутства Зиновјева партији, бројности комуниста у југословенским покрајинама, раду комуниста међу сељаштвом, борби партија за “федерацију слободних балканских република”, односу према немачкој мањини у Краљевини Југославији, штампи НРПЈ и сл. - 5. мај 1924.

1925. година - Чланак Е. Жукова “Унутрашња политичка ситуација” у коме говори о ситуацији у Југославији после парламентарних избора 1925. године, односима радикала и радићеваца, неуспеху мисије Калфова у Паризу и Лондону у вези распуштања десет хиљада војника у Бугарској, претресима и хапшењима у Београду - 19. мај 1925.

Чланак Е. Жукова под насловом “Војна авијација у Совјетској Русији” - 8. јул 1925.

Чланак о нафтним налазиштима у Југославији и посебно североисточној Босни.

1927. година - Чланак Е. Жукова “Стање у Совјетској Русији” - о сукобима унутар Свесавезне комунистичке партије большевика - СКП(б), отвореној борби Стаљина против лидера опозиције Троцког, Зиновјева, Камењева, Сокољникова, Преображенског и др., програму комунистичке опозиције; односу сељаштва према комунистима, потреби повећања ГПУ, совјетској армији, положају европских комунистичких партија и Кине и односу са Коминтерном - 28. јул 1927.

1928. година - Обавештење непознате провенијенције о одласку на рад комуниста и агената, према информацијама добијеним од бечког бироа Коминтерне - 5. новембар 1928.

Чланак Е. Жукова “Комунистички покрет у Југославији” - о активности и положају КПЈ у првој половини 1928. године, сарадњи са сељачким партијама, уласку комуниста у ХСС, раду комуниста на заоштравању односа између Италије и Југославије, организацији партије и хапшењу чланова Политбироа крајем 1927. године, реорганизацији партије по налогу КИ и материјалној помоћи КИ, активности загребачке месне организације и комуниста на Београдском универзитету и Јужној Србији међу Арнаутима и Македонцима.

1929. година - концепт чланка Е. Жукова у рукопису под насловом “Комунистички покрет у Југославији” - 27. јун 1929. год. (рукопис тешко читљив).

1930. година - Белешка Е. Жукова у рукопису о сукобима у врховима РКП(б), КПЈ, франковцима односно Павелићу и др. - 1. јануар 1930.

Абстракт из Мемоара Агабекова о агенту ГПУ за Балкан 1928/29. (на енглеском). Подаци о активности Агабекова, агента ГПУ у Турској добијени из разговора с њим 17. и 18. септембра 1930. године (на енглеском).

1931. година - Информација непознатог аутора о бољшевичком агенту за Бугарску, Југославију и Румунију са седиштем у Константинопољу, конгресу Комсомола, циркулару бечког Комитета Коминтерне свим балканским комунистичким партијама и др.

1932. година - Концепт чланка Е. Жукова у рукопису под насловом “Комунистички покрет у Југославији” - 17. јануар 1932. год. (рукопис тешко читљив).

Извештај Е. Жукова под насловом “Биро комунистичких партија Западне Европе (БКПЗЕ)” у којем говори о организацији и структури Коминтерне, уставу БКПЗЕ, положају комуниста у Немачкој, међусобним односима БКПЗЕ и ИК Коминтерне, надлежности БКПЗЕ и његовом саставу - 21. август 1932.

Чланак Е. Жукова “Светска трговина оружјем и Коминтерна” - о главним трговцима оружјем у Европи, методима Коминтерне код трговине оружјем, истакнутим појединцима КИ - трговцима оружјем, производњи и трговини оружјем у Немачкој и сл. (концепт на руском, коначни текст на енглеском).

“Извештај састављен према подацима сакупљеним у Грацу и Бечу и усклађен са извештајем из Трста и Барија” - о активности македонских терориста на грчко-југословенској граници и плану терористичких акција у Јужној Србији и Босни, о хрватским и словеначким “лево - радикалним организацијама”, улози “Католичке линије” код финансирања сепаратистичких акција, италијанској акцији у Албанији и положају Зогуа - 27. септембар 1932.

Извештај из Берлина од 24. децембра 1932. године о совјетско-немачким односима и сусрету Литвинова са немачким канцеларом Шлејхером у Берлину и разговору о разоружавању, кредитирању СССР, совјетско-немачким односима, међународним односима - 24. децембар 1932.

Извештај о Комунистичкој партији Енглеске и односу Коминтерне према истој, слабости у раду КП Енглеске и раду Коминтерне у Енглеској.

“Тајна организација немачких комуниста” - о делатности илегалног и легалног апарата, борби “Старих” и “Младих” у КП Немачке, улози Коминтерне у немачком комунистичком покрету; активности ЦК КП Немачке на челу са Телманом и Торглером.

Концепт извештаја Е. Жукова у рукопису под насловом “Комунистички покрет у Југославији” (рукопис тешко читљив).

1933. година - Извештај под насловом “Комунистички центри у Бечу” - о руководству у бечкој експозитури РАЗВЕДУПРА, кретању агената по Европи и везама са осталим комунистичким центрима, раду представника ГПУ у Европи, раду агената РАЗВЕДУПРА и супарништву његових агената, активности бољшевичких агенатура у Бечу (ГПУ, РАЗВЕДУПРА, Коминтерна, Економска шпијунажа) и њиховој активности на Балкану, у Чешкој и Пољској - 16. јануар 1933.

Чланак под насловом “Комунистичка акција у Југославији” - о општим тенденцијама ИК Коминтерне и посебно према Југославији, реорганизацији КП Југославије по директивама ИК КИ и тешкоћама агената КИ код успостављања нове организације у свим крајевима земље, финансијском стању и терористичким акцијама - 19. јануар 1933. год. (на српскохрватском уз напомену на маргини Вгuxelle-у “D'гareau rouge”).

Чланак о реорганизацији и реконструкцији КИ у свим сферама њене делатности (оперативној, организационој и идеолошкој) јачању утицаја “Војне секције” КИ, реорганизацији БКПЗЕ - о центру у Бечу и његовим акцијама према Југославији, стању комунистичког покрета у Југославији, ликвидацији знатног броја ћелија од стране режима и финансијском стању Југословенске комунистичке секције.

Чланак под насловом “Рушилачки планови црвене Москве” у којем се дају изводи из говора Кагановића, члана Политбироа на састанку са радницима и делегатима Коминтерне у Москви - о дипломатској игри Литвинова у Женеви, плановима СССР на међународном плану и с тим у вези с тајним уговорима склопљеним у циљу поткопавања “капиталистичких конвенција”.

1934. година - Извештај под насловом “Делатност Коминтерне” - о замаскираном раду КИ у правцу изазивања светског рата и односу службене Москве према тој активности КИ, реорганизацији Бироа за међународне везе (БМС) и Бироа комунистичких партија Западне Европе (БКПЗЕ) - персонални састав, седиште, курири за везе и др., организацији, карактеру комунистичке активности у Југославији - 1. март 1934. год. Концепт чланка под насловом “Нови апарат Коминтерне на Балкану” - о реорганизацији рада КИ и шеми новог апарата КИ на Балкану по предлогу Димитрова, новим задацима агентуре за Балкан и конкретним задацима у Бугарској и Југославији (политичко васпитање вођа и маса и организације опозиционих група) - 30. октобар 1934.

1935. година - Белешка Е. Жукова у рукопису у вези VII конгреса Коминтерне, реорганизације комунистичког покрета на Балкану, IV конгреса ЈУКА - Југословенске комунистичке акције у Сарајеву децембра 1934. године.

s.a. - Извештај Е. Жукова “Терористичка акција на Балкану, совјетско-италијанска сарадња” - о заједничким интересима и деловању III интернационале и италијанског империјализма на Балкану посебно у односу на Југославију и Албанију, споразуму о заједничким акцијама и подели “сфера утицаја” - 1929. год., оснивању специјалног балканског апарата који је радио у

спрези са комунистичким центром у Бечу, терористичкој групи српских и македонских комуниста из СССР, сарадњи са италијанским комитетом чији је покровитељ Данунцио и др.

Концепт два чланка Е. Жукова у рукопису “Комунистички покрет у Југославији” (рукопис тешко читљив).

Обавештење непознате провенијенције у вези “саопштења О.О.” односно активности комуниста у Југославији и настојања да се укључе Хрвати и Македонци у акције терористичког карактера, провоцирања сукоба са Италијом и сл. (некомплетан документ).

Извештај под насловом “Балканска конференција” - о конференцији у Посланству СССР у Бечу по питању рада О.О. у балканским земљама и с тим у вези о задацима О.О. и НКИ посебно у Румунији и на бугарско-југословенској граници.

Извештај о борби и интригама између чланова Политбироа - Стаљина, Камењева и Зиновјева, идеолошким неслагањима међу члановима “триумвирата”, расположењу чланова СКП(б) и лошем финансијском стању СССР.

Чланак Ал. Пиленка под насловом “Разговор са Бађаном” - о РКП(б) и њеном односу према нацијама, положају руског сељаштва, међународном положају СССР и совјетском руководству.

Студија Е. Жукова под насловом “Коминтерна у колонијама” - у којој даје историјат односа КИ према колонијама након Првог светског рата, ставу КИ према колонијалном питању утврђеном на II и VI конгресу КИ, значају колонија за капиталистички поредак у борби КИ против капитализма у колонијама, задацима комуниста у колонијалним и полуколонијалним земљама, енглеском колонијализму у Индији и др.

Информација под насловом “Рад веза у Немачкој” - о сарадњи експозитуре КИ у Немачкој са 25 наведених немачких трговачких и других фирми.

Информација о раду везе односно о сарадњи јужнонемачке егзекутиве КИ са прашком групом немачких комуниста и са КП Аустрије, повезаности бечког центра КИ са немачким комунистима и персоналном саставу јужнонемачке егзекутиве КИ.

Информација под насловом “Трећа Интернационала и Ирска” - о сарадњи ИРЕ и представника војне секције ИК КИ у борби против британског империјализма и о снабдевању ИРЕ оружјем.

Извештај Е. Жукова о раду црвених на Истоку и комунистичкој конспирацији у Кини.

- Концепт студија, извештаја и чланака Е. Жукова (и невезане белешке) на руском језику и у рукопису без наслова, некомплетни, недатирани, тешко читљиви, садржајно такође у вези са комунистичким покретом у Југославији, Коминтерном и СССР-ом.

година: 1922, 1924, 1925, 1927-1935, s.a.

фолијација: 1-409

76 472 МАТЕРИЈАЛИ ОРГАНА КОМИНТЕРНЕ И ДРЖАВНИХ ОРГАНА СССР (ПРЕПИСИ ПРЕПИСА)

1923. година - Шематски приказ организације и територијалне распрострањености ГПУ (ЧЕКА) у СССР-у и осталим земљама света.

Генерални конзулат СССР у Хамбургу извештава о циљевима посете и предмету разговора председника Чехословачке Масарика и министра иностраних послова Бенеша у Паризу - 22. октобар 1923.

Информациони одсек Опумоћеног политичког представништва СССР у Немачкој извештава о ситуацији у Пољској - хапшењима комуниста, левих социјалиста и припадника комунистичке омладине Пољске, стању у војсци и на селу - 26. октобар 1923.

1924. година - Акт НКИ, СССР упућен Опумоћеном представништву СССР у Немачкој о деловању македонских, бугарских и хрватских националних организација, активности Радића и сарадњи са Сељачком интернационалом у Москви - 7. август 1924.

Распис Информационе секције акционог комитета у Берлину упућен свим секцијама о раду и циљевима Коминтерне у Европи - 1. новембар 1924.

1927. година - Писмо Извршног комитета КИ упућено Централном бироу комунистичке групе у Албанији 24. новембра 1927. године о скором оснивању Комитета за помоћ национално-револуционарном покрету у Албанији са седиштем у Београду - 24. новембар 1927.

Извештај непознате провенијенције о VI конференцији Извршног комитета III интернационале у Москви: о говору Зиновјева о међународној ситуацији и задацима Коминтерне, расправи представника комунистичких партија замаља Европе и САД у којој су критиковали рад Коминтерне и извештавали о раду својих партија, завршној речи Бухарина о опасности по Коминтерну од левих и десних скретања комуниста.

1932. година - Буџет Комунистичке интернационале за 1931. годину разматран на XII пленуму Извршног комитета КИ.

година: 1923, 1924, 1927, 1932.

фолијација: 410-432

76 473 БИЛТЕН АК БР. 82 ОД 7. ДЕЦЕМБРА 1926. ГОДИНЕ

Билтен АК на српском језику посвећен конференцији Коминтерне у коме се дају изводи из реферата Мануилског о међународној ситуацији, полемике са говором Бухарина о комунистичком покрету, говори се о расцепу у комунистичким партијама па и у КП Југославије, избору Бошковића (Ф. Филиповића) у ИСПОЛКОМ и његовом говору о пропаганди међу сељаштвом.

година: 1926.

фолијација: 433-442

76 474 ШТАМПА И ИСЕЧЦИ ИЗ ШТАМПЕ НА СРПСКОХРВАТСКОМ ЈЕЗИКУ

Чланци већим делом говоре о унутрашњој политичкој ситуацији у Краљевини Југославији и с тим у вези о комунистичком покрету - активности југословенских комуниста, хапшењу, суђењу и убиствима комуниста, те-

рористичким акцијама франковаца и бугарских комита у Краљевини Југославији, активностима Коминтерне у Краљевини Југославији и свету, ситуацији у СССР и др.

година: 1924, 1936, s.a.

фолијација: 443-656

76 475 ШТАМПА И ИСЕЧЦИ ИЗ ШТАМPE НА РУСКОМ ЈЕЗИКУ СОВЈЕТСКЕ И ЕМИГРАНТСКЕ ПРОВЕНИЈЕНЦИЈЕ*

Чланци (обележени) углавном прате ситуацију у СССР-у и њену дипломатску активност - положај паравославне цркве, Црвену армију и улогу Камењева, стање у РКП(б), однос између совјетских власти и Коминтерне, комунистички покрет у свету и активност Коминтерне.

година: 1924-1927, 1930-1932, 1935, s.a.

фолијација: 657-737

77 476 ОСТАЛА ШТАМПА

Штампа, односно исечци из штампе на чешком, енглеском, француском, италијанском, немачком и пољском језику односе се на комунистички покрет у Југославији и у свету, СССР, комунизам на Балкану и став Ки и СССР према Балкану, шпански грађански рат и активност Коминтерне у њему и сл.

година: 1922, 1925, 1927, 1929, 1931, 1932, 1935-1938, s.a.

фолијација: 1-99

77 477 ПРЕПИСКА

Писма редакција листова "Rul" из Берлина, "Севодња" из Риге, "Central European press" из Прага и "Слово" из Берлина упућена Е. Жукову у вези његовог постављења за дописника и генералног заступника листа "Rul" у Београду, сарадње са напред наведеним листовима, исплате хонорара и др. - 1923-1928.

Писма страних новинара упућена Е. Жукову (рукописи тешко читљиви, већим делом на руском језику) - 1924-1927, s.a.

Писма чланова породице из Кијева упућена Е. Жукову - 1926, 1927. год.

Позивнице за разне свечаности упућене Е. Жукову и његовој супрузи у својству дописника "Morning posta" и "Rula"; програм конгреса Југословенског новинарског удружења одржаног на Цетињу 25. септембра - 3. октобра 1926. год.; плакат Народног позоришта, сала "Мањез" у Београду, о одржавању концерта посвећеног руској црквеној, народној и уметничкој песми и са уводном речи Е. Жукова 17. јануара 1927. године - 1924-1927, s.a.**

година: 1923-1928, s.a.

фолијација: 100-166

* "Известија", "Краснаја звезда", "Војениј вестник", "Rul", "Наш век", "Новоје слово" и др.

** Фотографије: Првог цркв. пјевачког друштва "Његош", Цетиње, 1926. и Евгенија Жукова - налазе се у фотозбирци Архива Југославије.

77 478 ПОКРАЈИНСКИ САВЕЗ РУСКОГ СОКОЛСТВА У КРАЉЕВИНИ СХС

Извештај о раду Покрајинског савеза Руског соколства у Краљевини СХС поднесен VIII Главној скупштини Југословенског соколског савеза (ЈСС) одржаној у Београду 27. марта 1927. године.

Протокол са заседања Културно-просветне комисије Руског соколства на скупштини Покрајинског савеза Руског сокола у Краљевини СХС од 1-3. јануара 1928. године.

Извештај о раду Скупштине Покрајинског савеза Руског соколства у Краљевини СХС одржаној 1-3. јануара 1928. године у Београду која је разматрала рад Савеза у прошлој години, задатке за 1928. годину и изабрала нову Управу - 26. јануар 1928.

година: 1927, 1928.

фолијација: 167-177

77 479 КАСА УЗАЈАМНОГ КРЕДИТА ПРИ ПРЕДСТАВНИШТВУ СВЕРУСКОГ ЗЕМАЉСКОГ САВЕЗА

Позив на скупштину чланова Касе; извештај о раду Касе у протеклом периоду, начину њеног рада, тешкоћама у раду и предлозима за њено јачање и омасовљење; критичке примедбе на рад Касе и списак чланова Касе узјамног кредита при Представништву Сверуског земаљског савеза.

година: 1928.

фолијација: 178-187

77 480 РАЗНО

Писмо о закупу стана Е. Жукова у Молеровој 13 - Београд, са пописом инвентара у закупљеном стану - 1. август 1924.

Три песме сатирично-политичког карактера упућене Е. Жукову, Опатија, јула 1926. године.

година: 1924, 1926.

фолијација: 188-193

77 481 ПРЕПИСКА СА СТРАНИМ ПОСЛОВНИМ ЉУДИМА

Преписка Милана Стојадиновића са страним пословним људима (Воиновс и др., а обимније са Ј. Напаиом о пласману југословенске робе на енглеско тржиште) у вези пословне сарадње и решавања питања пословног карактера из области финансија и привреде (већим делом на енглеском и француском језику).

година: 1926-1929, 1933-1937, 1939, s.a.

фолијација: 194-257

77 482 ПРЕДЛОЗИ ПОЈЕДИНАЦА

- *Предлози државних службеника* - Предлози појединих државних службеника у циљу решавања њиховог статуса у постојећем законодавству и у пракси (углавном предлози у вези регулисања финансијских и пензионих питања начелног карактера).

Измене и допуне закона о чиновницима од 31. марта 1931. године у делу који се односи на чланове који се реализују Финансијским законом, Уредбом о буџетским дванаестинама и другим прописима који су регулисали, између осталог, и статус државних службеника (у форми картица) - 1931-1940. год.

- *Предлози појединаца политичке садржине* - Предлози појединаца упућени М. Стојадиновићу везани за евентуалне промене у постојећем политичком курсу у унутрашњој и спољној политици, са саветима о начину постизања тих промена (оснивање нове странке, јачање ЈРЗ, решавање националног питања, проблем наоружања, пропаганда Конкордата) као и представка М. Стојадиновићу да се заинтересује за српски Срем са предлозима мера ради спречавања нетрпељивости и неповерења српских Срба према Србијанцима - 7. јануар 1938, и сл.

Анонимна писма с потписом "Крф Г" упућена М. Стојадиновићу у вези: наводних интрига Милана Антића, министра Двора и сондирању терена код УО и Мачека са циљем да се створи један блок, придобију Корошец и Спахо и образује нова влада на челу са М. Антићем; хушкања православне цркве, преко Воје Јањића, против владе М. Стојадиновића; дворским стипендистима организованим у ОРНАС (Организација националних студената) и повезаним са ЈНС, предлогом да М. Стојадиновић смени М. Антића и Владу Илића, председника Београдске општине, и да се "помири са православном црквом" - 1935-1939, s.a.

- *Други предлози* - Предлози, идеје и савети појединаца усмерени ка решавању проблема или увођењу корисних новина (најчешће путем нових закона) у области привреде, економије, социјалне политике и др. - 1935-1938, s.a.

година: 1931-1940, s.a.

фолијација: 258-613

МОЛБЕ И ПРЕДСТАВКЕ

78 483 МОЛБЕ И ЖАЛБЕ ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА

Молбе и жалбе (већим делом), ургенције, препоруке, захвалнице и сл., државних службеника у вези: премештаја, унапређења, повећања или редукције плате, одобрења одсуства, признавања година службе и друго у вези решавања проблема из радног односа; анонимне доставе о неправилном раду појединих државних службеника и захтеви за повећање надница и додатка на скупоћу; појединачне и групне карактеристике и службени подаци о државним службеницима.*

година: 1924-1928, 1933, 1935-1937.

фолијација: 1-741

79 483 - *Detto*, 1938-1940, s.a.

- **Писма државних чиновника** (Вељко Дрињаковић, Паја Јоксимовић, Михајло Јовановић, Владимир Кустудић, Рудолф Штајнмец-Сородолски) упућена М. Стојадиновићу у којима моле за реактивирање у државној служби, у-

* Три фотографије са посете М. Стојадиновића Скопљу 9. маја 1937. године, прилог акту од 13. септембра 1937. године, налазе се у фотозбирци Архива Југославије.

напређење, премештај, материјалну помоћ, пријем и друго; честитке М. Стојадиновићу на одликовањима - 1933, 1935-1938, s.a.

година: 1933, 1935-1940, s.a.

фолијација: 1-478

80 484 МОЛБЕ ЗА ЗАПОСЛЕЊЕ

Молбе појединаца упућене Милану Стојадиновићу, народном посланику, министру финансија и председнику владе, као и шефу његовог кабинета у вези: запослења; реактивирања у државној служби пензионисаних лица; враћања у државну службу (раније добијен отказ или самовољно напушање посла). Самопредлагања за одређена радна места за која молиоци сматрају да имају одговарајуће квалификације - радне и политичке (бан, сенатор и сл.). Ургенције, препоруке и захвалнице родбине и пријатеља за позитивно решење молби.

година: 1924, 1927, 1928, 1933-1937.

фолијација: 1-987

81 484 Detto*

година: 1938-1941, s.a.

фолијација: 1-699

82 485 МОЛБЕ ЗА ПОМОЋ

Молбе појединаца (најчешће болесних, старих и изнемоглих лица, самохраних мајки, лица која су услед елементарних непогода остала без имовине и средстава за живот) упућене Милану Стојадиновићу за: сталну месечну помоћ; једнократну новчану помоћ; повећање износа додељене помоћи; помоћи у материјалу, одећи, обући, животним намирницама и разним другим видовима помоћи. Обавештења о додељеној помоћи. Признанице на примљени новац, изрази захвалности за додељену помоћ.

година: 1927, 1928, 1933-1937.

фолијација: 1-587

83 485 Detto

година: 1938-1940, s.a.

фолијација: 1-764

84 486 МОЛБЕ ВЛАСНИКА РАЗНИХ ФИРМИ ЗА ДОДЕЛУ ЗАЈМА

Молбе - хотелијера, столара, фризера, месара, пекара, трговаца и других власника индустријских предузећа за доделу зајма за замену дотрајалих машина, адаптацију постојећих или изградњу нових објеката и сл.

година: 1935, 1937-1939, s.a.

фолијација: 1-21

* Фотографија са прославе 25-годишњице ослобођења Јужне Србије у Скопљу, прилог акту од 19. августа 1938. године, налази се у фотозбирци Архива Југославије.

84 487 МОЛБЕ У ВЕЗИ ПЕНЗИЈА

Молбе и жалбе, углавном пензионисаних лица и уживалаца породичних пензија, упућене М. Стојадиновићу у вези: повећања пензија; признавања права на пензију; потраживања одузетих пензија и повратка права на пензију након издржане казне; регулисања правилности око исплате пензија као и молбе у вези доделе породичних пензија, пензија на основу разних заслуга за државу, неконтинуираног радног стажа, нормативног регулисања пензија и сл.

година: 1926-1928, 1933-1939, s.a.

фолијација: 22-203

84 488 МОЛБЕ ЗА БЕСПЛАТНЕ ВОЗНЕ КАРТЕ

Молбе појединаца, углавном сиромашних студената, ђака, лица без запослења и других, упућене Милану Стојадиновићу за доделу бесплатних возних карата на одређеним линијама, молбе за посредовање код министра саобраћаја за доделу бесплатних карата.

година: 1935-1938, s.a.

фолијација: 204-250

84 489 МОЛБЕ ЗА ПРИЈЕМ

Молбе појединаца упућене Милану Стојадиновићу и шефу Кабинета са молбом да их прими у вези приватних проблема али и питања од општег интереса. Ургенције за пријем, обавештења о датуму пријема.

година: 1925-1927, 1932, 1935-1937.

85 489 Detto

година: 1938-1940, s.a.

фолијација: 1-320

86 490 РАЗНЕ ДРУГЕ МОЛБЕ

Разне молбе (ређе жалбе) појединаца упућене Милану Стојадиновићу у вези са питањима: доделе и укидања стипендија; смештаја у студентске и ђачке домове; пријема за питомце; процене и повраћаја одузетог капитала (имовине); отписа разних дажбина; узимања у заштиту код аграрних власти; заузимања у случају спора са државом; помиловања и одлагања издржавања казне; ношења оружја; скраћења војног рока; прихватања кумства; издавања земљорадничких и добровољачких уверења; доделе или враћања чина; посредовања по разним питањима, и сл.

година: 1924-1928, 1932-1940, s.a.

фолијација: 1-1003

87 491 ЧЕСТИТКЕ МИЛАНУ СТОЈАДИНОВИЋУ

Честитке упућене М. Стојадиновићу од појединаца из земље и страних пословних и других личности поводом: поновног избора за министра финансија (1924); посланичког мандата (1927); одликовања Орденом Белог орла I реда; постигнутих успеха у унутрашњој и спољној политици; избора за пред-

седника владе и годишњица владавине; изборне победе (1938); избора за председника Београдске берзе (1939) и сл.

година: 1924, 1925, 1927, 1934-1939, s.a.

фолијација: 1-107

87 492 ПОДРШКЕ МИЛАНУ СТОЈАДИНОВИЋУ ОД ПОЈЕДИНАЦА

Изрази симпатија, оданости, одушевљења, поштовања и подршке упућени Милану Стојадиновићу од појединаца у вези успешног вођења унутрашње и спољне политике као и подршка Стојадиновићу од руских емиграната из Обреновца поводом манифестације ЈУГОРАС-а 25. априла 1938. године и потреби успостављања словенског заједништва.*

година: 1927, 1935-1940, s.a.

фолијација: 108-181

87 493 НАРОДНЕ ПЕСМЕ О МИЛАНУ СТОЈАДИНОВИЋУ И ДРУГИМ ЛИЧНОСТИМА И ДОГАЂАЈИМА ПОЛИТИЧКОГ КАРАКТЕРА

- *Песме о Милану Стојадиновићу* - Песме народних песника посвећене личности и делу Милана Стојадиновића већим делом величајући "труд и рад г. Председника на добро државе" - 1935-1940, s.a.

- *Песме о познатим личностима* - Песме, углавном ругалице, испеване о познатим политичким личностима: Ђури Чејовићу, Воји Ђорђевићу, Николи Узуновићу, Џаферу Куленовићу, Петру Иванишевићу, Влатку Мачеку и вероватно Петру Живковићу. Песма "Мученичка смрт витешког краља Александра I ујединитеља у Марсеју 9. октобра 1934." - 1936, 1939, s.a.

- *Песме о изборима* - Песме углавном народних песника посвећене скупштинским и општинским изборима (позиви на изборе и гласање за ЈРЗ и Милана Стојадиновића) - 1933, 1936, 1938, 1939, s.a.

- *Патриотске песме* - Песме народних песника који стиховима позивају на братство и јединство, будност и одбрану земље од непријатеља, буђење националне свести, подршку ЈРЗ и Милану Стојадиновићу и сл. - 1936, 1938, s.a.

- *Разне песме* - Песме углавном народних песника везане за разне догађаје у народу: поздрав народу Југославије и Бугарске поводом потписивања пакта о пријатељству; освећењу нове школске зграде у Крушевцу; изградњи железничке пруге у Црној Гори; освећењу соколске заставе на Цетињу као и песме политичког садржаја посвећене партијској агитацији, односима Срба и Хрвата или упућене противницима ЈРЗ и сл. Посланица-ругалица Јована Јовановића Змаја и Милорада Митровића упућена првом југословенском парламенту - 1937-1940, s.a.

година: 1933, 1935-1940, s.a.

фолијација: 182-349

* Фотографија са политичког збора за време општинских избора из 1936. у Бос. Броду, на којој се налазе "присталице Аце Станојевића", инг. Милош Бобић, др Влада Илић из Новог Сада, др Лаза Марковић, те Филип Маркотић и др. из ХСС - уз акт од 9. фебруара 1938.

87 494 МАТЕРИЈАЛИ О ДОГАЂАЈИМА И ЛИЧНОСТИМА ИЗ I СВЕТСКОГ РАТА

Марко Грегорић, сликар, шаље Милану Стојадиновићу исказ сведока др Михаила Вукчевића у спору Андрије Радовића против Марка Грегорића - о политичком раду А. Радовића за време рата прво као најревноснијег помагача политике краља Николе и председника владе Црне Горе, а затим као председника Одбора за уједињење Србије и Црне Горе - 1927. год.

Војислав Гојковић, пуковник у пензији, обраћа се М. Стојадиновићу у вези акције да се официрима суђеним у Солунском процесу врате чинови те предлаже ревизију процеса - 1938. год.

година: 1927, 1938.

фолијација: 350-361

87 495 ИСТОРИЈСКИ И ПУБЛИЦИСТИЧКИ РАДОВИ

1934. година - Расправа др Димитрија Кириловића "Помађаривање у бившој Угарској" која говори о мађаризацији националних мањина у првом реду Срба - 14. август 1934. год. (недостају стране - 1, 2, 4, 11, 12, 53, 54).

1936. година - Новински чланак Андрије Радовића, бившег председника црногорске владе, објављен у никшићком листу "Слободна мисао" у четири наставка под насловом "Црна Гора у европском рату - рад на уједињењу у Француској" - 18. март 1936. год.

1937. година - Чланак Сакача "О поријеклу Хрвата" објављен у "Животу".

1940. година - Извод из предавања о Боки Которској професора предруга Николавића, одржаног у Српском културном клубу 18. марта 1940. године (недостају 4 стране). Реферат др Владимира Маргана "Срби у Румунском Банату".

s.a. - Чланак Светомира Николајевића "Карађорђе и Губец" за лист "Српски глас". Тезе за студију о Југославији - непознат аутор. "Прилози за историју Југославије" у вези догађаја и акција које су претходиле уједињењу - цитати из разних изјава и говора, прогласи, декларације и др. - од изјаве владе Краљевине Србије у Народној скупштини у Нишу децембра 1914. о циљевима рата до саопштења Председништва Народног вијећа СХС о образовању Краљевине СХС и престанку њиховог рада као врховне власти државе СХС на територији бивше Аустро-Угарске 3. децембра 1918. године.

година: 1934, 1936, 1937, 1940, s.a.

фолијација: 362-480

87 496 ПРЕДАВАЊА МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА

"Наука о финансијама" - предавања др Милана Стојадиновића, хононарног професора Универзитета у Београду (у рукопису).

година: 1921, 1922.

фолијација: 481-807

88 497 ПРЕДАВАЊА МОМЧИЛА НИЧИЋА

“Економска политика” - Стенографисана предавања др Момчила Нинчића, професора Универзитета у Београду.

година: s.a.

фолијација: 1-154

88 498 СТАТИСТИКА

Статистички подаци о: броју поседника према националној припадности и величини поседа у Срему, Банату, Бачкој и Барањи; курсевима и обрту државних папира и девиза у динарима; запосленима и незапосленима за период 1934-1936. год.; приносу пшенице и кукуруза за период 1934-1936. год.; упоредни статистички преглед за 18 срезова Зетске, Вардарске и Моравске бановине о броју становника према вероисповести за 1921. и 1931. годину и карта Југославије са ознакама верске припадности становништва и њиховом броју.

година: s.a.

фолијација: 155-162

88 499 БЕЛЕШКЕ МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА

Разне белешке М. Стојадиновића у вези: организације ЈРЗ, односно партијских кадрова за поједина места; интервенција по разним основама; о “Црној интернационали”, “Јутру”, “Бојовницима” и важнијим личностима из Словеније - бискупу Рожману, Пуцелју, Видмари и др., као и белешка непознатог аутора у вези састава владе са В. Мачеком као потпредседником.

година: 1934, 1935, 1938, 1939, s.a.

фолијација: 163-189

ФИНАНСИЈЕ МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА**88 500 ЦРНОГОРСКА БАНКА - ЦЕТИЊЕ**

Изводи (шестомесечни) о стању текућег рачуна и потврде Милана Стојадиновића о њиховој исправности након сравњивања са књигама; налози за књижење по налогу и за рачун Јадранско-понунавске банке; благајнички извештаји и признанице о извршеним исплатама са текућег рачуна Милана Стојадиновића у корист Државне штампарије - Цетиње за потребе штампања листа НРС “Црна Гора” и обавештење Милана Стојадиновића од 25. јануара 1929. год. о обустави даљих исплата у те сврхе са његовог рачуна; извештај о раду Црногорске банке за 1929. и 1935. годину, и сл.

година: 1927-1941.

фолијација: 190-375

88 501 LLOYDS NATIONAL PROVINCIAL FOREIGN BANK, LIMITED - PARIS

Обавештење Банке о књижењу средстава и стању текућег рачуна Милана Стојадиновића.

година: 1922, 1934-1939.

фолијација: 376-446

88 502 - Anglo International Bank Limited – London

Полугодишњи извештај Банке о стању текућег рачуна Милана Стојадиновића, 1934-1940. год.

- Енглеска трговинска банка, Београд

Обавештења Банке о књижењу средстава, признанице о уплати и изводи са текућег рачуна Милана Стојадиновића, 1925. год.

година: 1925, 1934-1940.

фолијација: 447-482

89 503 ЈАДРАНСКО-ПОДУНАВСКА БАНКА - БЕОГРАД

Рачуноводствена документација (благајнички извештаји, стање текућег рачуна, налози за књижење, признанице, обрачуни, рачуни и сл.) и преписка са Миланом Стојадиновићем о вођењу његових приватних финансија од стране Банке.

година: 1922-1929, 1932-1939, 1943, s.a.

фолијација: 1-1384

ФИНАНСИЈЕ АУГУСТЕ СТОЈАДИНОВИЋ**90 504 ЈАДРАНСКО-ПОДУНАВСКА БАНКА - БЕОГРАД**

Рачуноводствена документација (извод стања текућег рачуна, благајнички извештаји о задужењу - раздужењу тек. рачуна, налози за књижење, обрачун о спроведеној куповини стране валуте на београдској берзи, есконтне листе, фактуре, признанице, рачуни и сл.) и преписка са Аугустом Стојадиновић у вези: стања, припелих уплата и исплата по њеном тек. рачуну; стављања у депозит акција Народне банке на име Иванке и Љиљане Стојадиновић; отварања тек. рачуна на име Иванке Стојадиновић код банке у Женеви; одобравање кредита по тек. рачуну на "подлози акцепте и жира" Милана Стојадиновића и сл. по питању вођења приватних финансија Аугусте Стојадиновић.

година: 1935-1944.

фолијација: 1-249

90 505 ФРАНЦУСКО-СРПСКА БАНКА А.Д. - БЕОГРАД

Рачуноводствена документа (извештаји о стању текућег рачуна, налози за исплату и књижење, признанице, рачуни, спискови хартија од вредности и др.) и преписка Аугусте Стојадиновић у вези: књижења и исплата купона обвезница 4% Српског зајма из 1895. године, 5% српског зајма из 1913. године и 4% аграрног зајма из 1921. године; стања вредности акција Народне банке; одобравања исплате купона обвезница у динарима; стања текућег рачуна и потврде исправности итог од стране Аугусте; позиви са улазницама за збор акционара Народне банке, као и друга преписка о вођењу приватних финансија Аугусте Стојадиновић.

година: 1933-1943.

фолијација: 250-493

90 506 SOCIÉTÉ DE BANQUE SUISSE - GENEVE

Рачуноводствена документација и преписка о стању текућег рачуна, односно вођењу приватних финансија Аугусте Стојадиновић од стране Банке.

година: 1926-1941.

фолијација: 494-642

ФИНАНСИЈЕ ИВАНКЕ СТОЈАДИНОВИЋ**90 507 ЈАДРАНСКО-ПОДУНАВСКА БАНКА - БЕОГРАД**

Рачуноводствена документација (изводи текућег рачуна, налози за књижење, признанице, благајнички извештаји и сл.) и преписка са Иванком Стојадиновић о књижењу доспелих купона - акција Народне банке, Трбовљанског угљенокопног друштва - Трбовље и за чуварину депозита по семестрима; изводи стања текућег рачуна у циљу савјештавања са књигама, потврде исправности и сл., у вези вођења приватних финансија Иванке Стојадиновић - 1937-1944. год.

Два акта у вези текућег рачуна Љиљане Стојадиновић код Јадранско-подунавске банке - 1937, 1943. год.

година: 1937-1944.

фолијација: 643-742

90 508 UNION DE BANQUES SUISSES - LAUSANNE

Стање рачуна Иванке Стојадиновић, као и исплате са њеног рачуна посредством ове Банке.

година: 1939-1942.

фолијација: 743-757

91 509 ПРИВАТНА ПРЕПИСКА МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА

- *Имовина и финансије* - Материјали у вези уступања грађевинског земљишта Милану Стојадиновићу од стране општине Бар (записник свечане седнице одбора општине Бар о избору М. Стојадиновића за почасног грађанина и о поклону грађевинског плаца, скице земљишта и куће, тапија на имање) - 1938. год.

Преписка у вези имања М. Стојадиновића у Крушевици код Кавадараца (и решење о подизању фабрике шпиритуса на имању); извођење радова на изградњи куће М. Стојадиновића и потребних инсталација (са делимичним предрачуном трошкова) и уређења непосредне околине (калдрми-сање дела улице и сл.); понуде покретности и непокретности Стојадиновићу ради откупа; рачуни за разну робу и услуге, 1924-1926, 1929-1931, 1933-1936, 1938-1940. год.

- *Разно, приватног карактера* - Преписка у вези приватних путовања Аугусте и Милана Стојадиновића (организација, набавка карата и пасоша, одмор, лов); издавање оружног листа М. Стојадиновићу и Аугусте; поклона

упућених Стојадиновићу и породици; молбе за фотографије и аутограме М. Стојадиновића и др. - 1924, 1933, 1935-1940, s.a.*

година: 1924-1926, 1929-1931, 1933-1940, s.a.

фолијација: 1-157

91 510 МАТЕРИЈАЛИ ЛИЧНОГ И ПОРОДИЧНОГ КАРАКТЕРА

- *Ужа породица* (Милан, супруга Аугуста и кћерке Иванка и Љиљана) - Аутобиографија (1929) и биографија Милана Стојадиновића (на немачком и француском језику); захтев и решење за претрес стана М. Стојадиновића од Управе града Београда (1933); споменица прославе 25-годишњице Ђачке батерије; карикатуре М. Стојадиновића; признаница о извршеној претплати М. Стојадиновића на штампу (1940, 1941); пензијски одсечци за М. Стојадиновића за децембар 1942, целу 1943. и до априла 1944. године; платни лист из 1916. год.**

Писма и телеграми Аугусте Стојадиновић приватне садржине, упућени М. Стојадиновићу.

Преписка са директором школе у вези оправдања изостанака из школе Стојадиновићевих кћери Иванке и Љиљане. 1916, 1924, 1925, 1929, 1933-1944, s.a.

- *Шира породица* (мајка Милица - Мица, брат Драгомир, сестре Рада и Нада) - Мајка Мица честита рођендан свом сину Милану Стојадиновићу; писма приватне садржине Драгомира брату Милану и писма сестара Наде и Раде Милану, Драгомиру и Аугусту Стојадиновић, такође приватне садржине; преписка у вези израде надгробног споменика Виде, покојне сестре Милана Стојадиновића. 1924-1926, 1934, 1935, 1938, s.a.

- *Рођаци* (Ђорђе Ђокић, Радосав Димитријевић и др.), кумови и пријатељи - Писма Стојадиновићевих рођака, кумова и пријатеља углавном приватне садржине (молбе за помоћ и сл.); савети М. Стојадиновића пријатељима у вези новчаног пословања и улагања новца. 1924, 1926, 1927, 1933-1940, s.a.

година: 1916, 1924-1927, 1929, 1933-1944, s.a.

фолијација: 158-402

91 511 ЧЕСТИТКЕ

Честитке упућене Милану Стојадиновићу и породици за: Нову годину, крсно име, славу, Ускрс, Божић и др. од познатих личности, кумова, пријатеља и њихових породица; честитке Милана Стојадиновића упућене познатим личностима, свештеним лицима и пријатељима за Нову годину и Божић; спискови честитки упућених Стојадиновићу и послатих од стране М. Стојадиновића другима поводом празника.

Позиви и честитке за венчања упућени М. Стојадиновићу од пријатеља и познатих личности. Рођенданске честитке (и захвалнице) М. Стојадиновићу од разних личности.

година: 1924-1926, 1932, 1934-1940, s.a.

фолијација: 403-711

* Фотографија са летњих маневара - прилог акту од 3. октобра 1937. год. - Ново Место, налази се у фото-збирци Архива Југославије.

** Три фотографије Милана Стојадиновића налазе се у фотозбирци Архива Југославије.

91 512 САУЧЕШЋА

Осмртница и изрази саучешћа Милана Стојадиновића разним лицима и захвалнице на изјављеним саучешћима (1938 - захвалност на пажњи удовице Бранислава Нушића и осмртница, изјава саучешћа породици Иване Брилић-Мажуранић).

година: 1933-1940, s.a.

фолијација: 712-900

92 513 ПРЕПИСКА АУГУСТЕ СТОЈАДИНОВИЋ*

Преписка са Аугустом Стојадиновић о разним питањима - већим делом молбе за помоћ приватних лица, институција и друштава и захвалност на примљеној помоћи.

Спискови о додељеној помоћи од стране Аугусте Стојадиновић друштвима, установама и појединцима у току 1936-1939. године.

Молбе за запослење и пријем; позиви за разне свечаности и манифестације.

Диплома додељена Аугусту Стојадиновић као добротвору и почасном члану од стране: Руског црвеног крста, Париз, Друштва за заштиту животиња и растиња, Београд, Друштва Насушни хлеб - Београд и Друштва "Кнегиња Зорка" у Приштини и Сарајеву.

Писмо А. Стојадиновић М. Михалцићу, министру унутрашњих послова, у којем протествује због забране да посети свог супруга интернираног у Карану код Ужица (1940) као и писмо упућено Милану Аћимовићу, министру унутрашњих послова у вези Срба интернираних у логорима НДХ, с молбом за спасавање Милована Грбе и Ота Гавранчића (децембар 1941).

Писмо Десимира Рогоћа о ситуацији у Ужицу и обрачуну са партизанима (децембар 1941. године).

Писма о помоћи А. Стојадиновић ратним заробљеницима у логорима и њиховим породицама као и избеглицима.

година: 1928, 1932-1944, s.a.

фолијација: 1-861

ШТАМПА**93 514 ЧЛАНЦИ МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА**

Чланак М. Стојадиновића, министра финансија, под насловом "Одговор клеветницима"; писмо М. Стојадиновића уреднику "Политике" у вези истраге против Стандард Оил компаније и оптужбе ове компаније на рачун шефа кабинета министра трговине и индустрије у време док је Иван Крајач био на челу тог ресора, као и чланци о: кризи речног бродарства; буџету Велике Британије; изградњи Јадранске железнице; приказ књиге "Творци данашње Европе" историчара грофа Сфорце са портретом Н. Пашића; царинском савезу Немачке и Аустрије и у вези с тим о економским изгледима за Југославију; извозу дувана; ратним дуговима и репарацијама; привредним и финансијским проблемима подунавских земаља; стању енглеских финансија

* Две фотографије модела бисте блажепочившег краља Александра, рад вајара Ивана Палека из Београда - прилог акту од 6. октобра 1936. год., налазе се у фотозбирци Архива Југославије.

и паду вредности фунте; утисцима из Софије; предавање М. Стојадиновића о питању незапослености “с обзиром на комунизам и капитализам”, одржано на конференцији ротари клубова у Лозани; о ротарима; југословенској спољној трговини; признавању Совјетске Русије од стране САД.

година: 1924, 1926, 1931-1933, s.a.

фолијација: 1-29

93 515 1920. ГОДИНА

- *Домаћа штампа* - Лист “Трибуна” од 25. септембра 1920. год. са обележеним чланком “Финансијске реформе” који говори о новом Правилнику за окружне и среске финансијске управе којим је требало да се правдају награде и унапређења дата у Министарству финансија “партијским пришипетљама и политичким бескичмењацима”.

фолијација: 30

93 516 1921. ГОДИНА

- *Домаћа штампа* - Лист “Епоха” од 2. новембра 1921. године са чланком “Динар и скупоћа”.

- *Страна штампа* - Лист “Neue Freie presse” са два чланка о финансијским питањима.

фолијација: 31-34

93 517 1922. ГОДИНА

- *Домаћа штампа* - Листови “Правда” од 20. јануара 1922. године и “Југословенски Lloyd” од 21. јануара 1922. године са чланцима о потреби реорганизације финансијских управа и предстојећој пореској реформи.

- *Страна штампа* - са чланцима о финансијским питањима и економској политици у европским државама.

фолијација: 35-44

93 518 1923. ГОДИНА

- *Домаћа штампа* - Чланци о финансијској политици М. Стојадиновића и економији; резултатима избора; берзански прегледи.

фолијација: 45-68

93 519 1924. ГОДИНА

- *Домаћа штампа* - са чланцима о: финансијској и привредној политици; активностима и раду М. Стојадиновића као министра финансија; напади на М. Стојадиновића због наводне злоупотребе положаја министра финансија код закључивања државних зајмова и реаговања М. Стојадиновића; привредним шпекулацијама Радета Пашића и водећих политичких личности; коментар говора Стјепана Радића одржаног у Међумурју и о интервјуу Стјепана Радића поводом конференције мањина у Бечу; улози конзулата у еко-

номској пропаганди; кандидатури М. Стојадиновића за носиоца радикалске листе за јужни Банат.

- *Страна штампа* - са чланцима, приказ Југославије као земље интересантне за италијански капитал; о политичким и економским збивањима и изборној атмосфери у Југославији; два броја швајцарског листа посвећена Југославији.

фолијација: 69-192

93 520 1925. ГОДИНА

- *Домаћа штампа* - са чланцима о: оптужбама против М. Стојадиновића, министра финансија због злоупотребе државне имовине (ковање златног новца) и изигравања закона; активности Радикалне странке уочи избора; политичким партијама у Црној Гори; предизборним активностима М. Стојадиновића; изборним резултатима; привредној и финансијској политици; међународним дуговима; регулисању ратног дуга Краљевине Југославије са САД.

- *Страна штампа* - са чланцима о: привреди и финансијама у Југославији и сарадњи са другим земљама по горњим питањима; Милану Стојадиновићу и његовој финансијској политици; резултатима избора и политици владе Н. Пашића.

фолијација: 193-270

94 521 1926. ГОДИНА

- *Домаћа штампа* - са чланцима о: преговорима делегације Краљевине СХС са САД о регулисању ратних дугова; нападима на Стојадиновића, министра финансија у одсуству; спољно-политичкој и политичкој ситуацији у земљи; финансијским збивањима (усвајање буџета, експозе М. Стојадиновића у Скупштини приликом дискусије о предлогу буџета Министарства финансија); привредна ситуација.

- *Исељеничка штампа* - са чланцима о регулисању ратног дуга Краљевине СХС (листови "Србадија", "Српски дневник", "Српска стража").

- *Страна штампа* - са чланцима о: регулисању ратних дугова Краљевине СХС; политичким збивањима у земљи и иностранству; финансијској ситуацији у страним земљама; трговинском споразуму Белгија-Југославија.

Преглед писања румунске штампе о међународним политичким збивањима (неуспео атентат на Мусолинија, значај повратка краља Фердинанда у Бугарску за односе Краљевине СХС и Италије).

фолијација: 1-149

94 522 1927. ГОДИНА

- *Домаћа штампа* - са чланцима, изјава М. Стојадиновића о приликама у Црној Гори; убиство припадника радикала из политичких побуда.

фолијација: 150-151

94 523 1928. ГОДИНА

- *Исељеничка штампа* - Чланак у исељеничком листу “Американски Србобран” из Питсбурга о регулисању ратног дуга Краљевине СХС.

фолијација: 152

94 524 1930. ГОДИНА

- *Домаћа штампа* - Чланак у домаћој штампи поводом смрти др Адолфа Кестера, посланика Немачке на Двору Краљевине Југославије; мишљење М. Стојадиновића о положају Југославије у вези регулисања ратног дуга САД.

фолијација: 153-154

94 525 1931. ГОДИНА

- *Домаћа штампа* - са чланцима о шпекулацијама везаним за обвезнице ратне штете.

- *Страна штампа* - Чланак Хенри Беренжера “Аустрија и Европа” као и чланак о спољној политици Југославије.

Преглед писања стране штампе о развоју унутрашњег живота у Југославији (фрагмент).

фолијација: 155-159

94 526 1932. ГОДИНА

- *Домаћа штампа* - Чланак са изјавом Милана Стојадиновића, потпредседника Београдске берзе, о плановима Берзе у наредној години; чланак о предавању М. Стојадиновића о изгледима за евентуални будући рат.

фолијација: 160-162

94 527 1933. ГОДИНА

- *Домаћа штампа* - Чланци о: неуспелом збору Југословенске радикалне сељачке демократије (ЈРСД) у Нишу; оснивању Радикалне социјалне странке и њен програм; организовању ЈНС (бивше ЈРСД) и избору вођа Странке; забрани оснивања Југословенске народне радикалне странке (ЈНРС); општинским изборима по бановинама.

- *Исељенички лист “Македонија”* доноси чланке о: деловању проуштакше емиграције у Бугарској и терористичким акцијама усташа у земљи; производњи опијума у Македонији; чланку М. Стојадиновића у вези сарадње са Бугарском.

- *Страна штампа* - доноси чланке о: односу Југославије са Италијом и Бугарском; суђењу В. Мачеку; договарању између НРС, СЛС и ЈМО.

Преглед писања стране штампе - Коментар бугарских листова на чланак М. Стојадиновића “Утисци из Софије”.

фолијација: 163-187

94 528 1934. ГОДИНА

- *Домаћа штампа* - са чланцима о: учествовању М. Стојадиновића на конгресу ротари-клубова у Детроиту и Чикагу; атентата на краља Александра у Марсеју; кризи владе Н. Узуновића, поверавању мандата за састав нове владе Богољубу Јевтићу, министру иностраних послова и саставу нове владе; Стојадиновићу као члану нове владе; коментару иностране штампе о промени владе у Југославији.

- *Исељеничка штампа* - Листови "Американски Србобран" из Питсбурга, "Југославија" из Чикага и "Српски дневник" из Њујорка (чланци од интереса за М. Стојадиновића нису обележени).

- *Страна штампа* - са чланцима о: спољној политици Француске и односу према Југославији; активностима М. Стојадиновића као председника Радио Београда; ротарима; финансијским проблемима Југославије (немогућност да плаћа ратне дугове); преговорима Н. Узуновића за састав нове владе; влади Б. Јевтића и уласку М. Стојадиновића у њу као министра финансија.

Писања стране штампе у вези оставке Н. Узуновића и образовања нове владе; интернације др Мачека и пуштања на слободу Корошеца и Куловца.

фолијација: 188-272

95 529 1935. ГОДИНА

- *Домаћа штампа* - Чланци о: декларацији владе Б. Јевтића, спољној и унутрашњој политици владе Б. Јевтића; економској и посебно финансијској политици министра финансија М. Стојадиновића; именовану М. Стојадиновића за сенатора; одјеку финансијске политике М. Стојадиновића у Зетској бановини; парламентарним изборима маја 1935. године и изборној скупштини у Загребу и Љубљани; образовању владе М. Стојадиновића и декларацији владе; портрету М. Стојадиновића као председника владе и П. Живковића као министра војног; говору М. Стојадиновића у Народној скупштини поводом дебате о буџетским дванаестинама; посети М. Стојадиновића Француској и Зетској бановини; организацији ЈРЗ, конференцији Извршног одбора ЈРЗ; студентској омладини ЈРЗ; реконструкцији владе М. Стојадиновића.

- *Исељеничка штампа* - Информативни билтен "Croatia press" из Сан Франциска са чланцима о односу Срба и Хрвата у Хрватској (проушташки - на енглеском језику).

- *Страна штампа* - Чланци о: финансијској политици министра финансија М. Стојадиновића; интервјуу С. Прибићевића у Паризу уочи парламентарних избора маја 1935. године; југословенско-италијанским односима; кризи и паду владе Б. Јевтића и образовању владе М. Стојадиновића и њеној унутрашњој и спољној политици; личности М. Стојадиновића и његовом боравку у Паризу; унутрашњој политичкој ситуацији у Краљевини Југославији; организацији ЈРЗ; санкцијама Друштва народа против Италије због абисинског рата. Два часописа ротара из Чикага и Париза.

Преглед писања стране штампе о: симптомима кризе владе М. Стојадиновића (наводно размимоилажење председника владе и министра војске и морнарице П. Живковића); Милану Стојадиновићу, председнику владе и његовом ангажовању на решавању економских, политичких и националних проблема; Малој антанти; унутрашње-политичким збивањима у Југославији;

јачању положаја владе М. Стојадиновића и ЈРЗ; спољној политици; трговинској размени; коментарима поводом амнестије у Југославији.

фолијација: 1-180

95 530 1936. ГОДИНА

- *Домаћа штампа* - Чланци о: пропутовању Теофика Ружди Араса кроз Београд, Конкордату; привредном положају Југославије због примене санкција према Италији (рат у Абисинији); ситуацији у свету; изборима за Трговинско-индустријску комору; активностима и програму ЈРЗ; привредној и спољној политици Југославије; неуспелом атентату Дамјана Арнаутовића на Стојадиновића у Народној скупштини; Жидовима у Хрватској. Листови на енглеском језику који излазе у Београду – South Slav Herald и Balkan Herald са чланцима о личности М. Стојадиновића и његовој политици као и о посети Стојадиновића Анкари.

- *Исељеничка штампа* - “Глас Канаде” из Торонта доноси чланак са говором М. Стојадиновића на збору ЈРЗ у Београду.

- *Страна штампа* - Чланци о: припремама за Олимпијске игре; говору В. Мачека о “проблему Хрватске”; организацији владајуће партије (ЈРЗ); годишњици Стојадиновићеве владавине; спољној политици Југославије; привредним збивањима; унутрашњој политици; посети М. Стојадиновића Букурешту, Турској и Софији и разговорима са Кјосеивановим; десетогодишњици Пашићеве смрти; атентату на Стојадиновића у Народној скупштини; посети Стојадиновића Прагу и Братислави (састанак Мале антанте); припремама за општинске изборе.

Преглед писања стране штампе о: унутрашње-политичкој ситуацији у Југославији (атентату на Стојадиновића, опозицији, одласку генерала Живковића); годишњици Стојадиновићеве владе; трговинској размени са иностранством; општинским изборима; хрватском питању.

фолијација: 181-375

96 531 1937. ГОДИНА

- *Страна штампа* - Чланци о: Милану Стојадиновићу и његовој унутрашњој и спољној политици; сусрету Стојадиновић-Мачек; Ђано и Фон Нојрат у Београду; састанку лидера Мале антанте (Стојадиновић, Татареску, Антонеску, Хоџа); двогодишњици владе Стојадиновића; посети М. Стојадиновића Италији; Балкану и односима са Бугарском; Конкордату; светској економији и финансијама.

Преглед писања стране штампе о: потписивању југословенско-бугарског пакта; коментару совјетске штампе о оријентацији Југославије ка фашизму и настојању Комунистичке партије на стварању народног фронта; двогодишњици владе М. Стојадиновића и успесима у земљи и ван ње; Малој антанте; ратификацији Конкордата; посети Стојадиновића Риму; Француској и њеним савезницима.

фолијација: 1-380

97 532 - *Домаћа штампа* - Чланци о: унутрашњој и спољној политици Краљевине Југославије; националним односима; Конкордату; говору М. Стојадиновића омладини ЈРЗ о југословенској политици; прослави 25-годишњице осло-

бођења Јужне Србије; активностима УО на споразуму са Мачеком; активностима ЈРЗ; буџету за наредну годину; говор народног посланика Милоја Сокића против Конкордата у Народној скупштини. Листови "South Slav Herald" и "The Anglophil" из Београда са чланком о Енглеско-југословенском трговинском уговору.

- *Исељеничка штампа* - Лист "Глас Канаде" са чланком о Милану Стојадиновићу, председнику владе.

Преглед писања домаће штампе о немирима у Београду за време посете И. Делбоса.

фолијација: 1-45

97 533 1938. ГОДИНА

- *Домаћа штампа* - Чланци о: посети М. Стојадиновића Берлину; догађајима у новосадској општини; нападу на друштво "Сокол"; привредном развоју Зетске бановине; трогодишњици владе М. Стојадиновића; посети М. Стојадиновића Скопљу; Правила Академске омладине "Словенски југ"; спољној политици Краљевине Југославије; грађанском рату у Шпанији; нападима на ЈРЗ; састанку и закључцима УО и СДК у Београду; Љуби Давидовићу и његовој оријентацији; Хрватском питању; предизборним и изборним активностима; говору М. Стојадиновића на великом збору ЈРЗ у Бијељини; манифестационом збору ХСС и говору Мачека у Загребу уочи парламентарних избора децембра 1938. године и резултатима избора.

Преглед писања домаће штампе - Агенција "Авала" доноси коментар "Самоуправе" на писање New York Herald Tribune и Temps из Париза против министра иностраних послова Пољске Бецка и М. Стојадиновића, поводом његове посете Берлину (30. јануар 1938).

фолијација: 46-140

98 534 - *Страна штампа* - Чланци о: посети М. Стојадиновића Немачкој; годишњици споразума са Бугарском; спољној политици Југославије; путу М. Стојадиновића у Анкару на заседање чланова Балканског споразума; трогодишњици владе М. Стојадиновића; конференцији Интернационалних ротари клубова у Лозани; грађанском рату у Шпанији; Малој антанти; Југославији; политици на Балкану; парламентарним изборима у Краљевини Југославији. Лист "Швицарски ротари".

Преглед писања стране штампе уочи посете Стојадиновића Немачкој; критички приказ личности М. Стојадиновића; о резултатима парламентарних избора; интригама Бенеша у Малој антанти.

фолијација: 1-339

99 535 1939. ГОДИНА

- *Домаћа штампа* - Чланци о: унутрашњој политичкој ситуацији; демисији М. Стојадиновића и паду владе; политичком правцу владе Драгише Цветковића; разговорима Цветковић-Мачек о решењу хрватског питања; страначким кретањима; реорганизацији ЈРЗ; активности М. Стојадиновића и његових присталица (интерпелација против политике споразума са Хрватима); искључењу дела потписника интерпелације из клупског одбора ЈРЗ; искључењу Стојадиновића из ЈРЗ; прослави рођендана Мачека; оснивању

Независног клуба народних посланика ЈРЗ; Споразуму Цветковић-Мачек и образовању нове владе; распуштању Сената и Народне скупштине; Уредби о образовању Бановине Хрватске; седници Хрватског народног заступства; нападну Немачке на Пољску; говору Крњевића и Кошутића (ХСС); Споразуму о узајамној помоћи између В. Британије, Француске и Турске; СДС и избору Срђана Будисављевића за председника; именовану нових сенатора; политичкој групи М. Стојадиновића; рату у Европи; говору Лазара Марковића на састанку радикала.

Преглед писања домаће штампе о: оставци М. Спахе, Д. Цветковића, М. Крека, Ф. Смодеја и Џ. Куленовића као и целог Кабинета М. Стојадиновића; Споразуму Цветковић-Мачек и образовању Бановине Хрватске; распуштању Народне скупштине и Сената; седници Хрватског народног заступства; збивањима на терену после Споразума; поразу Стојадиновића; цензурисаном чланку “Корошец жели да ликвидира Стојадиновића”.

Исељенички лист “Глас Канаде” из Торонта доноси чланак о паду Стојадиновића.

фолијација: 1-244

- 100 536** - Страна штампа - Чланци: Милан Стојадиновић са породицом на одмору у Швајцарској; Цветковић о хрватском питању и преговорима са Мачеком; криза и пад владе Милана Стојадиновића и задаци нове владе; интерпелација М. Стојадиновића и другова у Скупштини; политичка збивања и рат у Европи; Г. Ћано у Југославији; немачка пропаганда у Југославији; ситуација на Балкану и Југославији уочи рата; Југославија и земље Осовине Рим-Берлин; посета принца Павла Берлину.

Преглед писања стране штампе о кризи владе М. Стојадиновића и оставци његовог кабинета; поверавању мандата за образовање нове владе Д. Цветковићу.

фолијација: 1-209

- 101 537 1940. ГОДИНА**

- *Домаћа штампа* - Чланци о: изјави Д. Цветковића о спољној и унутрашњој политици Краљевине Југославије; иступању Академског клуба из политичке групе М. Стојадиновића; пројекту Изборног закона и пројекту Уредбе о избору народних посланика; значају посете кнеза Павла Загребу; Хрватској сељачкој заштити; унутрашњој политичкој ситуацији и кризи Споразума Цветковић-Мачек; страначким кретањима; смрти Љубомира Давидовића; оснивању Српске радикалне странке од стране М. Стојадиновића; ситуацији у Чехословачкој; говору Д. Цветковића на конференцији сенатора ЈРЗ; финансирању Бановине Хрватске; интернацији М. Стојадиновића; положају Јевреја у Краљевини Југославији.

Преглед писања домаће штампе о: односима међу политичким партијама и групама; пријављивању и програму Стојадиновићеве СРС; интересима муслимана у БиХ; расположењу српске штампе и Срба против Бановине Хрватске.

- *Исељенички лист “Глас Канаде”* о интернацији М. Стојадиновића и изјави Цинцар-Марковића о спољној политици Краљевине Југославије.

- *Страна штампа* - Чланци о образовању нове партије Милана Стојадиновића и његовој интернацији.

Преглед писања стране штампе о: доприносу М. Стојадиновића на учвршћењу односа са Немачком и Италијом; новом поретку у Југославији; интернацији Стојадиновића и могућим узроцима његовог пада; оснивању СРС и страначком кретању у Краљевини Југославији.

Преглед писања домаће и стране штампе о: унутрашњој политичкој ситуацији (везано за владу Д. Цветковића и странку); оснивању СРС; спољнополитичким збивањима.

фолијација: 1-285

101 538 1941. ГОДИНА

- *Домаћа штампа* - Два чланка о предаји М. Стојадиновића Енглезима и његовој интернацији на Маурицијусу.

- *Страна штампа и стране вести* - о доласку М. Стојадиновића у Грчку, предаји Енглезима и интернацији на Маурицијусу.

Преглед писања стране штампе о доласку М. Стојадиновића у Грчку.

фолијација: 286-303

101 539 1942. ГОДИНА

- *Домаћа штампа* - Илустровани лист "Коло", Београд, о боравку М. Стојадиновића на Маурицијусу.

- *Страна штампа* - "Donauzeitung" доноси чланак о боравку М. Стојадиновића на Маурицијусу.

фолијација: 304-306

101 540 ШТАМПА БЕЗ ГОДИНЕ НАСТАНКА (s.a.)

Чланци из домаће и стране штампе о: сукобу жандара са сељацима у селу Сесвете крај Загреба; личности принца Павла и његовом сусрету са В. Мачеком у вези решавања хрватског питања; аспирацијама Италије према источној обали Јадранског мора; политичким превирањима у Краљевини Југославији и спољнополитичком положају Аустрије, и др.

фолијација: 307-314

РЕГИСТРАТУРСКА КЊИГА

Ручни контролник - регистар примљене поште

година: 1935-1937.

**ИНДЕКСИ
АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ФОНДА**

ИМЕНСКИ ИНДЕКС**А**

- АВАКУМОВИЋ
223
- АВЕНДЕР ЈАКОБ
176
- АЖМАН ЈОСИП
58, 83
- АКСЕНТИЈЕВИЋ АЛЕКСАНДАР, Н. ПОСЛАНИК
343
- АКТАЈ ХАЈДАР
228
- АЛИБЕГОВИЋ АСИМ, СЕНАТОР
321
- АЛКАЛАЈ АРОН
252
- АНДРЕС ИВАН
54
- АНДРИЋ ИВО
206, 217
- АНЂЕЛИНОВИЋ ГРГА
48, 53, 146, 289, 313, 314
- АНТИЋ БОРИВОЈЕ, Н. ПОСЛАНИК
343
- АНТИЋ МИЛАН, МИНИСТАР ДВОРА
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
318
- АНТОНЕСКУ ВИКТОР (ANTONESCU VICTOR)
223, 205, 231
- АНТОНИЈЕВИЋ ДУШАН, Н. ПОСЛАНИК
343
- АРАНЂЕЛОВИЋ ЈОВАН, Н. ПОСЛАНИК
343
- АРЕЖИНА МИЉКАН, Н. ПОСЛАНИК
343
- АРНАУТОВИЋ ДАМЈАН
48, 150, 293
- АРНАУТОВИЋ ДАМЈАН, Н. ПОСЛАНИК
14, 362
- АРУКОВИЋ АНДРИЈА
48, 54
- АТАТУРК КЕМАЛ
48, 228
- АЋИМОВИЋ ВЕЛИМИР - ВЕЉА, Н. ПОСЛАНИК
13, 343
- АЋИМОВИЋ МИЛАН
48, 378
- АЋИМОВИЋ МИЛАН, МИНИСТАР
УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
299
- АЋИН
48
- АУЕР ЉУДЕВИТ, МИНИСТАР ФИЗИЧКОГ
ВАСПИТАЊА НАРОДА
289
- АФГАН ХАМДИЈА
316

Б

- БАЈАР ЦЕЛАЛ
228
- БАНИЋ МИЛАН, Н. ПОСЛАНИК
344
- БАЊАНИН ЈОВАН
48, 146, 314
- БАРИЧЕВИЋ ЈАНКО
147, 150, 310
- БАУЕР АНТУН, НАДБИСКУП У ЗАГРЕБУ
54, 58, 193
- БАЦКОВИЋ МИЛАН, Н. ПОСЛАНИК
344
- БАЦАК МИЛАН, Н. ПОСЛАНИК
344
- БЕЛИ МАРКОВИЋ МИЛИВОЈЕ
386
- БЕЛИН ИВО
59, 384
- БЕНЕШ ЕДВАРД
211, 233
- БЕНКО ЈОСИП, Н. ПОСЛАНИК
344

- БЕСАРАБИЋ НИКОЛА
386
- БЕСЕДЊАК ЕНГЕЛБЕРТ
180
- БЕЋИРОВИЋ ШЕРИФ ВОЦА, Н. ПОСЛАНИК
344
- БЕХМЕН ШЕФКИЈА, МИНИСТАР БЕЗ
ПОРТФЕЉА
301
- БЕШИРОВИЋ ДИМИТРИЈЕ, Н. ПОСЛАНИК
344
- БИНГУЛАЦ НИКОЛА
380
- БИХАЉИ ОТО
48
- БЈЕЛОВУЧИЋ ЗВОНИМИР
53, 385
- БЛАЖИЋ МИЛАН, Н. ПОСЛАНИК
344
- БЛУМ ЛЕОН
215
- БОБИЋ МИЛОШ
48, 64, 79
- БОБИЋ МИЛОШ, МИНИСТАР ГРАЂЕВИНА
290
- БОГАВАЦ ПЕТАР, Н. ПОСЛАНИК
344
- БОГАВАЦ ПЕТАР, СЕНАТОР
322
- БОГУНОВИЋ ДУШАН, Н. ПОСЛАНИК
344
- БОЖИНОВИЋ ЉУБОМИР, Н. ПОСЛАНИК
344
- БОЖИЋ ЈАКША, Н. ПОСЛАНИК
344
- БОЖИЋ КАМЕНКО, СЕНАТОР
322
- БОЖИЋ МИЛАН
48, 146, 310
- БОЉЕВИЋ СТЕВАН
314
- БОНЕ ЖОРЖ (BONNET GEORGES)
233
- БОУНИОЛС Г.
236, 242, 481
- БОШКОВИЋ ДУШАН - ДУДА
48, 60, 62, 142, 314
- БОШКОВИЋ МИХАИЛО, Н. ПОСЛАНИК
14, 344
- БОШКОВИЋ РАДОСАВ
385
- БРАЧИНАЦ ДУШАН
382
- БРКИЋ ЛАЗАР
381
- БРКЉАЧИЋ КАРЛО
48, 54, 181, 314
- БРУЈИЋ ЈОВАН, Н. ПОСЛАНИК
344
- БУБИЋ СТЕВАН, Н. ПОСЛАНИК
344
- БУДАК МИЛЕ
217
- БУДИМИР СИМО, Н. ПОСЛАНИК
344
- БУДИСАВЉЕВИЋ СРЂАН
48, 62, 142, 211, 314
- БУДИШИН СТЕВА, СЕНАТОР
322
- БУИЋ МИРКО, БАН ПРИМОРСКЕ БАНОВИНЕ
313
- БУЛАТ ЕДО
313
- БУЉАН ВИЦЕ
313
- БУНОВИЋ МИЛАН, Н. ПОСЛАНИК
344
- БУРИЋ ВАСИЛИЈЕ, НОВИНАР У БУЕНОС
АИРЕСУ
207
- БУТКОВИЋ, ПРЕДСЕДНИК ХРВАТСКЕ БРАТСКЕ
ЗАЈЕДНИЦЕ У САД
54
- БУЋ СТЈЕПАН
48
- БУЦОНИЋ АНТУН
385
- В**
- ВАРАДИ ИМПРЕ
178
- ВАРНАВА, ПАТРИЈАРХ СРПСКИ
48, 182
- ВАСИЉЕВИЋ ДУШАН, СЕНАТОР
341
- ВАСИЋ ТИХОМИР, Н. ПОСЛАНИК
366
- ВАСОВИЋ МИЛОЈКО, БАН ДУНАВСKE
БАНОВИНЕ
311

- ВЕБЛЕ АНДРЕЈ, Н. ПОСЛАНИК
366
- ВЕЛИЧКОВИЋ МИЛАДИН, Н. ПОСЛАНИК
366
- ВЕЛЧЕВ ДАМЊАН
210
- ВЕРЕНДОРФ АСПАЦИЈА
386
- ВЕСЕЛИНОВИЋ МИЛОРАД, Н. ПОСЛАНИК
366
- ВИДАКОВИЋ АНТУН, СЕНАТОР
341
- ВИДАКОВИЋ ЉУБОМИР, СЕНАТОР
341
- ВИДАКОВИЋ, ПОЛИТИЧКИ ЗАТВОРЕНИК
234
- ВИЛДЕР ВЕЋЕСЛАВ
48, 60, 142, 211, 314
- ВИЛОВИЋ ОСМАН, СЕНАТОР
341
- ВИНАВЕР СТАНИСЛАВ
211
- ВИСАРИОНОВИЧ ЈОСИФ СТАЉИН
471
- ВЛАЈИЋ БОЖИДАР
48, 60, 145
- ВЛАХОВИЋ ВЕЉКО
48
- ВОЈНОВИЋ ЛУЈО
59
- ВОЈНОВИЋ ЛУЈО, СЕНАТОР
341
- ВОМАЧКА МИЛАН
384
- ВРАГОВИЋ, УПРАВНИК ПОЛИЦИЈЕ У ЗАГРЕБУ
54
- ВРБАНИЋ МИЛАН
24
- ВРБАНИЋ МИЛАН, МИНИСТАР ТРГОВИНЕ И
ИНДУСТРИЈЕ
298
- ВРБАНИЋ, ПОЛИТИЧКИ ЗАТВОРЕНИК
234
- ВРБИЋ ВЕЛИМИР, Н. ПОСЛАНИК
366
- ВУЈАНОВИЋ НИКОЛА
388
- ВУЈАСИНОВИЋ ВУК, Н. ПОСЛАНИК
366
- ВУЈИЋ
24
- ВУЈИЋ ДИМИТРИЈЕ, МИНИСТАР САОБРАЋАЈА
295
- ВУКИНИЋ ИВАН
206
- ВУКОТИЋ ЂУРО, СЕНАТОР
341
- ВУКОТИЋ ПЕРО
385
- Г**
- ГАВРИЛО, ПАТРИЈАРХ
7
- ГАВРИЛОВИЋ БОГДАН
328
- ГАВРИЛОВИЋ ОТОН, Н. ПОСЛАНИК
351
- ГАВРИЋ ЈОВАН
386
- ГАЈИЋ РАДОМИР, Н. ПОСЛАНИК
351
- ГАЈШЕК КАРЛО, Н. ПОСЛАНИК
351
- GANGL ENGELBERT
309
- ГАЋИНОВИЋ ВОЈИСЛАВ, Н. ПОСЛАНИК
351
- GAFENCU GRIGORE
223
- ГАШИЋ ЈОВАН
7
- ГЕОРГИЈЕВИЋ ЈОЦА, Н. ПОСЛАНИК
351
- ГЕОРГИЈЕВИЋ ПАЈА
384
- ГЕРИНГ ХЕРМАН (GÖRING HERMAN)
221
- ГИРСА ВАЦЛАВ
211
- ГИЦИ, МАЂАРСКИ ОТПРАВНИК ПОСЛОВА
48
- ГЛАВИНИЋ МИЛАН, Н. ПОСЛАНИК
351
- ГЛИШИЋ МИЛЕНКО, Н. ПОСЛАНИК
351
- ГЊАТИЋ КОСТА
380
- ГОВЕДИЋ СЛАВКО
54

ГОЛУБОВИЋ МИЛАН, Н. ПОСЛАНИК 351	ДЕВЧИЋ, ЗЕТ С. РАДИЋА 48
ГОСТУШКИ РИСТА 386	ДЕЖЕЛИЋ СТАНКО 384
GRASSL GEORG, СЕНАТОР 328	ДЕЖМАН МИЛИВОЈ 58
ГРАЧАНИН ГАЈА 381	ДЕЛБОС ИВОН 205, 215, 233
ГРБА МИЛОВАН, Н. ПОСЛАНИК 288, 351	ДЕЉА ЛАЗАР 57
ГРЕГОРИН ГУСТАВ, СЕНАТОР 328	Д'ЕПЕРЕ ФРАНШЕ (D'ESPEREY FRANCHET) 215
ГРЕГОРИЋ ЦВЕТКО 267	ДЕСНИЦА УРОШ, СЕНАТОР 325
ГРИЗОГОНО ПРВИСЛАВ 222	ДИМИТРИЈЕВИЋ ЖИКА, Н. ПОСЛАНИК 348
ГРОЛ МИЛАН 60	ДИМИТРИЈЕВИЋ ЉУТИЦА, Н. ПОСЛАНИК 348
ГРУБИШИЋ ПАВЛЕ 453	ДИМИТРИЈЕВИЋ МИТА 48, 64, 205, 211
ГРУБИШИЋ СЛАВКО 53	ДИМИТРИЈЕВИЋ МИТА, Н. ПОСЛАНИК 7, 348
ГРУЛИЋ СЛАВКО 230	ДИМИТРИЈЕВИЋ СТОЈАДИН, Н. ПОСЛАНИК 348
ГРУЛИЋ СТАНКО 386	ДИМОВИЋ ДРАГ. 386
Д	ДИНИЋ ДР ДАНИЛО 22
ДАВИДОВИЋ ДУШАН 380	ДИНИЋ ТАНАСИЈЕ 211, 348
ДАВИДОВИЋ ДУШАН, БАН ДРИНСКЕ БАНОВИНЕ 310	ДИНИЋ ТАНАСИЈЕ, Н. ПОСЛАНИК 16, 362
ДАВИДОВИЋ ЉУБОМИР 48, 60, 145, 372, 385, 386	ДОБРЕЧИЋ НИКОЛА, АРЦИБИСКУП БАРСКИ И ПРИМАС СРПСКИ 193
ДАВИНИЋ БРАНА, Н. ПОСЛАНИК 348	ДОБРОВИЋ МИЛАН, Н. ПОСЛАНИК 348
ДАВИЧО МИРКО 388	ДОБРОСАВЉЕВИЋ БРАНКО, Н. ПОСЛАНИК 348
ДАМИЋ ДРАГАН, Н. ПОСЛАНИК 348	ДОЖИЋ ГАВРИЛО, МИТРОПОЛИТ ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКИ 293
ДАСКАЛОВИЋ РИСТА 5	ДОЖИЋ ГАВРИЛО, ПАТРИЈАРХ СРПСКИ 19, 182
ДАЧИЋ АЛЕКСАНДАР, Н. ПОСЛАНИК 348	ДОЖИЋ ГАВРИЛО, ЦЕТИЊСКИ МИТРОПОЛИТ 48
ДЕАК ЛЕО 178	ДОЛИНАР, СТУДЕНТ 49
ДЕБЕВЦ АНТОН 48	ДОМАЗЕТОВИЋ КОСТА 464

- ДОМАЗЕТОВИЋ КОСТА, САРАДНИК
“ВРЕМЕНА” ИЗ ЗАГРЕБА
54
- ДОСИТЕЈ, МИТРОПОЛИТ ЗАГРЕБАЧКИ
182
- ДРАГОВИЋ ВУК
211, 466
- ДРАГОВИЋ МИЛОШ
48
- ДРАГОВИЋ МИЛОШ, СЕНАТОР
325
- ДРАГОВИЋ МИЛУТИН
52
- ДРАГОВИЋ МИЛУТИН, Н. ПОСЛАНИК
348
- ДРАГОВИЋ МИЛУТИН, СЕНАТОР
325
- ДРАГОВИЋ НИКОЛА
385
- ДРАГОВИЋ ТОМО
385
- ДРАГОМИРОВИЋ МИЛИВОЈ
381
- ДРАЖИЋ, ФРАНКОВАЦ
54
- ДРЉЕВИЋ ЈАНКО, АДВОКАТ ИЗ КОЛАШИНА
57
- ДРЉЕВИЋ СЕКУЛА
48, 57, 164, 317, 385
- ДУРГУТОВИЋ МУСТАФА, Н. ПОСЛАНИК
348
- ДУЧИЋ ЈОВАН
223
- Ђ**
- ЂЕРИМАГИЋ САДИК, Н. ПОСЛАНИК
349
- ЂЕРИЋ ДУШАН, СЕНАТОР
326
- ЂИНОВСКИ ЉУБОМИР
254
- ЂОКИЋ ЉУБОМИР, Н. ПОСЛАНИК
349
- ЂОРЂЕВИЋ ВОЈИСЛАВ
48, 299, 312
- ЂОРЂЕВИЋ ВОЈИСЛАВ, МИНИСТАР БЕЗ
ПОРТФЕЉА
302
- ЂОРЂЕВИЋ ДРАГОСЛАВ
48, 315
- ЂОРЂЕВИЋ ДРАГОСЛАВ, СЕНАТОР
326
- ЂОРЂЕВИЋ МИЛАН
143
- ЂУЗЕЛОВИЋ ДИМИТРИЈЕ
174
- ЂУРИЋ ДОБРИВОЈЕ, Н. ПОСЛАНИК
349
- ЂУРИЋ МИХАИЛО, СЕНАТОР
326
- ЂУРИЧИЋ ВОЈИН
252
- ЂУРОВИЋ ДАНИЛО, Н. ПОСЛАНИК
349
- ЂУРОВИЋ МИХАИЛО, Н. ПОСЛАНИК
349
- Е**
- ЕЛЕГОВИЋ ИВО
384
- ЕРЦЕГОВАЦ БОГДАН, Н. ПОСЛАНИК
350
- Ж**
- ЖИВАДИНОВИЋ БОРА, Н. ПОСЛАНИК
368
- ЖИВКОВИЋ ПЕТАР
6, 48, 52, 146
- ЖИВКОВИЋ ПЕТАР, МИНИСТАР ВОЈСКЕ И
МОРНАРИЦЕ
300
- ЖИВКОВИЋ РАДОСЛАВ, Н. ПОСЛАНИК
368
- ЖИВКОВИЋ ТОДОР, Н. ПОСЛАНИК
14, 368
- ЖИВОЛИНОВИЋ ДУШАН, Н. ПОСЛАНИК
368
- ЖИТНИК АЛОЏИЈ
386
- ЖУКОВ ЕВГЕНИЈ
471, 477, 480
- З**
- ЗАХАРИЋ ЧЕДОМИР, Н. ПОСЛАНИК
367
- ЗАХАРИЋ ЧЕДОМИР, СЕНАТОР
342
- ЗДРАВКОВИЋ МИЛЕНКО, Н. ПОСЛАНИК
367

- ЗЕЛНЕЛ-БЕГ ИБРАХИМ СТРАЦИМИР, Н.
ПОСЛАНИК
367
- ЗЕЉКОВИЋ БОШКО, Н. ПОСЛАНИК
367
- ЗЕЦ ПЕТАР
54, 314
- ЗЕЦ ПЕТАР, СЕНАТОР
342
- ЗИНОВЈЕВ
471
- ЗЛАТКО МУХАМЕД, СЕНАТОР
342
- ЗОГОВИЋ РАДОВАН
293
- ЗОРИЧИЋ МИЛОВАН
384
- ЗУБАК АЛЕКСАНДАР
384
- ЗУБЕР
48
- ЗУБЕР ЛАЛА, Н. ПОСЛАНИК
6
- ЗУБЕР НИКОЛА, Н. ПОСЛАНИК
367
- И**
- ИБРАХИМПАШИЋ АБДУЛАХ, Н. ПОСЛАНИК
353
- ИВАНИЋ МИЛОРАД
386
- ИВАНИШЕВИЋ ПЕТАР, БАН ЗЕТСКЕ БАНОВИНЕ
317
- ИВАНИШЕВИЋ ПЕТАР, Н. ПОСЛАНИК
353
- ИВАНИШЕВИЋ ФРАНО, СЕНАТОР
330
- ИВАНОВ СЛАВА
174
- ИВАНОВИЋ ДРАГОЉУБ, Н. ПОСЛАНИК
353
- ИВЕКОВИЋ БОГДАН
14
- ИВЕКОВИЋ БОГДАН, Н. ПОСЛАНИК
353
- ИВКОВИЋ
299
- ИДН ЕНТОНИ (EDEN ANTONY)
230, 233
- ИЛИЋ ВЛАДО
24
- ИЛИЋ, ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ НОВИ САД
12
- INDELLI MARIO
48, 217
- ИНЕНИ ИСМЕТ
228
- ИРИНЕЈ ЂОРЂЕВИЋ, ЕПИСКОП ДАЛМАТИНСКИ
7, 182, 313
- ИСАКОВИЋ МИЛИВОЈ, Н. ПОСЛАНИК
353
- Ј**
- ЈАБЛАНОВИЋ ЈОСИП, БАН ПРИМОРСКЕ
БАНОВИНЕ
313
- ЈАВОР СТЈЕПАН
141
- ЈАНКОВИЋ ДЕСИМИР, Н. ПОСЛАНИК
354
- ЈАНКОВИЋ ДРАГУТИН
48
- ЈАНКОВИЋ ДРАГУТИН, МИНИСТАР
ПОЉОПРИВРЕДЕ
291
- ЈАНКОВИЋ ДРАГУТИН, Н. ПОСЛАНИК
354
- ЈАНКОВИЋ ЂУРА
48, 82
- ЈАНКОВИЋ ЂУРА, МИНИСТАР ШУМА И
РУДНИКА
297
- ЈАНКОВИЋ М., Н. ПОСЛАНИК
15
- ЈАНКОВИЋ МИРОСЛАВ
228
- ЈАНКОВИЋ МОМЧИЛО
386
- ЈАНКОВИЋ РАДОЈЕ, ПОСЛАНИК КРАЉЕВИНЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ У ТИРАНИ
206
- ЈАНКОВИЋ СТЕВАН, НАРОДНИ ПОСЛАНИК
13
- ЈАНКОВИЋ СТЕВАН, СЕНАТОР
331
- ЈАНЧИКОВИЋ ТОМА
54
- ЈАЊИЋ ВОЈИСЛАВ
48

- ЈАЊИЋ ВОЈИСЛАВ, Н. ПОСЛАНИК
354
- ЈЕВЂЕВИЋ ДОБРОСАВ
146, 147, 310
- ЈЕВРЕМОВИЋ ДРАГОЉУБ, Н. ПОСЛАНИК
354
- ЈЕВТИЋ БОГОЉУБ
16, 24, 146, 147, 215, 310
- ЈЕВТИЋ ЂОРЂЕ, Н. ПОСЛАНИК
354
- ЈЕЖ ФРАЊО
386
- ЈЕЛАШИЋ ЈАКОВ
313
- ЈЕЛИЋ БРАНИМИР
141, 221
- ЈЕЛИЧИЋ ЦВЕТКО, Н. ПОСЛАНИК
354
- ЈОВАНОВИЋ ДРАГОЉУБ
48, 55, 59, 60, 156, 205, 221
- ЈОВАНОВИЋ ДРАГОЉУБ, Н. ПОСЛАНИК
354
- ЈОВАНОВИЋ ЂОРЂЕ, Н. ПОСЛАНИК
354
- ЈОВАНОВИЋ ЈОВАН-ПИЖОН
48, 60, 156, 217, 372, 385, 386, 387
- ЈОВАНОВИЋ ЉУБА, Н. ПОСЛАНИК
354
- ЈОВАНОВИЋ НИКОЛА, Н. ПОСЛАНИК
354
- ЈОВАНОВИЋ ПАНТА
55
- ЈОВАНОВИЋ ПАНТА, МИНИСТАР ПТТ
292
- ЈОВАНОВИЋ СЛОБОДАН
58
- ЈОВАНОВИЋ СТОЈАН
203
- ЈОВИЋЕВИЋ ИВО
317
- ЈОВИЧЕВИЋ ИВО
57
- ЈОВИЧИЋ РАДОЈЕ, Н. ПОСЛАНИК
354
- ЈОКИЋ ЉУБОМИР, Н. ПОСЛАНИК
354
- ЈОКСИМОВИЋ ЗАРИЈА, Н. ПОСЛАНИК
354
- ЈОКСИМОВИЋ УГРИН
14, 95
- ЈОСИФ, МИТРОПОЛИТ СКОПСКИ
182
- ЈУКИЋ ИЛИЈА
60
- ЈУРИШИЋ ПАНТЕЛИЈА, КОМАНДАНТ IV
АРМИЈСКЕ ОБЛАСТИ
49, 54
- К**
- КАБАЛИН НИКОЛА, МИНИСТАР ТРГОВИНЕ И
ИНДУСТРИЈЕ
298
- КАБАЛИН НИКОЛА, Н. ПОСЛАНИК
355
- КАДИЋ АЛИЈА, Н. ПОСЛАНИК
355
- КАЗИМИРОВИЋ ВЛАДИМИР, Н. ПОСЛАНИК
355
- КАЗИМИРОВИЋ РАДОВАН
386
- КАЛАМАТИЈЕВИЋ МИХАЈЛО, Н. ПОСЛАНИК
355
- КАЛЕМБЕР БРАНКО, Н. ПОСЛАНИК
355
- КАЛУЂЕРЧИЋ БРАНКО
48
- КАЛУЂЕРЧИЋ БРАНКО, МИНИСТАР ПТТ
280, 292
- КАПЕТАНОВИЋ-ИСМЕТБЕГ ГАВРА, Н.
ПОСЛАНИК
355
- КАРАЂОРЂЕВИЋ АЛЕКСАНДАР
2, 48, 53, 65, 320, 415
- КАРАЂОРЂЕВИЋ, ДИНАСТИЈА**
- КАРАЂОРЂЕВИЋ МАРИЈА
320
- КАРАЂОРЂЕВИЋ ПАВЛЕ
4, 5, 48, 320
- КАРАЂОРЂЕВИЋ ПЕТАР I
415
- КАРАЂОРЂЕВИЋ ПЕТАР II
320
- КАРАЂУЗОВИЋ МУРТЕЗА, МУФТИЈА
ЦРНОГОРСКИ
196
- КАРАМАТА СТЕВАН
254
- КАРАМЕХМЕДОВИЋ ХАМДИЈА, СЕНАТОР
332

КАТАНИЋ 5	КОНСТАНТИНОВИЋ МИХАИЛО 386
КАШАНИН ЈОВАН, Н. ПОСЛАНИК 355	КОПША ВЛАДИМИР 386
КАШПЕР МИХАЈЛО, Н. ПОСЛАНИК 355	КОРЕНИЋ ЈУРАЈ 154
КВАТЕРНИК СЛАВКО 54, 217	КОРОШЕЦ АНТОН 11, 49, 60, 64, 77, 79, 379
КЕМПБЕЛ РОНАЛД (CAMPELL RONALD) 230	КОРОШЕЦ АНТОН, МИНИСТАР ИСХРАНЕ И ОБНОВЕ 287
КЕРСНИК АНТОН, Н. ПОСЛАНИК 355	КОРОШЕЦ АНТОН, МИНИСТАР УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА 299
КИРИЛОВИЋ ДИМИТРИЈЕ 495	КОРУН МИЛАН 309, 379
КЈОСЕИВАНОВ ГЕОРГИ 210	КОСАНОВИЋ САВА 142, 314
КЛАР ФРАНЦ, Н. ПОСЛАНИК 355	КОСОВИЋ ПЕТАР, Н. ПОСЛАНИК 355
КНЕЖЕВИЋ БОГОЉУБ, Н. ПОСЛАНИК 355	КОСТИЋ МИЛАН 48
КОБАЛ АЛОЈЗИЈ 379	КОСТРЕНЧИЋ МАРКО 384
КОВАЧЕВИЋ КАРЛО 52	КОСТРЕНЧИЋ МАРКО, БАН САВСКЕ БАЛОВИНЕ 314
КОВАЧЕВИЋ НИКОЛА 385	КОТУР ЂУРО, СЕНАТОР 15, 332
КОВАЧЕВИЋ ТОМО, СЕНАТОР 332	КОЦЕ ЈУРЕ, Н. ПОСЛАНИК 355
КОЖУЛ МАРКО 48, 307, 383	КОЦИЈАНК ЈОХАН 48
КОЖУЛ МАРКО, МИНИСТАР ГРАЂЕВИНА 290	КОШУТИЋ АУГУСТ 48, 465
КОЗЕЛСКИ, ИТАЛИЈАНСКИ ФАШИСТА 53	КОШУТИЋ ВИКТОР 5
КОЈИЋ ДРАГУТИН 48	КОШУТИЋ МИРКО 54, 138
КОЈИЋ ДРАГУТИН, МИНИСТАР ПРАВДЕ 294	КРАСНИК ДР СТЕПАН 5
КОМНЕН ПЕТРЕСКУ 231, 232	КРАСОЈЕВИЋ ЈАНИЋИЈЕ, БАН МОРАВСКЕ БАЛОВИНЕ 312
КОМНЕНОВИЋ МИРКО 48, 57, 62, 64, 79	КРАФТ СТЕФАН, Н. ПОСЛАНИК 355
КОМНЕНОВИЋ МИРКО, МИНИСТАР СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ И НАРОДНОГ ЗДРАВЉА 296	КРЕК МИХА 49
КОМНЕНОВИЋ МИРКО, МИНИСТАР ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА НАРОДА 289	КРЕК МИХА, МИНИСТАР БЕЗ ПОРТФЕЉА 305
КОМНЕНОВИЋ МИРКО, Н. ПОСЛАНИК 355	КРЕК МИХА, МИНИСТАР ГРАЂЕВИНА 290

- КРЕКИЋ БОГДАН
168
- КРЕЧКОВИЋ МИХАИЛО
310
- КРИВОКАПИЋ БАЈА, ПОГРАНИЧНИ ОФИЦИР
57
- КРИЗМАН БОГДАН
215
- КРИЗМАН ХИНКО
48, 142, 301, 314
- КРИХТАЛЕК ЈАН
48
- КРЊЕВИЋ ЈУРАЈ
54, 138
- КРОФТА КАМИЛ
211, 231
- КРСТИЋ МИХАИЛО, Н. ПОСЛАНИК
355
- КРСТИЋ СЕРАФИМ, СЕНАТОР
332
- КРСТИЋ СТОЈАН, Н. ПОСЛАНИК
355
- КРСТУЛОВИЋ ВИЦКО
313
- КУЗЕЉЕВИЋ СРЕТЕН, Н. ПОСЛАНИК
355
- КУЈИНЦИЋ АНДРА, СЕНАТОР
332
- КУЈУНЦИЋ БОГОЉУБ
4
- КУЈУНЦИЋ БОГОЉУБ, БАН ВРБАСКЕ
БАНОВИНЕ
316
- КУЈУНЦИЋ БОГОЉУБ, МИНИСТАР ПРОСВЕТЕ
293
- КУЈУНЦИЋ БОГОЉУБ, МИНИСТАР ШУМА И
РУДНИКА
297
- КУКУЉЕВИЋ ФРАНО, СЕНАТОР
332
- КУЛЕНОВИЋ ФАХРИЈА, МИНИСТАР БЕЗ
ПОРТФЕЉА
306
- КУЛОВЕЦ ФРАН
11, 83, 299
- КУЛОН ЖОРЖ (COULON GEORGES)
215, 258
- КУМАНУДИ КОСТА
12, 386
- КУЊАШИЋ ЈОАКИМ, Н. ПОСЛАНИК
355
- КУРСУЛИЋ ВЕЛИМИР, Н. ПОСЛАНИК
355
- КУРТОВИЋ БОШКО, Н. ПОСЛАНИК
355
- КУРТОВИЋ ШУКРИЈА, Н. ПОСЛАНИК
355
- Л**
- LAVAL PIERRE
215
- ЛАЗАРЕВИЋ М.
216
- ЛАЗАРЕВИЋ МИЛАН - ДЕВЕТКА, Н. ПОСЛАНИК
356
- ЛАЗАРЕВИЋ НИКОН, Н. ПОСЛАНИК
356
- ЛАЗАРЕВИЋ ТОДОР, БАН ВРБАСКЕ БАНОВИНЕ
316
- ЛАЗАРЕВИЋ ТОДОР, Н. ПОСЛАНИК
356
- ЛАЗАРЕВИЋ ФИЛИП, СЕНАТОР
333
- ЛАЗИЋ ВОЈА, Н. ПОСЛАНИК
356
- ЛАКИЋ АГИЦА
385
- LACROIX, АМБАСАДОР ФРАНЦУСКЕ У ПРАГУ
211
- ЛЕКИЋ ДАНИЛО
293
- ЛЕНАЦ ЗДРАВКО
152
- ЛЕОНТИЋ ЉУБО
313
- ЛЕТИЦА ДУШАН, МИНИСТАР ФИНАНСИЈА
288
- ЛИТВИНОВ МАКСИМ
233
- ЛОВРЕНЧИЋ ИВАН, Н. ПОСЛАНИК
356
- ЛУЖАНИН БОЖИДАР
380
- ЛУКАРЕВИЋ МИХАИЛО, Н. ПОСЛАНИК
356
- ЛУКИЋ ПРЕДРАГ, БАН ДРИНСКЕ БАНОВИНЕ
310
- ЛУКИЋ ПРЕДРАГ, БАН МОРАВСКЕ БАНОВИНЕ
312
- ЛУКОВИЋ КОСТА
450

ЛУЧИЋ СИНАН
385

Љ

ЉЕШЕВИЋ МИХАЈЛО, Н. ПОСЛАНИК
357

ЉОТИЋ ДИМИТРИЈЕ
48, 152, 394

ЉУБИЧИЋ КРСТО
314

М

МАГАРАШЕВИЋ ДИМИТРИЈЕ, МИНИСТАР
ПРОСВЕТЕ
293

МАЖУРАНИЋ ЖЕЛИМИР
58

МАЖУРАНИЋ ЖЕЛИМИР, ПРЕДСЕДНИК
СЕНАТА
17

МАКСИМОВИЋ БОЖИДАР
48, 148

МАЛЕТИЋ НЕБОЈША
48

МАЛИНАР ИВАН
170

МАНДИЋ АНТЕ
386

МАРГАН ВЛАДИМИР
495

МАРИЈАНАЦ СИМО, Н. ПОСЛАНИК
358

МАРИНКОВИЋ ВОЈА
48

МАРИЋ ЉУБОМИР
48, 361

МАРИЋ ЉУБОМИР, МИНИСТАР ВОЈСКЕ И
МОРНАРИЦЕ
300

МАРКОВИЋ ЂОРЂЕ, Н. ПОСЛАНИК
358

МАРКОВИЋ ЛАЗАР
36, 48, 58, 60, 64, 65, 79, 205, 217, 309, 314

МАРКОВИЋ МИЛЕНКО, Н. ПОСЛАНИК
358

МАРКОВИЋ СИМА
159

МАРТИНЦ В.
222

МАРУШИЋ ДРАГО, МИНИСТАР СОЦИЈАЛНЕ
ПОЛИТИКЕ И НАРОДНОГ ЗДРАВЉА
296

МАСАРИК ТОМАШ
211

МАСТРОВИЋ АНТЕ
146

МАСТРОВИЋ АНТЕ, МИНИСТАР ФИЗИЧКОГ
ВАСПИТАЊА НАРОДА
289

МАСТРОВИЋ АНТЕ, Н. ПОСЛАНИК
358

МАТКОВИЋ ДОБРИЦА, БАН МОРАВСКЕ
БАНОВИНЕ
312

МАТОШИЋ ВЛАДА, Н. ПОСЛАНИК
358

МАХНИК АРТУР, Н. ПОСЛАНИК
358

МАЧЕК ВЛАТКО
5, 11, 48, 54, 60, 62, 138, 299, 314

МАШАНОВИЋ НИКОЛА, КОМУНИСТА
57

МАШТРОВИЋ ЉУБОМИР
384

МЕТАКСАС IOANNIS
216, 232

МЕХМУТБЕГОВИЋ СЕФЕДИН, СЕНАТОР
334

МЕШИЋ АДЕМ, АГА
48

МЕШТРОВИЋ ИВАН
58, 314, 414

МИЈИЋ МИЛАН, Н. ПОСЛАНИК
14, 358

МИЈОКОВИЋ ВОЈИСЛАВ
48, 143

МИЈУШКОВИЋ ЈОВАН, Н. ПОСЛАНИК
14

МИЈУШКОВИЋ ЛУКА, Н. ПОСЛАНИК
358

МИКАШИНОВИЋ ЂУРА
358

МИКИЋ САВА, Н. ПОСЛАНИК
358

МИЛАНОВИЋ ЖИВОТА, Н. ПОСЛАНИК
358

МИЛАТОВИЋ МИЛОСАВ
385

МИЛЕР ФЕРО
379

- МИЛЕТИЋ ВЈЕКОСЛАВ
48
- МИЛЕТИЋ ВЈЕКОСЛАВ, МИНИСТАР ФИЗИЧКОГ
ВАСПИТАЊА НАРОДА
289
- МИЛЕТИЋ ДРАГОЉУБ
469
- МИЛЕТИЋ КРСТА
48
- МИЛЕТИЋ ПЕТКО
159
- МИЛИЈАНОВИЋ ВЕЛИМИР, Н. ПОСЛАНИК
358
- МИЛИЋЕВИЋ ВЛАДЕТА, ДЕЛЕГАТ МУП-А У
РИМУ
217
- МИЛИШИЋ (ИЛИ МАЛИШИЋ) МИЛОШ
388
- МИЛОВАНОВИЋ ДРАГОЉУБ-БЕНА
30, 145
- МИЛОВАНОВИЋ ДРАГОМИР, Н. ПОСЛАНИК
358
- МИЛОСАВЉЕВИЋ Ј. Ж.
59
- МИЛОШЕВИЋ ДУШАН, Н. ПОСЛАНИК
358
- МИЛОШЕВИЋ РАДИВОЈЕ, Н. ПОСЛАНИК
358
- МИЉУШ БРАНКО, Н. ПОСЛАНИК
358
- МИНТАС МАТИЈА
48, 54, 314
- МИРКОВИЋ ДИМИТРИЈЕ, Н. ПОСЛАНИК
358
- МИРОШЕВИЋ СОРГО
229
- МИТРОВИЋ РАТКО
48
- МИХАИЛОВИЋ ИЛИЈА, Н. ПОСЛАНИК
358
- МИХАИЛОВИЋ МАРКО
383
- МИХАИЛОВИЋ МАРКО, ГЕНЕРАЛ У СПЛИТУ
53
- МИХАИЛОВИЋ МАРКО, КОМАНДАНТ
ЈАДРАНСКЕ ДИВИЗИЈСКЕ ОБЛАСТИ
199
- МИХАИЛОВИЋ МИХАИЛО
174
- МИХАИЛОВИЋ СВЕТА
17
- МИХАИЛОВИЋ ТОДОР, Н. ПОСЛАНИК
288, 358
- МИХАЛОВИЋ АНТОН, СЕНАТОР
334
- МИХАЉЦИЋ СТАНОЈЕ, ПОДБАН САВСКЕ
БАНОВИНЕ
54, 314
- МИХАЉЦИЋ СТЕВАН, СЕНАТОР
334
- МИШКУЛИН МИЛЕ, МИНИСТАР ПРАВДЕ
294
- МИШКУЛИН МИЛЕ, СЕНАТОР
334
- МЛИНАР ИГНАЦ
48
- MOUSSET ALBERT
215
- МУК АДОЛФ
317
- МУРАДБАШИЋ ОСМАН, Н. ПОСЛАНИК
358
- МУСОЛИНИ БЕНИТО (MUSSOLINI VENITO)
217
- Н**
- НАТЛАЧЕН МАРКО, БАН ДРАВСКЕ БАНОВИНЕ
309
- НЕДЕЉКОВИЋ МИЛОРАД
256
- НЕДЕЉКОВИЋ УРОШ, Н. ПОСЛАНИК
359
- НЕДИЋ МИЛУТИН
199
- НЕДИЋ МИЛУТИН, МИНИСТАР ВОЈСКЕ И
МОРНАРИЦЕ
300
- НЕШИЋ МИРОСЛАВ
386
- НЕШИЋ СТЕВА
386
- НИКИТОВИЋ ЧАСЛАВ
14
- НИКИТОВИЋ ЧАСЛАВ, Н. ПОСЛАНИК
359
- НИКИЋ НИКОЛА
48, 60
- НИКОЛАЈ ВЕЛИМИРОВИЋ, ЕПИСКОП
ОХРИДСКО-БИТОЉСКИ
182
- НИКОЛАЈ, ЕПИСКОП ЖИЧКИ
182

- НИКОЛИЋ БРАНКО, Н. ПОСЛАНИК
359
- НИКОЛИЋ СЛАВКО, Н. ПОСЛАНИК
359
- НИНЧИЋ МОМЧИЛО
48, 497
- НОВАКОВИЋ МАРКО, БАН ВАРДАРСКЕ
БАНОВИНЕ
315
- НОВАКОВИЋ МАРКО, БАН МОРАВСКЕ
БАНОВИНЕ
312
- НОВАКОВИЋ НИКО
48, 59
- НОВАКОВИЋ НИКО, МИНИСТАР БЕЗ
ПОРТФЕЉА
307
- НОВАКОВИЋ НИКО, Н. ПОСЛАНИК
359
- НОВАКОВИЋ ФРАЊО, Н. ПОСЛАНИК
359
- НОЈРАТ КОНСТАНТИН (NEURATH
CONSTANTIN)
221
- НОЈХАУЗЕН ФРАНЦ
221
- О**
- ОБРАДОВИЋ ПАЈА, СЕНАТОР
335
- ОТАШЕВИЋ ВАСО
385
- П**
- ПАВЕЛИЋ АНТЕ
54, 141, 217
- ПАВЕЛИЋ АНТЕ, СЕНАТОР
336
- ПАВЛОВИЋ БУДИМИР
386
- ПАВЛОВИЋ ПАЈА
386
- ПАВЛОВИЋ СТОЈАДИН, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПАНТИЋ ДУШАН, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПАНТИЋ ЉУБОМИР, Н. ПОСЛАНИК
5, 360
- ПАРОВИЋ БЛАГОЈЕ
48
- ПАТРНОГИЋ ЉУБА, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПАУНОВИЋ СВЕТИСЛАВ
48
- ПАУНОВИЋ СВЕТИСЛАВ, БАН ВАРДАРСКЕ
БАНОВИНЕ
315
- ПАУНОВИЋ СВЕТИСЛАВ, БАН ДУНАВСKE
БАНОВИНЕ
311
- ПАШИЋ НИКОЛА
75
- ПАШИЋ РАДОМИР
287
- ПЕВЕЦ РУДОЛФ, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПЕЈИН ГОЈКО, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПЕЈКИЋ ЧЕДОМИР, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПЕЈНОВИЋ СТЕВО
54
- ПЕЛЕШ БРАНКО
48
- ПЕЛЕШ ДУШАН
48, 386
- ПЕЛИВАНОВИЋ МАЛИЋ, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПЕРИЋ МИЛИВОЈЕ, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПЕРКОВИЋ ДУШАН, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПЕРНАР ИВАН
5, 314, 384
- ПЕРОВИЋ ИВО, КРАЉЕВСКИ НАМЕСНИК
319
- ПЕТКОВИЋ МИЛАН, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПЕТРОВИЋ БОГДАН, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПЕТРОВИЋ ЈОВАН ИЗ СКОПЉА
55
- ПЕТРОВИЋ НИКОЛА I
320
- ПЕТРОВИЋ ЊЕГОШ ДАНИЛО
320
- ПЕТРОВИЋ САКС ВЛАДИМИР
217
- ПЕТРОВИЋ СВЕТА
226, 233

- ПЕЋАНАЦ КОСТА
170, 314
- ПЕШИЋ ТОПЛИЦА
386
- ПИЈЕТЛОВИЋ МИХАИЛО
386
- ПЛАВШИЋ ЛУКА
384
- ПЛАМЕНАЦ ЈОВАН
386
- ПЛАМЕНАЦ ПЕТАР
57, 317
- ПЛЕСКОВИЋ РУДОЛФ, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПЛОЈ МИРОСЛАВ, СЕНАТОР
336
- ПОВРЕМОВИЋ МАТИЈА, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПОЛИТЕО ИВО
58, 314
- ПОЛИЋ, КОНТРААДМИРАЛ
201
- ПОПОВИЋ АЋИМ, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПОПОВИЋ БОРИС
55
- ПОПОВИЋ ВЕЛИМИР
48
- ПОПОВИЋ ВЕЛИМИР, МИНИСТАР
287
- ПОПОВИЋ ВЕЛИМИР, МИНИСТАР
УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
299
- ПОПОВИЋ ДИМИТРИЈЕ, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПОПОВИЋ ДУШАН, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПОПОВИЋ ЖИВКО, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПОПОВИЋ КОСТА, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПОПОВИЋ ЛАЗА
59
- ПОПОВИЋ МИЛАН, СЕНАТОР
336
- ПОПОВИЋ МИХАЈЛО, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПОПОВИЋ НОВИЦА, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПОПОВИЋ СВЕТИСЛАВ, МИНИСТАР ШУМА И
РУДНИКА
297
- ПОПОВИЋ СТЕВАН
60
- ПОПОВИЋ ЋИРА, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПРЕДОВАН КРСТА, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПРЕКА НИКОЛА
48
- ПРЕКА НИКОЛА, МИНИСТАР СОЦИЈАЛНЕ
ПОЛИТИКЕ И НАРОДНОГ ЗДРАВЉА
296
- ПРЕШИЋ МИЛОСАВ, Н. ПОСЛАНИК
360
- ПРИБИЋЕВИЋ АДАМ
142
- ПРИБИЋЕВИЋ БОСИЉКА
386
- ПРИБИЋЕВИЋ МИЛАН
48, 156, 314
- ПРИБИЋЕВИЋ СВЕТОЗАР
48, 142, 311, 314
- ПРОДАНОВИЋ ЈАША
48, 162
- ПРОТИЋ ВАСИЛИЈЕ
211
- ПРОТИЋ ВОЈИСЛАВ, СЕНАТОР
336
- ПРОТИЋ ДРАГАН
5
- ПРОТИЋ МИЛАН
251
- ПРОТИЋ СТОЈАН
386
- ПРОТУЛИПАЦ ИВАН
289, 314
- ПУРИЋ Б.
215
- ПУЦЕЉ ИВАН
4
- ПУШКАШ ЉУДЕВИТ
48
- Р**
- РАВНИК РУДОЛФ
379
- РАДЕНКОВИЋ СТОЈАН, Н. ПОСЛАНИК
361

- РАДИЋ ВЛАДИМИР
48, 54, 138, 294, 314
- РАДИЋ ИВАН
54
- РАДИЦА БРАНИСЛАВ
383
- РАДИЦА БРАНКО
59
- РАДОВАНОВИЋ КРСТА
52
- РАДОВАНОВИЋ КРСТА, СЕНАТОР
337
- РАДОВИЋ АНДРИЈА
386, 494, 495
- РАДОИЧИЋ ДАНИЛО, Н. ПОСЛАНИК
361
- РАДОЈЕВИЋ АНТЕ
310
- РАДОЊИЋ ЖИВКО
385
- РАДОСАВЉЕВИЋ МИЛАН
251
- РАДУЛОВИЋ ЈОВАН, Н. ПОСЛАНИК
361
- РАДУЛОВИЋ МАРКО, СЕНАТОР
337
- РАЈАКОВИЋ МИЛОЈЕ, Н. ПОСЛАНИК
361
- РАЈЕВИЋ ЖИВКО
385
- РАЈИЋ СВЕТИСЛАВ, БАН ДУНАВСKE
БАНОВИНЕ
311
- РАМАДАНОВИЋ РАМАДАН, Н. ПОСЛАНИК
361
- РАТКОВИЋ БРАНКО
361
- РАЧИЋ ЈАКША
383
- РАЧИЋ ПАВА
385
- РАЧИЋ ПУНИША
386
- РАЧИЋ СТЕВАН
385
- РАЧИЋ ЦАНА
386
- РАШКОВИЋ ДУШАН, СВЕШТЕНИК
187
- РАШКОВИЋ МИЛОШ, Н. ПОСЛАНИК
361
- РАШОВИЋ МИЛОШ, Н. ПОСЛАНИК
361
- РЕБЕРСКИ ЈОСИП
54, 94, 314
- РИБАР ИВАН
54, 145
- РИТИГ (RITTIK) СВЕТОЗАР
58
- РОВАШ АНТЕ, Н. ПОСЛАНИК
361
- РОГИЋ ДЕСИМИР
513
- РОГИЋ ЈОСИП
48
- РОГИЋ ЈОСИП, МИНИСТАР ФИЗИЧКОГ
ВАСПИТАЊА НАРОДА
289
- РОГИЋ ЈОСИП, Н. ПОСЛАНИК
361
- РОСИЋ ИВАН
48
- РУЖДИ АРАС, МИНИСТАР ИНОСТРАНИХ
ПОСЛОВА ТУРСKE
205, 228, 232, 233
- РУЖИЋ ВИКТОР
384
- РУЖИЋ ВИКТОР, БАН САВСKE БАНОВИНЕ
314
- РУЖИЋ ВИКТОР, Н. ПОСЛАНИК
361
- РУЖИЧИЋ МАРКО, Н. ПОСЛАНИК
361
- РУПЧИЋ МАТО
384
- РУПЧИЋ НИКОЛА
48
- С**
- САВИЋ СВЕТОЛИК
465
- САВИЋ-ШВАРЦ МИЛАН
226
- SAKERALOPULOS, ГРЧКИ ПОСЛАНИК
48
- САМУРОВИЋ ЈАНКО, СЕНАТОР
338
- САНТО ГАВРО, Н. ПОСЛАНИК
362

- SERVATZY VJEKOSLAV
54
- SETON-WATSON R.W.
48
- СИМИЋ СТЕВАН, Н. ПОСЛАНИК
362
- СИМОВИЋ ДУШАН
199
- СИМОНОВИЋ МИЛАН, МИНИСТАР ПРАВДЕ
294
- СИМОНОВИЋ МИЛАН, СЕНАТОР
338
- СИРИШЋЕВИЋ СЛАВКО
386
- СЛАДОЈЕВИЋ БРАН., Н. ПОСЛАНИК
362
- СЛАДОЈЕВИЋ ЧЕДОМИР, Н. ПОСЛАНИК
362
- СМИЉАНИЋ ДРАГОСЛАВ
60, 145
- СМИЉАНИЋ, ПРОТА
48
- СМОДЛАКА ХРАНКО
278
- СОКИЋ МИЛОЈЕ
215
- СОКИЋ МИЛОЈЕ, Н. ПОСЛАНИК
362
- СОКИЋ МОМЧИЛО, Н. ПОСЛАНИК
362
- СОЧИЦА МУЈО, БАН ЗЕТСКЕ БАНОВИНЕ
317
- СПРАК М.
209
- СПАЛАЈКОВИЋ МИРОСЛАВ
215
- СПАСА Д.
386
- СПАСОВИЋ ВУКАШИН, Н. ПОСЛАНИК
362
- СПАСОЈЕВИЋ ЈАНКО, СЕНАТОР
338
- СПАСОЈЕВИЋ КОСТА
382
- СПАСОЈЕВИЋ ЉУБОМИР, ДОПИСНИК “АВАЛЕ”
У ТИРАНИ
206
- СПАХИЋ НАЗИР, Н. ПОСЛАНИК
362
- СПАХО МЕХМЕД
48, 62, 64, 79, 85, 197, 310, 380
- СПАХО МЕХМЕД, МИНИСТАР САОБРАЋАЈА
295
- СПАХО ФЕХИМ, РЕИС-УЛ-УЛЕМА
196, 310
- СРЕБРЕНО-ДОЛИНСКИ ЧЕДОМИР
59
- СРЕБРНИЋ ЈОСИП, БИСКУП НА КРКУ
48, 193
- СРЕМЧЕВИЋ БОГОЉУБ, Н. ПОСЛАНИК
362
- СРЗЕНТИЋ ВАСА
159
- СРЗЕНТИЋ, ПОЛИТИЧКИ ЗАТВОРЕНИК
234
- СРКУЉ СТЈЕПАН
58
- СРШКИЋ МИЛАН
48, 76, 310
- СТАМБОЛИЋ ПЕТАР
48
- СТАНКОВИЋ АЛЕКСАНДАР, Н. ПОСЛАНИК
362
- СТАНКОВИЋ РАДЕНКО, КРАЉЕВСКИ
НАМЕСНИК
319
- СТАНКОВИЋ СВЕТОЗАР
87
- СТАНКОВИЋ СВЕТОЗАР, МИНИСТАР
ПОЉОПРИВРЕДЕ
291
- СТАНКОВИЋ СВЕТОЛИК, Н. ПОСЛАНИК
362
- СТАНОЈЕВИЋ АЦА
48, 60, 64, 65, 79, 314, 348, 372, 385, 386
- СТЕПИНАЦ АЛОЈЗИЈЕ
48, 58, 138, 193, 289, 314
- СТЕФАНОВИЋ ЖИВАДИН-СОМБОРАЦ,
СЕНАТОР
338
- СТЕФАНОВИЋ ИГЊАТ
48
- СТЕФАНОВИЋ ИГЊАТ, Н. ПОСЛАНИК
13
- СТЕФАНОВИЋ МИЛАН
254
- СТЕФАНОВИЋ, ГЕНЕРАЛ - КОМАНДАНТ
ЖАНДАРМЕРИЈЕ
53

- СТОЈАДИНОВИЋ АУГУСТА
509, 510, 513
- СТОЈАДИНОВИЋ ДРАГИША
48, 147, 150, 372
- СТОЈАДИНОВИЋ ДРАГИША, Н. ПОСЛАНИК
362
- СТОЈАДИНОВИЋ ДРАГОМИР
464, 510
- СТОЈАДИНОВИЋ ДРАГОМИР, Н. ПОСЛАНИК
362
- СТОЈАДИНОВИЋ ИВАНКА
504, 510
- СТОЈАДИНОВИЋ ЉИЉАНА
504, 510
- СТОЈАДИНОВИЋ МИЛАН, МИНИСТАР
ФИНАНСИЈА
237, 241, 242
- СТОЈАДИНОВИЋ МИЛАН, Н. ПОСЛАНИК
68, 73
- СТОЈАДИНОВИЋ МИЛАН, ПОТПРЕДСЕДНИК
СРПСКОГ БРОДАРСКОГ ДРУШТВА
277
- СТОЈАДИНОВИЋ МИЛОСАВ, Н. ПОСЛАНИК
362
- СТОЈАДИНОВИЋ МИЛУН
382
- СТОЈАДИНОВИЋ МИХАЈЛО, Н. ПОСЛАНИК
362
- СТОЈКОВИЋ АНДРА, ПРЕДСЕДНИК УДРУЖЕЊА
ЧЕТНИКА У СКОПЉУ
55
- СТОЈСАВЉЕВИЋ ПЕТАР, Н. ПОСЛАНИК
362
- СТОПАР БОГДАН
384
- СТОШИЋ СТАМЕНКО, Н. ПОСЛАНИК
362
- СТОШОВИЋ ДОБРИВОЈЕ
14
- СТОШОВИЋ ДОБРИВОЈЕ, МИНИСТАР
ГРАЂЕВИНА
290
- СТОШОВИЋ ДОБРИВОЈЕ, МИНИСТАР
ПРОСВЕТЕ
293
- СТОШОВИЋ ДОБРИВОЈЕ, МИНИСТАР ШУМА И
РУДНИКА
297
- СТРАЖИЧИЋ БРАНКО, ДОПИСНИК ВРЕМЕНА
ИЗ ЗАГРЕБА
54
- СТРАЗНИЦКИ
227
- СТРЕЛИЦКИ ДЕНЕШ
178
- СУБОТИЋ ДР ИВО
11
- СУБОТИЋ ДУШАН, Н. ПОСЛАНИК
362
- СУБОТИЋ ИВАН
217
- СУБОТИЋ ИВАН, ДЕЛЕГАТ КРАЉЕВИНЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ ПРИ ДРУШТВУ НАРОДА
233
- СУБОТИЋ НИКОЛА
48
- СУБОТИЋ НИКОЛА, МИНИСТАР ПРАВДЕ
294
- СУШНИК АНТОН, МИНИСТАР САОБРАЋАЈА
287
- SCHLEGEL TONI
460
- Т**
- ТАВЧАР ЈАНКО
66
- ТАНАЈ, ХСС
54
- ТАРТАЉА ИВО
58, 172
- ТАРТАЉА ОСКАР
59
- ТАСИЋ СВЕТОЗАР, Н. ПОСЛАНИК
364
- ТЕРЗИЋ БОЖО
48
- ТЕШИЋ МАКСИМ, Н. ПОСЛАНИК
364
- ТИТУЛЕСКУ НИКОЛАЈЕ (TITULESCU NICOLAE)
223, 233
- ТОДОРОВ КОСТА
210
- ТОДОРОВИЋ БРАНКО, Н. ПОСЛАНИК
364
- ТОДОРОВИЋ ПАВЛЕ
165
- ТОМАШЕВИЋ ЖАРКО, Н. ПОСЛАНИК
364
- ТОМАШИЋ ЉУБОМИР, ПРЕДСЕДНИК СЕНАТА
17

ТОМИЋ БРАНКО, Н. ПОСЛАНИК
364

ТОМИЋ ЈЕВРЕМ, Н. ПОСЛАНИК
364

ТОНИЋ ЛАЗАР, КОМАНДАНТ ДРАВСКЕ
ДИВИЗИЈСКЕ ОБЛАСТИ
49

ТОНИЋ ТОДОР, Н. ПОСЛАНИК
364

ТОПАЛОВИЋ ЖИВКО
48, 160, 312

ТОРБАР ЈОСИП
48, 54

ТОРБИЦА МАНОЈЛО
382

ТРБИЋ ВАСИЛИЈЕ
48, 150

ТРБИЋ ВАСИЛИЈЕ, Н. ПОСЛАНИК
362, 364

ТРЕСИЋ-ПАВИЧИЋ АНТЕ
241

ТРИФКОВИЋ ДУШАН
5

ТРИФУНОВИЋ ИЛИЈА - БИРЧАНИН
18, 171

ТРИФУНОВИЋ МИЛОШ
48, 60, 64, 79, 310

ТРИФУНОВИЋ РАНКО
48

ТРИФУНОВИЋ РАНКО, БАН ВАРДАРСКЕ
БАНОВИНЕ
315

ТРОЦКИ ЛАВ
471

ТРИКОВИЋ СТАВРА, Н. ПОСЛАНИК
364

ТРУМБИЋ АНТЕ
53, 138, 314

ТУРК РАЈКО, Н. ПОСЛАНИК
364

Ћ

ЋАНО ГАЛЕАЦО (CIANO GALEAZZO)
217

ЋИРИЋ СТЕВАН
12, 48

ЋИРИЋ СТЕВАН, МИНИСТАР ПРОСВЕТЕ
293

ЋОСИЋ АЛОЈЗИЈЕ, ФРАТАР
48

ЋОСИЋ СТАНКО, Н. ПОСЛАНИК
346

У

УВАЛИЋ РАДИВОЈЕ
215

УЗУНОВИЋ НИКОЛА
48, 146, 312

УЈЧИЋ, НАДБИСКУП У БЕОГРАДУ
193

УЛМАНСКИ САВА, СЕНАТОР
340

УРОШЕВИЋ МИРКО, Н. ПОСЛАНИК
365

УРОШЕВИЋ ЧЕДОМИР
7

УРУКАЛО ДУШАН
383

УРУКАЛО СЕРГИЈЕ, СВЕШТЕНИК
187

Ф

ФЕРХАД-БЕГ ДРАГА
31, 36, 38, 175, 197, 288, 315, 317

ФОТИЋ КОНСТАНТИН
224

ФРКОВИЋ ИВИЦА
48

Х

ХАЈДАР, ТУРСКИ ПОСЛАНИК
48

ХАЈМАН ЕГОН
48

ХАЈШМАН, ЧЕХОСЛОВАЧКИ НОВИНАР
231

ХАЛАБАРЕЦ ЂУРО
181, 234

ХАНАУ Ј.
481

ХАНЖЕК ИЗ КРИЖЕВАЦА
384

ХАСАНБЕГОВИЋ АВДО
310

ХАСАНБЕГОВИЋ АВДО, МИНИСТАР БЕЗ
ПОРТФЕЉА
303

ХАСАНОВИЋ УЗЕИР, СЕНАТОР
329

- ХАСЛИНГЕР НИКОЛА
14, 176, 299
- ХАФИЗАГИЋ СУЛЕЈМАН, Н. ПОСЛАНИК
352
- ХАЦИ ЗДРАВКОВИЋ АЛЕКСАНДАР
55
- ХАЦИ РИСТИЋ ЛАЗАР
55
- ХАЦИ РИСТИЋ СПИРА
14
- ХАЦИ РИСТИЋ СПИРА, Н. ПОСЛАНИК
352
- ХАЦИ РИСТИЋ СПИРА, СЕНАТОР
329
- ХАЦИ ХАМЗИЋ ФЕВЗИЈА, ВАКУФСКИ
ДИРЕКТОР И НАИБ, СКОПЉЕ
196
- ХАЦИ ХАМЗИЋ ФЕВЗИЈА, НАИБ
315
- ХАЦИЋ ХАКИЈА
166, 310
- HEEREN VICTOR
221
- HERCL MORIS
48
- ХИРШЛ
48
- ХИТЛЕР АДOLF
221
- ХОЋЕРА СВЕТИСЛАВ
48, 151, 288, 386
- ХОЋЕРА СВЕТИСЛАВ, МИНИСТАР БЕЗ
ПОРТФЕЉА
304
- ХОРВАТ РУДОЛФ
54
- ХОЏА МИЛАН
211
- ХРАСНИЦА ХАЛИДБЕГ, СЕНАТОР
329
- ХРИБАР ИВАН, СЕНАТОР
329
- ХРИСТИЋ БОШКО
216, 217
- ХУМЕЛ АЛБРЕХТ, ШЕФ ОБАВЕШТАЈНЕ
СЛУЖБЕ АУСТРИЈЕ
199
- Ц**
- ЦАЊУГА ВАТРОСЛАВ
17
- ЦАЊУГА ВАТРОСЛАВ, СЕНАТОР
323
- ЦВЕТКОВИЋ ДРАГИША
5, 12, 14, 79, 89
- ЦВЕТКОВИЋ ДРАГИША, МИНИСТАР
СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ И НАРОДНОГ
ЗДРАВЉА
296
- ЦВЕТКОВИЋ ДРАГОМИР
382
- ЦВЕТКОВИЋ СТОЈАН, ПРЕДСЕДНИК
ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ У КУМАНОВУ
55
- ЦИЛИГА АНТЕ
159
- ЦИНЦАР-МАРКОВИЋ АЛЕКСАНДАР
210, 221
- ЦИЦВАРИЋ КРСТА
465
- ЦРЉИЋ ЛАЗАР, Н. ПОСЛАНИК
345
- ЦРЊАНСКИ МИЛОШ, ДОПИСНИК ИЗ РИМА
217
- ЦРЊАНСКИ МИЛОШ, ДОПИСНИК ЦПБ ИЗ
БЕРЛИНА
221
- ЦУЈАН ЂИРО, Н. ПОСЛАНИК
345
- ЦУКАВАЦ МИЛОШ, СЕНАТОР
323
- CHALEFF D.
174
- Ч**
- ЧАПЉИЋ РАГИБ, Н. ПОСЛАНИК
347
- ЧВРКИЋ ВОЈКО
14, 48, 50
- ЧВРКИЋ ВОЈКО, МИНИСТАР ПТТ
292
- ЧВРКИЋ ВОЈКО, Н. ПОСЛАНИК
347
- ЧЕЛОВИЋ ЂУРО, Н. ПОСЛАНИК
347
- ЧИНГИЈА МЕЛКО
59
- ЧОК ИВАН МАРИЈА
386
- ЧОЛАКОВИЋ КРСТА, Н. ПОСЛАНИК
347

ЧУБРИЛОВИЋ БРАНКО, Н. ПОСЛАНИК
347

ЧУШИЋ ХУСЕИН, СЕНАТОР
324

Ц

ЦАКОВИЋ МИЛОВАН, СЕНАТОР
327

Ш

ШАЈКАРЕВИЋ ЈОВАН, Н. ПОСЛАНИК
363

ШАКИЋ ИВАН, Н. ПОСЛАНИК
363

ШАЛЕТИЋ ВАСА
175

ШАРИЋ ИВАН, НАДБИСКУП
48

ШВРЉУГА СТАНКО
58

ШЕРИФ ВОЦА
31

ШИБЕНИК СТАНКО
48

ШИМРАК ЈАНКО
60, 314

ШИРОЛА АНТОН, Н. ПОСЛАНИК
363

ШИЋЕРЕВИЋ М.
254

ШКАРИЦА ДАНЕ
53

ШКЕРОВИЋ НИКОЛА
377

ШКУЉ КАРЛО
379

ШОЈАТ ФРАНО
54

ШОЛА АТАНАСИЈЕ
146

ШОШКИ ЛУКА, Н. ПОСЛАНИК
363

ШПАДИЈЕР СТОЈАН
317

ШПАДИЈЕР СТОЈАН, Н. ПОСЛАНИК
363

ШЋЕПОВИЋ НЕШО, Н. ПОСЛАНИК
363

ШУБАШИЋ ИВАН
48, 54, 314

ШУПЕРИНА БЕЊАМИН, СЕНАТОР
339

ШУТЕЈ ЈУРАЈ
48, 310

ШУШИЋ ЖИВКО, Н. ПОСЛАНИК
363

ГЕОГРАФСКИ ИНДЕКС

А

АЗБУКОВАЧКИ СРЕЗ
366

АЛБАНИЈА
48, 206

АЛЕКСАНДРОВО КРК
48

АЛЕКСИНАЧКИ СРЕЗ
354

АЛИБУНАР
48

АНДРИЈЕВИЦА
24

АНДРИЈЕВИЧКИ СРЕЗ
360

АПАТИНСКИ СРЕЗ
355

АРГЕНТИНА
207

АУСТРИЈА
199, 208

Б

БАКАР
323

БАЛКАН
471

БАНОВИНА ХРВАТСКА
47, 51, 56, 127

БАЊА ЛУКА
113, 356, 358, 376

БАРСКИ СРЕЗ
347

БАТИНСКИ СРЕЗ
366

БЕЛА ЦРКВА
23

БЕЛВЕДЕР (ЦЕТИЊЕ)
48, 57, 60, 317, 377

БЕЛГИЈА
209

БЕЛОПАЛАНАЧКИ СРЕЗ
343

БЕЛОЦРКВАНСКИ СРЕЗ
362

БЕНКОВАЦ
293

БЕНКОВАЧКИ СРЕЗ
53, 366

БЕОГРАД
6, 9, 48, 50, 60, 104, 117, 332

БЕОГРАД (СА ЗЕМУНОМ И ПАНЧЕВОМ)
37, 41, 101-103, 115, 132, 192, 404

БЕРАНЕ
14

БЕРАНСКИ СРЕЗ
354

БЈЕЛОПОЉСКИ СРЕЗ
358

БИЈЕЉИНА
9, 24, 48

БИЈЕЉИНСКИ СРЕЗ
360

БИОГРАДСКИ СРЕЗ
53, 360

БИТОЉ
9, 55

БИТОЉСКИ СРЕЗ
355

БИХАЋ
376

БИХАЋКИ СРЕЗ
353

БЈЕЛОВАРСКИ СРЕЗ
363

БЛЕД
5

БОКА КОТОРСКА
57, 495

БОКОКОТОРСКИ СРЕЗ
355

- БОСАНСКОДУБИЧКИ СРЕЗ
347
- БОСАНСКИ НОВИ
9
- БОСАНСКОГРАДИШКИ СРЕЗ
362
- БОСАНСКОГРАХОВСКИ СРЕЗ
343
- БОСАНСКОКРУПСКИ СРЕЗ
367
- БОСИЉГРАДСКИ СРЕЗ
360
- БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
48
- БРДО КОД КРАЊА
48
- БРЕЖИЦЕ
5
- БРЕЖИЧКИ СРЕЗ
366
- БРЗОПАЛАНАЧКИ СРЕЗ
355
- БРОДСКИ СРЕЗ
348
- БУГАРСКА
210, 387
- БУГОЈАНСКИ СРЕЗ
362
- В**
- ВАРДАРСКА БАНОВИНА
14, 34, 48, 55, 72, 95, 96, 112, 129, 189, 315, 375,
386, 401, 461
- ВАТИКАН
229
- ВЕЛЕС
14
- ВЕЛЕШКИ СРЕЗ
343, 368
- ВЕЛИКА БРИТАНИЈА
230, 502
- ВИРОВИТИЦА
54
- ВИСОЧКИ СРЕЗ
368
- ВЛАСЕНИЧКИ СРЕЗ
360
- ВЛАСОТИНАЧКИ СРЕЗ
358, 360
- ВОЈВОДИНА
48, 362
- ВОЈНИЋКИ СРЕЗ
351
- ВРБАСКА БАНОВИНА
4, 35, 48, 56, 97, 98, 130, 190, 297, 316, 358, 376,
402, 462, 464
- ВРШАЧКИ СРЕЗ
351
- ВУКОВАР
48
- ВУКОВАРСКИ СРЕЗ
364
- ВУЧИТРСКИ СРЕЗ
344
- Г**
- ГАЛИЧКИ СРЕЗ
364
- ГЛИНСКИ СРЕЗ
350
- ГЊИЛАНСКИ СРЕЗ
360
- ГОЛУБАЧКИ СРЕЗ
358
- ГОРСКИ СРЕЗ
360
- ГОСПИЋ
54
- ГРАЧАНИЧКИ СРЕЗ
351
- ГРОЧАНСКИ СРЕЗ
343
- ГРЧКА
216
- Д**
- ДАЛЕКИ ИСТОК
471
- ДАЛМАЦИЈА
48, 296
- ДАЛМАЦИЈА, ЈУЖНА
296
- ДАЛМАЦИЈА, СЕВЕРНА
362
- ДАНИЛОВГРАД
60, 385
- ДАНИЛОВГРАДСКИ СРЕЗ
14, 344

ДАНСКА
213

ДАРЂАНСКИ СРЕЗ
344, 355

ДЕЖЕВСКИ СРЕЗ
363

ДЕРВЕНТА
321

ДЕРВЕНТСКИ СРЕЗ
345

ДЕСПОТОВАЧКИ СРЕЗ
360

ДОБОЈСКИ СРЕЗ
344

ДОБРИЧКИ СРЕЗ
357

ДОЊИ ЛАПАЦ
288

ДОЊОЛЕНДАВСКИ СРЕЗ
355

ДОЊОПОЛОШКИ СРЕЗ
348

ДРАВСКА БАНОВИНА
28, 45, 48, 49, 66, 83, 84, 106, 177, 183, 289, 299,
305, 309, 366, 369, 379, 395, 453, 455

ДРАВСКА ДИВИЗИЈСКА ОБЛАСТ
49

ДРЕНИЧКИ СРЕЗ
347

ДРИНСКА БАНОВИНА
12, 29, 48, 67, 85, 86, 107, 125, 184, 310, 370, 380,
396, 456

ДУБРОВНИК
57, 59, 341, 377, 385, 463

ДУНАВСКА БАНОВИНА
30, 48, 50, 68, 87, 88, 108, 126, 176, 178, 185, 291,
311, 371, 381, 397, 457

Ђ

ЂАКОВИЧКИ СРЕЗ
362, 375

ЂЕВЂЕЛИЈСКИ СРЕЗ
344

Е

ЕКС АН ПРОВАНС
48

Ж

ЖАБАЉСКИ СРЕЗ
354

ЖИЧКИ СРЕЗ
344

ЖУПСКИ СРЕЗ
361

З

ЗАГЛАВСКИ СРЕЗ
344

ЗАГРЕБ
24, 48, 54, 118, 334, 355, 358, 361, 384, 460

ЗАЈЕЧАРСКИ СРЕЗ
346

ЗВИШКИ СРЕЗ
354

ЗЕМУН
42, 48

ЗЕНИЧКИ СРЕЗ
362

ЗЕТСКА БАНОВИНА
14, 36, 48, 57, 73, 99, 100, 114, 131, 191, 308, 317,
377, 385, 403, 463

ЗЛАТИБОРСКИ СРЕЗ
367

И

ИЛОЧКИ СРЕЗ
360

ИНЂИЈА
12

ИРСКА
471

ИСТОЧКИ СРЕЗ
358

ИСТРА И ЈУЛИЈСКА КРАЈИНА
180

ИТАЛИЈА
5, 48, 53, 217

Ј

ЈАДАРСКИ СРЕЗ
348

ЈАЈЦЕ
358

ЈАПАН
218

ЈАСЕНИЧКИ СРЕЗ
353

ЈУГОСЛАВИЈА
471, 472, 474, 476

ЈУЖНА СРБИЈА
10, 48, 55, 174, 175, 295, 359

К

КАНАДА
219

КАСТАВСКИ СРЕЗ
363

КАЧАНИЧКИ СРЕЗ
367

КАЧЕРСКИ СРЕЗ
354

КЕРСТИНЕЦ
48, 54, 94, 314

КИЧЕВСКИ СРЕЗ
364

КЛАЊЕЦ
14

КЉУЧКИ СРЕЗ
358

КЉУЧКИ СРЕЗ - КЛАДОВО
348

КНИНСКИ СРЕЗ
359

КОВИНСКИ СРЕЗ
359

КОЛАШИНСКИ СРЕЗ
354

КОЊИШКИ СРЕЗ
351

КОПАОНИЧКИ СРЕЗ
354

КОСМАЈСКИ СРЕЗ
358

КОСОВО
288

КОСОВО И МЕТОХИЈА
48, 175, 332, 344

КОСОВСКОМИТРОВАЧКИ СРЕЗ
358

КОСТАЈНИЧКИ СРЕЗ
358

КОТОР
333

КОТОРВАРОШКИ СРЕЗ
364

КОЧАНСКИ СРЕЗ
348

КОЧЕВСКИ СРЕЗ
356

КРАГУЈЕВАЦ
23, 50, 322

КРАГУЈЕВАЦ, ОКРУГ
296, 359

КРАЈИНСКИ СРЕЗ
343

КРАЉЕВИНА СРБИЈА
48, 494

КРАЉЕВО
322

КРАТОВСКИ СРЕЗ
362

КРИВОПАЛАНАЧКИ СРЕЗ
362

КРИЖЕВЦИ
358

КРУШЕВАЦ
338

КРУШЕВАЧКИ СРЕЗ
343

КУЛСКИ СРЕЗ
355

КУМАНОВО
55

Л

ЛАБСКИ СРЕЗ
358

ЛАПАЦ
335

ЛАШКИ СРЕЗ
360

ЛЕБАНЕ
325

ЛЕВАЧКИ СРЕЗ
356

ЛЕВОСОЈЕ - БУЈАНОВАЦ
14

ЛЕПЕНИЧКИ СРЕЗ
344, 360

ЛЕПОГЛАВА
48

ЛЕСКОВАЧКИ СРЕЗ
364

ЛОЗНИЦА
10

ЛУЖНИЧКИ СРЕЗ
362

Љ

ЉУБИЊСКИ СРЕЗ
361

ЉУБИЋИ СРЕЗ
347

ЉУБЉАНА
9, 328, 329, 364, 379, 453

М

МАГЛАЈСКИ СРЕЗ
358

МАЂАРСКА
220

МАКЕДОНИЈА
55

МАЛИ СТОН
385

МАРИБОР
379

МАРИЈА БИСТРИЦА
54

МАСУРИЧКИ СРЕЗ
349

МАЧВА
48

МАЧВАНСКИ ПРЊАВОР
338

МАЧВАНСКИ СРЕЗ
348, 353

МЕТКОВИЋ
53

МЕТОХИЈА
290

МИТРОВАЧКИ СРЕЗ
364

МЛАВСКИ СРЕЗ
354

МЛАДЕНОВАЧКИ СРЕЗ
344

МЉЕТ
53

МОРАВИЧКИ СРЕЗ
362

МОРАВСКА БАНОВИНА
31, 48, 52, 69, 89, 90, 109, 128, 186, 290, 312, 372,
382, 398, 458

МОРАВСКИ СРЕЗ
368

МОРИХОВСКИ СРЕЗ
364

МОСТАР
341

МОСТАРСКИ СРЕЗ
361

МРКОЊИЋ ГРАД
48

МРКОЊИЋИ СРЕЗ
344

МУРСКО-СОБОТСКИ СРЕЗ
344

Н

НЕВЕСИЊЕ
10

НЕГОТИН
9, 52

НЕГОТИНСКИ СРЕЗ
360, 362, 367, 372

НЕМАЧКА
221, 471

НИКШИЋ
290, 385

НИКШИЋИ СРЕЗ
362

НОВИ МАРОФ
14

НОВИ САД
9, 12, 371, 381

НОВОВАРОШКИ СРЕЗ
355

НОВОСАДСКИ СРЕЗ
359

О

ОВЧЕПОЉСКИ СРЕЗ
348

ОГУЛИНСКИ СРЕЗ
344

ОРАШКИ СРЕЗ
358

ОХРИД
332

ОХРИДСКИ СРЕЗ
344

ОЦАЦИ
291

ОЦАЧКИ СРЕЗ
351

П

ПАКРАЧКИ СРЕЗ
358

ПАНЧЕВО
23, 42

ПЕЉЕШАЦ
53

ПЕТРОВГРАД (БАНАТ)
9

ПЕЋ
290, 385

ПЕЊКИ СРЕЗ
360

ПЉЕВАЉСКИ СРЕЗ
17

ПЉЕВЉА
9, 291

ПОДГОРИЦА
57, 377, 385

ПОДГОРСКИ СРЕЗ
361

ПОДГОРИЧКИ СРЕЗ
361, 363

ПОДРИМСКИ СРЕЗ
348

ПОДУНАВСКИ СРЕЗ
360, 468

ПОЖАРЕВАЧКИ СРЕЗ
348, 368

ПОЖЕШКИ СРЕЗ
354

ПОЉАНИЧКИ СРЕЗ
366

ПОЉСКА
222, 472

ПОРЕЧКИ СРЕЗ
349

ПОСАВСКИ СРЕЗ
356, 362

ПОСАВСКО-ТАМНАВСКИ СРЕЗ
361

ПРЕСПАНСКИ СРЕЗ
360

ПРЕШЕВСКИ СРЕЗ
360

ПРИЛЕП
55

ПРИЛЕПСКИ СРЕЗ
363, 364

ПРИМОРСКА БАНОВИНА
32, 48, 53, 70, 91, 92, 110, 187, 308, 313, 358, 373,
383, 399, 459

Р

РАДОВИШКИ СРЕЗ
359

РАЂЕВСКИ СРЕЗ
359

РАЖАЊСКИ СРЕЗ
355

РАСИНСКИ СРЕЗ
355

РАЧАНСКИ СРЕЗ
361

РИЈЕКА
54

РОГАТИЧКИ СРЕЗ
347

РУЈАНИ КОД ЛИВНА
53

РУМСКИ СРЕЗ
354

РУМУНИЈА
223

С

САВСКА БАНОВИНА
33, 45, 48, 54, 71, 93, 94, 111, 188, 288, 314, 351,
374, 384, 400, 460, 464

САРАЈЕВО
76, 329, 341, 380

СВРЉИШКИ СРЕЗ
344

СЕЊ
54, 138, 141, 289

СЕЊСКИ СРЕЗ
48, 361

СИЊСКИ СРЕЗ
362

СЈЕДИЊЕНЕ АМЕРИЧКЕ ДРЖАВЕ
224, 241

СКОПЉЕ
9, 10, 14, 24, 55, 315, 329, 334, 352, 362, 375

СЛАВОНСКА ПОЖЕГА
54

СЛАВОНСКИ БРОД
54

СЛАТИНСКИ СРЕЗ 358	ТРНАВСКИ СРЕЗ 362
СЛУЊСКИ СРЕЗ 348	ТРНОВАЦ КРАЈ ГОСПИЋА 54
СМЕДЕРЕВО 338	ТРОГИР 12
СОКОБАЊСКИ СРЕЗ 349, 354, 358	ТРСТЕНИЧКИ СРЕЗ 361
СОМБОРСКИ СРЕЗ 360	ТУЗЛА 326, 341
СПЛИТ 48, 53, 330, 363, 373, 383	ТУРСКА 205, 228
СРЕМ 48	У
СРЕМСКА МИТРОВИЦА 48, 380	УГАРСКА 495
СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ 12	УЖИЦЕ 342
СССР 387, 471, 472, 475	Ф
СТАРИ БЕЧЕЈ 299	ФАРКАШИЋ 60
СТОЛАЦ 380	ФИНСКА 214
СТРУШКИ СРЕЗ 355	ФОЧА, СРЕЗ 297
СТУДЕНИЧКИ СРЕЗ 355	ФОЧАНСКИ СРЕЗ 355
СУБОТИЦА 457	ФРАНЦУСКА 215
СУШАК 48	Х
СУШАЧКИ СРЕЗ 344, 361	ХЕРЦЕГОВИНА 38
Т	ХОМОЉСКИ СРЕЗ 360, 365
ТАКОВСКИ СРЕЗ 360	ХРВАТСКА 48
ТАМНАВСКИ СРЕЗ 12	Ц
ТИМОЧКИ СРЕЗ 356	ЦАВТАТ 385
ТИТЕЛСКИ СРЕЗ 12, 364	ЦЕТИЊЕ 367
ТОПОЛСКИ СРЕЗ 362	ЦЕТИЊСКИ СРЕЗ 12, 363
ТРАВНИЧКИ СРЕЗ 352	ЦРНА ГОРА 57, 60, 293, 296, 494, 495
ТРЕБИЊСКИ СРЕЗ 349, 353	

Ч	
ЧАЈНИЧКИ СРЕЗ	ШАРПЛАНИНСКИ СРЕЗ
355	360
ЧЕХОСЛОВАЧКА	ШВАЈЦАРСКА
211	226
ЧИЛЕ	ШВЕДСКА
212	227
ЧРНОМЕЉСКИ СРЕЗ	ШИБЕНИК
355	383
Ш	ШИБЕНСКИ СРЕЗ
ШАБАЦ	53
9, 10, 370	ШПАНИЈА
ШАВНИЧКИ СРЕЗ	225
361	ШТИПСКИ СРЕЗ
	355
	ШУМАДИЈА
	48, 50

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНДЕКС

А

AGENCE ÉCONOMIQUE ET FINANCIÈRE -
PARIS
258-260

АГЕНЦИЈА “АВАЛА” А.Д. БЕОГРАД
468

АГРАРНА МИСАО, ЛИСТ ДРУШТВА ЗА
ПОДИЗАЊЕ СЕЛА И ПОЉОПРИВРЕДЕ
426

АДВОКАТСКА КОМОРА КРАЉЕВИНЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ
422

АКАДЕМСКА ОМЛАДИНА ЈРЗ
116

АКЦИОНИ ОДБОР СТУДЕНТСКИХ СТРУЧНИХ
УДРУЖЕЊА
388

АЛУМУНИЈУМСКА ИНДУСТРИЈА, ЛОЗОВАЦ
(ШИБЕНИК)
9

ANGLO-INTERNATIONAL BANK LIMITED -
LONDON
502

АУГУСТ ШЕНОА, АКАДЕМСКИ КЛУБ - ЗАГРЕБ
314

Б

БАЛКАН ЛИСТ - БЕОГРАД
465

БАЛКАНСКИ СПОРАЗУМ
232

БАЛКАНСКИ СПОРАЗУМ, ЈУГОСЛОВЕНСКИ
НАЦИОНАЛНИ КОМИТЕТ ШТАМПЕ
232

БАШКИМИ КОМБТАРИ, АЛБАНСКА
ЕМИГРАНТСКА ОРГАНИЗАЦИЈА
175

БЕЉЕ, ДРЖАВНО ДОБРО
269

БЕОГРАДСКА БЕРЗА
257

БЕОГРАДСКА ЗАДРУГА
386

БЕОГРАДСКИ ОМЛАДИНСКИ МИРОВНИ ОДБОР
388

БЕОГРАДСКИ СПОРТСКИ КЛУБ (БСК)
405

БИЋ - БОСУТСКА ВОДНА ЗАДРУГА ВИНКОВЦИ
427

БИРО КОМУНИСТИЧКИХ ПАРТИЈА ЗАПАДНЕ
ЕВРОПЕ
471

БОРСКИ РУДНИК
31

БУГАРСКИ МАКЕДОНСКИ КОМИТЕТ
53

В

ВАКУФСКО-МЕАРИФСКО ВЕЋЕ У СКОПЉУ
315

ВЕЛИКА ТРГОВИНСКА ШКОЛА У БЕОГРАДУ
436

ВЕРИФИКАЦИОНИ ОДБОР НАРОДНЕ
СКУПШТИНЕ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
12

ВЈЕСНИК ИЗДАВАЧКА ЗАДРУГА У БЕОГРАДУ
445

ВЛАДА БОГОЉУБА ЈЕВТИЋА
3, 4, 48, 64

ВЛАДА ДР МАРИНКОВИЋА
53

ВЛАДА ДРАГИШЕ ЦВЕТКОВИЋА
11, 50

ВЛАДА ДУШАНА СИМОВИЋА
158

ВЛАДА ЉУБОМИРА ДАВИДОВИЋА
1

ВЛАДА МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА
4-10, 48, 54, 59, 60, 64, 65, 308

ВЛАДА НИКОЛЕ ПАШИЋА
1

ВЛАДА НИКОЛЕ УЗУНОВИЋА
2, 3

- ВЛАДА ПЕТРА ЖИВКОВИЋА
48
- ВЛАДА ЦВЕТКОВИЋ-МАЧЕК
11
- ВМРО - ВНУТРЕШНА МАКЕДОНСКА
РЕВОЛУЦИОНАРНА ОРГАНИЗАЦИЈА
174
- ВРЕМЕ, ЛИСТ - БЕОГРАД
464
- ВУЧИТРСКО ПРОПАГАНДУЈУЋЕ ДРУШТВО
167, 288, 317
- Г**
- ГЕНЕРАЛНИ КОНЗУЛАТИ КРАЉЕВИНЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ У ЖЕНЕВИ И ЦИРИХУ
226
- ГЛАВНА ЗЕМЉОРАДНИЧКА ЗАДРУГА ЗА
ОСИГУРАЊЕ У КРАЉЕВИНИ ЈУГОСЛАВИЈИ
426
- ГЛАВНА КОНТРОЛА
250
- ГЛАВНИ ЗАДРУЖНИ САВЕЗ
302
- ГЛАВНИ ЗЕМАЉСКИ САВЕЗ ЗАНАТЛИЈСКИХ
УДРУЖЕЊА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
431
- ГЛАВНИ ОДБОР ДРУШТВА ЈУГОСЛОВЕНСКИХ
НЕЙМАРА
413
- ГЛАВНИ ПРОСВЕТНИ САВЕТ
435
- ГЛАВНИ САВЕТ СРПСКИХ ЗЕМЉОРАДНИЧКИХ
ЗАДРУГА
291, 302, 426
- ГОСПОДАРСКА СЛОГА
48, 51, 54, 138, 313
- ГРАДСКА ОПШТИНА ПАНЧЕВО
378
- ГРАДСКО ПОГЛАВАРСТВО БЕОГРАД
378
- ГРАЂАНСКА ГАРДА
313
- Д**
- ДВОР КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
318, 320
- ДВОР КРАЉЕВИНЕ СХС
48
- ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА
14, 30, 48, 55, 60, 61, 145
- ДИРЕКЦИЈА РЕЧНЕ ПЛОВИДБЕ БЕОГРАД
277
- ДОМАЋИЧКА ШКОЛА ПРОКУПЉЕ
9
- ДРЖАВНА ХИПОТЕКАРНА БАНКА
252
- ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА КРАЉЕВИНЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ БЕОГРАД
445
- ДРУШТВЕНИ ПОКРЕТ "СЛОВЕНСКА МИСАО"
407
- ДРУШТВО "ДУРМИТОР"
430
- ДРУШТВО ЂАЧКИХ СКЛОНИШТА И
ШКОЛСКИХ КУХИЊА
387
- ДРУШТВО ЗА ВАЗДУШНИ САОБРАЋАЈ
БЕОГРАД
279
- ДРУШТВО ЗА ПОДИЗАЊЕ ИНСТИТУТА
"НИКОЛА ТЕСЛА"
390
- ДРУШТВО ЗА РАЗДУЖЕЊЕ
423
- ДРУШТВО ЗА СТАРИ СПЛИТ
414
- ДРУШТВО НАРОДА
233
- ДРУШТВО ПРИЈАТЕЉА МУЗЕЈА КНЕЗА ПАВЛА
389
- Е**
- ЕНГЛЕСКА ТРГОВИНСКА БАНКА БЕОГРАД
502
- ERNEUERER БАНАТ
(НАЦИОНАЛСОЦИЈАЛИСТИ)
176, 351
- Ж**
- ЖАНДАРМЕРИЈА
48, 200
- ЖЕЉЕЗАРА ЗЕНИЦА
9
- З**
- ЗАГРЕБАЧКА БУРЗА
384
- ЗАДРУГА ЗА ЗАШТИТУ И ПОМАГАЊЕ
ДУЖНИКА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
42

ЗАНАТЛИЈСКО УДРУЖЕЊЕ "ХУРИЈЕТ", САРАЈЕВО 431	ЈУГОСЛОВЕНСКА НАЦИОНАЛНА СТРАНКА 48, 49, 52, 54, 146, 310, 313-318, 355, 370, 464
ЗЕМАЉСКИ САВЕЗ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ИНДУСТРИЈЕ ГВОЖЂА И МЕТАЛА 425	ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА 5, 8, 9, 12-14, 48-50, 52-55, 57, 64, 79-82, 104, 305, 314-317, 326, 341, 348, 351, 352, 360, 362, 382-386, 464
ЗЕМАЉСКИ САВЕЗ УГОСТИТЕЉСКИХ УДРУЖЕЊА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ 430	ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА - ГЛАВНИ ОДБОР 79
ЗЕМЉОРАДНИЧКА СТРАНКА 48, 60, 61, 156	ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА - ГЛАВНИ ОДБОР ОМЛАДИНЕ 105
ЗЕМЉОРАДНИЧКА СТРАНКА РАДИСАВА ЂОКИЋА 157	ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА - КАНЦЕЛАРИЈА 80
ЗЕМЉОРАДНИЧКИ КЛУБ 48	ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА - КЛУБ ЖЕЛЕЗНИЧАРА И БРОДАРА 104
ЗЕТСКА ПЛОВИДБА 276	ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА - КЛУБ УГОСТИТЕЉА 104
И	
ИНДУСТРИЈА ГВОЖЂА ЗЕНИЦА 262	ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА - ОМЛАДИНА БАЊАЛУКЕ 113
ИНДУСТРИЈСКИ ПРЕГЛЕД, ЧАСОПИС 286	ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА - ОМЛАДИНА БЕОГРАДА, ЗЕМУНА, ПАНЧЕВА 115
ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА 434	ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА - ОМЛАДИНА ВАРДАРСКЕ БАНОВИНЕ 112
ИНТЕРНАЦИОНАЛНА АЛИЈАНСА УДРУЖЕЊА ЗА ОСТВАРЕЊЕ ПРАВА ЖЕНА 421	ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА - ОМЛАДИНА ДРАВСКЕ БАНОВИНЕ 106
ИРА - ИРСКА РЕВОЛУЦИОНАРНА АРМИЈА 471	ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА - ОМЛАДИНА ДРИНСКЕ БАНОВИНЕ 107
ИСЛАМСКА ВЕРСКА ЗАЈЕДНИЦА 196, 197, 294, 295, 315, 334, 367	ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА - ОМЛАДИНА ДУНАВСКЕ БАНОВИНЕ 108
Ј	
ЈАДРАНСКА СТРАЖА 172	ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА - ОМЛАДИНА ЗЕТСКЕ БАНОВИНЕ 114
ЈАДРАНСКО-ПОДУНАВСКА БАНКА БЕОГРАД 254, 503, 504, 507	ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА - ОМЛАДИНА МОРАВСКЕ БАНОВИНЕ 109
ЈУГОСЛОВЕНСКА АКЦИЈА 154	ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА - ОМЛАДИНА ПРИМОРСКЕ БАНОВИНЕ 110
ЈУГОСЛОВЕНСКА БРОДОГРАДИЛИШТА СУШАК 276	ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА - ОМЛАДИНА САВСКЕ БАНОВИНЕ 111
ЈУГОСЛОВЕНСКА МУСЛИМАНСКА ОРГАНИЗАЦИЈА 4, 65	ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА - СЕКЦИЈА ЗА ПРОПАГАНДУ 81
ЈУГОСЛОВЕНСКА НАРОДНА СТРАНКА (БОРБАШИ) 34, 48, 151, 288, 304	
ЈУГОСЛОВЕНСКА НАЦИОНАЛНА ОМЛАДИНА 149	

- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА - СЕКЦИЈА ЗА СПОЉНУ ПРОПАГАНДУ
81
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА - УЧИТЕЉСКИ КЛУБ
104
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА - ФИЛМСКА СЕКЦИЈА
81
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА ЗА БЕОГРАД, ЗЕМУН И ПАНЧЕВО
101-103
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА У БЕОГРАДУ
290
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА У ВАРДАРСКОЈ БАНОВИНИ
95, 96
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА У ВРБАСКОЈ БАНОВИНИ
97, 98
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА У ДАЛМАЦИЈИ
305
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА У ДРАВСКОЈ БАНОВИНИ
83, 84, 305
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА У ДРИНСКОЈ БАНОВИНИ
85, 86, 310
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА У ДУНАВСКОЈ БАНОВИНИ
87, 88, 311
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА У ЗЕТСКОЈ БАНОВИНИ
99, 100, 347
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА У МОРАВСКОЈ БАНОВИНИ
89, 90, 290, 312
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА У ОСИЈЕКУ
296
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА У ОЦАЦИМА
291
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА У ПЉЕВЉИМА
291
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА У ПРИМОРСКОЈ БАНОВИНИ
91, 92, 313
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА У САВСКОЈ БАНОВИНИ
93, 94
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА У СКОПЉУ
296
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА У СРЕЗУ БИТОЉСКОМ
296
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА У СРЕЗУ КОСАНИЧКОМ
290
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА У СРЕЗУ ЛЕПЕНИЧКОМ
296
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА У СРЕЗУ ПЕЋКОМ И МЕТОХИЈИ
290
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА У ШИБЕНИКУ
307
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНА СЕЉАЧКА ДЕМОКРАТИЈА
64, 146
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДИКАЛНО-СЕЉАЧКА ДЕМОКРАЦИЈА
64
- ЈУГОСЛОВЕНСКА РАДНИЧКА ЗАЈЕДНИЦА
168
- ЈУГОСЛОВЕНСКА СТРАЖА
386
- ЈУГОСЛОВЕНСКА СТУДЕНТСКА ОМЛАДИНА
388
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ КЛУБ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА - ЈЕВТИЋ
16
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ НАРОДНИ ПОКРЕТ "ЗБОР"
48, 55, 152-154, 302, 468
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ НАЦИОНАЛНИ НЕЗАВИСНИ КЛУБ
48
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ НАЦИОНАЛНИ РАДНИЧКИ СИНДИКАТ
168
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ ОЛИМПИЈСКИ ОДБОР
405
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ ПРЕПОРОД
315
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ РАДИКАЛНИ КЛУБ
362
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ РАДНИЧКИ САВЕЗ
9, 53, 121, 122
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ РАДНИЧКИ САВЕЗ У БОРСКИМ РУДНИЦИМА
263

- ЈУГОСЛОВЕНСКИ СТУДЕНТСКИ САВЕЗ
387
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ ЧЕЛИК АД
297
- ЈУГОСЛОВЕНСКО ПЛИНАРСКО И ВОДОВОДНО
УДРУЖЕЊЕ
432
- ЈУГОСЛОВЕНСКО СТУДЕНТСКО УДРУЖЕЊЕ
388
- ЈУГОСЛОВЕНСКО УЧИТЕЉСКО УДРУЖЕЊЕ
48, 293, 387
- ЈУГОСЛОВЕНСКО-БУГАРСКА ЛИГА
418
- ЈУГОСЛОВЕНСКО-ГРЧКА ЛИГА
418
- ЈУГОСЛОВЕНСКО-РУМУНСКО УДРУЖЕЊЕ
418
- ЈУГОСЛОВЕНСКО-ЧЕХОСЛОВАЧКА ЛИГА
12
- ЈУГОШТАМПА Д.Д. ЗАГРЕБ
460, 314
- “ЈУНАК”, ОМЛАДИНСКА ОРГАНИЗАЦИЈА У
ХРВАТскоЈ
193, 289
- К**
- КАЗНЕНИ ЗАВОД У СРЕМСКОЈ МИТРОВИЦИ
299
- “КАРАЂОРЂЕ”, ЈУГОСЛОВЕНСКА
НАЦИОНАЛНА ОРГАНИЗАЦИЈА У СТАРОЈ
КАЊИЖИ
311
- КАТОЛИЧКА АКЦИЈА
48, 53, 54, 59, 314
- КАТОЛИЧКА ЦРКВА
53, 57, 193, 194, 195
- КАТОЛИЧКА ЦРКВА, ВАТИКАН
195
- КЛУБ ЗЕМЉОРАДНИКА
48
- КЛУБ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ РАДИКАЛНЕ
ЗАЈЕДНИЦЕ
14, 48
- КЛУБ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА БОГОЉУБА
ЈЕВТИЋА
13, 48
- КЛУБ СЕНАТОРА И ПОСЛАНИКА
ЈУГОСЛОВЕНСКЕ НАЦИОНАЛНЕ СТРАНКЕ
21
- КЛУБ СЕНАТОРА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ
НАЦИОНАЛНЕ СТРАНКЕ
19
- КЛУБ СЕНАТОРА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ
РАДИКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ
19
- КЛУБ СКУПШТИНСКЕ ВЕЋИНЕ
13
- КЛУБ СЛОВЕНАЧКИХ ПОСЛАНИКА
13
- КМЕТИЈСКА СТРАНКА
296
- КОЛАРЧЕВ НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ
443
- КОМИНТЕРНА
48, 471-475
- КОМИТЕТ ЗА ОДБРАНУ ЖРТАВА БЕЛОГ
ТЕРОРА НА БАЛКАНУ
234
- КОМУНИСТИЧКА ПАРТИЈА ЕНГЛЕСКЕ
471
- КОМУНИСТИЧКА ПАРТИЈА ЗА ХРВАТСКУ И
СЛОВЕНИЈУ
314
- КОМУНИСТИЧКА ПАРТИЈА ЈУГОСЛАВИЈЕ
48, 48, 159, 317, 471
- КОМУНИСТИЧКА ПАРТИЈА НЕМАЧКЕ
471
- КОНГРЕС ПРАВНИКА КРАЉЕВИНЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ
422
- КОНЗУЛАТ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ НА
КРФУ
216
- КОСОВСКИ КОМИТЕТ
55
- Л**
- ЛИГА РУСКИХ РЕЗЕРВНИХ ОФИЦИРА И
РАТНИКА ВАН СССР
417
- LLOYDS NATIONAL PROVINCIAL FOREIGN
BANK, LIMITED PARIS
501
- “ЛУЧ”, ЛИСТ
315
- М**
- МАЂАРСКА СТРАНКА
178
- МАКЕДОНСКИ КОМИТЕТ
48, 55
- МАЛА АНТАНТА
48, 211, 231

- МАЛА АНТАНТА - ПАРЛАМЕНТАРНА ДЕЛЕГАЦИЈА
231
- МАТИЦА ЖИВИХ И МРТВИХ СХС
386
- МАЧВАНСКА ВОДНА ЗАДРУГА
427
- МЕЂУНАРОДНА ЦРВЕНА ПОМОЋ
234
- МЕЂУНАРОДНО УДРУЖЕЊЕ БИВШИХ РАТНИКА И РАТНИХ ИНВАЛИДА
421
- МЕСНИ МЕЂУСТРУКОВНИ СИНДИКАЛНИ ОДБОР - ПОДГОРИЦА
168
- МИНИСТАРСТВО ВОЈСКЕ И МОРНАРИЦЕ
199, 201
- МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНА
264, 290
- МИНИСТАРСТВО ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА
204
- МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ
291
- МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ
203, 294
- МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ
293
- МИНИСТАРСТВО ПТТ
292
- МИНИСТАРСТВО САОБРАЋАЈА
295
- МИНИСТАРСТВО СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ И НАРОДНОГ ЗДРАВЉА
296
- МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ И ИНДУСТРИЈЕ
298
- МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
48, 202, 299, 300
- МИНИСТАРСТВО ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА НАРОДА
289
- МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА - ПРОЈЕКТ ЗГРАДЕ
245
- МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
237, 238, 288
- МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ
235, 236
- МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА КРАЉЕВИНЕ СХС
237, 238
- МИНИСТАРСТВО ШУМА И РУДНИКА
297
- МЛАДОНЕМАЧКИ ПОКРЕТ У ЈУГОСЛАВИЈИ
14, 176, 299
- “МОГРЕН”, ДРУШТВО ЗА САОБРАЋАЈ СТРАНАЦА
430
- МУЗЕЈ КНЕЗА ПАВЛА
443
- МУСЛИМАНСКА ОРГАНИЗАЦИЈА ХАКИЈЕ ХАЏИЋА
166
- “МУСЛИМАНСКА СВИЈЕСТ”, ЛИСТ ХРВАТСКИХ МУСЛИМАНА
301
- Н**
- “НАПРЕДАК”, ХРВАТСКО КУЛТУРНО ДРУШТВО У СПЛИТУ
53
- НАПРЕДНА ОМЛАДИНА МЕТОХИЈЕ И КОСОВА
344
- НАРОДНА БАНКА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
251
- НАРОДНА БАНКА КРАЉЕВИНЕ СХС
251
- НАРОДНА ОДБРАНА
170, 171, 314, 319
- НАРОДНА ОДБРАНА У ЉУБЉАНИ
299
- НАРОДНА ОДБРАНА У САРАЈЕВУ
310
- НАРОДНА РАДИКАЛНА СТРАНКА
4, 48, 57, 60, 61, 65, 75, 78, 314-316, 348
- НАРОДНА РАДИКАЛНА СТРАНКА - ГЛАВНИ ОДБОР
64, 299
- НАРОДНА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ВАРДАРСКОЈ БАНОВИНИ
72
- НАРОДНА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ДРАВСКОЈ БАНОВИНИ
49, 66, 309
- НАРОДНА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ДРИНСКОЈ БАНОВИНИ
67
- НАРОДНА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ДУНАВСКОЈ БАНОВИНИ
68

- НАРОДНА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ЗЕТСКОЈ
БАНОВИНИ
73
- НАРОДНА РАДИКАЛНА СТРАНКА У
МОРАВСКОЈ БАНОВИНИ
69
- НАРОДНА РАДИКАЛНА СТРАНКА У
ПРИМОРСКОЈ БАНОВИНИ
70
- НАРОДНА РАДИКАЛНА СТРАНКА У САВСКОЈ
БАНОВИНИ
71
- НАРОДНА СЕЉАЧКА СТРАНКА
158
- НАРОДНА СКУПШТИНА КРАЉЕВИНЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ
9, 12, 48
- НАРОДНИ СТРУКОВНИ САВЕЗ - ЉУБЉАНА
168
- НАЦИОНАЛНО СТУДЕНТСКО ДРУШТВО
"СВЕТИ САВА"
388
- НЕГОТИНСКА ВОДНА ЗАДРУГА
427
- НЕЗАВИСНА РАДНИЧКА ПАРТИЈА
ЈУГОСЛАВИЈЕ
471
- НЕЗАВИСНИ КЛУБ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА
15, 48
- НЕЗАВИСНИ КЛУБ СЕНАТОРА
19
- "НОВИ ЖИВОТ", ЧАСОПИС
286
- НОВИНСКА АГЕНЦИЈА "САВА" - ЖЕНЕВА
469
- О**
- ОКРУЖНИ СУД, АЛЕКСИНАЦ
14
- ОРГАНИЗАЦИЈА ЈУГОСЛОВЕНСКИХ
НАЦИОНАЛИСТА (ОРЈУНА)
155, 298
- ОЦЕАНОГРАФСКИ ИНСТИТУТ, СПЛИТ
12
- П**
- ПАРЛАМЕНТАРНА МАЛА АНТАНТА,
БУКУРЕШТ
12
- ПАТРИОТСКИ ОМЛАДИНСКИ ФРОНТ (ПОФ)
48
- РАХ ROMANA XVII КОНГРЕС НА БЛЕДУ
453
- ПОКРАЈИНСКИ САВЕЗ РУСКОГ СОКОЛСТВА У
КРАЉЕВИНИ СХС
478
- "ПОЛИТИКА", ЛИСТ - БЕОГРАД
466
- ПОЛИТИЧКА ГРУПА БОГОЉУБА ЈЕВТИЋА
48, 146, 147, 150, 310
- ПОЛИТИЧКА ГРУПА БОЖИДАРА
МАКСИМОВИЋА
148
- ПОЛИТИЧКА ГРУПА ДУШАНА-ДУДЕ
БОШКОВИЋА
381
- ПОЛИТИЧКА ГРУПА КРАМЕР-МАРУШИЋ-
ПУЦАР
369
- ПОЛИТИЧКА ГРУПА МИЛАНА СРШКИЋА
76
- "ПОЛИТИЧКИ ВЈЕСНИК" - БИЛТЕН ХСС
140
- ПОСЛАНСТВО АУСТРИЈЕ У БЕОГРАДУ
208
- ПОСЛАНСТВО БЕЛГИЈЕ У БЕОГРАДУ
209
- ПОСЛАНСТВО ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ У
БЕОГРАДУ
230
- ПОСЛАНСТВО ГРЧКЕ У БЕОГРАДУ
216
- ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ ПРИ
СВЕТОЈ СТОЛИЦИ У РИМУ
229
- ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У
АНКАРИ
228
- ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У
АТИНИ
216
- ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У
БЕРЛИНУ
221
- ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У
БЕЧУ
208
- ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У
БРИСЛУ
209
- ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У
БУЕНОС АИРЕСУ
207

ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У
БУКУРЕШТУ
223

ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У
ВАРШАВИ
222

ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У
ВАШИНГТОНУ
224

ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У
ЛОНДОНУ
230

ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У
ПАРИЗУ
215

ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У
ПРАГУ
211

ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У
РИМУ
217

ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У
СОФИЈИ
210

ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У
ТИРАНИ
206

ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У
ШТОКХОЛМУ
227

ПОСЛАНСТВО ПОЉСКЕ У БЕОГРАДУ
222

ПОСЛАНСТВО САД У БЕОГРАДУ
224

ПОСЛАНСТВО ТУРСКЕ У БЕОГРАДУ
228

ПОСЛАНСТВО ФРАНЦУСКЕ У БЕОГРАДУ
215

ПОСЛАНСТВО ЧЕХОСЛОВАЧКЕ У БЕОГРАДУ
211

ПОШТАНСКА ШТЕДИОНИЦА КРАЉЕВИНЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ
256

ПРЕДСЕДНИШТВО МИНИСТАРСКОГ САВЕТА
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
7

ПРЕДСТАВНИШТВО СВЕРУСКОГ ЗЕМАЉСКОГ
САВЕЗА - КАСА УЗАЈАМНОГ КРЕДИТА
479

ПРИВИЛЕГОВАНА АГРАРНА БАНКА
253, 314

ПРИВИЛЕГОВАНО А.Д. ЗА ИЗВОЗ ЗЕМАЉСКИХ
ПРОИЗВОДА (ПРИЗАД)
281

Р

РАДИКАЛНА СОЦИЈАЛНА СТРАНКА
165, 381

РАДНИ КЛУБ СЕНАТОРА
19

РАДНИЧКА ОМЛАДИНА
61

РЕПУБЛИКАНСКА СТРАНКА
48, 162

РОТАРИ КЛУБ БЕОГРАД
419

РОТАРИ КЛУБ НОВИ САД
419

РОТАРИ КЛУБ ПЕТРОВГРАД
419

РОТАРИ КЛУБ СКОПЉЕ
419

РОТАРИ КЛУБ ШИБЕНИК
419

ROTARY INTERNATIONAL
420

“РУМИЈА” ДРУШТВО ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ
ТУРИЗМА ИЗ БАРА
430

РУСКА КОМУНИСТИЧКА ПАРТИЈА
(БОЉШЕВИКА)
471

РУСКИ КОМИТЕТ У КРАЉЕВИНИ
ЈУГОСЛАВИЈИ
48, 417

С

САВЕЗ АГРАРНИХ ЗАДРУГА ЗА ЈУЖНУ СРБИЈУ
426

САВЕЗ ГРАДОВА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
432

САВЕЗ ЗАДРУГА ЗА ПОЉОПРИВРЕДНИ КРЕДИТ
426

САВЕЗ ЗЕМЉОРАДНИКА
48

САВЕЗ ЗЕМЉОРАДНИЧКИХ ЗАДРУГА
ПРОИЗВОЂАЧА ШЕЋЕРНЕ РЕПЕ СМЕДЕРЕВО
426

САВЕЗ ЗЕМЉОРАДНИЧКИХ НАБАВЉАЧКИХ
ЗАДРУГА У СМЕДЕРЕВУ
426

- САВЕЗ ЗЕМЉОРАДНИЧКИХ РЕПАРСКИХ
ЗАДРУГА
426
- САВЕЗ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ЕМИГРАНТСКИХ
УДРУЖЕЊА ИЗ ЈУЛИЈСКЕ КРАЛИНЕ
386
- САВЕЗ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ НАЦИОНАЛНИХ
АКАДЕМСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА КРАЉЕВИНЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ
387
- САВЕЗ ЈУГОСЛОВЕНСКО-ЧЕХОСЛОВАЧКИХ
ЛИГА У КРАЉЕВИНИ ЈУГОСЛАВИЈИ
418
- САВЕЗ НАЦИОНАЛНИХ УДРУЖЕЊА ДУНАВСКЕ
БАНОВИНЕ
413
- САВЕЗ НОВЧАНИХ И ОСИГУРАВАЈУЋИХ
ЗАВОДА КРАЉЕВИНЕ СХС
423
- САВЕЗ ОРГАНИЗАЦИЈА ИСЕЉЕНИКА
181
- САВЕЗ ОРГАНИЗАЦИЈА ШТАМПАРСКИХ
ПРЕДУЗЕЋА ЈУГОСЛАВИЈЕ
406
- САВЕЗ ПРОДАВАЦА ДУВАНА И
МОНОПОЛСКИХ АРТИКАЛА
424
- САВЕЗ СОКОЛА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
289, 309, 394
- САВЕЗ СТУДЕНАТА ПРИЈАТЕЉА ИТАЛИЈЕ
388
- САВЕЗ ТРГОВАЧКИХ УДРУЖЕЊА КРАЉЕВИНЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ
429
- САВЕЗ ШТЕДИОНИЦА КРАЉЕВИНЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ
423
- САМОСТАЛНА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА
48, 54, 60, 61, 142, 314, 384
- САМОСТАЛНА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА -
ПРИВРЕМЕНИ ОДБОР - БЕОГРАД
143
- “САМОУПРАВА”, НОВИНЕ ЈРЗ
123
- СВЕСАВЕЗНА КОМУНИСТИЧКА ПАРТИЈА
(БОЉШЕВИКА)
471
- СВЕТСКИ КОМИТЕТ ПРОТИВ РАТА И
ФАШИЗМА
234
- СЕЉАЧКА СЛОГА
48, 138, 313, 314
- СЕЉАЧКА ФЕДЕРАЛИСТИЧКА СТРАНКА
317
- СЕЉАЧКО-ДЕМОКРАТСКА КОАЛИЦИЈА
5, 48, 54, 61, 144, 314
- СЕНАТ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
17, 18
- СЛОБОДНА ПЛОВИДБА “ТОПИЋ”
276
- СЛОВЕНАЧКО КАТОЛИЧКО НАУЧНО ДРУШТВО
390
- СЛОВЕНСКА ЉУДСКА СТРАНКА
4, 49, 64, 65, 77, 78
- СЛОВЕНСКА СТРАЖА
173
- “СЛОВЕНСКИ ЈУГ” - АКАДЕМСКИ КЛУБ ЈРЗ
116-119
- “СЛОВЕНСКИ ЈУГ” - СТУДЕНТСКИ РАДИКАЛНИ
КЛУБ
74
- “СЛОВЕНСКИ ЈУГ”, НОВИНЕ АКАДЕМСКЕ
ОМЛАДИНЕ ЈРЗ
120
- СЛОВЕНСКО РУДАРСКО КУЛТУРНО ДРУШТВО
У ЗВОДНЕМ (СРЕЗ ЦЕЉЕ)
305
- СОКОЛ
48, 313
- СОКОЛ ВАРДАРСКЕ БАНОВИНЕ
401
- СОКОЛ ВРБАСКЕ БАНОВИНЕ
402
- СОКОЛ ДРАВСКЕ БАНОВИНЕ
289, 299, 309, 395
- СОКОЛ ДРИНСКЕ БАНОВИНЕ
396
- СОКОЛ ДУНАВСКЕ БАНОВИНЕ
397
- СОКОЛ ЗЕТСКЕ БАНОВИНЕ
403
- СОКОЛ МОРАВСКЕ БАНОВИНЕ
398
- СОКОЛ ПРИМОРСКЕ БАНОВИНЕ
399
- СОКОЛ САВСКЕ БАНОВИНЕ
400
- СОКОЛ У ЉУБЉАНИ
305
- СОКОЛ УПРАВЕ ГРАДА БЕОГРАДА
404
- SOCIETE DE BANQUE SUISSE GENEVE
506

- СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА СТРАНКА
160
- СОЦИЈАЛИСТИЧКА ЗАЈЕДНИЦА РАДНОГ
НАРОДА
161
- СРБИЈАНСКА УДРУЖЕНА ОПОЗИЦИЈА
48
- СРБИЈАНСКА УДРУЖЕНА ОПОЗИЦИЈА -
ОМЛАДИНА
61
- СРПСКА ЗАЈЕДНИЦА РАДА
168
- СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА
7, 53, 182, 192, 195, 314
- СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ВАРДАРСКОЈ
БАНОВИНИ
189
- СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ВРБАСКОЈ
БАНОВИНИ
190
- СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ДРАВСКОЈ
БАНОВИНИ
183
- СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ДРИНСКОЈ
БАНОВИНИ
184
- СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ДУНАВСКОЈ
БАНОВИНИ
185
- СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ЗЕТСКОЈ
БАНОВИНИ
191
- СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У МОРАВСКОЈ
БАНОВИНИ
186
- СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У
ПРИМОРСКОЈ БАНОВИНИ
187
- СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У САВСКОЈ
БАНОВИНИ
188
- СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
133-135
- СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА - ГЛАВНИ
ОДБОР
124
- СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА - ОМЛАДИНА
136
- СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА - СТУДЕНТИ
137
- СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА ЗА БЕОГРАД,
ЗЕМУН И ПАНЧЕВО
132
- СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА У БАНОВИНИ
ХРВАТСКОЈ
127
- СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ВАРДАРСКОЈ
БАНОВИНИ
129
- СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ВРБАСКОЈ
БАНОВИНИ
130
- СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ДРИНСКОЈ
БАНОВИНИ
125
- СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ДУНАВСКОЈ
БАНОВИНИ
126
- СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА У ЗЕТСКОЈ
БАНОВИНИ
131
- СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА У МОРАВСКОЈ
БАНОВИНИ
128
- СРПСКА СТРАЖА
173
- СРПСКО БРОДАРСКО ДРУШТВО
277
- СРПСКО ДРУШТВО ЦРВЕНОГ КРСТА
409
- СРПСКО ПЛАНИНАРСКО И ТУРИСТИЧКО
ДРУШТВО
430
- СТОЛ СЕДМОРИЦЕ
203
- СТРАЖА МЛАДЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
173
- СТРЕЉАЧКИ САВЕЗ
405
- СТУДЕНТИ КОСОВА И МЕТОХИЈЕ
388
- СТУДЕНТСКА ЈУГОСЛОВЕНСКО-БУГАРСКА
ЛИГА
387
- СТУДЕНТСКИ ДЕМОКРАТСКИ КЛУБ
БЕОГРАДСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА
388
- СТУДЕНТСКО УДРУЖЕЊЕ - ОМЛАДИНСКО
СЕЛО
387
- Т**
- ТРГОВАЧКО-ИНДУСТРИЈСКА И ЗАНАТСКА
КОМОРА, ПОДГОРИЦА
268

ТРГОВАЧКО-ИНДУСТРИЈСКА КОМОРА, БАЊА ЛУКА 268	УДРУЖЕЊЕ ПРОДАВАЦА ДУВАНА 424
ТРГОВАЧКО-ИНДУСТРИЈСКА КОМОРА, ЗАГРЕБ 268	УДРУЖЕЊЕ РАТНИХ ИНВАЛИДА 412
ТРГОВАЧКО-ИНДУСТРИЈСКА КОМОРА, СКОПЉЕ 268	УДРУЖЕЊЕ РЕЗЕРВНИХ ОФИЦИРА И РАТНИКА 412
ТРГОВАЧКО-ИНДУСТРИЈСКА КОМОРА, СПЛИТ 268	УДРУЖЕЊЕ САДИЛАЦА ДУВАНА 424
ТРЕПЧА МИНЕС ЛТД 297	УДРУЖЕЊЕ СТРУЧНЕ ШТАМПЕ 406
У	УДРУЖЕЊЕ СУДИЈА 422
УДРУЖЕНА БАНКА 423	УДРУЖЕЊЕ ТИМОЧАНА И КРАЈИНАЦА 414
УДРУЖЕНА ОПОЗИЦИЈА 14, 48, 54, 60-64, 156, 314, 372, 385, 386	УДРУЖЕЊЕ ТРГОВАЦА 429
УДРУЖЕНА ОПОЗИЦИЈА У ДРИНСКОЈ БАНОВИНИ 310	УДРУЖЕЊЕ УГОСТИТЕЉА ВАРДАРСКЕ БАНОВИНЕ 430
УДРУЖЕНА ОПОЗИЦИЈА У ЦРНОЈ ГОРИ 377	УДРУЖЕЊЕ УНИВЕРЗИТЕТСКИХ НАСТАВНИКА 387
УДРУЖЕЊЕ АУТО ВЛАСНИКА ТАКСИ АУТОМОБИЛА И ШОФЕРА 428	УДРУЖЕЊЕ ЧЕТНИКА 54, 170, 314, 319
УДРУЖЕЊЕ ДИПЛОМИРАНИХ ТЕХНИЧАРА 434	УЈЕДИЊЕНА СТУДЕНТСКА ОМЛАДИНА 61, 388
УДРУЖЕЊЕ ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКИХ ЗАНАТА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ 433	УЈЕДИЊЕНИ РАДНИЧКИ СИНДИКАЛНИ ПОКРЕТ ЈУГОСЛАВИЈЕ 168
УДРУЖЕЊЕ ЕМИГРАНАТА ИЗ ИСТРЕ И ЈУЛИЈСКЕ КРАЈИНЕ 299	УЈЕДИЊЕНИ РАДНИЧКИ СИНДИКАЛНИ САВЕЗ (УРСС) 48
УДРУЖЕЊЕ ЗАНАТЛИЈА ИЗ ЦРНЕ ГОРЕ 431	УЈЕДИЊЕНИ РАДНИЧКИ СИНДИКАТ 313
УДРУЖЕЊЕ ИНДУСТРИЈАЛАЦА 425	УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ 117, 137, 293, 388, 436
УДРУЖЕЊЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ИНЖИЊЕРА И АРХИТЕКАТА 434	УНИВЕРЗИТЕТ У ЗАГРЕБУ 54, 141, 293, 314, 436
УДРУЖЕЊЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ СТУДЕНАТА У ПАРИЗУ 215, 387	УНИВЕРЗИТЕТ У ЉУБЉАНИ 293, 436
УДРУЖЕЊЕ НАСТОЈНИКА ЗГРАДА 432	УНИВЕРЗИТЕТ У СУБОТИЦИ 436
УДРУЖЕЊЕ НОВИНАРА ЈУГОСЛАВИЈЕ 406	UNION DE BANQUES SUISSES LAUSANNE 508
УДРУЖЕЊЕ ПРИВАТНИХ РЕЧНИХ БРОДОВЛАСНИКА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ 428	УПРАВА ГРАДА БЕОГРАДА 5, 10, 48, 378, 386
	УПРАВА ДРЖАВНИХ МОНОПОЛА 249
	УЧИТЕЉСКО УДРУЖЕЊЕ 104

Ф

ФЕДЕРАЛИСТИЧКА СТРАНКА
164

“ФЕНИКС”, ОСИГУРАВАЈУЋЕ ДРУШТВО
287

ФРАНЦУСКО-БАЛКАНСКИ КОМИТЕТ
48

ФРАНЦУСКО-СРПСКА БАНКА А.Д. БЕОГРАД
505

Х

ХРВАТСКА АНТИФАШИСТИЧКА ОМЛАДИНА
54

ХРВАТСКА БРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА У САД
54

ХРВАТСКА ГРАЂАНСКА ЗАШТИТА
51, 138

ХРВАТСКА НАЦИОНАЛИСТИЧКА ОМЛАДИНА
385

ХРВАТСКА ОМЛАДИНА
54, 139, 141, 314, 465

ХРВАТСКА ПУЧКА СТРАНКА
48, 54

ХРВАТСКА СЕЉАЧКА ЗАШТИТА
48, 51, 54, 138, 313, 314

ХРВАТСКА СЕЉАЧКА КАТОЛИЧКА ОМЛАДИНА
48

ХРВАТСКА СЕЉАЧКА СТРАНКА
5, 48, 49, 53, 54, 57, 59, 60, 138, 140, 298, 299, 310,
313, 314, 317, 373, 374, 380, 384, 464

ХРВАТСКА СЕЉАЧКА СТРАНКА - МУСЛИМАНИ
138

ХРВАТСКА СЕЉАЧКА СТРАНКА - ОМЛАДИНА
И СТУДЕНТИ
139

ХРВАТСКА СТРАЖА
5

ХРВАТСКА ФЕДЕРАЛИСТИЧКА СЕЉАЧКА
СТРАНКА
163

ХРВАТСКИ БЛОК У ЗАГРЕБУ
358

ХРВАТСКИ ДОМОБРАН
314

ХРВАТСКИ НАРОДНИ ПОКРЕТ
48, 54

ХРВАТСКИ ПОЛИТИЧКИ ВЈЕСНИК, ГЛАСИЛО
ХРВАТСКИХ НАЦИОНАЛИСТА (УСТАША)
141, 289

ХРВАТСКИ РАДНИ ИЛИ АУТОНОМИСТИЧКИ
КЛУБ
54

ХРВАТСКИ РАДНИЧКИ САВЕЗ
48, 313

ХРВАТСКИ РАДНИЧКИ СИНДИКАТ
53

ХРВАТСКО НАРОДНО ЗАСТУПСТВО
11, 54, 138

ХРИШЋАНСКА ЗАЈЕДНИЦА МЛАДИХ ЛЈУДИ
198

Ц

ЦЕНТРАЛА ИНДУСТРИЈСКИХ КОРПОРАЦИЈА
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
267

ЦЕНТРАЛНА ВОЂАРСКА ЗАДРУГА БРЧКО
426

ЦЕНТРАЛНИ ПРЕС БИРО
450, 451, 453

ЦРВЕНИ КРСТ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
410

ЦРКВЕНА ОПШТИНА СКОПЉЕ
55

ЦРНОГОРСКА БАНКА ЦЕТИЊЕ
500

ЦРНОГОРСКА НАРОДНА ОМЛАДИНА
377

Ш

ШАБАЧКА ВОДНА ЗАДРУГА
427

ШИПАД
262

ТЕМАТСКИ ИНДЕКС**А**

АГРАРНА РЕФОРМА
272, 290, 295

АГРАРНА РЕФОРМА У ПРИЗРЕНСКОМ СРЕЗУ
301

АГРАРНО ПИТАЊЕ
291

АМЕРИЧКИ ХРВАТИ
54

АНТИКОМУНИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА
169

АНШЛУС
4, 54, 205, 211

АРНАУТИ
55, 290, 291, 315, 332, 344

АРНАУТСКО ПИТАЊЕ
48, 175, 295

АУДИЈЕНЦИЈА МАЧЕКА КОД КНЕЗА ПАВЛА
48

Б

БАЛКАНСКИ СПОРАЗУМ
232

БАНКЕ
255

БЕЛЕШКЕ МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА
499

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - АЛБАНИЈА
206

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - АРГЕНТИНА
207

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - АУСТРИЈА
208

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - БЕЛГИЈА
209

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - БУГАРСКА
210

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - ВАТИКАН
229

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - ВЕЛИКА БРИТАНИЈА
230

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - ГРЧКА
216

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - ДАНСКА
213

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - ИТАЛИЈА
217

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - ЈАПАН
218

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - КАНАДА
219

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - МАЂАРСКА
220

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - НЕМАЧКА
221

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - ПОЉСКА
222

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - РУМУНИЈА
223

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - СЈЕДИЊЕНЕ
АМЕРИЧКЕ ДРЖАВЕ
224

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - ТУРСКА
225, 228

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - ФИНСКА
214

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - ФРАНЦУСКА
215

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - ЧЕХОСЛОВАЧКА
211

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - ЧИЛЕ
212

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - ШВАЈЦАРСКА
226

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - ШВЕДСКА
227

БИЛАТЕРАЛНИ ОДНОСИ - ШПАНИЈА
225

БИРАЧКИ СПИСКОВИ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
ЗА 1931. ГОДИНУ
23

БОГУМИЛИ
198

БУГАРАШИ
55

БУЊЕВЦИ
457

В

ВАТРОГАСНА СЛУЖБА
202

ВИСОКО ШКОЛСТВО
436

ВЛАДА БОГОЉУБА ЈЕВТИЋА
3, 4, 48, 64

ВЛАДА ДР МАРИНКОВИЋА
53

ВЛАДА ДРАГИШЕ ЦВЕТКОВИЋА
11, 50

ВЛАДА ДУШАНА СИМОВИЋА
158

ВЛАДА ЉУБОМИРА ДАВИДОВИЋА
1

ВЛАДА МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА
4-10, 48, 54, 59, 60, 64, 65, 308

ВЛАДА НИКОЛЕ ПАШИЋА
1

ВЛАДА НИКОЛЕ УЗУНОВИЋА
3

ВЛАДА ПЕТРА ЖИВКОВИЋА
48

ВЛАДА ЦВЕТКОВИЋ-МАЧЕК
11

ВОДНЕ ЗАДРУГЕ
427

ВОЈВОЂАНСКИ ПОКРЕТ
48, 142

ВОЈНА ОПРЕМА - НАБАВКА
199, 201

Г

ГОВОРИ МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА
9

ГОДИШЊИЦА СМРТИ КРАЉА АЛЕКСАНДРА
21

ГРАЂАНСКИ РАТ У ШПАНИЈИ
48, 221, 225

ГРАЂЕВИНАРСТВО
264

Д

ДЕМОНСТРАЦИЈЕ СТУДЕНАТА У ЗАГРЕБУ
54

ДОБРОВОЉЦИ
273

ДОГАЂАЈ У КЕРЕСТИНЦУ
48, 54, 94, 314

ДОМАГОЉЦИ
314

ДОМАЋА ШТАМПА 1920.
515

ДОМАЋА ШТАМПА 1921.
516

ДОМАЋА ШТАМПА 1922.
517

ДОМАЋА ШТАМПА 1923.
518

ДОМАЋА ШТАМПА 1924.
519

ДОМАЋА ШТАМПА 1925.
520

ДОМАЋА ШТАМПА 1926.
521

ДОМАЋА ШТАМПА 1927.
522

ДОМАЋА ШТАМПА 1930.
524

ДОМАЋА ШТАМПА 1931.
525

ДОМАЋА ШТАМПА 1932.
526

ДОМАЋА ШТАМПА 1933.
527

ДОМАЋА ШТАМПА 1934.
528

ДОМАЋА ШТАМПА 1935.
529

ДОМАЋА ШТАМПА 1936.
530

ДОМАЋА ШТАМПА 1937.
532

ДОМАЋА ШТАМПА 1938.
533

ДОМАЋА ШТАМПА 1939.
535

ДОМАЋА ШТАМПА 1940.
537

ДОМАЋА ШТАМПА 1941.
538

ДОМАЋА ШТАМПА 1942. 539	ИЗБОРНИ ПРОПИСИ 22
ДРЖАВНИ БУЏЕТ 239	ИЗВЕШТАЈИ УПРАВЕ ГРАДА БЕОГРАДА 48
ДРЖАВНИ МОНОПОЛ 249, 386, 424	ИЗДАВАЧКО-ШТАМПАРСКА ПРЕДУЗЕЋА 445
ДРЖАВНИ СЛУЖБЕНИЦИ 482, 483	ИМОВИНА МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА 509
ДРЖАВНО УРЕЂЕЊЕ 58-60, 138, 314, 384, 385	ИНВАЛИДСКА ПИТАЊА 449
ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ - ВОЈНИ ИЗВЕШТАЈИ 199	ИНДУСТРИЈА 262, 425
ДРУШТВА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТИЊА 411	ИНДУСТРИЈА - АВИО 279
Е	ИНДУСТРИЈА - ДРВНА 262
ЕГЗАРХИСТИ (МАКЕДОНЦИ) 55	ИНДУСТРИЈА - ПРЕХРАМБЕНА 266
ЕГЗАРХИСТИ - БУГАРАШИ 48	ИНДУСТРИЈА ШЕЋЕРА 266
ЕКОНОМСКА ПОЛИТИКА 497	ИНДУСТРИЈСКА УДРУЖЕЊА 425
ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА 265	ИСЕЉЕНИЦИ 181
З	ИСЕЉЕНИЦИ У САД 224
ЗАВИЧАЈНА УДРУЖЕЊА 414	ИСЕЉЕНИЧКА ШТАМПА 1926. 521
ЗАГРЕБАЧКА ПОЛИЦИЈА 54	ИСЕЉЕНИЧКА ШТАМПА 1928. 523
ЗАГРЕБАЧКЕ ПУНКТАЦИЈЕ 48, 138	ИСЕЉЕНИЧКА ШТАМПА 1933. 527
ЗАЈМОВИ - УНУТРАШЊИ И СПОЉНИ 240	ИСЕЉЕНИЧКА ШТАМПА 1934. 528
ЗАНАТСКА УДРУЖЕЊА 431	ИСЕЉЕНИЧКА ШТАМПА 1935. 529
ЗАНАТСКЕ КОМОРЕ 283	ИСЕЉЕНИЧКА ШТАМПА 1936. 530
ЗАНАТСТВО 283, 431	ИСЕЉЕНИЧКА ШТАМПА 1937. 532
ЗДРАВСТВО 408, 447	ИСЕЉЕНИЧКА ШТАМПА 1939. 535
ЗЕМЉОРАДНИЧКИ ДУГОВИ 14, 305	ИСЕЉЕНИЧКА ШТАМПА 1940. 537
ЗЕМЉОРАДНИЧКИ И ДРУГИ ДУГОВИ 48, 283, 285, 314, 423	Ј
И	ЈЕВРЕЈИ 48, 179, 465
ИЗБОРИ ЗА СЕНАТ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ 18	ЈЕВРЕЈИ У ЗАГРЕБУ 54

ЛЕВРЕЈСКА ВЕРОИСПОВЕДНА ОПШТИНА
198

ЈУГОСЛОВЕНСКА ВОЈСКА
199

ЈУГОСЛОВЕНСКА МОРНАРИЦА
199

ЈУГОСЛОВЕНСКИ РОТАРИ
419

К

КАТОЛИЧКА ЦРКВА
53, 57, 193, 194, 195, 314

КИНЕМАТОГРАФИЈА
444

КЛЕРИКАЛЦИ
48, 54

КЛУБ ПОСЛАНИКА И СЕНАТОРА
20

КОЛОНИЗАЦИЈА
272

КОЛОНИЈАЛНО ПИТАЊЕ
471

КОМУНАЛИЈЕ
432

КОМУНАЛНА УДРУЖЕЊА
432

КОМУНИСТИ
53, 54, 57, 141, 177, 299, 313, 314, 377, 388

КОМУНИСТИЧКИ ПОКРЕТ
471-476

КОНКОРДАТ
4, 5, 9, 48, 54, 182, 195, 293, 294, 297, 300, 313,
314, 370, 372, 386

КРВОПРОЛИЋЕ У СЕЊУ
54, 138, 141, 289

КРЕДИТИ ЗА ИСХРАНУ СТАНОВНИШТВА
308

КРИВАЈИНА АФЕРА
287

КРИЖАРИ
59, 314

КУЛТУРА
389, 391, 392, 439

КУЛТУРНА И УМЕТНИЧКА ДРУШТВА
389

КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНЕ УСТАНОВЕ
443

КУЛТУРНО-УМЕТНИЧКЕ УСТАНОВЕ
442

Л

ЛОВ
271, 433

ЛОКАЛНИ ОРГАНИ ВЛАСТИ ВАРДАРСКЕ
БАНОВИНЕ
375

ЛОКАЛНИ ОРГАНИ ВЛАСТИ ВРБАСКЕ
БАНОВИНЕ
376

ЛОКАЛНИ ОРГАНИ ВЛАСТИ ДРАВСКЕ
БАНОВИНЕ
369

ЛОКАЛНИ ОРГАНИ ВЛАСТИ ДРИНСКЕ
БАНОВИНЕ
370

ЛОКАЛНИ ОРГАНИ ВЛАСТИ ДУНАВСКЕ
БАНОВИНЕ
371

ЛОКАЛНИ ОРГАНИ ВЛАСТИ ЗЕТСКЕ
БАНОВИНЕ
377

ЛОКАЛНИ ОРГАНИ ВЛАСТИ МОРАВСКЕ
БАНОВИНЕ
372

ЛОКАЛНИ ОРГАНИ ВЛАСТИ ПРИМОРСКЕ
БАНОВИНЕ
373

ЛОКАЛНИ ОРГАНИ ВЛАСТИ САВСКЕ
БАНОВИНЕ
374

ЛОКАЛНИ ОРГАНИ ВЛАСТИ УПРАВЕ ГРАДА
БЕОГРАДА
378

ЛУЧИСТИ (МАКЕДОНЦИ)
55

Љ

ЉОТИЋЕВЦИ
388

М

МАЂАРСКА МАЊИНА
178

МАКЕДОНСКО ПИТАЊЕ
55, 174, 210

МАКЕДОНСТВУЈУШЋИ
210

МАРСЕЈСКИ АТЕНТАТ
48, 233, 320

МЕЂУНАРОДНА УДРУЖЕЊА
421

МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ 48, 54, 205, 450, 451	НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО Ј) 354
МЕЂУНАРОДНИ САЈАМ 284	НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО К) 355
МОЛБЕ - РАЗНО 490	НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО Л) 356
МОЛБЕ ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА 483	НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО Љ) 357
МОЛБЕ ЗА БЕСПЛАТНЕ КАРТЕ 488	НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО М) 358
МОЛБЕ ЗА ДОДЕЛУ ЗАЈМА 486	НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО Н) 359
МОЛБЕ ЗА ЗАПОСЛЕЊЕ 484	НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО П) 360
МОЛБЕ ЗА ПОМОЋ 485	НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО Р) 361
МОЛБЕ ЗА ПРИЈЕМ 489	НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО С) 362
МОЛБЕ У ВЕЗИ ПЕНЗИЈА 487	НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО Т) 364
МУЗУЧКА И ПЕВАЧКА ДРУШТВА 391	НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО Ћ) 346
МУСЛИМАНИ 55, 295	НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО У) 365
МУСЛИМАНИ У БОСНИ 310	НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО Х) 352
МУСЛИМАНСКО ПИТАЊЕ 48	НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО Ц) 345
Н	НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО Ч) 347
НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО А) 343	НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО Ш) 363
НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО Б) 344	НАРОДНИ ФРОНТ 48, 60, 61
НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО В) 366	НАУКА 390
НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО Г) 351	НАУКА О ФИНАНСИЈАМА 496
НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО Д) 348	НАУЧНА ДРУШТВА 390
НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО Ђ) 349	НАУЧНЕ УСТАНОВЕ 441
НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО Е) 350	НАЦИЗАМ 48
НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО Ж) 368	НАЦИОНАЛНА УДРУЖЕЊА 413
НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО З) 367	НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ У УГАРСКОЈ 495
НАРОДНИ ПОСЛАНИК (СЛОВО И) 353	НАШИЧКА АФЕРА 287

- НЕМАЧКА ЕВАНГЕЛИСТИЧКО-ХРИШЋАНСКА
ЦРКВА
198
- НЕМАЧКА МАЊИНА
176, 177
- НЕМАЧКА МАЊИНА У БАНАТУ
351
- НЕМАЧКА НАЦИОНАЛНА МАЊИНА У
ДУНАВСКОЈ БАНОВИНИ
299
- НОВИНАРСТВО
406
- О**
- ОМЛАДИНА ЈУЖНЕ СРБИЈЕ
48
- ОПШТИНСКИ ИЗБОРИ
44
- ОПШТИНСКИ ИЗБОРИ 1933.
45, 64
- ОПШТИНСКИ ИЗБОРИ 1936.
46, 48, 53, 54, 57, 60, 64, 316, 317, 380
- ОПШТИНСКИ ИЗБОРИ 1936. У ДРИНСКОЈ
БАНОВИНИ
310
- ОПШТИНСКИ ИЗБОРИ 1936. У МОРАВСКОЈ
БАНОВИНИ
312
- ОПШТИНСКИ ИЗБОРИ 1937.
12
- ОПШТИНСКИ ИЗБОРИ У БАНОВИНИ
ХРВАТСКОЈ
47
- ОСНОВНО ШКОЛСТВО
438
- П**
- ПАРТИЗАНИ У УЖИЦУ 1941.
513
- ПЕНЗИОНА ПИТАЊА
448
- ПЕСМЕ НАРОДНИХ ПЕСНИКА
493
- ПОДРШКА МИЛАНУ СТОЈАДИНОВИЋУ
492
- ПОЗОРИШТЕ
442
- ПОЛИТИЧКА ГРУПА БОЖИДАРА
МАКСИМОВИЋА
148
- ПОЛИТИЧКА ГРУПА ДУШАНА-ДУДЕ
БОШКОВИЋА
381
- ПОЛИТИЧКА ГУПА БОГОЉУБА ЈЕВТИЋА
48, 54, 146, 147, 150, 310
- ПОЛИТИЧКА ГУПА КРАМЕР-МАРУШИЋ-
ПУЦЕЉ
369
- ПОЛИТИЧКА ГУПА МИЛАНА СРШКИЋА
76
- ПОЉОПРИВРЕДА
269, 426
- ПОЉОПРИВРЕДНА УДРУЖЕЊА
426
- ПОРЕСКА ПОЛИТИКА
247
- ПОРОДИЦА МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА
510
- ПОХОРЦИ
48, 49
- ПРАВОСУДНА УДРУЖЕЊА
422
- ПРАВОСУЂЕ
203, 422
- ПРВИ СВЕТСКИ ЈЕВРЕЈСКИ КОНГРЕС У
ЖЕНЕВИ
48
- ПРВИ СВЕТСКИ РАТ
235, 494, 495
- ПРЕДАВАЊА МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА
496
- ПРЕДЛОЗИ ПОЈЕДИНАЦА
482
- ПРИВРЕДА
261, 315, 481, 486
- ПРИВРЕДА-МАЛА
48
- ПРИВРЕДНА ШТАМПА
286
- ПРИВРЕДНО-ФИНАНСИЈСКЕ АФЕРЕ
287
- ПРОСВЕТА
387, 388
- ПРОСВЕТНА УДРУЖЕЊА
387
- ПУБЛИЦИСТИКА
8, 59, 81
- ПУБЛИЦИСТИЧКИ РАДОВИ
495
- ПУНКТАЦИЈЕ АНТОНА КОРОШЕЦА
48

ПЧЕЛАРСТВО
270, 433

Р

РАДИО СТАНИЦА
470

РАДИЋЕВЦИ
54

РАТНИ ДУГОВИ
235, 241, 242

РАТНИ ЗАЈМОВИ
235, 236

РЕЗУЛТАТИ СКУПШТИНСКИХ ИЗБОРА
23

РЕПАРАЦИЈЕ И РАТНА ШТЕТА
243

РИБОЛОВ
271, 433

РУДАРСТВО
263, 433

РУДАРСТВО (РУДНИЦИ УГЉА) У СЛОВЕНИЈИ
299

РУМУНИ
180

РУСКА ДРУШТВА
417

С

САОБРАЋАЈ
428

САОБРАЋАЈ - ВАЗДУШНИ
279

САОБРАЋАЈ - ДРУМСКИ
275

САОБРАЋАЈ - ЖЕЛЕЗНИЧКИ
274, 295

САОБРАЋАЈ - ЖЕЛЕЗНИЧКИ И ПОМОРСКИ
278

САОБРАЋАЈ - ПОМОРСКИ
276

САОБРАЋАЈ - ПТТ
280

САОБРАЋАЈ - РЕЧНИ
277

САОБРАЋАЈНА УДРУЖЕЊА
428

САУЧЕШЋА
512

СВЕТСКИ ОМЛАДИНСКИ КОНГРЕС У ЖЕНЕВИ
48

СВЕТСКИ ОМЛАДИНСКИ КОНГРЕС У ЊУЈОРКУ
388

СЕНАТОР (СЛОВО А)
321

СЕНАТОР (СЛОВО Б)
322

СЕНАТОР (СЛОВО В)
341

СЕНАТОР (СЛОВО Г)
328

СЕНАТОР (СЛОВО Д)
325

СЕНАТОР (СЛОВО Ђ)
326

СЕНАТОР (СЛОВО З)
342

СЕНАТОР (СЛОВО И)
330

СЕНАТОР (СЛОВО Ј)
331

СЕНАТОР (СЛОВО К)
332

СЕНАТОР (СЛОВО Л)
333

СЕНАТОР (СЛОВО М)
334

СЕНАТОР (СЛОВО О)
335

СЕНАТОР (СЛОВО П)
336

СЕНАТОР (СЛОВО Р)
337

СЕНАТОР (СЛОВО С)
338

СЕНАТОР (СЛОВО У)
340

СЕНАТОР (СЛОВО Х)
329

СЕНАТОР (СЛОВО Ц)
323

СЕНАТОР (СЛОВО Ч)
324

СЕНАТОР (СЛОВО Џ)
327

СЕНАТОР (СЛОВО Ш)
339

СИНДИКАЛНИ ПОКРЕТ
48, 159, 168

СКУПШТИНСКИ ИЗБОРИ 1935.
24-26, 48, 60, 62, 64, 145, 237, 299

- СКУПШТИНСКИ ИЗБОРИ 1938.
4, 9, 17, 27, 38, 39, 48, 49, 53-55, 57, 60, 62, 138,
146, 296-298, 302, 304, 305, 309-315, 317, 360, 379,
381-383, 385, 386, 453
- СКУПШТИНСКИ ИЗБОРИ 1938. - ПРОПАГАНДА
43
- СКУПШТИНСКИ ИЗБОРИ 1938. - РЕЗУЛТАТИ
40, 41, 42
- СКУПШТИНСКИ ИЗБОРИ 1938. НА ТЕРИТОРИЈИ
УПРАВЕ ГРАДА БЕОГРАДА
37
- СКУПШТИНСКИ ИЗБОРИ 1938. У ВАРДАРСКОЈ
БАНОВИНИ
34
- СКУПШТИНСКИ ИЗБОРИ 1938. У ВРБАСКОЈ
БАНОВИНИ
35
- СКУПШТИНСКИ ИЗБОРИ 1938. У ДРАВСКОЈ
БАНОВИНИ
28
- СКУПШТИНСКИ ИЗБОРИ 1938. У ДРИНСКОЈ
БАНОВИНИ
29
- СКУПШТИНСКИ ИЗБОРИ 1938. У ДУНАВСКОЈ
БАНОВИНИ
30
- СКУПШТИНСКИ ИЗБОРИ 1938. У ЗЕТСКОЈ
БАНОВИНИ
36
- СКУПШТИНСКИ ИЗБОРИ 1938. У МОРАВСКОЈ
БАНОВИНИ
31
- СКУПШТИНСКИ ИЗБОРИ 1938. У ПРИМОРСКОЈ
БАНОВИНИ
32
- СКУПШТИНСКИ ИЗБОРИ 1938. У САВСКОЈ
БАНОВИНИ
33
- СЛОВАЦИ
180
- СОКОЛ
48, 313
- СОКОЛ ВАРДАРСКЕ БАНОВИНЕ
315, 401
- СОКОЛ ВРБАСКЕ БАНОВИНЕ
402
- СОКОЛ ДРАВСКЕ БАНОВИНЕ
289, 309, 395
- СОКОЛ ДРИНСКЕ БАНОВИНЕ
396
- СОКОЛ ДУНАВСКЕ БАНОВИНЕ
397
- СОКОЛ ЗЕТСКЕ БАНОВИНЕ
403
- СОКОЛ МОРАВСКЕ БАНОВИНЕ
398
- СОКОЛ ПРИМОРСКЕ БАНОВИНЕ
53, 399
- СОКОЛ САВСКЕ БАНОВИНЕ
400
- СОКОЛ У ЉУБЉАНИ
305
- СОКОЛ УПРАВЕ ГРАДА БЕОГРАДА
404
- СОЛУНСКИ ПРОЦЕС
48, 494
- СОЦИЈАЛНА ДЕЛАТНОСТ
408
- СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ
446
- СОЦИЈАЛНО-ЗДРАВСТВЕНА УДРУЖЕЊА
408
- СОЦИЈАЛНО-ХУМАНИТАРНА ДЕЛАТНОСТ
409, 410
- СПИСАК НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА
12
- СПОЉНА ПОЛИТИКА
9, 205
- СПОМЕН ОБЕЛЕЖЈА
415, 416
- СПОРАЗУМ УДРУЖЕНЕ ОПОЗИЦИЈЕ
60, 61, 63, 64, 156, 314
- СПОРАЗУМ ЦВЕТКОВИЋ-МАЧЕК
11, 15, 48, 79, 124, 138, 151
- СПОРТСКА УДРУЖЕЊА
393, 405
- СРБИ ВУКОВАРСКОГ СРЕЗА
51
- СРБИ МОСТАРСКОГ СРЕЗА
53
- СРБИ НА КОСОВУ
377
- СРБИ СРЕЗА ВРГИНОСТ
54
- СРБИ СТОЛАЧКОГ СРЕЗА
53
- СРБИ У БАНОВИНИ ХРВАТСКОЈ
51
- СРБИ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
48
- СРБИ У ДАЛМАЦИЈИ И БОСАНСКОЈ КРАЈИНИ
182

СРБИ У ДРИНСКОЈ БАНОВИНИ 380	СТВАРАЊЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ 1914-1918 495
СРБИ У ЛОГОРИМА НДХ 513	СТОЧАРСКА УДРУЖЕЊА 426
СРБИ У ПРИМОРСКОЈ БАНОВИНИ 373	СТОЧАРСТВО 426
СРБИ У РУМУНСКОМ БАНАТУ 495	СТРАНА ШТАМПА 1921. 516
СРБИ У САВСКОЈ БАНОВИНИ 374	СТРАНА ШТАМПА 1922. 517
СРБИ У УГАРСКОЈ 495	СТРАНА ШТАМПА 1924. 519
СРБИ У ХРВАТСКОЈ 54, 127, 314	СТРАНА ШТАМПА 1925. 520
СРЕДЊЕ ШКОЛСТВО 437	СТРАНА ШТАМПА 1926. 521
СРЕДСТВА ЈАВНОГ ИНФОРМИСАЊА 450-452, 454-467, 469, 470	СТРАНА ШТАМПА 1931. 525
СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА 7, 53, 182, 192, 195, 314	СТРАНА ШТАМПА 1933. 527
СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ВАРДАРСКОЈ БАНОВИНИ 189	СТРАНА ШТАМПА 1934. 528
СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ВРБАСКОЈ БАНОВИНИ 190	СТРАНА ШТАМПА 1935. 529
СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ДРАВСКОЈ БАНОВИНИ 183	СТРАНА ШТАМПА 1936. 530
СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ДРИНСКОЈ БАНОВИНИ 184	СТРАНА ШТАМПА 1937. 531
СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ДУНАВСКОЈ БАНОВИНИ 185	СТРАНА ШТАМПА 1938. 534
СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ЗЕТСКОЈ БАНОВИНИ 191	СТРАНА ШТАМПА 1939. 536
СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У МОРАВСКОЈ БАНОВИНИ 186	СТРАНА ШТАМПА 1940. 537
СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ПРИМОРСКОЈ БАНОВИНИ 187	СТРАНА ШТАМПА 1941. 538
СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У САВСКОЈ БАНОВИНИ 188	СТРАНА ШТАМПА 1942. 539
СРПСКО ПИТАЊЕ 48	СТРАНИ РОТАРИ 420
СТАТИСТИКА 498	СТУДЕНТСКА ДРУШТВА 388
	Т
	ТРГОВАЧКА УДРУЖЕЊА 429
	ТРГОВИНА 281, 429
	ТРГОВИНА - СПОЉНА 281, 340

- ТУРИЗАМ
381, 430
- ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО
282
- ТУРИСТИЧКА ДРУШТВА
430
- ТУРЦИ
55
- У**
- УГОСТИТЕЉСКА УДРУЖЕЊА
430
- УГОСТИТЕЉСТВО
430
- УДРУЖЕНА ОПОЗИЦИЈА
14, 48, 54, 60, 61, 62, 63, 64, 156, 314, 372, 385,
386
- УДРУЖЕНА ОПОЗИЦИЈА У ЦРНОЈ ГОРИ
377
- УМЕТНОСТ
389, 440
- УСТАВ - ПРЕДЛОЗИ
58, 65, 145
- УСТАШЕ
5, 48, 53, 54, 174, 217, 299, 313, 314, 378, 386, 465
- УСТАШЕ - ФРАНКОВЦИ
141
- Ф**
- ФЕДЕРАЛИСТИ
48, 57
- ФИЗИЧКА КУЛТУРА
393, 394, 405
- ФИЗИЧКА КУЛТУРА НА ТЕРИТОРИЈИ УПРАВЕ
ГРАДА БЕОГРАДА
404
- ФИЗИЧКА КУЛТУРА У ВАРДАРСКОЈ
БАНОВИНИ
401
- ФИЗИЧКА КУЛТУРА У ВРБАСКОЈ БАНОВИНИ
402
- ФИЗИЧКА КУЛТУРА У ДРАВСКОЈ БАНОВИНИ
395
- ФИЗИЧКА КУЛТУРА У ДРИНСКОЈ БАНОВИНИ
396
- ФИЗИЧКА КУЛТУРА У ДУНАВСКОЈ БАНОВИНИ
397
- ФИЗИЧКА КУЛТУРА У ЗЕТСКОЈ БАНОВИНИ
403
- ФИЗИЧКА КУЛТУРА У МОРАВСКОЈ БАНОВИНИ
398
- ФИЗИЧКА КУЛТУРА У ПРИМОРСКОЈ
БАНОВИНИ
399
- ФИЗИЧКА КУЛТУРА У САВСКОЈ БАНОВИНИ
400
- ФИНАНСИЈЕ
244, 423, 481
- ФИНАНСИЈЕ АУГУСТЕ СТОЈАДИНОВИЋ
504, 505, 506
- ФИНАНСИЈЕ ИВАНКЕ СТОЈАДИНОВИЋ
507, 508
- ФИНАНСИЈЕ ЉИЉАНЕ СТОЈАДИНОВИЋ
507
- ФИНАНСИЈЕ МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА
500-503
- ФИНАНСИЈСКА СИТУАЦИЈА 1925. ГОДИНЕ
9
- ФИНАНСИЈСКА УДРУЖЕЊА
423
- ФИНАНСИЈСКЕ ДИРЕКЦИЈЕ И КОНТРОЛЕ
246
- ФИНАНСИЈСКО-МОНЕТАРНА ПОЛИТИКА
238
- ФОЛКСДОЈЧЕРИ
48
- ФРАНКОВЦИ
48, 54, 59, 299, 314
- ФРАНКОВЦИ-УСТАШЕ
141
- Х**
- ХРВАТСКИ ПОКРЕТ
54
- ХРВАТСКО ПИТАЊЕ
5, 9, 12, 48, 49, 54, 59, 138, 314, 344, 355, 465
- ХРИШЋАНИ НАЗАРЕНИ
198
- ХУМАНИТАРНА ДРУШТВА
410
- Ц**
- ЦАРИНЕ
248
- ЦИГАНИ
180
- ЦИНЦАРИ
55

ЦРКВЕНА ДРУШТВА
392

Ч

ЧАСОПИСИ
467

ЧЕСТИТКЕ
511

ЧЕСТИТКЕ МИЛАНУ СТОЈАДИНОВИЋУ
491

ЧЛАНЦИ МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА
514

Ш

ШКОЛСТВО
435

ШКОЛСТВО - ОСНОВНО У СЛОВЕНИЈИ
299

ШКОЛСТВО У ДРАВСКОЈ БАНОВИНИ
309

ШТАМПА
474-476, 514, 540

ШТАМПА - 1920.
515

ШТАМПА - 1921.
516

ШТАМПА - 1922.
517

ШТАМПА - 1923.
518

ШТАМПА - 1924.
519

ШТАМПА - 1925.
520

ШТАМПА - 1926.
521

ШТАМПА - 1927.
522

ШТАМПА - 1928.
523

ШТАМПА - 1930.
524

ШТАМПА - 1931.
525

ШТАМПА - 1932.
526

ШТАМПА - 1933.
527

ШТАМПА - 1934.
528

ШТАМПА - 1935.
529

ШТАМПА - 1936.
530

ШТАМПА - 1937.
531, 532

ШТАМПА - 1938.
533, 534

ШТАМПА - 1939.
535, 536

ШТАМПА - 1940.
537

ШТАМПА - 1941.
538

ШТАМПА - 1942.
439

ШТАМПАРСТВО
406

ШТЕДИОНИЦЕ
256

ШТРАЈКОВИ
48, 313, 347

ШУМАРСТВО
270, 433

СПИСАК СКРАЋЕНИЦА

- АД - Акционарско друштво
AGEF - Agence économique et financière
АО ЈРЗ - Академска омладина Југословенске радикалне заједнице
БАСК - Београдски академски спортски клуб
БиХ - Босна и Херцеговина
БКПЗЕ - Биро комунистичких партија Западне Европе
БМВ - Биро за међународне везе
БОМО - Београдски омладински мировни одбор
БСК - Београдски спортски клуб
ЦИАМАЦ - Међународно удружење бивших ратника и ратних инвалида
ЦК КП - Централни комитет Комунистичке партије
ЦК КПЈ - Централни комитет Комунистичке партије Југославије
ЦПБ - Централни прес биро
ЧЕКА=ВЧК - Сверуска изванредна комисија
ДХБ - Државна хипотекарна банка
DNB - Deutsches nachrichten büro
ДС - Демократска странка
ДСЗД - Државни суд за заштиту државе
ДПУ - Државна политичка управа
ХНЗ - Хрватско народно заступство
ХРС - Хрватски раднички савез
ХСС - Хрватска сељачка странка
ХСЗ - Хрватска сељачка заштита
ИК КИ - Извршни комитет Коминтерне
ИРА - Ирска револуционарна армија
ИСПОЛКОМ - Извршни комитет Совјета радничких депутата
ИВЗ - Исламска верска заједница
ЈАЗУ - Југославенска академија знаности и умјетности
ЈМО - Југословенска муслиманска организација
ЈНРС - Југословенска народна радикална странка
ЈНС - Југословенска национална странка
ЈРСД - Југословенска радикално - сељачка демократија
ЈРЗ - Југословенска радикална заједница
ЈСС - Југословенски соколски савез
ЈУГОРАС - Југословенски раднички савез
ЈУКА - Југословенска комунистичка акција
ЈУНАО - Југословенска национална омладина
КИ - Коминтерна - комунистичка интернационала
КЈ - Краљевина Југославија
КП - Комунистичка партија

- КПЈ - Комунистичка партија Југославије
K und K - Kaiserlich und Königlich - царски и краљевски
МИП - Министарство иностраних послова
МО - Месни одбор
МУП - Министарство унутрашњих послова
НДХ - Независна држава Хрватска
НЕП - Нова економска политика
НКИД - Narkomindel - Народни комесаријат иностраних дела СССР
N.N. - Nomen nescio - не знам име
НРПЈ - Независна радничка партија Југославије
НРС - Народна радикална странка
НС - Народна скупштина
НСДАП - Nationalsozialistische deutsche arbeiterpartaei - Националсоцијалистичка немачка радничка партија
ОРЈУНА - Организација југословенских националиста
ОРНАС - Организација националних студента
ПМС - Председништво Министарског савета
Пов. - Поверљиво
ПОФ - Патриотски омладински фронт
РКП (б) - Руска комунистичка партија (большевика)
РСС - Радикална социјална странка
Р.у.у. - Реис-ул-улема
s.a. - Sine anno - без ознаке година
САД - Сједињене Америчке Државе
СДК - Сељачко-демократска коалиција
СДС - Социјалдемократска странка
СХС - Срба, Хрвата, Словенаца
СКОМ - Сељачка католичка омладина
СКП (б) - Свесавезна комунистичка партија (большевика)
СЛС - Словенска људска странка
СОВНАРКОМ - Совјет народних комесара
СРС - Српска радикална странка
СССР - Савез Совјетских Социјалистичких Република
УГБ - Управа града Београда
УО - Удружена опозиција
УРССЈ - Уједињени раднички синдикални савез
УСО - Уједињена студентска омладина
ВЧК=ЧЕКА - Сверуска изванредна комисија
ВМРО - Внатрешња (унутрашња) македонска револуционарна организација
ЗС - Земљорадничка странка

ЗБИРКА МИЛАНА СТОЈАДИНОВИЋА

припрема за штампу

Сектор за информисање, коришћење, публикавање
и микрофилмовање архивске грађе, истраживачки рад,
културно-просветну делатност, међународну и међурејубличку сарадњу

унос и прелом текста

Татјана Вукелић

software

Microsoft Windows 95
Microsoft Word for Windows 6.0

писмо

Cir_Times_New_Roman, Times New Roman

hardware

персонални рачунар Pentium
ласерски штампач Laser Jet 4L

штампа

Служба за заједничке послове савезних органа

штампано

1999. године

тираж

150 примерака

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

929:32 Стојадиновић М.

ЖУПАНЧИЋ, Тонка

Инвентар АЈ-37 : збирка Милана

Стојадиновића : 1914-1944/ Тонка Жупанчић.-

Београд : Архив Југославије, 1999 (Београд :

Служба за заједничке послове савезних
органа). - XXIX, 418 стр. : 24 см.-

(Библиотека информативних средстава. Инвентар
фондова и збирки)

Тираж 150. - Регистри.

а) Стојадиновић, Милан (1888-1961) -

Историјска грађа

ID=71254028

